

MEMORIA TOMO II  
VOLUME 3







# MEMORIA

## TOMO II VOLUME 3



---

## CONTIDO

---

I.	CONSELLERÍA DE SANIDADE	7
II.	CONSELLERÍA DE PROMOCIÓN DO EMPREGO E IGUALDADE	89
III.	CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL	257
IV.	CONSELLERÍA DO MAR	403





## CONSELLERÍA DE SANIDADE

### SECCIÓN 12





## I. ESTRUCTURA ORGÁNICA E COMPETENCIAS

### I.1. ESTRUCTURA ORGÁNICA

O Decreto 73/2022, do 25 de maio, polo que se fixa a estrutura orgánica das vicepresidencias e das consellerías da Xunta de Galicia, establece no seu artigo 8 a estrutura orgánica da Consellería de Sanidade. Para dar cumprimento ás súas funcións, a Consellería de Sanidade estrutúrase nos seguintes órganos de dirección:

1. Secretaría Xeral Técnica.
2. Dirección Xeral de Saúde Pública.
3. Dirección Xeral de Planificación e Reforma Sanitaria.

Quedan adscritos a esta consellería:

1. O organismo autónomo Servizo Galego de Saúde.
2. A Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde.
3. A Axencia Galega de Sangue, Órganos e Tecidos.

Forman parte desta consellería os seguintes órganos:

- O Consello Galego de Saúde e o Consello Asesor do Sistema Público de Saúde de Galicia
- O Consello de dirección da Consellería de Sanidade
- As xefaturas territoriais

O Servizo Galego de Saúde, organismo autónomo de carácter administrativo creado pola Lei 1/1989, do 2 de xaneiro, está adscrito á Consellería de Sanidade e, para o desenvolvemento das súas competencias, de conformidade co Decreto 137/2019, do 10 de outubro, estrutúrase nos seguintes órganos:

- I. Órganos centrais de dirección:
  - a) Órganos colexiados:
    - Consello de Dirección
    - Comité Executivo
  - b) Órganos unipersoais:
    - A Presidencia
    - A Xerencia do Servizo Galego de Saúde
    - A Dirección Xeral de Asistencia Sanitaria

- A Dirección Xeral de Recursos Económicos
  - A Dirección Xeral de Recursos Humanos
2. Órganos de coordinación e asesoramento do Servizo Galego de Saúde:
    - Consello Asesor de Pacientes
  3. Órganos periféricos de dirección:
    - Xerencias das áreas sanitarias
    - Direccións dos distritos sanitarios
    - Estes órganos periféricos rexeranse pola súa normativa específica

O Decreto 134/2019, do 10 de outubro, regula as áreas sanitarias e os distritos sanitarios do sistema público de Galicia como estruturas organizativas sen personalidade xurídica integradas na estrutura periférica do Servizo Galego de Saúde que xestionan, con autonomía funcional e de forma integrada, a xestión de centros, recursos sanitarios, prestacións e programas da atención sanitaria, tanto do nivel de atención primaria como hospitalaria, así como a coordinación sociosanitaria e de promoción e protección da saúde, no seu respectivo ámbito territorial.

Os distritos sanitarios son divisións territoriais das áreas sanitarias que constitúen o marco de referencia para a coordinación dos dispositivos de atención primaria, hospitalaria e sociosanitaria.

Na actualidade, as áreas sanitarias recollidas no Decreto 134/2019 son as seguintes:

- ANEXO I. Área Sanitaria de Santiago de Compostela e Barbanza.
- ANEXO II. Área Sanitaria de A Coruña e Cee.
- ANEXO III. Área Sanitaria de Ferrol.
- ANEXO IV. Área Sanitaria de Pontevedra e O Salnés.
- ANEXO V. Área Sanitaria de Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras.
- ANEXO VI. Área Sanitaria de Vigo.
- ANEXO VII. Área Sanitaria de Lugo, A Mariña e Monforte de Lemos.

As estruturas de xestión integrada están formadas por órganos unipersoais e órganos colexiados.

1. Órganos unipersoais:
  - a) Xerencia da área sanitaria
  - b) Dirección asistencial
  - c) Dirección de recursos económicos
  - d) Dirección de recursos humanos
  - e) Dirección do distrito sanitario
2. Órganos Colexiados:

- a) Consello de dirección da área
  - b) Comisión de dirección
  - c) Consello de saúde pública
  - d) Consello de saúde do distrito
  - e) Comisión de atención primaria da área
3. Outros órganos colexiados:
- a) O Consello asesor de pacientes da área

## **I.2. COMPETENCIAS**

### ***I.2.1. DA CONSELLERÍA***

A Consellería de Sanidade é o órgano da administración autonómica responsable da superior dirección e control da execución da política da Xunta de Galicia en materia de saúde, planificación e asistencia sanitaria e farmacéutica, así como o exercicio da competencia da Xunta de Galicia para asegurar á cidadanía o dereito á protección da saúde.

Así mesmo correspóndelle o exercicio das competencias e medidas especiais que para situacións sanitarias urxentes ou de necesidade deban adoptarse en materia de saúde pública.

#### **COMPETENCIAS DA PERSOA TITULAR DA CONSELLERÍA**

É a responsable da superior dirección e control do departamento e da execución da política da Xunta de Galicia en materia de saúde, planificación e asistencia sanitaria e farmacéutica, así como o exercicio das competencias da Xunta de Galicia para asegurar á cidadanía o dereito á protección da saúde.

Tamén exerce a presidencia do Servizo Galego de Saúde, da Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde e da Axencia Galega de Sangue, Órganos e Tecidos.

#### **COMPETENCIAS DA SECRETARÍA XERAL TÉCNICA**

A Secretaría Xeral Técnica exerce as funcións e competencias establecidas no artigo 29 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia en relación con todas as unidades e servizos dependentes da consellería e a inspección dos servizos, centros e organismos dependentes ou adscritos á con-

sellería, sen prexuízo das funcións que se lles atribúan a outros órganos das diferentes consellerías da administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia.

Tamén lle corresponde:

- Con respecto aos sistemas e tecnoloxías da información e baixo a perspectiva de articular un proxecto único para a Consellería de Sanidade e para o Servizo Galego de Saúde, o deseño da estrutura básica do sistema de información do sistema sanitario de Galicia, a normalización, mantemento e explotación dos sistemas e tecnoloxías de información e a definición, coordinación e supervisión dos plans de información e sistemas da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde, sen prexuízo das funcións atribuídas a outros órganos das consellerías da administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou a outras entidades instrumentais. A Secretaría Xeral Técnica da Consellería de Sanidade poderá definir e articular as comisións técnicas necesarias para o desenvolvemento do citado sistema de información.
- A inspección que se exercerá sobre todos os centros, servizos, establecementos e prestacións sanitarias e farmacéuticas de titularidade pública ou privada da Comunidade Autónoma de Galicia. Os efectivos que desenvolvan esta función dependerán organicamente da xefatura territorial que corresponda e funcionalmente da Secretaría Xeral Técnica.
- A ordenación das actuacións preliminares ou investigacións reservadas previas, e a iniciación dos procedementos disciplinarios e o exercicio das potestades disciplinarias dos recursos humanos da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde sen prexuízo das competencias atribuídas á Consellería de Facenda e Administración Pública.
- A ordenación das actuacións preliminares ou investigacións reservadas previas, a iniciación dos procedementos disciplinarios e o exercicio das potestades disciplinarias dos recursos humanos da consellería, do Servizo Galego de Saúde, da Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde, da Axencia Galega de Sangue, Órganos e Tecidos, sen prexuízo das competencias atribuídas á consellería competente en materia de función pública.
- A ordenación das actuacións preliminares ou investigacións reservadas previas a centros, servizos e establecementos sanitarios e aos establecementos onde se fabriquen, distribúan ou dispensen medicamentos e produtos sanitarios.
- A iniciación e resolución dos procedementos sancionadores aos centros, servizos e establecementos sanitarios, incluídas as entidades de distribución de medicamentos e produtos sanitarios e os laboratorios farmacéuticos dentro do seu ámbito de competencias.
- O exercicio das funcións e competencias que lle son atribuídas en materia de oficinas de farmacia e a emisión das certificacións de cumprimento das normas de boas prácticas de fabricación e de distribución de medicamentos.
- A elaboración, redacción, seguimento e avaliación dos plans de traballo establecidos no ámbito da sanidade galega, así como as funcións de coordinación, apoio e documenta-

ción nas relacións que, en materia sanitaria, mantén a consellería con outras administracións públicas e o Consello Interterritorial do Sistema Nacional de Saúde.

- A coordinación da biblioteca virtual “Bibliosaúde” do sistema público de saúde de Galicia, para o cal contará co apoio da Comisión Técnica Asesora de Bibliosaúde.
- A coordinación das actuacións relacionadas coa planificación, ordenación, aseguramento sanitario e o sistema de información poboacional do Sistema sanitario público de Galicia, sendo competente para resolver as solicitudes de incorporación de técnicas, tecnoloxías e procedementos á súa carteira de servizos, sen prexuízo das competencias atribuídas a outras entidades.
- A autorización, modificación, revogación e peche de biobancos.
- Aquelas competencias que lle atribúa a normativa en vigor e o exercicio das funcións que lle sexan singulares ou especificamente encomendadas ou delegadas pola persoa titular da consellería, nos termos previstos na correspondente orde de delegación.

## **COMPETENCIAS DA DIRECCIÓN XERAL DE SAÚDE PÚBLICA**

É o órgano encargado da promoción e protección colectiva da saúde da poboación galega e o desenvolvemento de programas sanitarios en materia de saúde pública.

A súa misión é a mellora da saúde da poboación galega dende unha perspectiva comunitaria. Para iso, identifica perigos para a saúde, os problemas de saúde e as poboacións máis susceptibles; avalía os riscos asociados aos perigos e os problemas de saúde identificados; vixía e monitoriza os perigos, os riscos e os problemas de saúde que afectan á poboación galega e, de acordo coas políticas de saúde da Comunidade Autónoma de Galicia, propón, planifica e, se procede, desenvolve programas e actuacións para controlar os riscos de enfermarse ou morrer prematuramente. Así mesmo, levará a cabo a avaliación do sistema sanitario e a abordaxe da protección radiolóxica, así como exercer a Secretaría da Comisión Galega de Laboratorios e exercer o control oficial naqueles que realicen análises relacionadas coa seguridade alimentaria e a sanidade ambiental.

Corresponde a esta dirección xeral, no marco da actuación sanitaria, o desenvolvemento das actividades como autoridade competente en materia de saúde pública e exercer a potestade sancionadora nos termos previstos na lexislación vixente. Para tal efecto, poderá acordar o inicio de oficio de expedientes sancionadores en materia de seguridade alimentaria, sanidade ambiental, alcohol, produtos cosméticos e de coidado persoal, tabaco ou outras comprendidas no seu ámbito de actuación.

Así mesmo, a Dirección Xeral de Saúde Pública emitirá o informe vinculante a que fai referencia o artigo 4 da Lei 5/1995, do 7 de xuño, de regulación das augas minerais, termais, de manancial e dos establecementos balnearios da Comunidade Autónoma de Galicia.

## **COMPETENCIAS DA DIRECCIÓN XERAL DE PLANIFICACIÓN E REFORMA SANITARIA**

A Dirección Xeral de Planificación e Reforma Sanitaria é o órgano encargado da dirección, coordinación e avaliación da estratexia do Sistema Público de Saúde de Galicia, así como do establecemento das bases da modernización do mesmo.

As súas funcións son:

- a) Dirixir, coordinar e avaliar a Estratexia do Sistema Público de Saúde de Galicia, procurando o seu fortalecemento para afrontar os retos, presentes e futuros, xurdidos a partires da pandemia da COVID-19.
- b) Establecer os criterios do aseguramento e o desenvolvemento da carteira de servizos no Sistema Público de Saúde de Galicia, baseada en criterios de efectividade, seguridade e eficiencia.
- c) Orientar á organización sanitaria cara a consecución de resultados, con especial atención á complexidade, a través dun enfoque holístico e individualizado, cunha aproximación progresivamente máis preventiva e proactiva.
- d) Impulsar a sustentabilidade e modernización do Sistema Público de Saúde de Galicia, mediante a consolidación dun modelo de atención compartida, de traballo en rede e de cooperación multidisciplinar.
- e) Artellar o despregamento das actuacións previstas polo Consello Técnico de Atención Primaria e no Plan Vertebrador do Sistema de Saúde transformador da Atención Primaria, co obxecto de desenvolver todo o seu potencial comunitario e a atención domiciliaria.
- f) Establecer as bases para a implantación do novo modelo sanitario público, a súa planificación, avaliación e comunicación, así como dirixir a avaliación do impacto da reforma nos resultados en saúde e na experiencia dos/as pacientes.
- g) En xeral, aquelas outras que, dentro do seu ámbito, lle sexan asignadas.

### ***1.2.2. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS***

Para o axeitado desenvolvemento das competencias que no ámbito sanitario lle corresponden á Comunidade Autónoma de Galicia, configúrase o Servizo Galego de Saúde como un organismo autónomo de natureza administrativa, dotado de personalidade xurídica propia e plena capacidade para o cumprimento dos seus fins. Está adscrito á Consellería de Sanidade e rexerese polo establecido na Lei 1/1989, do 2 de xaneiro e na Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia.

## **COMPETENCIAS DO CONSELLO DE DIRECCIÓN**

- Definir os posicionamentos, orientacións e liñas de actuación de carácter estratéxico do Servizo Galego de Saúde, de acordo cos criterios emanados da consellería competente en materia de sanidade.
- Definir as políticas de financiamento e orzamentos do Servizo Galego de Saúde de acordo cos criterios emanados da consellería competente en materia de sanidade.
- Coñecer do informe sobre o anteproxecto de orzamentos do Servizo Galego de Saúde e elevalo á consellería competente en materia de sanidade.
- Definir as políticas de recursos humanos, os proxectos de carácter estratéxico e o cadro de mando de alta dirección do organismo.
- Elaborar todos aqueles informes, en materia da súa competencia, que lle sexan solicitados pola consellería competente en materia de sanidade.
- Definir o acordo de xestión anual entre os servizos centrais e as áreas sanitarias.
- Realizar o seguimento dos acordos de xestión.
- Realizar avaliacións periódicas e o seguimento dos obxectivos, programas e procesos pactados.
- Cantas outras deriven da normativa vixente e lle sexan encomendadas pola persoa titular da consellería competente en materia de sanidade.

## **COMPETENCIAS DO COMITÉ EXECUTIVO**

- Efectuar o seguimento e acordar actuacións nas políticas e estratexias do Servizo Galego de Saúde.
- Realizar o seguimento e acordar actuacións nas políticas de investimentos e recursos humanos.
- Definir actuacións nas políticas de financiamento e orzamentaria e realizar o seu seguimento.
- Acordar as actuacións nos proxectos conforme as estratexias definidas e realizar o control e seguimento deles.
- Efectuar o seguimento e acordar actuacións nos programas e procesos a desenvolver.
- Realizar as reorientacións do cadro de mando sobre os resultados obtidos, no seu caso, e controlar o seu seguimento.
- A resolución de incidencias no seu ámbito.

## **COMPETENCIAS DA PRESIDENCIA**

A persoa titular da consellería con competencias en materia de sanidade, como autoridade superior, é a máxima responsable da consellería e ademais preside o Servizo Galego de Saúde, e como tal correspóndenlle as seguintes funcións:

- A representación legal do organismo.
- Asinar os convenios en nome do organismo e actuar como órgano de contratación.
- Aprobar os plans de obras, instalacións e equipamentos centralizados do Servizo Galego de Saúde.
- O exercicio da xefatura superior do persoal adscrito ao organismo.
- A disposición dos gastos e a proposta da ordenación dos pagamentos do organismo.

## **COMPETENCIAS DA XERENCIA DO SERVIZO GALEGO DE SAÚDE**

A Xerencia do Servizo Galego de Saúde, que terá a consideración de alto cargo e rango de secretaría xeral, é o órgano responsable dos servizos de asistencia sanitaria e ten, baixo a dependencia da persoa titular da consellería de adscrición, a dirección e control do Servizo Galego de Saúde, e como tal correspóndenlle as seguintes funcións:

- A dirección, avaliación e control de todas as actividades do organismo autónomo relacionadas coas funcións encomendadas a este polas disposicións legais que o rexen, sen prexuízo das facultades e competencias do Consello de Dirección e da consellería competente en materia de sanidade.
- Dar conta ao Consello de Dirección do anteproxecto de orzamentos do organismo.
- A execución dos acordos do Consello de Dirección.
- A xestión do patrimonio do organismo.
- A xestión económica e do persoal do organismo.
- A presentación ao Consello de Dirección da memoria anual de actividades do organismo.
- A resolución dos conflitos de atribucións que xurdan entre as autoridades dependentes do organismo.

## **COMPETENCIAS DA DIRECCIÓN DE ASISTENCIA SANITARIA**

É o órgano responsable da coordinación asistencial das áreas sanitarias e dos centros e servizos de financiamento público. Correspóndenlle as seguintes funcións:



- A definición de programas e obxectivos asistenciais das entidades, organismos, estruturas e centros sanitarios, no marco da planificación sanitaria elaborada pola Consellería de Sanidade e especialmente da Estratexia Sergas 2020 e do Plan de saúde da Consellería de Sanidade.
- A coordinación, control e avaliación da actividade asistencial e a xestión das demoras na atención sanitaria nas áreas sanitarias.
- A ordenación, planificación e innovación estratéxica dos recursos asistenciais; o desenvolvemento e coordinación da política autonómica en relación coa prestación farmacéutica.
- O desenvolvemento da función de compra de servizos sanitarios e sociosanitarios, a determinación e avaliación de obxectivos de carácter asistencial que deben cumprir os centros a través das fórmulas que en cada momento se determinen e aquelas outras funcións relacionadas e necesarias para conseguir estes obxectivos.
- O establecemento das directrices de carácter xeral e o seguimento das actividades asistenciais desenvolvidas polas áreas sanitarias, organismos e centros do sistema público de saúde de Galicia mediante a subscrición dos oportunos acordos de xestión.
- A análise das necesidades de concertación de centros e servizos, así como a proposta de subscrición dos correspondentes concertos e o seu seguimento e control.
- A promoción da integración e a coordinación de todos os dispositivos e recursos, fomentando as actuacións multidisciplinares dos diferentes ámbitos ou niveis, para garantir a continuidade asistencial.
- O impulso da efectividade e da eficiencia nos procesos asistenciais e a promoción da seguridade, calidade e a súa mellora continua.
- A actualización e transformación organizativa e funcional dos centros e áreas sanitarias de cara a mellorar os niveis de efectividade, calidade, seguridade e eficiencia.

## **COMPETENCIAS DA DIRECCIÓN DE RECURSOS ECONÓMICOS**

É o órgano encargado, con carácter xeral, da dirección económica e financeira e da planificación, execución e control dos programas de investimentos de obras, instalacións, servizos e subministracións e da coordinación da xestión económico-administrativa, de compras, loxística e de servizos xerais dos centros do organismo. Para iso correspóndelle o exercicio das seguintes funcións:

- A elaboración e redacción do anteproxecto de orzamentos do Servizo Galego de Saúde, o establecemento das bases e directrices da súa xestión económica, así como levar a cabo as actuacións de control e avaliación da xestión económica e orzamentaria dos seus centros de gasto.
- A tramitación das modificacións orzamentarias e dos expedientes de gasto que non fosen obxecto de delegación noutros órganos.

- Os actos de execución da xestión do patrimonio do organismo.
- A planificación, execución e control dos programas de investimentos relativos a obras, instalacións e equipamentos dos centros asistenciais, en coordinación coa Dirección Xeral de Asistencia Sanitaria.
- A xestión contractual e económico-administrativa da actividade desenvolvida polos órganos centrais do organismo e da asistencia sanitaria prestada con medios alleos.
- A coordinación dos servizos económico-administrativos, de contratación, de aprovisionamento, hoteleiros, de mantemento técnico e loxística en xeral dos centros do organismo.
- A declaración de uniformidade dos bens e servizos de adquisición centralizada do organismo e a coordinación e potenciación dos sistemas de información económica.

## **COMPETENCIAS DA DIRECCIÓN DE RECURSOS HUMANOS**

É o órgano encargado de deseñar e executar a política de persoal do organismo. Correspóndelle a xestión de todos os colectivos que se integran no Servizo Galego de Saúde, e para iso correspóndelle o exercicio das seguintes funcións:

- A convocatoria e execución dos procesos de selección e provisión de postos de traballo do persoal estatutario, así como dos procesos de selección do persoal sanitario incluído no ámbito de aplicación da Lei 17/1989, do 23 de outubro, de creación de escalas do persoal sanitario ao servizo da Comunidade Autónoma.
- A proposta, tramitación e ordenación de gastos e pagamentos referentes ás retribucións do persoal de centros de gasto do organismo que non posúan esta atribución, así como a aprobación dos expedientes de modificación do persoal dos centros sanitarios, de conformidade co previsto para os efectos pola Lei de orzamentos xerais da comunidade autónoma.
- O deseño e xestión do sistema de desenvolvemento profesional, conforme ás directrices marcadas pola Consellería de Sanidade.
- A colaboración na redacción do plan anual de formación do persoal do organismo autónomo.
- As funcións de impulso, participación cos órganos de representación de persoal, particularmente nas mesas sectoriais de negociación, a elaboración e tramitación de proxectos de pactos e acordos e a coordinación en materia de prevención de riscos laborais do persoal das institucións sanitarias do Servizo Galego de Saúde.
- Elaboración e modificación, no seu caso, dos plans de ordenación de recursos humanos do Servizo Galego de Saúde e a súa elevación ao Consello de Dirección para a súa aprobación.
- Desenvolvemento, xestión e seguimento do expediente profesional electrónico dos/das profesionais do Sistema público de saúde de Galicia.

- Calquera outra que lle poida corresponder de acordo coa normativa vixente, ou que poida serlle asignada.

## **CONSELLO ASESOR DE PACIENTES**

Creado por Orde do 22 de agosto de 2011, é un órgano de asesoramento do Servizo Galego de Saúde, adscrito á Xerencia do Organismo autónomo, que ten como finalidade avanzar na mellora da seguridade dos/das pacientes, familiares e persoal coidador, actuando coma unha estrutura que sirva para incrementar a calidade dos servizos sanitarios, fomentando os niveis de participación e facilitando aos pacientes a información necesaria para a toma de decisións e calquera outra de interese.

## **COMPETENCIAS DAS ÁREAS SANITARIAS**

- Elaborar o plan estratéxico dentro do seu ámbito e establecer os obxectivos dos servizos integrados e a súa avaliación, de acordo coas directrices emanadas da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde.
- Xestionar todos os recursos sanitarios da respectiva área sanitaria para garantir a prestación dos servizos definidos na carteira de servizos.
- Propoñerlle á Xerencia do Servizo Galego de Saúde a subscripción e resolución dos contratos de servizos sanitarios necesarios para cubrir a demanda asistencial no seu ámbito.
- Instruír e resolver os procedementos de reclamacións, suxestións e agradecementos.
- Programar, dirixir e controlar a execución da actividade, a través dos medios persoais e materiais dispoñibles e a coordinación das súas unidades.
- Organizar os recursos humanos, materiais, tecnolóxicos e financeiros no seu ámbito.
- Xestionar os plans de calidade, seguridade e atención ao/á paciente.
- Fomentar a investigación, o desenvolvemento e a transferencia de coñecemento do ámbito sanitario.
- Supervisar a actividade docente que se realice nos centros da súa competencia, así como potenciar a participación social e da cidadanía mellorando os canais de información, propoñendo accións de formación á cidadanía.

## **DIRECCIÓNS DOS DISTRITOS SANITARIOS**

A dirección dos distritos sanitarios será a responsable da execución das directrices e proxectos establecidos para o seu ámbito e xestionará a demanda asistencial tanto de atención primaria, como hospitalaria, como sociosanitaria do distrito sanitario, baixo a coordinación da dirección asistencial da xerencia da área. Tamén terá entre as súas atribucións a instrución en tempo e

forma das reclamacións e queixas e a coordinación da actividade docente que se realice nos centros da súa competencia, incluída a formación especializada, conforme ás acreditacións, concertos convenios establecidos ou que se establezan, sen prexuízo das competencias atribuídas á Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde

### *1.2.3. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS*

Figuran adscritas á Consellería de Sanidade as seguintes axencias públicas:

- Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde, creada mediante o Decreto 112/2015, do 31 de xullo, para a xestión da docencia, formación, investigación, innovación e avaliación de tecnoloxías e servizos sanitarios.
- Axencia Galega de Sangue, Órganos e Tecidos, creada mediante o Decreto 142/2015, do 17 de setembro. A creación da axencia responde á necesidade de acadar a coordinación, aumentar a eficacia e a eficiencia nas distintas actividades que se agrupan e que responden aos seguintes fins xerais:
- Garantir o abastecemento de sangue e dos seus derivados aos provedores de servizos sanitarios da Comunidade Autónoma de Galicia, segundo os estándares de calidade vixentes.
- Coordinar a doazón, os transplantes de órganos e o implante de células e tecidos, velando polo cumprimento dos estándares de calidade vixentes.
- Asumir a organización e garantir a dispoñibilidade de mostras de máxima calidade de células e tecidos.

### *1.2.4. DAS SOCIEDADES MERCANTÍS PÚBLICAS AUTONÓMICAS*

Figura adscrita á Consellería de Sanidade a seguinte sociedade mercantil:

#### **GALARIA S.A.**

Galaria, Empresa Pública de Servizos Sanitarios, S.A., creada en virtude do Decreto 209/2008, do 28 de agosto, polo que se modifican a denominación e os estatutos do Instituto Galego de Medicina Técnica, S.A, creado polo Decreto 229/1994, do 14 de xullo, coa finalidade de adaptar a denominación e o obxecto social do citado instituto ás novas finalidades e necesidades públicas detectadas.

Galaria, Empresa Pública de Servizos Sanitarios, S.A., ten por obxecto o desenvolvemento, execución e explotación de infraestruturas sanitarias, a prestación de servizos de consultoría no

---

campo sanitario, así como a prestación de servizos relacionados co ámbito sanitario. Coa entrada en vigor do Decreto 88/2015, do 25 de xuño, intégranse no Servizo Galego de Saúde as unidades de cirurxía cardíaca e cardioloxía intervencionista, que dependían de Galaria, Empresa Pública de Servizos Sanitarios, S.A.

### *1.2.5. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO*

Figuran adscritas á Consellería de Sanidade as seguintes fundacións públicas:

- Fundación Pública Instituto Galego de Oftalmoloxía.
- Fundación Pública Urxencias Sanitarias de Galicia-061.
- Fundación Pública Galega de Medicina Xenómica.



## II. PRINCIPAIS LIÑAS DE ACCIÓN

### II.1. DA CONSELLERÍA

A meta da Consellería de Sanidade é desenvolver unha política sanitaria que garanta unha cobertura sanitaria integral que incida na mellora da saúde da poboación galega, aumentando no posible a esperanza de vida e, particularmente, os anos de vida saudables.

Para orientar de xeito global esta política sanitaria, no ano 2024 estará vixente por primeira vez un documento estratéxico conxunto que integrará as actuacións en materia de saúde pública, prevención da enfermidade e promoción da saúde, prestación da asistencia sanitaria e formación, innovación e investigación sanitarias.

Este documento, cuxa creación previuse na última reforma da Lei de saúde de Galicia para resolver a necesidade de maior integración das políticas sanitarias evidenciada durante a pandemia da covid, denominouse Estratexia de Saúde de Galicia 2030 e fixa prioridades e obxectivos comúns entre todas as distintas áreas que participan da política sanitaria.

Esta Estratexia complementa así, achegando unha coherencia global, aos distintos instrumentos de planificación vixentes para o desenvolvemento da política sanitaria galega: desde o documento estratéxico 'Por unha atención primaria vertebradora do sistema de saúde' ata os plans e estratexias vixentes para a atención á humanización do sistema sanitario, á xestión do cancro, á saúde mental, ás enfermidades raras, á oncoloxía de precisión, á saúde comunitaria, a atención á cronocidade; á prevención da obesidade, á erradicación do tabaquismo, á eliminación da hepatitis C como problema de saúde pública, á transformación cara á saúde dixital ou á sostibilidade ambiental do sistema sanitario.

Deste xeito, os orzamentos da Xunta de Galicia para este exercicio 2024 en materia sanitaria contemplan as dotacións necesarias para desenvolver as actuacións previstas nos devanditos plans e comparten á orientación global cara ás prioridades comúns destacadas na Estratexia Galega de Saúde 2030: unha maior transversalidade baseada no enfoque 'unha soa saúde', unha maior transparencia nos resultados en saúde do sistema, unha aposta pola integración áxil das innovacións tecnolóxicas e terapéuticas, unha énfase na personalización dos modelos de atención e dos tratamentos e un enfoque pro activo que permita que a política sanitaria se adiante á aparición da enfermidade.

Nese sentido, a Dirección Xeral de Saúde Pública consolidará en 2024 o seu papel de liderado nas accións de prevención dos riscos sanitarios e na promoción da saúde e dos estilos de vida saudables.

En particular, o desenvolvemento e posta en marcha de instrumentos como o Centro Galego de Prevención e Control das Enfermidades ou o Observatorio Galego de Saúde Pública

reforzará a capacidade de vixilancia epidemiolóxica e de riscos ambientais do sistema sanitario galego e a utilización desta información polos profesionais da asistencia sanitaria e pola cidadanía.

De xeito destacado, o orzamento para 2024 incrementa a aposta por desenvolver o calendario de inmunización para toda a vida máis completo de España, convertido en referente pola súa incorporación en 2023 do anticorpo contra o virus respiratorio sincitial ou da vacina do rotavirus e da meningocócica tetravalente na poboación infantil, que complementan á introdución en 2022 da vacina contra a meninxite B xunto á extensión da vacina do papiloma humano aos nenos varóns e a xeneralización da vacina antigripal infantil. Por outra banda, a vacinación de adultos foi reforzada coa ampliación da vacinación contra o pneumococo a máis serotipos e coa inclusión da vacinación contra o herpes zóster. Estas incorporacións, xunto ás altas taxas de cobertura nas campañas das vacinacións xa establecidas e a consolidación doutras campañas como a da covid en determinados grupos de poboación, xustifican o incremento de recursos destinados a estas actuacións.

Os programas de cribado para a detección precoz da enfermidade tamén experimentarán un reforzo no ano 2024, que comezará coa novidade de ter o programa de cribado de cancro de cérvix xa implantado na totalidade do territorio galego, xunto co cribado de cancro colorrectal e co cribado de cancro de mama, que está a desenvolver progresivamente a ampliación do seu rango de idade ata os 74 anos. Paralelamente, iniciarase o desenvolvemento de programas piloto para programas de detección precoz dos cancros de pulmón e de próstata.

Paralelamente, Galicia continuará mantendo o carácter pioneiro do seu programa de cribado neonatal, afianzándoo como o máis completo do estado. A detección precoz de casos das patoloxías incluídas no último ano, como a atrofia muscular espinal, contribúe a facer visibles os resultados dunha política de reforzo deste programa que se consolida coa entrada en vigor dunha nova normativa reguladora que estandariza o seu proceso de avaliación e ampliación.

Pola súa banda, o desenvolvemento da Estratexia para a eliminación da Hepatite C como problema de saúde pública en Galicia continuará facilitando o cribado progresivo desta enfermidade na poboación de entre 40 e 69 anos.

Xunta á estratexia relativa á hepatite C seguirase a desenvolver a actividade de loita contra outras enfermidades transmisibles, a través da colaboración coas entidades locais para actividades de prevención ou a través do reforzo de instrumentos como o Programa galego de prevención e control da Tuberculose ou o Plan galego anti VIH/sida e outras infeccións de transmisión sexual (ITS), que experimentou en 2023 importantes innovacións coa incorporación dos programas VIH-XIA nas urxencias hospitalarias ou en colaboración con entidades sociais.

No que se refire á saúde ambiental, a entrada en vigor dos novos decretos de control das augas de baño e sanidade mortuoria facilitarán avanzar na excelencia dos servizos de inspección e control, mentres que a entrada en funcionamento do equipamento e software adquirido en



2023 para o Laboratorio Galego de Saúde Pública permitirá a esta unidade central localizada en Lugo aumentar a súa capacidade analítica e a súa carteira de servizos.

A colaboración coas universidades galegas servirá tamén para seguir sustentando a actuación de redes como a de Aerobioloxía ou a de Vixilancia de Enfermidades Transmitidas por Vectores, que se están a revelar como cada vez máis útiles para abordar a prevención de riscos ambientais.

No eido da promoción dos estilos de vida saudables, o desenvolvemento dos plans Obesidade Zero e Inspira Saúde guiarán as actuacións a realizar na prevención de problemas de saúde tan relevantes como a obesidade ou o tabaquismo. Isto comprenderá o desenvolvemento de programas en marcha como 'Adestra a túa saúde' ou as redes de espazos sen fume (praias, parques...); o apoio á investigación nestes eidos con instrumentos como a Cátedra de Vida Saudable creada coa USC ou a divulgación de contidos e actividades a través de plataformas como a xa consolidada Xanela Aberta á Familia e a nova Sanidade Mediaverso.

Xunto ao traballo nos programas autonómicos de prevención das adiccións, o departamento de saúde pública participará tamén nos programas relativos á prevención dos trastornos mentais e do suicidio en coordinación co departamento de asistencia sanitaria. Ao tempo, Saúde Pública seguirá a colaborar no desenvolvemento da Estratexia galega para a xestión do cancro co impulso do Rexistro Galego de Tumores (REGAT) para recoller información sobre os tumores malignos diagnosticados na poboación de Galicia e dar resposta ás necesidades da xestión asistencial, a investigación, a planificación e a vixilancia epidemiolóxica.

Finalmente, a Escola Galega de Saúde Pública creada esta lexislatura facilitará a divulgación do coñecemento xerado polas actuacións da Xunta nesta materia entre os sectores profesionais, o tecido social e a cidadanía en xeral.

No que ten a ver coa Dirección Xeral de Planificación e Reforma Sanitaria, terá un papel protagonista no seguimento e implantación da Estratexia galega de saúde e seguirá a liderar o deseño e implantación de ferramentas e innovacións organizativas en relación coa atención primaria e impulsando o desenvolvemento de instrumentos de xestión como os Plans Locais de Saúde que contribúan a fortalecer o traballo en equipo e multidisciplinar nos centros de saúde e a actividade comunitaria neste nivel asistencial. Ao tempo, manterá o seu traballo en materia de control e rexistro do aseguramento sanitario e da tarxeta sanitaria.

Pola súa parte, a Secretaría Xeral Técnica da consellería continuará a desenvolver o seu papel coordinador das iniciativas normativas e trámites xurídicos do sistema sanitario de Galicia ao tempo que presta soporte aos equipos de inspección médica e farmacéutica e continúa a liderar o desenvolvemento normativo da lexislación autonómica en materia de ordenación farmacéutica.

Desde esta unidade ten un papel fundamental a subdirección de Sistemas e Tecnoloxías da Información para o desenvolvemento do plan estratéxico de Transformación e Saúde Dixital aprobado en 2023 e que aglutina e integra o conxunto de actuacións previstas para dixitalizar o

sistema sanitario, desde os servizos de saúde pública ata os asistenciais, pasando polas aplicacións na xestión económica ou de profesionais e nas plataformas de formación e investigación. O desenvolvemento deste plan supón investimentos orzamentarios relevantes tanto en infraestrutura tecnolóxica como en ciberseguridade e, por suposto, no desenvolvemento de sistemas e aplicacións que melloren a comunicación entre cidadanía e sistema sanitario ou ferramentas que faciliten o labor dos profesionais sanitarios e melloren os resultados na saúde do paciente.

## II.2. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS

### **SERVIZO GALEGO DE SAÚDE**

Este organismo autónomo volverá a ser no 2024 o centro directivo que manexe un maior volume do orzamento autonómico, reflectindo unha vez máis a prioridade que a Xunta de Galicia dá á prestación da asistencia sanitaria como un dos fins fundamentais do goberno e a administración autonómica.

A orientación deste importante volume do orzamento público estará guiada polos obxectivos prioritarios marcados no documento da Estratexia Galega de Saúde 2030 e pola necesaria coherencia co traballo feito nos últimos anos.

Así, as políticas de ampliación da carteira de servizos, de creación e consolidación de novas prazas, de renovación e incorporación de tecnoloxía punteira ou de construción de novas infraestruturas supoñen a consolidación dun investimento récord na historia de Galicia para soste un sistema sanitario público galego cada vez máis completo e mellor dotado.

Sobre esta base, o Servizo Galego de Saúde organiza os seus recursos para dar resposta ás grandes esixencias de proactividade, personalización e integración da innovación que xorden dunha poboación cada vez máis envellecida e pluripatolóxica que necesita accións preventivas da aparición ou da evolución dos seus problemas de saúde; modelos de atención directa e integral que faciliten a comunicación do paciente co sistema e eviten percorridos asistenciais redundantes ou unha incorporación áxil de todas as novidades tecnolóxicas e terapéuticas que podan axudar na diagnose ou tratamento de patoloxías sobre as que as ciencias da saúde están a achegar novidades de forma continua.

Así, a actividade dos servizos de atención primaria estará guiada cada vez máis polos Plans Locais de Saúde cuxa implantación de está a estender polas distintas áreas sanitarias buscando consolidar modelos de funcionamento en equipo e multidisciplinares centrados en resolver as necesidades do paciente e en promover actividades de promoción da saúde en liña coa Estratexia Galega de Saúde Comunitaria. Centros de saúde capaces de saír á rúa e ter un papel central na vida social da súa contorna ao tempo que adquiren maior autonomía para fixar uns obxectivos

adaptados á súa realidade local e para organizar os seus recursos na procura de resultados en saúde na súa poboación asignada.

Uns recursos que potenciarán a maior capacidade resolutive deste nivel asistencial, dada a aposta da Xunta por utilizar os fondos de mellora de infraestrutura e equipamento en atención primaria de xeito prioritario no aumento da capacidade diagnóstica deste nivel asistencial, coa instalación de novos equipos diagnósticos que chegarán aos centros no ano 2024.

Por outra banda, a atención hospitalaria ten ante si o reto de ofrecer unha asistencia sanitaria máis completa, un obxectivo a desenvolver con unidades multidisciplinares como as que existen en todas as áreas sanitarias en eidos como as enfermidades raras, a atención poscovid, a mama ou o solo pelviano e que deben estenderse a máis ámbitos en 2024. Pero esta atención máis completa debe de ser tamén máis áxil, abordando o reto non só de consolidar o lugar de Galicia como unha das comunidades autónomas con menor espera media de España senón de facelo reducindo ademais de xeito substancial os días de espera en cirurxías, consultas e probas e ampliando os procesos con garantías de tempos máximos.

E de xeito global, ambos niveis asistenciais deben afondar nos elementos de integración como a aprobación de novos procesos asistenciais integrados que estandaricen pautas de diagnóstico e tratamento das patoloxías ou a renovación dos distintos órganos colexiados de asesoramento e calidade das áreas sanitarias para que aseguren esta visión integradora dos distintos niveis asistenciais.

Do mesmo xeito, a estrutura de atención sanitaria galega debe abordar de xeito integral a coordinación sociosanitaria que dará un paso importante en 2024 coa posta en marcha dos primeiros centros de coidados intermedios e que segue a reforzar o programa de atención farmacéutica nas residencias sociosanitarias co obxectivo de dar cobertura ao 70% das prazas residencias para persoas maiores e persoas con discapacidade existentes na actualidade en Galicia.

É tamén un reto conxunto de ambos niveis asistenciais o esforzo formativo, que se materializará en 2024 cunha promoción récord de formación sanitaria especializada, especialmente en especialidades deficitarias como a medicina de familia, e coa vixencia dun novo decreto regulador desta formación en Galicia que desenvolve as figuras dos titores e resto de colaboradores docentes así como os incentivos derivados desta colaboración co sistema formativo. No relativo á formación universitaria, os reforzados acordos co sistema universitario galego están a fomentar unha participación cada vez maior de profesionais da atención primaria na docencia dos graos universitarios en ciencias da saúde.

Tamén o impulso da innovación é un reto conxunto a ambos niveis asistenciais e así se desprende na nova regulación dos nodos de innovación do Sergas que entrará en vigor durante este vindeiro exercicio ou coa integración no sector público autonómico das tres fundacións de investigación sanitaria de Galicia, que permitirá avanzar na maior comunicación entre persoal clínico e investigador.

O desenvolvemento da Estratexia de xestión do cancro de Galicia nos eidos da prevención, da mellora asistencial dos pacientes e da aposta polo futuro e innovación require un potente exercicio de integración asistencial, así como un reforzo das capacidades investigadoras e innovadoras da nosa comunidade, un salto ao que contribuirá o inicio do funcionamento do Centro de fabricación de terapias avanzadas de Galicia, que acollerá tamén unha Unidade cooperativa de investigación na que participan as tres universidades galegas.

En desenvolvemento dese documento marco, a Estratexia de oncoloxía de precisión de Galicia define medidas máis precisas para que o Servizo Galego de Saúde dispoña da estrutura máis eficaz para facilitar o acceso temperán e igualitario á mellor opción de diagnóstico molecular e terapia dirixida.

Outro documento estratéxico da máxima relevancia é o Plan de Saúde Mental de Galicia 2020-2024, que entra no seu último ano de vixencia co reto de completar a implantación de todos os seus programas nas distintas áreas sanitarias e que se verá fortemente consolidada coa resolución dos concursos de méritos convocados ao abeiro da nova lexislación en materia de prazas sanitarias de difícil cobertura e que permitirán que ata 175 profesionais da saúde mental tomen posesión de prazas con carácter fixo destinadas a fornecer os programas deste Plan ou coa posta en marcha de novos espazos como a unidade de hospitalización psiquiátrica infanto-xuvenil de Vigo, que permitirá duplicar a capacidade do Sergas para estes casos.

Ao tempo, o Sergas traballará na prevención, con proxectos como a implantación do modelo YAM de intervención na poboación moza e que se está a implantar en colaboración coa Consellería de Educación en desenvolvemento do Protocolo de prevención, detección e intervención do risco suicida no ámbito educativo. Pero tamén na integración e inserción social das persoas con trastorno mental severo, con programas innovadores no eido da empregabilidade que se están a desenvolver en colaboración coa Consellería de Promoción do Emprego.

Proxectos de mellora da calidade da atención sanitaria a nivel galego como o Programa Galego de Atención ao Infarto de Miocardio (Progaliám) ou o Plan Ictus continuarán o seu desenvolvemento integrando melloras asistenciais e tecnolóxicas e farase un desenvolvemento estratéxico conxunto e corporativo de todos os aspectos relacionados coas políticas de seguridade do paciente.

En relación coas patoloxías respiratorias, no marco do Plan Inspira Saúde, un dos principais obxectivos do Sergas será a posta en marcha dunha rede de apoio á cesación tabáquica apoiada na plataforma Telea.

O desenvolvemento desta plataforma seguirá beneficiando a pacientes doutras patoloxías, ben coa progresiva integración dos seus dispositivos sanitarios electrónicos coa mesma (caso de cardioimplantables, bombas de insulina, etc...), ben coa extensión de novos perfiles de seguimento que faciliten a comunicación entre paciente e profesional e melloren a calidade asistencial.

Do mesmo xeito, os orzamentos do Sergas para 2024 consolidarán incrementos de prestacións sanitarias acometidos nos últimos anos, como as sucesivas ampliacións do catálogo de material ortoprotésico que se fixan normativamente cunha nova orde reguladora; a cobertura de gastos de desprazamento e manutención a familias de afectados por enfermidades raras que sexan tratados fóra de Galicia, regulada mediante unha nova orde; ou o financiamento do programa de mellora de adherencia terapéutica a través de sistemas personalizados de dosificación para pacientes polimedicados de idade avanzada e con dificultades para o correcto uso dos medicamentos.

No referente aos investimentos, ademais dos equipos que chegarán aos centros de atención primaria, 2024 tamén será un ano que comece coa plena operatividade de todos os equipos de alta tecnoloxía adquiridos pola Xunta de Galicia para a totalidade dos hospitais públicos galegos aproveitando os fondos europeos Next Generation, unha aposta que non só incrementou a calidade e eficacia do equipamento en todas as áreas sanitarias senón que ten dotado a varias delas con novos servizos que van evitar desprazamentos aos pacientes.

Por outra banda, a renovación tecnolóxica tamén permitirá dar o paso cara o funcionamento dixitalizado integral dos servizos de anatomía patolóxica ou de radiodiagnóstico e dos bloques cirúrxicos.

A robotización, iniciada na cirurxía de especialidades como uroloxía, xinecoloxía, otorrinolaringoloxía, cirurxía xeral e dixestiva ou cirurxía torácica dará o salto cara a cirurxía ortopédica e tamén a tratamentos ambulatorios en unidades específicas como as de lesionados medulares.

As actuacións en materia de infraestruturas contemplan proseguir a planificación marcada nos vindeiros anos, conseguindo o obxectivo de realizar actuacións de mellora ao longo desta lexislatura nos 14 hospitais da rede pública galega. Despois de poñer en servizo nestes últimos anos importantes reformas en hospitais como os de Lugo, Vigo, A Mariña, Valdeorras, Salnés, Barbanza ou Monforte; é o momento de concluír actuacións en marcha como as do Novo Montecelo, a ampliación de Verín ou a reformas das urxencias de Cee; continuar grandes proxectos en marcha como o Novo CHUAC coruñés (coas tres primeiras actuacións xa contratadas); o Plan Director do Complexo Hospitalario de Ferrol (encadeando o remate da fase I co inicio da xa deseñada Fase Final) ou as ampliacións dos Complexos Hospitalarios de Ourense e Santiago; así como o inicio de novas fases de actuación nos hospitais comarcais.

Como infraestrutura hospitalaria común para toda Galicia destaca o avance na construción do Centro de Protonterapia de Galicia, que dará cabida a equipos de última tecnoloxía para o tratamento eficaz e de máxima precisión de tumores situados en lugares sensibles.

No eido da atención primaria seguirase a desenvolver o Plan de Infraestruturas Sanitarias de Atención Primaria a medida en que a Xunta obteña dos concellos afectados as parcelas necesarias e os permisos urbanísticos preceptivos para desenvolver os proxectos e iniciar as obras.

Así, unha vez rematadas as obras dos Centros Integrals de Saúde de Lugo e de Lalín, cómpre continuar coa construción do CIS Olimpia Valencia en Vigo e do novo centro de saúde de Moaña, así como a finalización da ampliación do Pomriño. A colaboración coa Axencia Galega de Infraestruturas para a elaboración e supervisión dos proxectos arquitectónicos permitirá iniciar obras para novos centros de saúde en Abegondo, Antas de Ulla, A Rúa, Vilagarcía de Arousa, Muíños, Boborás ou as reformas dos centros de saúde de Conxo (Santiago), a Milagrosa (Lugo), Outeiro de Rei e Meira e licitar os proxectos para os novos centros dos que a Xunta xa dispón da titularidade da parcela como Mos, Meis, Noia ou O Carballiño; de aqueles cos que xa ten instrumentos de colaboración que comprometen a cesión da parcela e daqueles outros contemplados no plan que ao longo do ano formalicen eses acordos de colaboración e comprometan a posta a disposición dos terreos necesarios.

Do mesmo xeito, o Sergas contará con orzamento para seguir executando reformas naqueles centros de titularidade autonómica que as necesiten así como colaborando coas administracións locais nas reformas necesarias de centros de titularidade municipal.

No referido ao material sanitario, o Sergas continuará coa política estratéxica de centralización de contratos de material sanitario iniciada nos últimos anos e que neste último exercicio posibilitou as primeiras compras centralizadas de equipos de protección individual, balóns de dilatación coronaria ou dispositivos de asistencia ventricular; xerando aforros e garantindo unha homoxeneidade do produto en todo o sistema público sanitario galego. Por outra banda, a nova adxudicación do servizo de loxística integral permitirá seguir avanzando na automatización dos pedidos, garantindo a máxima trazabilidade do produto e minimizando a dedicación do persoal sanitario a tarefas relacionadas coa subministración de material.

Todas estas actuacións de investimento estarán guiadas pola recentemente aprobada Estratexia de Economía Circular do Sergas, que prevé estratexias de construción sostible e de redución da xeración de recursos e combustibles fósiles, uns principios que se aplicarán en todos os novos contratos tanto de obra como de equipamento e que tamén xerarán actuacións específicas para a implantación de enerxías renovables en infraestruturas existentes ou proxectos concretos como o programa de anestesia sostible destinado á redución de gases nestes equipos.

En materia de xestión dos recursos humanos, os orzamentos para 2024 incorporan as melloras laborais acordadas por unanimidade coas organizacións sindicais da Mesa Sectorial de Sanidade durante o ano 2024 e que afectan aos máis de 40.000 profesionais de todas as categorías que prestan servizos na sanidade pública galega, incluíndo ao persoal residente en formación.

Así, introdúcense melloras que buscan compensar o traballo en quendas e a xornada que se realiza durante noites, festivos, e fins de semana, por ser os postos que garanten a continuidade asistencial as 24 horas os 365 días do ano.

Por outra banda, ademais das novas prazas comprometidas para este ano no Plan de Saúde Mental de Galicia, dótanse tamén as novas prazas necesarias para desenvolver o acordo sindical

acadado en 2023 sobre redución paulatina da xornada que pretende acadar unha redución total de 112 horas no ano 2025, coa finalidade de igualar a dedicación en xornada do persoal de quenda fixa, por unha banda, e por outra, a redución correspondente en xornadas especiais do persoal a quendas.

En materia de carreira profesional, dótanse os recursos para resolver os procedementos de acceso a novos graos abertos en 2023 aos que optan máis de 11.000 profesionais, entre eles por primeira vez o persoal residente en formación nos seus últimos anos.

Desenvolveranse tamén outros acordos acadados neste ano coas organizacións sindicais como o Manual de cobertura de ausencias en centros de saúde, as distintas modalidades de prolongación de xornada en atención primaria así como a oferta de contratos estables de 3 anos de duración para exercer en atención primaria ao persoal residente que remata a súa formación ou o programa de relevo xeracional para persoal médico especialista de atención hospitalaria.

En materia de provisión e estabilización do persoal, o Servizo Galego de Saúde completará a tramitación da maior convocatoria de emprego público da súa historia, aberta en 2023 con máis de 5.000 prazas, ao tempo que continúa coa convocatoria de novas ofertas de carácter ordinario e coa realización das especiais por concurso de méritos para as prazas medicina de familia, pediatría de atención primaria, especialidades médicas nos hospitais comarcais ou prazas de persoal sanitario de saúde mental derivadas da Lei 2/2022, do 6 de outubro, de medidas extraordinarias dirixidas a impulsar a provisión de postos de difícil cobertura de determinado persoal estatutario con título de especialista en ciencias da saúde do Servizo Galego de Saúde. Tamén de acordo con esta nova lexislación, xa desde o convocado en 2023, nos concursos de traslados os servizos prestados nos hospitais dos distritos sanitarios de Cee, A Mariña, Monforte de Lemos, Verín e O Barco de Valdeorras computarán o triplo da puntuación que se estableza, con carácter xeral, por cada mes de servizos prestados.

Por último, o Sergas avanzará no seu compromiso social co desenvolvemento das medidas do I Plan de igualdade entre mulleres e homes no Servizo Galego de Saúde, con melloras xa concretadas no eido da protección contra a discriminación das traballadoras por motivos de maternidade. En materia de integración social, a sanidade pública galega seguirá desenvolvendo os procesos que permitirán superar o centenar de persoas con discapacidade intelectual cun emprego fixo no sistema sanitario público galego.

## II.3. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS

### **SERVIZO GALEGO DE SAÚDE**

Este organismo autónomo volverá a ser no 2024 o centro directivo que manexe un maior volume do orzamento autonómico, reflectindo unha vez máis a prioridade que a Xunta de

Galicia dá á prestación da asistencia sanitaria como un dos fins fundamentais do goberno e a administración autonómica.

A orientación deste importante volume do orzamento público estará guiada polos obxectivos prioritarios marcados no documento da Estratexia Galega de Saúde 2030 e pola necesaria coherencia co traballo feito nos últimos anos.

Así, as políticas de ampliación da carteira de servizos, de creación e consolidación de novas prazas, de renovación e incorporación de tecnoloxía punteira ou de construción de novas infraestruturas supoñen a consolidación dun investimento récord na historia de Galicia para soste un sistema sanitario público galego cada vez máis completo e mellor dotado.

Sobre esta base, o Servizo Galego de Saúde organiza os seus recursos para dar resposta ás grandes esixencias de proactividade, personalización e integración da innovación que xorden dunha poboación cada vez máis envellecida e pluripatólóxica que necesita accións preventivas da aparición ou da evolución dos seus problemas de saúde; modelos de atención directa e integral que faciliten a comunicación do paciente co sistema e eviten percorridos asistenciais redundantes ou unha incorporación áxil de todas as novidades tecnolóxicas e terapéuticas que podan axudar na diagnose ou tratamento de patoloxías sobre as que as ciencias da saúde están a achegar novidades de forma continua.

Así, a actividade dos servizos de atención primaria estará guiada cada vez máis polos Plans Locais de Saúde cuxa implantación de está a estender polas distintas áreas sanitarias buscando consolidar modelos de funcionamento en equipo e multidisciplinares centrados en resolver as necesidades do paciente e en promover actividades de promoción da saúde en liña coa Estratexia Galega de Saúde Comunitaria. Centros de saúde capaces de saír á rúa e ter un papel central na vida social da súa contorna ao tempo que adquiren maior autonomía para fixar uns obxectivos adaptados á súa realidade local e para organizar os seus recursos na procura de resultados en saúde na súa poboación asignada.

Uns recursos que potenciarán a maior capacidade resolutiva deste nivel asistencial, dada a aposta da Xunta por utilizar os fondos de mellora de infraestrutura e equipamento en atención primaria de xeito prioritario no aumento da capacidade diagnóstica deste nivel asistencial, coa instalación de novos equipos diagnósticos que chegarán aos centros no ano 2024.

Por outra banda, a atención hospitalaria ten ante si o reto de ofrecer unha asistencia sanitaria máis completa, un obxectivo a desenvolver con unidades multidisciplinares como as que existen en todas as áreas sanitarias en eidos como as enfermidades raras, a atención poscovid, a mama ou o solo pelviano e que deben estenderse a máis ámbitos en 2024. Pero esta atención máis completa debe de ser tamén máis áxil, abordando o reto non só de consolidar o lugar de Galicia como unha das comunidades autónomas con menor espera media de España senón de facelo reducindo ademais de xeito substancial os días de espera en cirurxías, consultas e probas e ampliando os procesos con garantías de tempos máximos.



E de xeito global, ambos niveis asistenciais deben afondar nos elementos de integración como a aprobación de novos procesos asistenciais integrados que estandaricen pautas de diagnóstico e tratamento das patoloxías ou a renovación dos distintos órganos colexiados de asesoramento e calidade das áreas sanitarias para que aseguren esta visión integradora dos distintos niveis asistenciais.

Do mesmo xeito, a estrutura de atención sanitaria galega debe abordar de xeito integral a coordinación sociosanitaria que dará un paso importante en 2024 coa posta en marcha dos primeiros centros de coidados intermedios e que segue a reforzar o programa de atención farmacéutica nas residencias sociosanitarias co obxectivo de dar cobertura ao 70% das prazas residencias para persoas maiores e persoas con discapacidade existentes na actualidade en Galicia.

É tamén un reto conxunto de ambos niveis asistenciais o esforzo formativo, que se materializará en 2024 cunha promoción récord de formación sanitaria especializada, especialmente en especialidades deficitarias como a medicina de familia, e coa vixencia dun novo decreto regulador desta formación en Galicia que desenvolve as figuras dos titores e resto de colaboradores docentes así como os incentivos derivados desta colaboración co sistema formativo. No relativo á formación universitaria, os reforzados acordos co sistema universitario galego están a fomentar unha participación cada vez maior de profesionais da atención primaria na docencia dos graos universitarios en ciencias da saúde.

Tamén o impulso da innovación é un reto conxunto a ambos niveis asistenciais e así se desprende na nova regulación dos nodos de innovación do Sergas que entrará en vigor durante este vindeiro exercicio ou coa integración no sector público autonómico das tres fundacións de investigación sanitaria de Galicia, que permitirá avanzar na maior comunicación entre persoal clínico e investigador.

O desenvolvemento da Estratexia de xestión do cancro de Galicia nos eidos da prevención, da mellora asistencial dos pacientes e da aposta polo futuro e innovación require un potente exercicio de integración asistencial, así como un reforzo das capacidades investigadoras e innovadoras da nosa comunidade, un salto ao que contribuirá o inicio do funcionamento do Centro de fabricación de terapias avanzadas de Galicia, que acollerá tamén unha Unidade cooperativa de investigación na que participan as tres universidades galegas.

En desenvolvemento dese documento marco, a Estratexia de oncoloxía de precisión de Galicia define medidas máis precisas para que o Servizo Galego de Saúde dispoña da estrutura máis eficaz para facilitar o acceso temperán e igualitario á mellor opción de diagnóstico molecular e terapia dirixida.

Outro documento estratéxico da máxima relevancia é o Plan de Saúde Mental de Galicia 2020-2024, que entra no seu último ano de vixencia co reto de completar a implantación de todos os seus programas nas distintas áreas sanitarias e que se verá fortemente consolidada coa resolución dos concursos de méritos convocados ao abeiro da nova lexislación en materia de

prazas sanitarias de difícil cobertura e que permitirán que ata 175 profesionais da saúde mental tomen posesión de prazas con carácter fixo destinadas a fornecer os programas deste Plan ou coa posta en marcha de novos espazos como a unidade de hospitalización psiquiátrica infanto-xuvenil de Vigo, que permitirá duplicar a capacidade do Sergas para estes casos.

Ao tempo, o Sergas traballará na prevención, con proxectos como a implantación do modelo YAM de intervención na poboación moza e que se está a implantar en colaboración coa Consellería de Educación en desenvolvemento do Protocolo de prevención, detección e intervención do risco suicida no ámbito educativo. Pero tamén na integración e inserción social das persoas con trastorno mental severo, con programas innovadores no eido da empregabilidade que se están a desenvolver en colaboración coa Consellería de Promoción do Emprego.

Proxectos de mellora da calidade da atención sanitaria a nivel galego como o Programa Galego de Atención ao Infarto de Miocardio (Progaliám) ou o Plan Ictus continuarán o seu desenvolvemento integrando melloras asistenciais e tecnolóxicas e farase un desenvolvemento estratéxico conxunto e corporativo de todos os aspectos relacionados coas políticas de seguridade do paciente.

En relación coas patoloxías respiratorias, no marco do Plan Inspira Saúde, un dos principais obxectivos do Sergas será a posta en marcha dunha rede de apoio á cesación tabáquica apoiada na plataforma Telea.

O desenvolvemento desta plataforma seguirá beneficiando a pacientes doutras patoloxías, ben coa progresiva integración dos seus dispositivos sanitarios electrónicos coa mesma (caso de cardioimplantables, bombas de insulina, etc...), ben coa extensión de novos perfiles de seguimento que faciliten a comunicación entre paciente e profesional e melloren a calidade asistencial.

Do mesmo xeito, os orzamentos do Sergas para 2024 consolidarán incrementos de prestacións sanitarias acometidos nos últimos anos, como as sucesivas ampliacións do catálogos de material ortoprotésico que se fixan normativamente cunha nova orde reguladora; a cobertura de gastos de desprazamento e manutención a familias de afectados por enfermidades raras que sexan tratados fóra de Galicia, regulada mediante unha nova orde; ou o financiamento do programa de mellora de adherencia terapéutica a través de sistemas personalizados de dosificación para pacientes polimedicados de idade avanzada e con dificultades para o correcto uso dos medicamentos.

No referente aos investimentos, ademais dos equipos que chegarán aos centros de atención primaria, 2024 tamén será un ano que comece coa plena operatividade de todos os equipos de alta tecnoloxía adquiridos pola Xunta de Galicia para a totalidade dos hospitais públicos galegos aproveitando os fondos europeos Next Generation, unha aposta que non só incrementou a calidade e eficacia do equipamento en todas as áreas sanitarias senón que ten dotado a varias delas con novos servizos que van evitar desprazamentos aos pacientes.

Por outra banda, a renovación tecnolóxica tamén permitirá dar o paso cara o funcionamento dixitalizado integral dos servizos de anatomía patolóxica ou de radiodiagnóstico e dos bloques cirúrxicos.

A robotización, iniciada na cirurxía de especialidades como uroloxía, xinecoloxía, otorrinolaringoloxía, cirurxía xeral e dixestiva ou cirurxía torácica dará o salto cara a cirurxía ortopédica e tamén a tratamentos ambulatorios en unidades específicas como as de lesionados medulares.

As actuacións en materia de infraestruturas contemplan proseguir a planificación marcada nos vindeiros anos, conseguindo o obxectivo de realizar actuacións de mellora ao longo desta legislatura nos 14 hospitais da rede pública galega. Despois de poñer en servizo nestes últimos anos importantes reformas en hospitais como os de Lugo, Vigo, A Mariña, Valdeorras, Salnés, Barbanza ou Monforte; é o momento de concluír actuacións en marcha como as do Novo Montecelo, a ampliación de Verín ou a reformas das urxencias de Cee; continuar grandes proxectos en marcha como o Novo CHUAC coruñés (coas tres primeiras actuacións xa contratadas); o Plan Director do Complexo Hospitalario de Ferrol (encadeando o remate da fase I co inicio da xa deseñada Fase Final) ou as ampliacións dos Complexos Hospitalarios de Ourense e Santiago; así como o inicio de novas fases de actuación nos hospitais comarcais.

Como infraestrutura hospitalaria común para toda Galicia destaca o avance na construción do Centro de Protonterapia de Galicia, que dará cabida a equipos de última tecnoloxía para o tratamento eficaz e de máxima precisión de tumores situados en lugares sensibles.

No eido da atención primaria seguirase a desenvolver o Plan de Infraestruturas Sanitarias de Atención Primaria a medida en que a Xunta obteña dos concellos afectados as parcelas necesarias e os permisos urbanísticos preceptivos para desenvolver os proxectos e iniciar as obras.

Así, unha vez rematadas as obras dos Centros Integrais de Saúde de Lugo e de Lalín, cómpre continuar coa construción do CIS Olimpia Valencia en Vigo e do novo centro de saúde de Moaña, así como a finalización da ampliación do Porriño. A colaboración coa Axencia Galega de Infraestruturas para a elaboración e supervisión dos proxectos arquitectónicos permitirá iniciar obras para novos centros de saúde en Abegondo, Antas de Ulla, A Rúa, Vilagarcía de Arousa, Muíños, Boborás ou as reformas dos centros de saúde de Conxo (Santiago), a Milagrosa (Lugo), Outeiro de Rei e Meira e licitar os proxectos para os novos centros dos que a Xunta xa dispón da titularidade da parcela como Mos, Meis, Noia ou O Carballiño; de aqueles cos que xa ten instrumentos de colaboración que comprometen a cesión da parcela e daqueles outros contemplados no plan que ao longo do ano formalicen eses acordos de colaboración e comprometan a posta a disposición dos terreos necesarios.

Do mesmo xeito, o Sergas contará con orzamento para seguir executando reformas naqueles centros de titularidade autonómica que as necesiten así como colaborando coas administracións locais nas reformas necesarias de centros de titularidade municipal.

No referido ao material sanitario, o Sergas continuará coa política estratéxica de centralización de contratos de material sanitario iniciada nos últimos anos e que neste último exercicio posibilitou as primeiras compras centralizadas de equipos de protección individual, balóns de dilatación coronaria ou dispositivos de asistencia ventricular; xerando aforros e garantindo unha homoxeneidade do produto en todo o sistema público sanitario galego. Por outra banda, a nova adxudicación do servizo de loxística integral permitirá seguir avanzando na automatización dos pedidos, garantindo a máxima trazabilidade do produto e minimizando a dedicación do persoal sanitario a tarefas relacionadas coa subministración de material.

Todas estas actuacións de investimento estarán guiadas pola recentemente aprobada Estratexia de Economía Circular do Sergas, que prevé estratexias de construción sostible e de redución da xeración de recursos e combustibles fósiles, uns principios que se aplicarán en todos os novos contratos tanto de obra como de equipamento e que tamén xerarán actuacións específicas para a implantación de enerxías renovables en infraestruturas existentes ou proxectos concretos como o programa de anestesia sostible destinado á redución de gases nestes equipos.

En materia de xestión dos recursos humanos, os orzamentos para 2024 incorporan as melloras laborais acordadas por unanimidade coas organizacións sindicais da Mesa Sectorial de Sanidade durante o ano 2024 e que afectan aos máis de 40.000 profesionais de todas as categorías que prestan servizos na sanidade pública galega, incluíndo ao persoal residente en formación.

Así, introdúcense melloras que buscan compensar o traballo en quendas e a xornada que se realiza durante noites, festivos, e fins de semana, por ser os postos que garanten a continuidade asistencial as 24 horas os 365 días do ano.

Por outra banda, ademais das novas prazas comprometidas para este ano no Plan de Saúde Mental de Galicia, dótanse tamén as novas prazas necesarias para desenvolver o acordo sindical acadado en 2023 sobre redución paulatina da xornada que pretende acadar unha redución total de 112 horas no ano 2025, coa finalidade de igualar a dedicación en xornada do persoal de quenda fixa, por unha banda, e por outra, a redución correspondente en xornadas especiais do persoal a quendas.

En materia de carreira profesional, dótanse os recursos para resolver os procedementos de acceso a novos graos abertos en 2023 aos que optan máis de 11.000 profesionais, entre eles por primeira vez o persoal residente en formación nos seus últimos anos.

Desenvolveranse tamén outros acordos acadados neste ano coas organizacións sindicais como o Manual de cobertura de ausencias en centros de saúde, as distintas modalidades de prolongación de xornada en atención primaria así como a oferta de contratos estables de 3 anos de duración para exercer en atención primaria ao persoal residente que remata a súa formación ou o programa de relevo xeracional para persoal médico especialista de atención hospitalaria.

En materia de provisión e estabilización do persoal, o Servizo Galego de Saúde completará a tramitación da maior convocatoria de emprego público da súa historia, aberta en 2023 con máis

de 5.000 prazas, ao tempo que continúa coa convocatoria de novas ofertas de carácter ordinario e coa realización das especiais por concurso de méritos para as prazas medicina de familia, pediatría de atención primaria, especialidades médicas nos hospitais comarcais ou prazas de persoal sanitario de saúde mental derivadas da Lei 2/2022, do 6 de outubro, de medidas extraordinarias dirixidas a impulsar a provisión de postos de difícil cobertura de determinado persoal estatutario con título de especialista en ciencias da saúde do Servizo Galego de Saúde. Tamén de acordo con esta nova lexislación, xa desde o convocado en 2023, nos concursos de traslados os servizos prestados nos hospitais dos distritos sanitarios de Cee, A Mariña, Monforte de Lemos, Verín e O Barco de Valdeorras computarán o triplo da puntuación que se estableza, con carácter xeral, por cada mes de servizos prestados. .

Por último, o Sergas avanzará no seu compromiso social co desenvolvemento das medidas do I Plan de igualdade entre mulleres e homes no Servizo Galego de Saúde, con melloras xa concretadas no eido da protección contra a discriminación das traballadoras por motivos de maternidade. En materia de integración social, a sanidade pública galega seguirá desenvolvendo os procesos que permitirán superar o centenar de persoas con discapacidade intelectual cun emprego fixo no sistema sanitario público galego.

## II.4. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

### **AXENCIA GALEGA PARA A XESTIÓN DO COÑECEMENTO EN SAÚDE**

Creada en virtude do Decreto 112/2015, do 31 de xullo, ten como fins xerais e obxectivos básicos realizar a xestión da formación no Sistema Público de Saúde de Galicia, o fomento e a coordinación da investigación nas institucións sanitarias do Servizo Galego de Saúde, a coordinación e o impulso da actividade innovadora da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde e a avaliación de tecnoloxías e servizos sanitarios.

Asume as competencias e medios persoais e materiais que lle correspondían á Fundación Escola Galega de Administración Sanitaria. Asume tamén, desde a súa posta en funcionamento, as competencias e medios persoais e materiais que lle corresponden ao Servizo de Axencia de Avaliación de Tecnoloxías Sanitarias e todas as competencias en materia de investigación, innovación e formación.

Neste exercicio axustará a súa actividade ao previsto no seu contrato plurianual de xestión, aprobado polo Consello da Xunta de Galicia en abril de 2022, e que se estrutura en seis eixos: a formación continua dos profesionais, a docencia, o fomento dunha investigación de calidade, o impulso da innovación no Sergas, a avaliación e unha xestión eficiente dos recursos da axencia.

En 2024, estes eixos desenvolveranse a través das seguintes actuacións:

- Coordinar o sistema de formación sanitaria especializada de Galicia, conforme ao novo decreto regulador do mesmo, así como desenvolvendo as demandas de reforma da normativa básica estatal nesta materia.
- Analizar as necesidades formativas dos profesionais do Sistema Público de Saúde de Galicia e executar o Plan AFEDAP (Acordo de formación de emprego do persoal das Administracións Públicas) e o plan PEF (Plan estratéxico de formación).
- Incorporar novas tecnoloxías de realidade virtual e realidade aumentada para a formación e adestramento dos profesionais a través da Rede de centros de simulación clínica avanzada do Sistema Público de Saúde de Galicia posta en marcha no ano 2023.
- Executar as actividades formativas, sesións informativas e foros de consulta incluídos na Escola Galega de Saúde para Cidadáns e na Escola Galega de Saúde Pública.
- Desenvolvemento para os profesionais do Servizo Galego de Saúde da Plataforma e-Learning para a xestión do coñecemento no ámbito sanitario Share, que incorpora ferramentas que permitirán recomendacións de contidos formativos personalizados.
- Facilitar sinerxías e colaboracións con outras institucións ou organismos líderes na xestión de proxectos de innovación formativa sumando puntos de vista complementarios e aliados estratéxicos para o sector saúde.
- Proporcionar soporte á xestión de procesos de transferencia de resultados da investigación do Sistema Público de Saúde de Galicia e impulsar procesos de excelencia neste eido, como a través do programa INTRES.
- Favorecer o desenvolvemento profesional do persoal investigador traballando no desenvolvemento da carreira investigadora. Colaborar no proceso de estabilización de persoal investigador do Servizo Galego de Saúde na categoría de persoal investigador a través da OPE convocada por dito Organismo.
- Consolidar unha contorna de investigación atractiva para a retención, captación e desenvolvemento de persoal investigador altamente cualificado. Promover as boas prácticas dentro da acreditación “Human Resources Excellence in Research” nos Institutos de Investigación Sanitaria de Galicia.
- Impulsar o proceso de integración das Fundacións de investigación biomédica ou sanitaria que xestionan a investigación dos centros e institutos de investigación sanitaria de Galicia do Sistema Público de Saúde de Galicia no sector público autonómico.
- Impulsar e consolidar o tecido de estruturas de apoio á investigación. Potenciar a Rede de biobancos do Servizo Galego de Saúde.
- Potenciar a realización de ensaios clínicos e promover o acceso dos pacientes á participación neles, garantindo a equidade no noso sistema.
- Participar nos mecanismos de goberno e vinculación con axentes de investigación autonómico e nacionais (CIBER, CNIO, CECBE, INVESTEN, Foro de Investigación Sanitaria IISCI, etc)
- Difundir a toda a sociedade a actividade investigadora desenvolvida no ámbito sanitario e accións de difusión que permitan visibilizar a investigación feita en Galicia e desenvolver un Portal de investigación en Saúde en Galicia.

- Impulsar a investigación, a innovación e a avaliación en saúde mediante o acceso á reutilización e cruce dos datos sanitarios garantindo plenamente a confidencialidade e a ética na utilización dos datos.
- Participar no desenvolvemento da Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia RIS4 GALICIA 2021-2027, nos aspectos relacionadas coa saúde, e análise das capacidades do sistema galego de coñecemento en saúde.
- Impulsar un modelo de innovación aberta, baseada no modelo de Cuádrupla Hélice, traballando xuntos para co-crear o futuro e impulsar cambios estruturais máis aló do alcance do que calquera organización ou persoa podería facer só. Continuar, para iso, coa dinamización da Plataforma de Innovación sanitaria e a potenciación da rede de Nodos de Innovación, formalizando normativamente esta estrutura a través do desenvolvemento dun decreto no que se regule a súa composición, organización e funcións .
- Procurar a participación activa das persoas na ciencia e innovación dende as fases mais temperás dos proxectos para aliñar os resultados a obter coas necesidades sociais.
- Apoio na posta en marcha dun Consello Técnico Asesor en Intelixencia Artificial e Espazo de Datos do Sistema Público de Saúde de Galicia que poda axudar a orientar as medidas a adoptar para garantir un uso seguro e ético da Intelixencia Artificial e da xestión dos datos e contribúa á consolidación da competitividade das empresas TIC galegas a través das actividades de I+D no conxunto das Tecnoloxías Habilitadoras Dixitais, no ámbito da saúde.
- Xestionar e coordinar o proxecto de CPI INNOVATRIAL no marco do Convenio entre o Servizo Galego de Saúde e o Centro para o Desenvolvemento Tecnolóxico Industrial (CDTI).
- Xestionar e coordinar o proxecto de CPI INNOVAMICROLAB en nome do Servizo Galego de Saúde. Desenvolver plataformas tecnolóxicas que permitan obter de maneira rápida e totalmente automatizada diagnósticos microbiolóxicos fiables de calquera patoloxía a partir de calquera mostra clínica biolóxica así como identificar cambios no microbioma humano asociados a determinadas enfermidades que permitan poñer en valor a actividade dos Bio-bancos.
- Coordinación e execución dos proxectos europeos PROCURE4HEALTH, REGIONS4PERMED, CIRCE e INVEST4HEALTH e promover e colaborar na participación do Servizo Galego de Saúde en novos proxectos.
- Participar no proxecto TARTAGLIA, dentro do programa de Misións de Intelixencia Artificial.
- Promover a internacionalización e fomento da cultura innovadora no Servizo Galego de Saúde a través da participación en novos proxectos de innovación.
- Impulsar a participación do Sistema de Saúde Público de Galicia na rede EUROPEAN INNOVATION PARTNERSHIP on Active and Healthy Ageing (EIPonAHA).
- Impulsar a participación do Sistema de Saúde Público de Galicia na Rede Europea de Living Labs (ENoLL).

- Promover a participación do Sistema de Saúde Público de Galicia no consorcio europeo EIT Health - European Institute of Innovation and Technology.
- Convocar unha nova edición do premio á mellor innovación do Sistema Galego de Saúde.
- Coordinar o programa de Living Lab do C. Hospitalario Universitario de Ourense e da Rede de Living Labs de Saúde de Galicia (LABSAÚDE).
- Desenvolver os informes de avaliación que soliciten a Comisión Asesora para a incorporación de técnicas, tecnoloxías e procedementos; a Consellería de Sanidade e o Sergas.
- Participar na Rede Española de Avaliación de Tecnoloxías Sanitarias (RedETS) e desenvolver as actividades asignadas no plan anual de dita rede, entre elas as que se refiran á elaboración de Informes de avaliación do impacto no control da pandemia Covid-19
- Participar nas organizacións internacionais de avaliación de tecnoloxías e de Guías de Práctica Clínica: INAHTA, HTAi, G.I.N (Guidelines International Network) e EuroSCAN.
- Analizar a difusión e os patróns de utilización das tecnoloxías médicas de maior impacto, en termos de saúde ou económicos, no sistema sanitario, principalmente en relación coa súa accesibilidade, demanda potencial e utilización apropiada.
- Elaborar e difundir guías de práctica clínica e recomendacións baseadas na evidencia, en diferentes ámbitos de actuación: prevención, diagnóstico, tratamento e rehabilitación.
- Detectar as tecnoloxías sanitarias, novas ou en uso, susceptibles de avaliación, pola súa repercusión.
- Diseñar estudos específicos de investigación en avaliación de tecnoloxías.
- Promover a investigación especificamente dirixida a obter a información necesaria para a avaliación de tecnoloxías fomentando a colaboración entre as universidades, os centros, unidades de investigación, as empresas e outras institucións.
- Levar a cabo unha formación práctica en materias de posgrao relacionadas coa documentación e a avaliación e tecnoloxías sanitarias.
- Analizar e revisar a información científica relacionada coa avaliación das tecnoloxías sanitarias e a súa difusión entre os profesionais e os servizos sanitarios.
- Asesorar na creación e desenvolvemento de programas de avaliación de tecnoloxías sanitarias, nos diferentes niveis de decisión.
- Asesorar no desenvolvemento de sistemas de información dirixidos a obter os datos necesarios para a avaliación de tecnoloxías.

## **AXENCIA GALEGA DE SANGUE, ÓRGANOS E TECIDOS**

De acordo co Decreto 142/2015, do 17 de setembro, a Axencia Galega de Sangue, Órganos e Tecidos, desenvolverá as súas liñas de actuación dirixidas á consecución dos obxectivos fundacionais.



Neste exercicio axustará a súa actividade ao previsto no seu contrato pluriannual de xestión aprobado polo Consello da Xunta de Galicia en xuño de 2022 e que se estrutura en catro eixos: o abastecemento de sangue e os seus derivados, a coordinación de transplantes de órganos e tecidos, o procesamento e almacenaxe de mostras de células, tecidos de máxima calidade e a coordinación co resto das comunidades autónomas nos ámbitos da doazón, transfusión e transplante de órganos e tecidos.

Continuarase coa promoción e sensibilización da doazón de sangue, órganos e tecidos poñendo en marcha distintas iniciativas que faciliten o acto solidario da doazón, traballando na sensibilización e concienciación desde a infancia. Convocaranse:

- VI Edición do concurso escolar de carteis relacionados coa doazón e os transplante.
- X Edición do concurso de curtametraxes relacionados coa doazón e os transplantes.

Continuarase apostando pola mellora das infraestruturas dedicadas a doazón, coa renovación dos locais de doazón hospitalaria de Vigo, e coa adquisición dunha nova unidade móbil (UM) que se sumará as 13 UM coas que se conta na actualidade, o que permitirá a cada doador realizar a súa doazón nas máximas condicións de seguridade e confort.

No que atinxe ao Programa Galego de doazón e transplante de órganos, durante o ano 2022 o Servizo Galego de Saúde acadou un total de 296 transplantes (151 de ril, 78 de fígado, 38 de pulmón, 26 de corazón e 3 de páncreas) e realizáronse 128 doazóns de órganos.

Os obxectivos funcionais concretos a acadar para o ano 2024 son:

- Garantir o abastecemento de sangue e dos seus derivados aos provedores de servizos sanitarios da Comunidade Autónoma de Galicia, segundo os estándares de calidade vixentes no mercado e na lexislación de aplicación.
- Coordinar a doazón e transplantes de órganos, e o procesamento, almacenamento, distribución e implante de células e tecidos, velando polo cumprimento dos estándares de calidade vixentes no mercado e na lexislación de aplicación.
- Asumir a organización e garantir a dispoñibilidade de mostras de máxima calidade de células e tecidos.
- Coordinar as actuacións de Galicia nos ámbitos da doazón, transfusión, e transplante de órganos e tecidos, coas comunidades autónomas do Estado español, co Goberno de España e cos organismos internacionais.

De conformidade co establecido na Lei 6/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración Xeral e do sector público de Galicia, a realización de actividades de carácter material, técnico ou de servizos da competencia dos órganos da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou das entidades de dereito público dependentes dela, poderá ser encomendada intrasubxectivamente a outros órganos da mesma administración

ou entidade que o encomendante, por razóns de eficacia ou cando non se posúan os medios idóneos para o seu desempeño.

Deste xeito a Axencia Galega de Sangue, Órganos e Tecidos desenvolve para o Servizo Galego de Saúde os seguintes servizos:

- Servizos Hemoterápicos.  
Denomínanse servizos hemoterápicos a subministración dos diferentes compoñentes sanguíneos aos hospitais. Esta denominación como servizo débese a que o sangue non se fabrica nin sofre alteracións na súa composición. Os elementos subministrados (hemacias, plaquetas e plasma) obtéñense por procesos de separación e realízanse sobre eles as probas de detección precisas para ser transfundidos.
- Servizo de probas analíticas.  
Dentro deste servizo inclúense determinacións analíticas das áreas de inmunohematoloxía, seroloxía e bioloxía molecular de enfermidades transmisibles, e estudos de histocompatibilidade, que sexan solicitados desde o ámbito hospitalario.
- Servizos de Criopreservación.  
Dentro deste servizo atópanse os concentrados de hemacias e plaquetas criopreservadas e os proxenitores hematopoéticos.
- Servizo de medicamentos derivados do plasma.  
A subministración aos hospitais da rede pública do SERGAS, dos medicamentos procedentes do fraccionamento industrial de plasma excedentario. Así obtéñense albumina, Factor VIII humano, Inmunoglobulina humana específica, Alpha I Antitripsina, medicamentos todos eles de uso habitual nos hospitais.
- Programa Galego de Plasmaférese.  
Atendendo os especiais requirimentos terapéuticos desenvolvidos polos doentes da nosa CCAA, a axencia está a desenvolver un programa específico para a obtención de plasma, na procura da mellora na autosuficiencia en plasmaderivados.
- Proxecto BLOOD.  
Este proxecto global xurde da necesidade de coordinar e homoxeneizar de forma integrada, o os sistemas de información que dan soporte ao traballo que estase a desenvolverse entre os servizos de transfusión dos centros hospitalarios e a Axencia Galega de Sangue, Órganos e Tecidos. Este proxecto abrangue distintos obxectivos, e supón o deseño, desenvolvemento e implantación, dun sistema de que garante a xestión segura e de calidade dos compoñentes sanguíneos.
- Certificacións de Calidade:  
Manter na organización a certificación de calidade segundo a norma ISO 9001/2015 renovada un ano mais no 2023.  
Renovación da Certificación pola Fundación CAT (Comité de Acreditación en Transfusión) organismo de acreditación da calidade en transfusión, terapia celular e tisular

de conformidade aos estándares en transfusión sanguínea nas áreas: Análise, Doazón, Autoadoazón, Almacenamiento-Distribución e Procesamento de compoñentes.

Mantemento da acreditación da European Federation for Immunogenetics (EFI) na Unidade de Bioloxía Molecular e Histocompatibilidade para a tipificación de HLA.

## II.5. DAS SOCIEDADES MERCANTÍS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

### **GALARIA, EMPRESA PÚBLICA DE SERVIZOS SANITARIOS, S.A.**

Galaria, Empresa Pública de Servizos Sanitarios, S.A., é unha sociedade pública autonómica, adscrita ao Servizo Galego de Saúde, de capital integramente público, creada mediante Decreto da Presidencia da Xunta de Galicia o 14 de xullo de 1994 para levar a cabo actividade asistencial, así como para o desenvolvemento, execución e xestión de infraestruturas sanitarias, a prestación de servizos de consultoría no eido sanitario e para proporcionar outros servizos relacionados co ámbito sanitario, a prestación de servizos de xestión ordinaria e administración de outras sociedades ou fundacións públicas, así como a prestación de calquera servizo relacionado co ámbito sanitario. Adicionalmente a principios de 2023 modificouse o obxecto social incorporándose a “participación en iniciativas, proxectos ou actividades de I+D+I en Biomedicina ou en Ciencias e Tecnoloxías da Saúde e outras relacionadas co sector sanitario que permitan a xeración de coñecemento científico ou tecnolóxico no ámbito da saúde, así como a súa aplicación e transferencia, sen prexuízo das competencias de ACIS”

Trátase dunha das organizacións que se puxeron en marcha no sistema nacional de saúde, baixo a fórmula xurídica de empresa pública autonómica, co obxectivo de mellorar os rendementos e controlar os custos da actividade asistencial e garantir a súa sustentabilidade, sen renunciar aos principios básicos de universalidade, equidade e gratuidade da asistencia sanitaria.

De conformidade co previsto no artigo 1 dos seus estatutos, Galaria, Empresa Pública de Servizos Sanitarios, S.A. é un medio propio personificado respecto da Administración xeral da Comunidade autónoma de Galicia e das entidades instrumentais do sector público autonómico para a execución das actividades que lle sexan encomendadas, dentro das materias que constitúen o seu obxecto social.

No ano 2024 executará o contrato-programa vixente, aprobado a inicios do ano 2023 e no que destacan os seguintes obxectivos:

- Iniciar o funcionamento do centro de produción de terapias avanzadas no que se comezarán a fabricar fármacos CAR-T para o desenvolvemento de técnicas de inmunoterapia celular avanzada e apoio na posta en marcha dun centro de protonterapia na comunidade autónoma.

- Avanzar no proxecto para a prestación dun servizo de carácter transversal destinado ao desenvolvemento dun sistema de xestión integral de probas de imaxe entre os distintos centros hospitalarios do sistema público.
- Satisfacer a demanda asistencial no ámbito do diagnóstico por imaxe, con equipos de resonancia magnética móbiles, da máis avanzada tecnoloxía.
- Satisfacer a demanda asistencial no ámbito da medicina nuclear (tanto tradicional como PET).
- Producir e subministrar radiofármacos aos hospitais do Servizo Galego de Saúde que contan con equipos de diagnóstico PET a través da Unidade de radiofármacos e en concreto Fludeoxiglicosa marcada con flúor 18 (FDG) e 18 F Colina.
- Colaborar, en proporción a súa participación empresarial, no subministro de radiofármacos convencionais a todas as unidades de medicina nuclear de Galicia.
- Levar a cabo o control de calidade e a medición de niveis de radiación dunha gran parte das instalacións de radiodiagnóstico da rede hospitalaria pública de Galicia a través dos seu Servizo de Radiofísica e da súa Unidade Técnica de Protección Radiolóxica (UTPR), co fin de garantir a seguridade para pacientes e traballadores, incluíndo todos os equipos instalados no Plan INVEAT.
- Proporcionar servizos de protección radiolóxica e física médica aos servizos do Sergas que contan con instalacións médicas que empregan radiacións ionizantes. Posta en marcha do programa X-Dose para a medición da radiación acumulada dos pacientes que teñen que ser sometidos a unha proba con emisión de radiación e dar así cumprimento a normativa europea
- Proporcionar asistencia sanitaria a través de unidades de alta tecnoloxía e alta especialización: no ámbito da Oncoloxía Radioterápica para todo o sur de Galicia mediante a súa unidade do Hospital do Meixoeiro de Vigo; en Diagnóstico por Imaxe, con especialización en resonancia magnética, nos Hospitais do Meixoeiro e Álvaro Cunqueiro de Vigo e en toda a Comunidade mediante as súas unidades móbiles; no eido da Medicina Nuclear convencional, por medio de unidades instaladas no Hospital Santa María Nai de Ourense e no Hospital do Meixoeiro de Vigo e no PET-TC, para toda a zona sur de Galicia mediante a súa unidade situada tamén neste último centro.
- Proporcionar asesoramento ao Servizo Galego de Saúde en materia de adquisición de equipamentos de alta tecnoloxía, planificación estratéxica de investimentos, plans funcionais e dotación integral do equipamento de centros hospitalarios e de atención primaria a través da súa División de Consultoría. E tamén nos proxectos de innovación xestionados pola Axencia de Coñecemento do Sergas (ACIS) e de forma moi importante no novo proxecto de técnicas de inmunoterapia celular avanzada.
- Continuar coa xestión da plataforma multiservizo “Saúde en Liña”, na que se centraliza a cita previa telefónica dos centros de atención primaria de Galicia, a anulación / cancelación de citas de atención especializada implantada co obxecto de reducir os custes derivados da non asistencia a citas, por parte dos usuarios e avanzar na implantación dun servizo de apoio os centros de saúde na xestión de casos CRM 100.

- Realizar os cambios necesarios na organización para manter en 2024 a certificación de calidade ISO 9001/2015.
- Control, seguimento, supervisión e coordinación do correcto cumprimento da execución do contrato do servizo loxístico integral do Sergas
- Apoio na xestión ordinaria e administración de outras sociedades ou fundacións de carácter de público, vinculadas a actividades sanitarias e da saúde. Concretamente colabórase en diferentes ámbitos de xestión coa FPGM Xenómica.
- Xestionar a participación do Sergas en proxectos europeos e internacionais relacionados co desenvolvemento sostible e a economía circular como a New European Bauhaus, o programa europeo Life Resystal ou o proxecto Race to Zero de redución de emisións liderado pola Organización das Nacións Unidas.
- Coordinar a execución da Estratexia de Economía Circular do Sergas, aprobada polo Consello da Xunta en xuño de 2023 en desenvolvemento da Estratexia Galega de Economía Circular 2020-2030 da Xunta de Galicia.

## II.6. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

### **FUNDACIÓN PÚBLICA GALEGA DE MEDICINA XENÓMICA**

A Fundación Pública Galega de Medicina Xénomecha (FPGMX) ten entre os seus obxectivos o de asegurar no sistema público de saúde, un acceso universal ao diagnóstico xenético dos pacientes e/ou familias con sospeita de enfermidade de base xenética co fin de que este sexa efectivo, áxil e en condicións de equidade e calidade científico-técnica.

A súa liña estratéxica de actuación 2024 está orientada ao desenvolvemento de políticas de innovación que permitan prestar unha atención sanitaria 5P (Poboacional, Preventiva, Preditiva, Personalizada e Participativa) adecuando o progreso do sistema sanitario ás esixencias da sociedade actual.

A fundación no 2024, baixo o marco do Contrato-Programa SERGAS/FPGMX e da súa liña estratéxica de fortalecer unha asistencia sanitaria accesible e de calidade, desenvolverá as súas actividades mediante unha oferta crecente de servizos e de solucións eficaces na liña da atención sanitaria 5P,

Sinalar como obxectivos 2024 da entidade :

- Satisfacer a demanda asistencial para a realización de probas xenéticas no Sergas a través dunha adaptación continua da carteira de servizos da fundación, instrumento dinámico que revisa e actualiza as súas prestacións incorporando progresivamente á asistencia sanitaria técnicas e tecnoloxías novidosas con evidencia científica demostrada.

- Validar as novas tecnoloxías e actualizar o equipamento necesario co fin de materializar a carteira común de servizos do SNS na área das enfermidades de base xenética, respectando os indicadores de calidade na prestación dos servizos e no eido actual da medicina personalizada de precisión.
- Implantar os cambios precisos derivados da participación da entidade tanto nos programas externos nacionais e internacionais de control de calidade como nos desenvolvidos no eido da investigación co fin de dar traslado dos seus resultados á práctica clínica.
- Impulsar a integración e coordinación cos sistemas de xestión da información do Sergas, consolidando a atención sanitaria 5P e completando a implantación da petición electrónica en todos os hospitais (mellora nas solicitudes do estudos xenéticos, na súa trazabilidade e na comunicación cos solicitantes).
- Manter á colaboración co Rexistro Galego de Pacientes con Enfermidades Raras (RERGA).
- Elaborar guías, procedementos e recomendacións dirixidos aos profesionais, sobre a aplicación das técnicas e recursos de axuda a pacientes e ás súas familias.
- Continuar as actuacións de visibilización desenvolvidas pola fundación como axente institucional e dirixidas dun xeito transversal a todos os estamentos da sociedade (profesionais do Sergas, investigadores, cidadanía en xeral e, en particular, á poboación escolar).
- Reforzar as relacións de colaboración con outros centros e institucións na xestión do coñecemento, investigación e innovación de xeito que se consolide o desenvolvemento dunha medicina xenómica competitiva en Galicia e a súa integración nas redes nacionais e internacionais existentes.
- Colaborar coa consellería na potenciación da investigación no eido da medicina xenómica a través de acordos de investigación con outras entidades, preferentemente de carácter público, que permitan xerar un valor engadido en materia de detección precoz aos seus traballos.

## **FUNDACIÓN PÚBLICA URXENCIAS SANITARIAS DE GALICIA 06I**

A Fundación Pública Urxencias Sanitarias de Galicia-06I é unha entidade sen ánimo de lucro, de competencia autonómica, con personalidade xurídica propia e inscrita, segundo a Orde do 5 de outubro de 1999, no rexistro de Fundacións de Interese Galego. Foi creada o 4 de decembro do ano 1995 pola Xunta Galicia, ante a necesidade de desenvolver unha estratexia de resposta ás urxencias sanitarias.

A principal actividade da fundación consiste na atención e coordinación das urxencias e emerxencias sanitarias extrahospitalarias. Presta servizos sanitarios sen e con mobilización de recursos: información sanitaria, consulta e consello médico, asesoría a profesionais de atención primaria, asistencia ás urxencias e emerxencias no ámbito extrahospitalario, transporte sanitario urxente, dispositivos de risco previsible e coordinación da visita domiciliaria.

Ten como misión a “Atención das demandas de asistencia sanitaria para calquera persoa que atópease na Comunidade Autónoma de Galicia en situación de urxencia ou emerxencia sanitaria no medio extrahospitalario”.

A súa visión é: “Que o 061 sexa o referente na atención á urxencia e emerxencia sanitaria de forma integral e centrada no paciente, adaptándose de xeito continuo ás necesidades e retos do entorno”

E os seus valores son:

1. Humanidade
2. Compromiso
3. Flexibilidade e adaptabilidade
4. Accesibilidade e equidade
5. Colaboración
6. Innovación
7. Desenvolvemento sostible

Na actualidade a Fundación Pública Urxencias Sanitarias de Galicia-061 está integrada por unha Central de Coordinación de Urxencias Sanitarias-061 (CCUSG-061), situada na Estrada, 12 bases asistenciais de soporte vital avanzado situadas nas principais cidades galegas: dous na cidade de A Coruña e unha en cada unha das seguintes: Santiago de Compostela, Lugo, Ourense, Pontevedra, Vigo, Ferrol, Monforte, comarca do Salnés, Mos e Foz e dúas bases de helicópteros medicalizados en Ourense e Santiago.

A FPUSG-061 xestiona un conxunto de recursos, que constitúen a Rede de Transporte Sanitario Urxente de Galicia:

- 2 helicópteros sanitarios nas cidades de Santiago e Ourense, dotados de persoal facultativo e de enfermería, e co equipamento necesario para a realización de soporte vital avanzado.
- 16 ambulancias de soporte vital avanzado (AA-SVA), todas eles co material necesario para prestar soporte vital avanzado, co seguinte detalle:
- 2 AA-SVA, dotadas con persoal técnico en emerxencias sanitarias, persoal médico e de enfermería.
- 4 AA-SVA, dotadas con persoal técnico en emerxencias sanitarias e persoal de enfermería.
- 107 ambulancias asistenciais de soporte vital básico (AA-SVB), dotadas con persoal técnico en emerxencias sanitarias, e o equipamento necesario para prestar soporte vital básico.

- 2 ambulancias convencionais (AC), localizadas en Folgoso do Caurel e Pedrafita do Cebreiro, dotadas de persoal técnico en emerxencias sanitarias, desfibrilador semiautomático (DESA) e material de inmovilización.

Neste ano iníciase un novo ciclo definido no Plan Estratéxico 2024-2028, que se estrutura arredor dos seguintes eixes estratéxicos: desenvolvemento de alianzas, excelencia na xestión, orientación ao paciente, posicionamento e visibilidade, talento cultura e organización. O plan de acción para o ano 2024 se resume en:

- Identificar necesidades e oportunidades de colaboración con grupos de interese, como no caso do Programa de Alerta Escolar coa Consellería de Educación, para ampliar as patoloxías incluídas actualmente.
- Diseñar procesos e procedementos, coa finalidade de conseguir unha homoxeneidade e estandarización. Desenvolvendo novas guías asistenciais para as ambulancias de soporte vital básico e soporte vital avanzado de enfermería.
- Mellorar na xestión de provedores críticos establecendo reunións periódicas de seguimento dos contratos de transporte urxente terrestre e aéreo, así como de operación telefónica.
- Retomar a formación con servizos simulados como medida educativa para unha xestión eficiente dos recursos.
- Impulsar a transferencia interna de coñecemento establecendo novas canles de comunicación (Venres de coordinación) e actualizando as actuais (intranet).
- Retomar e impulsar a formación externa adaptado as necesidades identificadas e buscando novos nichos de formación.
- Impulsar a excelencia asistencial monitorizando e analizando obxectivos asistenciais orientados á calidade asistencial e a excelencia, priorizando a asistencia as patoloxías tempo dependentes e incorporando innovacións nos recursos móbiles.
- Impulsar a comunicación externa para lograr unha visibilidade na poboación que permita empregar a nosa accesibilidade como punto de educación sanitaria.

## **FUNDACIÓNS PÚBLICAS DE INVESTIGACIÓN SANITARIA**

O artigo 45 da Lei 7/2022, do 27 de decembro, de medidas fiscais e administrativas, recolleu a incorporación das Fundacións de investigación biomédica ou sanitaria que xestionan a investigación dos centros e institutos de investigación sanitaria de Galicia do Sistema Público de Saúde de Galicia no sector público autonómico para os efectos do establecido na Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia.

Coa finalidade de que os centros do Sistema Nacional de Saúde promovan unha colaboración con outras institucións implicadas na investigación para a utilización conxunta de in-



fraestruturas científicas, configuráronse os Institutos de investigación biomédica que promoven a asociación de grupos de investigación. No caso de Galicia existen tres Institutos de investigación a partir de acordos de colaboración entre o Sergas e as tres universidades galegas: o instituto de Investigación Sanitaria de Santiago de Compostela (IDIS), o instituto de Investigación Biomédica de A Coruña (INIBIC) e o instituto de Investigación Sanitaria Galicia Sur (IISGS).

Debe destacarse que os tres institutos están xa acreditados polo Instituto de Saúde Carlos III. Esta acreditación outorgada supón a confirmación da existencia de grupos básicos e clínicos con excelencia investigadora, así como a existencia dunha adecuada infraestrutura de apoio á investigación na nosa Comunidade.

Os Institutos de investigación sanitaria son entidades, sen personalidade xurídica propia, que se basean en acordos de colaboración entre as institucións que participan neles e as Fundacións de investigación sanitaria son as entidades as que lles corresponde a xestión destes Institutos. Para iso en Galicia contase con tres Fundacións de investigación Sanitaria xestionando a investigación dos centros e institutos de investigación sanitaria de Galicia do Sistema Público de Saúde de Galicia:

- A Fundación Instituto de Investigación Sanitaria
- A Fundación Profesor Novoa Santos
- A Fundación Biomédica Galicia Sur

Pola administración autonómica estanse a levar a cabo os actos necesarios para a incorporación destas Fundacións no sector público autonómico, estando previsto promover as modificacións dos seus estatutos e elevar as mesmas para a súa aprobación ao Consello da Xunta no derradeiro trimestre deste ano, para que poidan adquirir formalmente o carácter indicado. De acordo con esta previsión, se incorporan por primeira vez nos Orzamentos Xerais da Comunidade Autónoma de Galicia estas tres Fundacións.

Este proceso de incorporación destas Fundacións ao sector público autonómico e o feito de que o persoal de investigación e o resto dos seus profesionais adquiren con iso a condición empregados públicos da saúde do Sistema Público de Saúde de Galicia, de conformidade co artigo 108 da Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia, é un paso moi importante na consolidación das mesmas e da investigación sanitaria de excelencia nos centros do Servizo Galego de Saúde.



### **III. ORZAMENTO DE GASTOS POR PROGRAMA**

#### **III.1. PROGRAMAS DE GASTO**

##### *III.1.1. PROGRAMA 411A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE SANIDADE*

#### **A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA**

É o programa de soporte xeral dos servizos xerais da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde.

#### **NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA**

Profesionais que desenvolven o seu labor profesional nos servizos centrais e periféricos da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde, así coma nas Áreas Sanitarias do Servizo Galego de Saúde e na Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde. Este programa ten carácter universal.

#### **POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE**

Profesionais que desenvolven o seu labor profesional nos servizos centrais e periféricos da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde. A poboación protexida que se beneficia dos avances das novas tecnoloxías aplicadas ao ámbito da saúde.

#### **DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA**

- Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia.
- Lei 14/1986, do 25 do abril, xeral de sanidade.
- Lei 12/2013, do 9 de decembro, de garantías de prestacións sanitarias.
- Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia.
- Decreto 136/2019, do 10 de outubro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Sanidade.
- Decreto 137/2019, do 10 de outubro, polo que se establece a estrutura orgánica do Servizo Galego de Saúde.

- Decreto 112/2015, do 31 de xullo, polo que se crea a Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Facer real e efectiva o achegamento dos servizos e prestacións sanitarias aos pacientes, a continuidade asistencial, a humanización dos servizos sanitarios e a confianza dos doentes no servizo público de saúde.

Aumentar a eficiencia na utilización de todos os recursos sanitarios.

Incorporar liñas innovadoras na xestión e na provisión da asistencia sanitaria pública.

Mellorar os sistemas de información como potente ferramenta para a continua avaliación de resultados na organización e autoxestión.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

## BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

É un programa transversal dende o punto de vista da perspectiva de xénero.

### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.

Está dirixido a toda a sociedade.

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Consellería de Sanidade:

- 1201 Secretaría Xeral Técnica
- 1203 Dirección Xeral de Planificación e Reforma Sanitaria.

Servizo Galego de Saúde

- 5001 Servizos Centrais

### *III.1.2. PROGRAMA 412A E 412B - ATENCIÓN HOSPITALARIA E ATENCIÓN PRIMARIA*

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

Ambos programas comprenden aquelas actividades asistenciais e de xestión de servizos xerais nos centros hospitalarios e de atención primaria do Servizo Galego de Saúde, así como nos centros concertados para dar resposta efectiva ás necesidades da cidadanía con calidade e garantías.

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Nas sete áreas sanitarias postas xa en funcionamento en toda Galicia, ambos programas xestiónanse de xeito conxunto e a súa finalidade é prestar asistencia sanitaria de xeito integral a toda a poboación protexida.

#### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Estes programas teñen carácter universal; as actividades que se financian a través deles van dirixidas á consecución de obxectivos asistenciais que xiran arredor da mellor atención ao paciente, de calidade e seguridade, que redundan na mellora da saúde da poboación.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A Estratexia Sergas 2020 realiza unha análise da situación da asistencia sanitaria, identifica retos e oportunidades de mellora e constituíu a folia de ruta do Servizo Galego de Saúde para os anos 2016 a 2020. Os retos do futuro están centrados en potenciar as novas tecnoloxías e en perfeccionar a proximidade e a accesibilidade dos servizos e prestacións ao usuario, co obxectivo estratéxico de realizar un proceso de transformación e modernización cara aos retos do século XXI para seguir avanzando en novos fluxos de atención adaptados ás necesidades por patoloxías (procesos asistenciais integrados), vías para potenciar proximidade e accesibilidade, reforzo do investimento en innovación tecnolóxica e no ámbito dos profesionais a reordenación de categorías, mobilidade voluntaria e protección de riscos laborais).

As oportunidades que se identifican son:

- Achegar os servizos e prestacións aos pacientes, mellorando a accesibilidade e potenciando as tecnoloxías da información.
- Incorporar a humanización dos servizos nos centros do Servizo Galego de Saúde.
- Incorporar liñas novas e innovadoras.
- Aumentar a eficiencia na utilización dos recursos.
- Coidar aos profesionais do sistema sanitario público.
- Mellorar a continuidade asistencial garantindo unha asistencia integral.
- Potenciar a credibilidade das organizacións ante a cidadanía.
- Potenciar servizos sanitarios personalizados, achegándoos o máis posible ao paciente (domicilio).
- Mellorar a estandarización da práctica clínica; mellorar os sistemas de información.
- A vixilancia, prevención e control da infección.

Esta estratexia recolle catro eixos estratéxicos e máis de 123 liñas de actuación. Os obxectivos estratéxicos son:

- EIXE 1: Atención integral adaptada ás necesidades dos pacientes, familiares e coidadores.
- EIXE 2: Profesionais comprometidos e coidados pola organización.
- EIXE 3: Xestión eficiente que contribúa á sustentabilidade do sistema sanitario.
- EIXE 4: Infraestruturas, equipamentos sanitarios e sistemas de información adaptados ás necesidades de pacientes e profesionais.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia.

- Decreto 137/2019, do 10 de outubro, polo que se establece a estrutura orgánica do Servizo Galego de Saúde.
- Estratexia Sergas 2020: Mellorar a saúde da cidadanía.
- Decreto 168/2010, do 7 de outubro, polo que se establece a estrutura organizativa de xestión integrada do Sergas e se crean as estruturas organizativas de xestión integrada da Coruña e Santiago de Compostela.
- Decreto 162/2011, do 28 de xullo, polo que se regula a estrutura organizativa de xestión integrada de Pontevedra e O Salnés.
- Decreto 163/2011, do 28 de xullo, polo que se regula a estrutura organizativa de xestión integrada de Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras.
- Decreto 193/2010, do 18 de novembro, polo que se regula a estrutura organizativa de xestión integrada de Ferrol.
- Decreto 46/2013, do 7 de marzo, polo que se regula a estrutura organizativa de xestión integrada de Vigo.
- Decreto 55/2013, do 21 de marzo, polo que se regula a estrutura organizativa de xestión integrada das áreas de Lugo, Cervo e Monforte de Lemos.
- Decreto 112/2015, do 31 de xullo, polo que se crea a Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde.
- Decreto 142/2015, do 17 de setembro, polo que se crea a Axencia de Órganos, Sangue e Tecidos.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Dentro dos obxectivos e liñas de actuación destes programas hai que destacar:

- Continuar coa adopción de medidas que permitan garantir os obxectivos de tempos de espera xa acadados en enfermos con sospeita de cancro ou patoloxías graves, tanto para o seu diagnóstico (vías rápidas) como para o seu tratamento (prioridade I). Desenvolver e actualizar procesos asistenciais integrados.
- Impulsar o modelo de xestión de enfermidades crónicas: a definición do Plan Galego de Atención á Cronicidade e o Proceso Asistencial Integrado do Paciente Crónico Complexo, como paso seguinte.
- Seguir consolidando as vías rápidas de atención, e seguir coa implantación das garantías de atención sanitaria (intervencións cirúrxicas, probas e consulta).
- A vixilancia, prevención e control da infección: Comisión galega de enfermidades infecciosas e política antibiótica, código sepsis, programas PROA (programas de optimización de uso de antibióticos)...
- Potenciar a telemedicina, a atención domiciliaria e a atención non presencial co fin de achegar todos os recursos, tanto materiais como de recursos humanos, aos pacientes.



- Potenciar o traballo en rede, aproveitando as posibilidades das novas tecnoloxías, para unha maior eficiencia.
- Prestar programas sanitarios específicos con necesidades diferenciadas como son os pacientes anciáns, nenos, a muller e a saúde mental.
- Mellorar a información e o acceso da cidadanía ao sistema sanitario de forma interactiva, potenciando os servizos a través das novas tecnoloxías de información e a comunicación e as diversas canles (teléfono, web, sms).
- Seguir incorporando novos servizos no Centro de Servizos Sanitarios Multicanle e de relación paciente-administración sanitaria como é o canal É-saúde.
- Facilitar información sobre educación sanitaria e prevención e promoción da saúde a través da Escola Galega de Saúde para Cidadáns, e seguir aproveitando as vantaxes que ofrecen as redes sociais para a promoción de hábitos de vida saudables, como o programa “xente con vida”.
- Manter a implantación da receita electrónica en todos os centros sanitarios e a súa interoperabilidade no resto do SNS.
- Continuar cos programas de bo uso dos medicamentos e continuar xestionando os recursos farmacoterapéuticos dispoñibles de forma eficiente, potenciando a prescripción de medicamentos xenéricos e biosimilares.
- Ampliar o programa de atención ao paciente polimedicado e seguir facilitando información aos profesionais a través da unidade de apoio á prescripción con incorporación de novos servizos.
- Continuar co programa de atención farmacéutica ás residencias de maiores e residencias de discapacitados a través do servizo de farmacia dos hospitais da rede, co apoio dos farmacéuticos de atención primaria.
- Realización de concursos de compras centralizadas de produtos sanitarios, produtos farmacéuticos, produtos non sanitarios e servizos.
- Potenciar a xestión eficiente e o uso adecuado do transporte sanitario e prestación ortoprotésica.
- Continuar cos programas de seguridade do paciente.
- Potenciar a utilización da historia clínica en todos os eidos de traballo e continuar incorporando novas funcionalidades.
- Aposta polas novas tecnoloxías que faciliten o traballo dos nosos profesionais e ao mesmo tempo a accesibilidade dos nosos pacientes.
- Renovar e modernizar as infraestruturas sanitarias, de xeito sostible e no menor tempo posible, para mellorar a asistencia prestada á cidadanía e o contorno de traballo dos profesionais.
- Seguir incorporando equipamento tecnolóxico punteiro e modernizar ou renovar as infraestruturas sanitarias (tanto centros de saúde como hospitais).
- Continuar coa integración dos valores sociais, medioambientais e de sustentabilidade económica de acordo cos criterios xerais internacionais, seguir mellorando a cualificación ener-

xética dos edificios e potenciando o uso de enerxías renovables, iluminación máis eficiente, mellora das envolventes de edificios e aproveitar os recursos naturais como a biomasa.

- Asignación dos recursos necesarios para facer fronte a crise sanitaria provocada polo coronavirus COVID-19, que orixinou unha pandemia a nivel mundial, así declarada pola Organización Mundial da Saúde.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

En xeral, as persoas beneficiarias deste programa son a totalidade da poboación protexida polo Servizo Galego de Saúde.

### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	

Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNNS.**

Toda a sociedade.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Servizo Galego de Saúde:

- 5001 Servizos Centrais
- 1501 Área Sanitaria de A Coruña e Cee.
- 1505 Área Sanitaria de Ferrol.
- 1571 Área Sanitaria de Santiago de Compostela e Barbanza.
- 2701 Área Sanitaria de Lugo, Cervo e Monforte de Lemos
- 3201 Área Sanitaria de Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras
- 3601 Área Sanitaria de Vigo

- 3603 Área Sanitaria de Pontevedra e o Salnés
- Fundación Pública Urxencias Sanitarias 06I
- Fundación Pública Instituto Galego de Oftalmoloxía
- Fundación Pública Galega de Medicina Xenómica
- Axencia Galega do Sangue, Órganos e Tecidos
- Galaria, Empresa Pública de Servizos Sanitarios, S.A.

### *III.1.3. PROGRAMA 413A - PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DA SAÚDE PÚBLICA*

#### **A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA**

O programa de Promoción e Protección da Saúde ten como obxectivo fundamental mellorar a saúde da poboación diminuíndo a incidencia e a carga das enfermidades a través da súa detección precoz, a identificación dos factores protectores e de risco e incidindo sobre os axentes sociais para que estes actúen no sentido de favorecer ou diminuír, respectivamente, estes factores. Para todo isto impulsaranse accións de asesoramento, información, formación, vixilancia e control, sanción, elaboración de normativa de protección da saúde e actividades de detección precoz poboacional. É tamén o programa soporte dos servizos administrativos das xefaturas territoriais da Consellería de Sanidade.

#### **NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA**

Mellorar a saúde da poboación diminuíndo a incidencia e a carga das enfermidades a través da identificación dos factores protectores e de risco, a promoción de hábitos e estilos de vida saudables e a súa detección precoz.

#### **POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE**

Este programa ten carácter universal, pois as actividades que se financian a través del van dirixidas ao total da poboación galega.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A Dirección Xeral de Saúde Pública ten como obxectivo fundamental mellorar a saúde da poboación de Galicia, diminuindo a incidencia e a carga das enfermidades a través da súa detección precoz, a identificación dos factores protectores e de risco e incidindo sobre os axentes sociais para que estes actúen no sentido de favorecer ou diminuír, respectivamente, estes factores.

Para isto, é preciso continuar co mantemento e actualización dos programas que se veñen levando a cabo nos ámbitos da promoción de estilos de vida saudable, da prevención de enfermidades transmisibles, dos programas de cribado poboacional, dos programas de seguridade alimentaria, sanidade ambiental e protección radiolóxica e dos programas de vixilancia epidemiolóxica.

Relación dos principais problemas ou carencias que se teñen que afrontar:

- É necesario fortalecer a coordinación e os recursos asistenciais para manter e mellorar os programas de detección precoz de cancro colorrectal e de cancro de mama e os programas de detección precoz da hipoacusia neonatal e de enfermidades metabólicas.
- É preciso reforzar os programas de protección e promoción da saúde, en particular con aqueles orientados á prevención das enfermidades crónicas e os seus determinantes, con especial fincapé nos estilos de vida saudables.
- Actuar sobre os problemas de saúde que ocasiona o consumo de alcohol e outras adicións sen sustancia (uso problemático de novas tecnoloxías e práctica de xogo) en menores.
- Son necesarias melloras no programa de detección de metabolopatías para mellorar a súa calidade.
- É necesario manter o sistema de vixilancia entomolóxica para responder aos retos que a introdución de novos vectores de enfermidades poden orixinar á poboación galega.

A situación á que se quere chegar é a seguinte:

- Manter e actualizar os programas de protección e promoción da saúde que se veñen levando a cabo:
  - Programas de vacinación, tanto infantil como de adultos, de control de tuberculose e de prevención das infeccións de transmisión sexual, incluíndo o VIH/SIDA.
  - Programas de promoción de estilos de vida saudable, como eixe da loita contra as enfermidades crónicas.
- Mantemento e mellora da eficiencia e a efectividade dos programas de seguridade alimentaria, sanidade ambiental e protección radiolóxica, cunha adaptación constante aos cambios normativos e ás esixencias establecidas nos órganos de consenso a nivel nacional e europeo.

- Mellora e constante actualización da carteira de servizos do Laboratorio de Saúde Pública de Galicia como soporte esencial aos programas de control oficial en materia de seguridade alimentaria, sanidade ambiental e investigación de abrochos.
- Programa de sistema de Información de Saúde Pública.
- Intervir sobre o consumo de alcohol en menores e sobre adicións comportamentais a través de actuacións intersectoriais que impliquen a todos os actores que podan influír de xeito directo ou indirecto, con especial fincapé na prevención no ámbito familiar.
- Realización da enquisa quinquenal de saúde bucodental, seguindo as indicacións da Organización Mundial da Saúde (OMS), para monitorizar a evolución dos índices do estado de saúde bucodental dos escolares de 6 e 12 anos de Galicia, cara a consecución dos obxectivos OMS 2020.
- Manter a cobertura e a calidade dos programas poboacionais de cribado. Necesidade de mantemento e impulso da rede de aerobioloxía de Galicia, como piar básico para un mellor diagnóstico e tratamento da alerxia, así como unha ferramenta básica no eido da prevención.
- Programa de Vixilancia Entomolóxica para detección e seguimento de vectores posibles transmisores de novas enfermidades como a Febre do Nilo, o Chikungunya, a Zica, a Febre Hemorráxica de Crimea Congo, ...
- Hai que reforzar o Rexistro Galego de Tumores para vixilar novos cancros como colo-rectal, cérvix ou os tumores infantís.
- Hai que desenvolver unha nova enquisa de seroprevalencia para obter datos do seu estado de protección fronte a unha serie de enfermidades infecciosas coma o sarampelo, a rubéola, a parotidite, a hepatite A, a difteria, o tétanos, ... entre outras.
- Fomentar e impulsar estratexias encamiñadas a diminuír a exposición da poboación ao radon.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei orgánica 3/1986, do 14 de abril, de medidas especiais en materia de Saúde Pública.
- Lei 33/2011, do 4 de outubro, Xeral de Saúde Pública.
- Decreto 136/2019, do 10 de outubro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Sanidade.
- Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia.
- Lei 2/1996, do 8 de maio, de Galicia, sobre Drogas.
- Lei 11/2010, do 17 de decembro, de prevención do consumo de bebidas alcohólicas en menores de idade.
- Decreto 41/2013, do 21 de febreiro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Sanidade.

- Decreto 112/2015, do 31 de xullo, polo que se crea a Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde
- Regulamento CE 882/2004, do Parlamento Europeo e do Consello do 29 de abril de 2004 sobre os controis oficiais efectuados para garantir a verificación do cumprimento da lexislación en materia de pensos e alimentos e a normativa sobre saúde animal e benestar animal.
- Regulamento CE 854/2004 do Parlamento Europeo e do Consello do 29 de abril de 2004, polo que se establecen normas específicas para a organización de controis oficiais dos produtos de orixe animal destinados ao consumo humano.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A Dirección Xeral de Saúde Pública é o centro directivo encargado da promoción e protección da saúde da poboación galega.

As principais actividades nestes ámbitos de actuación son as seguintes:

- A promoción de estilos de vida saudables e a realización de actividades de prevención e control de enfermidades non transmisibles.
- O fomento de actividades de prevención e control de trastornos aditivos e, en xeral, o desenvolvemento do plan neste ámbito.
- A detección precoz de enfermidades mediante os programas de cribado poboacional aprobados e financiados.
- A xestión dos sistemas de información da Saúde Pública e a vixilancia e control mediante a coordinación do Sistema de Alerta Epidemiolóxica de Galicia.
- O fomento de actividades de prevención e control das enfermidades transmisibles, incluíndo a estratexia fronte á infección polo VIH/SIDA.
- As actividades programadas e financiadas do programa galego de vacinacións.
- As actividades de protección da saúde fronte aos riscos asociados ao consumo de alimentos e o seguimento da Rede de Alerta Alimentaria.
- As actividades de protección da saúde fronte aos riscos ambientais específicos.
- O exercicio das funcións de protección radiolóxica.
- A coordinación e control da rede de laboratorios de saúde pública.
- A coordinación e apoio nos diferentes ámbitos da xestión ás unidades centrais e periféricas que conforman a área de saúde pública.

Dentro do ámbito do Servizo Galego de Saúde as finalidades deste programa son as seguintes:

- Actividades correspondentes ao plan de loita contra as drogodependencias, mellorando e ampliando os recursos de incorporación social de drogodependentes, e reforzando a rede asistencial de drogodependencias.
- Mellorar a eficiencia dos recursos socio sanitarios para aqueles enfermos xeralmente crónicos que polas súas características se beneficien de actuacións sinérxicas para aumentar a súa autonomía, paliar as súas limitacións e facilitar a súa reinserción social e laboral.
- Atención á saúde mental desenvolvendo programas de trastorno mental grave destinados á atención integral do paciente desde as fases precoces, desenvolvendo os programas de psicogeriatría e potenciando a investigación en saúde mental.
- Establecer unha completa coordinación e circuitos cos outros niveis asistenciais e integración funcional completa das redes de asistencia a patoloxías mentais e a trastornos aditivos de igual forma que se presta atención dende o Sergas aos outros trastornos da saúde.
- Completar o mapa de recursos asistenciais e de reinserción social de acordo cos plans estratéxicos.
- Integrar dentro da rede do Servizo Galego de Saúde a prestación da asistencia sanitaria e consulta aos enfermos con estas patoloxías.
- Coordinar a través da atención pública mediante convenios, concertos ou outro tipo de relación xurídica con outras entidades, as prestacións de atencións de media ou longa estancia de pacientes crónicos.
- Fomentar a formación dos profesionais sanitarios nestas patoloxías.
- Impulsar estudos para detectar carencias e necesidades de abordaxe terapéutico e de recursos para mellorar a atención sanitaria a estes pacientes.
- Impulsar o desenvolvemento da atención sociosanitaria, a través do desenvolvemento do plan estratéxico e en coordinación cos servizos sociais.
- Establecer unha completa e axeitada coordinación entre todos os recursos sociais que atenden a colectivos de perfil sociosanitario e os recursos sanitarios.
- Definir e optimizar os recursos sociosanitarios actualmente dispoñibles.
- Homoxeneizar a continuidade de coidados nos doentes de perfil sociosanitario institucionalizados e non institucionalizados.
- Impulsar o uso das novas tecnoloxías na coordinación asistencial e de coidados nos doentes de perfil sociosanitario e como medio de comunicación cos pacientes e para prestar novos servizos.
- A avaliación das prestacións sanitarias para o seu financiamento polo SNS e a avaliación de novos procedementos e técnicas para a súa incorporación á rede pública sanitaria.
- A avaliación de tecnoloxías sanitarias antes da súa introdución.



## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

En xeral os beneficiarios deste programa son todos os galegos e galegas. Se ben é certo que algunhas actividades poden ter un impacto diferente en homes e mulleres e nos distintos grupos de idade. Por exemplo a vacina do virus do papiloma humano adminístrase nas nenas aos 12 anos; o cribado de cancro de mama realízase en mulleres entre 50 e 69 anos; o cribado de cancro de colon nas persoas entre 50 e 69 anos, e; estase traballando na planificación do cribado de cancro cervical que se realizará entre as mulleres de 25 a 65 anos.

### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	

Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS(TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

Programa dirixido, en xeral, a toda a sociedade.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Consellería de Sanidade:

- 1201 Secretaria Xeral Técnica
- 1202 Dirección Xeral de Saúde Pública

Xefaturas Territoriais

Servizo Galego de Saúde:

- 5001 Servizos Centrais.

### III.1.4. PROGRAMA 414A - FORMACIÓN DE GRADUADOS E POSTGRADUADOS

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

Este programa comprende o conxunto de actividades dirixidas a actualizar os coñecementos dos profesionais sanitarios, así como desenvolver os plans de formación dos futuros especialistas.

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Este programa comprende o conxunto de actividades dirixidas a:

- Actualizar os coñecementos e habilidades dos profesionais do sistema sanitario, no aspecto asistencial, preventivo e de xestión.
- Desenvolver un plan de excelencia na formación sanitaria especializada que articule, coordine, impulse e execute iniciativas encamiñadas a mellorar a aprendizaxe dos futuros especialistas.
- Colaborar co sistema educativo tanto nos niveis preuniversitarios como universitarios e posgraduado, na formación dos seus alumnos nos centros do Servizo Galego de Saúde.

#### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Dende o punto de vista asistencial, este programa ten carácter universal, pois as actividades que se financian a través del van dirixidas á consecución de obxectivos xerais que redundan no benestar da poboación protexida polo sistema de saúde; porén, o colectivo ao que se dirixen as actividades formativas, é o conxunto dos profesionais sanitarios que realizan o seu labor asistencial no Sergas.

#### DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 16/2003, do 28 maio, de cohesión e calidade do Sistema Nacional de Saúde.
- Lei 44/2003, do 21 novembro, de ordenación das profesións sanitarias.
- Estratexia Sergas 2020.
- Real decreto 1142/2007, do 31 de agosto, polo que se determina a composición e funcións da Comisión de Formación Continuada das Profesións Sanitarias e se regula o sistema de acreditación da formación continua.

- Decreto 8/2000, do 7 de xaneiro, polo que se regula a organización do sistema acreditador da formación continuada dos profesionais sanitarios na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde do 13 de novembro de 2007 pola que se establece o procedemento para tramitación e xestión das solicitudes de formación práctica de alumnas/os de universidades non pertencentes ao sistema universitario de Galicia en centros asistenciais adscritos ao Servizo Galego de Saúde.
- Resolución do 5 abril 2006, da Dirección Xeral de Traballo, sobre Formación Profesional Continua.
- Real decreto 183/2008, do 8 de febreiro, polo que se determinan e clasifican as especialidades en Ciencias da Saúde e se desenvolven determinados aspectos do sistema de formación sanitaria especializada.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Na aposta por un novo modelo produtivo baseado na economía do coñecemento e innovación, o Servizo Galego de Saúde inviste en novas plataformas que, ademais de xestionar programas e itinerarios formativos, xestionen a transferencia do coñecemento depositado no conxunto dos profesionais e actúen como elementos de comunicación, identificación, participación e motivación dos profesionais.

No ámbito da formación de profesionais sanitarios, realizaranse as seguintes actuacións:

- Desenvolver un plan de excelencia na formación sanitaria especializada que articule, coordine, impulse e execute iniciativas encamiñadas a mellorar a aprendizaxe dos futuros especialistas.
- Reforzar o papel das Comisións docentes en todos os centros para mellorar a formación sanitaria especializada, co fin de acadar a excelencia docente e ser cada vez máis atractivos para a formación de especialistas. Coordinar e impulsar o traballo da Rede de Comisións de Docencia de Galicia (REDEGA).
- Fortalecer a figura do titor de formación sanitaria especializada. Desenvolver un modelo de xestión da calidade docente.
- Analizar e avaliar as necesidades de especialistas na nosa comunidade autónoma co fin de adecuar cada vez máis a oferta e a demanda.
- Seguir traballando na elaboración dun Plan de Formación Continua orientado tanto ás necesidades estratéxicas da organización coma ás demandas dos profesionais, para adaptar e mellorar as súas competencias.
- Axilizar e simplificar o sistema de detección e análise de necesidades formativas.
- Mellorar e estender o proceso de auditorías in situ das actividades docentes acreditadas.

- Avaliar as ofertas de formación continuada co fin de que cada vez máis se adapten ás necesidades da organización e ás expectativas dos traballadores.
- Manter a colaboración e cooperación coas universidades para o desenvolvemento das súas titulacións a través dos correspondentes concertos e convenios.
- Seguir favorecendo os novos ámbitos de aprendizaxe e potenciar as novas metodoloxías docentes, aproveitando as TICs: ámbitos virtuais, teleformación, simulación médica. O fin último é aumentar e garantir a seguridade dos pacientes, por medio da sistematización do adestramento dos profesionais, homoxeneizando criterios de valoración, para optimizar a transferencia do coñecemento á habilidade.
- Seguir desenvolvendo estratexias de formación de formadores.
- Proporcionar formación de calidade en xestión sanitaria a través da escola de directivos.
- Facilitar a difusión a toda a organización das mellores prácticas, a través de programas como o Divulga.
- Impulsar a Rede de Capacitación e Entrenamento Sanitario (RED CASA).
- Impulsar novas dinámicas de innovación educativa.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

## BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Os programas de formación van dirixidos a acadar a excelencia nos profesionais, independentemente do xénero. Se ben é certo que se fomenta a participación igualitaria nas distintas actividades de formación postas en marcha.

## IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.

Toda a sociedade.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Servizo Galego de Saúde

- 5001 Servizos Centrais
- 1501 Área Sanitaria da Coruña e Cee.
- 1505 Área Sanitaria de Ferrol.
- 1571 Área Sanitaria de Santiago de Compostela e Barbanza.
- 2701 Área Sanitaria de Lugo, Cervo e Monforte de Lemos
- 3201 Área Sanitaria de Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras
- 3601 Área Sanitaria de Vigo
- 3603 Área Sanitaria de Pontevedra e o Salnés

Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde.

### III.1.5. PROGRAMA 561C - INVESTIGACIÓN SANITARIA

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Este programa ten como finalidade xenérica facilitar a investigación e a innovación no ámbito sanitario e o desenvolvemento de criterios, procedementos e sistemas de xestión que ordenen os recursos dedicados á I+D+i en saúde do sistema sanitario público cara a excelencia científica para a mellora da saúde da cidadanía, cun importante foco na transferencia do coñecemento á sociedade.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Este programa ten carácter universal, pois está dirixido á consecución de obxectivos xerais que redundan no benestar da poboación protexida polo sistema público de saúde de Galicia. As actividades que se realizan e financian no marco do programa desenvólvense a través do traballo conxunto coas estruturas de xestión e apoio aos grupos e entidades de investigación.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A Estratexia 2020 contén unha análise de situación da asistencia sanitaria, identificando fortalezas e oportunidades de mellora en distintos ámbitos. O Servizo Galego de Saúde conta con magníficos profesionais e grupos no ámbito da investigación biomédica, con traxectoria acreditada, polo que se quere reforzar a coordinación entre as estruturas e organizacións relacionadas, en particular os tres Institutos de Investigación Sanitaria de Galicia.

É preciso seguir a desenvolver un modelo de investigación e innovación aberto á participación dos profesionais e no que converxan catro axentes principais: as persoas usuarias, os centros xeradores de coñecemento (institutos de investigación sanitaria, universidades e outros organismos públicos de investigación), as empresas biosanitarias e o Servizo Galego de Saúde.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia.
- Lei 14/2011, do 1 de xuño, da Ciencia, a Tecnoloxía e a Innovación.
- Estratexia Sergas 2020
- Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia RIS3
- Lei 5/2013, do 30 de maio, de fomento da investigación e da innovación de Galicia.
- Decreto 112/2015, do 31 de xullo, polo que se crea a Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde e se aproban os seus estatutos

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Dentro dos obxectivos e liñas de actuación deste programa, cabe destacar:

- Orientar as políticas e actividades de I+D+i cara á resolución dos problemas de saúde que afectan á poboación galega.
- Identificar e definir liñas prioritarias de investigación, potenciando a investigación traslacional.



- Impulsar o Instituto de Investigación Sanitaria de Santiago de Compostela, o Instituto de Investigación Sanitaria de A Coruña, e o Instituto de investigación sanitaria Galicia Sur, fomentando o seu traballo en rede como elemento para a captación de recursos.
- Promover o desenvolvemento de redes de investigación e grupos colaboradores multidisciplinares e facilitar a agregación para mellorar a competitividade.
- Potenciar as tres fundacións de xestión da investigación sanitaria, que coinciden cos tres campus e os tres institutos de investigación.
- Seguir potenciando a biblioteca virtual Bibliosaúde como ferramenta na xestión de coñecemento no Sistema Sanitario Público de Galicia. Colaborar na posta en marcha do repositorio do Sistema Sanitario Público de Galicia (RUNA) e participar en repositorios nacionais (CVN) e internacionais (ORCID).
- Ordenar e coordinar aos distintos axentes de investigación sanitaria. Manter un marco fluído e aberto de relacións cos axentes externos de investigación sanitaria (universidade, centros sanitarios, e empresas). Aliñar esforzos coas nosas necesidades de saúde e do sistema sanitario, tendo presente os retos definidos na Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia, RIS3.
- Potenciar a Plataforma de Innovación e a súa Rede de Nodos de Innovación como canle para recibir, avaliar e impulsar de forma estruturada dentro do sistema as iniciativas innovadoras xurdidas dos nosos profesionais e articular un sistema integral de xestión destas iniciativas, focalizado nos problemas de saúde da cidadanía, así como un espazo de encontro onde converxan usuarios, centros xeradores de coñecemento, empresas e o Servizo Galego de Saúde.
- Colaborar coas asociacións empresariais do ámbito biosanitario, coo BIOGA e o Clúster da Saúde, para contribuír ao incremento do tecido empresarial biosanitario galego e aportar valor incrementando a competitividade das empresas galegas que se agrupen neste clúster.
- Valorizar os resultados da investigación. Promover a transferencia de resultados mediante a posta en marcha de iniciativas como o programa PRIS, dirixido a dar soporte aos proxectos de investigación xurdidos dos nosos hospitais e que teñan potencialidade de chegar ao mercado. Apoiar, tanto desde o punto de vista normativo como funcional, a creación de empresas biosanitarias (spin-off), o desenvolvemento de patentes e demais accións emprendedoras, como dinamizador económico de Galicia.
- Fortalecer e desenvolver o traballo en rede dos catro biobancos do Servizo Galego de Saúde autorizados con fins de investigación biomédica conforme ao RD 1716/2011, do 18 de novembro, ao resultar plataformas de apoio á investigación imprescindibles que poden actuar como nexo de unión entre doadores/as, clínicos/as e investigadores/as.
- Seguir desenvolvendo procedementos para axilizar e facilitar a investigación e a innovación na Comunidade Autónoma de Galicia dentro dos marcos ético-legais vixentes a través dunha dinámica de traballo e estrutura funcional eficiente na Xestión da Ética da Investigación. Adaptación ás futuras normativas nacionais e europeas. Dinamizar a xestión administrativa dos estudos de investigación a través de ferramentas telemáticas.

- Desenvolver unha dinámica de traballo en rede entre os tres Comités Territoriais de Ética da Investigación, Coruña-Ferrol, Santiago-Lugo e Pontevedra-Vigo-Ourense eles, e co Comité Autonómico de Ética da Investigación (CAEI) de Galicia.
- Impulsar a Oficina de Apoio á Investigación-IDI saúde como facilitadora e provedora de servizos aos investigadores.
- Facilitar a participación da organización e dos grupos de investigación en consorcios cooperativos europeos e incrementar o financiamento dependente de convocatorias europeas.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Os programas de investigación van dirixidos a acadar a excelencia nos profesionais e mellorar a calidade dos servizos que prestan, independentemente do xénero. Ademais, perseguen o obxectivo de contribuír ao desenvolvemento económico e social e a creación de riqueza da nosa sociedade. Se ben é certo que se fomenta a participación igualitaria nas distintas actividades de formación postas en marcha.

## IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	X
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.

Toda a sociedade.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Servizo Galego de Saúde:

- 
- 5001 Servizos Centrais
  - 1501 Área Sanitaria da Coruña e Cee.
  - 1505 Área Sanitaria de Ferrol.
  - 1571 Área Sanitaria de Santiago de Compostela e Barbanza.
  - 2701 Área Sanitaria de Lugo, Cervo e Monforte de Lemos
  - 3201 Área Sanitaria de Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras
  - 3601 Área Sanitaria de Vigo
  - 3603 Área Sanitaria de Pontevedra e o Salnés

Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde.

## IV. CADROS DE OBXECTIVOS POR PROGRAMA

### OBXECTIVOS DE PROGRAMA

<b>Programa: 411A DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE SANIDADE</b>	
<b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b>	
<b>Prioridade de Actuación: PA04 - Fortalecer unha asistencia sanitaria accesible e de calidade</b>	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Promover a atención sanitaria integral adaptada ás distintas necesidades da poboación, aproveitar as tecnoloxías para impulsar a atención a domicilio e a teleasistencia que permitan prestar un mellor servizo asistencial a unha poboación moi avellentada e espallada no territorio</b>	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0002 - Mellorar os coñecementos de pacientes e cidadáns con respecto á súa saúde.	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Fomentar a promoción da saúde e a prevención de enfermidades e problemas de saúde</b>	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0101 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E03 - Desenvolver, manter e implantar tecnoloxías e sistemas de información innovadores para mellorar as labores de prevención, diagnose, tratamento, control e xestión na sanidade</b>	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0101 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Optimizar os sistemas de información para que faciliten a toma de decisión. Mellorar os cadros de mando dos distintos sistemas, os sistemas de avaliación e de codificación.	
0002 - Priorizar e asegurar a implantación das innovacións tecnolóxicas en desenvolvemento e que foron avaliadas positivamente despregando no sistema as innovacións tecnolóxicas con probado impacto na saúde da cidadanía.	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
DOE019 - Poboación beneficiada por servizos dixitais de xestión de patoloxías crónicas ou outros servizos específicos na área de	5.220.006
P00129 - Número de e-interconsultas	327.506
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E04 - Aumentar a eficiencia financeira do sistema sanitario e mellorar a xestión do capital humano e a satisfacción dos profesionais, a través dunha xestión orientada a resultados</b>	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0101 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0009 - Potenciar a versatilidade-polivalencia dos profesionais do sistema acometendo un proceso de planificación e ordenación que permita dispoñer de profesionais suficientes e con formación axeitada para darlles unha resposta adecuada aos cambios que a organización precisa.	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E05 - Modernizar e mellorar as infraestruturas e o equipamento sanitario de alta tecnoloxía e facer os nosos centros sanitarios enerxeticamente máis eficientes, promovendo a economía circular e o respecto ao medio ambiente</b>	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0101 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
<b>Programa: 412A ATENCIÓN HOSPITALARIA</b>	
<b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b>	
<b>Prioridade de Actuación: PA04 - Fortalecer unha asistencia sanitaria accesible e de calidade</b>	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Promover a atención sanitaria integral adaptada ás distintas necesidades da poboación, aproveitar as tecnoloxías para impulsar a atención a domicilio e a teleasistencia que permitan prestar un mellor servizo asistencial a unha poboación moi avellentada e espallada no territorio</b>	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0101 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Medidas eficientes de xestión dos recursos asistenciais e da atención urxente para dar resposta ás necesidades da cidadanía en tempo e forma.	
0004 - Accións de integración sanitaria da saúde mental e trastornos aditivos e desenvolvemento da coordinación sociosanitaria.	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00353 - Persoas beneficiarias de prestacións ortoprotésicas	50.169
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Fomentar a promoción da saúde e a prevención de enfermidades e problemas de saúde</b>	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	

**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

<p>OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p> <p><b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E03 - Desenvolver, manter e implantar tecnoloxías e sistemas de información innovadores para mellorar as labores de prevención, diagnose, tratamento, control e xestión na sanidade</p> <p style="text-align: center;"><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p> <p>0001 - Optimizar os sistemas de información para que faciliten a toma de decisión. Mellorar os cadros de mando dos distintos sistemas, os sistemas de avaliación e de codificación.</p> <p>0002 - Priorizar e asegurar a implantación das innovacións tecnolóxicas en desenvolvemento e que foron avaliadas positivamente despregando no sistema as innovacións tecnolóxicas con probado impacto na saúde da cidadanía.</p>	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00121 - Número de consultas en atención hospitalaria	4.633.942
P00435 - Procesamentos de plasma para a obtención de medicamentos	70.000
<p><b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E04 - Aumentar a eficiencia financeira do sistema sanitario e mellorar a xestión do capital humano e a satisfacción dos profesionais, a través dunha xestión orientada a resultados</p> <p style="text-align: center;"><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p> <p>0006 - Reforzar a credibilidade dos xestores do sistema. Mellorar a dispoñibilidade e fiabilidade da información, aumentar a transparencia na xestión, mellorar a coherencia nas decisións, respectar as normas da organización e poñer en marcha sistemas abertos de avaliación e comparación de resultados.</p> <p>0009 - Potenciar a versatilidade-polivalencia dos profesionais do sistema acometendo un proceso de planificación e ordenación que permita dispoñer de profesionais suficientes e con formación axeitada para darlles unha resposta adecuada aos cambios que a organización precisa.</p>	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00121 - Número de consultas en atención hospitalaria	118.189
<p><b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E05 - Modernizar e mellorar as infraestruturas e o equipamento sanitario de alta tecnoloxía e facer os nosos centros sanitarios enerxeticamente máis eficientes, promovendo a economía circular e o respecto ao medio ambiente</p> <p style="text-align: center;"><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>0001 - Adecuar as instalacións e o equipamento en atención hospitalaria ás necesidades de usuarios e traballadores, coa mellora dos centros de traballo e mantemento das súas instalacións e equipos, e coa posta en marcha de novos centros asistenciais.</p> <p>0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico</p>	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00163 - Centros hospitalarios construídos e/ou mellorados	46
<b>Programa: 412B ATENCIÓN PRIMARIA</b>	
<b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b>	
<p><b>Prioridade de Actuación:</b> PA04 - Fortalecer unha asistencia sanitaria accesible e de calidade</p> <p><b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Promover a atención sanitaria integral adaptada ás distintas necesidades da poboación, aproveitar as tecnoloxías para impulsar a atención a domicilio e a teleasistencia que permitan prestar un mellor servizo asistencial a unha poboación moi avellentada e espallada no territorio</p> <p style="text-align: center;"><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>0001 - Medidas eficientes de xestión dos recursos asistenciais e da atención urxente para dar resposta ás necesidades da cidadanía en tempo e forma.</p> <p>0004 - Accións de integración sanitaria da saúde mental e trastornos aditivos e desenvolvemento da coordinación sociosanitaria.</p> <p>0005 - Orientar a estrutura de prestación de servizos cara ás necesidades dos pacientes e á mellora da atención á cronicidade</p>	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00122 - Número de consultas en atención primaria	42.000
P01003 - Número de receitas dispensadas	69.494.725
P402.H - Persoas beneficiarias de programas de atención á drogodependencia e á saúde mental. Homes	1.045
P402.M - Persoas beneficiarias de programas de atención á drogodependencia e á saúde mental. Mulleres	556
<p><b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E02 - Fomentar a promoción da saúde e a prevención de enfermidades e problemas de saúde</p> <p style="text-align: center;"><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p>	

**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

<p>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E03 - Desenvolver, manter e implantar tecnoloxías e sistemas de información innovadores para mellorar as labores de prevención, diagnose, tratamento, control e xestión na sanidade</p>	
<p><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p> <p>0002 - Priorizar e asegurar a implantación das innovacións tecnolóxicas en desenvolvemento e que foron avaliadas positivamente despregando no sistema as innovacións tecnolóxicas con probado impacto na saúde da cidadanía.</p>	
<p><b>Indicador</b></p>	<p><b>Valor Previsto</b></p>
<p>DOE019 - Poboación beneficiada por servizos dixitais de xestión de patoloxías crónicas ou outros servizos específicos na área de</p>	<p>2.701.631</p>
<p>P00122 - Número de consultas en atención primaria</p>	<p>25.545.367</p>
<p>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E04 - Aumentar a eficiencia financeira do sistema sanitario e mellorar a xestión do capital humano e a satisfacción dos profesionais, a través dunha xestión orientada a resultados</p>	
<p><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p> <p>0006 - Reforzar a credibilidade dos xestores do sistema. Mellorar a dispoñibilidade e fiabilidade da información, aumentar a transparencia na xestión, mellorar a coherencia nas decisións, respectar as normas da organización e poñer en marcha sistemas abertos de avaliación e comparación de resultados.</p> <p>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E05 - Modernizar e mellorar as infraestruturas e o equipamento sanitario de alta tecnoloxía e facer os nosos centros sanitarios enerxeticamente máis eficientes, promovendo a economía circular e o respecto ao medio ambiente</p>	
<p><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>0002 - Adecuar as instalacións e o equipamento en atención primaria ás necesidades de usuarios e traballadores, coa mellora dos centros de traballo e mantemento das súas instalacións e equipos, e coa posta en marcha de novos centros asistenciais.</p>	
<p><b>Indicador</b></p>	<p><b>Valor Previsto</b></p>
<p>P00162 - Centros de saúde construídos e/ou mellorados</p>	<p>38</p>
<p><b>Programa: 413A PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DA SAÚDE PÚBLICA</b></p>	
<p><b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b></p>	
<p><b>Prioridade de Actuación: PA04 - Fortalecer unha asistencia sanitaria accesible e de calidade</b></p> <p>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Promover a atención sanitaria integral adaptada ás distintas necesidades da poboación, aproveitar as tecnoloxías para impulsar a atención a domicilio e a teleasistencia que permitan prestar un mellor servizo asistencial a unha poboación moi avellentada e espallada no territorio</p>	
<p><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>0001 - Medidas eficientes de xestión dos recursos asistenciais e da atención urxente para dar resposta ás necesidades da cidadanía en tempo e forma.</p> <p>0004 - Accións de integración sanitaria da saúde mental e trastornos aditivos e desenvolvemento da coordinación sociosanitaria.</p>	
<p><b>Indicador</b></p>	<p><b>Valor Previsto</b></p>
<p>P402.H - Persoas beneficiarias de programas de atención á drogodependencia e á saúde mental. Homes</p>	<p>2.644</p>
<p>P402.M - Persoas beneficiarias de programas de atención á drogodependencia e á saúde mental. Mulleres</p>	<p>1.260</p>
<p>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Fomentar a promoción da saúde e a prevención de enfermidades e problemas de saúde</p>	
<p><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p> <p>0001 - Manter os programas de vacinación xa consolidados.</p> <p>0002 - Manter o desenvolvemento dos programas de detección precoz xa consolidados.</p> <p>0005 - Ampliar as medidas para evitar ou diminuír o consumo de tabaco, alcohol e outras substancias perxudiciais na poboación galega. Programas de axuda a dependentes e adictos.</p> <p>0006 - Promover medidas para a reducir o comportamento sedentario da poboación galega.</p> <p>0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico</p>	
<p><b>Indicador</b></p>	<p><b>Valor Previsto</b></p>
<p>P00005 - Número de doses administradas en primovacinação</p>	<p>457.669</p>
<p>P00007 - Número de doses de vacinas administradas a persoas adultas</p>	<p>1.002.394</p>
<p>P00011 - Participantes no programa de cribado de cancro de colon</p>	<p>50</p>
<p>P00012 - Participantes no programa de cribado de cancro de mama</p>	<p>82</p>
<p>P402.H - Persoas beneficiarias de programas de atención á drogodependencia e á saúde mental. Homes</p>	<p>12.133</p>

**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

P402.M - Persoas beneficiarias de programas de atención á drogodependencia e á saúde mental. Mulleres	3.340
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E03 - Desenvolver, manter e implantar tecnoloxías e sistemas de información innovadores para mellorar as labores de prevención, diagnose, tratamento, control e xestión na sanidade	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0001 - Optimizar os sistemas de información para que faciliten a toma de decisión. Mellorar os cadros de mando dos distintos sistemas, os sistemas de avaliación e de codificación.	
0002 - Priorizar e asegurar a implantación das innovacións tecnolóxicas en desenvolvemento e que foron avaliadas positivamente despregando no sistema as innovacións tecnolóxicas con probado impacto na saúde da cidadanía.	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P402.H - Persoas beneficiarias de programas de atención á drogodependencia e á saúde mental. Homes	900
P402.M - Persoas beneficiarias de programas de atención á drogodependencia e á saúde mental. Mulleres	800
P408.H - Persoas beneficiarias de programas de atención sociosanitaria. Homes	2.570
P408.M - Persoas beneficiarias de programas de atención sociosanitaria. Mulleres	2.100
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E04 - Aumentar a eficiencia financeira do sistema sanitario e mellorar a xestión do capital humano e a satisfacción dos profesionais, a través dunha xestión orientada a resultados	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E06 - Fomentar a I+D+i no Sistema Público de Saúde de Galicia dirixida as necesidades dos e das pacientes co obxectivo de mellorar a súa atención e a transferencia dos resultados á sociedade	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0001 - Impulsar a xestión do coñecemento e a investigación, dirixida ás necesidades dos e das pacientes e aos retos do sistema sanitario en xeral, co obxectivo de mellorar a atención e a transferencia dos resultados á sociedade. Proceso de innovación aberto e internacionalización tanto das actividades de investigación como de transferencia	
<b>Programa: 414A FORMACIÓN DE GRADUADOS E POSGRADUADOS</b>	
<b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA04 - Fortalecer unha asistencia sanitaria accesible e de calidade	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E02 - Fomentar a promoción da saúde e a prevención de enfermidades e problemas de saúde	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E04 - Aumentar a eficiencia financeira do sistema sanitario e mellorar a xestión do capital humano e a satisfacción dos profesionais, a través dunha xestión orientada a resultados	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0009 - Potenciar a versatilidade-polivalencia dos profesionais do sistema acometendo un proceso de planificación e ordenación que permita dispoñer de profesionais suficientes e con formación axeitada para darlles unha resposta adecuada aos cambios que a organización precisa.	
<b>Programa: 561C INVESTIGACIÓN SANITARIA</b>	
<b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E03 - Aumentar as competencias emprendedoras, impulsar a creación de empresas e iniciativas de traballo por conta propia sustentables e fomentar un mercado de traballo inclusivo	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0001 - Programas de fomento da contratación por conta allea.	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
SC01.H - Persoas desempregadas, incluídos os de longa duración. Homes	2
SC01.M - Persoas desempregadas, incluídos os de longa duración. Mulleres	4
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA04 - Fortalecer unha asistencia sanitaria accesible e de calidade	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E06 - Fomentar a I+D+i no Sistema Público de Saúde de Galicia dirixida as necesidades dos e das pacientes co obxectivo de mellorar a súa atención e a transferencia dos resultados á sociedade	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	



**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

0001 - Impulsar a xestión do coñecemento e a investigación, dirixida ás necesidades dos e das pacientes e aos retos do sistema sanitario en xeral, co obxectivo de mellorar a atención e a transferencia dos resultados á sociedade. Proceso de innovación aberto e internacionalización tanto das actividades de investigación como de transferencia

<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00362 - Publicacións bibliosaúde	1.200



## V. CADROS NUMÉRICOS

### Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos

Programas	Servizos			
	01	02	03	80
411A-Dirección e servizos xerais de sanidade	10.477		3.234	59.023
412A-Atención hospitalaria				3.285.481
412B-Atención primaria				1.582.967
413A-Protección e promoción da saúde pública	14.987	84.581		18.344
414A-Formación de graduados e posgraduados				77.990
561C-Investigación sanitaria				22.335
<b>Total</b>	<b>25.464</b>	<b>84.581</b>	<b>3.234</b>	<b>5.046.140</b>

(Miles de Euros)

### Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos (continuación)

Programas	Servizos		
	A1	A2	Total
411A-Dirección e servizos xerais de sanidade	30		72.765
412A-Atención hospitalaria		27.202	3.312.683
412B-Atención primaria			1.582.967
413A-Protección e promoción da saúde pública			117.912
414A-Formación de graduados e posgraduados	903		78.893
561C-Investigación sanitaria	3.994		26.329
<b>Total</b>	<b>4.927</b>	<b>27.202</b>	<b>5.191.549</b>

(Miles de Euros)

### Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e capítulos

Programas	Capítulos							
	I	II	IV	V	VI	VII	VIII	Total
411A-Dirección e servizos xerais de sanidade	20.764	3.933	73		47.603		392	72.765
412A-Atención hospitalaria	1.504.176	1.414.488	129.467	7.980	256.208	105	258	3.312.683
412B-Atención primaria	607.235	73.747	834.571	3.420	61.539	2.455		1.582.967
413A-Protección e promoción da saúde pública	46.808	2.557	17.770		50.534	242		117.912
414A-Formación de graduados e posgraduados	77.495	948			450			78.893
561C-Investigación sanitaria	3.745	190	263		22.131			26.329
<b>Total</b>	<b>2.260.222</b>	<b>1.495.865</b>	<b>982.144</b>	<b>11.400</b>	<b>438.465</b>	<b>2.802</b>	<b>650</b>	<b>5.191.549</b>

(Miles de Euros)

### DISTRIBUCIÓN ORGÁNICA

01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	20.403	21.639	6,1
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	2.179	2.227	2,2
Cap. IV - Transferencias correntes	43	73	69,8
Cap. VI - Investimentos reais	1.555	1.525	-1,9
<b>Total</b>	<b>24.180</b>	<b>25.464</b>	<b>5,3</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

02 DIRECCIÓN XERAL DE SAÚDE PÚBLICA	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	33.469	32.764	-2,1
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	527	1.086	106,1
Cap. IV - Transferencias correntes	1.699	2.100	23,6
Cap. VI - Investimentos reais	41.543	48.633	17,1
<b>Total</b>	<b>77.237</b>	<b>84.581</b>	<b>9,5</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

03 D.X.DE PLANIFICACION E REFORMA SANITARIA	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	1.215	2.819	132,1
Cap. VI - Investimentos reais	415	415	0,0
<b>Total</b>	<b>1.630</b>	<b>3.234</b>	<b>98,4</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

80 SERVIZO GALEGO DE SAUDE	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	2.014.707	2.188.286	8,6
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	1.431.384	1.476.609	3,2
Cap. IV - Transferencias correntes	965.135	979.709	1,5
Cap. V - Fondo de continxencia	31.917	11.400	-64,3
Cap. VI - Investimentos reais	392.851	386.684	-1,6
Cap. VII - Transferencias de capital	2.304	2.802	21,6
Cap. VIII - Activos financeiros	650	650	0,0
<b>Total</b>	<b>4.838.948</b>	<b>5.046.140</b>	<b>4,3</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

A1 AXENCIA GALEGA PARA A XESTIÓN DO COÑECEMENTO EN SAÚDE	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	2.519	2.813	11,7
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	1.088	1.123	3,2
Cap. IV - Transferencias correntes	263	263	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	520	729	40,2
<b>Total</b>	<b>4.390</b>	<b>4.927</b>	<b>12,2</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

A2 AXENCIA GALEGA DE SANGUE, ÓRGANOS E TECIDOS	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	11.580	11.902	2,8
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	14.520	14.820	2,1
Cap. VI - Investimentos reais	480	480	0,0
<b>Total</b>	<b>26.580</b>	<b>27.202</b>	<b>2,3</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

SERVIZOS	2023	2024	% Var.
01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	24.180	25.464	5,3
02 DIRECCIÓN XERAL DE SAÚDE PÚBLICA	77.237	84.581	9,5
03 D.X.DE PLANIFICACION E REFORMA SANITARIA	1.630	3.234	98,4
80 SERVIZO GALEGO DE SAUDE	4.838.948	5.046.140	4,3
A1 AXENCIA GALEGA PARA A XESTIÓN DO COÑECEMENTO EN SAÚDE	4.390	4.927	12,2
A2 AXENCIA GALEGA DE SANGUE, ÓRGANOS E TECIDOS	26.580	27.202	2,3
<b>Total</b>	<b>4.972.964</b>	<b>5.191.549</b>	<b>4,4</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

### Consellería, Organismos Autónomos, Entidades públicas instrumentais de consulta ou asesoramento e Axencias Públicas Autonómicas

	Consellería		00.AA , EE.CC.AA. e Axencias		Trans. Internas		Consolidado	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Cap. I - Gastos de persoal	55.086	57.222	0	2.203.001	0	0	0	2.260.222
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	2.705	3.312	0	1.517.189	0	24.637	0	1.495.865
Cap. IV - Transferencias correntes	4.257.527	4.466.401	0	979.972	0	4.464.229	0	982.144
<b>OPERACIÓNS CORRENTES</b>	<b>4.315.319</b>	<b>4.526.936</b>	<b>0</b>	<b>4.700.162</b>	<b>0</b>	<b>4.488.866</b>	<b>0</b>	<b>4.738.232</b>
Cap. V - Fondo de continxencia	0	0	0	11.400	0	0	0	11.400
Cap. VI - Investimentos reais	43.513	50.573	0	387.893	0	0	0	438.465
Cap. VII - Transferencias de capital	383.358	358.610	0	2.802	0	358.610	0	2.802
Cap. VIII - Activos financeiros	0	0	0	650	0	0	0	650
<b>OPERACIÓNS DE CAPITAL</b>	<b>426.871</b>	<b>409.183</b>	<b>0</b>	<b>402.745</b>	<b>0</b>	<b>358.610</b>	<b>0</b>	<b>453.317</b>
<b>Total</b>	<b>4.742.190</b>	<b>4.936.119</b>	<b>0</b>	<b>5.102.906</b>	<b>0</b>	<b>4.847.476</b>	<b>0</b>	<b>5.191.549</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

### Medios Persoais

Consellería de Sanidade	2024
<b>Altos Cargos</b>	<b>4</b>
<b>Persoal Funcionario</b>	<b>1.054</b>
Subgrupo A1	659
Subgrupo A2	101
Subgrupo C1	107
Subgrupo C2	172
<b>Agrupacións profesionais</b>	<b>15</b>
<b>Persoal Laboral</b>	<b>110</b>
Grupo I	21
Grupo II	1
Grupo III	39
Grupo IV	44
Grupo V	5
<b>TOTAL</b>	<b>1.168</b>

### Medios Persoais

Servizo Galego de Saúde	0000	Total
Altos cargos	4	4
P. Directivo	147	147
P. Estatutario Facultativo	8.454	8.454
P. Estatutario Sanitario non facultativo	19.082	19.082
P. de Xestión e Servizos	8.568	8.568
P. Funcionario	538	538
P. laboral	62	62
P. en formación	2.082	2.082
P. de cota	171	171
Outro persoal	52	52
<b>TOTAL</b>	<b>39.160</b>	<b>39.160</b>

### Medios Persoais

Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde	2024
<b>Persoal Funcionario</b>	<b>9</b>
PERSONAL FUNCIONARIO SUBGRUPO A1	5
PERSONAL FUNCIONARIO SUBGRUPO C1	2
PERSONAL FUNCIONARIO SUBGRUPO C2	2
<b>PERSONAL LABORAL</b>	<b>10</b>
PERSONAL LABORAL GRUPO I	6
PERSONAL LABORAL GRUPO II	1
PERSONAL LABORAL GRUPO III	1
PERSONAL LABORAL GRUPO IV	1
PERSONAL LABORAL GRUPO VII	1
<b>Outro persoal</b>	<b>21</b>
<b>TOTAL</b>	<b>40</b>

### Medios Persoais

Axencia Galega de Sangue, Órganos e Tecidos	2024
<b>PERSONAL LABORAL</b>	<b>8</b>
PERSONAL LABORAL GRUPO I	5
PERSONAL LABORAL GRUPO III	2
PERSONAL LABORAL GRUPO IV	1
<b>Outro persoal</b>	<b>197</b>
<b>TOTAL</b>	<b>205</b>

**Entidades Públicas Empresariais, Consorcios, Sociedades Mercantís e Funda-  
cións do Sector Público Autonómico**

<b>Fundacións do sector público autonómico</b>	<b>Explotación</b>	<b>Capital</b>
Fundación Instituto Galego de Oftalmoloxía	1.387	105
Fundación Pública Urgencias Sanitarias de Galicia 061	85.945	112
Fundación Pública Galega de Medicina Xenómica	8.112	
Fundación Profesor Novoa Santos	10.020	500
Fundación Instituto Invest. Sanit. Santiago	21.396	1.323
Fundación Biomédica Galicia Sur	9.302	750
<b>Sociedades mercantís públicas autonómicas</b>	<b>Explotación</b>	<b>Capital</b>
Galaria Empresa Pública de Servizos Sanitarios, S.A.	16.975	1.711
<b>Total</b>	<b>153.137</b>	<b>4.501</b>

(Miles de Euros)







## CONSELLERÍA DE PROMOCIÓN DO EMPREGO E IGUALDADE

### SECCIÓN 13



## I. ESTRUCTURA ORGÁNICA E COMPETENCIAS

### I.1. ESTRUCTURA ORGÁNICA

O Decreto 123/2022, do 23 de xuño de 2022, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade indica que para o desempeño das súas funcións dispón dos seguintes órganos superiores e de dirección:

- Secretaría Xeral Técnica.
- Secretaría Xeral de Igualdade.
- Secretaría Xeral de Apoio ao Emprego, Traballo Autónomo e Economía Social.
- Dirección Xeral de Emprendemento e Apoio ao Emprego.
- Dirección Xeral de Relacións Laborais.
- Dirección Xeral de Formación para o Emprego e Orientación.

Quedan adscritos as esta Consellería:

- O Organismo autónomo Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia.
- O Ente Público Consello Galego de Relacións Laborais.

Ademais queda adscrita a esta consellería a Fundación Pública Galega de Formación para o Traballo.

### I.2. COMPETENCIAS

#### I.2.1. DA CONSELLERÍA

A Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade é o órgano da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ao cal, ademais daquelas competencias e funcións establecidas pola Lei 1/1983, do 22 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta e da súa Presidencia, corresponde, de conformidade co Estatuto de Autonomía e coa Constitución:

- a) Propoñer e executar as directrices xerais do Goberno no ámbito laboral, que engloba as competencias en materia de políticas activas de emprego, política laboral, relacións laborais e seguridade e saúde laboral, responsabilidade social empresarial, cooperativas e outras entidades de economía social, orientación e promoción laboral.
- b) A promoción e adopción de medidas encamiñadas á consecución da igualdade efectiva das mulleres e dos homes.

O exercicio destas funcións e competencias desenvólvese a través dos seguintes centros xestores, segundo o establecido no Decreto 123/2022, do 23 de xuño de 2022, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade:

## **SECRETARÍA XERAL TÉCNICA**

Baixo a superior dirección da persoa titular da Consellería, consonte o artigo 29 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, a Secretaría Xeral Técnica exercerá as competencias e funcións nel establecidas, así como aquelas outras que lle sexan delegadas ou encomendadas pola persoa titular da consellería e as restantes que lle atribúa o ordenamento xurídico.

Polo tanto, corresponde á Secretaría Xeral Técnica velar polo correcto funcionamento operativo dos servizos administrativos de toda a Consellería, asumindo a coordinación da xestión económica e da contratación, as remuneracións do persoal, o apoio xurídico, os arquivos e en xeral a coordinación con calquera departamento da Consellería en todas as cuestións transversais.

## **SECRETARÍA XERAL DA IGUALDADE**

Á Secretaría Xeral da Igualdade, como órgano superior da Administración autonómica en materia de igualdade, correspóndenlle as seguintes funcións:

- Impulsar as actuacións conducentes á promoción da igualdade e á eliminación da discriminación entre mulleres e homes, así como a eliminación da violencia de xénero nos termos establecidos na Constitución, no Estatuto de autonomía de Galicia, no Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade, na Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, e na demais lexislación aplicable na materia.
- Promover a incorporación do principio de igualdade de trato e oportunidades entre mulleres e homes en todas as normas, políticas, actuacións, plans e estratexias da Xunta de Galicia, en cumprimento do principio de transversalidade recollido no artigo 5 do Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.
- Planificar, deseñar, coordinar e avaliar a xestión das políticas da Xunta de Galicia en materia de igualdade entre mulleres e homes, erradicación da violencia de xénero e promoción da corresponsabilidade entre mulleres e homes no ámbito persoal, familiar e laboral.

- Realizar o estudo e seguimento da lexislación vixente naqueles aspectos que afecten ao principio de igualdade entre mulleres e homes e elaborar propostas de modificación das normas que o dificulten ou impidan.
- Establecer e fomentar relacións de cooperación cos organismos competentes en materia de igualdade da Administración xeral do Estado, das comunidades autónomas e da Administración local, así como cos organismos internacionais e comunitarios en materia de igualdade de oportunidades entre mulleres e homes e en materia de prevención e tratamento integral da violencia de xénero.
- Propoñer medidas, programas e normas dirixidos á promoción do exercicio efectivo dos dereitos das mulleres, a incrementar a súa participación na vida económica, laboral, política, social e cultural e a eliminar as discriminacións existentes entre sexos.
- Establecer relacións e canles de participación con asociacións, fundacións e outros entes e organismos que teñan entre os seus fins a consecución da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes, así como a igualdade de trato e non discriminación por razón de orientación sexual e identidade de xénero.
- A promoción das actuacións referentes ás medidas municipais de conciliación, bancos municipais de tempo e plans de programación do tempo da cidade.
- As funcións recollidas na disposición adicional primeira deste decreto.
- Aquelas que lle sexan encomendadas pola persoa titular da Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade.

## **SECRETARÍA XERAL DE APOIO AO EMPREGO, TRABALLO AUTÓNOMO E ECONOMÍA SOCIAL**

Como órgano superior da Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade, corresponderánlle á Secretaría Xeral de Apoio ao Emprego, Tráballo Autónomo e Economía Social as seguintes funcións:

- A participación na elaboración e deseño das estratexias e políticas públicas de emprego dos correspondentes plans anuais de política de emprego, así como a formulación de propostas de inclusión de medidas e programas concretos neles.
- A participación na elaboración e deseño de estratexias, instrumentos e medidas que contribúan a evitar situacións de falta de estabilidade do emprego ou poidan conducir á diminución da actividade.
- A dirección, coordinación, control e execución das competencias da Comunidade Autónoma en materia de apoio, fomento e mantemento do emprego, traballo autónomo, cooperativas e economía social e apoio á integración laboral das persoas con discapacidade ou en situación de vulnerabilidade.
- A dirección das competencias da Comunidade Autónoma en materia de emprendemento e a coordinación das atribuídas a outros órganos, así como a promoción de

políticas públicas e programas que impulsen, promociónen e apoién a cultura emprendedora.

- A convocatoria e execución de calquera outras axudas ou actuacións derivadas de plans estatais, autonómicos ou europeos que contribúan á creación do emprego, por conta propia ou allea, e ao seu mantemento, ou que sexan autorizados por acordo do Consello da Xunta.
- A dirección e xestión das funcións atribuídas á Consellería en materia de fomento do emprego en colaboración coas administracións e institucións públicas e con entidades sen ánimo de lucro.
- O exercicio das competencias atribuídas pola normativa reguladora dos órganos colexiados de asesoramento e participación en materia de emprego e de persoas traballadoras autónomas e de entidades de economía social.
- A elaboración do anteproxecto de orzamento e a memoria de funcionamento do órgano superior, así como a súa xestión, seguimento e avaliación.
- Promover e adoptar as accións necesarias para aplicar o principio de igualdade entre mulleres e homes no ámbito das políticas autonómicas en materia de emprego, emprendemento, traballo autónomo e economía social, sen prexuízo das competencias atribuídas á Dirección Xeral de Relacións Laborais.
- A dirección e coordinación da Dirección Xeral de Emprendemento e Apoio ao Emprego, dependente dela.

## **DIRECCIÓN XERAL DE EMPRENDEMENTO E APOIO AO EMPREGO**

Á Dirección Xeral de Emprendemento e Apoio ao Emprego, como órgano de dirección directamente dependente, da Secretaría Xeral de Apoio ao Emprego, Traballo Autónomo e Economía Social, correspóndenlle ás competencias de apoio ao emprendemento durante todas as fases da actividade emprendedora: tanto as actuacións necesarias para o comezo da actividade, como a súa realización efectiva posterior, incluíndo a implementación e mantemento, con servizos de asesoramento, mentoring/mentorización, así como de apoio económico ou doutra índole, ao crecemento e o mantemento do emprego, e cantas funcións lle sexan atribuídas por parte da persoa titular da Secretaría Xeral e, en particular, a coordinación coas restantes direccións xerais da Consellería, así como cos outros centros directivos ou organismos da Comunidade Autónoma en todo canto se trate de actuacións vinculadas ao emprendemento, crecemento e mantemento de emprego.

Correspóndelle así mesmo, a creación, dirección e coordinación dunha única rede de emprendemento, distribuída por todo o territorio de Galicia, da cal formarán parte os medios e instrumentos xa existentes ou que se encontran en proceso de creación; asumindo, ademais, a coordinación con outros órganos ou entidades das actuacións que contribúan a evitar a falta de estabilidade do emprego, ou poidan conducir á diminución da actividade. Máis concretamente:

- A creación, posta en marcha, xestión directa e indirecta e coordinación da Rede de Polos de Emprendemento e Apoio ao Emprego de Galicia.
- A coordinación do Centro de Orientación, Emprendemento, Acompañamento e Innovación da Comunidade Autónoma de Galicia, previsto no Real decreto 818/2021, do 28 de setembro, polo que se regulan os programas comúns de activación para o emprego do Sistema nacional de emprego, sen prexuízo das competencias que correspondan á Dirección Xeral de Formación para o Emprego e a Orientación.
- O impulso e a coordinación dos espazos de coworking e viveiros que permita acelerar e posicionar no mercado pequenas empresas e contar cun único instrumento integrador de empresas xeradoras de emprego de calidade.
- O impulso e coordinación da Rede de persoal técnico de emprego de Galicia (Xatemprego); e o impulso e coordinación do emprego xuvenil, así como o fomento do emprendemento no eido educativo nas súas distintas modalidades, en coordinación coa consellería competente en materia de educación.
- A coordinación dos servizos e unidades de emprendemento e iniciativas emprendedoras.
- O impulso e coordinación da creación e desenvolvemento de produtos e procesos innovadores, no marco do emprendemento makers da nosa Comunidade.
- A colaboración e coordinación das diferentes actuacións con outros axentes territoriais, organismos, institucións públicas e privadas de ámbito nacional, autonómico e local vinculadas ou que realicen actividades de fomento ao emprendemento e apoio ao emprego; e, en xeral, apoiar e promover calquera tipo de actividade que contribúa á mellora do emprendemento de Galicia.
- A elaboración do anteproxecto de orzamento e a memoria de funcionamento do seu centro directivo, así como a súa xestión, seguimento e avaliación.
- Os servizos de información, asistencia e coordinación á persoa titular da Secretaría Xeral en todo canto se trate de actuacións vinculadas ao crecemento e consolidación de emprego.

## **DIRECCIÓN XERAL DE RELACIÓNS LABORAIS**

Á Dirección xeral de Relacións Laborais correspóndenlle ás competencias en materia de calidade no emprego, relacións laborais, responsabilidade social empresarial, conciliación e igualdade laboral, seguridade e saúde laboral. Máis concretamente:

- A dirección, coordinación, control e execución das competencias da Comunidade Autónoma en materia de relacións laborais, seguridade e saúde laboral, responsabilidade social empresarial, promoción do emprego de calidade e, en concreto, o exercicio de funcións en materia de lexislación laboral e en prevención de riscos laborais, e todas

aquelas que como autoridade laboral debe desenvolver en virtude das competencias que lle corresponden á Consellería.

- O impulso e desenvolvemento das políticas de igualdade laboral e de medidas de conciliación corresponsable da vida persoal, familiar e laboral nas empresas.
- A coordinación e o pulo do diálogo social en Galicia
- As competencias funcionais sobre a Inspección de Traballo e Seguridade Social en materia laboral e de prevención de riscos laborais asignadas á Comunidade Autónoma de Galicia, así como as de coordinación coa Administración xeral do Estado para a execución dos plans de actuación da Inspección de Traballo e Seguridade Social.
- As derivadas da aplicación do Decreto Legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma en materia de igualdade, no ámbito das competencias en materia de emprego atribuídas á Consellería.

## **DIRECCIÓN XERAL DE FORMACIÓN PARA O EMPREGO E ORIENTACIÓN**

Á Dirección Xeral de Formación para o Emprego e Orientación, tal e como establece o Decreto 123/2022, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade, corresponderanlle a dirección, coordinación, programación e xestión das actuacións da Consellería en materia de formación profesional para o emprego en toda a súa extensión, incluídos os graos A, B e C da Lei orgánica 3/2022, do 1 de marzo, sen prexuízo das competencias da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades e en coordinación con ela, de cualificación profesional, intermediación e orientación laboral, promoción da empregabilidade e, singularmente, as seguintes funcións:

- O deseño, planificación e execución das medidas dirixidas á prestación dos servizos previstos na Carteira común de servizos do Sistema nacional de emprego e na Estratexia española de activación para o emprego, a confección e execución dos correspondentes plans anuais de política de emprego, así como a formulación de propostas de inclusión de medidas e programas concretos.
- A dirección, programación e xestión das funcións atribuídas á Consellería en materia de formación para o emprego, cualificacións e recualificacións profesionais ao longo da vida laboral, intermediación no mercado de traballo, colocación e orientación laboral, así como a estatística, a análise e a prospectiva do mercado de traballo.
- O deseño e desenvolvemento de instrumentos de planificación no ámbito da formación profesional para o emprego en coordinación co resto de departamentos da Xunta de Galicia.



- O exercicio das competencias para o reforzo da capacidade de actuación do Servizo Público de Emprego de Galicia, a súa modernización, infraestrutura, recursos humanos e materiais e soporte técnico.
- A coordinación da participación das entidades colaboradoras, con e sen ánimo de lucro, na execución e desenvolvemento dos servizos de políticas activas de emprego, a través da colaboración público privada.
- A programación, o seguimento, o control e, de ser o caso, a xestión dos programas mixtos de formación e emprego.
- A coordinación da xestión e supervisión do funcionamento dos centros de formación, tanto propios como dependentes doutras entidades, así como a prestación da asistencia técnica necesaria para o correcto desenvolvemento das súas actividades, sen prexuízo das competencias atribuídas á Secretaría Xeral Técnica.
- As funcións de execución relativas ao cumprimento das obrigas das persoas empresarias e das persoas traballadoras e, de ser o caso, o exercicio da potestade sancionadora nas materias relativas ao emprego e o desemprego.
- As funcións que lle correspondan á Consellería en materia de expedición de certificados profesionais ou da acreditación parcial acumulable correspondente.
- A resolución dos procedementos de inscrición e acreditación ou, de ser o caso, de baixa no Rexistro de Centros e Entidades de Formación para o Emprego da Comunidade Autónoma de Galicia, segundo o establecido na súa normativa reguladora, así como a autorización dos centros previstos no Real decreto 115/2017, do 17 de febreiro, polo que se regula a comercialización e manipulación de gases fluorados e equipamentos baseados neles, así como a certificación dos profesionais que os utilizan e polo que se establecen os requisitos técnicos para as instalacións que desenvolven actividades que emiten gases fluorados, sen prexuízo das competencias doutros órganos directivos.
- O exercicio das competencias atribuídas pola normativa reguladora dos órganos colexiados de asesoramento e participación en materias da competencia da dirección xeral.
- A elaboración do anteproxecto de orzamento e a memoria de funcionamento do seu centro directivo, así como a súa xestión, seguimento e avaliación.
- A expedición e rexistro das habilitacións profesionais, sen prexuízo das competencias doutros órganos directivos.
- O exercicio das competencias previstas no Real decreto 1529/2012, do 8 de novembro, polo que se desenvolve o contrato para a formación e a aprendizaxe e se establecen as bases da formación profesional dual, sen prexuízo das que corresponden a outras administracións competentes.
- O desenvolvemento da normativa que contribúa á ordenación e regulación dun sistema de formación profesional para o emprego que responda ás necesidades de formación e cualificación das persoas, co fin de promover a aprendizaxe ao longo da vida.

- Desenvolver, a través da Axenda Galega de Capacidades para o Emprego, accións estratéxicas innovadoras e integrais, para a mellora das capacidades e para atraer e reter o talento.
- Promover a relación constante co tecido produtivo que permita a definición de plans de cooperación sectoriais a través da formación modular e itinerarios personalizados.
- Desenvolver, no ámbito da Consellería, programas de cualificación e recualificación da poboación activa, con atención prioritaria aos sectores claves tradicionais para responder á súa recuperación e adaptación ás novas claves económicas, apoiando a orientación e a formación das persoas que traballan nestes sectores, para garantir a adecuación dos seus perfís profesionais ás necesidades e cambios que se producen no mercado laboral.
- Velar pola efectiva aplicación do principio de igualdade entre mulleres e homes nas políticas autonómicas en materia de intermediación laboral, cualificación profesional, promoción da empregabilidade e formación profesional para o emprego, sen prexuízo das competencias atribuídas á Dirección Xeral de Relacións Laborais.
- A promoción e xestión da certificación galega en competencias dixitais, para mellorar a formación da poboación e promover o seu desenvolvemento profesional, co obxectivo de que as persoas adquiran novas competencias que lles faciliten adaptarse á contorna cambiante da sociedade dixital.

### *1.2.2. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS*

#### **INSTITUTO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DE GALICIA (ISSGA)**

O obxecto do Issga é a xestión e a coordinación das políticas que nas materias de seguridade, hixiene e saúde laboral establezan os poderes públicos da comunidade autónoma para a mellora das condicións de traballo, co obxecto de eliminar ou reducir na orixe os riscos inherentes ao traballo, sen prexuízo das competencias directas da autoridade laboral neste ámbito e das competencias atribuídas a outros departamentos da Xunta de Galicia.

A súa actuación está vinculada á Estratexia Galega de Seguridade e Saúde no Traballo 2023-2027, unha vez aprobada a estratexia española e o recente marco estratéxico da Unión Europea en materia de seguridade e saúde no traballo); e, anualmente, ao Plan de actividades do Issga, froito do consenso da Xunta de Galicia, as organizacións empresarial e sindicais de ámbito autonómico.

O 2024, co novo marco estratéxico en seguridade e saúde no traballo, constituirá unha das liñas estratéxicas da consellería de adscrición do Instituto.

### *I.2.3. DAS ENTIDADES PÚBLICAS INSTRUMENTAIS DE CONSULTA OU ASESORAMENTO*

#### **CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS**

Regúlase por Lei 5/2008, do 23 de maio (DOG do 11/06/2008), que o configura como ente de diálogo institucional entre sindicatos e asociacións empresariais e como órgano consultivo e asesor da comunidade autónoma nas materias relativas a súa política laboral.

Conta con personalidade xurídica e patrimonio de seu e actúa con plena autonomía funcional para o cumprimento dos fins que ten encomendados pola súa lei reguladora. Está adscrito organicamente á consellaría competente en materia de traballo.

Desde o 1 de xaneiro de 2011, data da entrada en vigor da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia (LOFAXGA), o Consello pasa a ser unha entidade pública instrumental de consulta ou asesoramento. A súa regulación axústase á súa normativa específica e ás prescricións da referida Lei relativas aos organismos autónomos (disposición adicional sexta, apartado 2, da LOFAXGA).

O Consello é un lugar permanente para o diálogo entre os interlocutores sociais galegos, cara a consecución de acordos que permitan avanzar na solución dos problemas das relacións laborais.

As competencias do Consello veñen relacionadas no artigo 3 da 5/2008, do 23 de maio, reguladora do Consello.

“Artigo 3.-Funcións.

1. No desenvolvemento das súas funcións, o Consello Galego de Relacións Laborais actúa con autonomía respecto da Xunta de Galicia e de calquera outra institución da Comunidade Autónoma de Galicia.
2. Serán funcións do Consello Galego de Relacións Laborais as seguintes:
  - a) Elaborar e remitir-lles, por propia iniciativa, estudos e informes aos departamentos da Administración autonómica e de calquera outra institución da comunidade autónoma e formular-lles propostas en materia de política laboral.
  - b) Emitir ditames sobre os proxectos normativos dos organismos e departamentos da Administración autonómica e doutras institucións da Comunidade Autónoma en materia laboral, que lle serán solicitados preceptivamente.

O prazo para a emisión dos ditames será de trinta días hábiles cando se trate de borradores de anteproxectos de lei e de decretos, e de quince días hábiles cando se trate de normas regulamentarias de rango inferior. Para o efecto de cumprir axeitadamente os devanditos prazos constituirase un Comité Delegado do Pleno para a emisión de

ditames, coas funcións, a composición e as características que se establezan por acordo do Pleno.

- c) Fomentar e ampliar a negociación colectiva dentro do respecto ao principio de autonomía colectiva consagrado no artigo 37.1º da Constitución española e impulsar unha axeitada estrutura dos convenios nos ámbitos territorial e sectorial.
- d) Preparar e redactar propostas relativas a acordos laborais e recomendarlles a súa aplicación ás organizacións empresariais e sindicais.
- e) Promover e facilitar a mediación e arbitraje nos conflitos laborais, por pedimento das partes interesadas. Para tal fin, poderá efectuar propostas, recomendacións e ofrecemento de arbitaxes ou mediacións, en especial respecto dos conflitos de ampla repercusión na comunidade autónoma.
- f) Promover a creación de comisións paritarias, nos diversos ámbitos de negociación colectiva, coa composición e as competencias que este determine.
- g) Solicitar e recibir dos órganos competentes da Administración autonómica e de calquera outra institución da comunidade autónoma tanta información precise para o desempeño das súas funcións.
- h) Xestionar os acordos que lle sexan encomendados polas entidades recoñecidas como interlocutoras sociais.
- i) Desenvolver as funcións que o Real decreto 718/2005, do 20 de xuño, polo que se aproba o procedemento de extensión de convenios colectivos, establece nos artigos 6 e 7.2º.
- j) Aprobar o informe anual sobre a situación sociolaboral na comunidade autónoma e o plan e a memoria anuais sobre a actuación do Consello Galego de Relacións Laborais.
- k) Aprobar a creación das comisións de traballo e as súas competencias.”

En relación coa función sinalada na letra c), o Consello -a través do seu Observatorio de Negociación Colectiva- desenvolve un tratamento técnico e estatístico que permite a explotación, a análise científica e a obtención dun diagnóstico axeitado da realidade negocial galega. Así mesmo, estuda o contido dos convenios colectivos e traslada as conclusións ás respectivas comisións negociadoras e fai propostas de mellora, para adaptalos ás novas situacións e realidades do mercado de traballo.

En desenvolvemento da función encomendada na letra e), o Consello xestiona os procedementos de conciliación-mediación e arbitraje contemplados no Acordo Interprofesional Galego sobre Procedementos Extraxudiciais de Solución de Conflitos de Traballo (AGA), asinado polos sindicatos e organizacións empresariais que o integran, procedementos que facilitan a consecución de acordos en materia de relacións laborais.

Así mesmo, o Consello desenvolve un importante labor de estudo sobre temas variados da nosa realidade social e propicia o debate sobre os aspectos desa realidade que resulten de maior interese en cada momento, mediante a organización de cursos, xornadas e foros semellantes.

Por outra banda, promove a implantación de cláusulas de igualdade entre homes e mulleres nos convenios colectivos e fomenta a elaboración de plans de igualdade a través da Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na Negociación Colectiva. Esta comisión, adscrita organicamente ao Consello Galego de Relacións Laborais, é un órgano de asesoramento, control e promoción da igualdade por razón de xénero na negociación colectiva galega.

O Consello é a sede doutro órgano colexiado: a Comisión Tripartita Galega para a inaplicación de convenios colectivos, creada polo Decreto 101/2015, do 18 de xuño. A Comisión Tripartita é competente para coñecer das solicitudes presentadas polas empresas e representantes legais das persoas traballadoras para dar solución ás discrepancias xurdidas por falta de acordo sobre a inaplicación das condicións de traballo presentes no convenio colectivo de aplicación. A secretaria do Consello é a secretaria da dita Comisión.

Finalmente, creáronse novos órganos colexiados nos que se esixe a presenza do Consello Galego de Relacións Laborais:

- O Observatorio Galego de Dinamización Demográfica, órgano colexiado de asesoramento, colaboración institucional e participación social en materia de demografía no ámbito da Comunidade Galega, creado por Decreto 104/2016, do 28 de xullo, en cuxo artigo 6.4.b) figura, como vogal, unha persoa en representación do Consello Galego de Relacións Laborais.
- O Observatorio Galego contra a discriminación por orientación sexual e identidade de xénero, órgano colexiado, consultivo e de participación social do colectivo LGTBI, que quere promover a igualdade real e efectiva deste colectivo, contribuír ao coñecemento da realidade da diversidade e identificar as “necesidades e barreiras que impiden o pleno desenvolvemento” dos seus dereitos. O proxecto de Decreto polo que se crea este Observatorio contempla, no seu artigo 10.1.b) que forme parte do mesmo, como vogal, unha persoa en representación do Consello Galego de Relacións Laborais.

#### *1.2.4. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO*

##### **FUNDACIÓN PÚBLICA GALEGA DA FORMACIÓN PARA O TRABALLO**

A Fundación Pública Galega da Formación para o Traballo (FUNGATRA), é unha entidade do sector público de Galicia, de carácter tripartito e sen ánimo de lucro. Nace en maio de 2008 como consecuencia do traspaso á Comunidade Autónoma Galega das competencias en materia da Formación Continua.

A Fundación Pública Galega da Formación para o Traballo está integrada na Xunta de Galicia, a través da Dirección Xeral de Formación para o Emprego e Orientación da Consellería de

Promoción do Emprego e Igualdade, sendo o “instrumento necesario para favorecer a formación ao longo da vida dos traballadores e traballadoras, mellorando a súa capacitación profesional e promoción persoal, proporcionando aos traballadores e traballadoras os coñecementos e as prácticas adecuadas aos requirimentos do mercado de traballo e ás necesidades das empresas”

A Fundación Pública Galega da Formación para o Traballo mantén dous órganos diferenciados: un de goberno e outro de xestión.

- a) Órgano de goberno: o Padroado é o órgano supremo de goberno, administración e representación da Fundación.

Composición: Xunta de Galicia través da Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade (7 vogais); as organizacións sindicais (UGT-Galicia, SN-CCOO de Galicia e CIG, con un vogal respectivamente) e a CEG (3 vogais)

A presidencia a ostenta a persoa titular da Dirección Xeral de Formación para o Emprego e Orientación A secretaría, a persoa titular da Dirección-Xerencia da Fundación

Facultades do Padroado:

Citadas expresamente no artigo 19 dos seus Estatutos figuran as facultades do Padroado, débese destacar que, conforme cos fins da Fundación, a primeira delas engloba ás demais, e é a seguinte:

- Impulsar e difundir entre empresarios e empresarias, traballadores e traballadoras o sistema de formación para o emprego.
- Para o desenvolvemento desta como das demais actividades técnicas de xestión o Padroado da Fundación, na sesión ordinaria nº 3 do 22 de decembro de 2008, aprobou a encomenda de xestión que se recolle na Orde do 27 de xaneiro de 2009 da antiga Consellería de Traballo; onde se lle encomenda á Fundación Galega da Formación para o Traballo o apoio técnico e a xestión das solicitudes de axudas presentadas ó amparo das convocatorias da Dirección Xeral de Formación para o Emprego e Orientación Emprego para a concesión de axudas ás iniciativas de formación profesional para o emprego, que se vaian executar no ámbito desta comunidade.

- b) Órgano de xestión da Fundación

A estrutura técnica da Fundación é como segue:

- Dirección Xerencia: Órgano unipersonal de xestión da Fundación (posto nomeado polo Padroado a proposta do Presidente/Presidenta)
- Departamento Técnico: Formado por cinco postos técnicos ; nestes intres un deles vacante.
- Departamento Administración: Formado por dous postos.

## II. PRINCIPAIS LIÑAS DE ACCIÓN

### II.1. DA CONSELLERÍA

#### **SECRETARIA XERAL TÉCNICA**

Como responsable da xestión das súas propias unidades administrativas ten como obxectivo a mellora permanente das súas actuacións, avaliando e planificando en calquera caso respostas ás novas necesidades que se produzan e procurando que os servizos administrativos funcionen da forma mais óptima posible.

#### **SECRETARIA XERAL DA IGUALDADE**

Coa estrutura orgánica da Xunta de Galicia aprobada polo Decreto 59/2023, do 14 de xuño, e desenvolvida polo Decreto 79/2023, do 22 de xuño, polo que se fixa a estrutura orgánica das vicepresidencias e das consellerías da Xunta de Galicia, quedan encadradas nun mesmo órgano as competencias nos ámbitos laborais e de igualdade.

#### **SUBDIRECCIÓN XERAL PARA O TRATAMENTO DA VIOLENCIA DE XÉNERO**

No que respecta á prevención e o tratamento da violencia de xénero, o goberno galego segue a apoiar cos seus orzamentos a loita contra todas as formas de violencia contra as mulleres, de acordo coa nova regulación vixente, derivada da entrada en vigor no ano 2022 da Lei 10/2022, do 6 de setembro, de garantía integral da liberdade sexual, así como da modificación da Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, coa que se incluíu, como unha forma de violencia de xénero, a explotación sexual. No plano programático compre atender con estes orzamentos á execución das medidas previstas no Plan conxunto plurianual en materia de violencia contra as mulleres 2023-2027 (Resolución do 16 de marzo de 2023, da Secretaría de Estado e Igualdade e contra a Violencia de Xénero, pola que se publica o Acordo da Conferencia Sectorial de Igualdade do 3 de marzo de 2023, pola que se aproba o plan conxunto plurianual en materia de violencia contra as mulleres 2023-2026) e no I Plan galego contra a trata de seres humanos con fins de explotación sexual 2022-2024.

Así, o Goberno Galego destaca a importancia do compromiso de continuidade do Pacto de Estado, que se materializou coa aprobación en marzo de 2023 do Plan conxunto plurianual en materia de violencia contra as mulleres, e cuxa vixencia se estende ata o 2027. O seu obxecto é impulsar o deseño de mecanismos de colaboración que garantan a estabilidade orzamentaria e administrativa, de maneira que permitan soste os actuais e futuros servizos vinculados ao Pacto

de Estado contra a Violencia de Xénero, así como asegurar a existencia, en todo o territorio do Estado, dun conxunto de servizos mínimos de acordo coas competencias propias de cada administración, que garantan o exercicio efectivo dos dereitos das vítimas de violencia contra as mulleres consagrados na lexislación estatal vixente, e, en particular, na Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero, e na Lei orgánica 10/2022, do 6 de setembro, de garantía integral da liberdade sexual. Así mesmo, o Plan conxunto plurianual inclúe un Catálogo de referencia de políticas e servizos en materia de violencia contra as mulleres, e un Sistema común de información e avaliación, como instrumentos básicos para a loita contra a violencia de xénero en todo o Estado nos vindeiros anos.

No período comprendido entre 2018 e 2022 Galicia xestionou preto de 40 millóns de euros dos fondos do Pacto de Estado contra a Violencia de Xénero. O pasado ano 2023, coa aprobación do Plan conxunto plurianual en materia de violencia contra as mulleres, correspondéronlle a Galicia un total de 11 millóns de euros destes fondos, cos cales, ademais de seguir financiando todas aquelas actuacións iniciadas en anos anteriores e xa consolidadas actualmente, tamén se asumiu a posta en marcha de novos servizos, como a dotación de persoal, con carácter plurianual, para a atención dos centros de crise, durante as 24 horas os 365 días do ano.

Así, os fondos vinculados á execución do Plan conxunto plurianual en materia de violencia contra as mulleres van permitir darlle continuidade a todas aquelas medidas que se puxeron en marcha co Pacto de Estado contra a Violencia de Xénero e que a día de hoxe están consolidadas e implantadas, e que posibilitaron, entre outras cousas, impulsar a contratación de mulleres vítimas de violencia de xénero e os incentivos á mobilidade xeográfica para as vítimas. Galicia, ademais, é pioneira, no marco do Pacto, no apoio integral aos menores que quedaron orfos/as por mor dos actos de violencia machista, dálle cobertura económica e social ás vítimas gravemente feridas, organiza quendas de garda para a atención psicolóxica e incorporou traballadores/as sociais ás sete oficinas de asistencia ás vítimas do delito (OAVDs) dos xulgados. Entre as medidas incluídas no Pacto atópanse tamén accións para a sensibilización e prevención da violencia, a coordinación na resposta institucional ás vítimas, configuración de estatísticas ou visibilidade doutras formas de violencia que poden afectar ás mulleres.

Deste xeito, os recursos investiranse en intensificar o desenvolvemento das medidas postas en marcha no período 2018-2022, e que terán continuidade no 2024, así como o seu reforzamento, actuacións de amplo consenso, sometidas polo Goberno a acordo coa representación das diferentes administracións territoriais, partidos políticos, Administración de Xustiza, organizacións sindicais e empresariais e asociacións civís.

Neste marco, algunhas das medidas que terán continuidade en 2024 son:

- Campañas de prevención información e sensibilización fronte a violencia machista dirixidas a mocidade no ámbito deportivo, á infancia a través de accións culturais e de promoción da lingua, ás mulleres do rural, ás mulleres maiores etc.



- Programa de apoio integral e axudas económicas (indemnización), aos orfos e orfas por causa da violencia machista que carezan de rendas.
- Axudas económicas (indemnización), a mulleres gravemente feridas por causa da violencia machista.

Durante os pasados anos (con anterioridade ao seu recoñecemento no ano 2015), Galicia veu defendendo a necesidade de incluír aos menores como vítimas directas da violencia de xénero. Por iso, en todos os programas do Goberno galego incluíronse medidas específicas para os e as menores, así como a formación os profesionais que traballan con eles.

- Impulsarase tanto a indemnización económica como o programa de asistencia social, legal, psicolóxica e administrativa para de apoio aos orfos e orfas tralo asasinato da súa nai por violencia de xénero.
- Quenda de garda psicolóxica permanente para as vítimas da violencia de xénero. Procura-rase o seu acceso á profesionais da psicoloxía desde o momento da denuncia e en adiante.
- Reforzo da asistencia integral ás mulleres vítimas de violencia de xénero, mediante a ampliación da asistencia xurídica, psicolóxica, a implantación de novas liñas de apoio directo ao emprego e á contratación de mulleres vítimas da violencia de xénero, así como da promoción do seu acceso á vivenda.

E máis aló destas e doutras medidas que permitirán implementar o orzamento achegado polo Pacto de Estado, a administración autonómica mantén o seu compromiso coas axudas económicas periódicas para as vítimas, consignando novamente para esta finalidade 4 millóns de euros ampliables.

O obxecto destas axudas é fundamental para a erradicación da violencia. Trátase de proporcionar apoio económico ás mulleres vítimas, incluídas as vítimas de trata con fins de explotación sexual e ás vítimas de explotación sexual, para intentar garantir-lles unhas condicións suficientes de independencia económica respecto do agresor ou da persoa que mantivese sobre elas unha relación de dominación (caso das mulleres vítimas de trata con fins de explotación sexual e/ou de explotación sexual), e intentar axudalas a romper coa situación de violencia, que lles possibilite dar o primeiro paso o consolidar a ruptura dunha situación na que corren perigo.

- Reforzo da rede galega de acollemento, impulsando a posta en funcionamento de novos recursos de acollida para mulleres que sofren violencia machista e ademais presentan outras problemáticas engadidas (toxicomanías ou enfermidade mental), que necesitan de unha atención específica.
- Ampliación do Bono de Alugueiro Social para a totalidade de vítimas de violencia de xénero sen recursos suficientes, de xeito que se lles poida garantir o acceso a unha vivenda de alugueiro.
- Fortalecemento e apoio ás oficinas xudiciais de atención ás vítimas da violencia de xénero en Galicia, coa formación das e dos profesionais que nelas prestan apoio e asistencia psicolóxica

ás vítimas, en coordinación coa D.X. Xustiza, e reforzando a atención integral co mantemento das traballadoras sociais de cada oficina.

- Programas de prevención da violencia sexual e de atención especializada ás súas vítimas así como intensificación de campañas contra a violencia sexual e presenza de puntos informativos en diversos concellos galegos.
- Intensificación das actuacións contidas no decreto que regula a formación en igualdade e prevención e loita contra a violencia de xénero de todo o persoal ao servizo da administración da Comunidade Autónoma, o que permitirá fortalecer o coñecemento da violencia machista e mellorar o tratamento das vítimas.
- Incremento das actividades formativas específicas destinadas a diferentes colectivos profesionais relacionados co tratamento da violencia de xénero e/ou coa trata de seres humanos (policiais, sanitarios, sociais etc.) así como as agresións sexuais, buscando a coordinación con todas as instancias implicadas na loita fronte á violencia machista.
- Apoio socio-laboral ás vítimas da violencia machista, continuando coa implantación dun programa específico de inserción laboral, por considerar a súa integración no mercado laboral como un elemento clave para unha recuperación integral, e que este programa apoia mediante itinerarios de inserción, formación, acompañamento na busca de emprego e intermediación con empresas.
- Reforzo e ampliación do programa de atención psicolóxica especializada para as mulleres vítimas de violencia de xénero e para os seus fillos e fillas, o que permitirá desenvolver dun xeito máis eficaz estas actuacións e mellorar os recursos terapéuticos que son fundamentais para abrir vías de recuperación tanto para as mulleres vítimas de violencia de xénero, como para os menores e persoas do seu ámbito familiar que vivan ou padezan esta situación.
- Impulso de accións e actividades de apoio e atención ás mulleres que son vítimas de trata, fundamentalmente con fins de explotación sexual, e ás vítimas de explotación sexual, para proporcionarlles o asesoramento e atención que precisan. Reforzaranse as pautas de actuación para a detección, identificación, asistencia e protección destas mulleres, favorecendo a coordinación das institucións implicadas na súa atención e impulsarse o apoio e a cooperación da administración autonómica coas organizacións e entidades con experiencia acreditada en Galicia na asistencia a estas vítimas.
- Impulso do Observatorio Galego da Violencia de Xénero, mediante a constitución dun novo grupo de traballo, o GT5, especializado na trata e outras formas de explotación sexual en contextos de prostitución, e incidindo igualmente na problemática da violencia sexual, a través dos traballos do GT4, e levando a cabo a actualización do Protocolo de coordinación e cooperación institucional contra a violencia de xénero, no GT1.
- Fortalecemento do Centro de Recuperación Integral para mulleres que sofren violencia de xénero, establecendo novas liñas de traballo. Ademais o seu papel como centro coordinador da Rede Galega de Acollemento, impúlsase a súa labor como centro coordinador de todas aquelas actuacións para permitir a reparación ás vítimas.

- Establecemento de liñas de actuación específicas para abordar a problemática da trata de seres humanos con fins de explotación sexual, dentro do marco programático marcado polo Plan Galego contra a Trata de Seres Humanos con Fins de Explotación Sexual 2022-2024.

Para concluír coas actuacións no ámbito da violencia de xénero cabe sinalar o avance na implementación dos Centros de Crise 24 horas nas 4 provincias de Galicia en Colaboración coa Consellería de Sanidade. Estes centros prestarán un servizo de atención especializada ás mulleres vítimas de todas as formas de violencia contra as mulleres, incluídas as mulleres que teñan vivido un intento ou situación de violencia sexual recente ou pasada, ou teñan a sospeita de tela sufrido. O servizo contará cun equipo profesional, de carácter multidisciplinar, integrado por profesionais do ámbito social, psicolóxico e xurídico, ademais de soporte administrativo e dun servizo de orientación socio-laboral.

## **SUBDIRECCIÓN XERAL DE PROMOCIÓN DA IGUALDADE**

Coa estrutura orgánica da Xunta de Galicia aprobada polo Decreto 59/2023, do 14 de xuño, e desenvolvida polo Decreto 79/2023, do 22 de xuño, polo que se fixa a estrutura orgánica das vicepresidencias e das consellerías da Xunta de Galicia, quedan encadradas nun mesmo órgano as competencias nos ámbitos laborais e de igualdade.

Isto vai permitir que, no contexto actual, a igualdade entre mulleres e homes se conciba tamén como un obxectivo económico, xa que promover a igualdade entre os sexos pode aportar vantaxes económicas e empresariais e contribuír a lograr os obxectivos de Europa 2020, é dicir, un crecemento intelixente, sostible e integrador, utilizando o potencial e os talentos das mulleres de maneira máis extensa e eficaz.

Por outra banda, no 2024, a Secretaría Xeral de Igualdade tras a crise global sanitaria, e os novos retos derivados da crise internacional que estamos a vivir, e o seu maior impacto sobre as mulleres, reforzará as súas grandes liñas de acción de anos anteriores e continuará en 2024 a optimizar todos os recursos e servizos, de cara a alcanzar a erradicación da violencia que sofren as mulleres polo feito de selo; a integración plena do principio de igualdade de trato de oportunidades en todas as políticas e accións da Xunta de Galicia; a mellora da participación e o empoderamento das mulleres en todos os ámbitos; a loita contra a discriminación por razón de orientación sexual e/ou identidade de xénero; o apoio de medidas que fomenten a conciliación e a corresponsabilidade da vida persoal, familiar e laboral, contribuíndo tamén á dinamización demográfica. Todo o anterior, incardinado no VIII Plan Estratéxico de Igualdade de Oportunidades entre Homes e Mulleres.

No que respecta á Promoción da Igualdade, o goberno galego segue a apoiar cos seus orzamentos a promoción da igualdade entre mulleres e homes, de acordo coa lexislación vixente, derivada do Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido

das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade, que ten como obxectivos principais o seu compromiso na eliminación da discriminación entre mulleres e homes e na promoción da igualdade, atribuíndolle a maior efectividade posible, no seu campo de competencias.

Neste ano 2024, reforzaranse as medidas xa implementadas, así como a actuación en todos aqueles ámbitos e situacións nas que a igualdade poda verse comprometida, e en particular nos seguintes aspectos:

- Reforzo das actuacións de fomento da conciliación da vida laboral, familiar e persoal a través dun apoio decidido á corresponsabilidade, que signifique un reparto e asunción equitativo das labores de coidado e de tarefas do fogar entre as mulleres e homes. Con estas accións, ademais de promover a igualdade en todos os eidos e a coeducación no ámbito familiar, preténdese conseguir a igualdade real e efectiva no ámbito laboral, xa que aínda persisten eivas no ámbito do coidado e da conciliación que dificultan o acceso ao mercado laboral das mulleres, condicionan de xeito negativo as características dos seus postos de traballo, con maior precariedade, maior proporción de contratos a tempo parcial e provocan a fenda salarial.
- Execución e seguimento do II Plan Galego de Conciliación e Corresponsabilidade 2023-2027.
- Desenvolvemento de actuacións no ámbito da coeducación así como actividades formativas, de sensibilización e concienciación a prol da igualdade e contra a violencia de xénero, dirixidas especificamente á comunidade educativa (alumnado, profesorado e persoal de orientación dos centros).

Intensificaranse os proxectos educativos para levar a igualdade ao ensino, como o plan Proxecta “Donas de si” que se estima que en 2024 siga aumentando a súa implantación, tanto nos centros educativos de secundaria e bacharelato como nos de infantil e primaria, para que desde as idades máis temperás haxa educación en igualdade e se eliminen os estereotipo de xénero para seguir dando chanzas cara a igualdade. Neste eido continuarase coa labor de promoción do talento científico entre as rapazas e os rapaces con programas de empoderamento das vocacións científico tecnolóxicas, como os programas que se desenvolven no marco da Unidade Muller e Ciencia ou o programa “Nin máis nin menos, iguais”. Continuarase co proxecto “Mulleres de portada” para difundir o talento feminino e pioneiro no eido científico, tecnolóxico e da innovación, ademais da implementación da denominada “Lei Ánxeles Alvariño”.

Darase continuidade ás actuacións de fomento do xogo e os xoguetes igualitarios, os foros de educación en igualdade, tanto para o profesorado como os dirixidos a nais e pais e ás accións de visibilización de mulleres galegas de todos os eidos, culturais, científicos, humanísticos, do deporte, de emprendemento do rural, con proxectos como “Aprende coas mulleres galegas”, “Coñece as deportistas galegas”, “Sementes para a igualdade” ou a campaña “Igualdade Followers”, en colaboración coa Asociación de Periodistas de Galicia.

Tamén se continuará co apoio ás familias a través da colaboración coas asociacións de nais e pais (Anpas) e federacións e confederacións constituídas por estas para a realización de pro-

gramas de actividades de promoción da igualdade ente mulleres e homes e de prevención e rexeitamento da violencia contra as mulleres, dirixidas ao alumnado de centros educativos non universitarios e/ou ás familias, Anpas e á comunidade educativa, en desenvolvemento do Pacto de estado contra a violencia de xénero, así como o Plan Corresponsables, dirixido a familias con menores de 16 anos.

- Implantación progresiva do Decreto 70/2017, do 13 de xullo, polo que se regula a formación en igualdade e prevención e loita contra a violencia de xénero do persoal ao servizo da Administración da Comunidade Autónoma de Galicia, o que permitirá fortalecer a presenza transversal da perspectiva de xénero nos diferentes niveis da administración, ao mesmo tempo que se desenvolven accións formativas específicas con diferentes colectivos co fin de sensibilizar arredor das desigualdades de xénero e o xeito de superalas.
- Extensión da colaboración e coordinación coas distintas administracións públicas e, en especial, coas entidades locais de Galicia para a promoción de programas de igualdade, especialmente no ámbito do fomento da conciliación e a corresponsabilidade, da prevención e loita contra a violencia de xénero, así como da atención e asesoramento a mulleres en situación de vulnerabilidade. Neste eido continuarase co apoio da Secretaría Xeral da Igualdade, coa intención de seguir mellorando os servizos de atención, información e asesoramento ás mulleres galegas, en especial ás mulleres en situación de vulnerabilidade. a través dos Centros de Información á Muller (CIM), para continuar prestando os servizos de atención xurídica, atención psicolóxica e de axentes de igualdade dos CIM, que continúan a ser moi demandados. Para iso, iniciaremos novas liñas de colaboración cas Entidades Locais de baixa densidade poboacional para implementar estes Centros, en aquelas zonas nas que non existan estes servizos para as mulleres.

Continuamos co noso compromiso no ámbito da formación as profesionais dos Cims, a través do xa consolidado Plan de Formación. que inclúe as temáticas máis adecuadas e solicitadas por este persoal para prestar os servizos da maneira máis eficiente e moderna, e que permita ter acceso aos coñecementos máis actuais sobre múltiples aspectos, como o eido laboral, novas modalidades de axudas e subvencións, ou as modalidades de prestación da atención en fórmulas on-line, entre outras.

- Dada a situación de especial de crise causada pola pandemia, e os novos retos provocados pola crise económica global, reforzaranse os programas dirixidos a fomentar o emprendemento das mulleres e o autoemprego feminino, favorecendo o acceso das mulleres a sectores economicamente viables, ofrecéndolles apoio, acompañamento e orientación específica durante todo o proceso emprendedor. Ademais continuarase coa elaboración de estudos e avaliación sobre a importancia e o impacto destas axudas e unha análise sobre a situación das iniciativas apoiadas polo programa Emega nos últimos anos. Así mesmo continuarase coa celebración do Encontro anual de emprendedoras do programa Emega que permite difundir e dar a coñecer os casos de boas prácticas, así como o intercambio de experiencias entre as emprendedoras.
- Apoiarase a participación social das mulleres e incidirase na importancia do tecido asociativo no medio rural, onde supón un soporte fundamental para asentar poboación, evitar a

masculinización e o envellecemento do medio rural e impulsar a diversificación económica. Contémplase, a este respecto, o desenvolvemento do Estatuto da Muller Rural.

- No marco do Consello Galego das Mulleres, promoverase a realización de estudos e investigacións de temática específica para abordar a situación da igualdade nos distintos ámbitos. Abordaranse as conclusións e recomendacións do informe sobre Mulleres maiores e sobre o seguimento do VIII Plan Estratéxico de Igualdade de oportunidades entre mulleres e homes de Galicia.
- Manterase a colaboración coas entidades de iniciativa social e asociacións de mulleres para a plena incorporación das mulleres en situación de vulnerabilidade que sofren unha dobre discriminación, e mediante actuacións de difusión, divulgación, formación e participación para toda a cidadanía, especialmente para a mocidade e a infancia.
- Promoverase o avance da corresponsabilidade en colaboración cos 313 Concellos de Galicia no marco do Acordo de Conferencia Sectorial relativo a distribución de fondos do Plan Corresponsables.

O antedito Plan iniciado no 2021 e con base nos criterios de reparto está dotado dun importe de case 10 millóns de euros que inclúe bolsas de coidados profesionais para familias con menores de 16 anos, creación de emprego de calidade e acreditación da experiencia de coidado non profesional, así como campañas de concienciación por unha sociedade mais corresponsable e espazos de conciliación tales como bibliotecas e museos público, no ámbito deportivo, etcétera.

- Neste exercicio orzamentario a Secretaría Xeral da Igualdade reforzará a liña de apoio ao colectivo LGTBI, na procura da igualdade de oportunidades e dereitos das persoas LGTBI, para levar a cabo as novas actuacións dotase unha partida no orzamento de 40.000 euros.

Este labor exercerase, entre outras, da man do Observatorio Galego contra a discriminación por orientación sexual e identidade de xénero, constituídos os grupos de traballo de cara o ano 2024 se traballará fundamentalmente no ámbito da loita contra a discriminación e a LGTBIFOBIA, no Observatorio, se atopan representadas, ademais da administración autonómica, os colectivos LGTBI, a administración estatal, as entidades locais, o Consello Galego de Relacións Laborais, as universidades, as centrais sindicais e as organizacións patronais.

Ademais, estableceranse novas liñas de colaboración coas asociacións que levan a cabo proxectos específicos dirixidos ao colectivo LGTBI, apoiando as accións, programas e campañas que desenvolvan co fin de favorecer a participación, a concienciación e a sensibilización de toda a sociedade en conceptos como igualdade, dignidade e respecto do colectivo LGTBI.

## **SECRETARÍA XERAL DE APOIO AO EMPREGO, TRABALLO AUTÓNOMO E ECONOMÍA SOCIAL**

As principais liñas de acción a desenvolver por esta secretaría xeral son:

- I. No referente á Subdirección Xeral de Emprego, programa de gasto 322C
  - Xestionar o Rexistro Administrativo das Iniciativas Locais de Emprego e o Rexistro de Asociacións Profesionais de Persoas Traballadoras Autónomas da Comunidade Autónoma de Galicia.
  - Desenvolver accións para promover a creación de emprego, a consolidación e o mantemento do emprego e da actividade económica.
  - Promover e impulsar medidas que contribúan a consolidación das persoas traballadoras autónomas e a mellora da súa competitividade.
  - Fomentar o autoemprego individual mediante a dotación de recursos específicos para o emprendemento así como cun esforzo singular no ámbito da formación, do asesoramento e do acompañamento de proxectos.
  - Desenvolver e xestionar as medidas de fomento da contratación e de apoio ao autoemprego das persoas mozas sen ocupación laboral e sen desenvolver actividades educativas e formativas inscritas no Sistema nacional de garantía xuvenil.
  - Mellorar a capacitación dos maiores de 45 anos e parados de longa duración para o acceso ao emprego ou ao emprendemento a través de programas específicos
  - Divulgar, fomentar e apoiar as iniciativas empresariais de base tecnolóxica.
  - Promover a inserción laboral de persoas en risco de exclusión a través de itinerarios personalizados, como medida para a plena integración social.
  - Desenvolver e xestionar as medidas activas de emprego programadas no marco da estratexia europea para o emprego, a estratexia española para a activación do emprego e o Plan Anual de Política de Emprego que conduzan a crear empregos estables e de calidade e, consecuentemente, á redución da taxa de desemprego e da temporalidade no mercado de traballo galego.
  - Potenciar e favorecer as iniciativas empresariais xeradoras de emprego que responda a sectores de enerxías renovables, xestión de residuos non perigosos, tecnoloxías e economía circular, nas zonas rurais e pequenos núcleos urbanos, con especial énfase nas mulleres e persoas mozas.
  - Promover medidas para acadar mellores taxas de emprego, especialmente mediante o establecemento de actuacións específicas para aqueles colectivos con especiais dificultades de acceso ao mercado de traballo: as mulleres, as persoas con discapacidade, as persoas que pertencen aos colectivos en risco de exclusión social, as persoas desempregadas que esgotaran as prestacións ou os subsidios de desemprego, as persoas desempregadas de longa duración as persoas desempregadas maiores de 45 anos, as persoas desempregadas mozas, especialmente aquelas que nin teñen unha ocupación nin se están a formar, e as persoas emigrantes retornadas.
  - Impulsar a cultura emprendedora potenciando a xeración de emprego a través de fórmulas de autoemprego, apoiando especialmente o esforzo dos traballadores e das traballadoras autónomas.

- Apoiar o traballo autónomo de traballadores e traballadoras que buscan unha segunda oportunidade e volven emprender un negocio como persoas autónomas.
- Ofrecer ás persoas traballadoras autónomas apoios económicos nos seus primeiros anos de actividade para a súa consolidación apostando deste xeito por este colectivo xa que o autoemprego individual estase a demostrar como unha vía eficaz para reincorporarse ao mercado de traballo. Así mesmo, e como un nicho de emprego, fomentárase, a través de incentivos, a contratación indefinida de persoas desempregadas por parte das persoas traballadoras autónomas acadando deste xeito o dobre obxectivo de apostar polos traballadores e traballadoras autónomas como dinamizadores da economía galega e como motores da xeración de emprego.
- Potenciar e favorecer as iniciativas empresariais xeradoras de emprego que respondan a sectores e actividades emerxentes ou a necesidades non cubertas no territorio de implantación co fin de impulsar a creación e consolidación de actividades económicas e de emprego preferentemente nas zonas rurais e pequenos núcleos urbanos, así como no entorno da investigación e da innovación tecnolóxica.
- Facilitar a integración laboral das persoas con discapacidade, a través da súa constitución como persoas traballadoras autónomas, ou ben incentivando a súa contratación por parte das empresas ordinarias.
- Favorecer a inserción socio laboral das persoas traballadoras pertencentes a colectivos en risco de exclusión social incentivando a súa contratación.
- Ofrecer á mocidade galega a oportunidade de adquirir unha experiencia laboral que mellore a súa situación no mercado de traballo a través de incentivos para a súa contratación en formación e en prácticas.
- Ofrecer á mocidade galega formada en eidos relacionados coa investigación, a innovación e o desenvolvemento ou a tecnoloxía, oportunidades de emprego a través dun Programa específico de apoios á contratación indefinida en empresas que en Galicia invistan en investigación e mellora do coñecemento.
- Promover o progresivo incremento da participación da muller no mercado de traballo ata lograr unha equiparación de ámbolos dous sexos. Para isto profundarase nas políticas diferenciadoras a prol do emprego feminino, ben a través de accións e programas específicos, ben mediante a súa definición como colectivo preferente ou a través de sobre incentivos cando se trate de programas xerais.
- Establecer medidas de discriminación positiva, a través de actuacións específicas e prioritarias nas medidas horizontais, ás mulleres que sofren violencia de xénero, dándolles a oportunidade de acceder ou reincorporarse ao mercado de traballo a través dos programas de incentivos á contratación por conta allea e de fomento do autoemprego.
- Promover medidas activas de emprego implementadas en colaboración coas entidades locais e entidades sen ánimo de lucro para a realización de obras ou servizos de interese xeral e social, dirixidas ao fomento do emprego, coa dobre finalidade de dinamización e xeración de novas actividades e de mellora da empregabilidade das persoas traballadoras desempregadas participantes, facilitando a súa posterior inserción laboral.



- Consolidar a rede de técnicos de emprego de Galicia potenciando o seu papel como actores decisivos na implantación das diferentes medidas de políticas activas de emprego na súa zona de actuación, principalmente das políticas relacionadas coa creación de actividade empresarial, contribuíndo co seu traballo á localización de recursos ociosos e infrautilizados cara á promoción económica dos concellos galegos, identificando novas actividades económicas e posibles emprendedores.
  - Promover medidas para acadar mellores taxas de emprego, especialmente mediante o establecemento de actuacións específicas para aqueles colectivos con especiais dificultades de acceso ao mercado de traballo: as persoas con discapacidade, as persoas que pertencen aos colectivos en risco de exclusión social, as persoas desempregadas que esgotaran as prestacións ou os subsidios de desemprego, as persoas desempregadas de longa duración as persoas desempregadas maiores de 45 anos, as persoas desempregadas mozas, especialmente aquelas que nin teñen unha ocupación nin se están a formar, e as persoas traballadoras con contratos temporais.
  - Ofrecer á mocidade galega a oportunidade de adquirir unha experiencia laboral que mellore a súa situación no mercado de traballo.
  - Favorecer a contratación dos traballadores e traballadoras desempregados que consumisen a totalidade das prestacións e subsidios por desemprego á que tiñan dereito pois se están a converter nun sector social que se atopa en situación de maior vulnerabilidade.
2. No referente á Subdirección xeral de Economía Social, programa de gasto 324C
- A planificación, coordinación, execución e control das competencias da Comunidade Autónoma en materia de cooperativas, sociedades laborais, centros especiais de emprego e empresas de inserción, e as relacións coas súas organizacións representativas, así como a promoción e o fomento da economía social, sen prexuízo das competencias doutras consellerías en materias relativas ás distintas tipoloxías de entidades.
  - O impulso do funcionamento do Consello Galego de Cooperativas, creado pola Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia, e do Consello da Economía Social de Galicia, creado pola Lei 6/2016, do 4 de maio, da economía social de Galicia.
  - A coordinación de accións conxuntas e a promoción da colaboración en rede de institucións, organizacións e entidades no marco da Rede Eusumo para o fomento do cooperativismo e a economía social, creada polo Decreto 225/2012, do 15 de novembro.
  - A elaboración da proposta de anteproxecto de orzamento anual correspondente ao seu programa de gasto, a súa xestión, seguimento e avaliación, así como a elaboración de estatísticas nas materias da súa competencia.
  - A coordinación coas xefaturas territoriais na tramitación dos expedientes e procedementos competencia da subdirección xeral.
  - A planificación e coordinación na preparación dos contratos e convenios de colaboración que se subscriban con outras entidades nas materias competencia da subdirección xeral.

- A planificación e coordinación na preparación, xestión e tramitación das axudas e subvencións en materias de competencia da subdirección.
- A elaboración, promoción e difusión de informes, estudos e investigacións sobre cuestións relacionadas con materias da competencia da subdirección xeral.
- Apoio e coordinación da Comisión de Seguimento de Contratos Reservados.
- A información, asesoramento e difusión en materia de cooperativas, sociedades laborais, centros especiais de emprego, empresas de inserción laboral e outras entidades de economía social, así como a elaboración de estatísticas e estudos e informes.
- A xestión e seguimento dos programas de promoción e divulgación da economía social, especialmente no marco da Rede Eusumo.
- O desenvolvemento das accións de coordinación, apoio e impulso do funcionamento do Consello Galego de Cooperativas e do Consello da Economía Social de Galicia.
- A coordinación e o impulso da administración electrónica nos rexistros de cooperativas, sociedades laborais, empresas de inserción e de centros especiais de emprego.
- A xestión do Rexistro de Cooperativas e a coordinación dos rexistros provinciais.
- A xestión do Rexistro Administrativo de Sociedades Laborais.
- A xestión do Rexistro Administrativo de Centros Especiais de Emprego.
- A xestión do Rexistro Administrativo de Empresas de Inserción Laboral.
- A preparación, xestión e seguimento dos contratos e convenios de colaboración que se subscriban con outras entidades en materia de promoción da economía social.
- A preparación, xestión e tramitación e seguimento das axudas e subvencións en materias de promoción da economía social.
- A xestión e seguimento dos programas de fomento do autoemprego colectivo nas entidades de economía social.
- A información, asesoramento e difusión en materia de fomento do emprego na economía social.
- A xestión, coordinación e seguimento dos programas de fomento da integración laboral das persoas con discapacidade ou en situación de vulnerabilidade en centros especiais de emprego e empresas de inserción.
- A preparación, xestión, tramitación e seguimento das axudas e subvencións en materias de fomento da economía social.
- A preparación, xestión e seguimento dos contratos ou convenios de colaboración que se subscriban con outras entidades en materia de fomento da economía social.
- A elaboración de estatísticas, control e avaliación dos programas e medidas da súa competencia.

## DIRECCIÓN XERAL DE EMPRENDEMENTO E APOIO AO EMPREGO

As principais liñas de acción a desenvolver por esta dirección xeral son:

- Xestionar e coordinar a Rede de Polos de Emprendemento e Apoio ao Emprego de Galicia e así como o Centro de Orientación, Emprendemento, Acompañamento e Innovación da Comunidade Autónoma de Galicia.
- Impulsar a xeración de emprego a través de fórmulas de economía social e micro-empredemento vinculadas aos retos e oportunidades do territorio rural e á despoboación.
- Programar, coordinar, xestionar, executar e avaliar programas e instrumentos específicos que se definan no apoio ao emprendemento.
- Diseñar instrumentos económicos que se definan no apoio ao emprendemento.
- Programar iniciativas e proxectos emprendedores durante todas as fases da actividade emprendedora con servizos de asesoramento, mentorización, xunto con subvencións en materia de emprendemento que supoñan o crecemento e o mantemento do emprego
- Impulsar e reforzar a área de apoio ao emprego tanto no relativo á súa creación como ao seu mantemento ligado ao campo do emprendemento individual e/ou colectivo e coordinar as distintas redes territoriais que contribúen ao mesmo.
- Diseñar, coordinar e executar programas e proxectos transversais de apoio ao emprego.
- Coordinar os espazos de coworking e viveiros que permita acelerar e posicionar no mercado pequenas empresas e contar cun único instrumento integrador de empresas xeradoras de emprego de calidade.
- Coordinar os programas de emprendemento a través da Rede de persoal técnico de emprego de Galicia (Xatemplo).
- Impulsar o emprego xuvenil, así como o fomento do emprendemento nas súas distintas modalidades.
- Coordinar os servizos e unidades de emprendemento e iniciativas emprendedoras.
- Impulsar o desenvolvemento de produtos e procesos innovadores, no marco do emprendemento makers da nosa Comunidade.
- Desenvolver estratexias, instrumentos e medidas que contribúan a evitar situacións de falta de estabilidade do emprego ou poidan conducir á diminución da actividade.
- Xestionar e deseñar programas e proxectos transversais de apoio ao emprego, tanto por conta allea como por conta propia.
- Informar, asesorar e difundir estatísticas e control e avaliación dos programas e medidas de fomento e apoio ao emprendemento.
- Promocionar e divulgar a economía social, especialmente no marco da Rede Eusumo á Rede de emprendemento de Galicia.
- Xestionar a Unidade Galicia Emprande como programa transversal de información, orientación e apoio ás persoas emprendedoras.

- Xestionar e coordinar os distintos servizos de soporte inicial, de consolidación de emprego, a dinamización e o aproveitamento das redes de mentores, así como a coordinación dos servizos específicos de apoio á capacitación e profesionalización das persoas emprendedoras.
- Xestionar os servizos e ferramentas esenciais para persoas emprendedoras.
- Ofrecer ás persoas traballadoras autónomas e as empresas axudas que garantan a súa consolidación, co fin de que as persoas poidan desenvolver con plenitude a súa capacidade de emprender iniciativas económico sociais que transformen progresivamente o medio económico no que viven mediante apoios económicos aos gastos correntes de inicio de actividade e ao investimento.
- Identificar os negocios que por xubilación ou incapacidade dos seus propietarios ou por outras circunstancias persoais se ven abocados ao peche por non existir remuda xeracional e incentivar o traspaso de ditos negocios a iniciativas emprendedoras que queiran facerse cargo deles.
- Ofrecer un apoio integral ao emprendemento innovador en tomo a Rede de Polos de Emprendemento e Apoio ao Emprego mediante convocatoria de axudas destinadas a crear espazos que xeren emprego de calidade utilizando fórmulas de economía social e micro emprendemento autónomo que contribúan e estimulen o desenvolvemento da innovación empresarial como determinantes do crecemento da economía en termos de xeración de valor engadido, emprego, investimento e capacidade de innovación.
- Proporcionar un apoio integral á creación do emprego en sectores con potencial de crecemento e relevantes na estrutura produtiva de Galicia como o sector primario, enerxético e medio ambiental, bio-tecnolóxico, mobilidade sostible, turismo sostible, atención e coidados das persoas.
- Apoiar a creación de novos proxectos empresariais, facilitando a ampliación, modernización e diversificación de iniciativas empresariais preexistentes (autónomos, empresas e entidades de economía social que teñan menos de 42 meses de actividade), favorecendo a sostibilidade, a competitividade e a creación e o mantemento do emprego.

## **DIRECCIÓN XERAL DE RELACIÓNS LABORAIS**

As principais liñas de acción a desenvolver por esta dirección xeral son:

1. Desenvolver unhas relacións laborais sólidas para acadar un emprego de calidade.
2. Promover o diálogo e a concertación social mediante o establecemento de canles permanentes de participación entre o Goberno da Xunta de Galicia e os axentes económicos e sociais máis representativos da Comunidade Autónoma Galega a través do impulso ao Diálogo Social.
3. Desenvolvemento da RSE nas empresas coas seguintes actuacións principais:
  - a) Implantar unha cultura empresarial de responsabilidade social a través da Estratexia Galega de Responsabilidade Social Empresarial 2023-2025.

- b) Incentivar ás Pemes para que implanten o concepto da Responsabilidade Social Empresarial (RSE), como determinante das condicións para que o emprego sexa de calidade a través da Estratexia Galega de Responsabilidade Social Empresarial 2023-2025
4. Consolidar a igualdade no ámbito laboral entre homes e mulleres:
  - a) Fomentando os plans de igualdade na empresa, mediante incentivos ás Pemes para a implantación destes Plans e de medidas de conciliación da vida familiar, laboral e persoal, flexibilidade horaria, así como medidas tendentes a eliminar a infrarrepresentación feminina nas empresas galegas.
  - b) Impulso e implantación de medidas de loita contra a brecha salarial.
  - c) Potenciar a formación en igualdade laboral a través do campus virtual de igualdade e Relacións Laborais.
  - d) Apoio a posta en marcha e funcionamento de Gabinetes de asesoramento e impulso da Igualdade Laboral.
5. Medidas de apoio ás organizacións sindicais e asociacións empresariais:
  - a) Apoio ás organizacións sindicais para levar a cabo as súas funcións propias e para a promoción do funcionamento dos seus gabinetes técnicos así como aos plans de formación de cadros e delegadas e delegados sindicais.
  - b) Compensacións económicas previstas na Lei de Participación Institucional ás organizacións sindicais e empresariais máis representativas de Galicia.
  - c) Potenciar a Formación nos contidos da negociación colectiva e do de diálogo social.
6. Apoio ás persoas desempregadas pertencentes a sectores económicos de especial relevancia na nosa comunidade autónoma, tales como os sectores do naval, automoción, aluminio, entre outros.
7. Mellora no coñecemento e aplicación na prevención de riscos laborais.
  - a) Potenciar unha formación de calidade en materia de prevención de riscos laborais e a consolidación dunha cultura preventiva na sociedade galega a través de axudas.
  - b) Mellorar e facilitar o cumprimento efectivo da normativa sobre prevención de riscos laborais, así como a súa vixilancia e control a través de axudas.

## **DIRECCIÓN XERAL DE FORMACIÓN PARA O EMPREGO E ORIENTACIÓN**

- Desenvolver o modelo de Servizo Público de Emprego de Galicia atendendo a unha maior eficacia na intermediación laboral, establecendo sistemas de xestión que faciliten os trámites tanto ás persoas desempregadas como ás empregadoras, mellorando o sistema público de intermediación laboral articulado a través das oficinas de emprego, elevando a calidade dos servizos ofertados e prestados ás persoas desempregadas, o que redundará, sen dúbida, na mellora das ratios de intermediación e na consecución de maiores graos de satisfacción das empresas que as utilizan e converténdolas en ferramentas verdadeiramente útiles para eles,

impulsando, no seo do diálogo social, unha norma que complemente a carteira común dos servizos do Sistema Nacional de Emprego desenvolvida no Real decreto 7/2015, do 16 de xaneiro, polo que se aproba a Carteira Común de Servizos do Sistema Nacional de Emprego, e que regule os servizos que se prestan, a quen van dirixidos, quen e como se prestan e cal é o fin último que se persegue, partindo da base de que a rede de Oficinas de Emprego do Servizo Público de Emprego de Galicia presta un servizo integral ás persoas demandantes de emprego desempregadas, ás persoas ocupadas na procura da mellora de emprego e ás persoas empregadoras e empresas.

- En coherencia co acordo acadado entre o Servizo Público de Emprego Estatal e as comunidades autónomas no seo da Conferencia Sectorial de Emprego e Asuntos Laborais, procurárase a adopción dunha nova estratexia para a mellora na aplicación das políticas activas de emprego, orientada a mellorar a capacidade de inserción profesional, en particular dos máis novos.
- Nesta liña desenvolveranse as medidas activas de emprego programadas no marco da Estratexia Europea para o Emprego, a Estratexia Española de Apoio Activo ao Emprego, prevista no artigo 12 da Lei 3/2023, do 28 de febreiro, de Emprego, o Plan Anual para o Fomento do Emprego Digno, e os acordos, no campo da colaboración institucional e do diálogo social e político, que conduzan a crear empregos estables e de calidade e, consecuentemente, á redución da taxa de desemprego e da temporalidade no mercado de traballo galego. Todo isto nun modelo deseñado e baseado na activación laboral mediante a corresponsabilidade, entendendo isto como o establecemento dun compromiso de actividade na busca e mellora de emprego por parte das persoas demandantes, así como a loita contra a fraude nas prestacións e contra o emprego non declarado.
- Integrar as accións de adecuación de perfís profesionais e orientación nas distintas áreas funcionais de emprego, establecendo a cooperación entre as oficinas de emprego do Servizo Público de Emprego, os seus centros colaboradores e demais actores do mercado laboral, de xeito que todos as persoas demandantes de emprego poidan ser, dun xeito eficiente, atendidas de maneira personalizada en igualdade de condicións.
- Consolidar a realización de itinerarios personalizados de inserción como ferramenta básica de atención aos colectivos máis desfavorecidos ou de difícil inserción, prestando especial atención as persoas traballadoras que esgotaran as súas prestacións.
- Potenciar as accións de orientación laboral e asesoramento ao autoemprego, e posta en marcha de novas políticas activas de emprego para determinados colectivos con dificultades no acceso ao emprego a través dos Programas Integrados de Emprego de Galicia.
- Reforzar o enfoque preventivo das políticas activas de emprego coa fin de reducir o paro de longa duración a través de medidas de políticas activas de emprego: programas mixtos de formación e emprego.
- Apoiar a través das políticas activas a incorporación ou reincorporación ao mercado de traballo dos colectivos con especiais dificultades de inserción laboral.
- Impulsar a creación e consolidación de actividades económicas e de emprego nas zonas rurais e núcleos urbanos pequenos, orientar os programas mixtos de formación e emprego

para que respondan tamén a estas novas actividades, procurando o carácter integral destas actuacións tendo en conta as características xeográficas e de poboación da comunidade autónoma galega, nunha estratexia de cooperación institucional das administracións territoriais, para dinamizar o emprego e o desenvolvemento local.

- Acadar emprego de calidade mediante a cualificación das persoas traballadoras e a mellora das condicións de empregabilidade a través do fomento das políticas activas e preventivas no mercado laboral galego.
- Conseguir que o investimento en formación profesional para o emprego responda aos cambios rápidos e constantes que teñen lugar no noso entorno produtivo, coa finalidade de manter actualizadas as competencias das persoas traballadoras e de aumentar a competitividade das nosas empresas.
- Avanzar na investigación e desenvolvemento das cualificacións e da formación asociada, especialmente a formación para o emprego e os novos certificados profesionais, en colaboración coas demais administracións estatais e autonómicas e os axentes sociais.
- Potenciar a formación profesional para o emprego dirixida prioritariamente á poboación activa desempregada, mellorando a súa cualificación e, polo tanto, as súas perspectivas de inserción laboral a través dunha oferta formativa axeitada ás necesidades do mercado de traballo.
- Consolidar, desenvolver e potenciar as accións de formación profesional para o emprego dirixida prioritariamente ás persoas traballadoras ocupadas, como elemento fundamental para a mellora da capacitación profesional e a recualificación das persoas traballadoras da Comunidade Autónoma de Galicia.
- Potenciar a programación propia de cursos de formación profesional para o emprego en colaboración con outros departamentos da administración co obxecto de aproveitar ao máximo os centros e recursos dispoñibles na rede pública.
- Potenciar a programación de accións formativas dirixidas a persoas traballadoras desempregadas e ocupadas consistente en formación técnica e certificación oficial en produtos, servizos e metodoloxías TIC, e poñer en valor e priorizar as accións formativas detectadas no seo da Axenda Galega de Capacidades para o Emprego.
- Promover e potenciar os estudos técnicos e publicacións centrados esencialmente no campo das necesidades de formación profesional para o emprego, busca de emprego e orientación laboral e promoción do autoemprego, analizando as demandas dos sectores produtivos da economía galega e as súas cualificacións específicas.
- Potenciar a programación de accións formativas dirixidas á obtención dos certificados profesionais e promover e facilitar a adquisición das competencias clave requiridas para poder acceder aos cursos de formación para o emprego.
- Fomentar a cualificación e a recualificación da poboación activa a través de accións formativas adaptadas ás necesidades do sistema produtivo coa colaboración das entidades representantes dos sectores con máis necesidades de formación da comunidade autónoma.

- Afrontar o reto da impartición da formación profesional para o emprego na modalidade de teleformación ou na modalidade presencial a través da aula virtual, o cal permite a mellor conciliación dos horarios. A estes efectos, ponse a disposición das entidades de formación para o emprego dun Campus Virtual de Formación para o Emprego que permite a impartición da formación mediante aula virtual.
- Consolidar a xestión da formación profesional para o emprego coa introdución das medidas que, de ser o caso, se consideren oportunas no sistema informático que lles permita unha xestión máis áxil das accións formativas aos centros de formación, tanto da rede pública autonómica como privados ou de administración local.
- Consolidar a función de intermediación entre oferta e demanda de emprego, coordinando e adaptando o seu funcionamento ao sistema de información dos servizos públicos de emprego, que permite a transparencia do mercado de traballo a nivel nacional, facilitando a mobilidade xeográfica entre os demandantes.
- Mellorar a función de intermediación laboral, incrementándoa cunha atención específica e de calidade tanto as persoas demandantes de emprego como as persoas empregadoras.
- Potenciar a mobilidade das persoas demandantes de emprego a través da rede EURES (European Employment Services) mediante dous aspectos básicos:
- Achegamento das ofertas de traballo existentes noutros países da Unión Europea aos demandantes da comunidade autónoma.
- Atención ao mercado laboral transfronteirizo para facilitar a mobilidade das persoas traballadoras entre Galicia e Portugal a través da oficina de coordinación do EURES TRANSFRONTEIRIZO GALICIA-NORTE DE PORTUGAL e dos Conselleiros/as EURES Transfronteirizos das provincias de Ourense e Pontevedra.
- Promover a formación dos técnicos e persoal do Servizo Público de Emprego de Galicia, atendendo, non so a súa reciclaxe profesional nas materias de xestión propias das políticas activas de emprego, senón tamén en todas aquelas materias sensibles que teñan relación coa atención aos cidadáns e que deriven nunha xestión eficiente, moderna e próxima ao cidadán.
- Promover oportunidades de aprendizaxe durante toda a vida con atención específica a determinados colectivos, que faciliten o recoñecemento da cualificación daquelas etapas ou períodos que por circunstancias persoais e/ou profesionais se viron interrompidas ou supuxeron unha pausa no seu desenvolvemento profesional.
- Promover a implantación dos novos certificados profesionais en Galicia dentro da oferta de formación para o emprego.
- Garantir a expedición de certificacións persoais para a manipulación de gases fluorados e autorizar aos centros para impartir a formación relativa a eles de xeito máis áxil e eficiente.
- Desenvolver accións de observación e de prospección que proporcionen información sobre a evolución do mercado de traballo en Galicia, ocupacións e perfís profesionais, co obxectivo de mellorar a eficacia das políticas activas de emprego e, en particular, a oferta de formación para o emprego.



- Impulsar a formación profesional dual, promovendo a modalidade contractual de formación e aprendizaxe, entendida como o conxunto de accións e iniciativas formativas que teñen por obxecto a cualificación profesional das persoas, combinando os procesos de ensinanza e aprendizaxe na empresa e no centro de formación.
- Promover a impartición e seguimento de accións formativas non financiadas por fondos públicos conducentes á obtención de certificados profesionais.
- Reducir a proporción de mozos/as que non están empregados e non cursan estudos nin reciben capacitación.
- Axustar a oferta formativa para as persoas traballadoras desempregadas ás necesidades do sistema produtivo co obxectivo de que adquiran as competencias requiridas polo mercado laboral e mellorar a súa empregabilidade.
- Avanzar na mellora da actualización da oferta formativa que permita dar resposta aos retos das innovacións tecnolóxicas.

Partindo destes obxectivos, as grandes liñas de acción da Dirección Xeral de Formación para o Emprego e Orientación para o exercicio orzamentario 2024 van ser as seguintes:

- Xestión das políticas activas de emprego no marco da Estratexia Europea para o Emprego, a Estratexia Española de Apoio Activo ao Emprego, o Plan Anual para o Fomento do Emprego Digno (PAFED).
- Adopción de medidas dirixidas á mellora da inserción e reinserción laboral e para acadar mellores taxas de emprego, especialmente mediante o establecemento de actuacións específicas para aqueles colectivos con especiais dificultades de acceso ao mercado de traballo: persoas mozas sen cualificación, maiores de 45 anos, parados de longa duración, persoas que esgotaran as prestacións e subsidios por desemprego, persoas con discapacidade, mulleres, inmigrantes, emigrantes retornados, inmigrantes en situación irregular e persoas en risco de exclusión social, especialmente beneficiarios da Renda de Integración social de Galicia.
- Xestión das políticas activas de emprego no ámbito da colaboración entre administracións e os axentes sociais.
- Consolidación da rede de información, orientación e busca de emprego, integrada nos diferentes programas e medidas de políticas activas de emprego, como instrumento de achegamento entre os demandantes e as necesidades reais do mercado de traballo.
- Modernización do Servizo Público de Emprego, co obxectivo de facilitar un servizo áxil e eficaz tanto para as persoas demandantes de emprego como para as persoas empregadoras.
- Desenvolver, a través da Axenda Galega de Capacidades para o Emprego, accións estratéxicas innovadoras e integrais, para a mellora das capacidades e para atraer e reter talento, promovendo a aprendizaxe permanente ao longo da vida e impulsando novas vías de ofertas formativas de máis curta duración e flexibles que poidan dar lugar a microcredenciais.
- Implantar as novas especialidades de formación profesional para o emprego segundo as necesidades manifestadas polo tecido empresarial no seo da Axenda Galega das Capacidades para o Emprego.

- Desenvolvemento dunha política integral e coordinada de formación e emprego que englobe a orientación, o asesoramento, a formación, a avaliación e acreditación de competencias, o fomento de iniciativas empresariais, os incentivos á contratación, a economía social, os programas de cooperación e outras medidas innovadoras que contribúan á consecución da creación de emprego e de riqueza.
- Promover estudos de diagnose e caracterización do mercado laboral en Galicia co fin de ter perspectivas tanto cuantitativas como cualitativas da evolución da demanda, da oferta e da contratación das profesións no mercado de traballo galego.
- Participar de xeito activo na elaboración de novas cualificacións profesionais do Catálogo nacional de estándares de competencias profesionais e no proceso de configuración das ofertas formativas dos graos A, B e C do Sistema de Formación Profesional
- Xestionar e rexistrar o procedemento de expedición das distintas certificacións persoais para a comercialización e manipulación de gases fluorados e equipamentos baseados neles.
- Impulsar o labor da Fundación Pública Galega da Formación para o Traballo como entidade instrumental que actúe para favorecer a formación das persoas traballadoras, tanto en situación de desemprego como ocupadas, mellorando a súa capacitación profesional e promoción persoal, a través das diferentes liñas de actuación programadas pola Dirección Xeral de Formación para o Emprego e Orientación, especialmente naqueles casos de formación específica para persoas traballadoras ocupadas.

## II.2. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS

### **INSTITUTO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DE GALICIA – ISSGA**

A principal misión do ISSGA para o ano 2024 é dar continuidade á execución e coordinación das políticas públicas de seguridade e saúde no traballo que se deseñan e acordan no marco do Diálogo Social do Goberno Galego e que se plasman nas sucesivas estratexias na materia, en concreto o 2024 será case o inicio da execución da nova estratexia galega nesta materia.

Nas ditas estratexias establécese o marco de actuación a medio prazo, estruturándose nunha serie de obxectivos, liñas de actuación e medidas que o ISSGA debe desenvolver por si só ou en colaboración con outras unidades administrativas con competencias concorrentes na materia de prevención de riscos laborais e/ou coa participación de axentes sociais, entidades ou organizacións implicadas no eido laboral, sanitario ou de prevención.

Para o ano 2024, a Estratexia Galega de Seguridade e Saúde no Traballo 2023-2027, que se configura como a folia de ruta a medio prazo para dar resposta ás peculiaridades do tecido empresarial galego nesta materia; a maiores, anualmente, concrétnanse as actuacións no Plan de actuación do ISSGA, froito do consenso da Xunta de Galicia, as organizacións empresarial e sindicais de ámbito autonómico. Sen prexuízo do anterior, o mais relevante no ano 2024 será que

Galicia ten unha estratexia lograda co maior consenso cos axentes sociais e en prol dun efectivo beneficio no tecido empresarial galego. Son, precisamente este Plans de actuacións anuais os que converten ao ISSGA no principal executor do marco estratéxico.

Inciden nesta materia os compromisos acadados coas estratexias a nivel nacional e co recente marco estratéxico da UE en materia de saúde e seguridade no traballo 2021-2027, que se fixo público pola Comisión Europea o 28 de xuño de 2021.

O marco estratéxico europeo céntrase en tres obxectivos clave para os próximos anos:

- Anticipar e xestionar o cambio no novo mundo do traballo: para garantir a seguridade e a saúde nos lugares de traballo durante as transicións dixital, ecolóxica e demográfica, a Comisión revisará a Directiva sobre os lugares de traballo e a Directiva sobre o traballo con equipos que inclúen pantallas de visualización e actualizará os valores límite de protección para o amianto e o chumbo. Preparará unha iniciativa a nivel da UE relacionada coa saúde mental no traballo que avaliará os problemas emerxentes relacionados coa saúde mental dos traballadores e presentará orientacións para tomar medidas.
- Mellorar a prevención de enfermidades e accidentes relacionados co traballo: este marco estratéxico promoverá un enfoque de «visión cero» co fin de eliminar as mortes relacionadas co traballo na UE. A Comisión tamén actualizará as normas da UE sobre produtos químicos perigosos para combater o cancro e as enfermidades reprodutivas e respiratorias.
- Aumentar a preparación ante posibles futuras ameazas para a saúde: baseándose no aprendido durante a pandemia, a Comisión desenvolverá procedementos de emerxencia e orientacións para o despegue, a aplicación e o seguimento rápidos de medidas no caso de que se produzan outras crises sanitarias no futuro, en estreita cooperación cos axentes da saúde pública.

A Comisión pide tamén aos Estados membros que actualicen as súas estratexias nacionais de saúde e seguridade no traballo para garantir que as novas medidas cheguen ao lugar de traballo.

Neste contexto de políticas en materia de seguridade e saúde laboral e, partindo de que un dos obxectivos estratéxicos da Comisión Europea, traballado en estreita colaboración cos Estados membros e os interlocutores sociais, é garantir un entorno de traballo seguro e saudable para o conxunto dos traballadores, os principais retos das políticas públicas, que coinciden coas funcións do Issga, son:

- Reforzar a capacidade das microempresas e pequenas empresas, para poñer en marcha medidas efectivas e eficaces para a xestión da prevención dos riscos laborais.
- Mellorar a prevención das enfermidades relacionadas co traballo, combatendo os riscos tradicionais e os novos e emerxentes.

- Impulsar entornos seguros e saudables para o persoal traballador, con intervencións dirixidas aos traballadores de máis idade, así como a sectores ou actividades feminizadas e con prioridade dos sectores de alto risco ou elevada sinistralidade.

Pola súa banda, A Estratexia española de seguridade e saúde no traballo 2023-2027, na que Galicia tivo un papel destacado na súa elaboración e negociación actuando en representación do resto das CCAA, foi aprobada o 14 de marzo de 2023.

Co obxectivo de conseguir a maior eficacia posible na mellora das condicións de seguridade e saúde no traballo e tentar anticiparse e xestionar as posibles ameazas e riscos para a saúde das persoas traballadoras que emerxen co cambiante mundo laboral, esta estratexia foi elaborada ao redor de seis obxectivos estratéxicos:

- Mellorar a prevención de accidentes de traballo e enfermidades profesionais.
- Xestionar os cambios derivados das novas formas de organización do traballo, a evolución demográfica e o cambio climático.
- Mellorar a xestión da seguridade e a saúde nas pemes, unha aposta pola integración e a formación en prevención de riscos laborais.
- Reforzar a protección das persoas traballadoras en situación de maior vulnerabilidade.
- Introducir a perspectiva de xénero no ámbito da seguridade e saúde no traballo.
- Fortalecer o sistema nacional de seguridade e saúde no traballo para afrontar con éxito futuras crise.

Son tamén obxectivos claves a consolidación do ISSGA como o instrumento de execución e de coordinación no eido da prevención dos riscos laborais da Xunta de Galicia para desempeñar un papel aínda máis importante e sistemático na implementación de estratexias das políticas e os recursos públicos dedicados a este ámbito, coa presenza cualificada no instituto dos outros actores implicados (representantes de traballadores e empresarios).

Debe facerse especial incidencia en todas as actuacións do ISSGA nas distintas disciplinas preventivas (seguridade no traballo, hixiene industrial, ergonomía e psicocioloxía aplicada e medicina do traballo) e na área de formación, documentación e divulgación no seguinte:

- Facilitar o cumprimento da lexislación en materia de saúde e seguridade no traballo, en particular por parte de microempresas e pequenas empresas.
- Incrementar o nivel de cumprimento da lexislación polos órganos técnicos de prevención de riscos laborais, promovendo a coordinación e a colaboración coas unidades directivas con competencias na materia e coa participación dos axentes sociais.
- Formular propostas para facilitar e axilizar a aplicación real e efectiva da normativa en PRL.
- Xestionar o envellecemento da poboación traballadora, os novos riscos emerxentes e a prevención de enfermidades profesionais e enfermidades relacionadas co traballo. Cabe

sinalar a importancia da xestión do factor “idade” na prevención de riscos laborais e existe a previsión de efectuar un estudo para formular recomendacións ás empresas e facilitar a adopción de medidas para traballadores e traballadoras de máis de 55 anos.

- Mellorar a recollida de datos estatísticos, desenvolver bases de información e a calidade e fiabilidade dos datos.
- Xestionar a información, formación e o asesoramento técnico, transmitindo o coñecemento derivado de proxectos de investigación e plans de execución en sectores de alto risco ou en empresas con altos índices de sinistralidade. Neste punto é importante destacar a previsión da posta en marcha de campañas de sensibilización con programas por sectores, tanto de alto risco como de alta sinistralidade (construción, pesca...), programas por riscos (químico, biolóxico, trastornos músculo-esqueléticos, psicosociais, emerxentes, etc.) e programas por colectivos (maiores de 55, persoas con discapacidade, formación profesional, sectores feminizados...).
- Promover a saúde no traballo, a disciplina de hixiene industrial, a saúde mental en relación co traballo, así como dar resposta aos riscos xerados pola xeneralización do teletraballo, a dixitalización, o uso de dispositivos móbiles, etc.
- Constituír unidades de referencia en materia preventiva para dar resposta ao entorno laboral a futuras pandemias dende a PRL.
- Mellorar a implicación e a coordinación da saúde laboral e a saúde pública.

A Estratexia Galega de Seguridade e Saúde no Traballo 2023-2027, consta de 6 obxectivos estratéxicos que se desenvolven en liñas de actuación e estas, á súa vez, en medidas que pretenden ser a resposta a medio prazo para unha real redución da sinistralidade laboral a través dunha eficaz prevención dos riscos laborais. Ocupan un lugar prioritario e preferente sectores de actividade en riscos tradicionais non resoltos, pero tamén se incide en riscos novos e emerxentes da transformación do mundo do traballo derivados do desenvolvemento tecnolóxico, o cambio climático, a evolución demográfica e a transición ecolóxica ,etc.; ademais adoptase unha visión integral da saúde introducindo de xeito separado un sexto obxectivo dedicado á promoción da saúde no traballo.

Cómpre destacar que a referida EGSST 2023-2027, contempla a visión integral que abarca todas as disciplinas preventivas, a referencia das estratexias europea e española, a análise da sinistralidade en Galicia, a incorporación de novos escenarios derivados de novos riscos e do cambio nas relacións laborais e no mercado do traballo e, moi especialmente, que é un texto froito do diálogo Social no que participaron todos os actores implicados na mellora das condicións de seguridade e saúde nos lugares de traballo.

### II.3. DAS ENTIDADES PUBLICAS INSTRUMENTAIS DE CONSULTA OU ASESORAMENTO

#### **CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS**

O Consello Galego de Relacións Laborais é o foro de encontro das organizacións sindicais e empresariais máis representativas na nosa Comunidade Autónoma. O seu obxectivo é conseguir para Galicia unhas relacións laborais modernizadas que permitan avanzar nos retos que se presentan e faciliten os acordos en materia laboral.

Como órgano asesor da Xunta de Galicia en materia de política laboral, elabora, por propia iniciativa, estudos e informes que remite aos departamentos da Administración autonómica e de calquera outra institución da comunidade autónoma, formula propostas e emite ditames sobre proxectos normativos en materia de política laboral.

É tamén o Consello o organismo que promove e fomenta a negociación colectiva a través do seu apoio material e técnico ás mesas de negociación e ás comisións paritarias dos convenios colectivos. O Consello inflúe con eficacia na estruturación da negociación colectiva galega, a través da actuación do seu Observatorio de Negociación Colectiva, na procura de conseguir para Galicia unhas relacións laborais dinámicas, dialogadas e participadas. Contribúe a facilitar a adopción de acordos entre as organizacións empresariais e sindicais a través da negociación colectiva e mediante a formación das persoas negociadoras dos convenios colectivos.

Como promotor da igualdade de xénero nas relacións laborais, o Consello é a sede da Comisión Consultiva Autonómica entre Mulleres e Homes para a Igualdade na Negociación Colectiva, órgano de asesoramento e control na negociación colectiva galega e que preside a persoa titular da Presidencia do Consello. O traballo da Comisión pola promoción da igualdade nese ámbito vese reflectido na publicación de guías de boas prácticas e recomendacións para as partes negociadoras dos convenios colectivos. As ditas publicacións están á disposición de todas as persoas interesadas no portal web do organismo <https://www.cgrl.gal/>

Outra función esencial do Consello Galego de Relacións Laborais, que cada vez cobra máis importancia, para diminuír a conflictividade laboral, é a da xestión dos procedementos de solución autónoma de conflitos laborais previstos no Acordo Interprofesional Galego sobre procedementos extraxudiciais de solución de conflitos de traballo (AGA). Deste xeito, facilita a consecución de acordos en materia laboral a través do procedemento de mediación, solicitado polas partes en conflito e dálles a posibilidade de atopar unha solución negociada ou ben de someterse a unha arbitrase ao abeiro do AGA.

Para a consecución destes obxectivos, o Consello continuará en 2024 a desenvolver as seguintes liñas de acción:

- I. Elaborar e remitir, por iniciativa propia, estudos e informes aos departamentos da Administración autonómica e de calquera outra institución da comunidade autónoma e formularlles

propostas en materia de política laboral, así como asesorar á Xunta de Galicia nesta materia, mediante a emisión de ditames sobre os proxectos normativos que lle son remitidos.

2. Contribuír a mellorar as condicións laborais das persoas traballadoras e a produtividade das empresas a través da promoción e do impulso da negociación colectiva.
3. Facilitar a consecución de acordos en materia laboral, mediante a xestión dos procedementos previstos no AGA para a solución autónoma de conflitos (mediacións e arbitrxes), a formación de persoas que forman parte do rexistro de actuantes e exercen a mediación e a arbitrxaxe, así como mediante a asistencia e o apoio material e técnico ás mesas de negociación e ás comisións paritarias dos convenios colectivos con sede no Consello.
4. Promover a igualdade entre mulleres e homes nas relacións laborais, mediante o fomento da implantación de cláusulas de igualdade de xénero na negociación colectiva, a formación nesta materia de persoas que negocian os convenios colectivos, a elaboración de recomendacións e guías de boas prácticas sobre medidas de igualdade na negociación colectiva e de axuda na elaboración de plans de igualdade.
5. Contribuír á formación de cadros sindicais e empresariais e de persoas negociadoras de convenios colectivos a través da realización de cursos formativos en materia de relacións laborais, así como mediante xornadas de difusión de cuestións de interese e actualidade laboral, xunto á edición de publicacións sobre cuestións de actualidade laboral e social, entre as que destacan o informe anual sobre a situación sociolaboral da Comunidade Autónoma, os informes sobre a situación da negociación colectiva en Galicia e a Revista Galega de Dereito Social.

Estas liñas de accións desenvólvense coas actuacións que se enumeran a continuación.

En relación coa liña 1:

1.1. Emitir ditame, de carácter preceptivo e non vinculante, sobre os proxectos normativos dos organismos e departamentos da Administración autonómica e doutras institucións da Comunidade Autónoma en materia laboral, que lle sexan solicitados.

En relación coa liña 2:

2.1. Impulsar unha axeitada estrutura dos convenios nos ámbitos territorial e sectorial, dentro do respecto ao principio de autonomía colectiva consagrado no artigo 37.1 da Constitución española. Estudar coas partes afectadas a posibilidade de negociar convenios autonómicos para os sectores que se decidan e promover a creación de comisións paritarias nos diversos ámbitos de negociación colectiva.

2.2. Preparar e redactar propostas relativas a acordos laborais e recomendarlles a súa aplicación ás organizacións empresariais e sindicais.

2.3. Apoiar material e tecnicamente e asesorar ás mesas negociadoras e ás comisións paritarias na negociación e nos bloqueos de convenios colectivos e fomentar o diálogo entre organizacións sindicais e empresariais.

2.4. Obter un diagnóstico acertado da realidade negocial en Galicia mediante a xestión do programa informático “Necol” e o seguimento puntual, a través do Observatorio da Negociación Colectiva, dos contidos dos convenios colectivos, as revisións salariais negociadas e a aplicación dos convenios rexistrados mediante a elaboración periódica de informes.

2.5. Atender e dar resposta ás consultas formuladas por empresas e traballadores e traballadoras relativas á identificación do convenio colectivo de aplicación e redirixir aquelas consultas que así o precisen ao Observatorio da Negociación Colectiva para que, no seu caso, este emita ditame non vinculante en orde a determinar a aplicación ou non dun convenio colectivo vixente a unha empresa ou centro de traballo, sen prexuízo da competencia da xurisdición social.

2.6. Estudar o contido dos convenios colectivos e trasladar as conclusións ás respectivas comisións negociadoras, así como facer propostas de mellora, para adaptalos ás novas situacións e realidades do mercado de traballo.

2.7. Mellorar os contidos dos convenios colectivos a través de recomendacións xerais ás organizacións empresariais e sindicais, cláusulas tipo e guías de boas prácticas.

2.8. Formar ás persoas negociadoras dos convenios colectivos en técnicas de negociación, individual e colectiva, no ámbito laboral, mediante a organización de cursos en colaboración coas universidades galegas.

2.9. Prestar asistencia técnica e asesoramento ás distintas Mesas negociadoras de e Comisións Paritarias de Convenios colectivos no que atinxe aos trámites de rexistro, depósito e, no seu caso, publicación dos acordos acadados polas ditas Mesas e Comisións Paritarias, sen prexuízo das competencias ao respecto da Autoridade laboral.

2.10. Publicar trimestralmente o Boletín do Observatorio Galego da Negociación Colectiva sobre a situación da negociación colectiva en Galicia nese período de tempo.

En relación coa liña 3:

3.1. Promover e facilitar a mediación e a arbitraje nos conflitos laborais, ao abeiro do Acordo Interprofesional Galego sobre procedementos extraxudiciais de solución de conflitos de traballo (AGA), por pedimento das partes interesadas. Para tal fin, poderá efectuar propostas, recomendacións e ofrecer arbitrxes ou mediacións, en especial respecto dos conflitos de ampla repercusión na comunidade autónoma.

3.2. Facilitar ás persoas que forman parte do rexistro de actuantes e exercen a mediación e a arbitraje en procedementos extraxudiciais de solución de conflitos de traballo (AGA), a capacitación axeitada a través de cursos de formación específicos de habilitación e de actualización.

3.3. Xestionar os acordos que lle sexan encomendados polas entidades recoñecidas como interlocutoras sociais.



3.4. Recompilar información actualizada do desenvolvemento do AGA, así como controlar o seu funcionamento e impulsar a súa ampliación, de xeito especial no que se refire á implantación da cobertura de conflitos individuais de traballo.

3.5. Prestar asesoramento e asistencia técnica ás Comisións Paritarias e promover o diálogo entre organizacións sindicais e empresariais.

3.6. Apoiar material e tecnicamente e asesorar ás mesas negociadoras na negociación do convenio colectivo nos sectores que lle soliciten as organizacións sindicais e/ou empresariais e nos bloqueos de convenios colectivos.

En relación coa liña 4:

4.1. Asesorar ás partes negociadoras, cando así o soliciten, na redacción e aplicación de cláusulas que promovan a igualdade entre mulleres e homes nas relacións laborais, co obxectivo de eliminar ou evitar a aparición de cláusulas que impliquen condutas discriminatorias por razón de xénero.

4.2. Estudar os convenios colectivos que lle son remitidos polo departamento da Administración autonómica competente en materia de traballo, para analizar as cláusulas recollidas en materia de xénero e propoñer recomendacións.

4.3. Desenvolver actividades de formación en igualdade de xénero, nos termos que se acorde, e organizar cursos de formación para persoas negociadoras e xomadas de debate e difusión de cuestións relacionadas coa promoción da igualdade entre mulleres e homes no ámbito das relacións laborais.

4.4. Elaborar recomendacións xerais de boas prácticas e materia de igualdade na negociación colectiva para contribuír á efectiva aplicación do principio de igualdade de trato e de oportunidades na regulación do acceso e das condicións de traballo das persoas traballadoras e para garantir o dereito das mulleres e dos homes á conciliación da vida laboral e familiar, a protección da saúde e a seguridade das mulleres por razóns de maternidade, embarazo e lactación.

4.5. Difundir e promover a aplicación do “Protocolo contra o acoso sexual, laboral, por razón de sexo e identidade nos centros de traballo” aprobado pola CCAINC o pasado 21 de marzo de 2022, co obxectivo de aportar ás partes social e empresarial unha ferramenta máis, a modo de procedemento, que facilite o necesitado consenso nesta materia, que require coñecementos técnicos pero tamén moita sensibilidade, tanto na súa concreción sobre o papel como na súa aplicación posterior.

4.6. Editar e publicar estudos e informes, de ser o caso, e actualizar a guía de boas prácticas en materia de igualdade na negociación colectiva e as preguntas e respostas sobre a negociación de plans de igualdade.

En relación coa liña 5:

5.1. Contribuír a especialización de profesionais en relacións laborais mediante a realización de cursos en colaboración coas universidades galegas, seminarios conxuntos para a formación de cadros sindicais e empresariais e cursos formativos sobre técnicas de comunicación e técnicas de negociación sobre Igualdade de oportunidades entre mulleres e homes e a súa aplicación práctica no ámbito do emprego.

5.2. Incentivar o debate na sociedade galega sobre os distintos temas da realidade laboral mediante a organización de diferentes xornadas e seminarios web sobre temas de actualidade e de interese social.

5.3. Realizar unha nova edición do Encontro Galego de Relacións Laborais, que quere ser un espazo de encontro dos interlocutores sociais, a Xunta de Galicia, a universidade e a xudicatura. As súas conclusións, como medidas concretas dirixidas a mellorar a realidade sociolaboral dos galegos e das galegas, serían propostas polo Consello ás institucións competentes, Xunta de Galicia e, de ser o caso, ao Parlamento de Galicia, pola vía que xuridicamente se entenda máis axeitada.

5.4. Continuar coa elaboración e a publicación do Informe anual sobre a situación sociolaboral na Comunidade Autónoma de Galicia, certo instrumento de análise da nosa realidade sociolaboral, así como dos Boletíns de información sociolaboral que recollen os últimos datos dispoñibles con periodicidade trimestral.

5.5. Continuar coa elaboración e publicación do Informe sobre a situación da negociación colectiva en Galicia, así como dos Boletíns trimestrais do Observatorio de Negociación Colectiva. Estas publicacións recollen, con diferentes niveis de exhaustividade, información esencial sobre os convenios asinados e revisados en Galicia e todos os datos de interese sobre a situación da negociación colectiva galega, así como os datos sobre convenios estatais que afectan a traballadoras e traballadores galegos.

5.6. Continuar coa publicación semestralmente da Revista Galega de Dereito Social, de acceso libre en internet, dirixida a difundir entre os colectivos docentes, investigadores e profesionais interesados no mundo laboral a actualidade legal, xurisprudencial e doutrinal na materia, con especial incidencia no marco galego de relacións laborais. Segue a filosofía do acceso aberto ao coñecemento xurídico e promove, ademais, a creación de textos xurídico-laborais en galego para consolidar o seu uso técnico. Actualmente, a revista está magnificamente posicionada e ten unha boa parte dos máximos recoñecementos aos que pode aspirar unha revista xurídica, cunha media de visitas que supera as 12.000 nos últimos 5 anos e cunha clara tendencia ascendente.

5.7. Elaborar estudos monográficos sobre aspectos concretos da negociación colectiva galega e sobre os temas que acorde o Pleno do Consello.

## II.4. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

### FUNDACIÓN PÚBLICA GALEGA PARA O TRABALLO

A formación dirixida a persoas traballadoras ten como obxectivo principal que esta sexa axustada ás necesidades do mercado de traballo; especialmente na situación actual e atendendo ás previsións da evolución do emprego, a formación e un dos medios máis relevantes para á adquisición, mellora e actualización permanente das competencias e cualificacións profesionais, favorecendo a actualización de coñecementos ao longo de toda a vida da poboación activa, e conxugando as necesidades das persoas, das empresas, do territorio e dos sectores produtivos.

A Fundación, atendendo ós seus fins, ten previsto que as principais liñas de acción para o ano 2024 continúen sendo:

- A xestión das diferentes convocatorias de axudas e subvencións.
- A elaboración de propostas de mellora (baseadas na análise estatística e cualitativa) e o asesoramento técnico ás persoas usuarias.
- A remodelación, mellora e actualización continua da súa sede electrónica, con modificacións de contidos web e novas ferramentas interactivas de Intelixencia Artificial para a detección temperá de necesidades formativas, a interacción nas Redes Sociais.
- Programas e proxectos de formación específicos para formadores, autónomos, PLD, persoas de menos de 30 e máis de 45 anos.
- Revisión do compromiso de calidade na xestión da FPGFT



### III. ORZAMENTO DE GASTOS POR PROGRAMA

#### III.1. PROGRAMAS DE GASTO

##### *III.1.1. PROGRAMA 312G - CONCILIACIÓN DA VIDA LABORAL E PERSOAL E OUTROS SERVIZOS DE PROTECCIÓN SOCIAL*

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Na actualidade incrementouse a necesidade de abordar e lograr a conciliación da vida familiar, laboral e persoal, xa que a maiores da necesidade que existía xa en momentos anteriores, esta viuse aguzada pola crise ocasionada pola pandemia do COVID e polo contexto actual de crise mundial. Este contexto provocou un maior impacto negativo sobre as mulleres, debido á fenda de xénero existente neste ámbito, que de xeito maioritario e salientable sobre as mulleres segue a recaer o peso da conciliación e as responsabilidades e tarefas de coidados (de menores, fillas e fillos e de persoas maiores ou con discapacidade). Por iso, a necesidade de avanzar na busca de lograr o equilibrio entre o reparto de tarefas e responsabilidades no fogar e no coidado de menores e de persoas maiores e dependentes, entre mulleres e homes, é hoxe un reto e unha necesidade, e constitúe unha das eivas que impiden o progreso das mulleres no eido laboral, sobre todo e evidencia que persisten desigualdades entre homes e mulleres e mesmo estereotipos de xénero que dificultan a igualdade real e efectiva en todos os ámbitos da vida, tanto no eido persoal, como familiar, económico e social.

Unha das realidades que é preciso combater é que aínda hoxe no imaxinario social está a crenza de que “a conciliación é un tema das mulleres” e que soamente ás mulleres lles corresponde a responsabilidade de facer a organización e o coidado das persoas menores a cargo (fillos e fillas) e das persoas maiores, e mesmo atender ás tarefas domésticas. Son aínda moitos os indicadores que reflicten este desequilibrio no reparto das tarefas e no coidado de menores e maiores dependentes.

Así, no eido do mercado laboral, os datos para as mulleres seguen a ser peores ca os dos homes: menor presenza de mulleres na poboación activa e ocupada e maior taxa de desemprego. Maior proporción de contratos temporais e mesmo a tempo parcial (na maior parte dos casos para atender as obrigas familiares e domésticas) e, como consecuencia, existencia dunha fenda salarial. Así mesmo, evidénciase a existencia dunha segregación laboral por razón de xénero, segregación vertical e horizontal que fai que mulleres e homes se concentren en sectores, ramas de actividade e ocupacións diferenciadas e condicionadas por estereotipos de xénero e ocupen postos de menor responsabilidade.

A fenda salarial de xénero, calculada a partir da comparativa dos salarios medios anuais, constitúe un indicador relevante da desigual posición no ámbito laboral de mulleres e homes.

A tradicional asignación ás mulleres da función coidadora ten un reflexo expresivo da desigualdade de xénero no eido laboral se se analizan os motivos polo que as persoas en situación de inactividade deciden saír do mercado de traballo.

Así, as razóns relacionadas con responsabilidades familiares, persoais e de coidado teñen un peso moito máis significativo entre as mulleres que renunciaron á vida laboral, tanto cando se trata dunha renuncia motivada polo coidado de menores e outras persoas en situación de dependencia como por atender a outras responsabilidades familiares e persoais.

Este escenario completamente asimétrico na asunción de responsabilidades doméstico-familiares por parte de mulleres e homes complétase co dato da condición principal da inactividade (labores do fogar) entre a poboación de Galicia en 2021 considerada como inactiva: 154.300 mulleres (86,4%), fronte a 24.400 homes.

Tamén os indicadores de conciliación da vida laboral, familiar e persoal presentan datos desfavorables para as mulleres: a inmensa maioría das prestacións por maternidade son percibidas pola nai (97,8% en 2018). En 2020 un total de 1.216 persoas acolléronse en Galicia a unha excedencia por coidado de fillas e fillos pequenos, a inmensa maioría delas, mulleres, en concreto o 88 %, outro dato que corrobora a ausencia de corresponsabilidade á hora de facer uso dos dereitos laborais existentes en materia de conciliación.

A data actual por cada varón con contrato a tempo parcial para cuidar a persoas a cargo, hai 48 traballadoras que renuncian unha xomada completa polo el mesmo motivo. Elas representan o 98,2% das afiliadas ao réxime de empregadas do fogar e o 94% das coidadoras non profesionais

Por todos estes datos é preciso fomentar a conciliación e corresponsabilidade para contribuír á mellora da calidade de vida dos homes e mulleres, de xeito que poidan participar de forma igualitaria na asunción das responsabilidades familiares e dos tempos laborais e de ocio para o desenvolvemento do seu proxecto vital.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

O Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade, recolle o compromiso da comunidade autónoma na eliminación da discriminación entre mulleres e homes e na promoción da igualdade no ámbito laboral e formativo. Neste sentido, a conciliación do emprego e da vida familiar así como o fomento da corresponsabilidade son criterios xerais fixados na lei que vinculan a actuación dos poderes públicos.

Ademais, resulta imprescindible mudar a conciencia da cidadanía facéndoa consciente da importancia da conciliación e da corresponsabilidade, reforzando a sensibilización e a educación

en igualdade para eliminar roles e estereotipos tradicionais que colocan a mulleres e homes en tarefas e funcións diferentes e, polo tanto, nunha posición de desigualdade económica e social.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A conciliación da vida familiar e laboral é unha estratexia que facilita a consecución da igualdade real e efectiva entre mulleres e homes. Diríxese a conseguir unha nova organización do sistema social e económico na que mulleres e homes poidan facer compatibles as diferentes facetas da súa vida: o emprego, a familia, o ocio e o tempo persoal.

Polo tanto, a conciliación da vida familiar, persoal e laboral contribúe a crear unha sociedade baseada na calidade de vida das persoas, favorecendo as mesmas oportunidades para as mulleres e para os homes, co fin de poder desenvolverse en todos os ámbitos vitais, progresar profesionalmente, atender as responsabilidades familiares e poder desfrutar do tempo, tanto persoal como laboral.

As medidas de conciliación tradicionalmente dirixíanse fundamentalmente ás mulleres, contribuíndo a que a conciliación se considerase como un “problema exclusivo das mulleres”. Sen embargo, a corresponsabilidade social vai máis alá da conciliación, e non só se refire a aumentar a implicación dos homes no reparto das responsabilidades domésticas e familiares, senón que debe estenderse a outros axentes sociais e instancias públicas e privadas.

Por iso, esta cuestión debe ser abordada dende a perspectiva da igualdade de oportunidades, que é un dos principios reitores das políticas europeas, da lexislación comunitaria así como da Estratexia Europea para o Emprego.

O éxito das medidas que teñen en conta o enfoque da corresponsabilidade radica na súa universalización, é dicir, que se aplican tanto a traballadores como a traballadoras xa que a súa finalidade é promover a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes. Polo contrario, se as medidas van dirixidas só ás mulleres, manteranse a desigualdade e as diferenzas de xénero.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Decreto lexislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.
- VIII Plan Estratéxico de Galicia para a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes 2022-2027.
- Segundo Plan Galego de Conciliación e Corresponsabilidade 2023-2025.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Os cambios experimentados nos últimos anos na sociedade e nas familias (incremento da esperanza de vida, aumento do número de fogares nos que os dous membros da parella traballan, incremento do número de familias monoparentais), os modelos de organización do traballo nas empresas, ou a dificultade para acceder a servizos que permiten o coidado e a atención a persoas dependentes, etc, dificultan a homes e mulleres, pero especialmente a estas últimas ao considerarse socialmente que “é a súa responsabilidade”, facer compatibles os tempos que poden dedicar á familia, ao emprego e ao ocio.

A falta de corresponsabilidade e as dificultades para conciliar vida persoal, familiar e laboral, contribúen a soste a discriminación laboral e salarial das mulleres e constitúen unha das principais barreiras para o seu desenvolvemento e progreso profesional. E no caso da sociedade, supoñen unha importante perda de talento que lastra a competitividade empresarial e dificulta o progreso económico.

É importante coñecer estas consecuencias na vida das persoas, pero tamén para a sociedade no seu conxunto, para ser conscientes do problema e buscar solucións eficaces. Non se trata de axudar ás mulleres para que poidan traballar e atender as responsabilidades familiares, senón de repartir tarefas e equilibrar os tempos e os horarios para que mulleres e homes disfruten e exerzan os mesmos dereitos e as mesmas responsabilidades.

Por todo isto, en abril de 2018 aprobouse o primeiro Plan Galego de Conciliación e Corresponsabilidade 2018-2021. Na actualidade estase a avaliar e a elaborar un informe de seguimento de cara a finalizar a elaboración do segundo Plan de Conciliación e Corresponsabilidade. Ese primeiro Plan de Conciliación e Corresponsabilidade tivo por finalidade a posta en marcha, a consolidación e a visibilización de actuacións de distinta índole que inciden na conciliación, desde a base da corresponsabilidade familiar, poñendo o foco nun reparto equitativo das responsabilidades doméstico-familiares entre mulleres e homes, en liña coas últimas decisións adoptadas pola Comisión Europea que tratan de apoiar a conciliación da vida familiar e a vida profesional, a través da mobilización de instrumentos financeiros e instando á reorientación dos recursos existentes do orzamento da Unión Europea cara a investimentos prioritarios que contribúan á súa consecución.

Froito da execución do I Plan Galego de Conciliación e Corresponsabilidade leváronse a cabo un conxunto de medidas tendentes a reforzar o acceso e permanencia no mercado laboral de todas as mulleres en igualdade de condicións, e dirixidas a fomentar a corresponsabilidade entre mulleres e homes no ámbito dos coidados e das responsabilidades domésticas. Dignificar as labores do coidado e empoderar aos homes e mulleres para que a conciliación sexa responsabilidade equilibrada de mulleres e homes é outra das grandes liñas de acción. Neste ámbito é preciso salientar a importancia do reforzo e intensificación das actuacións de conciliación que se están levando a cabo en Galicia en desenvolvemento do Plan Corresponsables.



## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

O programa está destinado a promover a conciliación da vida persoal, familiar e laboral ao tempo que se favorece a asunción compartida das responsabilidades domésticas e familiares por parte de homes e mulleres. Esta dobre vertente implica traballar a sensibilización social, respecto da necesidade de compartir as tarefas no ámbito privado ao tempo que se dota a sociedade de recursos para a conciliación. Promovendo a implicación activa de todas as administracións, das empresas e dos axentes sociais na implantación de modelos que favorezan a participación igualitaria na corresponsabilidade e nos usos do tempo.

Ao resultado e impacto das actuacións que a Secretaría xeral da Igualdade leva a cabo no ámbito deste programa de gasto haberá que engadir o resto de actuacións e medidas que a Administración pública galega vai desenvolver en cumprimento do segundo Plan de Conciliación e Corresponsabilidade, que está en fase de elaboración.

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	X
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

A persistencia dos roles de xénero na nosa sociedade, concretamente no que respecta a asignación histórica ás mulleres do rol de coidadora e responsable principal do traballo doméstico, faise patente se se analizan os motivos polos que a poboación inactiva afirma non buscar emprego. Os datos evidencian que, á marxe de situacións como a xubilación ou a enfermidade ou incapacidade propias, as razóns vinculadas ao coidado de persoas dependentes -nenos e nenas, persoas maiores, con enfermidades...- así como outras responsabilidades familiares e

persoais, son xustificadas principalmente polas mulleres, cun peso extremadamente inferior entre a poboación masculina inactiva.

Segundo datos da EPA do ano 2021 do total de mulleres en situación de inactividade, (631.700) o 12,5% manifestan como razón da súa inactividade motivos asociados á existencia de responsabilidades familiares e de coidado de nenos/as ou de persoas adultas enfermas, ou con discapacidade ou dependencia, fronte ao 2,0% dos homes na mesma situación. E sendo polo tanto a incidencia deste motivo moi desigual, xa que de cada persoa que declara que está en situación de inactividade por eses motivos, o 87% son mulleres.

E cando se analizan as estatísticas das excedencias laborais para o coidado de persoas, compróbase que a maioría son solicitadas por mulleres: o 85,6 % no seu conxunto, aínda que a porcentaxe para o caso das excedencias por coidado de fillas e fillos é maior a desigualdade que está en 88,3%, e o 76,78 % das relacionadas co coidado de familiares (anuario de estatísticas do Ministerio de Emprego e Seguridade Social. Ano 2020).

Por outra banda, a desigualdade de xénero no ámbito laboral ten outro dos seus datos máis reveladores no tipo de xornada de traballo. A xornada a tempo parcial presenta unha acusada diferenza entre os sexos.

Este traballo a tempo parcial non é unha opción voluntaria na gran maioría dos casos. Á hora de sinalar os motivos desta modalidade de traballo, a gran maioría de mulleres e homes aducen facelo por non poder atopar un traballo a tempo completo. O coidado de menores, persoas maiores, en situación de dependencia etc., así como a existencia doutras obrigas familiares e persoais son razóns cun menor peso, pero mencionadas case exclusivamente por mulleres.

A falta de conciliación tamén ten un gran impacto sobre a natalidade: o 44% das mulleres entre 20 e 44 anos aínda non tivo fillos/as e o 58% das mulleres que residen en España asegura que ter fillos/as representa un obstáculo para a vida profesional.

De feito, a incidencia dos factores asociados á maternidade, á coresponsabilidade e á conciliación da vida persoal, familiar e laboral como obstáculos para o acceso e a permanencia das mulleres no mercado do traballo remunerado fanse patentes cando se analizan as taxas de ocupación da poboación de 20 a 49 anos con fillos e fillas. As diferenzas entre homes e mulleres agudízanse neste grupo de poboación cunha diferenza de máis 17 puntos porcentuais entre os sexos cando se é nai ou pai de menores de 11 anos, cun ou varios fillos e/ou fillas; é dicir, unha taxa de ocupación sempre máis alta entre os homes. Segundo os datos da EPA, a taxa de ocupación das mulleres con dous fillos/as e o/a menor ten menos de 6 anos é do 77% fronte ao 94% no caso dos homes. Cando se teñen tres ou máis fillos/as de entre 6 e 11 anos, a taxa de ocupación das mulleres baixa ata o 72% e a dos homes sitúase no 85%.

Neste programa de gasto utilízanse os seguintes indicadores con relevancia dende o punto de vista do xénero:

Persoas beneficiadas, homes e mulleres titulares de familias monoparentais que reducen a súa xomada para o coidado de fillas/os menores, familias beneficiadas polas actividades de conciliación e nenos e nenas que participan en actividades de conciliación.

Nº de familias beneficiadas de bolsas de coidados ou accións de conciliación; nº de menores beneficiados ou participantes en bolsas de coidados ou accións de conciliación. Nº de persoas contratadas nas bolsas de coidados ou accións de conciliación

Actuacións de estudo, difusión e promoción (incluíndo campañas de sensibilización e campañas e accións informativas), Actuacións de formación, Bancos de tempo promovidos (concellos ou outras entidades e administracións), Boas prácticas en materia de conciliación e corresponsabilidade, Centros educativos nos que se imparte materia de libre configuración de perspectiva xénero, Concellos que reciben axudas da SXI para implantar medidas de conciliación.

#### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

Actividades previstas:

- Impulso de medidas que favorezan a conciliación da vida persoal, familiar e laboral e promoción da corresponsabilidade dos homes na atención das responsabilidades domésticas e familiares. Destinada a homes e mulleres titulares de familias monoparentais e sociedade en xeral.
- Fomento dos programas de conciliación a través das entidades locais e programas de fomento da conciliación e corresponsabilidade con outras entidades. Destinada a familias con fillos e fillas menores, nenos e nenas que participan nesas actividades e sociedade en xeral.

A totalidade das actividades previstas dentro deste programa están directamente relacionadas coa promoción da igualdade entre mulleres e homes e se dirixen á sociedade en xeral aínda que, nalgún caso están previstas actuacións de formación cuxo público obxectivo é preferentemente masculino, para fomentar a corresponsabilidade (liña de axudas á redución de xornada por coidado de fillos/as menores de tres anos).

Así mesmo vaise executar no exercicio 2024 o Plan Corresponsables por un importe de preto de 10 millóns de euros.

**PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.**

As actuacións previstas neste programa por unha banda son de carácter sensibilizador, pretenden un cambio estrutural e forman parte dunha estratexia a longo prazo baseada na educación en valores de igualdade. Espérase con elas contribuír a un cambio de modelo social que supere as relacións asimétricas de poder no ámbito da parella e reducir as discriminación por razóns de xénero no mercado laboral derivadas dos diferentes roles asignados tradicionalmente a homes e mulleres. Neste sentido cabería esperar, a medio prazo, unha diminución da porcentaxe de persoas que na nosa comunidade continúan pensando que o coidado de persoas dependentes e as tarefas do fogar son unha responsabilidade eminentemente feminina e polo tanto, colocar ás mulleres nunha mellor situación respecto do acceso e permanencia no mercado

laboral permitindo a Galicia contar cunha forza de traballo necesaria para o seu desenvolvemento económico.

Por outra banda, tamén existen no programa actividades directamente dirixidas a apoiar o desenvolvemento de recursos e medidas de conciliación da vida persoal, familiar e laboral que, aínda que dirixidas a toda a sociedade, agárdase que teñan unha maior repercusión no acceso e permanencia das mulleres no mercado de traballo e na mellora da súa calidade de vida, dada a persistencia dos roles de xénero tradicionais. A medio prazo agárdase unha diminución da porcentaxe de mulleres que non acceden ao mercado laboral por insuficiencia de recursos de atención a menores durante a xornada de traballo.

### **SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO.**

Unhas medidas inadecuadas para conciliar o traballo coas responsabilidades familiares, repercuten de maneira desproporcionada nas mulleres (as mulleres que traballan realizan cada semana unha media de 22 horas de traballo non remunerado, cifra que se reduce a 10 horas no caso dos homes, segundo datos de Eurofound 2015), á vez que se desalenta a moitos homes a coller permisos relacionados coa familia ou acollerse a fórmulas de traballo flexible, e se presiona ás mulleres para que abandonen o mercado de traballo ou reduzan as súas horas de traballo. Por ese motivo, desde 2009, a Secretaría Xeral da Igualdade promove programas de fomento da corresponsabilidade a través dos que se concederon 330 axudas para redución de xornada por término medio cada ano. Ademais, a través das actividades de conciliación que se desenvolveron en colaboración coas entidades locais de Galicia resultaron beneficiarias un total de 3.890 persoas aprox. (3.500 mulleres e 390 homes) por convocatoria.

(Fonte: Xunta de Galicia: Secretaría Xeral da Igualdade)

### **INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.**

Pola asignación de competencias que ten atribuídas, a Secretaría Xeral da Igualdade integra e ten presente en todas as súas actuacións a perspectiva de xénero e a consideración da igualdade

de oportunidades entre mulleres e homes. Así mesmo, está a desenvolver continuamente novas estratexias para estender esta transversalidade ao resto dos departamentos da Xunta de Galicia.

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral da Igualdade

### *III.1.2. PROGRAMA 313B - ACCIÓNS PARA A IGUALDADE, PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DA MULLER*

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Impulsar o avance efectivo cara unha igualdade real entre mulleres e homes a través da sensibilización da cidadanía, o empoderamento das mulleres e a incorporación do enfoque integrado de xénero nas actuacións da administración autonómica.

Teranse especialmente en conta as actuacións a desenvolver no ámbito rural e no ámbito educativo, co obxecto de contribuír a cohesión social en Galicia así como para favorecer o cambio de valores e o respecto para conformar unha sociedade con igualdade de oportunidades por razón de xénero.

Realizaranse actividades de promoción da igualdade en colaboración coas diferentes administracións públicas e as asociacións de mulleres, entidades sen fin de lucro, outras institucións e axentes, así como cos concellos en materias con incidencia sobre o colectivo feminino.

Prestarase un especial apoio á promoción do emprego das mulleres, acompañando os programas de fomento de autoemprego e do emprendemento feminino con accións de acompañamento, asesoramento e titorización que axuden a mellorar a taxa de pervivencia das iniciativas emprendedoras. Tamén se promoverá a información das mulleres en todos os eidos, con especial atención a aquelas mulleres que se atopan en situación de especial vulnerabilidade polo seu entorno persoal, social ou xeográfico.

A través dos programas de atención especializada, fomentaranse accións dirixidas a determinados colectivos de mulleres: mulleres xestantes e/ou lactantes, mulleres en situación de risco ou en proceso de exclusión social, mulleres en situación de especial protección.

Finalmente, a través deste programa de gasto, desenvolveranse actuacións para fomentar a participación e o asociacionismo LGTBI, dando visibilidade ás accións, programas e campañas que se desenvolvan co fin de favorecer a participación, a concienciación e a sensibilización de toda a sociedade en conceptos como igualdade, dignidade e respecto do colectivo LGTBI.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

As desigualdades diferenciais que seguen a existir entre homes e mulleres obrigan a mellorar a posición das mulleres en todos os ámbitos e fan necesaria a adopción dunha dobre estratexia que permita, por unha banda, desenvolver accións específicas que respondan a necesidades prácticas e, por outra, o deseño de medidas xerais que fomenten o equilibrio social, laboral, de representación, etc. entre mulleres e homes e, por outra, promover a introdución de obxectivos de igualdade en todas as políticas (respondendo máis a plantexamentos estratéxicos).

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A incorporación das mulleres ao mercado laboral, a súa permanencia no emprego e as súas condicións laborais están lonxe de darse en condicións de igualdade con respecto ás dos homes. No momento actual, as consecuencias da crise da COVID-19 e a actual crise a nivel mundial, están sendo especialmente negativas para as mulleres, que xa partían de peores condicións no mercado laboral.

Este impacto iniciado no 2020, continuou nos seguintes exercicios e de aí que se incrementen as situacións de vulnerabilidade e sexa necesario prever medidas preventivas e correctivas de cara a 2024.

Atención especial requiren as mulleres nas que concorren outros factores adicionais que poden conducir a situacións de discriminación e potenciar a ausencia dunha igualdade de oportunidades efectiva; nestes casos resulta necesario facer referencia ao concepto de discriminación múltiple que pon de relevo a conexión que existe entre o xénero e outros factores como a discapacidade, a orixe racial ou étnica, a idade, a capacidade económica, a orientación sexual, etc.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Decreto lexislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.
- VIII Plan Estratéxico de Galicia para a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes 2022-2027.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Para que a igualdade de xénero se valore e se promova, non só polas administracións públicas, senón tamén pola cidadanía, é preciso que a dita igualdade se recoñeza como un dereito humano e como motor de desenvolvemento da sociedade.

Precísase coñecer a realidade sobre a que se actúa e facer visibles as diferenzas entre homes e mulleres, nos ámbitos en que existan, e identificar se estas diferenzas poden supoñer desigualdades para desenvolver proxectos e actuacións que garantan un beneficio igual (ou equivalente) para mulleres e homes como resultado das políticas públicas.

As actuacións deste programa de gasto terán presentes, ademais, os ámbito prioritarios de actuación incluídos na Estratexia Europea para a Igualdade de Xénero 2020-2025, que establece os obxectivos estratéxicos e as accións clave en materia de igualdade de xénero para ese período: Compromiso estratéxico para a igualdade de xénero 2016-2019, da Unión Europea: nin violencia nin estereotipos (combater os estereotipos de xénero), prosperar nunha economía con igualdade de xénero, aumentar a participación da muller no mercado laboral e a equiparación da independencia económica de mulleres e homes; mellorar a conciliación da vidas familiar, laboral e persoal; eliminar a brecha salarial; igualdade nos postos de mando en todos os ámbitos da sociedade; Integración da perspectiva de xénero e a perspectiva interseccional nas políticas da Unión Europea; financiamento para avanzar na igualdade de xénero na UE; e abordar a igualdade de xénero e o empoderamento das mulleres en todo o mundo.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

O programa está destinado á incorporación da transversalidade de xénero nas actuacións da administración autonómica e á promoción da igualdade en todos os ámbitos, prestando unha especial atención á promoción do emprego das mulleres e a aquelas mulleres en situación de vulnerabilidade.

## CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	X
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	



Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

## BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Malia que xa se ten avanzado considerablemente e que as actitudes ante a igualdade están evolucionando, aínda persisten desigualdades entre mulleres e homes na educación (en termos de preferencia de titulacións, de rendemento e de patróns de participación). É máis probable que as mulleres cursen educación superior pero seguen sobrerrepresentadas en campos vinculados cos roles femininos tradicionais, como os relacionados coas tarefas asistenciais e infrarepresentadas en carreiras de ciencias, matemáticas, tecnoloxías da información e enxeñerías.

Como resultado, a desigualdade nas ocupacións adopta formas novas e as mulleres contiñúan a ter máis probabilidades que os homes de ser economicamente non activas. Segundo a EPA, en Galicia a taxa de actividade da poboación de 16 a 64 anos, do 2º trimestre do ano 2023, reflicte aínda diferenzas entre mulleres e homes (mulleres, 49,6% fronte ao 57,16% dos homes).

Fonte: <https://www.ine.es/infografias/tasasepa/desktop/tasas.html?t=2&lang=es>

As mulleres supoñen ademais a principal fonte de potencial empresarial sen explotar. Como resultado dunha análise histórica vese claramente a evolución desta fenda.

Neste sentido, se nos retrotraemos ao exercicio 2016, a actividade emprendedora das mulleres foi significativamente máis baixa que a masculina, pero no ano 2016 cambia a tendencia e a actividade emprendedora das mulleres é máis alta que a masculina. A actividade emprendedora das mulleres continúa así a súa tendencia positiva iniciada no ano 2016, acadando o segundo maior valor para toda a serie 2005-2018. No caso dos homes non se aprecia unha tendencia estable nos últimos anos alternando aumentos e descensos. Segundo os datos do informe GEM 2018, a taxa de actividade emprendedora é do 5,6, reflectindo a taxa feminina un dato maior ca a dos homes, 6,46 fronte ao 4,76 da taxa masculina.

As iniciativas emprendedoras femininas sitúanse en sectores con menos posibilidades de expansión internacional e de creación de emprego, e alonxadas da tecnoloxía.

Polo que respecta ao acceso aos recursos económicos ao longo da vida, a igualdade entre mulleres e homes continúa a ser difícil de acadar. As mulleres (especialmente as que teñen

asociados outros factores de discriminación) continúan a xerar unha proporción máis baixa de ingresos que os homes no mercado laboral. É moito máis probable que as mulleres traballen a tempo parcial e reciban un salario inferior por hora de traballo. Segundo a EPA do ano 2021, o 21,8% das mulleres traballadoras tiñan contratos a tempo parcial, fronte ao 6% dos homes. E isto non é unha opción voluntaria na maior parte dos casos, senón que está asociada ao coidado de menores, persoas maiores, en situación de dependencia, así como a outras obrigas familiares e persoais.

Por outra banda, o diferencial dos salarios medios anuais de mulleres e homes cífrase no 19,4 %, isto é, as mulleres galegas gañan ao ano por termo medio o 80 % do salario dos homes. Isto da lugar a unha ampla disparidade nas pensións e polo tanto as mulleres de idade avanzada teñen un maior risco de pobreza e de exclusión social que os homes.

Por todo o anterior, a Secretaría Xeral da Igualdade desenvolve, no marco deste programa de gasto, actuacións dirixidas a reducir as desigualdades en canto a emprego e protección social, co fin de alcanzar os obxectivos da estratexia Europa 2021-30 especialmente en tres ámbitos de gran relevancia para a igualdade de xénero: o emprego, a educación e o fomento da inclusión social, contribuíndo así ao potencial de crecemento da poboación activa europea.

Así, finánciense actuacións integrais de promoción da igualdade no eido laboral, complementando accións de apoio directo á actividade empresarial feminina con accións que favorecen a conciliación da vida persoal, familiar e laboral.

Tamén se levan a cabo actuacións dirixidas a promover o liderado e a promoción da igualdade na toma de decisións co fin de aproveitar plenamente todas as capacidades, potenciando o asociacionismo feminino como factor clave e axente de cambio que permite transformar a realidade a través da participación social, especialmente no medio rural.

E programas integrais para a atención a mulleres en situación de especial vulnerabilidade (afectadas por factores de discriminación múltiple) que se desenvolven tanto en colaboración coas entidades locais como con entidades sen fin de lucro, así como actuacións dirixidas a garantir a igualdade de trato e combater a discriminación por razóns de orientación sexual e identidade sexual.

Neste ano 2024 iniciárese un novo proxecto dirixido a accións de promoción, sensibilización e estudos no colectivo LGTBI, ampliando deste xeito ás accións de fomento, participación e asociacionismo LGTBI, xa activas, co fin de favorecer a participación, a concienciación e a sensibilización de toda a sociedade en conceptos como igualdade, dignidade e respecto do colectivo LGTBI.

Estas actuacións directas van dirixidas a eliminar os estereotipos de xénero que aínda están presentes na sociedade, así como a mudar os roles de xénero. Ou actividades formativas específicas para profesionais que traballan no ámbito da promoción da igualdade, docentes, persoal orientador, pais e nais, etc.

Neste programa utilízanse, entre outros, os seguintes indicadores de xénero:

- Mulleres beneficiarias do programa de autoemprego da muller (EMEGA)
- Nº actividades de conciliación
- Participantes que melloraron a súa situación persoal ou laboral a través de medidas de fomento da igualdade
- Número de accións de formación e sensibilización no ámbito de promoción da igualdade
- Mulleres que recibiron información, atención ou asesoramento
- Mulleres pertencentes a colectivos máis vulnerables que participan nas actuacións
- Entidades beneficiadas de axudas para a promoción da igualdade.

#### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	X
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	X
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.

Actividades previstas:

- Centros de información ás mulleres. Destinados a mulleres en xeral e mulleres en situación de vulnerabilidade, Sociedade en xeral
- Accións de sensibilización dirixidas ao fomento da igualdade de oportunidades entre homes e mulleres. Dirixida á sociedade en xeral con independencia de que o seu foco de interese sexa variable segundo o ámbito de desigualdade sobre o que se quere incidir.
- Medidas de apoio a mulleres dirixidas a previr situacións de exclusión social (programas e recursos integrais). Dirixida a entidades de iniciativa social e mulleres en situación de vulnerabilidade.
- Creación de empresas por mulleres, promoción do autoemprego e do emprego das mulleres. Destinado ás mulleres.
- Programas de capacitación no ámbito da igualdade de oportunidades entre homes e mulleres. Dirixido ao persoal da administración autonómica, persoal docente e persoal técnico de centros e recursos dependentes dos concellos galegos buscando a incorporación da perspectiva de xénero no seu traballo cotiá.
- Programas dirixidos ao fomento do papel social do movemento asociativo das mulleres e pola igualdade.
- Accións para a promoción, sensibilización e estudo do colectivo LGTBI, así como actuacións dirixidas ao movemento do asociacionismo.
- Programas de promoción da igualdade a través das entidades locais. Dirixido a entidades locais e sociedade en xeral.
- Actuacións de promoción da igualdade e da corresponsabilidade. Dirixido a nenas e nenos, pais e nais, profesorado e persoal orientador.

A totalidade das actividades previstas dentro deste programa están dirixidas a toda a sociedade pero dependendo da liña de acción pode definirse un perfil destinatario máis concreto.

## PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.

As actuacións que se van levar a cabo son accións propiamente dirixidas a minorar situacións de desigualdade e dotar a cidadanía no seu conxunto, e as mulleres en particular, de maiores índices e cotas de igualdade. É dicir, este programa na súa integridade está dirixido a eliminar a brecha aínda existente no ámbito da igualdade e que homes e mulleres teñan os mesmos dereitos e oportunidades. Por este motivo as actuacións previstas neste programa pretenden un cambio estrutural e forman parte dunha estratexia a longo prazo pero con obxectivos anuais a acadar e que a través das diferentes liñas de acción a desenvolver, pretenden contribuír a un cambio de modelo social e a desaparición das discriminacións por razóns de xénero que aínda existen.

Deste xeito cabería esperar, a medio prazo, unha recuperación, logo da negativa situación causada pola pandemia da Covid-19, na senda de diminución na brecha que persiste no ámbito da igualdade entre mulleres e homes, tanto nos espazos públicos (participación igualitaria no mercado laboral, nos órganos de decisión, etc.) coma nos espazos privados e domésticos.

Por iso o programa contén diferentes liñas de acción como son as accións de sensibilización dirixidas a diferentes públicos e coas que se agarda contribuír a un cambio de modelo social que supere as relacións asimétricas de poder e a discriminación das mulleres nos ámbitos nos que aínda perdura. Neste ámbito levaranse a cabo diferentes programas de visibilización e promoción do talento feminino en todos os campos da ciencia e da cultura, incluíndo a difusión de mulleres senlleiras e significativas no emprendemento e do mundo rural e do deporte entre outros referentes.

Tamén se agarda que a través das liñas de acción dirixidas ao emprendemento feminino se produza un incremento do emprego feminino por conta propia e allea, e un incremento da conciencia de xénero das mulleres do territorio e capacitación para a busca de emprego.

Espérase fortalecer as capacidades e destrezas do persoal de diferentes ámbitos co obxectivo de ofrecer á poboación unha atención de carácter integral que teña en conta as diferenzas derivadas do xénero para superar as brechas existentes en cada ámbito concreto dos sinalados na diagnose.

En resumo, reducir as fendas de xénero existentes en cada ámbito concreto dos sinalados na diagnose.

## SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO.

En 2021 financiáronse 234 proxectos de emprendemento feminino, que implicaban un total de 512 postos de traballo por conta propia ou allea. Celebrouse por cuarto ano o Encontro de emprendedoras do Programa Emega, celebrado en Santiago de Compostela en decembro de 2021, coa presentación dun vídeo de difusión coas testemuñas de emprendedoras beneficiarias do programa Emega. Ademais levouse a cabo unha labor de titorización e asesoramento a todas as emprendedoras e houbo unha xornada de difusión e formación sobre o seguimento e xustificación dos proxectos emprendedores financiados polo Emega en outubro de 2021, coa participación dun gran número de emprendedoras e a presentación do programa.

O programa EMEGA comprende un conxunto de axudas dirixidas a apoiar a posta en marcha, a mellora e a reactivación de iniciativas empresariais constituídas por mulleres, xunto con medidas complementarias para favorecer a conciliación da vida persoal, familiar e laboral, así como o acceso a servizos específicos de información, asesoramento e orientación empresarial co obxecto de facilitar a implantación e consolidación dos proxectos empresariais promovidos por mulleres. Comprende as seguintes liñas de axuda:

- Liña Emprénde: incentivos para promover a posta en marcha de novas iniciativas empresariais e a creación de emprego feminino estable por conta propia e allea.
- Liña Activa: incentivos para favorecer a reactivación, a consolidación de empresas constituídas por mulleres, ou a implantación de medidas innovadoras para a mellora da competitividade, a través de medidas de renovación, implantación, ampliación ou cambio de localización da actividade, dirixidas a paliar unha situación económica adversa, e que resulten necesarias para o mantemento do emprego por conta propia e por conta allea así como para alcanzar o necesario equilibrio empresarial e asegurar a súa pervivencia, consolidación e mellora.
- Liña ITEF: incentivos para impulsar a implantación de iniciativas empresariais de carácter innovador, con contido científico ou con base tecnolóxica, promovidas por mulleres e que supoñan a creación de emprego feminino estable por conta propia e allea.
- Liña Concilia: axuda complementaria das liñas Emprénde, Activa e ITEF para promover a conciliación da vida persoal, familiar e laboral, nas súas dúas modalidades:
  - Concilia-promotoras
  - Concilia-persoas traballadoras por conta allea.

No programa EMEGA figura orzamentado para 2023 de 4 millóns de euros no marco do PO FSE Galicia 2021-2027.

En liña co exposto os Orzamentos da Consellería de Emprego e Igualdade destinaron no exercicio 2022 máis de 4,3 millóns de euros aos apoios do Emega, co reto de seguir aproveitando a potencialidade das mulleres galegas e, así, continuar creando novas oportunidades de

negocio no terreo da innovación, das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC) e no medio rural, entre outros. “O progreso das mulleres é o progreso de todos”, sinalou a Conselleira e reiterou que para o Goberno galego é unha prioridade seguir avanzando na igualdade de oportunidades.

A contía dos apoios para todas estas liñas vai dos 8.000 euros aos 42.000 euros e ten en conta o número de postos de traballo (dun a máis de catro) ocupados por mulleres nestas empresas.

A Consellería adoita mecanismos de difusión para animar a toda muller interesada en iniciar o seu propio negocio.

Na convocatoria que se está a executar no exercicio 2022, así como xa ocorrera no 2021, Emega segue actualizándose e adaptándose ao contexto actual de crise mundial.

Para resultar beneficiarias do programa Emega, as mulleres emprendedoras deben cumprir, entre outros, o requisito de liderar unha microempresa ou pequena empresa validamente constituída; estar domiciliadas en Galicia; ter vinculación laboral co negocio e estar de alta na Seguridade Social ou en mutualidade de colexio profesional e presentar proxectos con viabilidade económica, técnica e financeira. As mulleres interesadas dispuxeron ata o 12 de agosto de prazo para presentar as súas solicitudes e se rexistraron máis de 880.

Desde 2009, o Goberno galego leva investidos preto de 18,9 millóns de euros no programa Emega, contribuíndo deste xeito ao nacemento de mais de 1.134 proxectos empresariais femininos (aínda sen computar os correspondentes ao ano 2022 xa que están en fase de instrución) que permitiron crear máis 1.688 postos de emprego para mulleres e manter 425 postos preexistentes coa liña Activa, polo que se beneficiaron un total de 2.113 postos de traballo de mulleres.

O programa Emega é punta de lanza da promoción da igualdade no ámbito laboral desde a Xunta mediante apoio ao desenvolvemento da actividade empresarial feminina e accións a favor da conciliación laboral e familiar. “Funciona e os resultados son boa mostra de iso”, está a incrementar e consolidando a presenza feminina no tecido empresarial galego, o que supón un gran avance colectivo e anuncia unha maior prosperidade para a comunidade galega en todo o seu conxunto

Outra actuacións a desenvolver están relacionadas coa Unidade Muller e Ciencia e con actividades de divulgación a través de edición de material didáctico e libros.

- Deseño e actualización da páxina web da Unidade Muller e Ciencia.
- Desenvolvemento do do III Programa Muller e ciencia
- Difusión, acto e material divulgativo con motivo do día 8 de marzo Día Internacional da Muller

(Fonte: Xunta de Galicia: Secretaría Xeral da Igualdade)

INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.

Pola asignación de competencias que ten atribuídas, a Secretaría Xeral da Igualdade integra e ten presente en todas as súas actuacións a perspectiva de xénero e a consideración da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes. Así mesmo, está a desenvolver continuamente novas estratexias para estender esta transversalidade ao resto dos departamentos da Xunta de Galicia.

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral da Igualdade

### *III.1.3. PROGRAMA 313D - PROTECCIÓN E APOIO DAS MULLERES QUE SOFREN VIOLENCIA DE XÉNERO*

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

Con este programa trátase de previr e loitar contra todas as formas de violencia contra as mulleres, as súas diferentes causas, manifestacións e consecuencias, así como garantir a asistencia e protección das vítimas, con actuacións de carácter integral, desenvolvendo a Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, a Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero e a Lei orgánica 10/2022, do 6 de setembro, de garantía integral da liberdade sexual, así como o Convenio do Consello de Europa sobre a prevención e loita contra a violencia contra a muller e a violencia doméstica.

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Prevención e tratamento integral da violencia de xénero no ámbito territorial da Comunidade Autónoma de Galicia, realizando actuacións de sensibilización fronte a todas as formas de violencia contra as mulleres, incluída a detección temperá, así como a prestación de servizos de asistencia social integral ás vítimas e os seus fillos e fillas, incluídas medidas de reparación e recuperación integral.



## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Este programa diríxese a todas as mulleres que vivan, residan ou traballen en Galicia e que se encontren nunha situación de violencia de xénero, así como as súas fillas e fillos e outras persoas dependentes delas, vítimas directas e indirectas.

O programa diríxese tamén á atención a vítimas de trata de seres humanos, fundamentalmente as que o son con fins de explotación sexual, e ás mulleres vítimas de explotación sexual.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A violencia de xénero constitúe a manifestación máis extrema da desigualdade entre mulleres e homes e constitúe un gravísimo problema ao que se enfronta a sociedade actual. A Constitución Española proclama no seu artigo 15 o dereito de todas as persoas á vida e á integridade física e moral, sen que, en ningún caso, poidan ser sometidos a tortura nin a penas ou tratos inhumanos ou degradantes. O artigo 14 da norma fundamental establece a igualdade de todos ante a lei, prohibindo calquera discriminación por razón de sexo. A violencia de xénero constitúe un ataque frontal contra ambos preceptos constitucionais. Trátase dunha violencia que afecta ás mulleres polo mero feito de selo e constitúe un atentado contra a integridade, a dignidade e a liberdade das mulleres, independentemente do ámbito no que se produza.

Por esta razón, é necesario actuar en vertentes distintas: a prevención, atención, protección e asistencia fronte á violencia de xénero.

As mulleres vítimas de violencia de xénero teñen acceso a axudas económicas directas, a indemnizacións en casos de feridas graves, a recursos de acollida, acceso prioritario ás vivendas de promoción pública, son beneficiarias do bono de alugueiro social para acceso a unha vivenda, teñen acceso a un programa de fomento da contratación, con contratos de entre 3 e 12 meses, por parte de entidades locais galegas así como por parte de entidades sen ánimo de lucro e están contempladas como colectivo preferente en todas as demais medidas de emprego xestionadas dende a Xunta de Galicia.

Tamén se fai un importante investimento para que unha elevada porcentaxe dos concellos galegos que contan con centros de información ás mulleres manteñan os centros de información e asesoramento, e para que as vítimas da violencia de xénero poidan contar con atención psicolóxica e asesoramento xurídico especializados.

Garántese o mantemento da Rede galega de acollemento, que conta con seis centros de acollida, un deles específico para mulleres con enfermidade mental, e cun centro de emerxencias.

Por último, lembrar que a trata de seres humanos con fins de explotación sexual é tamén unha forma de violencia de xénero; polo que existen tamén programas específicos para atender esta cuestión.

No ano 2022 Galicia non rexistrou ningunha muller vítima mortal por violencia de xénero dos 49 casos rexistrados no conxunto de España ao remate do ano 2022. Igualmente, tampouco se rexistrou durante o ano pasado ningún/ningunha menor vítima mortal por violencia de xénero. No conxunto de España rexistráronse un total de 2 menores vítimas mortais por violencia de xénero.

Nos xulgados de violencia sobre a muller, no ano 2022, rexistráronse no conxunto do territorio español un total de 182.073 denuncias por violencia de xénero, das cales compútanselle á Comunidade Autónoma de Galicia 7.029 (3,8%).

Así mesmo, nos xulgados de violencia sobre a muller, no ano 2022, incoáronse, no territorio español un total de 39.909 solicitudes de ordes de protección e medidas (dos artigos 544 ter e 544 bis da Lei de axuízamento criminal), das cales foron adxudicadas 27.229 o (68% das solicitudes). Do total de 39.909 solicitudes, atribúenselle a Comunidade Autónoma de Galicia 1.882, das que se resolveron favorablemente 1.267 (o 67% do total).

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Convenio do Consello de Europa sobre a prevención e loita contra a violencia contra a muller e a violencia doméstica (BOE núm. 137, do 6 de xuño de 2014, polo que se publica o Instrumento de ratificación do Convenio do Consello de Europa sobre prevención e loita contra a violencia contra a muller e a violencia doméstica, feito en Istambul o 11 de maio de 2011).
- Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero.
- Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero.
- Lei orgánica 10/2022, do 6 de setembro, de garantía integral da liberdade sexual.
- Pacto de Estado contra a Violencia de Xénero: Informe da Subcomisión do Congreso dos Deputados, do 28 de setembro de 2017 e Informe da Ponencia de Estudo do Senado do 13 de setembro de 2017, para un pacto de estado en materia de violencia de xénero.
- Plan conxunto plurianual en materia de violencia contra as mulleres 2023-2027 (Resolución do 16 de marzo de 2023, da Secretaría de Estado e Igualdade e contra a Violencia de Xénero, pola que se publica o Acordo da Conferencia Sectorial de Igualdade do 3 de

marzo de 2023, pola que se aproba o plan conxunto plurianual en materia de violencia contra as mulleres 2023-2026).

- I Plan galego contra a trata de seres humanos con fins de explotación sexual 2022-2024.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Para o apoio e protección das mulleres que sofren violencia de xénero existen diversidade de recursos dispersos, que se fai preciso coordinar e harmonizar para unha maior eficacia, así como a necesidade de seguir incidindo en medidas de sensibilización sobre as causas e efectos que a violencia de xénero ten sobre as mulleres, sobre os nenos e as nenas, e sobre a sociedade en xeral; na formación da totalidade dos profesionais implicados no tratamento da violencia de xénero, ou na visibilización e sensibilización sobre un delito aínda moi oculto na nosa sociedade, como é o da trata de persoas, fundamentalmente con fins de explotación sexual.

Consolídase o compromiso do Goberno galego con esta problemática, reflectida no VIII Plan Estratéxico de Galicia para a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes 2022-2027, reforzando o apoio ás vítimas da violencia machista, garantindo as axudas económicas directas que poden ser solicitadas ao longo de todo o ano, das que tamén se poden beneficiar as vítimas de trata de seres humanos con fins de explotación sexual e as vítimas de explotación sexual, no marco programático das actuacións establecidas no I Plan galego contra a trata de seres humanos con fins de explotación sexual 2022-2024.

Ademais continuarase co programa específico de inserción laboral para mulleres vítimas de violencia de xénero, baseado na súa integración no mercado laboral como elemento clave para conseguir unha recuperación integral, e incrementarase o programa específico de fomento da contratación que financia o 100% da contratación de mulleres vítimas da violencia machista, tanto por parte de entidades locais, como de entidades sen ánimo de lucro.

No ámbito da mellora da coordinación, acometerase a actualización do Protocolo de Coordinación e Cooperación Institucional fronte á Violencia de Xénero na Comunidade Autónoma de Galicia, para incluír tanto os novos recursos como as novas actuacións implementadas dende a súa aprobación polo Pleno do Observatorio Galego da Violencia de Xénero de maneira definitiva en marzo de 2017.

Destacar tamén o financiamento das traballadoras sociais das oficinas de asistencia ás vítimas do delito (OAVDs) en Galicia, facendo especial fincapé nas particularidades das vítimas de violencia de xénero e doutras vítimas especialmente vulnerables (menores, persoas de idade avanzada –especialmente aquelas que viven soas e carecen de capacidade para xestionar a súa adecuada defensa–, vítimas de trata de seres humanos, etc.), que inclúen tarefas de apoio e asistencia psicolóxica ás vítimas, así como quendas de garda psicolóxica e social permanentes para as vítimas da violencia de xénero.

Continuarase co mantemento da rede galega de acollemento, promovendo a posta en funcionamento de novos recursos de acollida para mulleres que sofren violencia machista e ademais presentan outras problemáticas engadidas.

No eido da atención directa ás vítimas, impulsárase a posta en funcionamento de novos centros de crise para a atención, as 24 horas os 365 días do ano, das vítimas de todas as formas de violencia contra as mulleres.

Indicar ademais o reforzo da liña de axudas económicas (indemnización) aos orfos e orfas da violencia de xénero que carezan de rendas así como ás mulleres gravemente feridas por violencia machista, e as axudas específicas para facilitar a súa mobilidade xeográfica.

É tamén salientable o desenvolvemento por toda Galicia de campañas de prevención información e sensibilización, dirixidas á mocidade no ámbito deportivo, á infancia a través de accións culturais e de promoción da lingua, á mulleres do rural, ás mulleres maiores, etc.

Seguirase a traballar na liña de apoiar a plena integración das mulleres que sufriron violencia de xénero, impulsando o Bono de Alugueiro Social para a totalidade de vítimas.

Entendendo que a violencia contra as mulleres vai máis alá da relación de parella ou ex-parella, seguiranse a impulsar ademais os programas de prevención da violencia sexual e os programas de atención especializada ás súas vítimas, así como intensificación de campañas contra a violencia sexual e presenza de puntos informativos en lugares públicos de Galicia.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	X
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

## BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

- Estatísticas e situación das mulleres e dos homes en relación cos ámbitos prioritarios de intervención do programa de gasto (diagnose):

Entre 2003 e 2022, foron asasinadas en Galicia a mans das súas parellas ou ex-parellas 66 mulleres. Galicia non rexistrou no 2022 ningunha muller vítima mortal por violencia de xénero. Tampouco houbo en Galicia ningún/ningunha menor vítima mortal por violencia de xénero no ano 2022. No que vai de ano, durante o 2023 dúas mulleres foron asasinadas en Galicia a mans das súas parellas ou exparellas e dous menores quedaron orfos por mor do asasinato da súa nai e do ingreso en prisión do seu pai.

Polo que respecta aos delitos sexuais, dende o ano 2015 ata o ano 2021 incrementáronse os delitos sexuais en España un 72.41%, destacando unha forte subida de 3.842 casos no ano 2021. Galicia, con 707 delitos de índole sexual, representa o 4.15% do total nacional, situándose na oitava comunidade autónoma con máis número de delitos contra a liberdade e indemnidade sexual. Entre o 2016 e o 2022 aumentaron os delitos de índole sexual un 87.5%, crecendo a un gran ritmo nos anos 2021 e 2022.

Nos xulgados de violencia sobre a muller, no ano 2022, rexistráronse no conxunto do territorio español un total de 182.073 denuncias por violencia de xénero, das cales compútanselle á Comunidade Autónoma de Galicia 7.029 (3,8%). No primeiro trimestre de 2023 presentáronse en Galicia un total de 1.747 denuncias por violencia de xénero, fronte ás 1.695 do primeiro trimestre do ano anterior, o cal supón un incremento do 3,1%.

Así mesmo, nos xulgados de violencia sobre a muller, no ano 2022, incoáronse no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia un total de 1.882 solicitudes de ordes de protección e medidas (dos artigos 544 ter e 544 bis da Lei de axuízamento criminal), das que se resolveron favorablemente 1.267 (o 67% do total). No primeiro trimestre de 2023 incoáronse en Galicia 495 solicitudes de ordes de protección, o cal supón un 9,5% máis que no mesmo trimestre do ano anterior, das cales se adoptaron 342 (o 6,2%) e se denegaron 153 (o 23,4%).

A cifra total de chamadas referentes á violencia de xénero atendidas polo 016 desde o 1 de xaneiro de 2022 ata o 31 de decembro de 2022 no conxunto de España, foi de 93.924, das cales 4.148 foron efectuadas desde Galicia, sendo esta a sétima comunidade autónoma en número de chamadas dentro do conxunto nacional.

- Información sobre a realidade social de partida, dende a perspectiva de xénero neste ámbito

Estas cifras seguen a falar dunha realidade dramática, que en pleno século XXI aínda viven as mulleres pola súa condición de tal, seguen a falar do prezo inasumible que paga esta sociedade pola desigualdade, que se cobra cada ano a vida das mulleres. Unha análise dos acontecementos diarios, das estatísticas de violencia de xénero ou da desigualdade de oportunidades, lévanos a concluír que é, non xa necesario, senón urxente,

construír un novo patrón de relación igualitario en substitución do tradicional, obsoleto e fracasado, que prexudica ás mulleres, pero tamén é insatisfactorio para os homes.

Os desaxustes e os fracasos que produce o actual patrón desigual deben obrigarnos, como colectividade, a repensar un novo modelo de relación, que sexa aceptado por todos e todas e que sexa gratificante para mulleres e homes. Na construción dese novo modelo débense implementar liñas de acción con criterio horizontal e interinstitucional, destinadas a estimular a corresponsabilidade de toda a sociedade e, especialmente, da xente máis nova contra a violencia de xénero, así como a ampliar a protección das vítimas, considerando neste grupo ás mulleres e aos menores.

- Nº de mulleres e homes potenciais beneficiarias/os do programa de gasto

Os potenciais beneficiarios/as deste programa é toda a poboación galega en xeral, xa que ademais das axudas e servizos directos para as vítimas de violencia de xénero, o programa contén actuacións dirixidas ao conxunto da sociedade galega, como accións de prevención e sensibilización contra a violencia de xénero, campañas publicitarias, etc.

No ano 2022 a poboación en Galicia ascendeu a 2.690.464 persoas, das cales 1.294.708 son homes (48,12%) e 1.395.756 (51,88%) son mulleres. O número de vítimas de violencia de xénero en Galicia no primeiro trimestre do ano 2023 ascendeu a 1.732.

- Existencia de indicadores con relevancia de xénero (citar)
- Número de vítimas de violencia de xénero
- Número de mulleres beneficiarias de axudas
- Outros datos específicos relacionados co programa e coa poboación obxectivo das actividades, desagregados por sexo
- Número de ordes de protección solicitadas, aprobadas e denegadas
- Número de sentenzas ditadas polos xulgados de violencia sobre a muller

Fonte: IGE, INE. Padrón municipal de habitantes; Ministerio do Interior, CGPJ Ministerio de Igualdade, Xunta de Galicia, SXI.

### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X

Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	X
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

Actividade prevista	Persoas destinatarias
Promover a concienciación social sobre a problemática da violencia de xénero e a responsabilidade de toda a sociedade para a súa erradicación e impulsar a prevención e a detección das situacións de violencia de xénero en todas as súas formas e ámbitos	Toda a sociedade
Mellorar a formación das e dos profesionais implicados na prevención, atención e integración das vítimas de violencia de xénero.	Toda a sociedade
Reforzar a protección e a atención integral das mulleres vítimas de violencia de xénero así como das persoas ao seu cargo mediante unha rede de recursos especializados e facilitar a integración social e a independencia económica das mulleres vítimas de violencia de xénero	Mulleres e menores
Aumentar a coordinación dos esforzos públicos co fin de acadar unha maior eficacia e complementariedade dos recursos destinados a intervención integral coas vítimas de violencia de xénero	Toda a sociedade

Impulsar unha atención integral e específica ás mulleres vítimas de trata con fins de explotación sexual e das vítimas de explotación sexual	Mulleres
--	----------

A totalidade das actividades previstas dentro deste programa están directamente relacionadas coa prevención e a loita contra a violencia de xénero, e polo tanto diríxense tanto á sociedade en xeral como ás vítimas desa violencia en particular.

### **PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.**

Para comprender a desigualdade e a violencia de xénero, poder combatelas e deconstruílas é imprescindible partir dos roles estipulados historicamente para as mulleres e os homes así como a valoración outorgada a cada un deles.

Polo tanto, as actuacións previstas neste programa son, por unha banda, de carácter preventivo, a través de vías de sensibilización e información, que pretendan cambios estruturais, medidas que conleven o fomento de valores de igualdade, respecto, resolución de conflitos de maneira non violenta, fomento da autoestima e das habilidades de comunicación..., son factores de protección ante a violencia encamiñados ao establecemento de relacións igualitarias e de respecto entre homes e mulleres.

Por outra banda, existen no programa actuacións directamente dirixidas a apoiar e atender as necesidades das vítimas da violencia de xénero, fundamentalmente, a través de axudas de carácter económico, apoio psicolóxico, asistencia xurídica, recursos residenciais de acollemento e información en todas as fases do seu proceso de saída da situación de violencia.

### **SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO.**

Acadar unha sociedade libre de violencias machistas, máis xusta e igualitaria, respectuosa cos dereitos humanos.

Os resultados do programa dende o punto de vista do xénero implicarán unha maior concienciación fronte a todas as formas de violencia contra as mulleres, as súas causas e consecuencias, por parte de toda a sociedade, homes e mulleres.



INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.

Pola propia natureza das actuacións obxectos deste programa, a perspectiva de xénero está incorporada de xeito intrínseco e de forma inherente na xestión, desenvolvemento e avaliación das accións financiadas con este programa, xa que a súa finalidade é a prevención e loita contra a violencia de xénero, que ten a súa última causa nas desigualdades existentes entre mulleres e homes.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral da Igualdade

#### III.1.4. PROGRAMA 321A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE EMPREGO

##### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A finalidade deste programa é dar cobertura ao funcionamento das unidades administrativas vinculadas ós servizos centrais e periféricos dentro das competencias de emprego da Consellería. Deste xeito actúa de soporte básico cara a coordinar e garantir uns recursos humanos, materiais e de organización que permitan acadar maiores cotas de efectividade e racionalidade administrativa

##### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

As características do programa determinan o seu alcance universal entendendo como tal aquel que pretende, aínda que sexa de modo indirecto, garantir a toda a cidadanía unha adecuada xestión dos recursos públicos. Trátase de xerar as condicións para que os principios de eficiencia, racionalidade e obxectividade que presiden o funcionamento de calquera administración pública, sexan unha constante en todas as actuacións desenvolvidas desde as distintas áreas da Consellería.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Escenario económico marcado pola contención do gasto corrente sen descoidar os servizos públicos esenciais no que se priorizarán as políticas de gasto encamiñadas a potenciar os sectores fundamentais para a recuperación da actividade económica co fin de mellorar a senda de creación de emprego, todo isto encadrado nun compromiso de eficacia e economía que definen o deseño e funcionamento de calquera administración pública.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O marco de actuación do programa pasa polo establecemento dun sistema de coordinación interna e interadministrativa estable de acordo aos principios inspiradores da Lei 16/2010 do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración Xeral e do sector público autonómico de Galicia, o Decreto 59/2023, do 14 de xuño, polo que se establece a estrutura orgánica da Xunta de Galicia, o Decreto 79/2023, do 22 de xuño, polo que se fixa a estrutura orgánica das Vicepresidencias e das Consellerías da Xunta de Galicia, e o Decreto 123/2022, do 23 de xuño, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Con este programa preténdese atender á problemática concreta das distintas unidades administrativas e centros con competencias de emprego da Consellería intentando dar solución inmediata e áxil ás situacións que unha organización destas características exige no marco dunha estratexia de facilitarlle ó administrado, en tanto que destinatario último das súas políticas, unha resposta adecuada ás súas demandas.

Como queda dito, as características do programa permiten definilo como un conxunto de actuacións e recursos dirixido a acadar as condicións para que os principios de eficiencia, racionalidade e obxectividade sexan unha constante en todas as actuacións desenvolvidas desde as distintas áreas da consellería, tratando de garantir a toda a cidadanía unha axeitada xestión dos recursos públicos. Estaríamos diante do que podemos definir como un programa instrumental facilitador de recursos para a consecución de escenarios laborais que permitan unha axeitada definición das liñas de actuación e intervención da consellería.

As actuacións máis significativas a desenvolver con este programa estarían relacionadas con:

- Facilitar a xestión das distintas unidades administrativas tanto a nivel central como periférico.

- A elaboración e difusión multimedia de compilacións normativas, estudos monográficos e calquera tipo de actuación de interese para a cidadanía que ilustren de xeito claro e preciso as liñas en materia de emprego da consellería.
- A definición de programas de información e comunicación en materia laboral na liña de establecer un sistema de información dos servizos e prestacións e uns procedementos administrativos comprensibles e sinxelos.
- A potenciación na difusión e comunicación das liñas das políticas laborais da consellería.
- A racionalización e mellora na tramitación das disposicións normativas en materia laboral da consellería, con especial incidencia nos procedementos de xestión de subvencións.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X

Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

Todo o cadro de persoal da Consellería.

**PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.**

Cumprir no maior grao posible a necesidade de integrar a perspectiva de xénero dentro da Función Pública.

### **C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN**

Secretaría Xeral Técnica

### III.1.5. PROGRAMA 322A - MELLORA E FOMENTO DA EMPREGABILIDADE

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Coa finalidade de favorecer a redución da taxa de desemprego na nosa comunidade autónoma e para atender á necesidade de mellora da empregabilidade, é dicir, das posibilidades de colocación das persoas desempregadas, este programa está constituído por medidas de políticas activas de emprego que teñen por obxecto mellorar as posibilidades de acceso ao emprego das persoas desempregadas, por conta propia ou allea.

Para a consecución destes obxectivos este programa, está constituído polo conxunto de accións e medidas de políticas activas de emprego dirixidos a facilitar información, orientación laboral e busca de emprego, así como a promover a adaptación da formación e recualificación para o emprego dos traballadores e traballadoras mediante a adquisición de experiencia profesional a través da execución de obras ou a prestación de servizos de interese xeral e social, polos programas integrados de emprego de Galicia, así como por aquelas outras accións innovadoras e complementarias que se programen, fomentando a participación activa e a mobilidade para a mellora da ocupabilidade e da inserción laboral da poboación en situación de desemprego.

Finalmente, contempla aquelas accións e medidas dirixidas a fomentar o espírito empresarial e a economía social e a establecer mecanismos e ferramentas de asesoramento e acompañamento ás iniciativas emprendedoras para o seu establecemento e nos primeiros momentos da súa andaina.

O desemprego é unha das situacións que máis preocupa á sociedade, o paro de longa duración, as carencias de capacitación da poboación, as dificultades de incorporación ao mercado de traballo de determinados colectivos, as dificultades con respecto á mobilidade xeográfica e funcional, desequilibrios no mercado laboral, unha excesiva temporalidade na ocupación, etc.

Na actualidade, o Servizo Público de Emprego ten que actuar nun entorno competitivo, complexo e dinámico e ten que situarse no mercado prestando un servizo de calidade ás persoas usuarias, garantindo o carácter público e gratuíto dos seus servizos. A modernización e a dixitalización son habitualmente un pilar do crecemento do Servizo Público de Emprego. A xestión da pandemia do coronavirus Covid-19 confirmou algunhas evidencias que ata este momento só eran ideas máis ou menos aceptadas pola sociedade: tecnoloxía e dixitalización son e serán pezas clave para afrontar calquera desafío económico, sanitario, ecolóxico ou social e, por suposto, laboral.

Este novo obxectivo neste programa está incluído no Plan anual de Fomento do Emprego Digno (PAFED). Debemos redobrar os esforzos para mellorar a comunicación coa cidadanía e

co tecido empresarial, tanto no intercambio de información e na transparencia coma na interacción coas empresas e as persoas traballadoras.

Por outra banda as políticas activas de emprego teñen que funcionar como instrumentos incentivadores para a incorporación efectiva das persoas desempregadas ao mercado de traballo, estimulando a busca activa de emprego e a mobilidade xeográfica e funcional.

Partindo destas consideracións, e con medidas integradas de distintas políticas activas de emprego e o desenvolvemento dun programa de orientación laboral preténdese prestar un servizo de avaliación e orientación laboral ás persoas desempregadas que se constitúa no instrumento que lles axude a adaptarse continuamente ás condicións do mercado de traballo atendendo tanto ás necesidades das empresas como ás das persoas inscritas, a través de itinerarios personalizados e propostas formativas que permitan ás persoas demandantes tomar decisións de xeito mais efectivo.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Este programa está dirixido á mellora da empregabilidade do conxunto das persoas desempregadas ou ocupadas rexistradas na base de datos do Servizo Público de Emprego de Galicia que se atopen nun proceso activo de busca de emprego. Dentro deste colectivo xeral podemos establecer subgrupos prioritarios aos que se prestará especial atención e caracterizados polas súas maiores dificultades para acceder a un emprego, ben sexa polas súas carencias de formación, idade, sexo, discapacidade ou calquera outra circunstancia limitativa: as persoas desempregadas mozas, mulleres, de longa duración, que esgotaran as prestacións ou os subsidios de desemprego, especialmente aquelas sen cualificación profesional, maiores de 45 anos, con discapacidade e as que pertencen aos colectivos en risco de exclusión, en especial as persoas beneficiarias da Renda de Integración Social de Galicia e do Subsidio Extraordinario por Desemprego.

En determinadas liñas de actuación que se materializan a través de axudas e subvencións as beneficiarias directas son entidades públicas e privadas sen ánimo de lucro co obxecto de potenciar o desenvolvemento de programas de orientación, programas integrados de emprego, ou programas mixtos de formación e emprego que poñen en práctica proxectos de utilidade pública ou interese social xeradores de emprego, promovidos e xestionados como instrumento idóneo para fomentar a creación de novas actividades e, polo tanto, de novos empregos nas zonas rurais vencellados a novos xacementos de emprego, favorecendo así unha mellora das rendas e, consecuentemente, das condicións de vida e contribuíndo á fixación de poboación no medio rural.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Nas seguintes táboas reflíctese a evolución do paro rexistrado e das taxas de desemprego nos últimos anos:

MEDIAS ANUAIS DE PARO REXISTRADO								
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
256.960	233.449	212.558	194.428	174.651	163.219	180.253	163.447	146.167

TAXA DE DESEMPREGO (MEDIA ANUAL)								
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
21,65	19,31	17,15	15,67	13,34	11,76	12,02	11,65	11,02

O paro rexistrado (datos en media anual) en Galicia encadeaba ata 2019 seis anos consecutivos de baixada; logo dun pronunciado ascenso en 2020 provocado pola crise da COVID 19, en 2021 recupérase a tendencia anterior á pandemia e Galicia volve a reducir o nivel de paro, situación que se prolonga ata 2022. Do mesmo xeito, a taxa de desemprego viña recortándose progresivamente dende o ano 2014, senda que se ve interrompida en 2020 polas consecuencias da pandemia.

En 2022 consolídase a recuperación económica trala pandemia, feito que tamén se reflicte nos datos de emprego: ao peche do ano, no mes de decembro, os niveis de afiliación á SS e de paro rexistrado acadan valores máximos e mínimos respectivamente: a afiliación á SS medra nun 0,92% interanual e sitúase en 1.042.263 (a cifra máis alta dos últimos 14 anos para este mes) e o paro rexistrado despois de reducirse interanualmente un 6,79% acada as 142.222 persoas (a cifra máis baixa nun decembro dende 1996).

Os datos do mercado ao longo deste 2023 continúan na liña de crecemento e amosan resultados non acadados dende os anos de expansión económica previos á crise de 2008: a taxa de paro do 2º trimestre de 2023 redúcese ata o 9,58, a menor taxa de paro nun 2º trimestre dos últimos quince anos, e os niveis de paro rexistrado en xuño de 2023 incluso melloran aos datos precise e supoñen, ata ese momento, un mínimo absoluto na serie dende 1996. En canto aos traballadores afiliados á SS, en xuño supoñen a cifra máis elevada dende 2008.

Non obstante certo é que o noso mercado de traballo ten que reducir o desaxuste que aínda existe entre as competencias da forza de traballo (traballadores/as en activo) e as necesidades dese mercado de traballo, xa que ese desaxuste pon de manifesto un problema dobre: de empregabilidade das persoas e de competitividade da economía galega.

Neste sentido, a mellora da empregabilidade mediante a execución de políticas integradas de emprego, acompañadas dunha atención personalizada a través dun itinerario individual de inserción, son claves para iniciar a saída da situación de desemprego. En concreto, todas as medidas que aumenten a formación e capacitación profesional son fundamentais para situar ás persoas

desempregadas con opcións de acceder ao mercado de traballo, ou ben de mellorar a posición dentro do mercado de traballo das persoas ocupadas.

## **ANALISE DAFO**

Debilidades:

- A taxa de desemprego, aínda que por debaixo da media do Estado, presenta valores superiores aos da media europea e é especialmente elevada na poboación xuvenil. De feito, a taxa de desemprego nos mozos, en 2022, sitúase 11,8 puntos por riba da taxa de paro total.
- As mulleres seguen a presentar unha fenda con respecto aos homes en canto ao emprego: a taxa de paro feminina en 2022 é superior á masculina en 1,9 puntos, mentres que a taxa de actividade e a taxa de emprego femininas son 7,8 e 8,0 puntos inferiores, respectivamente, ás masculinas. Pola vez que existe un nesgo notable en canto a parcialidade e temporalidade: en 2022 a taxa de temporalidade feminina acadou o 22,1%, fronte a un 16,7% no caso dos homes; as maiores diferenzas danse na taxa de parcialidade, mentres que a porcentaxe de mulleres galegas asalariadas que tiñan xomada parcial foi do 24,10%, nos homes esta porcentaxe foi do 6,10%.
- Dificultades de acceso ao emprego doutros colectivos ademais das persoas mozas, como as persoas paradas de longa duración, ou das persoas en risco de exclusión social.
- Alta representatividade do colectivo dos parados de longa duración, en decembro de 2022 supoñen o 47% de todos os parados inscritos nas oficinas públicas de emprego de Galicia, dentro deles, os que levan en desemprego máis de dous anos supoñen o 70,9%.
- Escasa empregabilidade das mulleres con menor nivel de formación.
- Baixo nivel de aprendizaxe de idiomas

Fortalezas:

- A taxa de emprego medida sobre a poboación en idade laboral (16 a 64 anos) mellora a cifra estatal: Galicia: 65,58%; España: 65,51% (ano 2022)
- Crecente incorporación da muller ao mercado de traballo: Galicia conta no ano 2022 con 529.200 mulleres ocupadas, despois de ascender no último ano un 3,00%. Trátase da maior cifra de mulleres ocupadas de toda a serie (INE 2002).
- Crecente nivel de instrución da poboación activa, sobre todo nas mulleres. O 46,23% dos activos teñen estudos superiores, o 22,99% acadaron a 2ª etapa da secundaria, o 28,29% a 1ª etapa da secundaria e o 2,48% teñen como moito estudos primarios.
- As mulleres están consolidadas no mercado de traballo nos niveis educativos máis altos, cunha tendencia estable: o 55,23% dos activos con estudos superiores en 2022 son mulleres. Paralelamente nos niveis educativos máis baixos (analfabetos e primarios) o seu peso é inferior (39,61%), fronte a un peso do 60,39% do colectivo masculino. Esta



situación é o resultado do cambio na estrutura da man de obra feminina cara un nivel cada vez máis elevado de cualificación

- Proceso de diálogo social.
- Introducción de medidas como a potenciación das accións formativas de competencias clave que permitan o acceso aos certificados profesionais o cal impacta en maiores posibilidades de emprego aos grupos menos cualificados e excluídos do mercado laboral.
- Maior porcentaxe de mulleres nas accións e plans de formación para o emprego.
- Extensa rede de centros de formación para o emprego, con capacidade e experiencia e plataforma de Campus Virtual de Formación para o Emprego.
- Posta en marcha de medidas destinadas as persoas desempregadas en xeral, pero tamén a determinados colectivos especialmente afectados pola dificultade de acceder ou volver a un emprego.
- Demanda dun determinado tipo de competencias por parte do mercado de traballo superior á oferta de persoas en activo que poden ter esas competencias, que dean resposta aos cambios producidos polas transicións dixitais e verde.

Ameazas:

- O abandono educativo temperán. A taxa de abandono educativo temperán en 2022 en Galicia (9,9), pese a ser menor que a de España (13,9), e converxer á da UE27 (9,6), está a aumentar (1,8 puntos no último ano).
- Envellecemento demográfico que pode levar a un estancamento da poboación activa. Galicia en 2022 é a comunidade autónoma co 2º índice de envellecemento máis alto do Estado, despois de Asturias.
- Desánimo e desmotivación entre as persoas paradas de longa duración e os mozos e mozas fronte ao mercado de traballo. Soamente un 15,22% dos parados de longa duración conseguiron un contrato de traballo en 2022. No paro de longa duración son maioritarios os colectivos máis vulnerables: mulleres, maiores de 54 anos e persoas con baixos niveis educativos.
- Perda de capital humano por prolongación do desemprego.
- O desemprego xuvenil.

Oportunidades:

- A conxuntura actual de mellora nos datos de emprego
- A nova oferta formativa deseñada a partir dos resultados da Axenda Galega de Capacidades para o Emprego
- A nova regulación que establece Lei orgánica 3/2022, do 31 de marzo, de ordenación e integración da Formación Profesional.

- A regulación que establece o Real decreto 694/2017, do 3 de xullo, polo que se desenvolve a Lei 30/2015, do 9 de setembro, pola que se regula o Sistema de Formación Profesional para o Emprego no ámbito laboral.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

As distintas liñas de actuación financiadas a través deste programa artéllanse a través das correspondentes ordes de subvencións e dos outros instrumentos legais previstos no artigo 36.3 do Real decreto legislativo 3/2015, do 23 de outubro, polo que se aproba o Texto refundido da Lei de Emprego e no marco dos seguintes documentos de planificación e normas:

- Lei 3/2023, do 28 de febreiro, de Emprego.
- Real decreto 7/2015, do 16 de xaneiro polo que se aproba a Carteira Común de Servizos do Sistema Nacional de Emprego.
- Orde anual do Ministerio de Traballo e Economía Social pola que se distribúen territorialmente, para a súa xestión polas comunidades autónomas con competencias asumidas, subvencións do eido laboral financiadas con cargo aos presupostos xerais do estado.
- Real Decreto 818/2021, do 28 de setembro, polo que se regulan os programas comúns de activación para o emprego do Sistema Nacional de Emprego
- Plan Estratégico de Galicia.
- Estratexia Española de Apoio Activo ao Emprego.
- Plan Anual para o Fomento do Emprego Digno (PAFED).
- Lei 18/2014, do 15 de outubro, de aprobación de medidas urxentes para o crecemento, a competitividade e a eficiencia, que establece o Sistema de Garantía Xuvenil.
- O Programa Operativo FSE Galicia.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A través deste programa preténdese:

- Desenvolvemento dun programa de información e orientación laboral destinado a mellorar as posibilidades de acceso ao emprego das persoas desempregadas, a través da elaboración de itinerarios profesionais personalizados, atendendo ás circunstancias persoais das persoas demandantes así como ás condicións do mercado e da a estrutura socioeconómica do territorio onde se pretende atopar ese emprego.
- Ofrecer un sistema áxil de información que permita coñecer as persoas usuarias o seu nivel de cualificación e potencialidades, contribuír ó desenvolvemento local mediante asesoramento ás empresas, detectar as necesidades, xerar unha oferta de servizos ao autoemprego e xerar unha cultura emprendedora.

- Desenvolvemento de ferramentas e procedementos que promovan e melloren a inserción laboral da poboación activa no noso mercado de traballo, procurando a mellora da información dispoñible e a cualificación dos nosos traballadores segundo as necesidades do tecido empresarial.
- Mellorar a capacidade dos traballadores e traballadoras desempregadas na busca dun novo emprego, priorizando no seu acceso os colectivos con maiores dificultades, ben sexa pola súas características de formación, idade, sexo, discapacidade ou calquera outra circunstancia limitativa; ben sexa pola perda inminente de cobertura na súa protección social, facilitando a aqueles que esgotaran as prestacións e subsidios por desemprego unha nova oportunidade laboral mediante a adquisición e reorientación das súas competencias, a adquisición de experiencia profesional, así como a obtención de recursos de subsistencia económica para eles e as súas familias, ao mesmo tempo que, mediante o seu traballo subvencionado en actividades de interese xeral e social, contribúen tamén á mellora das condicións de vida no rural e nas vilas e cidades e á mellora e recuperación do medio ambiente e de espazos naturais protexidos.
- Favorecer a incorporación e permanencia da xente nova no mercado de traballo, mediante actuacións específicas dirixidas a mellorar a súa empregabilidade ao abeiro das actuacións encadradas no Sistema Nacional de Garantía Xuvenil.
- Remover os atrancos que dificultan a promoción do emprego feminino de xeito que a participación das mulleres nas políticas activas de emprego sexa superior aos homes para o que se xestionarán programas específicos a favor das mulleres e consideraranse colectivos prioritarios nas políticas activas horizontais.
- Facilitar a integración laboral ás persoas con calquera tipo de discapacidade física, psíquica ou sensorial, mediante o establecemento de medidas que fomenten e faciliten o seu acceso ao emprego.
- Facilitar a integración laboral ás persoas en risco de exclusión social, especialmente ás beneficiarias da Renda de Integración Social de Galicia, mediante o establecemento de medidas que fomenten e faciliten o seu acceso ao emprego.
- Facilitar a mobilidade transfronteiriza na Eurorexión Galicia-Norte de Portugal, a través do EURES Transfronteirizo Galicia-Norte de Portugal, proporcionando información sobre as ofertas e demandas de emprego na Eurorexión, sobre a lexislación dos dous países en materia laboral, fiscal e social, e sobre as condicións de vida e de traballo en ambos lados da fronteira.
- Apoiar e fomentar o espírito emprendedor a través do establecemento de ferramentas de apoio, asesoramento e difusión da cultura emprendedora e da innovación e que faciliten e poñan ao alcance dos potenciais emprendedores o coñecemento e os medios materiais establecidos polos distintos estamentos públicos e privados para a posta en marcha de iniciativas emprendedoras e proxectos empresariais que, sendo innovadores, promovan a creación de novos postos de traballo vencellados aos novos xacementos de emprego, preferentemente entre mozos desempregados no medio rural, local e no entorno universitario e contribúan a diversificación do tecido produtivo, garantindo un

desenvolvemento económico sostido en todo o territorio da Comunidade Autónoma de Galicia e incrementando o ritmo de creación de empresas.

- Contribuír ao necesario equilibrio e solidariedade con aqueles territorios mais desfavorecidos na implementación das diferentes medidas de políticas activas de emprego.

Realizaranse as seguintes actividades co obxecto de conseguir estes obxectivos:

- Establecemento de medidas dirixidas a mellorar a empregabilidade e a apoiar a inserción ou reinserción no mercado de traballo dos traballadores e traballadoras desempregados, especialmente daquelas con maiores dificultades de inserción laboral: os que pertencen a colectivos en risco de exclusión social, os mozos, as mulleres, as persoas paradas de longa duración, as persoas demandantes que esgotaran as súas prestacións, as persoas demandantes de primeiro emprego, as persoas con discapacidade, os inmigrantes e os que estean en situación de risco de exclusión social, especialmente as persoas beneficiarias da Renda de Integración social de Galicia.
- Elaboración de itinerarios integrados de inserción personalizada, definindo plans individuais adaptados ás necesidades e características das persoas destinatarias e atendendo á súa situación persoal, familiar e sociolaboral.
- Posta en marcha de programas integrados de emprego con intermediación laboral que combinen distintas políticas activas de emprego.
- Instrumentación de actuacións específicas para a mobilidade e o apoio ao seguimento das accións de mellora da empregabilidade definidas nos itinerarios de inserción.
- Implementación de programas que faciliten a adquisición de experiencia profesional e de formación en alternancia das persoas desempregadas, especialmente daquelas con especiais dificultades de inserción, mediante os programas mixtos de formación e emprego.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	

Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

## BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Este programa está constituído por todas aquelas medidas de políticas activas de emprego que teñen por obxecto mellorar as posibilidades de acceso ao emprego das persoas desempregadas, por conta propia ou allea, e a adaptación da formación e recualificación para o emprego dos traballadores e traballadoras así como aquelas outras destinadas a fomentar o espírito empresarial e a economía social e a establecer mecanismos e ferramentas de asesoramento e acompañamento ás iniciativas emprendedoras para o seu establecemento e nos primeiros momentos da súa andaina.

A Consellería de Promoción de Emprego e Igualdade, tendo en conta que é un dos piares básicos das directrices establecidas na Estratexia Europea para o Emprego, incide na necesidade de reforzar a política de igualdade entre homes e mulleres, porfiando na integración da igualdade de xénero e en mellorar as perspectivas e oportunidades das mulleres en xeral, articula un conxunto de incentivos dirixidos a garantir o principio de igualdade entre homes e mulleres e facilitar tanto o acceso ao mercado de traballo coma a permanencia nel. Estas medidas tradúcese fundamentalmente na definición das mulleres como colectivo beneficiario das axudas e na consideración das mulleres como colectivo preferente no acceso ás mesmas.

## IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	

Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

As mulleres son colectivo preferente en todas as medidas incluídas neste programa de gasto, en concreto, nos programas integrados de emprego e nos programas mixtos de formación e emprego.

Nas convocatorias de axudas para o desenvolvemento de programas integrados de emprego resérvase unha partida económica para programas dirixidos exclusivamente a mulleres.

No que respecta ao desenvolvemento das accións de información, orientación e busca de emprego, as mulleres desempregadas serán un colectivo prioritario no direccionamento automático das persoas demandantes polo que se asignan cada semana as citas cos técnicos de orientación.

**PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.**

A previsión é unha participación final dun sesenta por cento de mulleres dentro do conxunto de persoas desempregadas participantes nas medidas activas de emprego incluídas neste programa de gasto.

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Formación para o Emprego e Orientación

### III.1.6. PROGRAMA 322C - PROMOCIÓN DO EMPREGO, DO EMPREGO AUTÓNOMO E DO MERCADO DE TRABALLO INCLUSIVO

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Este programa ten como finalidade principal, intervir na creación de emprego a través, principalmente, de incentivos aos principais actores nese proceso de creación de emprego: as persoas empresarias e emprendedoras, incluíndo partidas específicas para fomentar a xeración de emprego das mulleres, das persoas mozas, das persoas retornadas e das estranxeiras, das persoas desempregadas con especiais dificultades de inserción no mercado laboral, das persoas con discapacidade, e das persoas en risco de vulnerabilidade. O programa persigue ademais o mantemento e consolidación do emprego a través tamén do mantemento da actividade económica.

Así mesmo, trátase de potenciar o desenvolvemento de programas de cooperación e colaboración con entidades públicas e privadas sen ánimo de lucro como instrumento idóneo para fomentar a creación de novas actividades e, polo tanto, de novos empregos nas zonas rurais vencelladas a novos xacementos de emprego, favorecendo unha mellora nas rendas e, consecuentemente, nas condicións de vida no medio rural e contribuíndo tamén á fixación de poboación nesas zonas rurais.

Igualmente se incentivará a creación e implantación de proxectos emprendedores e o seu posterior desenvolvemento, a través da xeración de cultura emprendedora, a formación, a orientación e o asesoramento, tanto no comezo da actividade emprendedora coma no seu mantemento, con servizos de asesoramento e mentorización, e apoio económico.

##### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Este programa ten un carácter horizontal sendo o as beneficiarias finais del as persoas desempregadas.

Dentro deste colectivo xeral establécense colectivos específicos que son os que presentan maiores dificultades de inserción laboral, e que necesitan medidas específicas de igualdade de oportunidades, pretendéndose facilitar a súa incorporación ou reincorporación ao mercado de

traballo, como son: as mulleres, as persoas con discapacidade, as persoas que pertencen aos colectivos en situación ou en risco de exclusión social (incluída unha liña específica para persoas perceptoras da RISGA, as persoas desempregadas que esgotaran as prestacións ou os subsidios de desemprego, as persoas desempregadas de longa duración, as persoas desempregadas maiores de 45 anos, as persoas emigrantes retornadas e tamén as estranxeiras.

É salientable o colectivo das persoas desempregadas mozas menores de 30 anos, e dentro deste colectivo o das persoas mozas que nin traballan nin reciben unha acción de formación ou educación aos que van dirixidas as medidas de fomento da contratación e do autoemprego.

Non obstante, os colectivos beneficiarios directos das axudas son:

- as persoas emprendedoras que creen o seu propio posto de traballo
- as empresas, e as pequenas iniciativas empresariais xeradoras de emprego.
- as entidades sen ánimo de lucro que xeren postos de traballo e aquelas que realicen labores de emprego con apoio para persoas con discapacidade na empresa ordinaria
- as entidades públicas e privadas sen ánimo de lucro que potencien o desenvolvemento de programas de cooperación e colaboración.
- as empresas, especialmente as que estean a investir en investigación e innovación xerando emprego especialmente para persoas mozas.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Na seguinte táboa reflíctese a evolución do paro rexistrado nos últimos anos, expresado en valores medios anuais:

MEDIAS ANUAIS DE PARO REXISTRADO									
2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
276.007	256.960	233.449	212.558	194.428	174.651	165.308	180.253	163.446	146.167

Como pode observarse a evolución presenta datos que indican a inversión da tendencia, cunha mellora e diminución da media anual de paro a partir do 2014, que se ve interrompida no ano 2020 a causa da Covid-19.

No ano 2021 pódese apreciar unha recuperación significativa, de xeito que os valores indican unha nova tendencia á baixa do paro rexistrado antes da crise provocada pola Covid-19, baixa que se consolida en 2022.

Neste sentido, os programas de incentivos á contratación, os programas de apoio ao autoemprego eo emprendemento individual, e os programas de integración laboral das persoas con discapacidade e en risco de exclusión social son políticas que xunto coas medidas de mellora



da empregabilidade dos traballadores e das traballadoras galegas son clave para iniciar a saída da situación de desemprego.

Así mesmo a actual situación require a adopción de medidas que contribúan o mantemento do emprego e a actividade económica. E programas de impulso e apoio que permitan afrontar a nova situación económica.

## **ANÁLISE DAFO**

Debilidades:

- O elevado número de persoas paradas en Galicia que levan un ano ou máis nesa situación.
- A elevada taxa de desemprego dos maiores de 45 anos
- O baixo nivel de medidas de conciliación da vida laboral e persoal nas pemes galegas.
- Maiores dificultades nas zonas máis rurais para o desenvolvemento de iniciativas emprendedoras.
- Falta de espírito emprendedor e de remuda xeracional
- Elevada inestabilidade no emprego, alta taxa de temporalidade, de xeito especial entre os mozos e as mozas
- Dificultades de acceso ao mercado de traballo doutros colectivos, ademais das persoas mozas, como serían as persoas paradas de longa duración, co consecuente desenganche do mercado laboral, ou as persoas en risco de exclusión laboral e social.
- Escasa empregabilidade da mocidade, especialmente das mulleres con menor nivel de formación.

Ameazas:

- Envellecemento da poboación galega, que afecta tanto á poboación activa como á ocupada.
- Falta de tecido empresarial no ámbito rural.
- Falta de espírito emprendedor e obstáculos burocráticos e administrativos para aquelas persoas que o teñen.
- Difícil inserción no mercado de traballo das persoas paradas de longa duración e dos mozos e mozas.
- Perda de capital humano por prolongación do desemprego.
- Falta de conciliación da vida laboral coa vida persoal, especialmente no ámbito do sector privado.
- Dificultade de trasladar con axilidade a recuperación económica á asignación dos recursos.

- Dificultade económica creada pola situación arrastrada dende a pandemia e agravada pola invasión rusa en Ucraína (incremento dos custos enerxéticos, encarecemento das materias primas agrícolas e minerais)

#### Fortalezas:

- Diminución do número de persoas desempregadas no último horizonte temporal observado.
- Mellora na contratación indefinida e tempo completo.
- Uso de medios telemáticos para a realización de trámites co SPEG.
- Existencia de capacidades investigadoras e de xeración de coñecemento.
- Marco regulador das relacións laborais modernizado.
- Posta en marcha de medidas destinadas ás persoas desempregadas en xeral, pero tamén a determinados colectivos especialmente afectados pola dificultade de volver acceder a un emprego, ou mesmo pola falta de oportunidades para acceder ao seu primeiro posto de traballo.
- Existencia de procedementos e metodoloxías de traballo consolidadas así como contar con persoal cualificado e con experiencia na xestión.

#### Oportunidades:

- Demanda de novas ocupacións, cualificacións e perfís profesionais derivados da evolución tecnolóxica, e desenvolvemento de postos de traballo en novos sectores e áreas: novos xacementos de emprego, emprego verde, sectores tecnolóxicos, I+D+i, sector turístico; economía baixa en carbono, economía mariña e marítima e crecemento azul.
- Emprego autónomo como fórmula para a reincorporación ao mercado de traballo, especialmente para as persoas maiores de 45 anos.
- Impulso, dinamización e crecemento das empresas e o emprendemento entre a sociedade galega.
- Gran potencial do sector comercial como xerador de emprego, especialmente entre as mulleres e a mocidade.
- O interese da comunidade científica e tecnolóxica por chegar ao mercado a través do emprendemento.
- Capacidade de resiliencia do sector servizos, o que maior volume de emprego aglutina na Comunidade Autónoma, con especial posibilidade de desenvolvemento nas zonas intermedias de poboación.
- Incentivos á contratación que permitan atender as demandas do tecido produtivo
- Dixitalización da empresa galega o cal requirirá novos perfís profesionais e novas oportunidades de emprego.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

As distintas liñas de actuación financiadas a través deste programa artéllanse a través das correspondentes ordes de convocatoria de subvencións no marco dos seguintes documentos de planificación e normas:

- Lei 3/2023, do 28 de febreiro, de Emprego.
- Real decreto 818/2021, do 28 de setembro, polo que se regulan os programas comúns de activación para o emprego do Sistema Nacional de Emprego.
- Lei 6/2022, do 31 de marzo, de modificación do Texto Refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, aprobado polo Real Decreto Lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, para establecer e regular a accesibilidade cognitiva e as súas condicións de existencia e aplicación.
- Orde anual do Ministerio de Emprego e Seguridade Social pola que se distribúen territorialmente, para a súa xestión polas comunidades autónomas con competencias asumidas subvencións do eido laboral financiadas con cargo aos Presupostos Xerais do Estado.
- As distintas normas estatais que regulan as liñas básicas dos programas de axudas de fomento do emprego financiados con fondos finalistas.
- Lei 18/2014, do 15 de outubro, de aprobación de medidas urxentes para o crecemento, competitividade e eficiencia, que establece o Sistema Nacional de Garantía Xuvenil.
- Plan de Garantía Xuvenil Plus 2021-2027 .
- Plan Anual de Políticas de Emprego (PAPE) 2023.
- Plan Estratégico de Galicia 2021-2030.
- Programa FSE+ Galicia 2021-2027.
- Lei 20/2007, do 11 de xullo, do Estatuto do traballo autónomo.
- Lei 9/2013, do 19 de decembro, do emprendemento e da competitividade económica de Galicia.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A través deste programa e tendo en conta dun xeito transversal a igualdade de oportunidades entre os homes e as mulleres, preténdese:

- A adquisición de experiencia laboral, mediante o desenvolvemento de habilidades formativas, para a súa integración no mercado de traballo
- Que as persoas desempregadas atopen un posto de traballo por conta allea.
- Que as persoas traballadoras cun contrato temporal acaden a súa estabilidade no emprego.

- Mellorar a empregabilidade da mocidade galega a través da adquisición de experiencia profesional, incentivando a súa contratación.
- Que as persoas desempregadas creen o seu propio posto de traballo a través das fórmulas de autoemprego.
- Apoiar e fomentar o traballo autónomo dirixido ao establecemento e desenvolvemento de iniciativas económicas e profesionais por conta propia
- Que as persoas con discapacidade ou en risco de exclusión social se integren social e laboralmente.
- Que as persoas mozas se incorporen, por conta propia ou allea, e de xeito efectivo ao mercado de traballo.
- Que as mulleres reciban axudas específicas, de maior contía económica, que contribúan no obxectivo de igualdade de oportunidades.
- Fomentar a creación de emprego no rural galego, incrementando a través de nova fórmulas e metodoloxías, a posta en marcha de novas empresas e a revitalización do rural.
- Mellorar a capacidade dos traballadores e traballadoras desempregadas na busca dun novo emprego, priorizando no seu acceso aos colectivos con maiores dificultades, ben sexa pola súas características de formación, idade, sexo, discapacidade ..., ben sexa pola perda inminente de cobertura na súa protección social, facilitando a aqueles que esgotaran as prestacións e subsidios por desemprego unha nova oportunidade laboral mediante a reorientación das súas competencias e a adquisición de experiencia profesional, ao tempo que, mediante o seu traballo subvencionado en actividades de interese xeral e social, contribúen á mellora das condicións de vida no rural e á mellora e recuperación do medio ambiente e de espazos naturais protexidos.
- Facilitar a integración laboral ás persoas con calquera tipo de discapacidade física, psíquica ou sensorial, mediante o establecemento de medidas que fomenten e faciliten o seu acceso ao emprego.
- Facilitar a integración laboral ás persoas en risco de exclusión social, especialmente ás beneficiarias da Renda de Integración Social de Galicia e beneficiarios do programa de activación para o emprego, mediante o establecemento de medidas que fomenten e faciliten o seu acceso ao emprego.
- Mantemento da actividade económica e do emprego.
- Orientar os esforzos emprendedores cara a aqueles sectores onde exista un maior potencial para a creación de empresas, ben polas súas elevadas taxas de crecemento sectorial, ben polo seu carácter representativo da economía galega, ben por abordar actividades vinculadas aos novos viveiros de emprego, das novas tecnoloxías ou de actividades de especial interese público, económico ou social.
- Mellorar a coordinación entre as diversas entidades que traballan no eido do emprendemento e o autoemprego, provocando sinerxías que redunden positivamente nos servizos prestados ás persoas emprendedoras.

- Fidelizar as iniciativas emprendedoras apoiando a súa continuidade e consolidación mediante axudas ao investimento en propiedade vinculado ao proxecto empresarial.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

A integración da dimensión da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes é obxecto das competencias autonómicas sobre emprego e relacións laborais e é obxecto das actuacións da Consellería de Promoción Emprego e Igualdade.

A través das accións deste programa preténdese, por medio de medidas de discriminación positiva, acadar unha maior participación das mulleres no mercado laboral, dado que a súa taxa de actividade e de ocupación é menor ca dos homes e a súa taxa de desemprego é máis alta ca dos homes.

As potenciais persoas beneficiarias das accións deste programa as persoas desempregadas. Tomando como referencia os datos de decembro de 2022 a situación en que se atopan as mulleres é a que segue:

TOTAL PARO REXISTRADO	HOMES		MULLERES	
146.167	60.920	41,67%	85.247	58,32%

O paro feminino descendeu no ano 2022 nun 10,14 con respecto ao 2021, cuxa situación era:

TOTAL PARO REXISTRADO	HOMES		MULLERES	
163.446	68.577	41,95 %	94.869	58,04 %

Pero as pesar desa redución, a porcentaxe de mulleres desempregadas segue a ser un 16,6% máis ca dos homes, polo que a maior parte das medidas incluídas no programa 322C recollen todas elas incentivos específicos dirixidos a fomentar a contratación de mulleres e mesmo existen algunhas medidas específicas dirixidas exclusivamente a incentivar o emprego e o emprendemento feminino.

Á vista dos resultados, continúa sendo necesario manter un tratamento diferenciado.

#### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	X
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	X
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

Incentivos á contratación por conta allea: DESTINATARIA: toda a sociedade, non obstante conta cunha partida orzamentaria específica dirixida a mulleres. Dirixidos fundamentalmente a empresas, persoas empregadoras e tamén asociacións cando actúan como empregadoras.

Incentivos ao autoemprego e ás iniciativas empresariais: DESTINATARIA: toda a sociedade.

Incentivos á integración laboral dos colectivos vulnerables: DESTINATARIA: toda a sociedade.

Incentivos ás entidades públicas e privadas sen ánimo de lucro para potenciar o desenvolvemento de programas de cooperación e colaboración: DESTINATARIA: toda a sociedade.

Todas estas actuacións contemplan nos seus incentivos incrementos económicos específicos para as mulleres en situación de desemprego ademais dos propios das súas circunstancias persoais.

## **MEDIDAS ESPECÍFICAS DE CONCILIACIÓN**

1. Establecemento de axudas ás pequenas e medianas empresas galegas para a introdución de medidas de organización flexible do tempo de traballo (flexibilidade horaria, de xornada, quendas, vacacións), o traballo a distancia, a mobilidade xeográfica así como outros beneficios sociais e servizos que faciliten ás traballadoras e traballadores compatibilizar a esfera laboral coa vida persoal e familiar.

Na subvención para axudas a iniciativas de emprego de base tecnolóxica tamén se establecen axudas á conciliación á que poden acollerse homes e mulleres

Indicador: Número de empresas que reciben axudas para desenvolver medidas de fomento da igualdade e da conciliación de vida laboral e familiar.

2. Consolidación de axudas á conciliación da persoa traballadora autónoma, tanto nos casos de por maternidade ou paternidade, como para o coidado de maiores, menores e persoas dependentes, a través da convocatoria dunha axuda específica, co fin de que se poida aumentar o permiso de maternidade ou paternidade, mediante a subvención á contratación dunha persoa substituta cun contrato de duración mínima de 6 meses e ata 1 ano, da subvención á contratación dunha persoa traballadora para tarefas de coidado de maiores,

menores e persoas dependentes e/ou unha axuda para o apoio nos custos dos servizos de coidado (centros).

Indicador: Número de axudas por conciliación e corresponsabilidade (homes e mulleres).

### **SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO.**

Contribuirase a reducir o diferencial existente entre a taxa de paro feminino e a taxa de paro masculino, a través dun acceso ao emprego en condicións de igualdade.

A previsión é que a través dos programas de axudas deste programa o 50 % da persoas beneficiarias finais do mesmo (persoas desempregadas ou cun emprego precario) sexan mulleres. Este porcentaxe atópase na actualidade nun 44,85 % de mulleres beneficiarias.

Facilitarase o acceso a actividades formativas favorecendo a conciliación da vida persoal, familiar e profesional. Contribuirase a formar as persoas traballadoras baixo criterios de igualdade

### **INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.**

Todas as liñas de axudas incluídas neste programa de gasto contan con informe de impacto de xénero.

### **C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN**

Secretaría Xeral de Apoio ao Emprego, Traballo Autónomo e Economía Social  
Dirección Xeral de Emprendemento e Apoio ao Emprego



### III.1.7. PROGRAMA 323A - FORMACIÓN PROFESIONAL DESEMPREGADOS

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O servizo público de emprego está obrigado a desenvolver a súa actividade de cara ás persoas desempregadas, actuando conforme aos principios de igualdade de oportunidades, non discriminación, transparencia, gratuidade, efectividade e calidade na prestación de servizos. E debe prestarlles unha atención que lles permita mellorar as súas competencias e cualificación profesional, mellorando a súa empregabilidade e incrementando as súas posibilidades de inserción laboral. De igual xeito, todas as políticas activas que se desenvolvan deben potenciar nas persoas traballadoras desempregadas unha actitude proactiva estimulando a busca activa de emprego, de xeito que esas políticas actúen como instrumentos incentivadores para a incorporación efectiva das persoas desempregadas ao mercado de traballo

De xeito particular, desenvolveranse accións e medidas destinadas a mellorar a empregabilidade das persoas mozas, tanto das que carecen de cualificación, como daquelas que estando cualificadas atopan dificultades para acceder por primeira vez ao mercado laboral.

Do mesmo xeito, desenvolveranse accións e medidas específicas destinadas a mellorar a empregabilidade das persoas beneficiarias do Subsidio Extraordinario por Desemprego.

Neste contexto, a formación profesional para o emprego convértese no principal factor de impulso da mellora da empregabilidade tanto da poboación desempregada como da poboación ocupada.

##### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

- Persoas traballadoras desempregadas inscritas no Servizo Público de Emprego de Galicia, en especial aqueles colectivos con especiais dificultades de inserción laboral: mozos; mulleres, especialmente as vítimas de violencia de xénero; persoas con discapacidade, parados de longa duración, emigrantes retomados e outros colectivos con dificultades de inclusión, beneficiarios do programa extraordinario de activación para o emprego e persoas mozas beneficiarias do programa de garantía xuvenil.
- Persoas traballadoras ocupadas, dentro dos límites de participación que estableza a normativa estatal aplicable.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Nas seguintes táboas reflíctese a evolución do paro rexistrado e das taxas de desemprego nos últimos anos:

MEDIAS ANUAIS DE PARO REXISTRADO								
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
256.960	233.449	212.558	194.428	174.651	163.219	180.253	163.447	146.167

TAXA DE DESEMPREGO (MEDIA ANUAL)								
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
21,65	19,31	17,15	15,67	13,34	11,76	12,02	11,65	11,02

O paro rexistrado (datos en media anual) en Galicia encadeaba ata 2019 seis anos consecutivos de baixada; logo dun pronunciado ascenso en 2020 provocado pola crise da COVID 19, en 2021 recupérase a tendencia anterior á pandemia e Galicia volve a reducir o nivel de paro, situación que se prolonga ata 2022. Do mesmo xeito, a taxa de desemprego viña recortándose progresivamente dende o ano 2014, senda que se ve interrompida en 2020 polas consecuencias da pandemia.

En 2022 consolídase a recuperación económica trala pandemia, feito que tamén se reflicte nos datos de emprego: ao peche do ano, no mes de decembro, os niveis de afiliación á SS e de paro rexistrado acadan valores máximos e mínimos respectivamente: a afiliación á SS medra nun 0,92% interanual e sitúase en 1.042.263 (a cifra máis alta dos últimos 14 anos para este mes) e o paro rexistrado despois de reducirse interanualmente un 6,79% acada as 142.222 persoas (a cifra máis baixa nun decembro dende 1996).

Os datos do mercado ao longo deste 2023 continúan na liña de crecemento e amosan resultados non acadados dende os anos de expansión económica previos á crise de 2008: a taxa de paro do 2º trimestre de 2023 redúcese ata o 9,58, a menor taxa de paro nun 2º trimestre dos últimos quince anos, e os niveis de paro rexistrado en xuño de 2023 incluso melloran aos datos precise e supoñen, ata ese momento, un mínimo absoluto na serie dende 1996. En canto aos traballadores afiliados á SS, en xuño supoñen a cifra máis elevada dende 2008.

Non obstante certo é que o noso mercado de traballo ten que reducir o desaxuste que aínda existe entre as competencias da forza de traballo (persoas traballadoras en activo) e as necesidades dese mercado de traballo, xa que ese desaxuste pon de manifesto un problema dobre: de empregabilidade das persoas e de competitividade da economía galega.

Neste sentido, a mellora da empregabilidade mediante a execución de políticas integradas de emprego, acompañadas dunha atención personalizada a través dun itinerario individual de inserción, son claves para iniciar a saída da situación de desemprego. En concreto, todas as medidas que aumenten a formación e capacitación profesional son fundamentais para situar ás persoas

desempregadas con opcións de acceder ao mercado de traballo, ou ben de mellorar a posición dentro do mercado de traballo das persoas ocupadas.

## **ANALISE DAFO**

### Debilidades:

- A taxa de desemprego, aínda que por debaixo da media do Estado, presenta valores superiores aos da media europea e é especialmente elevada na poboación xuvenil. De feito, a taxa de desemprego nos mozos, en 2022, sitúase 11,8 puntos por riba da taxa de paro total.
- As mulleres seguen a presentar unha fenda con respecto aos homes en canto ao emprego: a taxa de paro feminina en 2022 é superior á masculina en 1,9 puntos, mentres que a taxa de actividade e a taxa de emprego femininas son 7,8 e 8,0 puntos inferiores, respectivamente, ás masculinas. Pola vez que existe un nesgo notable en canto a parcialidade e temporalidade: en 2022 a taxa de temporalidade feminina acadou o 22,1%, fronte a un 16,7% no caso dos homes; as maiores diferenzas danse na taxa de parcialidade, mentres que a porcentaxe de mulleres galegas asalariadas que tiñan xomada parcial foi do 24,10%, nos homes esta porcentaxe foi do 6,10%.
- Dificultades de acceso ao emprego doutros colectivos ademais das persoas mozas, como as persoas paradas de longa duración, ou das persoas en risco de exclusión social.
- Alta representatividade do colectivo dos parados de longa duración, en decembro de 2022 supoñen o 47% de todos os parados inscritos nas oficinas públicas de emprego de Galicia, dentro deles os que levan parados máis de dous anos supoñen o 70,9%.
- Escasa empregabilidade das mulleres con menor nivel de formación.
- Baixo nivel de aprendizaxe de idiomas

### Fortalezas:

- A taxa de emprego medida sobre a poboación en idade laboral (16 a 64 anos) mellora a cifra estatal: Galicia: 65,58%; España: 65,51% (ano 2022)
- Crecente incorporación da muller ao mercado de traballo: Galicia conta no ano 2022 con 529.200 mulleres ocupadas, despois de ascender no último ano un 3,00%. Trátase da maior cifra de mulleres ocupadas de toda a serie (INE 2002).
- Crecente nivel de instrución da poboación activa, sobre todo nas mulleres. O 46,23% dos activos teñen estudos superiores, o 22,99% acadaron a 2ª etapa da secundaria, o 28,29% a 1ª etapa da secundaria e o 2,48% teñen como moito estudos primarios.
- As mulleres están consolidadas no mercado de traballo nos niveis educativos máis altos, cunha tendencia estable: o 55,23% dos activos con estudos superiores en 2022 son mulleres. Paralelamente nos niveis educativos máis baixos (analfabetos e primarios) o seu peso é inferior (39,61%), fronte a un peso do 60,39% do colectivo masculino. Esta

situación é o resultado do cambio na estrutura da man de obra feminina cara un nivel cada vez máis elevado de cualificación

- Proceso de diálogo social.
- Introducción de medidas como a potenciación das accións formativas de competencias clave que permitan o acceso aos certificados profesionais o cal impacta en maiores posibilidades de emprego aos grupos menos cualificados e excluídos do mercado laboral.
- Maior porcentaxe de mulleres nas accións e plans de formación para o emprego.
- Extensa rede de centros de formación para o emprego, con capacidade e experiencia e plataforma de Campus Virtual de Formación para o Emprego.
- Posta en marcha de medidas destinadas as persoas desempregadas en xeral, pero tamén a determinados colectivos especialmente afectados pola dificultade de acceder ou volver a un emprego.
- Demanda dun determinado tipo de competencias por parte do mercado de traballo superior á oferta de persoas en activo que poden ter esas competencias, que dean resposta aos cambios producidos polas transicións dixitais e verde.

Ameazas:

- O abandono educativo temperán. A taxa de abandono educativo temperán en 2022 en Galicia (9,9), pese a ser menor que a de España (13,9), e converxer á da UE27 (9,6), está a aumentar (1,8 puntos no último ano).
- Envellecemento demográfico que pode levar a un estancamento da poboación activa. Galicia en 2022 é a comunidade autónoma co 2º índice de envellecemento máis alto do Estado, despois de Asturias.
- Desánimo e desmotivación entre as persoas paradas de longa duración e os mozos e mozas fronte ao mercado de traballo. Soamente un 15,22% dos PLD conseguiron un contrato de traballo en 2022. No paro de longa duración son maioritarios os colectivos máis vulnerables: mulleres, maiores de 54 anos e persoas con baixos niveis educativos.
- Perda de capital humano por prolongación do desemprego.
- O desemprego xuvenil.

Oportunidades:

- A conxuntura actual de mellora nos datos de emprego
- A nova oferta formativa deseñada a partir dos resultados da Axenda Galega de Capacidades para o Emprego
- A nova regulación que establece Lei Orgánica 3/2022, do 31 de marzo, de ordenación e integración da Formación Profesional.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O desenvolvemento do programa artéllase no marco da normativa de aplicación á contratación administrativa e ás subvencións, así como a través da seguinte normativa específica :

- Lei orgánica 3/2022, do 31 de marzo, de ordenación e integración da Formación Profesional.
- Real Decreto 659/2023, do 18 de xullo, polo que se desenvolve a ordenación do Sistema de Formación Profesional.
- Lei 3/2023, do 28 de febreiro, de Emprego
- Real Decreto 7/2015, do 16 de xaneiro polo que se aproba a Carteira Común de Servizos do Sistema Nacional de Emprego.
- Lei 30/2015, do 9 de setembro, pola que se regula o Sistema de Formación Profesional para o emprego no ámbito laboral, naquelas disposicións que non se opoñan ao establecido na Lei orgánica 3/2022, do 31 de marzo, de ordenación e integración da formación profesional.
- Real decreto 115/2017, do 17 de febreiro, polo que se regula a comercialización e manipulación de gases fluorados e equipos baseados neles, así como a certificación dos profesionais que os empregan e polo que se establecen os requisitos técnicos para as instalacións que desenvolven actividades que emitan gases fluorados.
- Real decreto 694/2017, do 3 de xullo, polo que se desenvolve a Lei 30/2015, do 9 de setembro, pola que se regula o Sistema de Formación Profesional para o Emprego no ámbito laboral.
- Real Decreto 34/2008, do 18 de xaneiro, polo que se regulan os certificados profesionais.
- Orde TMS/283/2019, de 12 de marzo, pola que se regula o Catálogo de Especialidades Formativas no marco do sistema de formación profesional para o emprego no ámbito laboral.
- Orde TMS 368/2019, do 28 de marzo, pola que se desenvolve o Real decreto 694/2017, do 3 de xullo, polo que se desenvolve a Lei 30/2015, do 9 de setembro, pola que se regula o Sistema de Formación Profesional para o Emprego no ámbito laboral, en relación coa oferta formativa das administracións competentes e o seu financiamento, e se establecen as bases reguladoras para a concesión de subvencións públicas destinadas ao seu financiamento.
- Orde TMS/369/2019, de 28 de marzo, pola que se regula o Rexistro Estatal de Entidades de Formación do sistema de formación profesional para o emprego no ámbito laboral, así como os procesos comúns de acreditación e inscrición das entidades de formación para impartir especialidades formativas incluídas no Catálogo de Especialidades Formativas.

- Orde anual do Ministerio competente en materia de emprego pola que se distribúen territorialmente, para a súa xestión polas comunidades autónomas con competencias asumidas, subvencións do eido laboral financiadas con cargo aos Presupostos Xerais do Estado.
- Resolución anual do Ministerio competente en materia de educación pola que se distribúen territorialmente, para a súa xestión polas comunidades autónomas con competencias asumidas, subvencións do eido da formación profesional dos Grados A, B e C con cargo aos Presupostos Xerais do Estado.
- As distintas normas estatais que regulan as liñas básicas dos programas de axudas de fomento do emprego financiados con fondos finalistas.
- Plan Estratéxico de Galicia
- Estratexia Española de Apoio Activo ao Emprego.
- Plan Anual para o Fomento do Emprego digno (PAFED)
- Programa FSE + Galicia 2021-2027.
- Axenda Galega de Capacidades para o Emprego.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Resúmese nos seguintes puntos:

- Favorecer a incorporación ao mercado de traballo dos colectivos de difícil inserción especialmente os menores de 30 anos, maiores de 45 anos e aqueles que son persoas desempregadas de longa duración.
- Fomentar o emprego e a estabilidade e intervir eficazmente entre as persoas demandantes e empregadoras.
- Ofrecer un sistema áxil de información que permita coñecer as persoas usuarias o seu nivel de cualificación e potencialidades, contribuír ao desenvolvemento local mediante asesoramento ás empresas, detección de necesidades, xerar unha oferta de servizos ao autoemprego e xerar unha cultura emprendedora.
- Racionalizar e informatizar os procedementos de xestión dos programas de formación para o emprego.
- Continuar coa evolución do sistema de información do Servizo Público de Emprego, empregando as novas tecnoloxías da información e a comunicación.
- Dotar de equipamento aos centros de formación propios para a execución das súas funcións.
- Desenvolver e mellorar as aplicacións web, sobre o mercado laboral galego en diferentes variables significativas (contratos, paro rexistrado, persoas traballadoras afiliadas e empresas).

- Fomentar a calidade e integración da formación profesional a través das convocatorias de competencias clave para ter acceso aos cursos de certificados profesionais, promovendo a flexibilización nas vías de acceso aos recursos formativos para a preparación das probas así como fomentar a realización destas probas ao longo de todo o ano.
- Contribuír ao necesario equilibrio e solidariedade con aqueles territorios máis desfavorecidos, na implementación das diferentes medidas de políticas activas de emprego.
- Realizar unha oferta formativa axeitada ás necesidades do mercado de traballo.
- Conseguir que o investimento en formación responda aos cambios rápidos e constantes que teñen lugar no noso entorno produtivo, coa finalidade de manter actualizadas as competencias das persoas traballadoras e de aumentar a competitividade das empresas.
- Fomentar a formación con compromiso de contratación.
- Potenciar as accións formativas máis demandadas polos sectores económicos e produtivos de cada comarca, así como aquelas de carácter complementario, experimental e innovador, no ámbito da formación profesional para o emprego, a formación TIC, en idiomas, e ambiental.
- Desenvolver, a través da Axenda Galega de Capacidades para o Emprego, accións estratéxicas innovadoras e integrais, para a mellora das capacidades e para atraer e reter talento, promovendo a aprendizaxe permanente ao longo da vida e impulsando novas vías de ofertas formativas de máis curta duración e flexibles que poidan dar lugar a microcredenciais.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

## BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

O programa busca prestarlles ás persoas desempregadas unha atención que lles permita mellorar as súas competencias e cualificación profesional, mellorando a súa empregabilidade e incrementando as súas posibilidades de inserción laboral. A Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade, tendo en conta que un dos piares básicos das directrices establecidas na Estratexia Europea para o Emprego, diante da necesidade de reforzar a política de igualdade entre homes e mulleres, e especialmente co obxecto de mellorar as perspectivas e oportunidades das mulleres de cara a súa inserción laboral, desenvolve unha serie de medidas dirixidas a garantir o principio de igualdade entre homes e mulleres e facilitar tanto o acceso ao mercado de traballo como a permanencia nel.

## IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	X



**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

- A consideración das mulleres como colectivo preferente no acceso ás accións formativas: nos procesos de selección para o acceso as accións formativas, identificarase ao colectivo "mulleres", especialmente ás "mulleres vítimas de violencia de xénero" de acordo co disposto no artigo 3 do Real decreto 1917/2008, do 21 de novembro, polo que se aproba o programa de inserción sociolaboral para mulleres vítimas de violencia de xénero, como un dos colectivos preferentes, segundo os criterios establecidos na correspondente orde de convocatoria, facilitando deste xeito o seu acceso á formación e incrementando a súa empregabilidade.
- O mantemento de axudas específicas para as mulleres vítimas de violencia de xénero que participen nas accións.
- O mantemento de axudas á conciliación, co obxecto de conciliar a asistencia ás accións formativas co coidado de fillos menores de 12 anos ou familiares dependentes.
- A inclusión, en todas as accións formativas subvencionadas, dos módulos formativos sobre igualdade, nos termos do artigo 26 do Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma en materia de igualdade.

**PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.**

O establecemento do colectivo "mulleres" como preferente contribuirá a redución da brecha de xénero, favorecendo acadar unha participación igualitaria de homes e mulleres nas accións formativas. Así mesmo, as axudas á conciliación permitirán incrementar o número de mulleres participantes nos cursos, e diminuír a taxa de abandonos.

**SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO.**

Anualmente convócanse probas de avaliación en competencias clave para o acceso aos cursos de formación para o emprego de certificados profesionais de nivel 2 e 3. Na convocatoria

do ano 2023 rexistráronse 2.424 solicitudes cun total de 10.090 probas realizadas; desas solicitudes 855 foron realizadas por homes e 1.569 por mulleres (64,73%) o que amosa que a baixa cualificación segue tendo un sesgo feminino.

Nas accións formativas dirixidas a persoas traballadoras desempregadas participaron no período que vai dende o 1 de xaneiro ao 31 de xullo de 2023 un total de 6.606 mulleres, o que representa unha porcentaxe do 53,91 % do alumnado total.

Se ampliamos a serie de datos a anos anteriores, tomando o intervalo que vai dende o 1 de xaneiro de 2022 até o 31 de xullo de 2023, a cifra de mulleres que participaron nas accións formativas subvencionadas acada un total de 14.283, o que supón un ratio sobre o total de persoas asistentes do 51,75%

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Formación para o Emprego e Orientación

### III.1.8. PROGRAMA 323B - FORMACIÓN PROFESIONAL OCUPADOS

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Coa finalidade de contribuír á estabilidade de emprego e a cohesión social, este programa pretende tanto mellora das competencias e cualificacións como a actualización e especialización profesional das persoas traballadoras ocupadas.

Para acadar este obxectivo débese proporcionar ás persoas unha maior motivación para o progreso na súa cualificación profesional e para a mellora das súas competencias e cualificacións, apostando por unha formación que favoreza a aprendizaxe permanente dos traballadores e o pleno desenvolvemento das súas capacidades profesionais.

A formación constitúe un obxectivo estratéxico para reforzar a produtividade e a competitividade das empresas e para potenciar a empregabilidade dos traballadores. Neste contexto débese proporcionar unha formación axeitada ás persoas traballadoras ocupadas nun contexto de transición verde e dixital no escenario posterior á irrupción da pandemia do COVID-19. Así mesmo débese estender a formación das persoas traballadoras ocupadas a ámbitos nos que non estea plenamente introducida.

Consonte ao anterior a Xunta de Galicia, a través da Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade, puxo en marcha a Axenda Galega de Capacidades para o Emprego, coa finalidade de coñecer as necesidades de man de obra do sector produtivo empresarial galego e a partir de aí incentivar a formación axeitada a esas necesidades e así mellorar a competitividade das empresas de Galicia.

Todo isto redundará na mellora da produtividade e competitividade das empresas, e da estabilidade e calidade no emprego.

### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

- Persoas traballadoras ocupadas para mellorar a súa adaptabilidade o mercado laboral nun contexto de transición verde e dixital impulsado pola aparición da pandemia do COVID-19.
- Persoas traballadoras desempregadas, dentro dos límites de participación que estableza a normativa estatal aplicable.

### DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A estrutura empresarial galega constituída nunha porcentaxe moi elevada por Pemes e microempresas, con dificultades en moitas ocasións para facer fronte á globalización, así como á transformación tecnolóxica, o que afecta ao seu nivel de competitividade, determina que se teña que facer un especial esforzo na cualificación profesional das persoas traballadoras ocupadas galegas. Esta cualificación redundará en facer as empresas galegas máis fortes e competitivas.

Para avanzar neste ámbito de actuación nos últimos anos vense a desenvolver actuacións encamiñadas á adquisición polas persoas traballadoras ocupadas de coñecementos, habilidades e aptitudes ante a crecente incorporación das novas tecnoloxías no mercado laboral así como a instrumentar todas cantas medidas resulten necesarias para posibilitar que os traballadores teñan unha maior capacidade de formación que lles permita adecuarse aos cambios que poidan xurdir ao longo da súa traxectoria profesional.

Cómpre ademais ter en conta a dobre transición verde e dixital e que a pandemia do Covid-19 acelerou esas transicións e trouxo novos desafíos profesionais para moitas persoas que necesitan reciclarse, adquirir novas habilidades ou actualizar as existentes para adaptarse a un mercado que está continuamente transformándose. Por iso cómpre contar cun marco formativo para o emprego que favoreza a integración e a reconversión laboral e contribuír a xerar novas oportunidades laborais.

Dado o peso que no noso tecido produtivo representan os autónomos e emprendedores estívese a apostar por unha formación axeitada ás súas necesidades e demandas, favorecendo deste xeito o emprendemento e o acceso ao autoemprego.

## **ANÁLISE DAFO**

Debilidades:

- Reducido tamaño das empresas que repercute na súa baixa capacidade formadora.
- Baixa internacionalización.
- Desigualdade territorial pola concentración da poboación e da densidade empresarial na franxa costeira.

Fortalezas:

- Proceso de diálogo social.
- Establecemento de instrumentos de colaboración con entidades representativas dos sectores produtivos.
- Extensa rede de centros de formación para o emprego, con capacidade e experiencia e plataforma de Campus Virtual de Formación para o Emprego.

Ameazas:

- Coxuntura inestable no marco económico de referencia
- Avellentamento da poboación activa e ocupada.
- Perda de capital humano activo en investigación e innovación.

Oportunidades:

- Desenvolvemento de postos de traballo en novos sectores e areas: emprego verde, sectores tecnolóxicos, sector turístico, economía azul..
- A nova regulación que establece Lei Orgánica 3/2022, do 31 de marzo, de ordenación e integración da Formación Profesional e o Real decreto 659/2023, do 18 de xullo, polo que se desenvolve a ordenación do Sistema de Formación Profesional.

## **DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA**

O desenvolvemento do programa artéllase no marco da normativa de aplicación á contratación administrativa e ás subvencións, así como a través da seguinte normativa específica:

- Lei orgánica 3/2022, do 31 de marzo, de ordenación e integración da Formación Profesional.
- Real decreto 659/2023, do 18 de xullo, polo que se desenvolve a ordenación do Sistema de Formación Profesional.
- Lei 3/2023, do 28 de febreiro, de Emprego
- Real decreto 7/2015, do 16 de xaneiro polo que se aproba a Carteira Común de Servizos do Sistema Nacional de Emprego.
- Lei 30/2015, do 9 de setembro, pola que se regula o Sistema de Formación Profesional para o emprego no ámbito laboral, naquelas disposicións que non se opoñan ao establecido na Lei orgánica 3/2022, do 31 de marzo, de ordenación e integración da formación profesional.
- Real decreto 115/2017, do 17 de febreiro, polo que se regula a comercialización e manipulación de gases fluorados e equipos baseados neles, así como a certificación dos profesionais que os empregan e polo que se establecen os requisitos técnicos para as instalacións que desenvolven actividades que emitan gases fluorados.
- Real decreto 694/2017, do 3 de xullo, polo que se desenvolve a Lei 30/2015, do 9 de setembro, pola que se regula o Sistema de Formación Profesional para o Emprego no ámbito laboral.
- Real Decreto 34/2008, do 18 de xaneiro, polo que se regulan os certificados profesionais.
- Orde TMS/283/2019, de 12 de marzo, pola que se regula o Catálogo de Especialidades Formativas no marco do sistema de formación profesional para o emprego no ámbito laboral.
- Orde TMS 368/2019, do 28 de marzo, pola que se desenvolve o Real decreto 694/2017, do 3 de xullo, polo que se desenvolve a Lei 30/2015, do 9 de setembro, pola que se regula o Sistema de Formación Profesional para o Emprego no ámbito laboral, en relación coa oferta formativa das administracións competentes e o seu financiamento, e se establecen as bases reguladoras para a concesión de subvencións públicas destinadas ao seu financiamento.
- Orde TMS/369/2019, de 28 de marzo, pola que se regula o Rexistro Estatal de Entidades de Formación do sistema de formación profesional para o emprego no ámbito laboral, así como os procesos comúns de acreditación e inscrición das entidades de formación para impartir especialidades formativas incluídas no Catálogo de Especialidades Formativas.
- Orde anual do Ministerio competente en materia de emprego pola que se distribúen territorialmente, para a súa xestión polas comunidades autónomas con competencias asumidas, subvencións do eido laboral financiadas con cargo aos Presupostos Xerais do Estado.
- As distintas normas estatais que regulan as liñas básicas dos programas de axudas de fomento do emprego financiados con fondos finalistas.

- Plan Estratéxico de Galicia.
- Estratexia Española de Apoio Activo ao Emprego.
- Plan Anual para o Fomento do Emprego digno (PAFED).
- Programa FSE + Galicia 2021-2027.
- Axenda Galega de Capacidades para o Emprego.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

- Favorecer a formación ao longo da vida das persoas traballadoras mellorando a súa capacitación profesional e promoción persoal, proporcionándolles os coñecementos e as prácticas adecuadas aos requirimentos do mercado de traballo e as necesidades das empresas.
- Acadar emprego de calidade mediante a cualificación das persoas traballadoras:
- Consegur que o investimento en formación responda aos cambios rápidos e constantes que teñen lugar no noso entorno produtivo, coa finalidade de manter actualizadas as competencias das persoas traballadoras e de aumentar a competitividade das empresas, especialmente naqueles sectores máis afectados pola transición verde e dixital.
- Desenvolver, a través da Axenda Galega de Capacidades para o Emprego, accións estratéxicas innovadoras e integrais, para a mellora das capacidades e para atraer e reter talento, promovendo a aprendizaxe permanente ao longo da vida e impulsando novas vías de ofertas formativas de máis curta duración e flexibles que poidan dar lugar a microcredenciais.
- Promover un sistema de perfeccionamento e reciclaxe continua das persoas traballadoras que responda ás necesidades do seu emprego actual ou para a transición a novos empregos e sectores en expansión.
- Fomentar a flexibilidade da oferta de aprendizaxe co fin de capacitar ás persoas para crear itinerarios de aprendizaxe e profesionais personalizados.
- Potenciar a programación de accións formativas dirixidas a persoas traballadoras ocupadas, orientadas á formación técnica e certificación oficial en idiomas e produtos, servizos e metodoloxías TIC.
- Potenciar a cualificación e recualificación da poboación activa naquelas especialidades que sexan detectadas polo tecido produtivo.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Favorecer a formación ao longo da vida das persoas traballadoras mellorando a súa capacitación profesional e promoción persoal, proporcionando aos traballadores os coñecementos e as prácticas adecuadas aos requirimentos do mercado de traballo e ás necesidades das empresas.

A Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade, tendo en conta que, un dos piares básicos das directrices establecidas na Estratexia Europea para o Emprego incide na necesidade de reforzar a política de igualdade entre homes e mulleres, trata de potenciar cunha serie de medidas, as perspectivas profesionais das mulleres, o seu acceso a empregos de maior cualificación e a súa incorporación a sectores onde aínda ten baixa representación. Trátase de potenciar a igualdade entre homes e mulleres incrementando a permanencia das mulleres no mercado laboral pola vía da mellora da súa cualificación.

### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
--	--

Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	X

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

Incluirase en todas as accións formativas, un módulo sobre igualdade de oportunidades entre mulleres e homes e sobre corresponsabilidade familiar e doméstica.

Estableceranse, para mulleres desempregadas que participen nas accións formativas, axudas específicas para as mulleres vítimas de violencia de xénero e axudas á conciliación, co obxecto de conciliar a asistencia ás accións formativas co coidado de fillos menores de 12 anos ou de familiares dependentes ata o segundo grao.



## PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.

As axudas ás que poderán acollerse as mulleres desempregadas incrementarán a posibilidade de tanto de acceso como de finalización das accións formativas.

## SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO.

Nas accións formativas dirixidas a persoas traballadoras ocupadas desenvolvidas dende o 1 de xaneiro de 2022 até o 31 de xullo de 2023, a cifra de mulleres que participaron nelas acadou un total de 14.040, o que supón un ratio sobre o total de persoas asistentes do 73,34 %.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Formación para o Emprego e Orientación

### *III.1.9. PROGRAMA 324A - MELLORA DA ORGANIZACIÓN E ADMINISTRACIÓN DAS RELACIÓNS LABORAIS E DA PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS*

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

##### **DIRECCIÓN XERAL DE RELACIÓNS LABORAIS**

1. En primeiro término o programa intenta establecer as canles axeitadas avanzar cara un emprego estable e de calidade e contar cunhas relacións laborais sólidas que permitan crear as condicións axeitadas no contorno empresarial e laboral galego.

Dentro desa procura da calidade desenvolveranse actuacións cara a evitar a infrarrepresentatividade das mulleres en determinados sectores, fomento dos plans de igualdade e adopción de medidas que posibiliten a conciliación da vida familiar e laboral, así como racionalización de horarios laborais ou elaboración de plans de mellora da conciliación laboral en sectores empresariais representativos na Comunidade Autónoma de Galicia. Así como incentivos ás pemes para adopción de medidas de conciliación, tales como acordos de te-

- letraballo, flexibilidade horaria, e axudas para investimentos nas pemes co fin de poñer en práctica estas medidas.
2. Por outra banda e dentro das actuacións dirixidas especialmente á parte empresarial dentro das relacións laborais caben destacar:
    - a) Actuacións de fomento da Responsabilidade Social Empresarial (RSE), dirixidas a Pemes (programa Responsabilizate).
    - b) Execución da estratexia galega da RSE (2023-2025)
  3. Debido a que as relacións laborais como as que estamos repetidamente sinalando artículanse dende dúas perspectivas (social e empresarial) promóvese o apoios das organizacións máis representativas:
    - a) Apoio ás organizacións sindicais en cumprimento do establecido na Lei orgánica 11/1985, do 2 de agosto, de liberdade sindical, co fin de fomentar a realización das funcións propias das organizacións sindicais e a promoción do funcionamento dos seus gabinetes técnicos, así como o apoio aos plans de formación de cadros e delegadas e delegados sindicais.
    - b) Convenio cos interlocutores sociais integrantes do Diálogo Social.(UGT, CCOO de Galicia, e CEG) para consensuar medidas a prol dunhas relacións laborais, da igualdade laboral, da RSE e dun emprego de calidade
    - c) Axudas aos interlocutores sociais e empresariais para a Formación en negociación colectiva e en procesos de diálogo social.
    - d) Facer efectiva a participación institucional das organizacións sindicais e empresariais intersectoriais garantindo a participación en igualdade de oportunidades de homes e mulleres, nos órganos de participación da comunidade autónoma, cumprindo así coa Lei 17/2008, de Participación Institucional das organizacións sindicais e empresariais máis representativas de Galicia.
  4. Outro dos principais fins deste programa céntrase na materia de prevención de riscos laborais xa que non pode obviarse que en certa forma é unha manifestación importante da calidade da relación laboral por iso prevense as seguintes actuacións:
    - a) Axudas destinadas ao fomento da prevención de riscos laborais mediante accións de formación, difusión e sensibilización sobre a normativa e os aspectos máis relevantes da seguridade e saúde laboral entre os distintos sectores afectados(persoas traballadoras, empresariado, entidades representativas, etc.) co obxecto de impulsar a presenza de recursos preventivos na empresa e o fomento dunha auténtica cultura de prevención de riscos no traballo.
    - b) Polo que respecta á seguridade e saúde laboral, potenciar e fomentar a prevención de riscos laborais, así como a acreditación dos Servizos de prevención alleos, e o seguimentos e control dos Servizos de Prevención Propios e Mancomunados.
    - c) Acreditar que as empresas que operan no sector da construción cumpren cos requisitos de capacidade e de calidade da prevención de riscos laborais, o que obriga ao mantemento do rexistro administrativo de empresas acreditadas do sector da construción

- (REA), que ten como obxectivo que toda empresa que pretenda ser contratada ou subcontratada para traballos nunha obra de construción, deberá estar inscrita no REA, dependente da autoridade laboral onde estea situado o domicilio social da empresa.
- d) Promover a prevención de riscos laborais nas empresas e centros de traballo e o fomento de boas prácticas para a redución da sinistralidade laboral.
  - e) Desenvolver accións de información, divulgación e formación en materia preventiva.
5. Na materia de igualdade laboral procurarase o fomento da formación e igualdade laboral a través do campus de igualdade e relacións laborais e así mesmo contribuírse a eliminar a discriminación e a fomentar a igualdade entre mulleres e homes nas relacións laborais, mediante actuacións promoción e de control, evitando a discriminación salarial por razón de xénero, implantando medidas contra a brecha salarial. Axudas para o establecemento de Gabinetes de Igualdade na procura de facer efectiva a mesma no eido das relacións laborais, en materias como a a fenda salarial ou a desaparición da masculinización en determinados sectores laborais.
6. Finalmente procurarase controlar que as empresas cumpran coa normativa laboral, de igualdade de oportunidades e de prevención de riscos laborais o que esixe dunha áxil e eficaz tramitación dos expedientes sancionadores por infraccións laborais así como o mantemento do rexistro público de sancións, especificando a tipoloxía das sancións e, especialmente, se hai sancións en materia de igualdade de oportunidades.

## **INSTITUTO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DE GALICIA**

O motivo que xustifica a intervención pública e o ámbito concreto do programa resúmese nos seguintes aspectos:

- Necesidade de dar resposta, xunto cos interlocutores sociais, a sinistralidade laboral e á detección de enfermidades profesionais que supoñen no eido persoal, laboral, sanitario e social, un custo moi elevado, e totalmente incompatible cun tecido empresarial de calidade e competitivo.
- Negociación e posta en marcha da estratexia galega de SST que evidenciará á vontade política dende a autoridade laboral de reforzar e potenciar o labor técnico do ISSGA.
- Intervención técnica para a mellora da xestión da PRL nos centros de traballo, en especial nas pemes e micropemes.
- Redución da sinistralidade laboral, tanto dos accidentes de traballo como das enfermidades profesionais, especialmente en sectores ou actividades de alto risco (traballos con amianto, en altura, exposición a po de sílice) ou alta sinistralidade (forestal, pesca, construción...).
- Información, tramitación e elaboración estatística da sinistralidade laboral.

- Campañas e actuacións de información, formación, asesoramento técnico, colaboración administrativa e seguimento e control da normativa de PRL, sen prexuízo das funcións doutras unidades. Prestación de asistencia técnica a ITSS e resposta a fiscalía e tribunais.
- Especial consideración a riscos emerxentes, colectivos feminizados, promoción no emprego autónomo e a situacións de emerxencia sanitaria pola súa repercusión nos centros de traballo.
- Avanzar na promoción da saúde nos centros de traballo e na concepción do benestar laboral.

## **CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS**

Acadar unhas relacións laborais modernizadas baseadas na responsabilidade social empresarial (RSE), diminuíndo a conflictividade e a sinistralidade laboral.

O Consello Galego de Relacións Laborais defínese na súa Lei reguladora como un órgano de diálogo institucional entre sindicatos e asociacións empresariais, así como un órgano consultivo e asesor da comunidade autónoma nas materias relativas á súa política laboral. Trátase polo tanto dun ente que serve de marco permanente de encontro das entidades recoñecidas como interlocutoras sociais e como un órgano de diálogo institucional entre elas.

O Consello é o organismo competente en Galicia para promover e facilitar a xestión de mediacións e arbitraxes ao abeiro do Acordo Interprofesional Galego para a solución extraxudicial de conflitos de traballo (AGA), como ferramenta imprescindible para diminuír a conflictividade laboral e para a consecución de acordos nas empresas. O AGA é a ferramenta máis efectiva para evitar directamente a conflictividade e as folgas e facilitar a súa áxil solución.

Así mesmo, a actuación do Consello, dentro do respecto ao dereito á negociación colectiva laboral entre as representacións das persoas traballadoras e a das empresas recollido no artigo 37.1 da Constitución Española, contribúe á mellora das condicións laborais das traballadoras e dos traballadores galegos, á produtividade das empresas e ao fomento da igualdade de xénero nas relacións laborais. Respecto deste último punto cómpre poñer en valor o traballo da Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade de Mulleres e Homes na negociación colectiva, que actúa co obxectivo de contribuír a eliminar as discriminacións directas ou indirectas por razón de xénero. O seu labor de asesoramento ás comisións negociadoras facilita a mellora dos contidos dos convenios colectivos e as súas recomendacións, cursos formativos e xornadas divulgativas contribúen á formación en igualdade de xénero de cadros sindicais e empresariais.

Dada a importancia esencial e a forza real dos convenios colectivos, estruturas de apoio á negociación colectiva como o Consello Galego de Relacións Laborais, que unan imparcialidade e capacidade técnica, resultan máis máis necesarias que nunca.

---

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

### **DIRECCIÓN XERAL DE RELACIÓNS LABORAIS**

As actuacións a desenvolver diríxense aos seguintes sectores:

- Empresas, persoas empregadoras, persoas traballadoras, persoas desempregadas, organizacións empresariais e sindicais, órganos de participación, universidades, a sociedade en xeral.

### **INSTITUTO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DE GALICIA**

O ISSGA estende a súa actuación a todas as empresas e á totalidade de persoal traballador, homes e mulleres, respecto dos centros de traballo radicados na Comunidade Autónoma de Galicia, incluídas as administracións públicas e o persoal ao seu servizo. Na súa actuación inclúe especificamente as cooperativas de traballo asociado e as demais cooperativas en relación cos seus socios e socias de traballo.

Así mesmo leva a cabo as actividades de promoción da prevención de riscos laborais en relación coas traballadoras e os traballadores por conta propia e co conxunto da poboación, prestándolles especial atención ás actividades de prevención dirixidas a pequenas e medianas empresas.

No contexto actual e cara o futuro, adquire unha especial relevancia a preparación de medidas preventivas de saúde laboral e a coordinación co ámbito sanitario para dar resposta, dende os centros de traballo, ás situacións derivadas da saúde pública.

### **CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS**

As actuacións a desenvolver diríxense aos seguintes sectores:

- Con carácter universal a toda a poboación en xeral.
- Empresas, persoas empregadoras, persoas traballadoras, persoas desempregadas, organizacións empresariais e sindicais, órganos de participación, universidades, xuventude, infancia, a sociedade en xeral.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

### **DIRECCIÓN XERAL DE RELACIÓNS LABORAIS**

- En Galicia é prioritario o apoio ás empresas e persoas traballadoras galegas, sendo que debemos continuar pola senda de acadar un emprego estable e de calidade e contar cunhas relacións laborais sólidas que permitan crear as condicións axeitadas no contorno empresarial e laboral galego, máxime nestes momentos de incertidume económica e social froito das tensións derivadas da guerra de Ucraína e as subidas dos prezos dos combustibles.
- A pesares das actuacións levadas a cabo ao longo destes anos, o grao de coñecemento da RSE por parte das empresas con actividade en Galicia, reforza a idea de que segue necesitándose continuar coas actividades de apoio e titorización das empresas para que implanten na súa xestión os principios da RSE, unha forma de xestión empresarial, amplamente recoñecida como máis competitiva e comprometida coa sociedade, polo que procede impulsar a Estratexia Galega de Responsabilidade Social Empresarial durante esta lexislatura (2023-2025) como continuación do camiño emprendido dende o ano 2019 que ten por obxectivo principal o de que esta filosofía empresarial calle nas nosas empresas.
- Este pulo realizarase de forma diversa tanto a través de axudas directas como de apoio ao empresario para un mellor coñecemento desta materia (Plan Responsabilízate)

Por outra banda, na procura de acadar uns maiores fitos no eido da igualdade laboral considérase necesario proseguir no fomento de medidas como a elaboración voluntaria dos plans de igualdade empresarial ou a instauración dentro das relacións laborais de medidas de flexibilización horaria ou de teletraballo, así como potenciar a formación neste eido (o campus virtual de formación en materia de igualdade e relacións laborais, que se constitúe como un instrumento para universalizar o acceso a este tipo de formación por parte dos axentes participantes xa sexan empresarios, traballadores ou axentes sociais).

Finalmente se sigue a estimular a participación das organizacións tanto empresariais como sindicais ao considerarse imprescindibles para a implantación de calquera tipo de medidas na orde social a través de convenios como pode ser o do diálogo social como por ordes de subvencións para apoiar a consolidación de estruturas tales como os gabinetes de prevención de riscos laborais ou de igualdade nas relacións laborais.

### **ANÁLISE DAFO**

- Factores internos:  
Debilidades:
  - Situación económica adversa para as empresas e o seu persoal.

- Dificultade da Administración para penetrar nos sectores obxecto das accións de RSE.
- Carencias de formación e coñecemento en xestión empresarial baixo os parámetros da RSE.
- Dificultade da administración para penetrar nos sectores obxecto de seguimento das modificacións en materia de Seguridade e Saúde laboral.
- Falta de instrumentos non coercitivos de fomento da adaptación en materia de prevención de riscos laborais dos sectores económicos ás modificacións normativas.
- Persistencia de desigualdades retributivas entre homes e mulleres no ámbito laboral.

Fortalezas:

- Compromiso de axentes sociais e económicos.
  - Diálogo social.
  - Establecemento de instrumentos de colaboración con organizacións empresariais e sindicais.
  - Colaboración con outras administracións.
  - Estratexia galega de RSE, 2019-2021 que serve como punto de partida
  - Existencia de órganos de Participación Institucional en materia de Seguridade e Saúde Laboral.
- Factores externos.

Ameazas.

- Situación económica desfavorable agravada pola guerra de Ucraína e a subida dos combustibles que vai a producir conflitos laborais e reestruturación das plantillas nas empresas.
- Baixo nivel de concienciación para implantación da RSE do empresariado, maiormente, PEME.
- Baixa implantación de medidas de igualdade laboral.
- Existencia de brecha salarial.
- Descoñecemento na sociedade galega sobre o concepto da RSE.
- Baixo nivel de formación do empresariado que reúnen condicións obxectivas para o desempeño da actividade preventiva.

Oportunidades:

- Estratexia Galega de RSE 2019-2021 como punto de arranque.
- A RSE pode actuar como xeradora de emprego e de competitividade empresarial.

- A existencia de grandes empresas galegas que aplican RSE que poden actuar como tractoras das PEMES galegas.
- Disposición das empresas, institucións, colectivos e da sociedade para interactuar coa Administración.
- Dispoñer de persoal cualificado e con experiencia na xestión empresarial.
- Existencia de mecanismos de colaboración e de órganos colexiados de participación institucional.
- Establecemento de instrumentos de colaboración en materia de PRL con organizacións empresariais e sindicais.
- Aproveitar a negociación colectiva para erradicar a brecha salarial.

#### Debilidades.

- Situación económica adversa agravada pola pandemia do covid-19 que orixina que moitas empresas e persoas traballadoras se atopen en ERTE ou en ERES.
- Escaseza de formación específica en técnicas avanzadas de negociación e en igualdade de xénero.

#### Fortalezas.

- Existencia de procedementos e metodoloxías de traballo consolidadas.

## **INSTITUTO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DE GALICIA**

Ao ISSGA correspóndelle a xestión e coordinación das políticas que nas materias de seguridade e saúde laboral establezan os poderes públicos da Comunidade Autónoma para a mellora das condicións de traballo co obxecto de eliminar ou reducir na orixe os riscos inherentes ao traballo, na actualidade nun contexto de tendencia alcista da sinistralidade laboral que é preocupante.

Os datos de sinistralidade nos últimos dez anos pódense resumir deste xeito: ata o ano 2013 observase en Galicia un descenso da sinistralidade, non obstante, a partir de 2014, e co incremento dos cotizantes tamén aumentou a sinistralidade laboral ata o parón da actividade no ano 2020 pola pandemia. No ano 2021 co incremento da actividade, os accidentes laborais con baixa en xornada laboral incrementáronse nun 16,76%, así mentres que no 2020 houbo 24.962, dos cales 399 foron graves e 54 mortais, en 2021 foron 29.146, dos cales 451 foron graves e 49 mortais. Aínda que a incidencia total dos accidentes en Galicia é lixeiramente superior á total nacional: no ano 2021, 2.922,29 en Galicia e 2.810,49 en toda España, segundo os datos definitivos de 2021, os accidentes graves e mortais prodúcense cunha incidencia claramente máis elevada que o total nacional. Dentro dos danos para a saúde do persoal traballador, declaráronse no 2021 un 2,42% menos de enfermidades profesionais, 1.289, das que 749 cursaron con baixa.



O incremento da actividade económica do ano 2021 tivo aparelada un incremento de 17.004 persoas na media dos cotizantes das continxencias profesionais con respecto ao 2020.

Aínda que non se detallan é tecnicamente coñecida a infradeclaración das enfermidades profesionais que é necesario abordar e combater.

Para dar cumprimento do obxectivo de eliminar ou reducir na súa orixe os riscos laborais, e reducir as cifras de sinistralidade, o Issga, a través do Plan de Actuación anual:

- a) Desenvolve accións de información, divulgación e formación, en materia preventiva.
- b) Realiza o asesoramento e o control das accións técnico-preventivas, sen prexuízo das competencias da Inspección de Traballo e Seguridade Social, dirixidas á diminución dos riscos laborais, dos accidentes de traballo e das enfermidades profesionais que se realicen nas empresas para elevar a protección da seguridade e a saúde das traballadoras e dos traballadores.
- c) Préstalles ás empresas, con especial atención ás pequenas e medianas empresas, ás traballadoras e traballadores, ás administracións públicas, aos sindicatos, ás asociacións empresariais e aos demais axentes económicos e sociais asesoramento e asistencia técnica para o mellor cumprimento da normativa de prevención de riscos laborais.
- d) Realiza o seguimento, coordina e promove a colaboración de accións en materia de prevención de riscos laborais dos diferentes departamentos da Administración autonómica, así como con aqueles organismos estatais e internacionais orientados aos mesmos fins.
- e) Fomenta a prevención de riscos laborais en todos os niveis educativos e, especialmente na formación profesional.

Respecto as características da sinistralidade, cabe destacar:

- A alta incidencia dos trastornos músculo-esqueléticos, con forte significación entre os accidentes de traballo (aproximadamente o 30% do total foron accidentes por sobreesforzo), pero especialmente entre as enfermidades profesionais con baixa que se declaran (ao redor do 78% destas).
- A relevancia do sector primario en Galicia, no que actividades como a explotación forestal ou a pesca, se manifestan como de alto risco laboral e elevada sinistralidade.
- Os accidentes de tráfico, que supuxeron un 6% das mortes por accidente laboral en xornada de traballo; esta porcentaxe aumenta ata o 15% se se contabilizan os accidentes "in itinere", que tamén teñen a consideración de laborais.
- A importancia dos accidentes de traballo por causas naturais (fundamentalmente infartos), que en 2020 acadan o 53% dos accidentes mortais.
- A presenza de novos riscos pouco coñecidos, asociados a procesos ou produtos novos, especialmente os asociados a substancias canceríxenas, mutaxénicas, tóxicas para a reprodución ou sensibilizantes.

A todo o anterior débese engadir a incidencia das enfermidades profesionais

As causas da sinistralidade laboral son múltiples, non podendo concretarse para cada caso dos mencionados unha única que os orixine, pero as que conflúen concorrentemente son as seguintes:

1. Falta dunha cultura preventiva: nas organizacións, o aspecto da prevención de riscos laborais é, en moitos casos, secundario fronte ás consideracións económicas e de produción.
2. Insuficiencia na formación sobre esta materia, tanto dos responsables, como de toda a estrutura organizativa, incluídos os traballadores.
3. Xestión e organización do sistema preventivo deficientes:
  - 3.1. Ámbito privado, no que existen eivas recoñecidas na calidade dos servizos prestados polas entidades que actúan como servizos de prevención alleos, o que aconsella :
    - Reforzar o control sobre os servizos de prevención e entidades de formación.
    - Acadar criterios de calidade consensuados como se fixo nalgúns sectores como naval e metal.
    - Documentación da prevención: avaliación de riscos e planificación preventiva existentes, pero sen seguimento.
    - Incidir e minimizar a tendencia á externalización.
    - Mellorar os mecanismos de comunicación e participación das persoas traballadoras.
  - 3.2. No ámbito público aconséllase:
    - Incrementar o nivel de coordinación entre administracións: laboral, sanitaria, industrial, educativa, na liña que se ven facendo nos últimos anos.
    - Traballar a prol dunha planificación máis colaborativa nas actuacións institucionais relacionadas coa prevención.
    - Propiciar plans de investigación aplicada sobre seguridade e saúde laboral.
    - Incidir na implicación do sistema educativo e de formación en prevención, na liña dos últimos anos.
    - Lograr unha maior eficiencia e coordinación de todos os recursos existentes por parte de todos os axentes implicados, reforzando a participación dos axentes sociais.

## **CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS**

Os cambios realizados nas recentes reformas na lexislación laboral fan constantes remisións á negociación colectiva e aos sistemas de solución autónoma de discrepancias, como son os procedementos de mediación e arbitraje que o Consello Galego de Relacións Laborais xestiona eficazmente ao abeiro do Acordo Interprofesional Galego sobre Procedementos Extraxudiciais

de Solución de Conflitos de Traballo (AGA). O recurso á intervención de Consello Galego de Relacións Laborais en canto xestor do AGA utilízase cada vez máis pola confianza que lle merece ás partes en conflito e polos bos resultados que amosa. Deste xeito o número de expedientes tramitados ao abeiro do AGA con respecto aos exercicios anteriores crece de ano en ano, logo de acadar máximos históricos nos anos 2021 e 2022 e de que o número de expedientes rexistrados durante os oito primeiros meses de 2023 fagan previsible un novo máximo de expedientes tramitados neste ano. Respecto da eficacia do procedemento, a porcentaxe de acordos acadados respecto dos expedientes tramitados por este sistema de solución extraxudicial de conflitos de traballo fica preto do 80%. Os beneficios socioeconómicos derivados da xestión dun sistema de mediación e arbitraje que chega a tal porcentaxe de acordos nos conflitos nos que intervéñen xustifican a necesidade de incrementar os medios materiais e humanos á súa disposición.

Polo exposto, é necesario formar ás persoas que exercen a mediación e a arbitraje ao abeiro do AGA, en técnicas avanzadas de mediación, no desenvolvemento de ferramentas telemáticas para as mediacións a distancia (ODR), entre outras actuacións, co obxectivo de atender toda a conflictividade que está a chegar como consecuencia da situación de crise sanitaria, pero tamén socioeconómica a nivel nacional e internacional que estamos a vivir e que aconsella facer esforzos na procura dos acordos.

Así mesmo, ante os xa mencionados cambios operados na lexislación laboral e de seguridade social, en especial trala aprobación do Real decreto lei 32/2021, do 28 de decembro, e as remisións da lei á negociación colectiva, incrementouse notablemente a demanda de cursos formativos para as persoas negociadoras de convenios colectivos e contribuír deste xeito a fomentar o diálogo institucional entre organizacións sindicais e empresariais. Isto fixo necesario levar a cabo neste 2023 e seguirá a ser imprescindible no vindeiro 2024 incrementar o labor de asistencia e apoio técnico ás mesas negociadoras, así como incrementar o número de actividades formativas para mellorar os contidos dos convenios colectivos.

Xunto a este importante labor do Consello, é necesario continuar a traballar eficazmente na organización de xornadas e seminarios para a difusión de cuestións de actualidade de interese laboral e promover o debate social nos colectivos vinculados ao mundo laboral nestas cuestións tan demandadas pola sociedade galega.

Para coñecer a realidade negocial galega resulta da máxima utilidade partir do Informe sobre a situación da negociación colectiva en Galicia, informe que elabora o Consello por encargo do Observatorio Galego de Negociación Colectiva. A 30 de xuño de 2023 existen en Galicia 1.048 convenios colectivos, xa sexan vixentes ou prorrogados tacitamente, que afectan a 540.547 persoas traballadoras. Neste total inclúense tamén os pactos e acordos reguladores de persoal funcionario dos que se ten coñecemento. Asináronse e revisáronse neste semestre en Galicia 93 convenios (70 asinados e 23 revisados), que afectan a 155.991 persoas traballadoras. Destes convenios 21 son de sector (13 asinados e 8 revisados) e afectan a 140.582 persoas traballadoras e 72 son de empresa (57 asinados e 15 revisados) e afectan a 15.409 persoas traballadoras. Asináronse por primeira vez 8 convenios de empresa que afectan a 586 persoas traballadoras.

Recollen “pacto de ultraactividade” o 92% dos convenios de sector asinados e o 81% dos de empresa. A xornada pactada (media ponderada) nos convenios asinados e revisados que a regulan de xeito anual foi de 1.764,02 horas (1.767,62 horas nos convenios de sector e 1.725,32 horas nos convenios de empresa). O incremento salarial pactado nos convenios asinados e revisados (media ponderada) foi do 3,97%. Respecto da inflación, este incremento é superior ao IPC galego que foi do 1,5% e ao estatal que foi do 1,9%. Recollen cláusulas de revisión salarial o 58,57% dos convenios asinados e o 26,09% dos revisados. Respecto do número de persoas traballadoras ás que afectan estas cláusulas, a porcentaxe nos convenios asinados é do 95,84% e nos revisados do 77,15%. Rexistráronse neste semestre 7 inaplicacións de convenio que afectan a 349 persoas traballadoras.

Os convenios colectivos de ámbito estatal con aplicación en Galicia asinados ou revisados ata xuño foron 53 e afectan a 58.406 persoas traballadoras. Deles 19 son de sector e 34 de empresa. O incremento salarial pactado nestes convenios (media ponderada) foi do 3,45%, e recollen cláusulas de revisión salarial o 54,05% dos convenios asinados e o 43,75% dos revisados. A xornada pactada (media ponderada) na negociación colectiva estatal con efectos en Galicia neste semestre foi de 1.760,08 horas.

Os convenios colectivos e a negociación colectiva constitúen un elemento esencial das relacións laborais, fonte de dereitos e obrigas, instrumento de paz social, de estabilidade no emprego, e tamén de produtividade e cohesión social. Desde o Consello Galego de Relacións Laborais continuamos a prestar ás persoas traballadoras galegas e á súa representación empresarial e sindical a asistencia técnica e o apoio material necesario que precisan para mellorar os seus contidos, acadar un emprego estable e de calidade e contar cunhas relacións laborais sólidas que permitan crear as condicións axeitadas no contorno empresarial e laboral galego.

## **ANÁLISE DAFO:**

### Debilidades:

- Situación económica adversa para quen protagoniza as relacións laborais: persoas empregadoras e persoas traballadoras.
- Escaseza de formación específica en técnicas avanzadas de negociación e en igualdade de xénero por parte das persoas que negocian os convenios colectivos.
- Persistencia de desigualdades retributivas entre homes e mulleres no ámbito laboral.

### Fortalezas:

- Existencia de procedementos e metodoloxías de traballo consolidadas.
- Dispoñer de persoal cualificado e con experiencia na xestión.
- Compromiso das organizacións sindicais e empresarial que integran o Consello.

Ameazas:

- A mencionada situación económica desfavorable derivada da recente pandemia sanitaria e agravada polo conflito bélico en Ucraína.
- Incremento da conflictividade laboral
- Os novos retos que supón para as relacións laborais a consolidación do teletraballo.
- Existencia de brecha salarial.
- Baixa implantación de medidas de igualdade de xénero nas relacións laborais.
- Escaseza de formación das mesas negociadoras en materia de igualdade de xénero.

Oportunidades:

- Confianza das comisións negociadoras de convenios colectivos no labor de asesoramento do Consello Galego de Relacións Laborais.
- Moi alta porcentaxe de acordos (80 %) nos procedementos de solución extraxudicial de conflitos de traballo.
- Confianza das mesas negociadoras nas actuacións formativas que organiza o Consello Galego de Relacións Laborais.
- Aposta por unha formación eficaz, útil e de calidade, mellorando e actualizando a oferta de actividade formativa levada a cabo por este organismo.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

### **DIRECCIÓN XERAL DE RELACIÓNS LABORAIS**

#### NORMAS CON RANGO DE LEI

- Lei 31/1995, do 8 de novembro, de prevención de riscos laborais.
- Lei 14/2007, do 30 de outubro, polo que se crea e regula o Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia.
- Lei 5/2008, do 23 de maio, pola que se regula o Consello Galego de Relacións Laborais
- Lei 17/2008, do 29 de decembro, pola que se regula a participación institucional das organizacións sindicais e empresariais máis representativas de Galicia.
- Decreto Lexislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.
- Real decreto Lei 32/2021, do 28 de decembro, de medidas urxentes para a reforma laboral a garantía de estabilidade no emprego e a transformación do mercado de traballo.

## NORMAS CON RANGO REGULAMENTARIO

- Real decreto 901/2020, do 13 de outubro polo que se regulan os plans de igualdade e o seu rexistro.
- Real decreto 902/2020, do 13 de outubro, de igualdade retributiva entre mulleres e homes (BOE 14 de outubro).
- Real decreto 713/2010, do 28 de maio, sobre rexistro e depósito de convenios e acordos colectivos de traballo (REGCON)
- Real decreto 416/2015, do 29 de maio, sobre depósito de estatutos das organizacións sindicais e empresariais.(DEOSE)
- Real decreto 39/1997, do 17 de xaneiro, polo que se aproba o Regulamento dos Servizos de Prevención.
- Real decreto 843/2011, do 17 de xuño, polo que se establecen os criterios básicos sobre a organización de recursos para desenvolver a actividade sanitaria dos servizos de prevención.
- Decreto 101/2015, do 18 de xuño, polo que se crea a Comisión Tripartita Galega para a Inaplicación de Convenios Colectivos e se regula o seu funcionamento.
- Decreto 156/2014, do 4 de decembro, polo se institúen os Premios RSE Galicia, modificado polo Decreto 135/2018, do 4 de outubro.
- Decreto 153/2008, do 24 de abril, polo que se crea o Rexistro de coordinadores e coordinadoras en materia de seguridade e saúde nas obras de construción.
- Orde do 15 de maio de 2008, polo que se crea o Rexistro administrativo de empresas Acreditadas sector da Construción (REA ) de Galicia.
- Estratexia Galega de RSE. 2022-2024.

## **INSTITUTO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DE GALICIA**

- Lei 31/1995, do 8 de novembro, de prevención de riscos laborais.
- Lei 14/2007, do 30 de outubro, polo que se crea e regula o Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia.
- Decreto 165/2014, do 11 de decembro, polo que se aproban os estatutos do organismo autónomo Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia.
- Orde do 24 de xuño de 2008 pola que se dispón o inicio de actividades do Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia.
- Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia.
- Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico.
- Lei 2/2015, do 29 de abril, do emprego público de Galicia

- Estratexia Galega de Seguridade e Saúde no Traballo 2023-2027
- Plan de actuación do ISSGA.

## **CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS**

- Lei 5/2008, do 23 de maio, pola que se regula o Consello Galego de Relacións Laborais
- Decreto 145/2008, do 17 de xullo, polo que se ditan normas relativas ao funcionamento do Consello Galego de Relacións Laborais derivadas da entrada en vigor da Lei 5/2008, do 23 de maio, pola que se regula o Consello Galego de Relacións Laborais.
- Resolución do 23 de outubro de 2008, pola que se dispón a publicación do Regulamento interno de organización e funcionamento do Consello Galego de Relacións Laborais.
- Decreto 89/2012, do 8 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica e funcional do Consello Galego de Relacións Laborais.
- Real Decreto 713/2010, do 28 de maio, sobre rexistro e depósito de convenios e acordos colectivos de traballo (REGCON).
- Resolución do 26 de decembro de 2019 pola que se dispón a publicación do Acordo Interprofesional Galego sobre procedementos extraxudiciais de solución de conflitos de traballo (AGA)
- Decreto Legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.
- Plan Estratéxico de Galicia 2021-2030.

## **FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA**

### **DIRECCIÓN XERAL DE RELACIÓNS LABORAIS**

A finalidade do programa, na área da mellora das relacións laborais, estrutúrase en base a cinco eixos:

- Eixo 1: Potenciar a mellora da política laboral mediante accións de apoio á empresas e persoas traballadoras, organizacións empresariais e sindicais.
- Eixo 2: Modulación das relacións cos axentes sociais.
- Eixo 3: Fomentar a RSE, mediante accións, entre outras, de formación e difusión.
- Eixo 4: Fomentar políticas de igualdade laboral.
- Eixo 5: Axilizar de maneira eficaz a tramitación administrativa de expedientes competencia desta unidade.

Respecto do eixo 1 cabe sinalar o seguintes medios:

- Deseño e aprobación dun Plan de actuación por obxectivos da Inspección de Traballo e Seguridade Social na comunidade autónoma.
- Deseño de campañas específicas da Inspección de Traballo para vixilancia e control de sectores determinados.
- Axudas ás centrais sindicais e á participación institucional de sindicatos e organizacións empresariais.
- Axudas a organizacións sindicais e empresariais para a creación e funcionamento de gabinetes de igualdade.

Respecto do eixo 2 como principal medio de actuación cabería sinalar:

- Fomento do diálogo social.

No referente ao eixo 3 as actuacións principais son:

- Desenvolvemento da Estratexia Galega de RSE 2023-2025.
- Apoio e impulso de Redes Transrexionais de cooperación en RSE, e en diálogo social.
- Axudas para implantar a responsabilidade social empresarial (RSE) e a igualdade e a conciliación laboral nas pequenas e medianas empresas, no ámbito da comunidade autónoma.
- Colaboración coas universidades galegas e co CERGI(Centro de Responsabilidade Social, Goberno Corporativo e Protección do Inversor da USC),para a realización de actividades de promoción e divulgación da RSE.
- Elaboración de materiais e recursos para a divulgación, formación e promoción da RSE, con especial atención á presenza redes sociais.
- Impulso e celebración de xornadas, seminarios e actividades de difusión da RSE e de Igualdade laboral.
- Sensibilizar á sociedade galega sobre os principios e valores da RSE sobre as súas potencialidades, especialmente entre a xuventude, así como dotar de maior visibilidade ás empresas que fan RSE.
- Convocatoria dos Premios RSE Galicia.
- Impulso do Observatorio Galego de RSE.

Respecto ao eixo 4:

- Desenvolvemento do campus on line de formación en igualdade laboral.
- Realización de cursos post grado en materia de igualdade laboral.
- Apoiar ás empresas para a realización voluntaria de plans de igualdade no seu seo.



Respecto ao eixo 5:

- Impulso da mellora dos contidos na negociación colectiva, polo Rexistro de Acordos e Convenios Colectivos (REGCON).
- Mellora dos rexistros administrativos, xestionados por esta Unidade.

A súa vez, a finalidade do programa, no ámbito da mellora da Prevención de Riscos Laborais, estrutúrase en tres eixos:

Eixo 1: Mellora da actividade preventiva, mediante:

- Integración da actividade preventiva na empresa.
- Formación do empresariado para desempeñar a actividade preventiva.
- Fomento do desenvolvemento da actividade preventiva con medios propios. Formación de traballadores/as designados/as.
- Formación dos representantes dos traballadores/as: Formación específica para delegados/as de prevención.
- Fomento da constitución de servizos de prevención mancomunados nos sectores de actividade de maior sinistralidade.
- Promoción de gabinetes técnicos sectoriais nas asociacións empresariais e organizacións sindicais que sirvan como puntos focais de consulta e asesoramento en materia preventiva.

Eixo 2: Supervisión dos servizos de prevención a través da labor inspectora.

Eixo 3: Formación, difusión de novidades normativas e promoción de boas prácticas en sectores de alta sinistralidade.

- Participación en foros de divulgación de carácter sectorial e intersectorial organizados por asociacións empresariais e profesionais e organizacións sindicais.

As actuacións a desenvolver na área de Seguridade e Saúde Laboral ou Prevención de Riscos Laborais diríxense aos seguintes sectores:

- Empresas:
  - Empresas con menos de 10 traballadores, ou 25 nun único centro de traballo, nas que os empresarios ou empresarias desempeñen directamente a actividade preventiva.
  - Empresas con máis de 10 traballadores, ou 25 nun único centro de traballo, que desenvolvan a actividade preventiva con medios propios.

- Servizos de prevención mancomunados.
- Servizos de prevención alleos ás empresas.
- Organizacións empresariais:
  - Con programas específicos de prevención de riscos laborais
  - Gabinetes de seguridade e saúde laboral.
- Organizacións sindicais:
  - Gabinetes de seguridade e saúde laboral dos sindicatos.
  - Delegados/as de prevención e delegados/as de persoal nas empresas de menos de 30 traballadores.
- Persoas traballadoras:
  - Persoas traballadoras designadas pola empresa para desenvolver actividades preventivas.
  - Integrantes de servizos de prevención alleos, propios e mancomunados.
- Administración autonómica:
  - Órganos da administración con competencias sectoriais en materia de seguridade e saúde laboral.
- Outros:
  - Órganos bipartitos nados da negociación colectiva ou de acordos sectoriais con funcións en materia de seguridade e saúde laboral.

## **INSTITUTO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DE GALICIA**

Para incidir sobre as causas que se veñen de mencionar e en cumprimento das funcións que ten atribuídas, o ISSGA desenvolve a súa actuación consonte ao previsto no seu Plan de Actuación que elabora anualmente e que se estrutura seguindo as liñas xerais definidas na EGSST a medio prazo. Este plan no ano 2024 estruturarase nos seguintes eixes:

### **I. Transversalidade:**

O ISSGA configúrase como o órgano técnico-científico da Xunta de Galicia encargado de executar e coordinar as políticas públicas en seguridade e saúde no traballo, traballando neste eido de xeito transversal.

A lei de creación do Instituto e a súa normativa reguladora establecen que desenvolve as súas actividades consonte o establecido no seu plan de actuación, como instrumento fundamental para dar cumprimento aos fins e desenvolver as funcións que lle son propias, no marco da estratexia que nesta materia adoptan os poderes públicos de Galicia.

Asemade, o ISSGA participa en numerosos programas autonómicos doutras unidades directivas da Xunta de Galicia, aportando as súas achegas no eido da seguridade e saúde laboral e materias concordantes.

2. Observatorio:

O Observatorio Galego de Condicións de Traballo configúrase como un espazo de xestión da información e análise das condicións de traballo en Galicia e os seus efectos sobre a seguridade e saúde laboral na poboación traballadora. Nel recóllense e analízanse os indicadores preventivos de maior relevancia, co obxecto de transformar a información en coñecemento, de xeito que apoie a toma de decisións en materia de prevención de riscos laborais e condicións de traballo, tanto no eido técnico-científico como no social, para orientar as políticas públicas nesta materia e o seu consenso cos interlocutores sociais.

Un dos seus obxectivos é obter, procesar e difundir datos e información, razón pola que este eixe interactúa practicamente con todas as demais actuacións do Instituto, se ben, ten unha actividade propia consistente en tratar e publicar os datos estatísticos, así como servir de espazo para dar a coñecer todos os estudos e informes que elabora e publica o ISSGA.

3. Investigación:

Este eixe inclúe procesos reactivos, isto é os derivados de danos xa producidos tras un sinistro, cuxa investigación é necesaria con diversos fins, para preferentemente establecer accións preventivas e para dar traslado dos informes técnicos a outros órganos administrativos ou xudiciais cando o soliciten, para a depuración de posibles responsabilidades nos distintos ámbitos no eido da PRL.

O anterior sen prexuízo das competencias da Inspección de Traballo e Seguridade Social, e no exercicio da función do ISSGA de prestar colaboración pericial e asesoramento técnico á devandita inspección.

4. Non corresponde ao ISSGA esta función de investigación cando está expresamente atribuída a outras unidades directivas ou administracións como son a investigación de accidentes en aplicación da técnica mineira, accidentes ferroviarios, accidentes aéreos e accidentes marítimos, cando a investigación corresponde a outros organismos especializados.

O resultado da investigación que se plasma nos informes recolle a análise das causas que motivan os accidentes e as enfermidades co fin último de que non volvan a ocorrer; e serven para adquirir, e posteriormente transmitir, coñecemento preventivo.

5. Asesoramento técnico e actuacións de coordinación e colaboración:

As actuacións deste eixe son as de coordinación administrativa, colaboración e asesoramento técnico a outros organismos e entidades públicas, ás empresas e aos traballadores e traballadoras, así como aos seus representantes. O asesoramento técnico é unha actividade fundamental do Instituto, figurando entre os seus fins recollidos no artigo 3 da Lei 14/2007, do 30 de outubro, pola que se crea e regula, así como nos seus estatutos.

Inclúense neste eixe tanto actuacións de carácter permanente como as que se demanden, que en moitos casos non son programables por estar en función das solicitudes que se reciban.

6. Promoción da prevención e redución da sinistralidade:

Este eixe inclúe as campañas de promoción e sensibilización en xeral da PRL ou dirixidas a determinada actividade. Por unha banda, dirixidas a persoal cualificado, colectivos con riscos

específicos ou actividades ou sectores de alta sinistralidade ou alto risco e, por outra banda, dirixidos ás pemes e micropemes, á promoción da PRL no emprego autónomo e, en xeral, á promoción da cultura preventiva na sociedade galega.

En canto ás actuacións de investigación, asesoramento e asistencia reflíctense as programadas por sectores ou fronte a riscos ou colectivos determinados, en función do seu estado de situación e da evolución da súa sinistralidade. A filosofía é que sexan programas cun carácter temporal limitado (anuais ou bienais), co obxecto de podelos reformular periodicamente, sen menoscabo de que, polas súas características de especial risco, determinados sectores figuren case de forma permanente entre estes programas.

O deseño e execución das actuacións recollidas nestes programas arase coa participación e colaboración dos interlocutores sociais con representación no Consello Reitor do ISSGA.

#### 7. Formación e información técnica:

Esta área constitúe unha actividade permanente do ISSGA, que en formación e información, e sinaladamente nas xornadas técnicas, ten acadado un nivel recoñecido de calidade técnica e científica que cómpre manter e impulsar.

Destacar a formación dos cursos que habilitan para o exercicio das funcións de nivel básico en PRL, tanto presenciais como en liña, e aos que por quinto ano se oferta unha modalidade específica para o emprego autónomo; cómpre destacar que se prioriza no acceso aos cursos en liña aos delegados/as de prevención e persoal traballador designados e empresariado que asume persoalmente a prevención na súa empresa.

Destacan tamén obradoiros e cursos eminentemente prácticos en seguridade e saúde no traballo que se ofertan a diferentes perfiles de persoal traballador, por actividades, por riscos e por sinistralidade, insistindo na integración da PRL no seu traballo diario.

Nestes últimos anos o ISSGA elabora unha serie de publicacións técnicas para distintos colectivos aos que pretende chegar, implicándoos como protagonistas deste material divulgativo, informativo e de sensibilización, tendo moi en conta a calidade técnica e a función de promoción da PRL.

#### 8. Mellora continua:

Estes procesos constitúen actuacións de carácter interno do Instituto, dirixidas á obtención da máxima eficacia e eficiencia funcional e de resultado para unha adecuada prestación dos servizos, co fin de acadar unha mellora continua no seu funcionamento.

Para valorar o cumprimento destes eixes o ISSGA establece indicadores entre os que estarán o número de actuacións de asesoramento realizadas en materia de prevención de riscos laborais, o número de accións de formación e información desenvoltas en materia de prevención de riscos laborais e o número de persoas participantes nas distintas accións, o número de campañas e de accións de sensibilización de prevención de riscos laborais e o número de programas sectoriais desenvoltos.

## CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS

A través deste programa e coa actuación do Consello Galego de Relacións Laborais:

1. Facilitase a consecución de acordos nas empresas e nos sectores que solicitan a asistencia do organismo, mediante a xestión dos procedementos de solución autónoma de conflitos de traballo (mediacións e arbitrxes) previstos no AGA. A mediación laboral supón, sen dúbida, a xestión pacífica da conflitividade laboral de forma rápida, económica e eficaz.
2. Asesoráanse ás mesas negociadoras sobre a redacción e a aplicación de cláusulas nos convenios colectivos que promovan a igualdade de xénero nas relacións laborais.
3. Elabóranse estudos e informes que se trasladan ás mesas negociadoras e ás organizacións empresariais e sindicais para facilitarlles o coñecemento dinámico e actualizado do noso sistema de relacións laborais.
4. Realízanse actividades de formación, en colaboración coas tres universidades galegas, dirixidas a cadros empresariais e sindicais en materia de negociación laboral e auditoría xurídico laboral, entre outras.
5. Realízanse actuacións formativas para as persoas que exercen a mediación e a arbitrase ao abeiro do AGA para a aprendizaxe de técnicas avanzadas na solución de conflitos.
6. Desenvólvense xornadas en colaboración coas universidades galegas e cos Colexios de Graduados Sociais galegos, para a difusión e debate social de cuestións de actualidade e de interese laboral que resulta oportuno analizar con detalle.
7. Foméntase o diálogo social entre sindicatos e asociacións empresariais para conseguir unha maior incidencia na mellora do emprego e das condicións laborais.
8. Finalmente, o Consello ditamina preceptivamente os proxectos normativos que lle son remitidos polos organismos da Xunta de Galicia e formula propostas en materia de política laboral.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	X

Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

## BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

### INSTITUTO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DE GALICIA

Existe unha clara segmentación pola variable de xénero no mercado de traballo, tanto no referido ao sector de actividade como ás ocupacións das mulleres e homes dentro do mesmo sector. Isto determina, por exemplo, que as cifras de sinistralidade e os tipos de danos sexan diferentes entre ambos sexos. A presenza relativa da muller no mercado laboral aumenta de xeito sostido. Segundo datos do IGE, nos últimos anos, a porcentaxe de afiliación feminina á Seguridade Social en Galicia medrou desde o 42,76 % de 2006 ao 48,27 % en 2014. En agosto de 2023 a porcentaxe é a maior de toda a serie temporal, xa que do total de poboación afiliada, 1.077.911, 526.840 son mulleres, que é un 48,87 %. Desde o punto de vista de accidentes laborais, as mulleres sofren moitos menos accidentes. Tanto os índices de incidencia como os de gravidade son moitos menores nas mulleres; isto podía ser predicible en sectores como a pesca ou a construción, onde as mulleres están menos representadas e desenvolven, en xeral, ocupacións de menor risco, pero ocorre tamén nos servizos ou na agricultura, onde non se dan esas diferenzas. Ademais os índices de incidencia de traballadores homes para accidentes leves, graves e mortais son maiores que os das mulleres incrementándose conforme aumenta a gravidade do accidente.

Á situación anterior hai que sumar a dificultade de conciliar familia e traballo, que provoca, en determinadas ocupacións, xunto coas diferenzas fisiolóxicas e anatómicas entre homes e mulleres, que as mulleres teñan máis problemas de saúde que os homes que desenvolven as mesmas tarefas. Todo o exposto obriga a integrar a dimensión da igualdade na prevención dos riscos. Non se pode esquecer tampouco que no artigo 26 da Lei 31/1995, do 8 de novembro, de prevención de riscos laborais, o lexislador realiza unha diferenciación de xénero en sentido positivo ao regular a protección da maternidade.

### CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS

Co programa preténdese contribuír a eliminar a discriminación entre homes e mulleres nas relacións laborais e lograr unha igualdade efectiva.

Polo que respecta ao Consello Galego de Relacións Laborais é necesario sinalar que, segundo os datos recollidos no seu informe sobre a situación da negociación colectiva e tomando como referencia as mesas negociadoras dos Convenios colectivos asinados no período, unha vez rematado o primeiro semestre de 2023 continúaase cunha desigual participación de mulleres nas

mesas negociadoras de convenios colectivos, tanto por parte das organizacións empresariais (56 mulleres fronte a 119 homes) como por parte das sindicais (92 mulleres fronte a 325 homes). Desde o Consello trabállase para potenciar a participación de mulleres nas mesas de negociación, para o que se fan recomendacións ás mesas negociadoras e se organizan cursos e xornadas en materia de igualdade de xénero.

As persoas destinatarias potenciais son, segundo datos correspondentes que figuran na edición para o ano 2022 do Informe da Situación Sociolaboral de Galicia -informe que elabora este Consello con periodicidade anual e no que se analiza o mercado de traballo en Galicia dende a perspectiva da posición que nel ocupan as mulleres, para contribuír dalgún xeito a reducir as súas dificultades para acceder e manter o emprego, reducir a temporalidade, a desigualdade salarial e as súas dificultades para conciliar a vida persoal, laboral e familiar)- os 16.352 delegados e delegadas sindicais (dos que 5,710 son mulleres, o 34,92% do total), así como as correspondentes representacións empresariais.

Segundo o informe anual sobre a situación da negociación colectiva en Galicia, en 2022 formaron parte das mesas negociadoras 737 homes e 216 mulleres, que puideron beneficiarse da actuación do Consello.

#### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X

Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

### **DIRECCIÓN XERAL DE RELACIÓNS LABORAIS**

Proséguese co desenvolvemento do curso de formación en igualdade e brecha salarial a través dunha colaboración coa Universidade de Santiago, dirixido a graduados en dereito e diplomados en relacións laborais.

Así mesmo seguen convocándose axudas para apoiar o establecemento de gabinetes de igualdade por partes das organizacións sindicais e empresariais.

Finalmente a través do campus virtual de formación en igualdade procúrase un maior coñecemento e por ende búscase unha maior sensibilidade neste eido dirixíndose esta formación a empresas, traballadores e á sociedade en xeral.

Polo que respecta ás políticas de RSE e de Igualdade laboral, un aspecto clave é acadar que nas empresas se implante de maneira real a igualdade laboral, tendo en conta ademais que se acaban de aprobar os reais decretos 901/2020, do 13 de outubro, de igualdade retributiva entre mulleres e homes (BOE 14 de outubro) que veñen a establecer novas medidas neste ámbito.

Deste modo se establece un programa de axudas para implantar a igualdade laboral a conciliación e a responsabilidade social empresarial en pequenas e medianas empresas, incentivando a implantación voluntaria de plans de igualdade así como a conciliación fomentando a implantación do teletraballo e a flexibilidade horaria e de forma novedosa as inversións en material de traballo que axude a consolidación destes propósitos.

### **INSTITUTO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DE GALICIA**

Dentro do Plan de Actuación anual do ISSGA no ano 2024 manteranse actividades que xa se veñen levando a cabo actualmente e relacionadas con esta materia:



- A comisión permanente de integración da igualdade nas políticas de prevención de riscos laborais asesorará e orientará nos aspectos relacionados coa integración da igualdade nas políticas de prevención de riscos, propoñendo directrices sobre a avaliación do risco para a saúde ou a seguridade das traballadoras embarazadas, que deran a luz recentemente ou en período de lactación e orientando as actuacións especiais que en materia de prevención de riscos laborais sobre sectores feminizados realice a Administración Pública Autonómica.
- O programa de integración da perspectiva de xénero na prevención de riscos laborais coa publicación e divulgación dun documento técnico sobre pautas para a integración da perspectiva de xénero na PRL, dirixido aos técnicos de prevención de riscos laborais e persoal dos servizos prevención, propios e alleos.
- O módulo de igualdade dos cursos básicos de prevención de riscos laborais que habilitan para o desenvolvemento das funcións de nivel básico en prevención de riscos laborais, tanto presenciais como on-line, contribúe á promoción da igualdade entre homes e mulleres.

Se ben as dúas primeiras actividades se dirixen preferentemente a mulleres, a última está dirixida a toda a sociedade.

Neste ámbito tamén débese destacar a participación do Issga nos Plans que dende a Consellería competente en materia de igualdade e tamén no ámbito de igualdade laboral mediante accións informativas, formativas, campañas e outras actividades que se demanden.

## **CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS**

A Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre mulleres e homes na negociación colectiva (CCAINC), adscrita ao Consello Galego de Relacións Laborais, desenvolve varias actuacións co obxectivo de corrixir as desigualdades que aínda hai en materia de xénero nas relacións laborais. Trátase de actividades de formación dirixidas a persoas negociadoras de convenios colectivos e de plans de igualdade, tanto pola parte sindical como pola parte empresarial. Así mesmo, a CCAINC contribúe ao asesoramento das mesas negociadoras en materia de igualdade de xénero, xa sexan mesas negociadoras de Convenios colectivos como de Plans de igualdade, mediante a elaboración de guías de boas prácticas e recomendacións nas que difunden criterios e pretenden orientar ás ditas mesas para mellorar os contidos e a calidade da negociación colectiva, co obxecto de contribuír á efectiva aplicación do principio de igualdade de trato e de oportunidades na regulación do acceso e das condicións de traballo das persoas traballadoras.

Os obxectivos das actuacións pódense concretar nos seguintes:

- I. Incrementar o número de convenios colectivos que introducen no seu articulado cláusulas sobre igualdade entre homes e mulleres.

2. Mellorar os contidos e a calidade da negociación colectiva, así como contribuír á efectiva aplicación do principio de igualdade de trato e de oportunidades na regulación do acceso ao emprego e das condicións de traballo das persoas traballadoras.
3. Fomentar un uso adecuado da linguaxe de xénero nos convenios colectivos así como nos ditames que se emiten polo Consello sobre os proxectos normativos remitidos pola Xunta de Galicia en materia de política laboral, co obxectivo de consolidar o uso da linguaxe inclusiva nas normas laborais.
4. Estudar as cláusulas e medidas de igualdade que se recollen anualmente nos convenios colectivos e facer recomendacións ás mesas negociadoras para melloralas e, no seu caso, axudar na elaboración de plans de igualdade, para promover a igualdade de trato e de oportunidades entre as mulleres e os homes no ámbito laboral.
5. Trasladar recomendacións e boas prácticas en materia de igualdade ás persoas que forman parte das mesas negociadoras de convenios colectivos e plans de igualdade, co obxectivo de orientalas para mellorar as cláusulas e medidas de igualdade que neles se recollen.
6. Analizar a composición das mesas negociadoras de convenios colectivos e identificar as medidas que se recollen nos convenios en materia de igualdade, co obxectivo de incrementar a presenza das mulleres nas mesas negociadoras que, actualmente, é inferior á dos homes e reforzar a igualdade de trato e de oportunidades no ámbito laboral, datos que se recollen no informe anual sobre a situación da negociación colectiva en Galicia, que elabora o Consello.
7. Estudar a situación sociolaboral de Galicia e, particularmente, o mercado de traballo desde a perspectiva da posición que nel ocupan as mulleres, co obxectivo de informar á sociedade e traballar para que se adopten medidas que reduzan as dificultades da muller para acceder e manter o emprego, a temporalidade, a desigualdade salarial e as súas dificultades para conciliar a vida persoal, laboral e familiar.
8. Difundir e promover a posta en práctica do “Protocolo contra o acoso sexual, laboral, por razón de sexo e identidade nos centros de traballo” aprobado pola CCAINC o pasado 21 de marzo de 2022, mediante a organización, en colaboración con Universidades, Escolas de Relacións Laborais e Colexios Oficiais de Graduados Sociais, de xornadas e cursos en materia de igualdade de xénero que sirva de estímulo e de difusión da citada ferramenta entre persoas vinculadas co mundo laboral, en particular, cadros sindicais e empresariais.
9. Elaborar e difundir guías destinadas ao asesoramento e á resolución de dúbidas á hora de establecer un Plan de igualdade nas empresas.

#### ACTUACIÓNS DO CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS ENCADRADAS DENTRO DO PLAN GALEGO DE CONCILIACIÓN E CORRESPONSABILIDADE 2018-2021

- **MEDIDA 22: ORGANIZACIÓN DUNHA XORNADA ANUAL EN MATERIA DE IGUALDADE.**

O Consello organiza, con periodicidade anual, unha xornada sobre temas relacionados coa igualdade de xénero nas relacións laborais, de acceso libre e gratuíto para cadros das organi-

zacións empresariais e sindicais, empresas, traballadores e traballadoras, estudantes, colexios de graduados sociais e, en xeral, a cidadanía interesada, na que normalmente participan a inspección de traballo, persoal docente da Universidade, xuíces e xuízas e na que sempre hai unha mesa de diálogo e debate social integrada por representantes dos sindicatos máis representativos e pola Confederación de Empresarios de Galicia.

Trátase dunha acción de sensibilización, formación e información para xerar conciencia e coñecemento sobre a importancia da conciliación e da corresponsabilidade, entre outras medidas de igualdade.

Dende o ano 2019, con ocasión de favorecer a asistencia das persoas que teñan menores ao seu coidado, o Consello ofrece un servizo de gardaría gratuíto nas xornadas organizadas en horario de tarde, de modo que se favoreza a conciliación e tamén para amosar un exemplo de medida óptima neste sentido, en xornadas nas que as persoas asistentes pertencen na súa meirande parte ao mundo da empresa e das relacións laborais.

- MEDIDA 24: IMPULSO Á INCLUSIÓN NA NEGOCIACIÓN COLECTIVA DE CLÁUSULAS TIPO E FÓRMULAS PARA GARANTIR NAS EMPRESAS OS DEREITOS DE CONCILIACIÓN E CORRESPONSABILIDADE.

O Consello impulsa cada ano a inclusión de medidas de igualdade nos convenios colectivos que se rexistran anualmente mediante recomendacións dirixidas ás mesas negociadoras, ás que tamén lles traslada, xunto coa recomendación, o informe emitido polo Servizo de Igualdade da Dirección Xeral de Relacións Laborais sobre o convenio colectivo que lles afecta.

- MEDIDA 25: ANÁLISE DOS CONVENIOS COLECTIVOS EXISTENTES QUE INCLÚAN MEDIDAS DE CONCILIACIÓN E CORRESPONSABILIDADE.

O Consello realiza ao longo de cada ano un seguimento dos convenios colectivos existentes e elabora informes e análises sobre aspectos relativos á estrutura e á situación da negociación colectiva galega. No informe analízase con detalle todas as medidas de igualdade recollidas nos convenios, tales como as cláusulas relativas á conciliación da vida laboral e familiar. Actualmente, recollen estas cláusulas a totalidade dos convenios colectivos de sector e o 99% dos de empresa. Respecto do tipo de cláusulas que conteñen, que melloran ou varían, nalgún aspecto, o sinalado na lexislación vixente, os informes do Consello destacan o contido das cláusulas relativas a permisos, redución de xornada por garda legal ou coidado de familiares, distribución do tempo de traballo, garderías, excedencias, entre outras.

- MEDIDA 30: INCLUSIÓN DE BOAS PRÁCTICAS EN MATERIA DE CONCILIACIÓN E CORRESPONSABILIDADE NA GUÍA DE BOAS PRÁCTICAS EN MATERIA DE IGUALDADE PARA A NEGOCIACIÓN COLECTIVA.

O Consello está a traballar na elaboración dunha nova edición da Guía de Boas Prácticas, elaborada pola Comisión Consultiva Autonómica para a igualdade entre mulleres e homes na negociación colectiva co obxecto de adaptala ás máis recentes novidades lexislativas, e de xeito sobranceiro ao disposto nos Reais Decretos 901/2020, regulador dos plans de

Igualdade e o seu rexistro, e 902/2020 de igualdade retributiva entre mulleres e homes. A Guía inclúe recomendacións en materia de conciliación e corresponsabilidade, así como unha serie de boas prácticas extraídas de cláusulas recollidas nalgúns convenios colectivos e plans de igualdade asinados en Galicia

- MEDIDA 31: CONSIDERACIÓN DAS MEDIDAS DE CONCILIACIÓN E CORRESPONSABILIDADE NO ESTUDO MONOGRÁFICO SOBRE A APLICACIÓN DO PRINCIPIO DE IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES NA NEGOCIACIÓN COLECTIVA GALEGA.

O Consello publicou un estudo sobre a aplicación do principio de igualdade nos convenios colectivos, baseado na negociación colectiva galega dos anos anteriores, que servirá de base, entre outras cuestións, para a elaboración de consideracións que se trasladarán ás mesas negociadoras e para afondar nos traballos dirixidos á aprobación dun Acordo Interconfederal Galego en materia de igualdade.

## **PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.**

### **DIRECCIÓN XERAL DE RELACIÓNS LABORAIS**

O programa intenta acadar obxectivos que fagan realidade o principio de igualdade de oportunidades entre mulleres e homes en aspectos tales como a obtención dun mesmo salario pola realización de actividades idénticas tentando así poñer remate á brecha salarial que aínda nestes intres acada unha porcentaxe do dezanove por cento

Por outra banda inténtase tamén que outros sectores e actividades masculinizados podan ter unha representatividade feminina aceptable

### **INSTITUTO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DE GALICIA**

O obxectivo da actuacións que o ISSGA leve a cabo nesta materia é mellorar o cumprimento do artigo 26 da Lei 31/1995, do 8 de novembro, de prevención de riscos laborais, referido á protección da maternidade e á perspectiva de xénero, que xa se debe contemplar na avaliación de riscos.

---

SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO.

### **INSTITUTO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DE GALICIA**

O ano 2022 foi a segunda fase do traballo de adaptación ao ámbito de Galicia da documentación relativa á integración da perspectiva de xénero na PRL nas empresas e institucións que dará soporte a unha nova campaña informativa.

INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.

### **INSTITUTO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DE GALICIA**

No ano 2024 continuarase co desenvolvemento para a adaptación ao ámbito de Galicia da documentación relativa á integración da perspectiva de xénero na PRL nas empresas e institucións e dará soporte a unha nova campaña informativa.

En toda a información e estatísticas de sinistralidade laboral (accidentes de traballo e enfermidades profesionais) inclúese a diferenciación entre homes e mulleres e nas análises de sinistralidade e de riscos por actividade ou sectores contéplase a perspectiva de xénero.

Nos cursos básicos de PRL e nos obradoiros específicos por riscos, inclúese no seu contido a perspectiva de xénero.

## **C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN**

Dirección Xeral de Relacións Laborais  
Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia  
Consello Galego de Relacións Laborais

### III.1.10. PROGRAMA 324C - PROMOCIÓN DA ECONOMÍA SOCIAL

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Mediante este programa trátase en primeiro lugar de xerar emprego de calidade promovendo iniciativas empresariais baseadas nas persoas e na cooperación baixo os principios e fórmulas da economía social, e prestando especial atención á xuventude, as mulleres e as persoas con discapacidade ou en situación de vulnerabilidade, así como ás iniciativas xeradoras de emprego no rural galego.

Para contribuír ao anterior preténdese tamén mellorar o coñecemento acerca das distintas fórmulas de economía social, achegando á poboación xeral e aos emprendedores en particular, os valores e principios que a sustentan e a formación necesaria para iniciar unha actividade baixo estas fórmulas empresariais.

Finalmente trátase de impulsar a mellora da xestión empresarial e societaria e da competitividade das empresas de economía social e de mellorar as súas posibilidades de financiamento.

##### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Con carácter xeral, as accións previstas neste programa diríxense a toda a poboación. Máis especificamente, diríxense a:

- Persoas desempregadas.
- Mulleres
- Mozos e mozas.
- Persoas con discapacidade ou en situación de vulnerabilidade social
- Persoas socias, traballadoras ou directivas de empresas da economía social.
- Persoas traballadoras doutras empresas que desexen transformarse
- Entidades que desexen transformarse en fórmulas de economía social
- Entidades de economía social e as entidades asociativas destas.
- Concellos, as súas agrupacións e mancomunidades.
- Universidades.
- Outras entidades sen ánimo de lucro colaboradoras da Rede Eusumo

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

En Galicia existen (datos a 31.12.2021) 1.571 cooperativas activas, ademais de 1.448 sociedades laborais, 117 centros especiais de emprego e 14 empresas de inserción.

Estas entidades, xunto con outras como as mutualidades, asociacións e fundacións con actividade económica, sociedades agrarias de transformación, mancomunidades de montes ou confrarías de pescadores, forman parte da economía social, regulada pola Lei 6/2016, do 4 de maio, da economía social de Galicia, que fixa os obxectivos e principios para o fomento, promoción e apoio a este sector. A lei reconece de interese xeral e social a promoción, o estímulo e o desenvolvemento das entidades da economía social, cuxa importancia vén dada porque contribúe a un modelo económico sustentable no que as persoas son máis importantes que o capital e cuxo motor principal non é a rendibilidade financeira, senón os beneficios para toda a sociedade.

Na nova Estratexia Galega de Economía Social prevista para os anos 2022-2025 continúa sendo fundamental potenciar o crecemento intelixente e sustentable, dándose un especial valor ao emprego de calidade, a competitividade e unha maior inclusión social. Así pois, unha estratexia transversal, integrando as diferentes áreas de goberno da Xunta de Galicia que poidan ter influencia no desenvolvemento e impulso da economía social e a integración das políticas de fomento da economía social coas desvoltas nas áreas de desenvolvemento rural, Emprendemento económico, prestación de servizos sociais, dependencia e integración social.

Neste papel de fomento e promoción cómpre destacar a extensión e consolidación da Rede Eusumo para o fomento do cooperativismo e a economía social, que engloba 86 entidades colaboradoras, entre asociacións, fundacións, entidades locais, universidades, cámaras de comercio e outras entidades públicas e privadas.

As actividades prestadas no marco da rede supuxeron desde a súa posta en marcha o asesoramento a 1.380 grupos promotores, que supoñen de 3.829 persoas beneficiadas, así como 1.844 actividades de formación, sensibilización e divulgación ás que asistiron máis de 33.355 persoas.

## ANÁLISE DAFO

### Debilidades

- Desigual e, nalgúns casos, insuficiente sentido de pertenza á economía social por parte das entidades que forman parte dela.
- Escaseza de estudos globais do seu peso. Falta de cuantificación.
- Gran descoñecemento das fórmulas de economía social como alternativa económica. Identificación con sectores produtivos moi concretos e tradicionais.
- Dificultades para a captación de talento e relevo xeracional.

- Carencias de formación / Marxe de mellora na xestión empresarial e societaria dos membros das empresas da economía social.
- En xeral, pequena dimensión das empresas de economía social, que dificulta a internacionalización ou a implantación de medidas de mellora da súa competitividade.

#### Fortalezas

- As empresas de economía social, e particularmente as cooperativas, adáptanse mellor adaptación aos períodos de dificultade e teñen un alto índice de supervivencia.
- Son entidades máis igualitarias e contribúen a xerar emprego de calidade.
- Contribúen á fixación de poboación
- A Rede Eusumo de fomento do cooperativismo e a economía social ten unha ampla implantación que abrangue todo o territorio galego
- A aceptación entre as entidades de economía social da filosofía de colaboración empresarial, que permite sumar esforzos e mellorar o alcance das actuacións individuais.

#### Ameazas

- A preponderancia da cultura empresarial que non ten en conta as fórmulas empresariais que, como a economía social, pivotan sobre a persoa.
- Escaso alcance do coñecemento por parte da sociedade en xeral, así como en particular dos promotores e prescriptores do emprendemento (asesores, formadores...) acerca das figuras empresariais da economía social e as súas posibilidades para o emprendemento.
- Insuficiente alcance na sociedade da importancia das empresas de economía social na cohesión social, equidade, integración e benestar social.
- Posibilidade de confusión inducida pola extensión de termos de uso recente con significados non sempre claros, como a economía colaborativa, emprendemento social, economía circular e outros.
- As dificultades de acceso ao financiamento.
- O despoboamento do rural e envellecemento da poboación, unido á falta de relevo xeracional no sector primario.

#### Oportunidades

- As facilidades para o emprendemento derivadas das vantaxes da participación e da asunción de riscos compartida.
- As actuais tendencias sociais en torno á economía colaborativa e modelos de traballo baseados na cooperación, particularmente entre a xuventude.



- O crecente interese da sociedade por fórmulas económicas e empresariais máis responsables.
- A normativa en materia de cooperativas e sociedades laborais, recentemente modificadas co fin de facilitar a súa constitución, flexibilidade e competitividade.
- O recoñecemento e apoio por parte de todas as Administracións (europea, estatal, autonómica e local), con estratexias para o desenvolvemento do sector recentemente aprobadas.
- A existencia dunha rede específica colaborativa para a promoción da economía social con presenza en todo o territorio galego (Rede Eusumo).
- A actual tendencia de crecemento económico.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

As actuacións previstas enmárcanse no seguinte contexto normativo e de planificación:

- Lei 6/2016, do 4 de maio, da economía social de Galicia
- Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia.
- Decreto 25/2001, do 18 de xaneiro, polo que se regula a organización e funcionamento do Consello Galego de Cooperativas.
- Decreto 430/2001, do 18 de decembro, polo que se aproba o Regulamento do Rexistro de cooperativas de Galicia.
- Lei 44/2015, do 14 de outubro, de sociedades laborais e participadas.
- Real decreto 2114/1998, do 2 do outubro, sobre rexistro administrativo de sociedades laborais.
- Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social
- Real decreto 2273/1985, do 4 de decembro, polo que se aproba o regulamento de centros especiais de emprego
- Decreto 200/2005, do 7 de xullo, polo que se regula a autorización administrativa e a inscrición no Rexistro Administrativo de Centros Especiais de Emprego de Galicia, e a súa organización e funcionamento.
- Lei 44/2007, do 13 de decembro, para a regulación do réxime das empresas de inserción
- Decreto 178/2022, do 15 de setembro, polo que se regula o procedemento para a cualificación das empresas de inserción de Galicia e o seu rexistro administrativo.
- As distintas normas estatais que regulan as liñas básicas dos programas de axudas de fomento do emprego financiados con fondos finalistas.
- Plan Estratéxico de Galicia 2022-2030.

- Plan Anual de Políticas de Emprego (PAPE) 2022
- Axenda Emprego Galicia 2021
- Programa Emprega en feminino.
- Estratexia galega da economía social.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A finalidade deste programa céntrase nos seguintes puntos:

- Creación de emprego a través da promoción do autoemprego colectivo e do apoio ao emprendemento baixo as fórmulas de economía social, con especial atención á xente nova, ás mulleres e ás iniciativas rurais.
- Facilitar a integración laboral das persoas con calquera tipo de discapacidade física, psíquica ou sensorial, ou pertencente a colectivos vulnerables.
- Mellora da competitividade das cooperativas e sociedades laborais, centros especiais de emprego e empresas de inserción, apoiando especialmente a investigación, desenvolvemento e innovación, así como a plena utilización das tecnoloxías da información e as comunicacións.
- Mellorar as capacidades das persoas integradas na economía social para un mellor desempeño profesional e para viabilizar o seu proxecto empresarial.
- Fomento do aproveitamento do talento feminino nas entidades da economía social, para acadar unha maior representatividade nos seus órganos de dirección e xestión.
- Valorización e diferenciación dos produtos e servizos da economía social para mellorar a súa comercialización e internacionalización.
- Sensibilizar a sociedade galega sobre os principios e valores da economía social, sobre as súas potencialidades, especialmente entre a xuventude, así como dotar de maior visibilidade a este sector.
- Consolidación de redes de colaboración para o fomento da economía social, para a colaboración transfronteiriza e para a comercialización e internacionalización.
- Fortalecer o movemento cooperativo e da economía social galega, incentivar os procesos de intercooperación e integración, así como canalizar a súa participación en todos os ámbitos e a presenza institucional a todos os niveis.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

A integración da dimensión da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes é obxecto das competencias autonómicas sobre emprego e relacións laborais e a dimensión da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes é obxecto das actuacións da Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade.

A igualdade é un dos valores nos que se asenta a economía social, que se caracteriza por estar inspirada, entre outros valores, pola promoción da solidariedade interna e coa sociedade, a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres, a cohesión social, a inserción de persoas con discapacidade e de persoas en risco ou en situación de exclusión social, ou a conciliación da vida persoal, familiar e laboral.

Non obstante, a realidade é que as mulleres seguen a ter menos peso na economía social galega que na media estatal, como se desprende das estatísticas relativas a traballadores en alta na Seguridade Social na economía social. Os últimos datos dispoñibles, correspondentes ao 1º trimestre de 2019, indican que as mulleres supoñen só o 41,1 % do total, fronte ao 47,5 % no conxunto do Estado.

Os incentivos aplicados no ámbito específico do fomento do emprego en economía social, incentívanse con maior contía de axuda a incorporacións de mulleres desempregadas ás cooperativas e sociedades laborais, así como a creación de postos de traballo en centros especiais de emprego e en empresas de inserción, os datos manifestan que é unha medida apropiada para

conseguir que as mulleres alcancen unhas cotas similares aos homes na economía social de Galicia.

Á vista dos resultados, continúa sendo necesario manter este tratamento diferenciado.

Os indicadores clave de produtividade asociados a este programa: P190 - nº de persoas que se incorporan como socios traballadores ou de traballo, ou a través de fórmulas de autoemprego, a cooperativas e sociedades laborais; SC16 – participantes con discapacidade; SE01 - Participantes que reciben actuacións destinadas á mellora da súa situación e P227 - persoas participantes en accións de formación, son susceptibles de desagregación por xénero.

Por outra banda, a presenza feminina nos órganos de xestión e dirección das entidades de economía social segue sendo inferior á que lle correspondería de xeito proporcional á composición das entidades. Por iso, levaranse a cabo accións que fomenten o acceso das mulleres a postos de responsabilidade das entidades, a través de accións formativas específicas para este fin.

#### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	X
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a coresponsabilidade	X
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	X
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

1. As axudas seguintes increméntanse nun 25 % cando se trata de mulleres:
  - Axudas para a incorporación de persoas socias traballadoras de cooperativas ou sociedades laborais
  - Axudas para a creación de emprego para persoas con discapacidade ou en situación ou risco de exclusión en centros especiais de emprego e empresas de inserción laboral respectivamente.
2. As axudas do programa ES-Transforma en cooperativas ou sociedades laborais increméntase en 3.000 euros se a entidade está formada na súa maioría por mulleres.
3. Nas axudas para sufragar os gastos de funcionamento das entidades asociativas de cooperativas, sociedades laborais, centros especiais de emprego e empresas de inserción tense en conta a composición equilibrada do cadro de persoal como un dos criterios de valoración.
4. Nas axudas para proxectos de formación dual en centros especiais de emprego e para a integración laboral de persoas en risco de exclusión tamén se ten en conta como criterio de valoración a composición equilibrada do cadro de persoal da entidade, e ademais, no primeiro deles valóranse as actuacións previstas para a efectiva igualdade de oportunidades entre homes e mulleres no ámbito laboral.
5. Formación específica para promover o acceso das mulleres a postos de responsabilidade nas entidades de economía social.
6. Impulso da formación non presencial e adecuación horaria das accións formativas ás necesidades de conciliación das persoas traballadoras.
7. Formación en valores cooperativos, entre os que cabe destacar o de igualdade entre todas as persoas socias.

**PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.**

- Contribuirase a reducir o diferencial existente entre a taxa de paro feminino e a taxa de paro masculino, a través dun acceso ao emprego en condicións de igualdade.

- Contribuirase a formar as persoas que integran as empresas de economía social, sexa como socias ou como membros dos equipos directivos, na xestión e toma de decisións baixo criterios de igualdade.
- Facilitarase o acceso a actividades formativas favorecendo a conciliación da vida persoal, familiar e profesional
- Formarase á poboación en xeral, e ás persoas interesadas en emprender baixo fórmulas de economía social en particular, acerca dos principios e valores da economía social, entre os que destaca o de igualdade.

### SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO.

No exercicio 2021, subvencionouse a través da Orde Aprot- ec. Social (procedementos TR802G e TR802J) a incorporación de 333 persoas, das que 159 foron mulleres (47,75%).

Nos programas de incentivos á contratación en empresas de inserción laboral, concedéronse axudas para a contratación de 9 persoas técnicas (3 homes e 6 mulleres), e contribuíuse ao mantemento de emprego para 129 persoas en risco de exclusión (das que 71 son mulleres, o que supón o 55,04 %). A participación feminina incrementouse considerablemente respecto do ano anterior (un 7,51%).

Nos programas de fomento do emprego para persoas con discapacidade a través dos centros especiais de emprego a participación feminina mantense estable. Así, contribuíuse ao mantemento da actividade laboral de 3.713 persoas das que un 39,81 % son mulleres. Coas axudas de investimento en activo fixo creáronse 118 postos indefinidos, dos que 52 (un 44% foron ocupados por mulleres).

En canto ao programa de formación dual nos centros especiais de emprego, dirixido a persoas con discapacidade intelectual, dos 60 participantes só 15 son mulleres ( un 25%). A ratio mellora substancialmente se nos referimos ao persoal técnico subvencionado (xerentes ou persoal de apoio) xa que chega ao 46% das 87 persoas subvencionadas.

Finalmente no programa de posta a punto para o emprego, dirixido a persoas en situación de risco ou exclusión social, a cuestión de xénero está equilibrada posto que están inscritos 324 participantes, dos que 163 son mulleres (un 50,31%).

En canto ás actividades de asesoramento, formativas ou divulgativas en materia de economía social, en xeral destacan pola alta participación feminina. Cabe destacar:

- prestouse asesoramento especializado, durante o ano 2021, para a posta en marcha ou consolidación de proxectos de economía social a 287 persoas, das que o 57,5% foron mulleres.

- 1.055 persoas participaron no exercicio 2021 en actividades formativas para o emprendemento ou mellora de xestión das entidades de economía social, das que o 68,8 % foron mulleres. Cabe destacar aquí que se desenvolveron actividades específicas dirixidas a potenciar o talento feminino en entidades de economía social nas que participaron 41 mulleres.
- 1.372 persoas participaron en 74 actividades de difusión ou divulgación (xornadas, charlas, visitas etc.). Destes participantes, a maioría, o 57,2% eran mulleres,.
- 58 das actividades formativas impartidas no 2021 (o 72,5 % do total) realizáronse en réxime de teleformación ou mixto.

**INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.**

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral de Apoio ao Emprego, Tráballo Autónomo e Economía Social

### III.1.11. PROGRAMA 581A - ELABORACIÓN E DIFUSIÓN ESTADÍSTICA

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia, participa no desenvolvemento do Plan Galego de Estatística, mediante a elaboración e difusión da monografía anual da sinistralidade laboral en Galicia, como unha das súas actuacións previstas na estratexia Galega de Seguridade e Saúde no Tráballo 2023-2027.

#### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

O colectivo ao que se dirixe esta publicación anual, son as empresas e o persoal traballador dos centros de traballo radicados na Comunidade Autónoma de Galicia, aínda que tamén ten repercusión nas organizacións sindicais e empresariais, nas empresas e traballadores/as das

restantes Comunidades Autónomas e, na sociedade en xeral, por ser o instrumento base para o análise e a información das causas e factores que inciden na sinistralidade laboral.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A necesidade de realizar esta actuación ven dada pola obrigada explotación estatística dos datos que figuran nos partes de accidentes de traballo e enfermidades profesionais do persoal traballador afiliado á Seguridade Social, que se ven realizando dende o ano 1994 a través da publicación anual da monografía de sinistralidade laboral, que inclúe os accidentes de traballo e as enfermidades profesionais segundo o grao da lesión (leves, graves e mortais) e o estudo das variables incorporadas no parte: sectores de actividade, forma de producirse o accidente, natureza da lesión, parte do corpo lesionada, sexo, idade, nacionalidade, cadro de persoal, antigüidade no posto de traballo, hora do día, hora do traballo, día da semana, etc.

Incorpora ademais esta monografía o estudo das enfermidades profesionais comunicadas a través do sistema CEPROSS, a variación interanual dos accidentes e os índices de incidencia; así como a análise das patoloxías non traumáticas causadas polo traballo.

O tratamento estatístico da sinistralidade laboral constitúe unha técnica xeral analítica de gran rendemento ao permitir o control sobre os parámetros do accidente e da enfermidade profesional e cantas circunstancias poidan incidir naqueles, de tal forma que se poida orientar a actuación das técnicas preventivas. A importancia das estatísticas da sinistralidade laboral reside fundamentalmente en que do seu análise xorden os datos necesarios para determinar as melloras nas actuacións preventivas a desenvolver, reflectíndose á súa vez a efectividade e o resultado das medidas preventivas adoptadas.

A magnitude do problema da sinistralidade laboral e o estudo das causas que a provocan, é polo tanto unha das funcións primordiais do ISSGA, dando a coñecer á sociedade unha importante información que axude á toma de decisións no eido da prevención de riscos laborais.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 31/1995, do 8 de novembro, de prevención de riscos laborais.
- Lei 14/2007, do 30 de outubro, polo que se crea e regula o Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia.
- Decreto 165/2014, do 11 de decembro, polo que se aproban os estatutos do organismo autónomo Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia.
- Orde do 24 de xuño de 2008 pola que se dispón o inicio de actividades do Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia.



- Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia.
- Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico.
- Lei 2/2015, do 29 de abril, do emprego público de Galicia.
- Estratexia Galega de Seguridade e Saúde no Traballo 2023-2027.
- Plan Galego de Estatística 2022-2026.
- Plan de Actuación anual do Issga.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A finalidade é presentar a estatística descritiva da sinistralidade laboral en Galicia correspondente ao ano 2023 agrupada en 7 epígrafes:

- Accidentes laborais sen baixa
- Accidentes laborais con baixa
- Accidentes laborais mortais
- Variación interanual dos accidentes con baixa en xornada de traballo ocorridos nos últimos dez anos
- Índices de incidencia
- Enfermidades profesionais
- Patoloxías non traumáticas causadas polo traballo

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	

Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	
--	--

## BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

A información estatística que xurde dos accidentes laborais e das enfermidades profesionais é un instrumento fundamental para a definición de políticas e a toma de decisións en materia de prevención. Desde a perspectiva da igualdade, os datos e o seu tratamento estatístico evidencian a necesidade de facer un enfoque de xénero para comprobar como existe forma distinta de enfermarse e accidentarse entre homes e mulleres, xa sexa como consecuencia das propias diferenzas biolóxicas, ou pola definición u organización social do traballo, que adxudica ás mulleres o desempeño de profesións específicas, cos seus factores de risco predeterminados.

O tratamento estatístico diferenciado da sinistralidade entre homes e mulleres facilita a integración da dimensión da igualdade ao axudar a planificar as actividades preventivas de xeito que se poida acadar un nivel de protección con independencia do xénero. Por isto o estudo dos danos da saúde coa diferenciación por sexo constitúe un instrumento útil para lograr a dita integración.

## IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	

Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (Análise da evolución da siniestralidade laboral segundo a variable de xénero)	X

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

A extracción e tratamento dos datos de accidentes e enfermidades profesionais, desagregando os datos por sexo, no estudo da siniestralidade laboral do ano 2023 para que se poidan deseñar as medidas de prevención de riscos adecuadas.

Está dirixida a toda a sociedade.

**PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.**

Cumprir no maior grao posible a necesidade de integrar a perspectiva de xénero na prevención de riscos laborais.

**C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN**

Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia.



## IV. CADROS DE OBXECTIVOS POR PROGRAMA

### OBXECTIVOS DE PROGRAMA

<b>Programa: 111A PRESIDENCIA DA XUNTA DE GALICIA</b>	
<b>Eixe: E5 - Eixe 5. Gobernanza</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA03 - Reforzo do autogoberno e coordinación interadministrativa	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Fortalecer a colaboración, cooperación e coordinación das diferentes administracións públicas en busca da eficiencia na xestión do gasto público e da mellora dos servizos á cidadanía, en especial dos maiores e dos que viven en zonas de maior illamento	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Programa: 311A DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE PROMOCIÓN SOCIAL</b>	
<b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA02 - Mellorar a atención ao benestar e á calidade de vida das familias	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Garantir unha estrutura de servizos de atención das necesidades das familias para favorecer que as persoas poidan levar a cabo o seu proxecto familiar en Galicia así como ter o número de fillos e fillas que desexen, a través do desenvolvemento de actuacións integrais. Impulsar políticas de conciliación para que a crianza dos fillos e fillas e o coidado de persoas dependentes non supoña unha eiva profesional, en especial para as mulleres	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
<b>Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA02 - Facer que o crecemento chegue a toda a cidadanía, en particular ás persoas máis desfavorecidas e apoiar a integración socioeconómica da poboación retornada e inmigrante	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E05 - Acadar a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres, impulsando unha maior e mellor participación das mulleres en todos os ámbitos sociais e profesionais e nos procesos de toma de decisións	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
<b>Programa: 312G APOIO Á CONCILIACIÓN DA VIDA LABORAL E PERSOAL E OUTROS SERVIZOS DE PROTECCIÓN SOCIAL</b>	
<b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E04 - Consolidar un marco de relacións laborais moderno que facilite unhas condicións de traballo saudables e seguras e favorecer a conciliación da vida laboral, familiar e persoal	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0002 - Apoio á conciliación da vida persoal, familiar e laboral. Concienciar a poboación galega sobre a importancia da corresponsabilidade.	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P0092H - Homes/Familias monoparentais que reducion a súa xornada labbral. (Homes)	185
P0092M - Familias monoparentais que reducion a súa xornada laboral.(Mulleres)	65
SE03.H - Participantes que reciben actuacións destinadas á mellora dasúa situación no ámbito laboral. Homes	2.000
SE03.M - Participantes que reciben actuacións destinadas á mellora dasúa situación no ámbito laboral. Mulleres	2.500
<b>Programa: 313B ACCIÓNS PARA A IGUALDADE, PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DA MULLER</b>	
<b>Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA02 - Facer que o crecemento chegue a toda a cidadanía, en particular ás persoas máis desfavorecidas e apoiar a integración socioeconómica da poboación retornada e inmigrante	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E05 - Acadar a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres, impulsando unha maior e mellor participación das mulleres en todos os ámbitos sociais e profesionais e nos procesos de toma de decisións	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Modificación dos valores, actitudes e estereotipos que sustentan a desigualdade.	
0002 - Potenciación da participación das mulleres en todos os ámbitos sociais en condicións de igualdade.	
0005 - Promoción do autoemprego e do emprendemento femininos.	
0006 - Promoción da igualdade no ámbito local	

**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00181 - Mulleres que recibiron información, atención ou asesoramento	1.050
P00468 - Mulleres beneficiarias do programa de autoemprego da muller(EMEGA)	350
SOEE01 - Mulleres pertencentes a colectivos máis vulnerables que participan nas actuacións	6.255
<b>Programa: 313D PROTECCIÓN E APOIO ÁS MULLERES QUE SOFREN VIOLENCIA DE XÉNERO</b>	
<b>Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA02 - Facer que o crecemento chegue a toda a cidadanía, en particular ás persoas máis desfavorecidas e apoiar a integración socioeconómica da poboación retornada e inmigrante	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E06 - Erradicar a violencia de xénero en calquera das súas modalidades e consecuencias articulando unha resposta global e coordinada	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Protección e apoio integral a vítimas de violencia de xénero.	
0002 - Accións para fomentar a empregabilidade das vítimas de violencia de xénero.	
0003 - Accións específicas dirixidas a mulleres vítimas da trata ou explotación sexual.	
0010 - Impartir accións de sensibilización e formación especializada en violencia de xénero	
0012 - Consolidación da rede galega de acollemento.	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00115 - Mulleres atendidas nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero	5.440
P00463 - Mulleres en atención psicolóxica nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero	850
P00464 - Mulleres vítimas de violencia de xénero en programas de inserción laboral	30
P00465 - Mulleres vítimas de trata ou explotación sexual	1.502
P00466 - Mulleres vítimas de violencia de xénero atendidas en centros de acollida	170
P110.H - Menores atendidos nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero. Homes	1.197
P110.M - Menores atendidos nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero. Mulleres	1.132
P116.H - Menores en atención psicolóxica atendidos nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero. Homes	150
P116.M - Menores en atención psicolóxica atendidos nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero. Mulleres	150
P117.H - Menores atendidos en centros de acollida nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero. Homes	80
P117.M - Menores atendidos en centros de acollida nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero. Mulleres	70
<b>Programa: 321A DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE EMPREGO</b>	
<b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Mellorar a empregabilidade das persoas desempregadas ou inactivas, especialmente entre a poboación xuvenil e aquelas con maiores dificultades de acceso ao mercado laboral, por medio da adquisición de experiencia profesional e da orientación, fomentando a igualdade de oportunidades	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Programa: 322A MELLORA E FOMENTO DA EMPREGABILIDADE</b>	
<b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Mellorar a empregabilidade das persoas desempregadas ou inactivas, especialmente entre a poboación xuvenil e aquelas con maiores dificultades de acceso ao mercado laboral, por medio da adquisición de experiencia profesional e da orientación, fomentando a igualdade de oportunidades	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	

**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

0002 - Potenciar a formación ao longo da carreira profesional e a formación profesional para o emprego combinada coa experiencia laboral	
0003 - Programas integrados de emprego con intermediación laboral.	
0005 - Mellora da empregabilidade mediante accións e programas de orientación laboral	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
SC01.H - Persoas desempregadas, incluídos os de longa duración. Homes	2.677
SC01.M - Persoas desempregadas, incluídos os de longa duración. Mulleres	3.208
<b>Programa: 322C PROMOCIÓN DO EMPREGO, DO EMPREGO AUTÓNOMO E DO MERCADO DE TRABALLO INCLUSIVO</b>	
<b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E03 - Aumentar as competencias emprendedoras, impulsar a creación de empresas e iniciativas de traballo por conta propia sustentables e fomentar un mercado de traballo inclusivo	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Programas de fomento da contratación por conta allea.	
0002 - Programas de promoción do auto emprego.	
0003 - Programas de integración laboral de persoas con discapacidade e de colectivos en risco de exclusión social.	
0005 - Diseñar un servizo de calidade de profesionais cualificados e con experiencia persoal para o asesoramento, a formación e acompañamento das persoas emprendedoras.	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
DOC001 - Número de empresas que reciben axudas	4.180
P1027H - Persoas galegas residentes no exterior e retornadas. Homes	90
P1027M - Persoas galegas residentes no exterior e retornadas. Mulleres	90
P227.H - Participantes en accións de formación. Homes	120
P227.M - Participantes en accións de formación. Mulleres	120
P342.H - Persoas beneficiadas (homes)	128
P342.M - Persoas beneficiadas (mulleres)	131
SC01.H - Persoas desempregadas, incluídos os de longa duración. Homes	5.365
SC01.M - Persoas desempregadas, incluídos os de longa duración. Mulleres	5.895
SC16.H - Participantes con discapacidade. Homes	125
SC16.M - Participantes con discapacidade. Mulleres	125
SE01.H - Participantes en situación ou risco de exclusión social. Homes	230
SE01.M - Participantes en situación ou risco de exclusión social. Mulleres	345
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Mellorar as capacidades de investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Fomentar o investimento en I+D+i no sector empresarial, dinamizar a transferencia de coñecemento ao mercado reforzando a colaboración entre os axentes do ecosistema de I+D+i, avanzar na especialización a través da priorización en ámbitos estratéxicos para Galicia, impulsando o liderado empresarial, especialmente das PEMEs, na transformación das ideas innovadoras en produtos e servizos de alto valor engadido, xeradores de crecemento, emprego e benestar. Apoiar o talento emprendedor en todos os ei	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
DOC001 - Número de empresas que reciben axudas	100
<b>Programa: 323A FORMACIÓN PROFESIONAL DESEMPREGADOS</b>	
<b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E02 - Potenciar a formación, adquisición e acreditación de competencias profesionais, fomentando a igualdade de oportunidades. Promover a aprendizaxe permanente e adaptar a cualificación das persoas traballadoras ás necesidades do mercado de traballo	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
OI02 - Transferencias internas	

**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

<p>0002 - Preparar á poboación mellor para as necesidades formativas que require e requirirá a Industria 4.0, especialmente a través da dinamización, actualización e mellora constante da formación profesional para o emprego para persoas traballadoras, ocupadas e desempregadas.</p> <p>0005 - Medidas de impulso á formación para o emprego asociada á impartición de accións formativas vinculadas á obtención de certificados de profesionalidade.</p> <p>0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico</p>	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P227.H - Participantes en accións de formación. Homes	9.914
P227.M - Participantes en accións de formación. Mulleres	21.758
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Mellorar as capacidades de investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Fomentar o investimento en I+D+i no sector empresarial, dinamizar a transferencia de coñecemento ao mercado reforzando a colaboración entre os axentes do ecosistema de I+D+i, avanzar na especialización a través da priorización en ámbitos estratéxicos para Galicia, impulsando o liderado empresarial, especialmente das PEMEs, na transformación das ideas innovadoras en produtos e servizos de alto valor engadido, xeradores de crecemento, emprego e benestar. Apoiar o talento emprendedor en todos os ei	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Programa: 323B FORMACIÓN PROFESIONAL DE OCUPADOS</b>	
<b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E02 - Potenciar a formación, adquisición e acreditación de competencias profesionais, fomentando a igualdade de oportunidades. Promover a aprendizaxe permanente e adaptar a cualificación das persoas traballadoras ás necesidades do mercado de traballo	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0101 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0004 - Actualizar os programas formativos das especialidades da formación profesional para o emprego, consonte os requirimentos dos sectores produtivos, nomeadamente os máis dinámicos, e as necesidades das persoas traballadoras.	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P227.H - Participantes en accións de formación. Homes	6.827
P227.M - Participantes en accións de formación. Mulleres	11.333
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Mellorar as capacidades de investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Fomentar o investimento en I+D+i no sector empresarial, dinamizar a transferencia de coñecemento ao mercado reforzando a colaboración entre os axentes do ecosistema de I+D+i, avanzar na especialización a través da priorización en ámbitos estratéxicos para Galicia, impulsando o liderado empresarial, especialmente das PEMEs, na transformación das ideas innovadoras en produtos e servizos de alto valor engadido, xeradores de crecemento, emprego e benestar. Apoiar o talento emprendedor en todos os ei	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Programa: 324A MELLORA DA ORGANIZACIÓN E ADMINISTRACIÓN DAS RELACIÓNS LABORAIS E DA PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS</b>	
<b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E04 - Consolidar un marco de relacións laborais moderno que facilite unhas condicións de traballo saudables e seguras e favorecer a conciliación da vida laboral, familiar e persoal	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0101 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0005 - Promover unha igualdade de oportunidades real para todas as persoas	
0006 - Fomentar o coñecemento en Igualdade laboral	
0008 - Incrementar a consolidación da prevención de riscos laborais e a promoción da saúde nos lugares de traballo.	
0012 - Impulsar propostas relativas a acordos laborais e fomentar a súa aplicación nas organizacións empresariais e sindicais.	



**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

0013 - Promoción da RSE e das Relacións Laborais e accións de formación e información en materia de relacións laborais.	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00325 - Accións de formación e información desenvoltas en materia de prevención de riscos laborais	213
P0076B - Entidades beneficiadas en materia de prevención de riscos laborais	30
P342.H - Persoas beneficiadas (homes)	1.930
P342.M - Persoas beneficiadas (mulleres)	1.887
SOEE17 - Número de empresas que reciben axudas para desenvolver medidas de fomento da igualdade e da conciliación de vida laboral	218
SC05.H - Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia. Homes	650
SC05.M - Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia. Mulleres	535
<b>Programa: 324C PROMOCIÓN DA ECONOMÍA SOCIAL</b>	
<b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E05 - Promover o cooperativismo e a economía social, como modelo de competitividade empresarial e sustentabilidade económica para xerar empregos de calidade, fomentar o desenvolvemento local, a igualdade de oportunidades ou a inserción no mercado laboral de colectivos en exclusión	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Incrementar os apoios que reciben por parte das administracións públicas as cooperativas, sociedades laborais, empresas de inserción laboral e os centros especiais de emprego para seguir xogando un papel integrador, sobre todo en zonas rurais.	
0002 - Fomentar ás entidades de Economía Social como alternativa estable e de calidade para o emprego e o autoemprego colectivo e para a transformación de empresas en entidades de Economía Social.	
0003 - Apostar polas Entidades de Economía Social para potenciar (dinamizar) e favorecer a saída laboral de mulleres e outros colectivos de exclusión.	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00171 - Entidades de economía social beneficiadas	519
P190.H - Persoas que se incorporan como socios traballadores ou de traballo, ou a través de fórmulas de autoemprego, a cooperativ	180
P190.M - Persoas que se incorporan como socios traballadores ou de traballo, ou a través de fórmulas de autoemprego, a cooperativ	165
P227.H - Participantes en accións de formación. Homes	1.054
P227.M - Participantes en accións de formación. Mulleres	1.694
<b>Programa: 581A ELABORACIÓN E DIFUSIÓN ESTATÍSTICA</b>	
<b>Eixe: E5 - Eixe 5. Gobernanza</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Unha boa administración, que avance na prestación de servizos e xeración de valor engadido á cidadanía, baseada na planificación e a avaliación das políticas públicas. Empregando procedementos sinxelos, accesibles e áxiles que redunden nunha atención eficiente e de calidade	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E02 - Xestión orientada a resultados, transparencia e rendición de contas. Unha administración centrada na cidadanía, próxima, áxil e eficaz, que xera confianza baseada na transparencia e rendición de contas	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	



## V. CADROS NUMÉRICOS

### Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos

Programas	Servizos				
	10	20	30	31	40
111A-Presidencia da Xunta de Galicia			25		
311A-Dirección e servizos xerais de promoción social		3.440			
312G-Apoio á conciliación da vida laboral e persoal e outros servizos de protección social		10.945			
313B-Accións para a igualdade, protección e promoción da muller		16.082			
313D-Protección e apoio ás mulleres que sofren violencia de xénero		23.522			
321A-Dirección e servizos xerais de emprego	9.679				
322C-Promoción do emprego, do emprego autónomo e do mercado de traballo inclusivo			107.713	30.639	
324A-Mellora da organización e administración das relacións laborais e da prevención de riscos laborais					14.387
324C-Promoción da economía social			43.645		
<b>Total</b>	<b>9.679</b>	<b>53.989</b>	<b>151.384</b>	<b>30.639</b>	<b>14.387</b>

(Miles de Euros)

### Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos (continuación)

Programas	Servizos			
	50	81	B1	Total
111A-Presidencia da Xunta de Galicia				25
311A-Dirección e servizos xerais de promoción social				3.440
312G-Apoio á conciliación da vida laboral e persoal e outros servizos de protección social				10.945
313B-Accións para a igualdade, protección e promoción da muller				16.082
313D-Protección e apoio ás mulleres que sofren violencia de xénero				23.522
321A-Dirección e servizos xerais de emprego				9.679
322A-Mellora e fomento da empregabilidade	82.867			82.867
322C-Promoción do emprego, do emprego autónomo e do mercado de traballo inclusivo				138.352
323A-Formación profesional desempregados	136.998			136.998
323B-Formación profesional de ocupados	12.602			12.602
324A-Mellora da organización e administración das relacións laborais e da prevención de riscos laborais		7.607	1.456	23.450
324C-Promoción da economía social				43.645
581A-Elaboración e difusión estatística		1		1
<b>Total</b>	<b>232.466</b>	<b>7.609</b>	<b>1.456</b>	<b>501.608</b>

(Miles de Euros)

**Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e capítulos**

Programas	Capítulos					
	I	II	IV	VI	VII	Total
111A-Presidencia da Xunta de Galicia			25			25
311A-Dirección e servizos xerais de promoción social	3.440					3.440
312G-Apoio á conciliación da vida laboral e persoal e outros servizos de protección social		208	10.737			10.945
313B-Accións para a igualdade, protección e promoción da muller		276	15.639	166		16.082
313D-Protección e apoio ás mulleres que sofren violencia de xénero		2.920	15.841	3.990	771	23.522
321A-Dirección e servizos xerais de emprego	5.822	2.955		901		9.679
322A-Mellora e fomento da empregabilidade	6.900		74.072	1.895		82.867
322C-Promoción do emprego, do emprego autónomo e do mercado de traballo inclusivo	5.539	583	109.551	5.602	17.077	138.352
323A-Formación profesional desempregados	27.953	33.801	67.292	2.951	5.000	136.998
323B-Formación profesional de ocupados			12.602			12.602
324A-Mellora da organización e administración das relacións laborais e da prevención de riscos laborais	11.519	1.722	7.882	2.128	200	23.450
324C-Promoción da economía social		164	39.228	1.153	3.100	43.645
581A-Elaboración e difusión estatística				1		1
<b>Total</b>	<b>61.173</b>	<b>42.628</b>	<b>352.868</b>	<b>18.790</b>	<b>26.148</b>	<b>501.608</b>

(Miles de Euros)

**DISTRIBUCIÓN ORGÁNICA**

10 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	5.583	5.822	4,3
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	2.955	2.955	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	901	901	0,0
<b>Total</b>	<b>9.440</b>	<b>9.679</b>	<b>2,5</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

20 SECRETARÍA XERAL DA IGUALDADE	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	2.971	3.440	15,8
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	6.290	3.404	-45,9
Cap. IV - Transferencias correntes	37.258	42.217	13,3
Cap. VI - Investimentos reais	251	4.157	1553,2
Cap. VII - Transferencias de capital	735	771	4,9
<b>Total</b>	<b>47.505</b>	<b>53.989</b>	<b>13,6</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

30 DIRECCIÓN XERAL DE APOIO AO EMPREGO, TRABALLO AUTÓNOMO E ECONOMÍA SOCIAL	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	3.358	3.451	2,8
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	534	534	0,0
Cap. IV - Transferencias correntes	145.032	134.944	-7,0
Cap. VI - Investimentos reais	1.333	1.278	-4,1
Cap. VII - Transferencias de capital	11.177	11.177	0,0
<b>Total</b>	<b>161.434</b>	<b>151.384</b>	<b>-6,2</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

31 DIRECCIÓN XERAL DE EMPREDEMENTO E APOIO AO EMPREGO	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	1.407	2.089	48,4
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	90	213	136,7
Cap. IV - Transferencias correntes	9.397	13.860	47,5
Cap. VI - Investimentos reais	1.200	5.477	356,4
Cap. VII - Transferencias de capital	7.518	9.000	19,7
<b>Total</b>	<b>19.612</b>	<b>30.639</b>	<b>56,2</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

40 DIRECCIÓN XERAL DE RELACIÓNS LABORAIS	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	4.416	4.627	4,8
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	263	211	-19,8
Cap. IV - Transferencias correntes	6.707	7.828	16,7
Cap. VI - Investimentos reais	1.019	1.522	49,4
Cap. VII - Transferencias de capital	200	200	0,0
<b>Total</b>	<b>12.604</b>	<b>14.387</b>	<b>14,1</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

50 DIRECCIÓN XERAL DE FORMACIÓN PARA O EMPREGO E COLOCACIÓN	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	33.919	34.853	2,8
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	24.044	33.801	40,6
Cap. IV - Transferencias correntes	164.564	153.966	-6,4
Cap. VI - Investimentos reais	5.861	4.847	-17,3
Cap. VII - Transferencias de capital	2.108	5.000	137,2
<b>Total</b>	<b>230.495</b>	<b>232.466</b>	<b>0,9</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

81 INSTITUTO GALEGO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	5.921	6.103	3,1
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	1.024	1.024	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	482	482	0,0
<b>Total</b>	<b>7.426</b>	<b>7.609</b>	<b>2,5</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

B1 CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	766	789	2,9
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	459	487	6,2
Cap. IV - Transferencias correntes	42	54	28,6
Cap. VI - Investimentos reais	109	126	15,7
<b>Total</b>	<b>1.376</b>	<b>1.456</b>	<b>5,8</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

SERVIZOS	2023	2024	% Var.
10 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	9.440	9.679	2,5
20 SECRETARÍA XERAL DA IGUALDADE	47.505	53.989	13,6
30 DIRECCIÓN XERAL DE APOIO AO EMPREGO, TRABALLO AUTÓNOMO E ECONOMÍA SOCIAL	161.434	151.384	-6,2
31 DIRECCIÓN XERAL DE EMPRENDEMENTO E APOIO AO EMPREGO	19.612	30.639	56,2
40 DIRECCIÓN XERAL DE RELACIÓNS LABORAIS	12.604	14.387	14,1
50 DIRECCIÓN XERAL DE FORMACIÓN PARA O EMPREGO E COLOCACIÓN	230.495	232.466	0,9
81 INSTITUTO GALEGO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL	7.426	7.609	2,5
B1 CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS	1.376	1.456	5,8
<b>Total</b>	<b>489.893</b>	<b>501.608</b>	<b>2,4</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

### Consellería, Organismos Autónomos, Entidades públicas instrumentais de consulta ou asesoramento e Axencias Públicas Autonómicas

	Consellería		00.AA , EE.CC.AA. e Axencias		Trans. Internas		Consolidado	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Cap. I - Gastos de persoal	51.654	54.282	0	6.892	0	0	0	61.173
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	34.175	41.117	0	1.511	0	0	0	42.628
Cap. IV - Transferencias correntes	371.169	361.251	0	54	0	8.436	0	352.868
<b>OPERACIÓNS CORRENTES</b>	<b>456.998</b>	<b>456.650</b>	<b>0</b>	<b>8.456</b>	<b>0</b>	<b>8.436</b>	<b>0</b>	<b>456.670</b>
Cap. VI - Inversións reais	10.566	18.182	0	608	0	0	0	18.790
Cap. VII - Transferencias de capital	22.329	26.756	0	0	0	608	0	26.148
<b>OPERACIÓNS DE CAPITAL</b>	<b>32.894</b>	<b>44.938</b>	<b>0</b>	<b>608</b>	<b>0</b>	<b>608</b>	<b>0</b>	<b>44.938</b>
<b>Total</b>	<b>489.893</b>	<b>501.588</b>	<b>0</b>	<b>9.064</b>	<b>0</b>	<b>9.044</b>	<b>0</b>	<b>501.608</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

### Medios Persoais

Consellería de Prom. do Emprego e Igualdade	2024
<b>Altos Cargos</b>	<b>7</b>
<b>Persoal Funcionario</b>	<b>994</b>
Subgrupo A1	239
Subgrupo A2	360
Subgrupo C1	175
Subgrupo C2	186
<b>Agrupacións profesionais</b>	<b>34</b>
<b>Persoal Laboral</b>	<b>178</b>
Grupo I	94
Grupo II	44
Grupo III	4
Grupo IV	30
Grupo V	6
<b>TOTAL</b>	<b>1.179</b>

### Medios Persoais

Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral	2024
<b>Persoal Funcionario</b>	<b>110</b>
Subgrupo A1	56
Subgrupo A2	21
Subgrupo C1	9
Subgrupo C2	17
Agrupacións profesionais	7
<b>Persoal Laboral</b>	<b>13</b>
Grupo I	1
Grupo III	3
Grupo IV	8
Grupo V	1
<b>TOTAL</b>	<b>123</b>

### Medios Persoais

Consello Galego de Relacións Laborais	2024
<b>Altos Cargos</b>	<b>1</b>
<b>Persoal Funcionario</b>	<b>16</b>
Subgrupo A1	2
Subgrupo A2	3
Subgrupo C1	5
Subgrupo C2	5
Agrupacións profesionais	1
<b>TOTAL</b>	<b>17</b>

### Medios Persoais

Fundación Galega Formación para o Traballo	2024
<b>Persoal Laboral</b>	<b>7</b>
<b>Sin Grupo</b>	<b>7</b>
<b>TOTAL</b>	<b>7</b>

### Entidades Públicas Empresariais, Consorcios, Sociedades Mercantís e Fundacións do Sector Público Autonómico

Fundacións do sector público autonómico	Explotación	Capital
Fundación Galega Formación para o Traballo	678	7
<b>Total</b>	<b>678</b>	<b>7</b>

(Miles de Euros)







## CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL

### SECCIÓN 14



## I. ESTRUTURA ORGÁNICA E COMPETENCIAS

### I.1. ESTRUTURA ORGÁNICA

A actual estrutura orgánica da Consellería do Medio Rural apróbase a través do Decreto 223/2022, do 22 de decembro, (DOG nº 9 de 13/01/2023) polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería do Medio Rural. O artigo 2 do Decreto 223/2022, do 22 de decembro, fixa a estrutura da consellería cos seguintes órganos superiores e de dirección:

- O/a conselleiro/a.
- Secretaría Xeral Técnica.
- Dirección Xeral de Defensa do Monte.
- Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal.
- Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias.

Quedan adscritos a esta consellería as seguintes entidades públicas instrumentais do sector público autonómico:

- O organismo Fondo Galego de Garantía Agraria.
  - O ente público Axencia Galega de Desenvolvemento Rural.
  - O ente público Axencia Galega de Calidade Alimentaria.
  - A Axencia Galega da Industria Forestal
  - Disposición transitoria primeira. Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural
1. A Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural e a Subdirección Xeral de Infraestruturas Agrarias, reguladas no artigo 2.1.f), no artigo 24 e no artigo 25 do Decreto 149/2018, do 5 de decembro, manterán a súa adscrición, competencias, estrutura e funcións na forma indicada nos citados preceptos mentres non se aproben os novos estatutos da Axencia Galega da Desenvolvemento Rural.
  2. Nas xefaturas territoriais da Coruña, Lugo, Ourense e Pontevedra manterase o Servizo de Infraestruturas Agrarias, que exercerá no respectivo ámbito territorial as funcións da Subdirección Xeral de Infraestruturas Agrarias da Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural de acordo co disposto no artigo 26.3.c) do Decreto 149/2018, do 5 de decembro, mentres non se aproben os novos estatutos da Axencia Galega da Desenvolvemento Rural.

## I.2. COMPETENCIAS

### I.2.1. DA CONSELLERÍA

De acordo co disposto no artigo 1 do Decreto 223/2022, do 22 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Rural, esta é o órgano da Administración galega ao cal, baixo a superior dirección da persoa titular do departamento, lle corresponde propor e executar as directrices xerais do Goberno no ámbito rural, que engloba as competencias en materia de agricultura, gandería, desenvolvemento rural e ordenación comarcal, estruturas rurais, industrias alimentarias, montes, prevención e defensa dos incendios forestais. Así mesmo, correspóndelle o impulso da actividade económica asociada ao sector forestal, coa mellora da competitividade e da innovación das empresas do sector e coa coordinación dos centros de investigación en materia forestal, sen prexuízo das competencias das vicepresidencias e outras consellerías da Xunta de Galicia. Estas competencias exerceranse de acordo co establecido no Estatuto de autonomía para Galicia e segundo os termos sinalados pola Constitución española, na forma establecida neste decreto.

O artigo 30.1.3 do Estatuto de Autonomía para Galicia dispón que lle corresponde á Comunidade Autónoma Galega “nos termos do disposto nos artigos 38, 131 e 149.1.11 e 13 da Constitución”, a competencia exclusiva da agricultura e a gandería”.

Por outra banda, o Estatuto de Autonomía de Galicia dispón que lle corresponde á Comunidade Autónoma Galega a competencia exclusiva nas seguintes materias:

- Montes, aproveitamentos forestais, vías pecuarias e pastos, sen prexuízo do disposto no artigo 149.1.23 da Constitución. (art. 27, apartado 10).
- Réxime xurídico dos montes veciñais en man común (art. 27, apartado 11).
- O réxime das fundacións de interese galego (art. 27, apartado 26)
- Cámaras de Propiedade, Agrarias, de Comercio, Industria e Navegación e outras de natureza equivalente, sen prexuízo do que dispón o artigo 149 da Constitución (art. 27, apartado 29).

Asemade, Galicia asumiu a competencia exclusiva en materia de cooperativas en virtude da transferencia feita pola Lei orgánica 16/1995, do 27 de decembro, ampliando a recollida no artigo 28.7 do Estatuto de Autonomía de Galicia.

Os reais decretos polos que se aprobaron os traspasos de funcións e servizos producidos ata o momento en materia competencia da consellería son os seguintes:

- Real decreto 2423/1982, do 24 de xullo, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de reforma e desenvolvemento agrario.

- Real decreto 3424/1983, do 28 de decembro, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de investigación agraria.
- Real decreto 244/1985, do 6 de febreiro, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de sementes e plantas de viveiro.
- Real decreto 795/1985, do 30 de abril, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia Sociedades Agrarias de Transformación.
- Real decreto 1632/1985, do 19 de abril, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de laboratorios agrarios e de sanidade e produción animal.
- Real decreto 2165/1994, do 4 de novembro, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de defensa contra fraudes e calidade agroalimentaria.

Indícanse a continuación as competencias distribuídas en cada órgano superior e de dirección en que se estrutura a consellería:

### **1. O/A CONSELLEIRO/A**

Como persoa titular do órgano superior da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia é a autoridade superior da consellería e, con tal carácter, está investido das atribucións que lle confire o artigo 34 da Lei 1/1983, do 22 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta e da súa Presidencia.

### **2. A SECRETARÍA XERAL TÉCNICA**

Como órgano de dirección da Consellería do Medio Rural, a Secretaría Xeral Técnica exercerá as competencias e funcións establecidas na Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, todas aquelas que lle sexan encomendadas pola persoa titular da consellería e é a autoridade de xestión do Programa de Desenvolvemento Rural (PDR).

### **3. A DIRECCIÓN XERAL DE DEFENSA DO MONTE**

Correspóndelle o exercicio das competencias inherentes ás medidas de prevención e defensa contra os incendios forestais e a vixilancia de incumprimentos:

1. A coordinación de todas as administracións públicas con competencias en materia de prevención de incendios, garantindo o cumprimento das respectivas obrigas legais.
2. A avaliación da distribución de competencias vixente e, de ser o caso, propoñer as modificacións que resulten precisas para o axeitado cumprimento das medidas necesarias.
3. A prestación de colaboración e asesoramento estable aos concellos para o cumprimento das súas obrigas e homoxeneizar os procedementos e actuacións por eles desenvolvidos.
4. O aseguramento do cumprimento das medidas de prevención contra os incendios forestais recollidas na lexislación vixente e a tramitación dos expedientes sancionadores derivados deses incumprimentos.
5. A planificación das medidas de prevención de incendios e o seu desenvolvemento, impulsando a realización das tarefas encomendadas ás administracións competentes.
6. A dirección dos equipos de vixilancia que se ocuparán de velar polo cumprimento das medidas de prevención de incendios forestais e, en especial, no que se refire ás obrigas relativas ás replantacións e ás distancias mínimas legalmente establecidas.
7. O desenvolvemento do Plan de prevención e defensa contra os incendios forestais dentro de cada Plan de ordenación dos recursos forestais de distrito.
8. O impulso, comprobación e exigencia da elaboración dos Plans municipais de prevención e defensa contra os incendios forestais.
9. O mantemento da orientación aos concellos de ámbito rural co fin de que leven a cabo tarefas de silvicultura, limpeza dos montes e outras tarefas de valorización forestal dentro das medidas de prevención dos incendios forestais.
10. A coordinación do programa de queimas controladas nos distritos forestais fóra do período de máximo risco a fin de reducir o combustible acumulado no monte, e en colaboración coas poboacións das zonas afectadas, e previa fixación polo miúdo das normas técnicas e funcionais para a súa realización.
11. A dirección e coordinación das actuacións relativas á investigación dos incendios forestais, a través da unidade encargada desta materia.
12. A tramitación dos procedementos de reintegro e de perda do dereito ao cobramento de subvencións.
13. A execución das sentenzas e demais resolucións xudiciais firmes ditadas sobre as resolucións da súa competencia.

#### **4. A DIRECCIÓN XERAL DE PLANIFICACIÓN E ORDENACIÓN FORESTAL**

Á Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal correspóndelle o exercicio das competencias inherentes á política forestal, desenvolvendo as medidas relacionadas coa planificación, ordenación, fomento, mellora da produción e conservación dos recursos forestais. De

tal xeito, como Administración ou órgano forestal, no ámbito das súas competencias, ten as seguintes funcións:

1. O impulso da xestión forestal activa e multifuncional do monte galego, cumprindo cos criterios de sustentabilidade, mediante o fomento, segundo a lexislación vixente, da redacción dos instrumentos de planificación, de ordenación e de xestión forestal e o seu seguimento e control, e a actuación coordinada coa Axencia Galega da Industria Forestal no impulso da actividade económica asociada ao sector forestal.
2. O fomento da agrupación e o asociacionismo forestal e desenvolver a figura da silvicultura activa. O apoio á xestión forestal sustentable e a silvicultura, para garantir a obtención das diferentes producións forestais en cantidade e calidade, co fin de fornecer a importancia da contribución do sector forestal galego á bioeconomía e á xeración de emprego sustentable, dun xeito especial, no medio rural.
3. Velar polo coñecemento do medio forestal, baseado nunha información estatística actualizada, e promover a divulgación da cultura forestal.
4. Garantir que o aproveitamento dos recursos forestais cumpra coa lexislación vixente, a través de procedementos administrativos apoiados na Administración electrónica e na coordinación con outras administracións sectoriais, e facilitar deste xeito a mobilización, comercialización e transformación dos diferentes produtos forestais.
5. O desenvolvemento, dentro das súas competencias, das medidas que se consideren oportunas para garantir a protección dos bosques das ameazas bióticas e abióticas, empregando métodos de loita integrada contra as pragas e enfermidades e impulsar a silvicultura como ferramenta básica preventiva para mellora do estado fitosanitario das masas forestais.
6. O establecemento de medidas activas para a contribución dos bosques e das súas producións forestais á mitigación do cambio climático e favorecer accións e medidas para mellorar a resiliencia dos bosques galegos.
7. A promoción de accións cara a un marco social cooperante coa xestión forestal sustentable que implique o recoñecemento da importancia do traballo dos propietarios e xestores forestais e a súa achega á conservación dos ecosistemas forestais.
8. O control e certificación de sementes, materiais forestais de reprodución e producións forestais. Favorecer a produción de materiais forestais de reprodución de categorías superiores e nas cantidades necesarias para obter produtos de alta calidade.
9. A coordinación, tramitación e apoio do Consello Forestal de Galicia.
10. A tramitación dos procedementos de reintegro e de perda do dereito ao cobramento de subvencións.
11. A execución de sentenzas e demais resolucións xudiciais firmes recaídas sobre resolucións da súa competencia.

En relación coas actuacións comprendidas dentro destes ámbitos competenciais, supervisará e inspeccionará os proxectos de obras e a súa execución material, tanto nos supostos de adjudicación como nos de execución pola Administración.

## **5. A DIRECCIÓN XERAL DE GANDARÍA, AGRICULTURA E INDUSTRIAS AGROALIMENTARIAS**

Correspóndenlle á Dirección Xeral de Gandería, Agricultura e Industrias Agroalimentarias, as seguintes funcións:

1. A elaboración, a proposta e o desenvolvemento das directrices de política agraria da Consellería en materia de ordenación, fomento e mellora da produción agrogandeira, e executar, entre outras, as medidas de apoio ao sector lácteo e gandeiro de Galicia.
2. A protección e control da sanidade animal e vexetal, incluíndo a dirección das actuacións de prevención e loita contra os axentes nocivos, así como a definición dos medios de defensa da produción nos cultivos vexetais agrícolas e os seus produtos, incluídos os aproveitamentos de árbores e arbustos para froito, e dos procedementos relacionados coa seguridade alimentaria das producións primarias agrícolas e gandeiras.
3. A colaboración coa Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal na ordenación do pastoreo e o silvopastoreo orientado ás actividades de produción agroalimentaria e gandeira.
4. A formación, promoción e fomento do asociacionismo agrogandeiro.
5. A elaboración, proposta e desenvolvemento das directrices da política agraria en materia de mellora da estrutura das explotacións agrarias.
6. A ordenación do sector agroindustrial e o fomento da súa actividade de transformación.
7. A proposta da designación como zonas vulnerables á contaminación por nitratos de orixe agraria e dos programas de actuación derivados desa declaración, de acordo coa normativa aplicable.
8. A análise e estudo da situación da cadea agroalimentaria en Galicia e dos axentes que interveñen nela, así como da formación dos prezos e dos custos de produción en cada un dos elos da cadea, e, con base nisto, a realización das actuacións de inspección e control necesarias para comprobar o cumprimento da normativa de aplicación.
9. A tramitación dos procedementos de reintegro e de perda do dereito ao cobramento de subvencións.
10. A execución de sentenzas e demais resolucións xudiciais firmes recaídas sobre resolucións da súa competencia.



## *I.2.2. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS*

### **FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA**

Regulado pola Lei 7/1994, do 29 de decembro, e coa denominación actual segundo a Lei 7/2002, do 27 de decembro, de medidas fiscais e réxime administrativo, e polo Decreto 7/2014, do 16 de xaneiro, polo que se aproban os seus estatutos, é un organismo autónomo dos regulados na sección 2ª do capítulo II do título III DA Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia. O Fondo Galego de Garantía Agraria está adscrito á Consellería do Medio Rural e ten por obxecto executar as políticas desta consellería, no referente á aplicación das medidas de ordenación, fomento, reestruturación e mellora do sector lácteo e gandeiro, levando a cabo a execución das accións necesarias para a aplicación na Comunidade Autónoma da Política Agraria Común (PAC) e para o funcionamento das distintas organizacións de mercados e a mellora das estruturas agropecuarias; apoiar e promover a mellora e modernización do sector lácteo gandeiro nas diferentes áreas de actuación; promover a participación do sector nas labores de planificación, xestión e financiación dos seus programas de mellora e desenvolvemento.

## *I.2.3. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS*

### **AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL**

A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural foi creada pola disposición adicional sexta da Lei 5/2000, do 28 de decembro, de medidas fiscais e de réxime orzamentario e administrativo, configurándose como un instrumento para o fomento e coordinación do desenvolvemento no territorio rural galego para mellorar as condicións de vida e evitar o despoboamento dese territorio. Ademais, de acordo coa modificación introducida pola disposición derradeira terceira da Lei 15/2010, de 28 de decembro, de medidas fiscais e administrativas, a Axencia Galega de Desenvolvemento Rural posibilitará a creación e ampliación de explotacións agrarias e gandeiras mediante a xestión do Banco de Terras de Galicia e será o órgano competente en materia de desenvolvemento comarcal, que exercerá como instrumento básico de actuación da Xunta de Galicia para o deseño, a aplicación, a coordinación e o seguimento do Plan de desenvolvemento comarcal. Máis recentemente, a Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia, prevé para a axencia novas funcións e dótaa de novos órganos para atendelas axeitadamente.

As funcións da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural, de acordo coa disposición adicional sexta da Lei 5/2000, modificadas e ampliadas na alínea Un do artigo segundo da Lei 12/2008 quedaron do seguinte xeito:

- Elaborar estratexias e plans integrados de valorización do medio rural, que coordinen actuacións de diversa natureza e contén coa participación dos axentes socioeconómicos públicos e privados.
- Difundir e realizar o seguimento das políticas de desenvolvemento rural aplicables en cada momento.
- Impulsar a formulación e aplicación a nivel comarcal de estratexias de desenvolvemento rural integrado, en especial mediante a dinamización e coordinación dos grupos de desenvolvemento rural encargados da súa execución.
- Articular proxectos de desenvolvemento rural con carácter piloto e innovador, dirixidos ao reforzamento da base produtiva das áreas rurais, á valorización dos seus recursos e á mellora da calidade de vida dos seus habitantes.
- Promover e favorecer a cooperación entre os axentes públicos e privados cuxas actuacións incidan directa ou indirectamente no desenvolvemento das zonas rurais.
- Contribuír ao reforzamento do tecido social e á mellora da capacidade organizativa das áreas rurais.
- Xestionar as medidas e actuacións que se lle encomenden no marco da programación 2014-2020 dos fondos agrarios de desenvolvemento rural.
- Aplicar outras medidas e actuacións que teñan por obxecto, en particular, a dinamización do tecido produtivo e a fixación de poboación nas áreas rurais, realizando as actuacións precisas para promover a igualdade efectiva de mulleres e homes, en aplicación do artigo 30 da Lei 7/2004, do 16 de xullo, para a igualdade de mulleres e homes, dos artigos 31.3º e 38.3º da Lei 2/2007, do 28 de marzo, do traballo en igualdade das mulleres de Galicia, e do artigo 30 da Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes.
- A dinamización comarcal, a través dos centros de desenvolvemento comarcal dependentes da Xunta de Galicia.

Finalmente, despois da reorganización dos instrumentos de xestión do desenvolvemento rural prevista na Lei 15/2010, ademais das funcións sinaladas na Lei 12/2008, a Axencia Galega de Desenvolvemento Rural realizará tamén as seguintes, que lle atribúe a alínea Dous da disposición derradeira terceira da Lei 15/2010:

- Xestionar as medidas e actuacións que se lle encomenden no marco da programación dos fondos agrarios de desenvolvemento rural.
- Xestionar e aplicar as medidas contidas nos programas de desenvolvemento rural sustentable (PDRS), no marco da aplicación da Lei estatal 45/2007, do 13 de decembro, para o desenvolvemento sustentable do medio rural, ou da norma que a substitúa, sen prexuízo das competencias que nesta materia teñan outros órganos da Administración autonómica.
- A xestión dos bens e dos dereitos incorporados ao Banco de Terras de Galicia.

- A realización da función do servizo de transmisión mediante arrendamento respecto dos predios rústicos procedentes de explotacións nas que cesase anticipadamente a persoa titular, sen seren cedidas a terceiras persoas.

En relación ás funcións referentes ao Banco de Terras de Galicia, a disposición transitoria segunda da Lei 6/2011, do 13 de outubro, de mobilidade de terras, tamén lle atribúe á Axencia Galega de Desenvolvemento Rural o exercicio das funcións xestoras do Banco de Terras de Galicia. Esas funcións están pomenorizadas no artigo 9 da citada Lei 6/2011.

A Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia establece como competencias da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural:

- a) Diseñar e implementar estratexias e plans integrados para o desenvolvemento e a xestión do territorio rural que coordinen actuacións de diversa natureza e contén coa participación dos axentes socioeconómicos públicos e privados, así como a promoción e xestión dos devanditos plans e programas de desenvolvemento.
- b) Supervisar, coordinar e difundir as políticas e estratexias de desenvolvemento rural, en especial as orientadas á recuperación das terras forestais e da superficie agraria útil como base da bioeconomía.
- c) Diseñar, programar e executar as medidas de recuperación e, en xeral, da xestión da terra agroforestal de Galicia a través dos instrumentos previstos nesta lei para tal fin.
- d) Tramitar os procedementos de investigación da propiedade de inmobles de natureza rústica dos que non se teña certeza sobre a súa titularidade, así como a revisión xeométrica e topográfica deses predios no caso de existiren dúbidas sobre a súa configuración e estado.
- e) Articular proxectos de desenvolvemento rural con carácter piloto e innovador, destinados a reforzar a base produtiva das áreas rurais, valorizar os seus recursos e mellorar a calidade de vida dos seus habitantes.
- f) Articular proxectos de xestión de terras agroforestais e de desenvolvemento rural dirixidos directa ou indirectamente a favorecer a prevención e a loita contra os incendios no territorio rural e fronte a pragas e enfermidades.
- g) Promover e fomentar a cooperación entre axentes públicos e privados cuxas actuacións incidan directa ou indirectamente no desenvolvemento das zonas rurais.
- h) Impulsar a formulación e a aplicación a nivel comarcal de estratexias de desenvolvemento rural integrado, especialmente a través da dinamización e coordinación dos grupos de desenvolvemento rural responsables da súa execución.
- i) Promover o desenvolvemento dos catálogos, mapas e demais soportes documentais previstos na lei.

## **AXENCIA GALEGA DE CALIDADE ALIMENTARIA**

A Lei 2/2005, do 18 de febreiro, de promoción e defensa da calidade alimentaria galega, crea no artigo nº 31 o Instituto Galego da Calidade Alimentaria (INGACAL), configurándoo como un ente de dereito público dos previstos no artigo 12.1º b) do texto refundido da Lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia, aprobado polo Decreto legislativo 1/1999, do 7 de outubro, e adscrito á consellería competente en materia de agricultura.

A Lei 16/2010 do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia na súa disposición transitoria terceira establece que as normas de organización e funcionamento do INGACAL adecuaranse ao disposto nesa lei para as axencias públicas autonómicas.

A adecuación do Ingacal á Lei 16/2010, do 17 de decembro, prodúcese coa publicación do Decreto 52/2018, do 5 de abril, polo que se crea a Axencia Galega de Calidade Alimentaria e se aproban os seus estatutos. Así mesmo dótase a esta axencia de todos os instrumentos que lle permitan cumprir a súa verdadeira finalidade: por unha banda, ser o instrumento básico de actuación da Xunta de Galicia en materia de promoción e protección da calidade diferencial dos produtos alimentarios galegos acollidos aos distintos indicativos de calidade e, por outra, potenciar a calidade da produción alimentaria galega, concentrando as actividades investigadoras e de desenvolvemento tecnolóxico no eido alimentario para suplir os déficits que nesta materia se produzan na nosa Comunidade Autónoma e establecendo como obxectivo principal da súa actividade investigadora responder aos retos científicos e tecnolóxicos aos que se enfrontan os sectores agroforestal e agroalimentario, vinculados á mellora da súa competitividade.

Por iso, a Axencia Galega de Calidade Alimentaria asume as funcións que desenvolvía o Servizo de Promoción da Calidade Alimentaria, da Dirección Xeral de Gandería, Agricultura e Industrias Agroalimentarias e pasan a integrarse na mesma os centros de investigación da Consellería e a Subdirección Xeral de Formación e Innovación Agroforestal cos seus servizos competentes en materia de formación e de transferencia tecnolóxica que, ata agora, dependían da Dirección Xeral de Ordenación Forestal.

En virtude do establecido na Lei 2/2005, do 18 de febreiro, de promoción e defensa da calidade alimentaria galega, correspóndelle á Axencia, o desenvolvemento das seguintes funcións de calidade alimentaria :

- a) Realizar actuacións de control e certificación dos produtos acollidos ás denominacións xeográficas de calidade e en xeral ás distintas figuras de protección da calidade alimentaria do ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia ás que fai referencia o título III da Lei 2/2005, do 18 de febreiro, ou calquera outra de interese xeral para a Comunidade Autónoma que se lle encargue.

- b) Executar cantos controis se lle encarguen en relación coa calidade e etiquetaxe dos produtos alimentarios, así como coas condicións das materias primas e a rastrexabilidade da produción alimentaria.
- c) Promover e defender a calidade dos produtos amparados polas denominacións e indicativos de calidade.
- d) Realizar estudos e preparación da documentación para o recoñecemento de novas denominacións xeográficas e doutras figuras de protección da calidade que se estimen de interese xeral para a Comunidade Autónoma.
- e) Prestar todo tipo de servizos de asesoramento e xestión aos consellos reguladores das denominacións xeográficas de calidade e aos órganos de xestión doutras figuras de protección da calidade alimentaria.
- f) Efectuar, logo da formalización do correspondente acordo, aqueles traballos relacionados coa certificación de produtos que lle sexan solicitados por un consello regulador ou outra entidade titular dunha figura de protección da calidade, como análises fisicoquímicas ou organolépticas, inspeccións e verificacións.
- g) Actuar como auditor externo dos consellos reguladores e demais entidades xestoras de figuras de calidade dos produtos alimentarios aos que se refire o artigo 3 da Lei 2/2005, do 18 de febreiro, de promoción e defensa da calidade alimentaria galega, para os efectos do control oficial da cadea alimentaria en relación cos programas vinculados á calidade diferencial que establece a normativa específica e actuar como órgano de control das distintas entidades de certificación de produtos alimentarios que operen na Comunidade Autónoma de Galicia.
- h) Desempeñar as funcións relacionadas coa xestión en materia da artesanía alimentaria, tales como control do uso do indicativo da artesanía, xestión do rexistro de artesanía alimentaria, comprobación do cumprimento dos requisitos para a obtención da condición de artesán e empresa artesanal e elaboración das normas técnicas de cada produto derivado da artesanía alimentaria, no marco da Lei 2/2005, do 18 de febreiro, de promoción e defensa da calidade alimentaria galega.
- i) Realizar os encargos que, no ámbito das súas competencias en materia de calidade alimentaria, lle efectúe a Administración xeral da Comunidade Autónoma.

En virtude da mesma normativa tamén lle corresponde á Axencia, o desenvolvemento das seguintes funcións en materia de investigación:

1. Determinar e canalizar as demandas científico-técnicas e analíticas do sector agrario e alimentario de Galicia, tendo en conta as súas necesidades mediante procedementos eficaces de participación dos axentes socioeconómicos afectados nas distintas áreas de traballo.
2. Impulsar as actividades de I+D+I nos sectores agrario e alimentario de Galicia.
3. Asesorar á consellería con competencias en materia de medio rural nas funcións de coordinación da investigación en materia agraria.

4. Promover e executar os traballos de investigación nas materias agrícolas, gandeiras e forestais, tanto respecto das actividades de produción e transformación, como respecto do cumprimento das boas prácticas agrarias e outros requirimentos dos procesos produtivos primarios nas explotacións gandeiras, de mellora xenética e sanidade agrícola, gandeira e forestal, as relativas á conservación dos recursos xenéticos, á ecoloxía e silvicultura das especies forestais, á propagación, prevención e defensa contra os incendios forestais e ao impacto das actividades do sector agrario sobre o medio. Para o cumprimento desta finalidade poderá solicitar recursos materiais e humanos que poidan ser asignados por calquera das Administracións públicas no marco de plans de investigación e desenvolvemento tecnolóxico e innovación.
5. Propiciar e facilitar a transferencia e adopción dos resultados obtidos nas investigacións, publicando e divulgando os resultados dos ensaios e proxectos de experimentación, así como a dirección e elaboración das estatísticas en materia agraria en coordinación co Instituto Galego de Estatística.
6. A través dos seus laboratorios realizará as seguintes funcións:
  - a) Atender a demanda de análises químicos de alimentos, bebidas, solos, fertilizantes, augas de rega e produtos de alimentación animal.
  - b) Investigar a presenza de residuos de produtos fitosanitarios en alimentos, bebidas e en alimentación animal.
  - c) Diagnosticar enfermidades e a presenza de pragas nos cultivos herbáceos, leñosos e forestais.
  - d) Realizar análises no ámbito da sanidade vexetal.
  - e) Emitir certificados de exportación de bebidas e tamén realizar informes e recomendacións que teñan que ver coas análises realizadas.
7. Fomentar a introdución de sistemas de rastrexabilidade e, en xeral, desenvolver todo tipo de actividades que fagan progresar a tecnoloxía, a calidade e a competitividade do sector agroindustrial galego.
8. Establecer fórmulas específicas de recrutamento, formación e actualización do persoal investigador, nos ámbitos agrario e alimentario, así como as de intercambio e colaboración con outros centros de investigación rexionais, nacionais e internacionais.
9. Participar en institucións e foros nacionais e internacionais para a consecución dos fins da Axencia.
10. Promover ou participar directamente nas operacións concretas de desenvolvemento nas que se dean as circunstancias de interese territorial ou estratéxico, insuficiente participación dos axentes socioeconómicos e a necesidade de estruturar ou reestruturar un ámbito produtivo vinculado ao sector alimentario e que lle sexan encomendadas.
11. Pór en valor as distintas actuacións tecnolóxicas e investidoras incluídas nas anteriores alíneas ou as que deriven do acervo de coñecementos da Axencia, mediante as fórmulas axeitadas de divulgación ou comercialización, así como as de participación e implicación dos distintos

subsectores nas actuacións propias, sen menoscabo das funcións de divulgación e promoción que neste ámbito poida desenvolver a consellería de adscrición.

12. Conservar o patrimonio xenético tradicional de Galicia das especies de produción agroforestal.
13. Promover a mellora xenética do material vexetal de produción agroforestal.
14. Exercer calquera outra función técnica, material ou xurídica, que se lle encomende en relación cos seus obxectivos, ou calquera outra que se lle atribúa pola lexislación vixente, así como realizar os encargos que, no ámbito das súas competencias en materia de investigación, lle efectúe a Administración xeral da Comunidade Autónoma.

Tamén lle corresponden á Axencia, o desenvolvemento das seguintes funcións en materia de formación:

- a) Desenvolver, mediante as fórmulas axeitadas de divulgación, as distintas actuacións tecnolóxicas e investigadoras incluídas nos anteriores artigos.
- b) Programar a formación agraria, nos seus aspectos de ensinanzas regradas e non regradas, tanto das persoas agricultoras, gandeiras e silvicultoras, como das súas asociacións e agrupacións, así como daquelas persoas que queiran acceder no futuro á titularidade ou xerencia de calquera explotación agraria ou forestal.
- c) Coordinar os centros de formación e experimentación agraria.
- d) Coordinar e facer o seguimento dos cursos de formación realizados no ámbito agrario.
- e) Realizar os encargos que, no ámbito das súas competencias en materia de formación, lle efectúe a Administración xeral da Comunidade Autónoma.

## **AXENCIA GALEGA DA INDUSTRIA FORESTAL**

O Decreto 81/2017, do 3 de agosto (DOG núm. 163 do 19 de agosto de 2017), creou a Axencia Galega da Industria Forestal en virtude da autorización prevista na disposición adicional sexta da Lei 2/2017, do 8 de febreiro, de medidas fiscais, administrativas e de ordenación.

A Axencia Galega da Industria Forestal perseguirá os seguintes obxectivos, sen prexuízo das competencias doutros organismos e entidades e, en todo caso, en estreita colaboración con eles:

1. Procurar a diversificación dos produtos do monte destinados á industria forestal, promovendo as sinerxías entre os distintos sectores da cadea monte-industria.
2. Mellorar a competitividade e a innovación das empresas do sector forestal desde a primeira fase de transformación do recurso, e con especial incidencia na segunda e seguintes fases.
3. Ser o centro de servizos ao que acuda o sector da industria forestal, madeireira e non madeireira, para analizar e implantar medidas que contribúan ao seu desenvolvemento, actuando

como interlocutor da Administración fronte á totalidade de axentes económicos vinculados á industria forestal.

4. Definir e promover estratexias para lograr unha convivencia saudable e sustentable entre o aproveitamento e a industrialización dos recursos naturais, e que deberá realizarse tendo en conta a conservación do patrimonio natural e a biodiversidade, baseándose no uso sustentable dos ditos recursos naturais.
5. Participar na planificación, ordenación e mellora da xestión e aproveitamento dos recursos forestais, sen menoscabo dos seus valores ambiental e social e da conservación do patrimonio natural, evitando a fragmentación de hábitos naturais, tendo en conta a súa integridade.
6. Coordinar os centros de investigación e tecnolóxicos vinculados á industria forestal, adscritos á Axencia.
7. Promover a utilización da biotecnoloxía como técnica na mellora dos produtos forestais.
8. Incentivar o deseño de produtos derivados do sector forestal na procura de solucións estruturais verdes que contribúan co ambiente.
9. Impulsar a creación de emprego de calidade no medio rural.
10. Favorecer a transferencia de coñecemento e tecnoloxía entre os diferentes axentes vinculados á industria forestal, particularmente entre as empresas do sector, as universidades do Sistema Universitario de Galicia e os centros públicos de investigación forestal.
11. Incentivar a certificación de procesos e produtos asociados ao monte, e destinados á industria forestal, para acreditar a calidade e sustentabilidade das actividades, e por esta vía aumentar a competitividade das empresas do sector.
12. Apoiar a transformación, diferenciación e diversificación de uso dos aproveitamentos forestais.
13. Incentivar a mellora da formación e a cualificación do persoal empregado no sector forestal, favorecendo a capacitación profesional, e contribuíndo á mellora da produtividade e competitividade das empresas do sector, así como a información/formación sobre actividades coherentes coa conservación do patrimonio natural e a biodiversidade, e coa xestión sustentable dos recursos.
14. Asesorar os axentes e as empresas do sector forestal nas distintas liñas de financiamento nacional e internacional que lles poidan beneficiar.

#### *I.2.4. DAS SOCIEDADES MERCANTÍS PÚBLICAS AUTONÓMICAS*

##### **EMPRESA PÚBLICA DE SERVICIOS AGRARIOS GALEGOS, S.A. (Seaga)**

Seaga é unha sociedade pública, creada mediante o Decreto 260/2006, do 28 do decembro, para a realización, como medio propio da administración galega, e ao seu servizo, de todo tipo de actuacións, obras, traballos e prestación de servizos en materias agrícolas, gandeiras, forestais,



de desenvolvemento rural, de conservación e protección do medio natural e medioambiental, de acuicultura e pesca, así como os necesarios para o mellor uso e xestión dos recursos naturais e para a mellora dos servizos e recursos públicos, ademais da prevención e loita contra os incendios forestais en particular, e, en xeral, contra as pragas e enfermidades vexetais e animais.

### **XENÉTICA FONTAO, S.A.**

O obxecto social da sociedade anónima Xenética Fontao, S.A., de acordo co Decreto 237/1998, do 18 de setembro, é a prestación de asesoramento e servizos ás persoas tanto físicas como xurídicas e organizacións dedicadas á mellora xenética animal. A través do Decreto 237/1998, do 30 de xullo, fóronlle adscritos os bens e dereitos que integran o Centro de Escolma e Reprodución Animal de Fontao-Lugo.

Mediante Resolución do 6 de outubro de 2014 da Secretaría Xeral Técnica e do Patrimonio da Consellería de Facenda ordénase a publicación da modificación do Estatutos da sociedade Mercantil pública autonómica Xenética Fontao, S.A. e no seu artigo 3 prevé o seguinte:

1. Xenética Fontao terá por obxecto social a prestación de toda clase de asesoramento e servizos ás persoas e organizacións dedicadas á mellora xenética animal, tanto físicas como xurídicas, de dereito público ou privado.
2. En particular, constituirán parte do obxecto social as seguintes actividades:
  - a) A realización de estudos e actividades de servizo en relación coa mellora xenética animal.
  - b) A recollida, o mantemento e a distribución de material xenético, así como a prestación de servizos mediante o emprego de biotecnoloxía nos campos da sanidade animal e a produción agropecuaria.

## ***I.2.5. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO***

### **CENTRO TECNOLÓXICO DA CARNE**

A Fundación Centro Tecnolóxico da Carne é unha fundación de interese galego, sen ánimo de lucro, dependente da Consellería do Medio Rural, constituída ao abeiro do artigo 34, apartado primeiro, da Constitución Española, e inscrita no Rexistro Público de Fundacións de Interese Galego, o 5 de novembro de 2003.

Dende a súa apertura, a Fundación vén desenvolvendo unha actividade moi significativa no impulso da I+D+i dentro do sector cárnico, como se reflicte na colaboración mantida con

---

diversas entidades públicas e privadas e os numerosos proxectos de innovación promovidos ao abeiro de diferentes convocatorias.

Son fins do Centro Tecnolóxico da Carne (CTC) o desenvolvemento tecnolóxico das empresas relacionadas co sector cárnico, en todos os terreos de actividade e todas as cabanas existentes e en particular: fomentar a investigación e o desenvolvemento en materia cárnica; mellorar as técnicas de xestión produtiva; coordinar a correcta utilización de todos os medios tecnolóxicos existentes en Galicia; asistir ao sector nos procesos de adaptación legislativa; atender a formación profesional dos recursos humanos; establecer as estruturas organizativas que sexan pertinentes; prestación de servizos oportunos; promover estudos e publicacións; elaboración de normativa legal e regulamentaria.

As liñas de acción do CTC baséanse en catro eixes fundamentais: servizos ás empresas cárnicas; I+D+i no ámbito cárnico; asesoramento e transferencia tecnolóxica ao sector cárnico; e a formación.

## II. PRINCIPAIS LIÑAS DE ACCIÓN

### II.1. DA CONSELLERÍA

Galicia non pode entenderse sen o seu medio rural e sen a actividade agrogandeira e forestal, que dá vida á súa estrutura socioeconómica. Coma toda dimensión vinculada á realidade financeira, o noso agro non está a ser alleo ao contexto que produciu nos últimos anos a crise sanitaria, e á dificultade económica que esta crise provocou.

Neste senso, a saída da crise no sector agrario ten moito que ver coa capacidade de aplicar de forma eficaz e eficiente as ferramentas que a política agraria común (PAC) pon nas mans dos gobernos e administracións dos Estados e rexións que forman parte da Unión Europea, especialmente daquelas que forman parte do entrabado orzamentario que se suxeita a esta política. A súa influencia e capacidade motriz debe ser aproveitada de forma exhaustiva, facendo especial fincapé en asegurar o fortalecemento dos diferentes sectores produtivos naqueles aspectos nos que se están a producir eivas estruturais endémicas que poden lastrar o seu futuro, así como en abordar cuestións conxunturais que ameacen a viabilidade da actividade agrogandeira e forestal.

Así, na aplicación do Plan Estratégico da PAC 2023-2027, débese promover o investimento produtivo e xerador de riqueza e emprego, sen esquecer a necesidade de continuar acurtando a brecha que entre o rural e o urbano se pode dar en termos de servizos á cidadanía, facendo sempre especial referencia á loita contra o despoboamento.

Deste xeito sinálanse neste orzamento as principais liñas de investimento e apoio das actuacións dirixidas a mellorar a situación económica dos sectores produtivos agrogandeiros e forestais. Mellorar a comercialización dos produtos agroalimentarios, fortalecer a sustentabilidade e competitividade do sector lácteo, diversificar e apuntalar a potencialidade produtiva do monte e da súa industria, recuperar as terras abandonadas, previr os incendios forestais e avanzar nos servizos prestados no rural, son eixes fundamentais nos que se centra a aposta dos orzamentos, tendo sempre como acompañamento a achega de ferramentas normativas e facendo complementarias as mesmas, como a Lei de recuperación da terra agraria de Galicia, aprobada no Parlamento de Galicia no 2021 e a futura Lei de Calidade Alimentaria, en tramitación parlamentaria.

Tendo en conta este contexto e estas premisas de actuación, a continuación detállanse as principais liñas de acción da consellería para o ano 2024.

A Consellería do Medio Rural ten como principio fundamental de acción contribuír a que as zonas rurais e os sectores agrícola, gandeiro e forestal participen do progreso social e económico, reducindo as desigualdades entre os territorios e que os sectores primarios se adapten ao contexto dunha economía máis global e competitiva. Tendo en conta estes obxectivos, as liñas básicas de acción da consellería no ano 2024 centraranse na mellora da calidade de vida e a diversificación económica nas zonas rurais, como medio para frear o despoboamento e o en-

vellecemento da poboación; na mellora da renda agraria; na garantía de produción de alimentos sans e seguros e de calidade; na mellora da transformación e a comercialización dos produtos; na innovación tecnolóxica e na valorización do monte.

Para lograr estes obxectivos e desenvolver estas liñas, o orzamento da Consellería do Medio Rural, incluíndo o organismo autónomo e axencias adscritas e ela, medra no ano 2024 preto dun 2,3% con respecto aos orzamentos do ano 2023.

As prioridades da consellería na área do Medio Rural para o ano 2024 son as seguintes:

- A mellora da calidade de vida no medio rural, para o que se incidirá na mellora dos servizos básicos, incluída a mellora das comunicacións terrestres e telemáticas.
- A adaptación a un contexto nacional e internacional cada vez máis competitivo é o da mellora da competitividade das explotacións agrícolas e gandeiras, mediante a redución dos custos de produción, a elevación das garantías sanitarias e de calidade dos produtos, a incorporación de novas tecnoloxías e a diversificación da produción.
- O impulso das políticas dirixidas ás mulleres rurais: o papel das mulleres seguirase potenciando como protagonistas do tecido produtivo e social galego..
- A mellora da atención á cidadanía do ámbito rural, facilitando as súas xestións coa Administración Autonómica.
- O avance na mellora da xestión da terra agraria (aldeas modelo, polígonos agroforestais, agrupacións forestais de xestión conxunta), de xeito que se logre unha diminución de custos, un incremento nos ingresos, e unha reforzada protección fronte os incendios forestais, mellorando tamén os sistemas de produción.
- A modernización dos sistemas de regadío en comarcas cunha agricultura intensificada e unha alta demanda de recursos hídricos, permitindo unha xestión sustentable de ditos recursos.
- O mantemento dos procesos axeitados para mellorar, consolidar e soste os niveis sanitarios das explotacións gandeiras e controlar a calidade e a seguridade das producións.
- O incremento na rendibilidade das producións gandeiras e a recuperación das razas tradicionais, permitindo a implantación de sistemas de produción sostibles.
- O fomento e mellora da transformación e da comercialización dos produtos, como medio para gañar valor engadido nas producións, identificando ao produto galego como sinónimo de produto de calidade a través do apoio ás denominacións e indicacións de calidade.
- O impulso das actuacións de formación agroforestal, que irán dirixidas a implantar novas ofertas formativas, a deseñar e desenvolver novas ferramentas que consoliden unha oferta formativa que poida chegar a todas as áreas xeográficas do rural galego, á adquisición e actualización de competencias profesionais e accións formativas que optimicen a utilización das TIC aplicadas ao sector e coa finalidade de mellorar as competencias profesionais do sector agrario e forestal, así como impulsar as boas prácticas e conseguir unha maior competitividade profesional no sector.

- A intensificación da I+D+i no sector agrario, mediante actuacións dirixidas a fomentar e impulsar proxectos de innovación como busca de solucións a problemas concretos detectados na nosa comunidade autónoma, así como estudos de carácter básico ou estratéxico para o sector agrario galego relacionadas coa innovación e mellora das producións agroforestal e/ou agroalimentaria.

Estas prioridades terán a súa presenza nas distintas medidas que levará a cabo a Consellería do Medio Rural durante o ano 2024. Así, continuarase coa mellora ao servizo público co desenvolvemento do Plan de mellora das infraestruturas rurais cuxa inversión se estenderá ata o 2026.. Os obxectivos fundamentais das diferentes actuacións deste Plan son, por unha parte, dar unha resposta óptima ás demandas actuais da poboación rural en relación aos servizos públicos e, ao mesmo tempo, mellorar as condicións laborais das persoas empregadas públicas que desenvolven as súas tarefas nas ditas oficinas, o que repercute positivamente na relación entre a Xunta de Galicia e o sector primario.

O plan céntrase na modernización da rede de oficinas rurais e as instalacións asociadas ao dispositivo de prevención e defensa contra os incendios forestais e coa administración forestal. É dicir:

- Bases de unidades operativas (BUO),
- Bases aéreas de prevención e defensa contra incendios,
- Centro Integral de Loita contra o lume de Toen e
- Unidade Loxística Central da Dirección Xeral de Defensa do Monte.

Buscando o obxectivo de mellorar a atención á cidadanía e a eficiencia da Administración, tamén se continuarán os esforzos dirixidos á simplificación e modernización administrativa. O achegamento, a transparencia e a colaboración da Administración cara os agricultores e agricultoras, prestando especial atención á introdución das tecnoloxías de información e comunicación dos procedementos administrativos para axilizar a tramitación das solicitudes que dirixan á consellería ou ás entidades dependentes desta, coa implantación e fomento da tramitación electrónica no marco do proxecto xeral da Xunta de Galicia.

Atendendo á mellora continua que se está a realizar en relación ás actuacións de loita contra os incendios forestais, centrarémonos na reformulación da dimensión operativa das accións de loita contra o lume sobre tres eixes fundamentais:

- A coordinación e apoio entre administracións, especialmente coas municipais.
- A continuada profesionalización do dispositivo contra incendios.
- A mellora da concienciación e disuasión mediante a aplicación de medidas punitivas firmes e da disposición de medios como a videovixilancia dos nosos montes.

## **PREVENCIÓN E DEFENSA CONTRA OS INCENDIOS FORESTAIS**

En relación ás actuacións de prevención e defensa contra os incendios forestais, cómpre salientar que a virulencia destes incendios tense incrementado nos últimos anos, dando lugar a unha nova tipoloxía de incendios que require unha atención específica, como os últimos sucedidos na Mariña lucense. Por iso, resulta imprescindible levar a cabo unha planificación integral dos territorios afectados polos lumes que deberá incluír a determinación das infraestruturas necesarias, as discontinuidades no territorio para atenuar os efectos dos incendios (viñedos, pasteiros, masas de frondosas, soutos de castaños, plantacións agrícolas) e a súa localización con criterios de prevención, así como a diversificación de especies arbóreas na recuperación do potencial forestal das zonas afectadas.

Logo dos incendios ocorridos nos dous últimos anos, é prioritario actuar sobre o territorio para avaliar a afectación e evitar a perda do solo de cara a recuperar o ecosistema forestal afectado que repercute no beneficio de toda a poboación, en concreto dos nosos agricultores e gandeiros, e por iso destinarase un total de 18 millóns de € entre os anos 2023 e 2027 para levar a cabo a recuperación integral do territorio afectado polos grandes incendios forestais do ano 2022. Este montante súmase aos 9 millóns de euros destinados por Inditex, a primeira empresa en colaborar co fondo público-privado posto en marcha pola Xunta para anticiparse aos incendios forestais da comunidade. Un proxecto que terá unha duración de tres anos e beneficiará a máis de 100.000 persoas de 26 concellos galegos das comarcas do Courel, Valdeorras, Montemrei, O Barbanza e o Macizo Central Ourenán, onde as estatísticas amosan unha concentración recorrente de incendios forestais.

No marco do plan preventivo potenciaranse as infraestruturas defensivas e os plans de distrito e, no de extinción, aplicaranse as últimas tecnoloxías en materia de defensa contra os incendios, cos sistemas de detección e avaliación de incendios dende medios aéreos e novas tecnoloxías de vixilancia e detección con drones, a utilización de sistemas dixitais de radiocomunicación e continuarase coa formación específica do dispositivo, isto concretarase coa instalación de 12 novos centros de vixilancia con 24 cámaras e coa actualización de tódolos centros do sistema.

Por outra parte, ademais de continuar coas campañas de educación forestal, sensibilización social e divulgación, continuarase co impulso ás labores de investigación de incendios forestais, que están a dar resultados moi significativos. Cómpre lembrar que no ano 2021 creouse a Unidade de Investigación de Incendios Forestais (UIFO), cun total de 15 axentes facultativos medioambientais dedicados en exclusiva á investigación das causas e motivacións dos incendios forestais.

Ademais, continuarase co desenvolvemento do Plan de formación do persoal da Dirección Xeral de Defensa do Monte aprobado no ano 2021, e incrementarase o elenco de manobras, talleres e cursos para dar cabida a formación en queimas controladas, manexo de aplicacións cartográficas e de xestión en materia de incendios en dispositivos móbiles, primeiros auxilios e en seguridade das operacións en incendios forestais.

Na mesma liña se contempla a mellora do despregamento e os medios a disposición dos servizos de extinción mediante a renovación da rede de Puntos de Encontro, así como das bases aéreas, para a súa maior eficiencia. A citada mellora na rede abarcará as instalacións para o persoal e o material de prevención e extinción, así como a mellora nas condicións de despregamento e mantemento do parque de vehículos, continuando a renovación de vehículos todoterreo que empregan os axentes forestais e axentes facultativos ambientais, así como a adquisición de vehículos 4x4 para o persoal técnico e de furgonetas, ademais da renovación de ata 150 vehículos para uso das brigadas forestais. Continuarase ademais coa dotación do equipamento de roupa técnica de inverno aos técnicos, axentes e persoal laboral iniciada este 2022 e dotarase do novo acordo marco de subministración de EPI de extinción dirixido a todo o persoal do Servizo de Prevención e Defensa contra os Incendios Forestais.

Como actuación fundamental que permitirá mellorar o equipamento para a prevención e extinción de incendios, no ano 2024 disporase de ata 6 M€ para a adquisición de novas motobombas e de equipos multifunción dirixidos tanto á prevención como a extinción dos incendios forestais. Cómpre salientar que nos últimos 10 anos renováronse 122 vehículos motobomba, o que supón case o 80 % dos vehículos motobomba cos que conta o dispositivo.

Continuarase coa mellora das instalacións e bases do dispositivo de incendios ao longo do territorio galego. Iniciarase a obra da nova base aérea de Lalín con 1,7 M, a renovación da base aérea de Río con 1M e construíranse novas bases de unidades operativas (BUOs) por 1,1 M de euros previstos nos orzamentos de 2024.

No ano 2024 incrementaranse as actuacións de prevención de incendios, con catro actuacións destacadas:

- a) Convenio con SEAGA e a FEGAMP: continuarase co desenvolvemento das accións contempladas neste convenio, que tiveron un importante desde o 2022, mediante o apoio aos concellos para a protección dos núcleos rurais, baseado no principio de colaboración entre administracións. Inclúe a actuación de colaboración técnica e as actuacións materiais sobre o territorio para a xestión da biomasa en faixas secundarias naquelas zonas elixidas cos criterios de priorización establecidos. Os principais puntos a destacar respecto a este convenio son os seguintes:
  - Evolución e mantemento dun visor de visualización das faixas secundarias a nivel de parcela. Realizada xa a apertura pública do visor para consulta da rede de faixas secundarias de xestión de biomasa, o obxectivo seguinte é a habilitación da consulta a nivel particular (coa debida identificación), que permita a identificación das propiedades incluídas nesta rede.
  - Continuarase co desenvolvemento da aplicación específica de xestión para os concellos (Xesbio2) coas prestacións específicas para a integración polos concellos do resultado da revisión de todas as parcelas no ámbito de todas as accións colaborativas que se manteñen coas entidades locais para a prevención e defensa contra os incendios forestais.

- Forte impulso á planificación preventiva municipal, de xeito que se poida cumprir a condición establecido na última modificación de lei 3/2007 de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, que fixou en dezoito meses o prazo para a aprobación do plan para que os concellos poidan seguir no convenio.
  - Xestión da biomasa e a retirada de especies arbóreas nas faixas secundarias das parroquias priorizadas naquelas parcelas cuxas persoas titulares asinen contratos de adhesión coa empresa pública Seaga.
  - Execución das accións subsidiarias das que é competente a administración local.
  - Xestión da biomasa nas faixas secundarias incluídas no perímetros delimitados polas iniciativas de mobilización de terras (aldeas modelo).
  - Apoio, nos concellos adheridos, a iniciativas veciñais que contribúan ao cumprimento das medidas preventivas nas faixas secundarias.
- b) Orde de axudas para prevención de incendios en montes veciñais en man común e sociedades de fomento forestal: nova convocatoria que se inicia en 2023 pero que contempla a maioría das actuacións (control de combustible e construción de puntos de auga) durante o ano 2024. O orzamento total é de 3,5 M€, dos que case 3,2 corresponden á anualidade de 2024.
- Iniciarase o desenvolvemento dun proxecto piloto ao abeiro dun programa de protección das aldeas e dos montes baseado no fomento do pastoreo nas zonas con maior risco de incendios forestais en zonas de especial sensibilidade.
- c) Licitación dun procedemento aberto, con importe de 6,1 M€, destinado á realización de tratamentos preventivos e mellora de infraestruturas nos distintos distrito da comunidade autónoma, en función do establecido na planificación da Dirección Xeral de Defensa do Monte, que permita acadar unha rede de infraestruturas preventivas correctamente dimensionada.
- d) Convenios interadministrativos coas distintas entidades locais de Galicia para a participación na prevención e defensa contra os incendios forestais: continuarase en 2024 co esforzo orzamentario en labores preventivos iniciado en 2023, que dota a este convenio dun importe de 8,1 M€ para este tipo de accións.

## PLANIFICACIÓN E ORDENACIÓN FORESTAL

No ámbito da Planificación e Ordenación Forestal, e tendo en conta o Plan Forestal, continuarase co despregue dunha estratexia de dixitalización e descarbonización (D&D), favorecendo o acceso público á información forestal (estatística forestal) en tempo real, e afondando no coñecemento detallado e continuado do recurso forestal (Inventario forestal continuo de Galicia-IFCG), que nos vai aportar unha información precisa e actualizada da nosa realidade forestal.

Continuarase coas de mellora de soutos, a través de convenios con asociacións de xestión forestal conxunta e axudas para novas plantacións de castiñeiros e restauración de soutos. Así,



considérase que as actividades asociadas ao aproveitamento do castiñeiro deben ser postas en valor, sendo consideradas de carácter estratéxico dado a potencialidade que este recurso endóxeno de Galicia presenta para os cidadáns, o sector produtivo ou para as propias administracións públicas. Nese sentido, é preciso acadar o compromiso e a colaboración de todos os axentes públicos e privados con competencias, experiencia e capacidade para promover a optimización dun recurso tan relevante para Galicia, co obxectivo final de beneficiar todo o sector que vive do castiñeiro e, en consecuencia, as súas rendas.

Ademais, destinaranse máis de 2 millóns de euros a traballar no desenvolvemento das agrupacións forestais de xestión forestal conxunta, co fin de acadar unha explotación económica rendible e sostible dos aproveitamentos e a comercialización das producións forestais.

No 2024 continuarase co apoio á boa gobernanza de propiedades colectivas, sexan montes de varas ou montes veciñais en man común, mediante a mellora da delimitación (esbozos, deslin-des, avinzas) que conduzan a consolidar este tipo de propiedades que afectan a preto dun terzo dos terreos forestais de Galicia (preto de 700.000 ha).

Así mesmo, darase continuidade ao fomento e mantemento do emprego do sector forestal mediante actuacións de forestación e silvicultura, que ademais de valorizar os produtos do monte supoñan unha medida preventiva para diminuír o risco de incendios forestais, especialmente no que atinxe ao apoio decidido desta consellería no ano 2024 para a diversificación do monte galego, mediante a recuperación dos soutos de castiñeiros tradicionais, o fomento da produción de castañas e cogomelos, e a implantación de novas plantacións de castiñeiro destinadas á produción de froito e de madeira.

En relación ás actuacións de adaptación e resiliencia dos nosos montes ao cambio climático, darase prioridade ás seguintes actuacións:

- Fortalecemento das liñas dirixidas a manter e conservar os ecosistemas forestais, con especial atención ao estado fitosanitario dos nosos bosques, tanto de frondosas como de coníferas, coa mellora da rede de control e seguimento do estado de saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais.
- Mantemento nesta anualidade do orzamento preciso par desenvolver as liñas dirixidas a manter e conservar a saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais, mediante o seguimento, detección e actuación, de ser necesario, fronte a pragas e doenzas que están a minorar e incluso danar gravemente o potencial forestal de determinadas áreas de montes galegos.
- A mellora da produción dos materiais forestais de reprodución có establecemento de novos hortos sementeiros e declaración de novos rodais selectos das principais especies do noso monte.
- A mellora da resiliencia do territorio fronte aos incendios a través da valorización do espazo forestal, mediante a implantación de innovadores modelos de xestión para a mellora das fórmulas organizativas da propiedade forestal minifundista. Os modelos basearanse en tres dimensións: a multifuncionalidade do territorio, a innovación na gobernanza participada

(especialmente a nivel de propiedade da terra) e a necesidade de dotar de viabilidade económica os diferentes aproveitamentos.

Para finalizar as liñas principais de actuación no ámbito forestal, rematarase coa aprobación do Decreto do novo contrato voluntario de xestión pública, que substituirá aos actuais consorcios e convenios, segundo o marco normativo establecido na Lei 7/2012 de montes de Galicia.

## **GANDARÍA, AGRICULTURA E INDUSTRIAS AGROALIMENTARIAS**

No marco das competencias relativas á agricultura, a Consellería do Medio Rural fará especial fincapé no fomento da agricultura multifuncional e sostible. Os obxectivos que se perseguen son o apoio á conservación da biodiversidade, o fomento de métodos de produción compatibles coa protección do contorno e a remuneración das funcións territoriais, sociais e ambientais da actividade agraria.

No ano 2024 comeza a aplicación das intervencións do Plan Estratégico da PAC 2023-2027 no que se refire as actuacións relacionadas coas explotacións agrícolas con dúas vertentes nos investimentos en explotacións agrarias:

- axudas a investimentos produtivos en explotacións agrarias vinculadas a contribuír á mitigación e adaptación ao cambio climático e o uso eficiente dos recursos naturais.
- axudas a investimentos en modernización e mellora de explotacións agrarias.

Continúase co apoio ao establecemento de agricultores mozos como no PDR 2014-2020 anterior pero ademais se engade unha nova medida de moito interese como é o establecemento de novos agricultores, para aquelas persoas que se establezan por primeira vez coa idade comprendida entre os 41 e 55 anos.

Implementase unha nova intervención relacionada con investimentos no produtivos en explotacións agrarias vinculadas á mitigación do cambio climático, uso eficiente dos recursos naturais, biodiversidade e benestar animal.

Por outra banda, no se que refire ao área de sanidade e produción vexetal, intensificarase a loita contra o uso irregular de produtos fitosanitarios mediante o programa de uso e comercialización de fitosanitarios e o programa de hixiene da produción primaria agraria para detectar a presenza de límites de produtos fitosanitarios excesivos nos alimentos.

Continuarase a loita contras as pragas de corentena coa intención de conseguir erradicar algunhas das presentes no nosos territorio: *Bursaphelenchus xylophilus*, *Epitrix*, *Tecia Solanovora*, *Trioza eritreae*, e *Arvicola Scheman*.

Por outra parte, no ámbito da xestión do potencial vitícola, aplicarase a reforma da Organización Común de Mercados Agrícolas vitivinícola e o do programa de apoio ao sector, poñendo énfase na política de reestruturación e reconversión do viñado para favorecer as producións de calidade con denominación de orixe, a correcta xestión do potencial vitícola priorizando a recuperación das superficies abandonadas e a promoción dos viños galegos das distintas denominacións de orixe no mercado.

En materia de produción gandeira, fomentase o control leiteiro, para avaliar a calidade produtiva dos animais, e promocionar a mellora xenética, como sistema básico para incrementar a rendibilidade das explotacións, tendo en conta o potencial do sector lácteo galego.

Promovese a utilización dos recursos zootécnicos autóctonos. A conservación de recursos xenéticos autóctonos debe constituír unha prioridade, sendo imprescindible a súa inclusión en sistemas de produción de calidade compatibles co medio ambiente.

Por outra banda, cómpre garantir un nivel axeitado de protección da sanidade animal entendida amplamente (identificación de explotacións e animais, programas de control e erradicación de enfermidades, etc.) e da cadea alimentaria (residuos, hixiene da produción primaria, calidade do leite cru, xestión de subprodutos, pensos, etc.). Trátase de incrementar a rendibilidade das explotacións mediante a loita contra os axentes nocivos, o control da calidade e a seguridade alimentaria das producións e reducindo ao mínimo o seu impacto no medio de tal xeito que sexan debidamente tratados os residuos e se garanta unha calidade sanitaria para as persoas consumidoras.

Neste contexto, resulta fundamental manter as explotacións gandeiras libres das enfermidades que se consideran erradicadas en Galicia, e ao mesmo tempo abordar o control e/ou erradicación daquelas enfermidades animais obxecto de control oficial que aínda persisten na nosa gandería, e daquelas que apareceron recentemente, como a Lingua azul ou a Enfermidade Hemorráxica Epizoótica. Esta actuación debe completarse coa correcta dotación do Laboratorio de Sanidade e Produción Animal de Galicia.

Por outra parte, e tendo en conta que en Galicia existe un total de 19.537 explotacións (incluíndose explotacións de cebo, explotacións de reprodución para carne e de reprodución mixta), que teñen unha media de 22 animais cada unha delas, darase continuidade ao plan estratéxico para mellorar a rendibilidade dos nosos gandeiros, en colaboración con todos os elos da cadea de valor, un sector afectado gravemente pola crise derivada da invasión rusa de Ucraína. Destacan as achegas ás explotacións acollidas ao indicativo de calidade "Temera Gallega" co obxecto de aumentar a súa rendibilidade e potenciar a calidade da produción cárnica.

Por outra banda, refórzanse os programas sanitarios desenvolto polas agrupacións de defensa sanitaria gandeiras e incrementar o número de explotacións integradas nelas, como vía fundamental para o control doutras enfermidades que afectan económica e comercialmente

ás nosas ganderías, e tamén como estruturas que poden apoiar á administración na xestión de alertas sanitarias animais.

En materia de industrialización e comercialización, apoiase a creación ampliación e modernización de instalacións situadas en Galicia destinadas á transformación ou a comercialización de produtos agrarios no marco do Plan Estratéxico da PAC 2023-2027. Na Comunidade Autónoma existen 1.700 industrias agrolimentarias, das que 1.000 son empresas que procesan materias primas agrarias procedentes principalmente de explotacións galegas ou empresas de elaboración de produtos de alimentación animal, todas elas de importancia estratéxica para o sector agrario galego.

## DESENVOLVEMENTO RURAL

En canto ás actuacións relativas ao desenvolvemento rural, a Consellería do Medio Rural continuará contribuíndo á construción dun territorio rural intelixente, capaz de xerar e incorporar o coñecemento necesario para poñer en valor de forma eficiente e racional os seus recursos e responder aos cambios externos, aproveitando as oportunidades xa existentes e construíndo novas vantaxes competitivas en función das capacidades e identidades propias, todo iso dentro do marco da Acción da Unión Europea en favor dos pobos intelixentes. Con este fin, levarase a cabo a coordinación das diversas actuacións públicas con incidencia no desenvolvemento rural e na ordenación ou xestión do territorio rural.

No ano 2024 continuarase co apoio á implantación e mellora de servizos á poboación rural, á mellora de infraestruturas de titularidade municipal nos territorios rurais e ás iniciativas de desenvolvemento rural, con especial énfase naquelas vinculadas aos instrumentos de mobilización ou recuperación e posta en valor da terra agraria. Así, fomentarase a recuperación e incremento da superficie agraria útil (SAU) e a mobilización das superficies agrarias infrutilizadas ou en estado de abandono.

Favorecerase o incremento da base territorial das explotacións agrarias, contribuíndo á redución dos custos e á mellora da competitividade das explotacións existentes, así como á creación de novas explotacións, coa vista posta no asentamento da poboación no medio rural e no freo ao abandono, tanto no eido social como agroambiental.

Ademais, no ano 2024 destinarase un total de 6 millóns de euros a un plan de rehabilitación e mellora de infraestruturas de concentracións parcelarias existentes, dada a importancia desta figura, que favorece a implantación de actividade agro gandeira e proporciona base territorial aos nosos agricultores e gandeiros.

Melloraranse as condicións estruturais, técnicas e económicas das explotacións agrarias en Galicia, fíxase poboación no rural e loitase contra o abandono de terras, anticipándonos deste xeito aos incendios forestais na nosa comunidade. Con isto, créase un entramado viario que

permite a mellora das comunicacións, non só entre as fincas e explotacións, senón entre as poboacións.

Así mesmo, continuaranse os procedementos de reestruturación parcelaria, mellorando a xestión e axilizando os procedementos.

- Por outra parte, asinouse un novo convenio coas Comunidades de Regantes da Limia que permitirán a modernización, electrificación e a instalación de bombas nas 40 captacións de augas subterráneas previamente construídas.
- Finalmente, no ano 2024 incrementarase a posta en disposición para a sociedade - e moi particularmente ao servizo do sector agrario -, de datos, información e ferramentas que redunden nunha mellora do aproveitamento e xestión sostible do territorio, co fin de xerar actividade económica como base para a fixación de poboación no marco dunha realidade territorial complexa.

## II.2. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS

### **FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA (FOGGA)**

Este organismo ten como obxectivos, para o vindeiro exercicio 2024, a xestión eficaz no pagamento dos fondos europeos agrícolas en Galicia, a procura dunha mellora das rendas das persoas agricultoras galegas, así como a contribución á dinamización das zonas rurais desenvolvendo as seguintes actuacións prioritarias:

- Desenvolvemento das funcións inherentes á súa condición de organismo pagador dos fondos europeos agrícolas en Galicia (Fondo Europeo Agrícola de Garantía –Feaga– e Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural –Feader–), autorizando e xestionando o pago e contabilizando os importes das axudas con cargo aos citados fondos, e exercendo as demais funcións de coordinación, comunicación, auditoras e outras conexas que lle corresponden como organismo pagador.
- Desenvolvemento da xestión das axudas da Política Agraria Común (PAC) en Galicia, tendo en conta o marco normativo da PAC 2023-2027 e as prioridades desta.
- A xestión íntegra das axudas a zonas con limitacións naturais, así como as axudas de agroambiente e clima e agricultura ecolóxica prevista no Plan Estratégico da PAC (PE PAC) 2023-2027.
- Pagamento e contabilización das actuacións incluídas no PDR, financiadas Feader, cuxa fase de autorización e control non se xestiona directamente polo Fogga e para as que a xestión corresponde a outros órganos da Consellería do Medio Rural e outros centros directivos da Xunta de Galicia.

- Pagamento e contabilización, en tanto que organismo pagador, das medidas relativas á apicultura, reestruturación de viñedo, promoción en terceiros países, organizacións de produtores e medidas de investimento financiadas polo Feaga.
- A realización das operacións en réxime de intervención e regulación de mercados por conta do Feaga, entradas, saídas e almacenamento das mercadorías, de acordo coas instrucións ditadas segundo a xestión encomendada polo Fondo Español de Garantía Agraria (FEGA).
- A realización de accións destinadas a mellorar as producións gandeiras e fortalecer con iso a puxanza do sector lácteo galego e cárnico no contexto nacional e europeo, tales como apoiar ás sociedades públicas participadas polo Fogga que operan no sector agropecuario.

### II.3. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

#### **AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL**

A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural créase pola disposición adicional sexta da Lei 5/2000, do 28 de decembro, de medidas fiscais e de réxime orzamentario e administrativo, como un ente de dereito público dos previstos no artigo 12.1 b) do texto refundido da Lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia, aprobado polo Decreto legislativo 1/1999, do 7 de outubro.

A citada lei crea a Axencia Galega de Desenvolvemento Rural coa finalidade de que sexa o instrumento básico de actuación da Xunta de Galicia no fomento e na coordinación do desenvolvemento rural galego, para mellorar as condicións de vida e evitar o despoboamento dese territorio.

Coa finalidade de racionalizar e mellorar a coordinación das actuacións da administración autonómica en materia de desenvolvemento rural, a lei de creación da Axencia modificouse mediante a Lei 12/2008, do 3 de decembro, pola que se modifican a Lei 7/1996, do 10 de xullo, de desenvolvemento comarcal de Galicia, e a Lei 5/2000, do 28 de decembro, de medidas fiscais e de réxime orzamentario e administrativo, e se racionalizan os instrumentos de xestión comarcal e de desenvolvemento rural.

Así mesmo, a Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia, prevé para a Axencia novas funcións e dótaa de novos órganos para atendelas axeitadamente, sendo o instrumento básico de actuación da Administración xeral da comunidade autónoma de Galicia na promoción e na coordinación do desenvolvemento do territorio rural galego, para mellorar as condicións de vida e evitar o despoboamento dese territorio.

As principais liñas de acción da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural de cara ao ano 2024 son as seguintes:

- Deseño e implementación de estratexias e plans integrados para o desenvolvemento e xestión do territorio rural, que coordinen actuacións de diversa natureza e contén coa participación dos axentes socioeconómicos públicos e privados, así como a promoción e xestión dos devanditos plans e programas de desenvolvemento.
- A supervisión, coordinación e difusión das políticas e estratexias de desenvolvemento rural aplicables en cada momento.
- Deseño, programación e execución das medidas de recuperación e, en xeral, da xestión da terra agroforestal de Galicia a través dos instrumentos legalmente previstos para tal fin.
- A tramitación dos procedementos de investigación da propiedade de inmobles de natureza rústica dos que non se teña certeza sobre a súa titularidade, así como a revisión xeométrica e topográfica deses predios no caso de existiren dúbidas sobre a súa configuración e estado.
- A articulación de proxectos de desenvolvemento rural con carácter piloto e innovador, destinados a reforzar a base produtiva das áreas rurais, valorizar os seus recursos e mellorar a calidade de vida dos seus habitantes.
- Desenvolvemento de proxectos de xestión de terras agroforestais e de desenvolvemento rural dirixidos directa ou indirectamente a favorecer a prevención e a loita contra os incendios no territorio rural e fronte a pragas e enfermidades.
- A promoción e fomento da cooperación entre axentes públicos e privados cuxas actuacións incidan directa ou indirectamente no desenvolvemento das zonas rurais.
- Impulso da formulación e a aplicación a nivel comarcal de estratexias de desenvolvemento rural integrado, especialmente a través da dinamización e coordinación dos grupos de desenvolvemento rural responsables da súa execución.
- A promoción e o desenvolvemento dos catálogos, mapas e demais soportes documentais legalmente previstos.
- A contribución ao reforzo do tecido social e á mellora da capacidade organizativa das áreas rurais.
- A aplicación doutras medidas e actuacións que teñan por obxecto, en particular, a revitalización do tecido produtivo e a fixación da poboación nas áreas rurais, realizando as actuacións precisas para promover a efectiva igualdade de mulleres e homes, de conformidade co artigo 30 da Lei Orgánica 3/2007, do 22 de marzo, de igualdade efectiva de mulleres e homes, e cos artigos 42 e 43 do Decreto legislativo 2/2015, do 2 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.
- A xestión e aplicación das medidas contidas nos programas de desenvolvemento rural sustentable no ámbito da aplicación da Lei 45/2007, do 13 de decembro, para o desenvolvemento sustentable do medio rural, ou da norma que a substitúa, sen prexuízo das competencias que nesta materia teñan outros órganos da administración autonómica.
- A xestión das medidas e actuacións que se lle encomenden no marco da programación dos fondos europeos de desenvolvemento rural.

- A intermediación no arrendamento ou compravenda de explotacións co fin de garantir a continuidade daquelas que, pola idade das persoas titulares, por dificultades na xestión ou por outras circunstancias, deixen ou vaian deixar de ser explotadas polos seus titulares.
- A promoción da xestión sustentable de terras, facilitando a reforma das estruturas do medio rural, especialmente nos espazos agrarios, e posibilitando unha utilización axeitada dos predios con vocación agraria.
- Seguimento do mercado de terras e elaboración dos estudos que sobre este poidan resultar de utilidade para favorecer a mobilidade das terras, e coñecer as condicións de oferta e demanda, prezos e valores de mercado.
- A xestión dos programas con enfoque Leader, no marco do Programa de Desenvolvemento Rural 2014-2020, prorrogado para as anualidades 2021 e 2022, e PEPAC 2023-2027, colaborando na xestión dos proxectos promovidos desde os Grupos de Desenvolvemento Rural (GDR), que incidan na mellora da calidade de vida das comunidades rurais galegas.
- Ao respecto do disposto, é necesario sinalar o importe de máis de 21,2 millóns de euros que destinará a Axencia no vindeiro 2024 ao Plan marco de mellora de camiños municipais do que se poderán seguir beneficiando, como ata agora, os concellos galegos. Un Plan que, ademais, incrementa o orzamento nun 7,81%.

Cómpre salientar, de forma máis detallada, as actuacións relativas aos distintos instrumentos previstos na Lei 11/2021, de 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia, que se indican a continuación e que contarán no 2024 –tanto para o seu desenvolvemento en xeral, como para os Plans de dinamización das aldeas modelo en concreto– cun orzamento de máis de 8,2 millóns de euros:

1. Desenvolvemento de polígonos agroforestais de iniciativa pública.  
Actualmente estase a traballar en 26 polígonos nas súas distintas fases de tramitación e se prevé que se conclúa a tramitación da posta en marcha de dous deles ao longo do 2024.  
Se seguirán promovendo polígonos agroforestais de iniciativa pública naquelas zonas nas que desde o inicio do proceso se conte co acordo dos propietarios de máis do 70% da superficie do polígono, xa que constitúen zonas prioritarias de actuación segundo a Lei 11/2021.
2. Continuación da declaración e execución de aldeas modelo.  
Continuarase coa declaración de novas aldeas modelo, que pasarán a integrar a Rede de aldeas modelo regulada na Lei 11/2021. Do mesmo xeito, continuarase coa tramitación e execución das obras das aldeas xa declaradas.
3. Remate do Plan de dinamización do núcleo rural de catro aldeas modelo: Cenlle (Osmo), Penedo (Boborás), Muimenta (Carvalleda de Avia), Trascastro (O Incio) e elaboración do documento que sirva de base para os plans de dinamización das demais aldeas modelo.
4. Continuación coa elaboración dos primeiros Catálogos de solos agropecuarios e forestais.  
Se incrementa o orzamento destinado a elaboración de catálogos de solos agropecuarios e forestais.



5. Continuar desenvolvendo o Sistema de Información de Terras de Galicia (Sitegal), un sistema que centralizará todas as bases de datos, sistemas de información e rexistros da Consellería que xestionan información cun compoñente xeográfico. Sitegal incorporará ferramentas para a xestión dos novos instrumentos de recuperación de terras regulados na Lei 11/2021, entre eles, os polígonos agroforestais, as aldeas modelo e as actuacións de xestión conxunta. Ademais, como complemento de Sitegal, continuarase co desenvolvemento dun sistema de información xeográfica para a participación pública, unha app para dispositivos móbiles co fin de empregala nos procesos de participación pública que se realizan dentro dos procedementos de elaboración dos instrumentos de recuperación de terras.

## **AXENCIA GALEGA DA CALIDADE ALIMENTARIA**

O Plan Estratéxico Galicia 2022-2030 formula as prioridades de actuación e obxectivos estratéxicos que enmarcan o contexto de actuación da Axencia Galega da Calidade Alimentaria. En concreto:

### Eixo 1: O reto demográfico

PA 1.1: Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada

OE 1.1.1: Mellorar a empregabilidade das persoas desempregadas ou inactivas, especialmente entre a poboación xuvenil e aquelas con maiores dificultades de acceso ao mercado laboral, por medio da adquisición de experiencia profesional, da formación e da orientación, fomentando a igualdade de oportunidades.

OE 1.1.2: Potenciar a formación, adquisición e acreditación de competencias profesionais, fomentando a igualdade de oportunidades. Promover a aprendizaxe permanente e adaptar a cualificación das persoas traballadoras ás necesidades do mercado de traballo.

### Eixo 3: Competitividade e crecemento

PA 3.1: Mellorar as capacidades de investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas

OE 3.1.1: Fomentar o investimento en I+D+i no sector empresarial, dinamizar a transferencia de coñecemento ao mercado reforzando a colaboración entre os axentes do ecosistema de I+D+i, avanzar na especialización a través da prioridade en ámbitos estratéxicos para Galicia, impulsando o liderado empresarial, especialmente das PEMES, na transformación das ideas innovadoras en produtos e servizos de alto valor engadido, xeradores de crecemento, emprego e benestar. Apoiar o talento emprendedor en todos os eidos (xeración, atracción e retención). Mellorar a xestión administrativa e as sinerxías vinculadas a procesos ou instrumentos de apoio á I+D+i e incrementar a eficiencia na Xestión dos recursos dispoñibles a partir da avaliación do seu rendemento.

OE 3.1.2 Impulsar os centros e institutos de investigación e desenvolver un sistema de transferencia efectivo que permita capitalizar o coñecemento xerado.

PA 3.3: Impulsar o crecemento e competitividade das PEMES, a transición industrial e o emprendemento

OE 3.3.2: Incrementar a competitividade das empresas galegas apostando por produtos de alto valor engadido diferenciados

PA 3.5: Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo

OE 3.5.1: Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandaría no eido medioambiental

OE 3.5.2: Garantir a prevención, defensa e control da sanidade animal e da protección dos cultivos

OE 3.5.3: Aumentar a produtividade dos montes galegos e fomento da xestión forestal sostible. Optimizar a gobernanza do monte e a mobilidade das terras, para lograr unha mellora na sustentabilidade e eficiencia das explotacións

OE 3.5.5: Mellorar a calidade e resultados do ensino relacionado coas actividades agroforestais e marítimo-pesqueiras para facilitar a incorporación ao mercado laboral e mellorar a profesionalización

Eixo 4: Cohesión social e territorial

PA 4.1: Promover unha educación inclusiva e de calidade

OE 4.1.3: Elevar a participación na formación profesional dos graos básico, medio e superior, e cursos de especialización, en particular nas modalidades relacionadas co tecido produtivo (DUAL), mellorando a súa calidade, a súa personalización, capacidade de innovación, emprendemento e internacionalización, nunha relación estreita coas empresas e coas competencias necesarias na estrutura produtiva de Galicia.

Pola súa banda, a RIS3 (Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia) do período 2021-2027 tomou como base as experiencias adquiridas no período 2014-2020 e identificou tres grandes retos:

- RETO 1. Modelo de xestión de recursos naturais e culturais baseados na innovación: Modernizar os sectores tradicionais galegos a través da introdución de innovacións que incidan na mellora da eficiencia e o rendemento no uso dos recursos endóxenos e a súa reorientación cara a usos alternativos con maior valor engadido en actividades enerxéticas, agrarias, acuícolas, farmacolóxicas, cosméticas, alimentarias e culturais.
- RETO 2. Modelo industrial baseado na competitividade e no coñecemento Incrementar a intensidade tecnolóxica da estrutura industrial de Galicia, a través das Tecnoloxías Facilitadoras Esenciais e a evolución das cadeas de valor.

- RETO 3. Modelo de vida saudable e envellecemento activo da poboación: Posicionar Galicia como a rexión líder do sur de Europa na oferta de servizos e produtos intensivos en coñecemento relacionados cun modelo de vida saudable e de envellecemento activo

En base a estes retos os axentes determinaron 3 prioridades de actuación para o período comprendido entre 2021-2027:

- PRIORIDADE I (SOSTIBILIDADE):  
Desenvolvemento e aplicación das diferentes solucións científico-tecnolóxicas e de innovación para avanzar na descarbonización das cadeas de valor, a sustentabilidade dos recursos naturais (terra e mar) e patrimoniais de Galicia, xerando ademais oportunidades para a diversificación cara a produtos sustentables competitivos internacionalmente e mellorando o benestar das persoas na Rexión.
- PRIORIDADE 2 (DIXITALIZACIÓN):  
Apoio á tecnificación e dixitalización (desenvolvemento e/ou incorporación de tecnoloxías) para impulsar o modelo industrial galego e a xestión e prestación de servizos sanitarios e sociais de calidade, como panca para a transformación resiliente de Galicia.
- PRIORIDADE 3 (ENFOQUE CARA ÁS PERSOAS):  
Orientación dos esforzos en I+D+i cara os retos da sociedade en Alimentación, Saúde e Envellecemento Activo, convertendo a Galicia nunha contorna de referencia mundial para o desenvolvemento e test de novas oportunidades científico-tecnolóxicas e empresariais; Galicia Living Lab.

Isto permitiu definir ata 29 ámbitos de intervención prioritarios entre os que cabe destacar algúns directamente relacionados co I+D+i do sector primario agrario, como son, entre outros:

- Biotecnoloxía agraria, mariña, industrial e ecolóxica.
- Biocomustible e enerxías renovables
- Descarbonización das cadeas de valor.
- Desenvolvemento de téxtiles sostibles
- Eficiencia enerxética en procesos produtivos, en construción e en mobilidade
- Materias primas, produtos, envases e embalaxes máis sostibles na cadea de valor alimentaria
- Turismo e patrimonio cultural sostible
- Alimentación humana saudable e funcional.
- Saúde animal: veterinaria e alimentación de precisión.
- Tecnificación e dixitalización do sector primario.
- Desenvolvemento de propostas de valor en torno a recursos naturais, patrimoniais, culturais e turísticos.

- Economía circular e simbiose industrial
- Mellora, preservación, xestión sostible e posta en valor da biodiversidade.
- Innovación e diversificación: calidade e sustentabilidade como base da imaxe de marca.
- Silver economy.

Co fin de dar resposta a estes ámbitos de intervención, foron definidos ata 5 I “pre misións”, entendidas estas como o conxunto de campos que con un maior ou menor grao de concreción, polo percorrido que actualmente teñen os nichos prioritarios van permitir iniciar o traballo de definición, desenvolvemento e materialización das misións durante o período de implementación da RIS3 entre 2021 e 2027. Estas “pre misións” están repartidas para cada unha das tres grandes prioridades e fan referencia aos tres grandes retos definidos anteriormente, identificándose varias delas como obxectivos específicos de actuación, entre os que destacan:

#### 1. Reto 1: Recursos naturais e patrimoniais.

- Prioridade 1:
  - Mellora, preservación e posta en valor da biodiversidade e as especies autóctonas de Galicia: Explotación sustentable e eco sistémica dos recursos naturais de Galicia: pesca e acuicultura, forestais, agrarios, gandeiros e patrimónios.
  - Desenvolvemento de biocombustibles a partir de subprodutos e residuos de pesca e acuicultura, biomasa agraria e forestal e residuos gandeiros.
  - Métodos e prácticas de xestión sustentable.
  - Creación de sumidoiros de CO2.
  - Xestión sustentable dos recursos hídricos (xestión, aforro, optimización e re utilización).
- Prioridade 2:
  - 2. Agricultura e gandería de precisión
  - 3. Silvicultura de precisión:
- Prioridade 3.
  - Alimentación de precisión en gandería.

#### 2. Reto 2: Modelo industrial

- Prioridade 1
  - Valorización e transformación de subprodutos e residuos dentro de cada cadea de valor estratéxica e entre sectores: aposta pola economía circular e a simbiose industrial.
  - Adaptación das cadeas de valor estratéxicas de Galicia (en cadeas de produción e de produtos) á descarbonización e á redución da pegada de carbono.
- Prioridade 2:
  - Tecnoloxías para a mellora e optimización da produción.

- Tecnoloxías customer oriented (técnico, agroalimentario, industria transformadora da pesca)
  - Estructuras de testado e ensaio
3. Reto 3: Modelo de vida saudable e envellecemento.
- Prioridade 1
    - Calidade e sustentabilidade bases da imaxe de marca do sector alimentario (agrario, gandeiro, forestal, pesca e acuicultura): produtos de calidade diferenciada e segmento Gourmet
    - Produtos, envases e embalaxes intelixentes e sustentables: seguridade e rastrexabilidade alimentaria, téxtiles duradeiros, adaptación a novas formas e formatos de consumo e canles de venda
  - Prioridade 3
    - Alimentación humana: alimentos saudables, funcionais; novos formatos para novos segmentos; novos produtos de valor engadido. Potenciación dos recursos naturais galegos (terra e mar) para o desenvolvemento de alimentos saudables diferenciais 2
    - Desenvolvemento do concepto ONE HEALTH
    - 3.3. Impulso ao papel da nutrición e alimentación na prevención e coidado da saúde
    - 4.4. Rastrexabilidade e seguridade alimentaria integral
    - 5.5. Silver Economy: novos produtos e servizos para o mercado sénior e pre sénior-alimentación, farmacia, cosmética, etc.

Na anualidade 2023 iniciouse a identificación e definición das misións concretas a impulsar durante a vixencia da RIS3 e a súa selección basearase nas condicións de viabilidade, do volume de recursos necesarios para conseguir os resultados efectivos, da existencia de axentes con capacidade tractora, entre outros. A I+D+i agraria deberá estar presente nas misións que dean resposta aos 3 retos planeados e moi particularmente no relativo á xestión de recursos naturais (reto 1) e o modelo de vida saudable e envellecemento activo da poboación (reto 3), segundo as prioridades xa remarcadas.

De xeito coherente cos Plans, o Decreto 52/2008, do 5 de abril, define a razón de ser da Axencia, a súa misión, que non é outra que contribuír ao desenvolvemento do sector agroalimentario galego a través do impulso integrado de tres elementos claves: a I+D+i, a transferencia de coñecementos e a produción de calidade diferenciada. Da conxunción ordenada destes principios debe resultar un sector primario máis rendible, rexuvenecido e á vangarda da recuperación dos espazos rurais e o impulso demográfico. Para tal fin, a norma atribúe á Axencia funcións en materia de calidade alimentaria, en materia de investigación agro forestal e alimentaria, e en materia de formación profesional, regrada e non regrada.

Con estas premisas o Contrato de xestión da Axencia, aprobado polo Consello da Xunta de 02/12/2021, define os obxectivos particulares a acadar en nove áreas funcionais:

- Certificación e protección da calidade diferenciada
- Promoción da calidade diferenciada
- Investigación agropecuaria
- Investigación forestal
- Investigación en materia de viticultura e enoloxía
- Transferencia
- Capacidade analítica
- Formación

Para acadar estes obxectivos a Axencia conta con catorce centros espallados pola xeografía galega: seis centros de formación e experimentación agroforestal que imparten ciclos de formación profesional de grao medio e superior, tres centros de investigación, catro estacións de experimentación e un laboratorio agrario e fitopatolóxico. O mantemento destes centros en condicións de operatividade óptima require dun importante esforzo en conservación.

O desenvolvemento e execución dos obxectivos asociados ás áreas funcionais determinan e xustifican as necesidades orzamentarias da Axencia. En particular, en 2024 impulsaranse as seguintes liñas de acción principal:

1. En materia de calidade alimentaria
  - Elaboración e tramitación do decreto de desenvolvemento da Lei de calidade alimentaria;
  - Actuacións de certificación e control dos produtos galegos de calidade diferenciada;
  - Consolidación da canle web “experiencias de calidade” como ferramenta esencial na promoción dos produtos agroalimentarios galegos de calidade diferenciada e impulso dos circuitos curtos de comercialización;
  - Accións tendentes a mellorar a posición comercial dos produtos galegos de calidade diferenciada a través da presenza en feiras e eventos expositivos;
2. En materia de investigación
  - Construción dos edificios auxiliares do Banco de Xermoplasma do CIAM;
  - Apoio ao investimento en I+D+i a través de proxectos de investigación e programas de colaboración público-privada entre os centros da Axencia e diferentes entidades, no marco definido polos plans de I+D+i rexionais, estatais e internacionais correspondentes (INTERREG, LIFE, H2020, etc.);
  - Realización de actividades de transferencia de tecnoloxía, formación e divulgación en colaboración coa Consellería do Medio Rural e outras institucións do sector agroalimentario;
  - Labores de I+D+i, conservación e mellora de recursos xenéticos agrarios e forestais existentes nos bancos de xermoplasma dos centros coordinados pola Axencia Galega

da Calidade Alimentaria no marco das medidas do PDR de Galicia 2014-2020 e do PEPAC;

- Realización de análises oficiais, informativas e de ensaios científicos;
  - Mellora das infraestruturas de apoio á investigación dos centros da Consellería do Medio Rural coordinados pola Axencia Galega da Calidade Alimentaria;
  - Mellora da operatividade dos centros e laboratorios sinalados en canto a dotación de maquinaria, equipamento científico-tecnolóxico e a calidade das tecnoloxías de información e comunicación destes, para facilitar a súa conexión en rede;
  - Consolidación da ferramenta Fitovit no ámbito da viticultura galega e estudo da súa extensión a tratamentos fitopatolóxicos e agricultura 4.0;
  - Reforzo e estabilización da contratación de persoal investigador.
3. En materia de formación profesional
- Reforma do aulario do CFEA de Sergude;
  - Automatización da expedición dos certificados de profesionalidade e competencias habilitantes;
  - Mellora das infraestruturas dos Centros de Formación e Experimentación Agroforestal dependentes da Axencia Galega da Calidade Alimentaria;
  - Impulso do programa de transferencia de coñecementos

## **AXENCIA GALEGA DA INDUSTRIA FORESTAL**

O obxectivo básico da Axencia Galega da Industria Forestal (en adiante, XERA) é o incremento da xeración de valor na cadea monte industria ao que irán dirixidas as súas actuacións, recollidas na Axenda de impulso da industria forestal-madeira, medida integrada no Plan Forestal de Galicia “Cara á neutralidade carbónica” 2021-2040.

As finalidades perseguidas durante o vindeiro ano 2024 responden ao seguinte detalle:

- Impulsar o uso da xestión activa e valorización das masas de frondosas caducifolias galegas, procurando o maior valor engadido dos produtos obtidos a través da dita xestión.
- Favorecer o uso da madeira en aplicación de políticas de descarbonización e de consumo de produtos de proximidade.
- Promover a demanda da madeira como produto ecosustitutivo fronte a outros de maior pegada de carbono, especialmente no seu uso en construción, e dun xeito máis decidido en todas aquelas rehabilitacións, ampliacións e novas construcións da Xunta de Galicia.
- Implantar unha plataforma de colaboración para dispor de información sobre a madeira onde persoas que prescriban o material, persoas instaladoras, fabricantes e/ou centros tecnolóxicos, así como a sociedade en xeral, poidan compartir coñecementos e experiencias.

- Abordar o inicio do proceso de restauración da finca de Lourizán, mediante a preparación dun proxecto integral de racionalización de usos e espazos para convertela nun referente de investigación ligada ao sector forestal galego. A actuación terá carácter plurianual, pero comezará xa no ano 2024 cunha dotación de 300.000 euros para a súa primeira fase.
- Reforzar os labores de asesoramento e promoción da madeira que está a achegar o CIS-Madeira aos diferentes centros directivos da Xunta de Galicia e ás entidades e organizacións públicas e privadas, fornecendo dun coñecemento experto e especializado de excelencia.
- Promover a renovación tecnolóxica na primeira e segunda transformación, como ferramenta de incremento da produtividade.
- Fomentar a formación cualificada e altamente especializada nos diferentes eidos de maior valor.
- Participar en proxectos de innovación de programas europeos, en diferentes eidos, desde a construción en altura ata o desenvolvemento e implantación da bioeconomía circular.
- Promover a ecoinnovación no desenvolvemento de novos bioproductos de orixe forestal e valorizando subprodutos derivados da produción industrial, buscando produtos compostos de valor engadido ou que poidan ser utilizados por outros sectores como a automoción ou téxtil.
- Fomentar a dixitalización e trazabilidade nos diferentes subsectores da cadea monte industria.
- Reforzar o esforzo na recollida de información, analítica e obtención de resultados e tendencias que precisa a cadea monte industria de Galicia.

Os suxeitos diana serán, por unha banda, as pemes, micro pemes e autónomos que conforman a cadea monte-industria; por outra, os consumidores de madeira nos mercados de maior valor, incentivando a demanda e consumo de madeira local, tamén industrias de outros sectores produtivos para introducir a madeira nos seus procesos produtivos, desde a utilización de biomasa como fonte de calor, ata o reciclaxe de produtos plásticos mesturados con madeira, implantando circuítos produtivos de economía circular respectuoso co medio ambiente.

As liñas estratéxicas de actuación veñen recollidas na Axenda de impulso da industria forestal-madeira, documento elaborado coa participación do sector e que contén os eixos de actuación prioritarios da Axencia en función das necesidades do sector, e que igualmente recolle as propostas realizadas polo sector.

Outras actuacións prioritarias serán financiados con cargo a fondos REACT-UE, que a comunidade autónoma consigna a favor do sector a través da XERA.

As liñas básicas de actuación para o ano 2024, serán:

- a) O fomento da construción con madeira na promoción pública e privada, favorecendo aquela que presenta unha menor pegada de carbono e por tanto impulsando políticas de dobre quilómetro 0 (produción e transformación).



- b) O reforzamento dun ecosistema de coñecemento, investigación aplicada e transferencia vencellado ao sector forestal.
- c) A promoción da dixitalización na cadea monte industria, favorecendo a trazabilidade do produto.
- d) A implantación de procesos de ecoinnovación nas industrias do sector e en industrias doutros sectores estratéxicos, promovendo procesos con menor impacto ambiental, reducindo o uso de materias plásticas e fomentando o uso de bioproductos de orixe forestal, con especial atención á madeira procedente das masas de frondosas caducifolias.
- e) A renovación tecnolóxica nos diferentes estratos da cadea, impulsando a incorporación de tecnoloxías que favorezan os procesos produtivos respectuosos co medio ambiente.
- f) Desenvolvemento e mellora do coñecemento e a cultura forestal.

En canto á perspectiva de xénero nos orzamentos, a Axencia Galega da Industria forestal velará no ano 2024 pola promoción da igualdade entre homes e mulleres, así como a integración da perspectiva de xénero na preparación e na execución de programas.

Neste senso, teñen especial relevancia as accións encadradas baixo a denominación #ElasXeranSector, cancela baixo a cal se promoven iniciativas activas para visualizar e incrementar a presenza do talento feminino no sector, xerando grupos de traballo que adquiren compromisos certos na súa axenda de reunións e de actuacións a favor da igualdade efectiva, nunha industria na que tradicionalmente había unha representación inferior das traballadoras. Complementariamente, a Axencia foi pioneira na adhesión ás iniciativas #HeForShe, promovida pola ONU, e #DóndeEstánEllas promovida polo Parlamento Europeo (sendo a segunda entidade galega en adherirse tras o Colexio Oficial de Arquitectos de Galicia –COAG–).

Para os distintos programas obteranse os indicadores que teñan que ver con persoas de xeito distinguido segundo a perspectiva de xénero, co fin de poder estudar a situación e a posición relativa das mulleres con relación aos homes e poder tomar as medidas correctoras no caso de que se detecte algún tipo de fenda de xénero.

## II.4. DAS SOCIEDADES MERCANTÍS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

### **EMPRESA PÚBLICA DE SERVIZOS AGRARIOS GALEGOS, S.A.**

O Decreto 260/2006, do 28 de decembro, publicado no DOG do 18 de xaneiro de 2007, autorizou a creación da sociedade pública Empresa Pública de Servizos Agrarios Galegos, S.A.

Os Estatutos foron modificados en diversas ocasións para ampliar o seu obxecto social, adaptalos á Lei de Contratos do Sector Público e introducir modificacións do cadro do persoal. A última modificación foi autorizada por acordo do Consello da Xunta de 4 de agosto de 2022.

No exercicio 2024, a sociedade continúa co proceso de diversificación das súas actividades e a consolidación dun modelo de xestión pública, con vinculación íntegra coa Administración da comunidade autónoma Galega. Seaga realiza cantos encargos lle sexan ordenados polas distintas consellerías e outras entidades pertencentes ao sector público autonómico, e dun xeito programado as seguintes:

- A realización de traballos de obra preventiva e de restauración forestal, a asistencia técnica na redacción dos instrumentos de planificación forestal, así como a colaboración en traballos silvícolas en montes ordenados baixo xestión da comunidade autónoma.
- A contribución nos programas de sanidade vexetal e noutros programas de loita contra pragas, enfermidades ou de mitigación dos efectos na saúde pública causados por especies invasoras.
- A realización de todos os traballos relativos á xestión da biomasa nas faixas primarias e secundarias de prevención de incendios forestais, ben a través de encargos recibidos da Administración autonómica, ou ben mediante o Convenio suscrito coa Consellería do Medio Rural e coa Federación Galega de Municipios e Provincias en materia de prevención.
- A colaboración en actuacións de infraestrutura e equipamentos para o medio rural dentro da estratexia de mellora da calidade de vida dos concellos rurais e do reequilibrio territorial.
- A realización de traballos nos espazos naturais protexidos de Galicia xestionados pola administración da comunidade autónoma.
- A participación nos programas de restauración de espazos degradados e de xestión de residuos.
- A colaboración en tarefas de control e rexeneración dos recursos pesqueiros e marisqueiros.
- A prestación de servizos relacionados coa produción agropecuaria e a participación en programas de mellora da calidade agroalimentaria.
- A colaboración en traballos de prevención e defensa contra incendios forestais, e noutras emerxencias relacionadas co medio rural, do xeito que a Consellería competente estime necesario.

### **XENÉTICA FONTAO, S.A.**

Dentro das actividades principais de Xenética Fontao, S.A., inclúense a produción e a comercialización de doses seminais de gando vacún das razas explotadas en Galicia. Ademais, estanse a diversificar os servizos ofertados mediante o desenvolvemento de tecnoloxías innovadoras reprodutivas que aceleran o progreso xenético da cabana gandeira e da aplicación da biotecnoloxía do ADN no eido da produción e sanidade agropecuarias.

Entre os obxectivos que se pretenden acadar no vindeiro ano 2024 destácanse os seguintes:

- Desenvolvemento do programa de mellora xenética da raza Frisoa en Galicia dentro do Convenio subscrito coa Consellería do Medio Rural.
- Consolidación do Laboratorio de Xenética Molecular, impulsando o investimento en I+D+i co desenvolvemento de proxectos baseados en tecnoloxías moleculares no eido da sanidade e produción animal.
- Posta a punto do programa de selección xenómica da raza Frisoa e aceleración do progreso xenético da mesma en Galicia mediante a combinación con novas biotecnoloxías reprodutivas.
- Mellora da rede de comercialización, co afianzamento dos acordos neste eido e obtención doutros novos que permitan incrementar a xeración de recursos propios.
- Mellora e optimización da produción a través da valoración xenética mediante cruzamento industrial de razas bovinas de aptitude cárnica en Galicia.

## II.5. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

### **FUNDACIÓN CENTRO TECNOLÓXICO DA CARNE**

O Centro Tecnolóxico da Carne é unha fundación de interese galega que pretende dinamizar e mellorar a capacidade competitiva do sector agroalimentario de Galicia. A súa é dar resposta ás necesidades en I+D+i dos axentes relacionados co ámbito cárnico e alimentario (empresas, administración e sociedade), xerando, transferindo e divulgando coñecemento útil, a través da realización de proxectos de investigación, desenvolvemento tecnolóxico e prestación de servizos de calidade, que impulsen os procesos de innovación tecnolóxica, desde unha perspectiva de desenvolvemento sostible.

Os eixos estratéxicos do CTC son a xeración e desenvolvemento de coñecemento tecnolóxico orientado á competitividade do sector cárnico, a posta en valor e transferencia ao mercado da súa oferta tecnolóxica, o desenvolvemento estrutural para eficiencia e a sustentabilidade e a divulgación da innovación tecnolóxica e a comunicación institucional.

As liñas de acción do devandito CTC baséanse en catro áreas fundamentais: o I+D+i no ámbito cárnico; o asesoramento e a transferencia tecnolóxica ao sector cárnico; servizos ás empresas cárnicas e, por último, a formación.



---

## **III. ORZAMENTO DE GASTOS POR PROGRAMA**

### **III.1. PROGRAMAS DE GASTO**

#### *III.1.1. PROGRAMA 422L - CAPACITACIÓN E EXTENSIÓN AGROFORESTAL*

##### **A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA**

##### **NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA**

No marco das actuacións da formación agroforestal fórmulase unha oferta integral, dirixida especialmente á mocidade e á poboación activa, co obxecto de cualificar profesionalmente tanto á mocidade coma aos profesionais en activo do sector agrogandeiro e forestal, que se desenvolve nos seis centros de formación e experimentación agroforestal cos que conta a Consellería do Medio Rural, e contará coa colaboración doutras unidades dependentes dela.

Os fortes vínculos entre este sistema formativo e o sector produtivo garanten unha oferta flexible adaptada ás necesidades e prioridades das distintas comarcas e sistemas de produción. Deseñaranse actuacións para achegar unha oferta de formación máis completa e diversificada a todas as comarcas de Galicia e, en especial, ás zonas máis desfavorecidas.

A oferta formativa abrangue formación continua ao sector, para a obtención de carnés profesionais ou certificados habilitantes, tanto en modalidade presencial como online, ciclos formativos e certificados de profesionalidade da familia profesional agraria.

##### **POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE**

De carácter sectorial, as accións de formación están dirixidas a profesionais dos sectores agrogandeiro e forestal, persoas agricultoras, gandeiras e silvicultores, ou con expectativas de incorporación, mozos e mozas e mulleres do rural.

##### **DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA**

Problemas ou carencias: os cambios económicos, tecnolóxicos e ambientais dan lugar á necesidade de novas cualificacións para todas as persoas implicadas en actividades agroforestais e agroalimentarias. Para obter estas novas competencias e habilidades é necesario ofrecer actividades de temáticas innovadoras tanto de áreas xerais técnicas como económicas, que melloren e complementen o perfil profesional da xente do sector.

A capacitación profesional, en particular daqueles profesionais que se incorporan por primeira vez á actividade agraria, debe servir tamén para mellorar as súas condicións de vida, frear o éxodo rural e asegurar a substitución xeracional no medio rural. A mellora da cualificación dos agricultores e agricultoras, gandeiros e gandeiras, así como de silvicultores e silvicultoras, require tamén que se impulse a actualización da formación do persoal docente e técnico encargado de transmitir os coñecementos para facilitar a adopción de innovacións no sector agroforestal. Outra das debilidades estruturais de Galicia é o envellecemento da poboación, especialmente no rural.

As prioridades fundamentais para este exercicio son:

- Mellorar a cualificación dos profesionais do sector e impulsar a transferencia tecnolóxica para que os resultados das investigacións cheguen ao sector.
- Frear o éxodo rural e asegurar a substitución xeracional no medio rural, con capacitación profesional daqueles que se incorporan por primeira vez á actividade agraria. Así mesmo, debe servir para que a actividade produtiva sexa respectuosa co medio ambiente.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O programa anual de formación continua é desenvolvido polos centros de formación e experimentación agroforestal e por outras unidades técnicas e de innovación dependentes da Consellería do Medio Rural.

O Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader), no marco do Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia 2014-2020, contempla na medida "M01: Accións de transferencia de coñecementos e información" tres submedidas que están dirixidas á formación do sector e á adquisición de novas competencias profesionais. A submedida 1.1. de "apoio ás accións de formación profesional e adquisición de competencias"; a submedida 1.2 de "apoio ás actividades de demostración e ás accións de información" e a submedida 1.3. de "apoio ao intercambio de curta duración da xestión agrícola e forestal e ás visitas agrícolas e forestais".

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Mellorar a cualificación dos profesionais do sector e impulsar a transferencia tecnolóxica para que os resultados das investigacións cheguen ao sector son as prioridades fundamentais para este exercicio, que se desenvolverán a través dos programas de acción anuais.

O programa anual de formación continua para o Agro Galego é desenvolvido polos centros de formación e experimentación agroforestal e por outras unidades técnicas dependentes da Consellería do Medio Rural. Tamén participan, sobre todo nas actividades de información e demostración, os centros de investigación. A súa planificación deséñase tendo en conta as nece-

sidades do sector nas distintas áreas produtivas, ofrecendo unha oferta formativa que atenda ás necesidades básicas do sector, pero ademais integrando unha oferta innovadora, diversificada e adaptada ás distintas necesidades locais e sectoriais e impulsando especialmente o uso das TIC e fomentando as boas prácticas respectuosas co medio ambiente.

Este programa para a mellora do nivel de coñecemento das persoas que traballan no sector agroforestal complementábase co Plan de transferencia tecnolóxica que está integrado por accións de divulgación de coñecementos científicos e prácticas innovadoras que ten como obxectivo facilitar a transferencia e a adopción polo sector dos resultados das investigacións realizadas nos centros da Consellería do Medio Rural.

Un aspecto deste programa é a formación de formadores, que ten como obxectivo manter a calidade na prestación dos servizos, continuando a mellora do nivel de formación do persoal docente e técnico encargado de transmitir os coñecementos aos usuarios e usuarias.

Frear o éxodo rural e asegurar a substitución xeracional no medio rural é outro dos obxectivos estratéxicos que se ve apoiado coa capacitación profesional daqueles que se incorporan por primeira vez á actividade agraria. Esta formación continua ofrece distintas orientacións produtivas axeitadas ás distintas zonas de Galicia, e ten en conta os aspectos produtivos nun marco respectuoso co medio ambiente.

Como se indicou anteriormente, estes programas formativos contan con financiamento do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader) no marco do Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia 2014-2020 "M01: Accións de transferencia de coñecementos e información" integrada por tres submedidas que están dirixidas á formación do sector e á adquisición de novas competencias profesionais, e será desenvolvido polos servizos técnicos dependentes da Consellería do Medio Rural, entre os que se inclúe o persoal das oficinas agrarias comarcais e das escolas de formación e experimentación agroforestal e contando coa colaboración dos centros de investigación, centros tecnolóxicos e entidades asociativas dos sectores agrario, alimentario e forestal.

Estes investimentos non inclúen a formación regrada impartida nos Centros de Formación e Transferencia Tecnolóxica Agroforestal dependentes da Consellería do Medio Rural, que se inclúen noutro programa de gasto.

As actividades pódense desagregar como segue:

- Accións formativas nas áreas prioritarias.
- Cursos de formación e capacitación xeral, que consistirán en dar a formación de base en materias relacionadas co exercicio profesional ou ben dar a formación habilitante necesaria para o desempeño de certas ocupacións profesionais do sector. Tamén se desenvolverá e intensificará a formación empresarial do sector.

- Talleres prácticos de aprendizaxe en materias concretas e sesións de orientación específica destinados a que os participantes adquiran competencias e habilidades a través dunha aprendizaxe práctica en técnicas e procesos para optimizar a produción e o procesado de produtos agrarios, forestais o agroalimentarios.
- Outras modalidades formativas como conferencias, seminarios temáticos, formacións de curta duración de actualización de coñecementos ou visitas incluídas na programación dos cursos de capacitación e formación, nos seminarios temáticos ou nos talleres prácticos.
- Desenvolvemento e implantación dunha plataforma pública dixital de formación e información online. Impulsarase tamén a formación para a innovación en produtos, técnicas e procesos produtivos do sector agroforestal e agroalimentario.

Accións de apoio as actividades informativas e de demostración, tales como:

- Actividades de demostración: sesión práctica para ilustrar unha tecnoloxía, o uso de maquinaria nova ou significativamente mellorada, un novo método de protección dos cultivos ou dunha técnica específica de produción. Estas actividades poden tomar a forma, por exemplo, de campos de demostración. A actividade levarase a cabo en explotacións ou noutros lugares.
- Accións de información: actividades de difusión de información de interese para a agricultura, silvicultura e pemes. Poden tomar a forma de accións de divulgación, congresos, feiras, xornadas de portas abertas, información en medios impresos e electrónicos ou sesións informativas.

Apoio a intercambios de curta duración da xestión agrícola e forestal e ás visitas agrícolas e forestais, en concreto:

- Intercambios de xestión agrícola e forestal a curto prazo que lles permita aos agricultores/as, gandeiros/as e silvicultores/as permanecer noutra explotación da UE co fin de aprender doutro agricultor/a, gandeiro/a ou silvicultor/a; impulsando o intercambio de coñecementos e boas prácticas e descubrir outras formas de facer as cousas.
- Visitas curtas a explotacións ou instalacións agrarias ou agroalimentarias co fin de aprender sobre un tema concreto ou unha práctica específica centrándose nunha cuestión temática e seguindo un enfoque de ensinanza/aprendizaxe.



## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

As actividades formativas e de transferencia tecnolóxica que se desenvolven no marco deste programa establecen unha prioridade para as mulleres do rural (xunto coa mocidade).

En todo caso, dado que o presente programa incide directamente sobre as persoas que traballan no sector agroforestal, que se cualifican para o desenvolvemento dunha actividade profesional ou melloran a súa formación, pode significar que, pola igualdade de acceso á formación, ou mesmo pola prioridade das mulleres fronte aos homes de haber exceso de demanda, poderíase diminuír a posible fenda de xénero que existira no rural.

### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesional, así como nas condicións de traballo	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	

Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

Toda a sociedade.

Nos programas de formación e transferencia tecnolóxica establécese, entre os criterios de selección das persoas participantes, a prioridade das mulleres fronte aos homes no suposto de concorrencia e limitación de prazos. Estas actividades non supoñen incremento do orzamento e están dirixidas tanto a mulleres novas como ás que solicitan formación noutros ámbitos, de calquera idade.

**PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.**

As accións desenvolvidas neste programa terán unha especial incidencia ao impulsar accións dirixidas a mozas e mulleres maiores de 41 anos, tanto agricultoras coma con expectativas de incorporación.

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Axencia Galega da Calidade Alimentaria

### *III.1.2. PROGRAMA 422M - ENSEÑANZA SECUNDARIA, FORMACIÓN PROFESIONAL E OUTRAS ENSEÑANZAS:*

#### **A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA**

##### **NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA**

Co obxectivo de formar profesionais con titulación de FP para a súa incorporación ao mercado de traballo, a Consellería do Medio Rural conta con seis centros de formación e experimentación agroforestal onde impartir ciclos formativos de formación profesional de grao medio e superior das especialidades agrarias. No ano 2024 intensificarase a oferta de formación continua ao sector e iníciase a oferta en certificados de profesionalidade da familia agraria e agroalimentaria.

Tendo en conta o carácter práctico da formación impartida nestes centros, é fundamental dotalos dos equipamentos e medios necesarios e atender ás necesidades de renovación das infraestruturas para impartir un ensino de calidade e ao nivel adaptado ás demandas da sociedade e das empresas.

##### **POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE**

Centros de formación, mocidade e mulleres, profesionais do sector, agricultores e agricultoras, gandeiros e gandeiras, traballadores e traballadoras do dispositivo de prevención e defensa contra os incendios forestais da Consellería do Medio Rural.

##### **DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA**

O obxectivo fundamental para este exercicio orzamentario é atender prioritariamente a facilitar a incorporación no mercado de traballo dos mozos e mozas e de colectivos con dificultades especiais.

No medio rural existe un alto grao de envellecemento da poboación activa do sector agroforestal. Trátase de atraer á mocidade aos centros de formación e experimentación agroforestal e achegarles a formación necesaria para desenvolverse nestas actividades.

Por outra banda, a necesaria formación dos traballadores e traballadoras do dispositivo de prevención e defensa contra os incendios forestais da Consellería do Medio Rural fai prioritario a realización de accións formativas específicas para este colectivo.

As características dos centros de formación agroforestal da consellería, que dispoñen de amplos recursos para as prácticas, como fincas, gando, etc., e onde ademais da formación regra-

da desenvólvense accións formativas no marco do plan de formación continua dos profesionais, permiten un contacto directo do alumnado co sector ao que se van a incorporar.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Os plans no que se enmarcan as actuacións deste programa son os correspondentes á ensinanza regrada de formación profesional para o sector agroforestal, os programas de cualificación e o plan galego de actuacións para a mocidade, así como os plans anuais de formación continua para o agro galego.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Con este programa búscase:

- dotar aos centros de formación agraria e forestal das infraestruturas necesarias para a formación continua e a regrada;
- ampliar e mellorar o investimento en capital humano.

Actuacións:

- Implantación de novas ofertas formativas, os certificados de profesionalidade da familia profesional agraria.
- Impartir ciclos de grao medio e superior de formación profesional nas especialidades agrarias.
- Impartir accións formativas agroforestais e agroalimentarias no marco da formación profesional continua.
- Equipamento dos centros necesario para as actividades formativas.
- Realización de accións formativas dirixidas a formadores e formadoras da familia profesional agraria.
- Cursos de seguridade e prevención de riscos laborais especialmente no uso da maquinaria agroforestal.
- Formación dos traballadores e traballadoras do dispositivo de prevención e defensa contra os incendios forestais da Consellería do Medio Rural.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

As actividades formativas que se desenvolven no marco deste programa establecen o mesmo punto de partida para mulleres e homes, polo que non precisan de especial diferenciación a priori.

En todo caso, dado que o presente programa incide directamente sobre as persoas que traballan no sector agroforestal, que se cualifican para o desenvolvemento dunha actividade profesional ou melloran a súa formación, pode significar que, pola igualdade de acceso á formación, ou mesmo pola prioridade das mulleres fronte aos homes de haber exceso de demanda, poderíase diminuír a posible fenda de xénero que existira no rural.

### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓNS CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	

Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

Toda a sociedade.

Nos programas de formación establécense, entre os criterios de selección das persoas participantes, a prioridade das mulleres fronte aos homes no suposto de concorrencia e limitación de prazas, unha vez superadas as probas de selección que procedan e que, en todo caso, respectan a igualdade de xénero. Estas actividades non supón incremento do orzamento.

**PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.**

As accións desenvolvidas neste programa terán unha especial incidencia ao impulsar accións dirixidas a mozas e mulleres maiores de 41 anos agricultoras así como con expectativas de incorporación.

### **C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN**

Axencia Galega da Calidade Alimentaria.

### III.1.3. PROGRAMA 551A - INFRAESTRUTURAS E EQUIPAMENTOS NO MEDIO RURAL

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O desenvolvemento equilibrado e sostible de Galicia implica a necesidade de actuar en todos os sectores produtivos, facendo competitivo o sector primario, sentando as bases dun desenvolvemento rural con futuro e uns servizos de calidade, na base dun desenvolvemento sostible.

O 95% do territorio galego pode denominarse rural atendendo a súa densidade de poboación e a súa estrutura socioeconómica. A modernización do medio rural é un dos retos máis importantes que ten Galicia.

##### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Este programa está dirixido, por un lado, á poboación do rural, procurando corrixir deficiencias de infraestruturas básicas e dotándolles de servizos públicos de calidade, e por outro lado, ás explotacións agrogandeiras, redimensionando a súa estrutura da base territorial e mellorando as estruturas agrarias, así como investindo na modernización e consolidación dos regadíos existentes.

##### DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

É necesario afondar na diversificación económica do medio rural, buscando alternativas novas e complementarias, cun modelo que fixe a poboación ao territorio, baseándose nas seguintes liñas:

- Mellora da calidade de vida da poboación no rural. No rural, son imprescindibles servizos públicos suficientes e de calidade. A poboación rural ten os mesmos dereitos que o entorno urbano a dispoñer de medios e servizos que permitan o desenvolvemento das súas iniciativas empresariais e dunha calidade de vida equiparable ao medio urbano. Neste senso, é necesario investir na mellora de infraestruturas e servizos básicos á poboación.
- Recuperación e posta en valor da terra agraria. O medio rural galego ten que afrontar o forte desafío de avanzar na súa competitividade e máis nesta situación de incerteza provocada pola covid-19. Neste senso, é imprescindible un apoio para que as explotacións, por unha parte, logren unha diminución de custos, redimensionando a súa base territorial (proxectos de mobilización da terra) e, doutra, incrementen os seus ingresos,

mellorando os sistemas de produción (posta en cultivo de terras improdutivas, modernización e consolidación de regadíos, etc.)

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Este programa ven a dar cumprimento ao recollido na Lei 4/2015, do 17 de xuño, de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia.

Regulamento (UE) 1303/2013 do Parlamento europeo e do Consello do 17 de decembro de 2013 polo que se establecen disposicións comúns relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión, ao Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural e ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e polo que se establecen disposicións xerais relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión e ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e se derroga o Regulamento (CE) no 1083/2006 do Consello.

Regulamento (UE) 1305/2013 do Parlamento Europeo e do Consello do 17 de decembro de 2013 relativo á axuda ao desenvolvemento rural a través do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader) e polo que se derroga o Regulamento (CE) 1698/2005 do Consello.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Respecto da liña de mellora da calidade de vida no medio rural, establécense os seguintes proxectos de actuación:

- Proxectos de infraestrutura rural. É necesario investir naquelas zonas do territorio galego nas que, polas graves carencias de infraestruturas básicas, sexa urxente e necesario dotar á poboación rural dun nivel de vida adecuado, aproximándose ao que se ten en ámbitos urbanos.
- Proxectos de modernización de regadíos na comarca da Limia. Nas comarcas con agricultura intensificada e alta demanda de recursos hídricos, como é o caso da comarca da Limia, é fundamental contar con sistemas de regadío modernos que permitan unha adecuada planificación dos recursos hídricos. Na comarca da Limia existen varias zonas con graves carencias neste ámbito, polo que existe un compromiso do Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación (MAPA), para a inclusión das obras de modernización de regadíos no marco dun convenio entre o MAPA e a Sociedade Mercantil Estatal de Infraestruturas Agrarias S.A. para o ano 2023, dando continuidade aos traballos de modernización iniciados pola Consellería do Medio Rural no ano 2021. Coa posta en marcha do dito proxecto preténdese mellorar a eficiencia no uso da auga de rega, re-



gularizar os recursos hídricos e introducir novas técnicas de rega máis eficientes a nivel de parcela. Ademais, ditas actuacións repercutirán favorablemente na renda agraria e no desenvolvemento da zona, posibilitarán unha agricultura sostible e respectuosa co medio e mellorarán a calidade de vida dos agricultores, reducindo as horas de traballo que estes dedican á rega.

Respecto da liña de mellora da estrutura das explotacións, establécense os seguintes proxectos de actuación:

- Programa de mellora e reordenación das estruturas agrarias. Neste programa, dedicado á reestruturación parcelaria, preténdese:
  - Continuación das políticas de concentración da terra agraria, mellorándoa e seguindo coa tramitación dos procesos en curso.
  - Perfeccionamento dos procedementos de selección de zonas, asociándoas, fundamentalmente, a procesos produtivos, onde as inversións públicas sexan máis efectivas.
  - Promoción de instrumentos para a integración e redimensionamento das explotacións en zonas de concentración parcelaria, prestando ademais especial apoio ao asociacionismo produtivo nelas.
  - Axilización e racionalización nos procedementos de concentración, na procura de limitar, no tempo, os custos ou perdas nos que incorren as explotacións durante o procedemento de reestruturación parcelaria.
  - Respecto co medio ambiente e o patrimonio de Galicia, na procura de racionalizar o proceso de concentración parcelaria, respectando os valores ambientais das zonas, incluídos nas respectivas declaracións de impacto ambiental, así como os valores patrimoniais existentes dentro das zonas.
- Plan extraordinario de rehabilitación de infraestruturas de concentracións parcelarias co fin de mellorar e acondicionar a rede viaria nas zonas que presentan unha actividade agrogandeira máis intensa.
- Tamén se acometerá calquera actuación que permita a mellora da base territorial das explotacións, aínda que non se realice no marco da concentración parcelaria, como agrupacións, permutas, etc.
- Convenios de colaboración con concellos: neste programa considérase contribuír á colaboración, para incentivar e fomentar o mantemento e limpeza da maleza nas infraestruturas rurais, determinadas fincas e as redes secundarias de faixas de xestión de biomasa.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural.

### III.1.4. PROGRAMA 551B - ACCIÓNS PREVENTIVAS E INFRAESTRUTURA FORESTAL

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O programa ten como obxectivo o financiamento das competencias da Dirección Xeral de Defensa do Monte en materia de prevención e defensa contra os incendios forestais:

“Levará a cabo as actuacións encamiñadas á protección e á defensa dos montes contra os incendios forestais, exercendo as funcións de programación, aprobación, execución, avaliación e seguimento dos plans, medidas e accións de defensa dos montes contra os incendios forestais; a elaboración de estudos e análise de causalidade e a coordinación de medios na loita contra os incendios forestais.”

As accións a levar a cabo neste programa deberán buscar, por definición, reducir ao mínimo os danos ecolóxicos, económicos e sociais producidos polos incendios forestais.

Para acadar ditos obxectivos a prevención e defensa contra os incendios forestais céntrase en dúas fronteas:

- a) Redución do número de incendios forestais.
- b) Redución das superficies queimadas.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

A poboación obxectivo do programa ten carácter universal pero tamén sectorial.

É universal porque o conxunto da poboación galega pode verse afectada nun determinado momento pola incidencia dun incendio forestal, polo risco que pode xerar non só sobre os bens de natureza forestal senón tamén sobre as persoas e sobre os bens de natureza non forestal.

Así mesmo, é sectorial porque o problema dos incendios forestais e a súa prevención afecta principalmente ao sector forestal, sector económico estratéxico para Galicia.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A situación dos incendios forestais en Galicia continúa a ser un dos principais problemas no medio natural da comunidade autónoma, especialmente para o seu sector forestal, de carácter estratéxico dentro da economía galega. Lamentablemente os incendios intencionados así como as negligencias continúan a ser maioritarias dentro das causas que están detrás dos lumes.

As estatísticas de incendios avalían esta situación, se ben é certo que tamén amosan claramente un descenso da media anual do número de lumes, dende os 10.000 de media do período 1995-2005, ata os menos de 2.000 lumes/ano nos derradeiros cinco anos.

Este feito, de manterse á baixa nos próximos anos, podería significar un dato esperanzador de cara ao futuro, acadando medias de lumes por ano similares aos de outras comunidades autónomas, e a posibilitar unha solución ao problema.

A partir de 2017 evidénciase o incremento da intencionalidade en condicións meteorolóxicas extremas. Esta situación mantense e, en 2022, agrávase debido ás condicións meteorolóxicas extremas que se suceden de xeito sostido, con amplos períodos temporais de seca, vento forte e elevadas temperaturas, como reflicten os datos de incendios de maior superficie producidos, que se produciron ademais con gran virulencia.

Fronte a estas situacións, de múltiples lumes simultáneos en condicións meteorolóxicas adversas, é imprescindible o reforzo das medidas estruturais sobre o territorio, garantindo as discontinuidades no arboredo contempladas na normativa, así como os espazos abertos arredor dos núcleos habitados e outras instalacións para garantir unha mellor defensa da seguridade dos galegos. nestas situacións de múltiples lumes simultáneos provocados con intención de queimar en condicións, sobre todo, de ventos fortes.

Cada ano, o desenvolvemento das accións previstas neste programa, tanto as de carácter territorial, mediante traballos de prevención, así como as que se dirixen á poboación, a través da concienciación e da regulación normativa, contribúen a controlar e intentar reducir ao mínimo os efectos negativos que os incendios producen sobre o noso medio natural. A persistencia na execución das accións do programa é fundamental para acadar os obxectivos fixados.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

A prevención e defensa contra os incendios forestais desenvólvese en Galicia no seguinte marco legal e de planificación:

- Lei 7/1985, do 2 de abril, regulación das bases do réxime local.
- Lei 9/2001, do 21 de agosto, de conservación da natureza de Galicia.
- Lei 43/2003, do 21 de novembro de montes. (B.O.E. nº 280).
- Lei 10/2006, do 28 de abril, pola que se modifica a Lei 43/2003, do 21 de novembro, de montes.
- Lei 21/2015, do 20 de xullo, pola que se modifica a Lei 43/2003, do 21 de novembro, de montes.
- Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, modificada pola disposición derradeira primeira da Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia.
- Lei 5/2007, do 7 de maio, de emerxencias de Galicia.
- Lei 7/2012, de 28 de xuño, de montes de Galicia.
- Lei 17/2015, de 9 de xullo, do sistema nacional de protección civil.
- Real decreto 1535/84, do 20 de xuño, sobre a ampliación e adaptación de funcións e servizos do Estado na Comunidade Autónoma de Galicia en materia de conservación da natureza.
- Real decreto 875/1988, do 29 de xullo, polo que se regula a compensación de gastos derivados da extinción de incendios forestais.
- Real decreto 893/2013, do 15 de novembro, polo que se aproba a directriz básica de planificación de protección civil de emerxencia por incendios forestais.
- Real decreto 407/1992, do 24 de abril, polo que se aproba a norma básica de protección civil.
- Decreto 3769/1972, do 23 de decembro, polo que se aproba o regulamento da lei de incendios forestais.
- Decreto 105/2006, do 22 de xuño, polo que se regulan as medidas relativas á prevención de incendios forestais, á protección dos asentamentos no medio rural e á regulación de aproveitamentos e repoboacións forestais.

- Orde do 18 de abril do 2007 pola que se zonifica o territorio con base no risco espacial de incendio forestal.
- Orde do 31 de xullo de 2007 pola que se establecen os criterios para a xestión da biomasa vexetal.
- Resolución do 11 de outubro de 1994, da Secretaría Xeral para a Protección Civil e o Medio Ambiente, pola que se ordena a publicación do plano territorial de protección civil da Comunidade Autónoma de Galicia (Platerga) (DOG nº 236, do 9 de decembro) aprobado polo Consello da Xunta de Galicia o 12 de xullo de 1994, e homologado pola Comisión Nacional de Protección Civil o 30 de setembro de 1994. Polo Decreto 56/2000, do 3 de marzo, foi publicada unha nova revisión (DOG núm. 62, do 29 de marzo de 2000).
- Resolución do 31 de outubro de 2014, da Subsecretaría, pola que se publica o Acordo do Consello de Ministros do 24 de outubro de 2014, polo que se aproba o Plan estatal de protección civil para emerxencias por incendios forestais.
- Resolución do 28 de maio de 2015 pola que se publica o Plan especial de protección civil ante emerxencias por incendios forestais na Comunidade Autónoma de Galicia (Peifoga).
- Regulamento (CEE) nº 307/97, Diario Oficial das Comunidades Europeas do 17 de febreiro, relativo á protección dos bosques na Comunidade contra a contaminación atmosférica.
- Regulamento (UE) nº 1303/2013 do Parlamento Europeo e do Consello do 17 de decembro de 2013 polo que se establecen disposicións comúns relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión, ao Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural e ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e polo que se establecen disposicións xerais relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión e ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e derrógase o Regulamento (CE) nº 1083/2006 do Consello.
- Regulamento (UE) 1305/2013 do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de decembro de 2013, relativo á axuda ao desenvolvemento rural a través do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader).
- Regulamento (UE) nº 1306/2013 do Parlamento Europeo e do Consello do 17 de decembro de 2013 sobre o financiamento, xestión e seguimento da Política Agrícola Común, polo que se derrogan os Regulamentos (CE) nº 352/78, (CE) nº 165/94, (CE) nº 2799/98, (CE) nº 814/2000, (CE) nº 1290/2005 e (CE) nº 485/2008 do Consello.
- Regulamento de execución (UE) nº 809/2014 da Comisión de 17 de xullo de 2014 polo que se establecen disposicións de aplicación do Regulamento (UE) nº 1306/2013 do Parlamento Europeo e do Consello no que se refire ao sistema integrado de xestión e control, as medidas de desenvolvemento rural e a condicionalidade.

- Regulamento delegado (UE) N ou 807/2014 da Comisión do 11 de marzo de 2014 que completa o Regulamento (UE) n ou 1305/2013 do Parlamento Europeo e do Consello, relativo á axuda ao desenvolvemento rural a través do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader) e introduce disposicións transitorias.
- Regulamento de execución (UE) n° 808/2014 da Comisión do 17 de xullo de 2014 polo que se establecen disposicións de aplicación do Regulamento (UE) n° 1305/2013 do Parlamento Europeo e do Consello, relativo á axuda ao desenvolvemento rural a través do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader).
- Regulamento (UE) n° 1303/2013 do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de decembro de 2013, polo que se establecen disposicións comúns relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión, ao Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural e ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca e polo que se establecen disposicións xerais relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión e ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e se derroga o Regulamento (CE) n° 1083/2006 do Consello.
- Regulamento (UE) 2017/2393 do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de decembro de 2017, polo que se modifican os Regulamentos (UE) 1305/2013 relativo a axuda ao desenvolvemento rural a través do Fondo Europeo de Desenvolvemento Rural (Feader), (UE) 1306/2013 sobre financiación, xestión e seguimento da política agrícola común, (UE) 1307/2013 polo que se establecen normas aplicables aos pagos directos aos agricultores en virtude dos réximes de axuda incluídos no marco da política agrícola común, (UE) 1308/2013 polo que se crea a organización común de mercados dos produtos agrarios e (UE) 652/2014 polo que se establecen disposicións para a xestión dos gastos relativos á cadea alimentaria, á saúde animal e ao benestar dos animais, e relativos á fitosanidade e aos materiais de reprodución vexetal.
- Plan de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia (Pladiga).
- Plans de prevención e defensa contra os incendios forestais de distritos.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Concrétase en actividades específicas que se dirixen a atender os dous obxectivos principais do programa que son: a redución do número de lumes así como da superficie queimada.

Para a consecución destes obxectivos propónse o seguinte:

- Actualización dos estudos espazo-temporais e que evidencian a distribución espacial, temporal e horaria dos lumes ao longo do ano.
- Redefinición das zonas de alto risco de incendios forestais e das zonas de especial vixilancia, onde se realizarán Plans de investigacións policiais e forestais que permitan

coñecer a súa casuística de cara a realizar un Plan de ordenación do territorio e dos seus usos e un Plan de resolución de conflitos e conciliación de intereses.

- Determinación das parroquias de alta actividade incendiaria definidas na Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia para o seguimento e control exhaustivo de calquera actividade incluída no territorio e intensificación das actuacións de vixilancia e disuasión.
- Desenvolvemento das campañas de educación forestal, sensibilización social e divulgación, dirixidas a cada un dos distintos estratos de poboación e diferenciando, ademais, a poboación urbana e a rural.
- Potenciación do teléfono 085, así como do teléfono de denuncias anónimas de presuntas actividades delituosas incendiarias 900 815 085.
- Desenvolvemento dun novo marco legal sobre a prevención e extinción de incendios forestais, reforzando a súa capacidade para establecer as medidas preventivas que faciliten a loita contra o lume.
- Control do cumprimento das obrigas de xestión de biomásas establecidas na lexislación vixente.
- Desenvolvemento dunha aplicación informática que permita o seguimento e avaliación das actuacións propostas e executadas en base ao plan preventivo da Dirección Xeral de Defensa do Monte.
- Incremento da vixilancia preventiva e disuasoria (policial e forestal en todo o territorio), así como a presión policial nas zonas de alto risco e de especial vixilancia que se definan.
- A mellora e o fortalecemento das capacidades de defensa contra incendios forestais, de interface e sexta xeración, abordarase mediante a creación dun Campus Forestal, co Centro Integral de Loita contra o Lume en Toén (Ourense), que permita dotar aos profesionais dun espazo de traballo adaptado ao desenvolvemento de novos enfoques nun escenario futuro de incendios. Na mesma liña, contéplase a mellora do despregamento e os medios a disposición dos servizos de extinción mediante a renovación da rede de Puntos de Encontro, para a súa maior eficacia. A citada mellora na rede abarcará as instalacións do persoal e do material de prevención e extinción, e as condicións de despregamento e mantemento do parque de vehículos.

Proponse ademais a realización dos seguintes plans de actuacións:

- a) Plan de detección, disuasión e investigación: vixilancia dos montes, agrupacións de propietarios, de voluntarios, grupos de apoio para as tarefas preventivas e de defensa e convenios de colaboración con distintas asociacións.
- b) O plan contempla os recursos humanos e medios materiais necesarios para desenvolver os traballos de vixilancia, detección e investigación dos incendios por parte do dispositivo da Xunta de Galicia e outras administracións, incluíndo especificamente aos Corpos e Forzas de Seguridade e ás Forzas Armadas, ademais da colaboración dos distintos colectivos, tanto rurais como urbanos, con maior ou menor vinculación ao monte (Federación Galega de Caza, agrupacións de propietarios forestais, agrupacións de voluntarios,

grupos de apoio para as tarefas preventivas e de defensa, asociacións de usuarios de todoterreo, asociacións de radioaficionados, etc.) para que tamén realicen no monte tarefas de vixilancia e detección de incendios. Estes colectivos apoiarán ao dispositivo de vixilancia e a súa presenza terá un efecto disuasorio fronte a posibles incendiarios.

- c) Plan preventivo: potenciación das infraestruturas defensivas, fomento da silvicultura preventiva, actualización dos Plans de prevención a nivel autonómico, de distrito e local.
- d) O plan contemplará a identificación de zonas prioritarias de actuación que permitan planificar estratexias que se anticipen aos incendios forestais. Este plan inclúe actuacións e traballos de carácter preventivo, así como a construción e mantemento das infraestruturas defensivas contra incendios, entre os que destacan:
  - A silvicultura preventiva coa xestión do combustible nas zonas de alto risco de incendio e a promoción de queimas controladas de outubro a maio nas zonas de pastoreo.
  - A ampliación e mellora da rede de puntos de auga.
  - A mellora das instalacións e bases de medios aéreos.
  - A construción e mellora de pistas, faixas auxiliares, áreas cortalume e devasas.

Ademais dos investimentos propios da Dirección Xeral de Defensa do Monte, este Plan levarase a cabo tamén a través da participación social mediante un convenio coa Fegamp e Seaga para o establecemento dun sistema público de xestión da biomasa nas faixas secundarias, mediante convenios coas corporacións locais e mediante ordes de subvencións a comunidades de montes veciñais en man común e SOFOR.

O sistema público de xestión da biomasa comprende:

1. A colaboración financeira da Administración Xeral da Comunidade Autónoma para a xestión da biomasa das parcelas incluídas nas faixas secundarias, nos concellos que se adhiran a este convenio.
2. A realización pola Administración Autonómica da prestación do sistema público de xestión da biomasa nos terreos forestais de propiedade dos particulares mediante a formalización de contratos entre Seaga e os titulares dos montes.
3. A colaboración técnica da Administración Xeral da Comunidade Autónoma e os concellos para o exercicio das competencias que lle corresponden a estes de execución subsidiaria das obrigas de xestión da biomasa e de retirada de especies arbóreas prohibidas reguladas no artigo 22 da Lei 3/2007, por razóns de eficacia e por contar a Administración Autonómica con medios técnicos idóneos para o seu desempeño.

Os convenios coas entidades locais incluírán actuacións lineais de control selectivo de combustible nas beiras de vías e camiños forestais da súa titularidade, de xeito que estas zonas queden limpas da vexetación con maior facilidade de ignición, así como actuacións de control de



vexetación en áreas cortalume e faixas de xestión de biomasa de titularidade municipal ou de propietario descoñecido mediante roza, rareo e eliminación de restos.

En relación coas subvencións a comunidades de montes veciñais en man común e SOFOR, establécense dúas liñas de subvención:

- Subvencións para o control selectivo de combustible:
  - Áreas cortalume.
  - Faixas auxiliares de pista.
  - Roza en rexenerado forestal natural.
  - Roza de penetración, rareo e eliminación de restos das entrefaixas de masas forestais.
  - Mellora de devasas.
- Subvencións para a construción de puntos de auga.
- Plan de extinción: Un dispositivo de extinción insuficiente, escasamente profesional ou mal dirixido conduce a graves situacións de risco, a pouco que o dispositivo sexa sometido a certa carga de traballo. Por outra banda, a viabilidade dun espazo forestal sostible e certificado correspóndese cun escenario libre de incendios ou polo menos con certo control. Por isto, un dispositivo de extinción eficaz, profesional e preparado é totalmente imprescindible.
- Finalizáronse as modificacións previstas no dispositivo, no referente ao persoal laboral fixo discontinuo de 6 meses.
- Plan de formación do persoal e Plan de seguridade e saúde na prevención e extinción de incendios forestais.
- Terá a máxima consideración esta formación específica, tanto na realización de traballos preventivos como no desenvolvemento dos traballos de extinción, cunha formación específica e sistemática, incidindo en materia de seguridade e primeiros auxilios.
- Plan de renovación/adquisición de dotacións, equipamento e material de loita contra incendios: dentro das posibilidades das partidas orzamentarias, continuarase coas renovacións de equipamentos e materiais empregados nas tarefas de prevención e de extinción, do parque de motobombas e maquinaria, incorporando cantas novidades se consideren de interese e de mellora.
- Plan de modernización tecnolóxica na defensa contra incendios forestais: O desenvolvemento de tecnoloxías en múltiples campos da técnica ofrece elevadas posibilidades de incorporación á defensa contra incendios forestais para o seu emprego na toma de decisións vinculadas á prevención, detección e extinción dos mesmos.

Entre estes sistemas tecnolóxicos avanzados que se van a estudar podemos distinguir:

- Sistemas de detección de incendios: avaliaranse e incrementaranse os sistemas para a vixilancia, detección temperá, localización e monitorización de incendios forestais.

- Consolidación da rede radio do SPDCIF: continuar coa mellora das radiocomunicacións baseadas na rede de emerxencias na Comunidade Autónoma de Galicia. Os novos sistemas que ofrecen unha maior seguridade e confidencialidade nas radiocomunicacións e unha ampla variedade de facilidades e servizos adicionais aos analóxicos, entre outros: comunicación en dúplex, servizo de datos, chamadas individuais ou en grupo...
- Implementación destas melloras tecnolóxicas no sistema informático de xestión de incendios (Xeocode 2.0).
- Fomento do emprego de RAPS (drons) polo persoal do dispositivo en labores de vixilancia preventiva, investigación e apoio na extinción e, a tal fin, a Dirección Xeral de Defensa do Monte xa está habilitada como operadora de drons.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Defensa do Monte

### III.1.5. PROGRAMA 561A - PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DESENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Este programa ten como finalidade desenvolver as actividades de I+D+i nos sectores agrícola, gandeiro, forestal e da industria agroalimentaria, dentro das competencias atribuídas á Consellería do Medio Rural. O sector produtivo agrario ten que reforzar a introdución de novas ideas, adaptación ás demandas e innovacións, polo que o incremento de I+D+i é unha das principais necesidades do sector. Por iso, no 2024 incrementaranse as actuacións de desenvolvemento de actividades innovadoras coa participación en novos proxectos, o incremento das actuacións de desenvolvemento tecnolóxico de colaboración empresarial con centros tecnolóxicos e de investigación e o impulso da transferencia tecnolóxica.

En liña co que establece o Plan galego de investigación, innovación e crecemento e outros documentos estratéxicos (Comunicación de la Comisión Europea sobre la cooperación de innovación europea "Productividad y sostenibilidad agrícolas", o Plan estatal de investigación científica, técnica e de innovación 2013-2016, etc.) o programa ten como obxectivos no sector agrario:

- O incremento do valor engadido da produción agraria mediante a mellora da eficiencia dos seus procesos produtivos e da calidade diferencial dos seus produtos.
- A implantación de innovacións para reducir a dependencia dos custos dos insumos nas marxes de explotación das explotacións agrarias.
- A mellora da sustentabilidade e seguridade ambiental como condición indispensable do desenvolvemento sectorial, tal e como sinala a política comunitaria.
- O fortalecemento da seguridade agroalimentaria no sector que garante unha cadea de valor dos produtos de gran seguridade para o consumidor e preserve e incremente a estima das producións locais fronte á competencia.
- O mantemento e dotación das infraestruturas da rede de centros de I+D+i e laboratorios de servizo da Xunta de Galicia no ámbito agrario, gandeiro e forestal.

Dentro do ámbito de desenvolvemento do PDR 2014-2020 levaranse a cabo accións que impulsen a innovación e a cooperación dentro do sector no que terán cabida os distintos actores implicados na cadea de produción, así como entidades relacionadas cos distintos ámbitos de actuación do sector. En concreto levaranse accións de:

- Apoio para o desenvolvemento de proxectos de grupos operativos no marco da Asociación Europea da Innovación (AEI). Esta medida fórmase como apoio para o desenvolvemento de proxectos de grupos operativos da AEI en materia de produtividade e sustentabilidade agrícolas,

- Apoio a proxectos piloto e ao desenvolvemento de novos produtos, prácticas, procesos e tecnoloxías, incentivando iniciativas de cooperación en materia agrícola, gandeira, forestal e da industria agroalimentaria.
- Desenvolvemento dos programas de Conservación de recursos xenéticos da agricultura e da silvicultura

No ámbito concreto do sector forestal este programa de gasto trata de dar resposta ás demandas, en materia de investigación e transferencia do sector forestal, e que supoñen:

- O incremento de forma continua da cantidade e calidade dos produtos forestais, entendidos como materia prima da industria de primeira e segunda transformación de Galicia para contribuír con iso a mellorar a súa posición competitiva.
- A transferencia no coñecemento científico desenvolvido aos xestores forestais e ás persoas silvicultoras.
- A mellora das técnicas de prevención de incendios, a través do desenvolvemento de tratamentos silvícolas para diminuír a vulnerabilidade das masas forestais a incendios de copa e de alta intensidade, de técnicas de control de combustible en matogueiras, así como a mellora das técnicas de extinción, control e seguridade no combate contra os incendios.
- O coñecemento e mellora das técnicas de restauración de áreas queimadas, tanto arboradas como de matogueira, de rexeneración forestal e das técnicas de control dos riscos hidrolóxico-erosivos post-incendio.
- A mellora e posta a punto dos métodos de detección e predición do dano e control de axentes patóxenos forestais.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

De carácter sectorial. As actuacións van dirixidas ás empresas do sector agrario, gandeiro, agroalimentario e forestal, así como aos centros tecnolóxicos e de investigación.

No ámbito agroalimentario son especial obxectivo deste programa as empresas do sector, tanto industria como produtores primarios (cooperativas, titulares de explotacións agrarias e as súas asociacións, entidades que amporen produtos con calidade diferenciada, etc.).

No específico ao ámbito forestal, os investimentos orzamentarios deste programa dirixiran-se principalmente aos seguintes colectivos:

- As persoas propietarias, persoas silvicultoras e xestores e xestoras forestais, no que atinxe ás innovacións na silvicultura, a prevención e loita contra incendios forestais, a restauración hidrolóxica-forestal ou a loita integral contra pragas e doenzas que danan os nosos bosques.

- A empresas vinculadas á cadea monte-industria, especialmente aos viveiros forestais, ás empresas forestais de servizos e a aquelas vinculadas coa primeira e segunda transformación da madeira en Galicia.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Cómpre consolidar os centros tecnolóxicos e de investigación e os laboratorios de servizo dependentes da Consellería do Medio Rural para que contén cos medios e co persoal cualificado para desenvolver este tipo de actividades e de incentivar o aumento da competitividade empresarial coa mellora tecnolóxica, a formación e a innovación que son prioridades sinaladas polo Plan Estratégico de Galicia.

Nunha constante adaptación a un contexto nacional e internacional cada vez máis competitivo, a mellora da competitividade das explotacións agrarias e gandeiras mediante a redución dos custos de produción, a elevación das garantías sanitarias e de calidade dos produtos, a incorporación de novas tecnoloxías e a diversificación da produción son obxectivos primordiais da política agraria na que a investigación aplicada, o desenvolvemento tecnolóxico e a transferencia de novos coñecementos, procesos e tecnoloxías ao sector produtivo deben xogar un papel fundamental.

A produción de vacún de Galicia, tanto en leite como en carne, son un referente no conxunto do Estado. Os recursos xenéticos autóctonos gozan dunha potencialidade xa recoñecida, cun crecemento constante que auguran producións de estima no mercado. Nesta liña, vense traballando no estudo, caracterización e diferenciación das producións gandeiras que permitan a promoción e a consolidación das producións nos mercados e a súa diferenciación comercial, constituíndo así un factor complementario de éxito.

Por outra banda, o sector vitivinícola estase a converter nun eixo produtivo de primeira orde na economía agraria galega. Constátase unha crecente vontade de adaptación das explotacións e das adegas ás novas variedades e técnicas de vinificación que demanda o mercado, así como a necesidade de adaptar a viticultura galega ás innovacións que xorden neste sector cunha crecente orientación exportadora.

Galicia é unha comunidade eminentemente forestal cun potencial que se reflicte nas súas principais macro cifras, onde a superficie forestal abrangue o 70% da superficie total da comunidade, sendo o 98% desta cabida de natureza privada, estando arboradas máis de 1,4 millóns de hectáreas.

Por tanto, debe afondarse no desenvolvemento científico co fin de avanzar, mellorar e poñer a punto técnicas e protocolos de actuación que doten dunha maior eficacia e eficiencia ás actividades e procesos que se están a desenvolver no monte galego, co fin de aumentar o valor engadido e fortalecer a posición do sector forestal galego nos mercados nacional e internacionais.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

A Lei 2/2005 de calidade alimentaria sinala que un dos principais campos de actuación da Axencia Galega de Calidade Alimentaria será a investigación e o desenvolvemento tecnolóxico no sector alimentario galego. Preténdese actuar de dinamizador, colaborando coa industria agraria e alimentaria, promovendo e participando directamente en actividades de investigación e desenvolvemento tecnolóxico neste ámbito, así como no eido dos procesos produtivos primarios e integrando as actuacións realizadas a través dos centros de investigación e estacións experimentais anexas, xunto coas do Laboratorio Agrario e Fitopatolóxico de Galicia. A transformación do Ingacal na actual Axencia Galega da Calidade Alimentaria para dar cumprimento ao que establece a Lei 16/2010 de organización e funcionamento da Administración Xeral da Comunidade Autónoma (Lofaxga), e a incorporación dos centros de investigación sectoriais e do laboratorio agrario e fitopatolóxico, suporá o afianzamento do papel que xoga a devandita Axencia no I+D+i do sector primario galego como entidade instrumental da Consellería do Medio Rural.

A este conxunto súmanse as actuacións do Centro Tecnolóxico da Carne (CTC), fundación de interese público galego que realiza tarefas de investigación aplicada, transferencia tecnolóxica e prestación de servizos a empresas en materia de produción e transformación agroalimentaria, en particular de produtos cármicos.

Enmárcase tamén neste programa no marco do novo PDR 2014/2020 unha liña de financiamento para desenvolvemento de novos produtos e sistemas produtivos, liña que ten como obxectivo impulsar a innovación nas empresas, que permita o desenvolvemento de novos produtos transformados, a investigación e formación de novas producións agrarias de alto valor engadido con capacidade de expansión, o aproveitamento da diversidade do material xenético local e a colaboración con outros centros que desenvolvan actividades de investigación relacionadas co sector agrario, forestal e alimentario.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

En todas as actividades terán prioridade aqueles proxectos que busquen solucións para adaptar os sistemas produtivos existentes ás novas necesidades da actividade agraria e na industria, e para a diversificación e aumento da eficiencia e calidade dos sistemas de produción, con especial atención ao desenvolvemento do patrimonio xenético autóctono de aptitude agroalimentaria, e aos sectores cármico e lácteo.

Actividades:

- Redacción e realización de proxectos de investigación nas áreas prioritarias definidas polo Plan Galego de Investigación, Desenvolvemento e Innovación Tecnolóxica, do novo plan de investigación, innovación e crecemento 2011-2015 e dos plans estatais e

internacionais correspondentes. Colaboración nas actividades de transferencia de tecnoloxía, formación e divulgación realizadas pola Consellería.

- Financiamento a través da Axencia Galega da Calidade Alimentaria do gasto de funcionamento vinculado á actividade investigadora dos centros de investigación e laboratorios.
- Programa de mellora das infraestruturas de apoio á investigación da Axencia Galega da Calidade Alimentaria, mediante a renovación e adecuación de instalacións e equipamento científico-técnico.
- Apoio ás actuacións do CTC, que realiza tarefas de investigación aplicada, transferencia tecnolóxica e prestación de servizos ás empresas en materias de produción e transformación agroalimentaria, en concreto de produtos cármicos.
- Colaboración con iniciativas doutros centros e entidades investigadoras que desenvolvan proxectos de interese para o sector agroalimentario galego.
- Plan de dinamización da innovación na industria agraria e alimentaria mediante un programa de axudas á cooperación entre produtores, industria e investigación para o desenvolvemento de novos produtos, procesos e tecnoloxías, orientados prioritariamente ás producións de calidade diferenciada, á produción integrada e ecolóxica, ao aproveitamento de subprodutos e as enerxías renovables na agricultura, integrado no PDR 2014/2020.
- Accións e programas encamiñados o desenvolvemento de novas producións de calidade diferenciada baseadas na tipoloxía e especificidade das variedades e razas autóctonas. Protección dos recursos xenéticos de base.
- Accións de protección da calidade diferenciada dos sistemas produtivos implantados no sector agroalimentario galego.
- Accións encamiñadas á conservación dos recursos fitoxenéticos agrarios e forestais con especial atención ás variedades autóctonas galegas susceptibles de rexistro.

No ámbito forestal as principais finalidades deste programa serán:

- Aumentar a cantidade e calidade dos produtos forestais, entendidos como materia prima da industria de primeira e segunda transformación de Galicia para contribuír con iso a mellorar a súa posición competitiva.
- Avaliar o posible impacto do cambio climático nos bosques atlánticos e, nomeadamente, nos bosques galegos.
- Concretar e executar diversas actuacións innovadoras de elevado valor engadido tecnolóxico diagnosticadas como necesarias para previr e incrementar a seguridade e eficacia na extinción de grandes incendios forestais na nosa comunidade.
- Continuar desenvolvendo actuacións de mellora dentro dos campos de investigación de mellora xenética forestal e caracterización molecular das principais especies forestais en Galicia.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Este programa leva a cabo accións de investigación, desenvolvemento e innovación no sector agroforestal. Os beneficiarios son a sociedade galega en xeral, no caso de demanda pública de investigación, ou empresas que demandan colaboracións ou servizos en proxectos de I+D+i. Non é doado afrontar estas tarefas dende unha perspectiva de xénero cos beneficiarios potenciais, pero si ter en conta esta dende o punto de vista dos actores do programa.

Dende unha perspectiva de xénero, os actores executores destas accións son investigadores, tecnólogos e persoal de apoio ao I+D+i que, ou ben forman parte dos cadros de persoal dos centros de investigación, ou ben son contratados especificamente para realizar ou colaborar nestes proxectos.

Neste último caso, os procesos selectivos de persoal laboral temporal incorporan nas súas bases previsións legais que garanten unha perspectiva de xénero. Tal é o caso das comisións de selección dos candidatos que son constituídas seguindo o principio de paridade entre homes e mulleres, nos termos establecidos no artigo 36 da Lei 7/2004, do 16 de xullo, para a igualdade de mulleres e homes, modificada pola Lei 2/2007, do 28 de marzo, de traballo e igualdade das mulleres de Galicia.

E tamén, en caso de empate, este resolverase a favor da muller no suposto de representación inferior do sexo feminino (entendendo por tal, cando exista unha diferenza porcentual de, polo menos vinte puntos entre o número de mulleres e o número de homes), de conformidade co disposto no artigo 37 da Lei 7/2004, do 16 de xullo, para a igualdade de mulleres e homes.



Como obxectivo en materia de igualdade que pode ser de aplicación no desenvolvemento das accións deste programa será acadar, de ser o caso, unha representación equilibrada de homes e mulleres en todas as categorías profesionais do persoal que leva a cabo o programa.

Este obxectivo xa é cumprido en moitas categorías profesionais onde tradicionalmente as mulleres teñen demostrado unha cualificación media superior, como é o persoal de laboratorio (analistas e auxiliares de laboratorio) e, recentemente, no persoal investigador, pola mellor competencia no proceso formativo académico respecto aos varóns.

#### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

---

## IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.

As actividades previstas comprenden, nun principio, a todo o sector agrícola, gandeiro, forestal e relativo á industria agroalimentaria. Por extensión e dada a súa relevancia, pódese considerar afectada toda a sociedade.

Convocatoria de acceso a financiamento de proxectos de investigación nos que se contemple a igualdade de oportunidades para ámbolos dous xéneros; eliminando aqueles requirimentos que poidan establecer situacións discriminatorias por este criterio.

Uso de linguaxe non sexista nas convocatorias e desagregación dos indicadores de seguimento empregados.

Nas convocatorias de bolsas para a incorporación de persoal nos distintos equipos investigadores procurarase introducir sempre requisitos e cláusulas dirixidas a fomentar a igualdade de oportunidades entre ámbolos dous xéneros.

## PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.

Respecto dos programas de investigación financiados co programa 561A é difícil determinar con exactitude a situación de partida desde a perspectiva de xénero.

En calquera caso, o I+D+i constitúe un factor estratéxico para coñecer o impacto da investigación no desenvolvemento do noso tecido económico, apostando por unha participación paritaria de mulleres e homes de cara a alcanzar unha sociedade do coñecemento saudable e igualitaria.

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Axencia Galega da Calidade Alimentaria

### III.1.6. PROGRAMA 581A - ELABORACIÓN E DIFUSIÓN ESTATÍSTICA

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A participación da Consellería do Medio Rural no Plan galego de estatística 2017-2021, aprobado pola Lei 15/ 2016 do 28 de xullo, marca as actuacións en materia estatística.

Recompilar e sintetizar a información relativa ao territorio, os recursos naturais, a estrutura produtiva nas explotacións e as industrias transformadoras do medio rural como base da avaliación da realidade, das necesidades, dificultades e resultados nas áreas relacionadas coas actividades dos sectores agrogandeiro, forestal e alimentario galego.

Manter a periodicidade das operacións definidas co fin de proporcionar datos para análise da súa evolución.

A elaboración das principais estatísticas agrarias son necesarias para a súa remisión ao Ministerio con competencias en materia agraria, que a súa vez deben ser enviadas á Axencia Europea de Estatísticas. Son estas estatísticas as que serven de base para a distribución da PAC.

##### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Poboación xeral, empresas e profesionais do sector. De carácter sectorial incidindo tanto nas actividades agrícolas, gandeiras, forestais, así como agroalimentarias.

##### DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O obxectivo deste programa é a execución das operacións estatísticas encomendadas á Consellería do Medio Rural dentro do Plan Galego de Estatística (PGE) aprobado pola Lei 15/ 2016 de 28 de xullo e das conveniadas co Ministerio de Agricultura, Alimentación e Pesca (MAPA).

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

As estatísticas agrarias configúranse como unha importante ferramenta para a toma de decisións nas estratexias e políticas agrarias e de desenvolvemento rural.

A estratexia deste programa, concrétase na realización destas actividades:

- Realización de estatísticas aprobadas no Plan galego de estatística 2016: explotación do rexistro de avicultura; estatística de sacrificio de gando en matadoiros; estrutura do viñado de vinificación; enquisa do sector avícola; superficies agrícolas; explotación do rexistro de gando bovino; explotación do rexistro de ovino e cabrún; explotación do rexistro de maquinaria agrícola; explotación do rexistro da agroindustria; prezos agrarios; prezos da terra; prezos do leite; prezos de produtos lácteos en destino; rendementos de cultivos; estatística dos sectores da horta e da flor; utilización de medios de produción na explotación agraria; macro magnitudes agrarias; sector cunícola; sector porcino industrial; repoboación con fondos públicos; incendios forestais; producións forestais; explotación do rexistro de montes veciñais de man común e superficie forestal cuberta por especies.
- Realización das operacións conveniadas co MAPA para a elaboración das estatísticas agregadas a nivel estatal e da UE: actualización dos directorios de ruminantes e porcino; enquisa de vacún, produción e destino do leite; enquisa de ovino; enquisa de porcino; enquisas de salas de incubación; enquisa de sacrificio en matadoiros; capacidade de cultivos; avance de superficies e producións agrarias; enquisa de prezos da terra e canons de arrendamentos rústicos; prezos e salarios agrarios e prezos de produtos de interese estatal e da UE.
- Realización das estatísticas e estudos relativos ao sector agrario que se lle encomenden, dentro do ámbito da Consellería do Medio Rural.
- Apoio á obtención e seguimento de prezos e mercados agrarios.
- Publicación dos principais resultados das operacións estatísticas: Anuario de estatística agraria e macro magnitudes agrarias, así como outras que se lle encomenden en materia de difusión de resultados de investigación e experimentación e, en xeral, de transferencia tecnolóxica.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
---	--

Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

### PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.

As estatísticas agrarias non recollen actividades directamente relacionadas coa promoción da igualdade.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Axencia Galega da Calidade Alimentaria.

### III.1.7. PROGRAMA 711A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DO MEDIO RURAL

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O obxecto deste programa de gasto é o funcionamento e a coordinación dos servizos centrais e periféricos da área do medio rural da Consellería, tanto no que atinxe aos medios humanos como aos materiais e de organización, actuando de soporte básico para a execución do resto dos programas da Consellería e co obxectivo de acadar unha maior calidade, eficacia e eficiencia na prestación de servizos públicos á cidadanía en xeral e, dun xeito particular, ás persoas vinculadas social e economicamente co medio rural de Galicia.

Na execución deste programa de gasto, no exercicio 2024 continuarase, de xeito planificado, coa adecuación de locais e instalacións, e seguirase a renovar e modernizar os medios materiais para o desenvolvemento das funcións do persoal da Consellería, en colaboración coa Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia, á que lle corresponde destinar os recursos necesarios para mellorar os sistemas de información e comunicacións, e desenvolver e incorporar os avances tecnolóxicos necesarios para unha xestión administrativa mais transparente e eficaz.

Por outra banda, son obxectivos deste programa a divulgación e promoción dos sectores agropecuario e forestal de Galicia, estimulando a demanda, a divulgación do medio rural en xeral, mellorando a percepción que a poboación ten do mesmo, así como acadar un recoñecemento dos produtos agroforestais polo público en xeral acorde a súa calidade e potencialidade.

De acordo co carácter transversal deste programa de gasto, con cargo ao mesmo fináncianse os servizos de apoio técnico necesarios para a programación, preparación e implementación do PDR de Galicia 2014/2020 e do PEPAC 2023/2027.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Dado que o programa de gasto incide directamente no funcionamento da estrutura administrativa da Consellería de Medio Rural, o colectivo mais afectado son os cidadáns demandantes de servizos prestados pola mesma.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Principais problemas e carencias:

- Necesidade de renovación periódica dos bens de que dispón a Consellería para a prestación de servizos, así como a incorporación de novas tecnoloxías, co fin de axilizar a tramitación e mellorar a calidade do servizo.
- Por outra banda, existe en Galicia unha necesidade de incrementar a valoración da cidadanía polo medio rural.

Definición da situación á que se quere chegar:

- Prestación duns servizos públicos de calidade no marco, na medida do posible, dunha racionalización do gasto público.
- Incremento do coñecemento e a estima, por parte da cidadanía en xeral, da actividade agropecuaria e do medio rural.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Disposicións legais: na execución deste programa veranse afectadas as principais normas de dereito administrativo (procedemento, persoal, xestión orzamentaria, contratación...).

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

As actividades nas que se concreta a estratexia deste programa son as seguintes:

- Xestión do persoal do departamento.
- Tramitación do gasto corrente e investimentos asociados ao funcionamento dos servizos administrativos, tanto centrais como periféricos, así como a realización de tarefas de xestión económico-administrativa.
- Implantación da tramitación electrónica nos procedementos de axudas e autorizacións da Consellería do Medio Rural.
- Realización de estudos e traballos técnicos en temas xerais da Consellería e demais actividades de apoio que lle sexan encomendadas.
- Coordinación dos servizos e centros administrativos dependentes da Consellería.
- Tramitación de toda a produción normativa no eido agrario e forestal da Xunta de Galicia.
- Realización de actividades de promoción agraria e difusión de información relativa ao agro e ao desenvolvemento rural.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCIÓN DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral Técnica.

### III.1.8. PROGRAMA 712A - FIXACIÓN DE POBOACIÓN NO MEDIO RURAL

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O programa ten como obxectivos contribuír de forma eficaz á diversificación económica, á modernización do tecido produtivo rural, á implantación de medidas de recuperación e posta en valor da terra agraria e á mellora da calidade de vida, desenvolvendo as seguintes actuacións:

- A planificación e ordenación do medio rural mediante o desenvolvemento e aprobación de instrumentos de ordenación integral dos usos dos solos agroforestais. Neste senso, a elaboración do primeiro instrumento de planificación integral, o mapa de usos agroforestais de Galicia, servirá de base para a planificación das actuacións conxuntas dentro das administracións públicas, en todo o referente á ordenación e xestión de usos das terras agroforestais.
- O deseño e posta en marcha de programas de actuación integral en ámbitos específicos do territorio rural, a partir da ordenación e planificación dos usos e actividades nestas terras.
- A implantación novos instrumentos de mobilización, recuperación e posta en valor da terra agraria abandonada ou infrautilizada.
- Posta en marcha de proxectos que permitan dar resposta á demanda de terras agrarias produtivas por parte das explotacións existentes, así como as necesidades dos novos emprendedores.
- Apoio ás novas iniciativas que permitan captar investimentos cara o sector primario galego e funcionen de panca económica no rural.
- A xestión do Banco de Terras de Galicia e outros instrumentos de mobilización e recuperación de terra, coa vista posta no asentamento da poboación no medio rural e o freo ao abandono, tanto no eido social como agroambiental. Dende o Banco de Terras pónense a disposición dos titulares das explotacións gandeiras superficies agrarias produtivas, favorecendo así a redución dos custos e a mellora da súa competitividade.
- O desenvolvemento de mecanismos contemplados na Lei de recuperación da terra agraria de Galicia, como os polígonos cortalume ou as aldeas modelo, que dean resposta tanto a necesidade de activación socioeconómica sostible no rural como á prevención dos lumes.
- Poñer en marcha unha infraestrutura de datos espaciais do medio rural de Galicia que permita obter a información necesaria para a definición e aplicación dos distintos instrumentos de planificación, así como a ordenación das terras agroforestais. Unha xestión dixital e integral do territorio rural supón un avance que se traduce nunha maior eficacia e eficiencia da Administración.



- A posta a disposición da sociedade e moi particularmente ao servizo do sector agrario, de datos, información e ferramentas que redunden nunha mellora do aproveitamento e xestión sostible do territorio.
- Construír un novo rural, que sexa capaz de reter, atraer e fixar poboación. Para isto buscase potenciar o desenvolvemento de actividades económicas innovadoras, dixitais e sostibles, aliñadas cas políticas europeas e os novos requirimentos de sustentabilidade.
- A contribución á construción dun territorio rural capaz de xerar e incorporar o coñecemento necesario para poñer en valor os seus recursos. Un rural resiliente que responda aos cambios externos, que saiba aproveitar as oportunidades e convertelas en avantaxes competitivas, todo iso dentro do marco da Compra Pública innovadora para aldeas intelixentes
- Proxectos piloto en aldeas modelo que contemplen o desenvolvemento integral de plans de dinamización do núcleo rural da aldea que permitan promover a explotación destas aldeas dun xeito integral, poder ofertar non só un modo de vida senón unha maneira de vivir.
- A análise de emprazamento de obras, estudos de viabilidade, definición de programas funcionais, redacción de memorias e proxectos, así como a supervisión técnica de contratación de obras como a xestión, dirección e coordinación das mesmas, vinculadas a proxectos de mobilidade de terras para o desenvolvemento rural.
- A execución do Plan de mellora de infraestruturas de titularidade municipal baixo a modalidade de subvencións de concesión directa como contribución directa á mellora de servizos básicos no rural galego e indirectamente á súa diversificación económica.
- Axudas destinadas a actividades empresariais non agrícolas, que permitan a modernización e diversificación destas empresas, así como a creación e desenvolvemento de novas empresas, o fomento do emprego no rural e o desenrolo de explotacións agrícolas empresariais.
- O desenvolvemento de proxectos para actuacións senlleiras polo seu impacto significativo no territorio e nas posibilidades de avance do potencial do mesmo, así como o fomento doutras actuacións senlleiras de mellora do patrimonio rural, prestando especial atención a aquelas actuacións vinculadas aos instrumentos de mobilización ou recuperación e posta en valor da terra agraria.
- A posta en valor, difusión e promoción daquelas iniciativas, desenvolvidas nas zonas rurais galegas, con alto potencial de transferencia cara a outros territorios.
- Conservación e dinamización do contorno rural xerando unha sociedade rural máis viva e cohesionada, mediante a convocatoria dos Premios ao Desenvolvemento Rural da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural.
- A contribución ao reforzo do tecido social, prestando especial atención ao papel da muller no rural, non só dende o ámbito social senón tamén dende o ámbito socioeconómico.

- Mellora da capacidade organizativa das áreas rurais, especialmente a través da dinamización e coordinación dos Grupos de Desenvolvemento Rural (GDR).
- A xestión das medidas e actuacións que se lle encomenden no marco da programación dos fondos de desenvolvemento rural europeos e, particularmente, do programa Leader, colaborando na xestión dos proxectos promovidos dende os GDR, que incidan na mellora da calidade de vida das comunidades rurais galegas.
- A participación activa en proxectos europeos relacionados co desenvolvemento rural, en coherencia coas prioridades da Consellería do Medio Rural, potenciando a presenza desta en Europa e impulsando a participación dos axentes do ecosistema a nivel europeo, a través do apoio de iniciativas nas distintas convocatorias da CE.
- A prestación e apoio técnico ás diversas direccións xerais da Consellería do Medio Rural e entes públicos na elaboración de proxectos e estudos de interese para os obxectivos das mesmas, así como con outras áreas (proxectos e iniciativas europeas).
- A coordinación das actuacións con incidencia no desenvolvemento rural e na ordenación ou xestión do territorio rural dentro da Xunta de Galicia.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

A poboación, as asociacións, entidades e os concellos do ámbito rural galego.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Ao longo das últimas décadas as áreas rurais veñen experimentando en Galicia unha acelerada caída do emprego agrario non compensada con novos postos de traballo noutros sectores económicos. Esta destrución neta de emprego tradúcese no despoboamento e no crecente envellecemento da poboación no rural. A loita contra o envellecemento e o despoboamento rural precisa actuacións que xeren crecemento económico e melloren a calidade de vida neste medio, sen perder de vista os criterios de protección ambiental. Debemos polo tanto afondar en políticas que axuden ao desenvolvemento rural e permitan fixar, cando non recuperar, poboación no mesmo. Nos últimos anos a aposta é, sen dúbida, aplicar políticas de fixación da poboación no medio rural, fomentar iniciativas empresariais que contribúan á creación de emprego no territorio e potenciar a instalación no rural de servizos asistenciais á poboación para favorecer a conciliación laboral e familiar e a atención básica aos colectivos máis desfavorecidos.

Galicia conta cunha produción agraria cunha importante dependencia de insumos externos e xeradora nalgúns casos de residuos contaminantes, sobre a que é preciso actuar. E a iso é ao que tende, entre outras cuestións, a formulación da nova Política Agraria Común (PAC).

O futuro do sector agrario —entendendo por tal o conxunto integrado polo sector agrícola, gandeiro e forestal— pasa pola implementación de producións sustentables, baseadas no respecto

medioambiental, que se traduce, por exemplo, nunha produción gandeira baseada no fomento dos sistemas extensivos, ligados ao pastoreo e ao aproveitamento dos recursos endóxenos e compatibles cunha produción forestal ordenada.

A terra constitúe o sustento básico da produción de alimentos a nivel local e rexional, polo que resulta esencial tanto protexer este recurso escaso e non renovable como asegurar o acceso á mesma aos produtores agroalimentarios.

Existen graves problemas na estrutura territorial agraria de Galicia. O proceso de desagrarización reduciu a poboación activa empregada na agricultura a menos da décima parte da que tiña hai 50 anos. Sen embargo, non se produciu un incremento substancial do tamaño das explotacións, mentres que si se experimentou unha notable diminución da superficie agraria útil galega e, en paralelo, un forte incremento do abandono das terras agrarias, que en moitos casos son terras de alta ou moi alta produtividade.

Consecuencia evidente do abandono e da desagrarización resulta ser, sobre todo nunha estrutura xeográfica tan complexa como a galega, a desestruturación na ordenación territorial dos usos agrarios.

O abandono e a inexistencia dunha ordenación territorial dos usos agroforestais é a causa de importantes problemas ambientais e socioeconómicos, entre os que destacan a vulnerabilidade fronte a incendios e a baixa eficiencia das actividades agroforestais.

Por outra parte, ao tempo que existe terra abandonada e, polo tanto, dispoñible, o índice de mobilización –por compravendas ou arrendamentos– das nosas terras agrarias resulta ser moi baixo, comparado con economías do noso contorno. Unha das razóns da inmovilización é o paulatino descoñecemento da localización das propiedades rústicas que teñen as persoas titulares dos predios, conforme van pasando os tempos e as xeracións.

Estanse a desenvolver actuacións de planificación e ordenación integral dos usos dos solos agroforestais, así como continuar coa posta en marcha dos instrumentos recollidos na Lei de recuperación da terra agraria de Galicia; por outra banda, ao longo do último ano puxéronse en marcha numerosos procedementos de investigación da titularidade da terra abandonada, o que permitiu poder actuar sobre terras produtivas que ata o momento estaban abandonadas. Dende a Axencia Galega de Desenvolvemento Rural iniciáronse xa ata 21 procesos para declaración de aldeas modelos e outros tantos de polígonos agroforestais, nun claro exemplo de desenvolvemento e aplicación de ditos instrumentos.

A implantación de servizos públicos no rural galego amósase como un factor fundamental de desenvolvemento e un requisito para facer do rural un lugar atractivo para o asentamento da poboación e o freo ao despoboamento que lle afecta. A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural ten feito unha aposta firme a través de apoios destinados a aplicación destes servizos a través dunha liña de axudas específica que na súa última convocatoria mobilizou máis de 1 millón de euros.

Ao mesmo tempo, a consolidación da tendencia á diversificación económica no rural e á modernización do tecido produtivo favorecen ao desenvolvemento sostible e integral do rural galego e á fixación de poboación no territorio rural, polo que cómpre seguir consolidando esta tendencia dende unha clara aposta pola innovación tecnolóxica e a sustentabilidade no rural galego.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural, foi creada pola disposición adicional sexta da Lei 5/2000, do 28 de decembro, de medidas fiscais e de réxime orzamentario e administrativo, configurándose como un instrumento para o fomento e coordinación do desenvolvemento no territorio rural galego para mellorar as condicións de vida e evitar o despoboamento dese territorio. Entre as funcións atribuídas destacan a elaboración de estratexias e plans integrados de coordinación de actuacións de diversa natureza no medio rural e a difusión das políticas e medidas de desenvolvemento rural, a dinamización e coordinación dos Grupos de Desenvolvemento Rural (GDR).

As funcións da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural previstas nos seus comezos aparecen recollidas no Decreto 79/2001, do 6 de abril, polo que se aproba o Regulamento da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural (DOG nº 77, do 20 de abril). Posteriormente modificáronse polo artigo 2º da Lei 12/2008, do 3 de decembro, pola que se modifica a Lei 7/1996 e a Lei 5/2000 (DOG nº 244, do 17 de decembro), polo apartado dous da disposición derradeira terceira da Lei 15/2010, do 28 de decembro, de medidas fiscais e administrativas (DOG nº 250, do 30 de decembro) así como pola disposición transitoria segunda da Lei 6/2011, do 13 de outubro, de mobilidade de terras (DOG nº 205, do 26 de outubro).

Por outra parte, a Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia prevé que as normas de organización e funcionamento da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural se adecúen ao disposto na dita lei para as axencias públicas autonómicas.

No marco do segundo pilar de desenvolvemento rural derivado da aplicación da Política Agrícola Común (PAC) da UE, aplicaranse en Galicia as medidas do regulamento 1305/2013 a través do Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia, que se desenvolve en diferentes medidas e submedidas, das cales a Axencia Galega de Desenvolvemento Rural xestionará de xeito integro a medida 19 correspondente ao programa Leader, ademais doutras con incidencia na fixación de poboación no medio rural.

A Lei 6/2011, do 13 de outubro, de mobilidade de terras regula o uso racional das fincas con vocación agraria na busca da súa conservación e de evitar o seu abandono a través da constitución do Banco de Terras de Galicia, xestionado pola Axencia Galega de Desenvolvemento Rural, e da regulación do procedemento de declaración de fincas abandonadas e da declaración

de zonas de actuación agraria prioritaria, nas que se poderán executar plans integrais de xestión de terras e desenvolvemento territorial, proxectos de mobilización de terras ou o programa de aldeas modelo.

A Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia regula a natureza da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural como axencia pública autonómica de conformidade coa Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público de Galicia, así como o seu réxime xurídico, o seu financiamento e a xestión do seu patrimonio. Así mesmo, esta lei atribúe á Axencia novas competencias como promover o desenvolvemento dos catálogos, mapas e demais documentos previstos na lei; adquirir, allear, permutar e arrendar predios e edificacións no rural; ou intermediar no arrendamento ou compravenda de explotacións.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O programa de fixación de poboación no medio rural ten os seguintes obxectivos estratéxicos:

- Potenciar un desenvolvemento económico do rural sostible e un desenvolvemento territorial cohesionado, mediante a diversificación das actividades económicas sostibles no medio rural e do fomento da competitividade das actividades económicas vinculadas ao mundo agroforestal, a través do apoio ás pemes.
- Contribuír á mellora da calidade de vida dos habitantes do rural, a través da creación e consolidación de dotacións, equipamentos, infraestruturas e servizos básicos para o desenvolvemento no medio rural, fomento das novas tecnoloxías da información no medio rural, conservación e uso sostible do patrimonio natural e cultural rural.
- Articular a planificación e coordinación de investimentos no rural e potenciar as sinerxías e os seus efectos multiplicadores das actuacións horizontais.
- Elaborar e aprobar os instrumentos de planificación e ordenación dos usos dos solos agroforestais, así como desenvolver actuacións integrais en ámbitos específicos do territorio rural.
- Implantar as medidas de mobilización, recuperación e posta en valor da terra agroforestal, que permitan aumentar de xeito decisivo o potencial de desenvolvemento do territorio rural galego, especialmente a través do desenvolvemento sostible do sector primario.
- Poñer a disposición da sociedade e do sector agrario a información e os servizos que contribúan a un aproveitamento e xestión eficiente e sostible do territorio desde un punto de vista económico, social e ambiental.

- Contribuír á construción dun territorio rural intelixente aliñado coas políticas europeas potenciando e participando en proxectos europeos que permitan un desenvolvemento dixital e sostible do rural galego.
- Coordinar as diversas actuacións públicas con incidencia no desenvolvemento rural e na ordenación e xestión do territorio rural.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural, mediante as súas liñas de axudas, apoia dun xeito transversal as iniciativas das mulleres no rural.

### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	

Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

Acordo de colaboración entre a Consellería de promoción do emprego e igualdade e a Axencia galega de desenvolvemento rural (Agader) para desenvolver medidas previstas no pacto de estado contra a violencia de xénero.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Axencia Galega de Desenvolvemento Rural

### III.1.9. PROGRAMA 712B - MODERNIZACIÓN E DIVERSIFICACIÓN DO TECIDO PRODUTIVO RURAL

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O despoboamento do rural é, sen dúbida, un problema estratéxico que a sociedade galega debe afrontar. Neste camiño, parece claro que a produción agropecuaria segue a constituír un pilar imprescindible sobre o que asentar o desenvolvemento do rural. Cómpre apoiar a reestruturación dos sistemas produtivos, en aras da mellora da súa competitividade, fomentar o rele-

vo xeracional nas explotacións agropecuarias galegas e establecer medidas complementarias de apoio á renda en zonas con dificultades especiais. Adicionalmente, resulta imprescindible ofrecer apoio a aquelas posibilidades que permiten unha mellora na calidade de vida no rural, como pode ser o establecemento de servizos de substitución.

Este programa financia investimentos nas explotacións dirixidos a mellorar a súa eficacia produtiva; indemnizacións aos agricultores e agricultoras que residan en zonas onde a actividade agraria presenta dificultades especiais, e; o apoio a sistemas produtivos respectuosos co ambiente. Tamén financia o programa de asesoramento, xestión e substitución as explotacións agrarias, así como a contratación de seguros agrarios para cubrir os danos que se poidan producir motivados por desastres naturais.

De xeito particular, seguen a fomentarse os investimentos que reducen os custos de produción, a través de aforros nos sistemas enerxéticos e mediante a xestión axeitada dos recursos propios das explotacións.

No novo período de programación dos fondos europeos agrícolas FEADER PEPAC 2023-2027 inclúense tamén as axudas para as zonas con limitacións naturais, apicultura para a biodiversidade, cultivos sostibles, fomento e xestión sostible de pastos, conversión e mantemento da agricultura ecolóxica, cultivos en perigo de erosión xenética, razas autóctonas e economía circular.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Agricultores e agricultoras, gandeiros e gandeiras que necesitan ponderar a estrutura produtiva das súas explotacións agrarias; que queren establecer métodos de produción máis respectuosos co medio ambiente e mellorar a marxe técnica económica das súas explotacións.

A mocidade que se quere incorporar á actividade agraria é igualmente obxectivo prioritario da atención do programa.

O asesoramento a explotacións agrarias poderá abarcar aspectos relacionados coa mellora da competitividade das explotacións, as obrigacións derivadas dos requisitos legais de xestión e as boas condicións agrarias e ambientais, a conservación da biodiversidade, o uso eficiente da auga e a protección do chan, seguridade laboral ou asesoramento específico para agricultores que se instalen por primeira vez.

Os servizos de asesoramento deberán incluír explicitamente aspectos relacionados coa mitigación e adaptación ao cambio climático. En concreto, e dependendo do tipo de explotación, deberase asesorar en temas relacionados coa protección do chan, captura de carbono, prácticas de pastoreo, xestión de esterco e xurros, cultivos de cobertura, alimentación de gando, uso eficiente da auga, xestión de pragas, etc.



## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

O agro galego está a vivir unha concentración de explotacións gandeiras, principalmente no sector lácteo. Este proceso vai da man dun incremento da dimensión media das explotacións, que aínda debe mellorar. O esforzo inversor dos agricultores/as galegos/as nos últimos anos está a render resultados positivos nas ratios de rendibilidade; cómpre, polo tanto, manter o apoio a este esforzo.

Non obstante, será necesario traballar na vertebración do sector, promovendo unha presenza máis directa dos agricultores/as no mercado. Neste senso, a formación e asesoramento dos agricultores e agricultoras é unha peza imprescindible no escenario de futuro.

Co obxectivo de manter a poboación agraria en zonas de montaña con especial consideración das zonas da Rede Natura 2000, establécense unha serie de indemnizacións compensatorias para as explotacións destas áreas, así como apoiar a utilización de sistemas produtivos respectuosos co medio ambiente.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O marco normativo básico a respectar é o Programa de Desenvolvemento Rural 2014-2020 e o Plan Estratéxico da PAC 2023-2027 ambos cofinanciados polo FEADER. Ademais o marco normativo a respectar sería o Plan Estatal de Seguros Agrarios Combinados.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A estratexia deste programa concrétase na realización das seguintes accións:

- Plans de mellora nas explotacións. As liñas de axuda existentes perseguen: a mellora da eficacia e sustentabilidade das explotacións agrarias; a mellora das condicións de vida e traballo; a ordenación das producións en función das necesidades de mercado; a adaptación das explotacións para reducir os custos de produción, aforrar enerxía ou incorporar novas tecnoloxías; o cumprimento das normas mínimas en materia de medio ambiente, hixiene e benestar dos animais e a mellora das condicións de hixiene das explotacións gandeiras. As axudas consisten nun apoio económico e financeiro ao investimento que se pretenda realizar na explotación, primando as explotacións en que os titulares sexan mozos e aquelas que radiquen en zonas de montaña ou desfavorecidas.
- Apoio ás pequenas explotacións agrarias e tamén a ferramentas imprescindibles de desenvolvemento dirixidas a buscar a creación de emprego e a xeración de riqueza, un elemento de atractivo para o mantemento da poboación.

- Incorporación de xente moza: o relevo xeracional no agro galego é fundamental para o mantemento das actividades produtivas ligadas ao sector primario, a subsistencia do tecido social no rural e o mantemento da actividade en zonas de difícil subsistencia como zonas desfavorecidas e de montaña.
- Establecemento de novos agricultores maiores de 41 anos para atraelos ao medio rural promovendo o emprego, o crecemento a igualdade de xénero, incluída a participación das mulleres na agricultura, a inclusión social e o desenvolvemento local en zonas rurais.
- Axudas a entidades de aconsellamento: o asesoramento das explotacións é unha ferramenta que axuda en gran medida a que as explotacións poidan acadar os obxectivos da súa actividade, tanto técnico-económicos, sociais así como de cumprimento da normativa de condicionalidade das axudas para o cumprimento dos requisitos legais de xestión e as boas prácticas agrarias e medioambientais. Para facilitar o acceso ao asesoramento das explotacións, e dentro do marco europeo e nacional do Plan Estratégico da PAC 2023-2027, existen axudas para que as explotacións utilicen os servizos de aconsellamento de entidades recoñecidas pola Consellería do Medio Rural que figuren nun rexistro habilitado a tal fin denominado RESAXEGA.
- Impulso do sector agrogandeiro apoiando as explotacións sostibles e respectuosos medioambientalmente.
- Fomento da implantación de sistemas de produción agrogandeiro respectuosos co medio ambiente e co benestar dos animais.
- Fomento da competitividade e redimensionamento das explotacións agrogandeiras a través da mobilidade de terras.
- Axudas para a contratación de pólizas de seguros agrarios que axuden ao agricultor/a compensar as perdas nas súas colleitas ou nos seus rabaños motivadas polas condicións climáticas adversas ou desastres naturais. O viñado é o cultivo máis sensible ás incidencias meteorolóxicas que se producen durante todo o ano nos ámbitos xeográficos das Denominacións de Orixe Protexidas, orixinando perdas económicas importantes. O obxectivo é favorecer o aseguramento neste sector ata acadar un mínimo do 75% das hectáreas da DOP.
- Axudas a agricultores/as e gandeiros/as titulares dunha explotación e que compensarán aos beneficiarios pola totalidade ou unha parte dos custos adicionais e as perdas de ingresos como consecuencia dos compromisos subscritos para a apicultura, a biodiversidade, cultivos sostibles, fomento e xestión sostible de pastos, conversión e mantemento da agricultura ecolóxica, cultivos en perigo de erosión xenética, razas autóctonas e economía circular.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Dende o punto de vista das axudas a determinados tipos de agricultoras/es polas condicións nas que están a desenvolver a súa actividade produtiva, este programa trata de fixar poboación nas zonas rurais desfavorecidas de acordo a criterios xeomorfolóxicos e sociais.

Este tipo de zonas presentan unha menor integración da muller no mercado laboral. A incorporación da perspectiva de xénero nos proxectos do programa supuxo:

- O fomento da integración da muller no mercado laboral a través da discriminación positiva no procedemento para a adxudicación por concorrencia competitiva, das axudas a mulleres que sexan titulares de explotacións mediante a preferencia nos baremos..
- A desagregación por sexo dos indicadores en todas as actuacións.
- A discriminación positiva ás mulleres pola súa participación maioritaria nos consellos directivos das entidades asociativas (Coop e SAT).

### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	

Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesional e nas condicións de traballo	
Promoción da plena incorporación das mulleres á sociedade da información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

Todas as accións deste programa de gasto, excepto as correspondentes aos seguros agrarios, enmárcanse no Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia, en adiante PDR, que constitúe unha actuación global sobre toda a sociedade do ámbito rural, primando a equiparación do acceso ao sector agrogandeiro entre homes e mulleres.

Unha das actuacións prioritarias dentro do PDR de Galicia é o asesoramento as explotacións agrarias dentro da medida M02 deste programa. Estas medidas promoven a creación de entidades que realicen unha labor de asesoramento ás explotacións que reciban pagos relacionados coa PAC en distintos ámbitos obrigatorios relacionados coa súa actividade. Ademais deste asesoramento obrigatorio, cada PDR pode establecer aqueles ámbitos nos que se considera necesaria unha labor de asesoramento que vaia máis ala dos requisitos mínimos. No caso do PDR estableceuse como obrigatorio o asesoramento en materia de seguridade laboral e de igualdade de xénero nas explotacións agrarias como forma de potenciar o acceso da muller en igualdade de condicións á titularidade das explotacións nas que tradicionalmente viñan traballando sen que súa actividade fose recoñecida en igualdade de condicións.

Outras actuacións relacionadas coa promoción da igualdade realízase dende a rede de oficinas agrarias comarcais de Xunta, en total 68 espalladas por todo o territorio, informando á poboación feminina agraria rural das posibilidades que as distintas convocatorias de ordes de

axudas da consellería lles ofrece para a súa incorporación ou ben como titulares de explotación a título individual ou a titularidade compartida co seu cónxuxe en réxime de igualdade.

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias  
Fondo Galego de Garantía Agraria

### *III.1.10. PROGRAMA 712C - FOMENTO DO ASOCIACIONISMO AGRARIO E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA AGRARIA*

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O fomento do asociacionismo representa unha ferramenta de grande potencialidade para a reestruturación do sector agrario galego, intervindo positivamente en todos os seus factores de produción, para acadar obxectivos de sustentabilidade económica e medioambiental. Estas vantaxes son especialmente relevantes na mellora dos procesos de produción, xestión e dirección empresarial a nivel da explotación agraria e que, polo tanto, contribúe a unha mellora da rendibilidade, aparte de reportar grandes beneficios na vertente social en canto a calidade de vida, traballo e creación de emprego.

Así o asociacionismo agrario é un impulsor do desenvolvemento rural no seu conxunto e gran dinamizador da economía e da sociedade rural, contribuíndo de forma efectiva a súa fixación no medio.

#### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Ás asociacións de calquera tipo, cooperativas agrarias, cooperativas de explotación comunitaria da terra e SAT, que acrediten ser titulares de explotación agraria.

Ás asociacións, cooperativas agrarias e SAT, que desenvolvan ou pretendan desenvolver actividades na fase de produción agraria.

---

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

As explotacións agrarias atopan dificultades para afrontar o continuo cambio que se produce nuns procesos produtivos e comerciais cada vez mais esixentes, así como para adaptarse a unha moderna estrutura do tempo de traballo e lecer. O asociacionismo representa, neste senso, unha alternativa chamada a converterse no instrumento fundamental no que asentar a futura evolución do desenvolvemento rural do noso modelo agrario e poder afrontar os desafíos que a propia política común comporta.

Outro aspecto chave para unha favorable evolución do sector é a mellora da estrutura na vertente da transformación e comercialización, tendente ao peche dos ciclos produtivos.

A rápida evolución nas dúas últimas décadas do desenvolvemento do subsector de gando vacún, e en especial o do leite, propiciou desequilibrios nos factores de produción que se manifestaron fundamentalmente en problemas de adaptación das estruturas produtivas e da man de obra. Este desequilibrio provocou profundos cambios nos modelos produtivos, con repercusións no abandono de actividades propias do sistema produtivo deste subsector.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia e o Plan Estratéxico da PAC 2023-2027, financiado con fondos comunitarios do Feader, estatais e autonómicos, configura o marco económico do programa. Tamén financian este programas fondos finalistas do estado e fondos Feaga do primeiro pilar da PAC.

En tanto que Galicia ten competencias exclusivas en materia de agricultura, o marco normativo responde ás esixencias comunitarias en materia de axudas de estado e aos condicionantes da normativa sectorial estatal de carácter básico.

Regulamento (UE) 1308/2013, do 17 de decembro, polo que se crea a organización común de mercados dos produtos agrarios.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Os cambios que supoñen as orientacións da política agraria común (PAC), así como a evolución de todo un complexo conxuntural de carácter socioeconómico, cultural, de mercado a nivel internacional, fai necesario dar pasos máis decididos na dirección dun asociacionismo de maior dimensión, integrado e máis eficiente no desenvolvemento de actividades, con maior capacidade de xerar valor engadido, cunha maior capacidade de diversificación das súas actividades,

maior decisión para afrontar iniciativas na industrialización e comercialización das producións dos seus socios.

Todos estes retos reúnen a necesidade de melloras integrais; transformación profunda na dimensión empresarial, modelos e técnicas de organización e de xestión, cambio nos modelos produtivos, que precisan dunha nova orientación nos modelos e sistemas de formación e información. As posibilidades de diversificación produtiva e de calidade das nosas producións invitan a ser optimistas de cara a mercados cada día máis amplos aínda que complexos, pero ao mesmo tempo abertos a múltiples posibilidades.

Así mesmo, preténdese reforzar a interlocución institucional agraria, articulando mecanismos eficaces de participación do sector agrario coa Administración, asegurando a presenza dos intereses dos produtores/as agrarios/as nos procesos de avaliación e decisión das políticas agrarias e potenciando ás organizacións profesionais agrarias e ás asociacións agrarias pola súa contribución no fomento do sector a través do intercambio de opinións entre a Administración e os produtores e produtoras agrarias.

Ademais das axudas para o fomento das instalacións e equipamentos en común, existen outras para programas operativos que constitúan agrupacións de produtores de froitas e hortalizas, ademais das axudas específicas que fomentan o asociacionismo agrario.

A creación de agrupacións e organizacións de produtores/as nos sectores agrícola, gandeiro e forestal é unha ferramenta fundamental para:

A adaptación da produción e o rendemento dos produtores que sexan membros de tales agrupacións ou organizacións ás esixencias do mercado.

A comercialización conxunta dos produtos, incluída a preparación para a venda, a centralización das vendas e o abastecemento aos almacenistas.

O establecemento de normas comúns relativas á información sobre a produción.

Outras actividades que poidan realizar as agrupacións e organizacións de produtores, tales como o desenvolvemento de competencias empresariais e comerciais e a organización e acceso a procesos innovadores.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Nas bases reguladoras existe concorrencia competitiva das axudas, sendo o feito de ser muller, formar parte dunha sociedade ou cooperativa con máis do 50% de mulleres, ou ter un consello reitor con máis dun 40% de mulleres, como feito que diferencia positivamente para puntuar as solicitudes que deben acudir á concorrencia competitiva. Valórase non só a presenza das mulleres nas entidades asociativas, senón tamén a súa presenza en cargos directivos.

### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesional e nas condicións de traballo	X
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	



Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

As axudas destinadas a asociacións e cooperativas teñen como un dos requisitos de concorrencia competitiva o feito de que máis do 50% dos seus integrantes sexan mulleres, ou que nos consellos reitores destas entidades máis do 40% dos seus membros sexan mulleres.

Para iso levaranse a cabo actividades promocionais para favorecer non so a incorporación das mulleres como socias dunha entidade senón que, tamén na maioría delas, se incorporen aos órganos de dirección destas, para que non so realicen unha actividade agraria, senón que tomen contacto co mundo empresarial agrario participando na xestión directa da súa entidade e non só na fase de produción, dando un paso máis na valorización do traballo da muller e a súa imaxe de cara a sociedade.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandararía, Agricultura e Industrias Agroalimentarias.

### III.1.11. PROGRAMA 713B - ORDENACIÓN DAS PRODUCCIÓN FORESTAIS

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

- O programa ten como obxectivo o financiamento das competencias da Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal en materia de conservación e fomento dos recursos forestais, sustentabilidade da xestión forestal, aproveitamentos; fomento da agrupación de propietarios forestais, mellora e conservación da saúde e vitalidade dos bosques; así como fomento e mellora da produción forestal.
- As accións a levar a cabo con este programa perseguen reforzar o potencial forestal dos montes galegos tanto nos seus aspectos medioambientais, como nos produtivos mediante:
  - Iniciativas relacionadas coa transición climática e o Pacto Verde Europeo dirixidas a afrontar un necesario escenario de descarbonización. Os fondos vinculados ao Plan de Recuperación e Resiliencia (Next Generation) proporcionarán un apoio moi necesario para poder acadar estes obxectivos en materia de loita contra o cambio climático.
  - A ordenación das producións forestais, co fin de acadar un aproveitamento economicamente rendible, socialmente beneficioso e medioambientalmente respectuoso.
  - O fomento de liñas de agrupacións de propietarios forestais, compostas dun número de persoas propietarias suficientes para que as superficies agrupadas sexan obxecto dunha xestión forestal sustentable.
  - O apoio á boa gobernanza de propiedades colectivas, sexan montes de varas ou montes veciñais en man común, mediante o fomento á xestión profesionalizada e o fomento da delimitación (esbozos, deslindes, avinzas) que conduzan a consolidar este tipo de propiedades que afectan a preto dun terzo dos terreos forestais de Galicia.
  - O fomento de investimentos en materia de restauración forestal e silvicultura, entendendo que ditas actuacións supoñen unha fonte continuada de emprego no rural, un aumento do valor engadido das producións e unha medida directamente dirixida cara a prevención fronte a incendios forestais e á loita contra o abandono do rural.
  - O fortalecemento das liñas dirixidas a manter e conservar a saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais, con especial atención ao estado fitosanitario dos nosos bosques.
  - A creación e mellora das empresas de comercialización e transformación de produtos forestais.
  - A valoración e unha correcta xestión do monte en todas as súas funcionalidades e producións, dentro do contexto da loita contra o cambio climático.
  - A mellora e o aumento da produción dos materiais forestais de reprodución.
  - O control e seguimento do estado de saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais.
  - A consolidación de masas de alta produtividade forestal.

- O fomento da aplicación de modelos silvícolas dirixidos á obtención de madeira de serra en quedas máis longas; para a consolidación e expansión de rexenerados naturais de frondosas.
- A recuperación do potencial forestal afectado por incendios e outras catástrofes naturais.
- O fomento das producións alternativas do monte, como o aproveitamento enerxético da biomasa forestal, o fomento da produción de castañas, cogomelos e outros froitos do monte, así como a recuperación de soutos de castiñeiros tradicionais.
- A creación e mellora de empresas de aproveitamentos forestais e o fomento da certificación forestal.
- Crear sistemas de prevención de incendios mediante a implantación de zonas de pastoreo en MVMC.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Os investimentos orzamentarios deste programa dirixiranse principalmente aos seguintes colectivos:

- As persoas titulares de terreos forestais privados, entendendo por titular tanto a propietarios como a arrendatarios ou xestores, así como os silvicultores e silvicultoras forestais, especialmente aqueles que posúen superficies forestais de pequeno tamaño, urxíndolles para que se acollan a sistemas de xestión agrupada.
- Os titulares das agrupacións de propietarios forestais.
- As comunidades titulares de montes veciñais en man común.
- Os representantes de montes de varas, abertais, de voces, de vocerío ou de fabeo e outros donos privados de parcelas forestais.
- Os concellos e entidades locais menores titulares de montes.
- As persoas titulares de terreos forestais que posúan contratos administrativos coa Xunta de Galicia para a reforestación, xestión e levanza dos seus predios.
- As empresas do sector forestal, especialmente pemes, microempresas e pequenas e medianas empresas, promovendo o mantemento dos empregos que están a xerar, mellorando as súas estruturas e incrementando a súa competitividade nos mercados.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Galicia conta cunha superficie forestal de 2.000.000 ha, das que 1.424.094 ha son de monte arborado (segundo os datos do cuarto inventario forestal nacional) que alberga un volume global de madeira de 192 millóns de metros cúbicos e un volume unitario de 135,46 m<sup>3</sup>/Ha, moi superior á media estatal.

Esta superficie xera o 22 % do valor produtivo da superficie forestal española, o 7 % do valor recreativo e o 10 % do valor ambiental. Con datos de 2010 o sector achega o 1,88 % do VAB de Galicia. O noso monte está a producir cada ano máis de 12 millóns de novos metros cúbicos, o que significa que 1 hectárea de monte galego pode acadar un crecemento anual superior aos 25 metros cúbicos de madeira.

A produción de madeira, con 9,5 millóns de metros cúbicos anuais (a mesma cantidade que en todo Reino Unido ou que Italia e Bélxica xuntas), é a principal achega económica do sector forestal, seguido pola fabricación de mobles e de papel. Cunha estrutura de 600 empresas industriais e comercializadoras e 2.400 autónomos, o sector proporciona máis de 25.000 empregos directos, incluíndo produción e transformación. O 70% das empresas aséntase en poboacións de menos de 5.000 habitantes, de xeito que se converten en fonte de fixación de poboación no medio rural. Estes datos xustifican o valor estratéxico do sector forestal galego.

Doutra banda cómpre lembrar que a facturación conxunta de industria de transformación da madeira en Galicia supera os 2.200 millóns de euros anuais, encabezando o emprego industrial da nosa Comunidade cun 12%, fronte ao 10% do sector da automoción ou 9% do sector téxtil. Máis aló de salientar que a actividade da industria forestal e da madeira galega está a xerar o 3,5% do Produto Interior Bruto galego.

Na actualidade os montes galegos, independentemente da especie que alberguen, almacenan máis de 93,8 millóns de toneladas de carbono. Esta inxente cantidade de carbono pon de relevo o importante rol que teñen os nosos bosques non só para xerar rendas as súas lexítimas persoas propietarias senón tamén para que Galicia poida afrontar os seus compromisos adquiridos no protocolo de Kyoto.

Pero neste contexto tan relevante, Galicia non está a obter os beneficios sociais, económicos, paisaxísticos e medioambientais que o seu potencial ofrece. Constátase a persistencia de problemas estruturais relacionados esencialmente coa distribución e propiedade da superficie forestal e coa escasa dimensión da industria e a súa orientación fundamental cara a actividade de primeira transformación.

Actualmente máis de 600.000 propietarios particulares posúen superficies non maiores á hectárea e estas están divididas a súa vez en 6-8 parcelas diferentes. Aínda que de forma continuada se está a dar prioridade nas liñas públicas de fomento a aqueles donos forestais que se agrupen, ou que xa estean agrupados.

O sector forestal galego adoece de importantes problemas como son a xa citada estrutura da propiedade caracterizada polo minifundio, ou os incendios forestais dos que se ben nos últimos anos reducíronse en número e superficie queimada, existe un risco cada vez maior de que se produzan grandes incendios agravados polo abandono do rural e aos cada vez máis frecuentes catástrofes naturais (episodios de ventos intensos ou de choivas torrenciais), é necesario manter liñas de axuda dirixidas reforzar o potencial forestal dos montes galegos e mellorar a súa resiliencia.

cia fronte a catástrofes naturais ou fronte a situacións económicas como a recente crise, tanto nos seus aspectos medioambientais, como nos produtivos. Para isto desenvolveranse actuacións de silvicultura preventiva, de loita integrada contra pragas e enfermidades, de fomento da ordeación forestal e da diversificación das producións forestais ademais da madeira, como os pastos, os froitos como a castaña, os cogomelos ou as cortizas.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O marco principal de regulamente que rexe nas actuacións comprendidas no programa 713B é o seguinte:

- En materia de fondos FEADER o Regulamento (CE) 1305/2013 do Parlamento Europeo e o Consello e o Regulamento delegado (CE) 807/2014 da Comisión e demais normativa de desenvolvemento.
- Lei 43/2003, do 21 de novembro, básica de montes e posteriores modificacións (Lei 10/2006 do 28 de abril e Lei 21/2015, do 20 de xullo).
- Lei 7/2012, de 28 de xuño, de montes de Galicia, así como a súa normativa de desenvolvemento.
- Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia.
- O Regulamento para a aplicación da Lei 5/1977, do 4 de xaneiro, de Fomento de Producción Forestal, publicado no BOE o 12 de xuño de 1978.
- Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, e as súas modificacións.
- Decreto 45/2011, do 10 de marzo, polo que se regula o fomento das agrupacións de propietarios forestais, os requisitos e cualificación das sociedades de fomento forestal e a creación do seu rexistro.
- Lei 45/2007, de 13 de decembro, para o desenvolvemento rural sostible.
- Real Decreto 752/2010, de 4 de xuño, polo que se aproba o primeiro programa de desenvolvemento rural sostible para o período 2010-2014 en aplicación da Lei 45/2007, de 13 de decembro, para o desenvolvemento rural sostible.
- Regulamento do Parlamento Europeo e do Consello polo que se establecen normas en relación coa axuda aos plans estratéxicos que deben elaborar os Estados membros no marco da política agrícola común (plans estratéxicos da PAC), financiada con cargo ao Fondo Europeo Agrícola de Garantía (FEAGA) e ao Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader), e polo que se derroga o Regulamento (UE) n.º 1305/2013 do Parlamento Europeo e do Consello e o Regulamento (UE) n.º 1307/2013 do Parlamento Europeo e do Consello.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

As principais finalidades do presente programa serán:

- Asumir a transición climática que os novos fondos (Next Generation), ligados ao Plan de Recuperación e Resiliencia, van a esixir.
- Impulsar o instrumento básico de planificación forestal, o novo Plan Forestal de Galicia 2021-2040 “Cara á neutralidade carbónica”, para a execución da política forestal.
- Abordar a planificación de ordenación dos recursos forestais de cara a integrala no marco da ordenación do territorio, conseguindo, deste xeito, que a planificación e xestión forestal se conecten co decisivo ámbito da ordenación territorial.
- Seguir a despregar unha estratexia de dixitalización e descarbonización (D&D), favorecendo o acceso público á información forestal (estatística forestal), e afondando no coñecemento detallado e continuado do recurso forestal (Inventario forestal continuo de Galicia -IFCG): a única forma de tomar decisións correctas en materia de políticas públicas é tendo información precisa e actualizada.
- Establecer e revisar os modelos silvícolas e de xestión forestal así como os referentes de boas prácticas, para a ordenación e o aproveitamento sustentable dos montes, garantindo que non se poña en perigo a persistencia dos ecosistemas e se manteña a capacidade produtiva dos montes.
- Mellorar a contribución do monte galego á conservación da natureza, á biodiversidade e ao patrimonio natural galego dos recursos xenéticos forestais, así como a prestación doutros servizos ecosistémicos relacionados co cambio climático e as enerxías renovables.
- Baixo o principio “conservar xestionando activamente” establecer un conxunto de iniciativas e programas dirixidos á xestión activa de masas de frondosas caducifolias.
- Fomentar a agrupación de propietarios forestais con sistemas de xestión forestal conxunta co fin de acadar unha explotación económica rendible e sostible dos aproveitamentos forestais e a comercialización das producións forestais.
- Promover a boa gobernanza das comunidades de montes veciñais en man común (CMVMC).
- Impulsar e promover a certificación da xestión forestal sustentable mediante sistemas internacionalmente recoñecidos ou validados polas correspondentes entidades de normalización.
- Incrementar a rendibilidade das explotacións forestais dos silvicultores. Afondar no desenvolvemento do status de “silvicultor activo”.
- Aumentar o valor primario e engadido dos produtos forestais a través da implantación, mantemento e mellora dos soutos de castiñeiro destinados á produción de froito.

- Fomentar e manter o emprego do sector forestal mediante actuacións de forestación e silvicultura, que ademais de valorizar os produtos do monte supoñan unha medida preventiva para diminuír o risco de incendios forestais.
- Fomentar a recuperación dos soutos de castiñeiro tradicionais.
- Restauración, conservación e mellora da cuberta vexetal protectora e a ampliación da superficie arborada mediante a restauración hidrolóxico-forestal, tendo cabida dentro deste concepto accións tales como repoboacións forestais protectoras, corrección de canles torrenciais e traballos de conservación e mellora da cuberta vexetal.
- Continuar a fortalecer as liñas dirixidas a manter e conservar a saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais, con especial atención ao estado fitosanitario dos nosos bosques mediante o seguimento, detección e actuación, de ser necesario, fronte a pragas e doenzas que están a minorar e incluso danar gravemente o potencial forestal de determinadas áreas de montes galegos. Actuacións concretas en materia de resiliencia e vitalidade dos ecosistemas forestais e na adaptación dos bosques a previsibles alteracións climáticas.
- Impulsar os aproveitamentos forestais en montes de xestión privada, habilitando procedementos áxiles para a tramitación das autorizacións, necesarias así como para o cumprimento das obrigas en materia da legalidade da madeira e produtos baseados en madeira.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións ( programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	X
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

## BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

As mulleres rurais galegas veñen experimentando cambios importantes na súa calidade de vida pero aínda así, seguen a experimentar unha situación de desigualdade derivada da situación demográfica do medio rural (despoboación e dispersión que dificultan, por exemplo, a conciliación), das especiais características económicas e do tecido industrial do rural e das diferenzas na participación laboral de mulleres e homes. Desde a Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal estudárase a adopción de medidas para fomentar a integración das mulleres no mercado laboral.

## IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	



## IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

O programa está dirixido a todos os beneficiarios potenciais, sen preferencia por cuestión de xénero, agás no caso das axudas aos investimentos en tecnoloxías forestais, procesamento, mobilización e comercialización de produtos forestais, cofinanciadas co Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader), nas que se va a priorizar ás empresas con mulleres xerentes.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal.

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias.

### III.1.12. PROGRAMA 713C - *IMPLANTACIÓN DE SISTEMAS PRODUTIVOS AGRARIOS SUSTENTABLES*

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A produción agropecuaria representa o activo principal da actividade económica rural, medida tanto en PIB como en emprego. Neste sentido resulta un elemento clave na fixación da poboación no medio rural.

A produción agropecuaria moderna require da aplicación de enfoques sustentables orientados á produción de alimentos de calidade diferenciada que satisfagan a demanda dun mercado plural, esixente e competitivo. Por outra parte, a potenciación das producións alternativas a pequena escala é básica para apoiar a diversificación das actividades agropecuarias e ofrecer a posibilidade de obtención de rendas complementarias a agricultores a tempo parcial. O desenvolvemento das producións alternativas debe axustarse ás potencialidades particulares das distintas áreas territoriais e ao aproveitamento dos recursos xenéticos autóctonos. Ademais, resulta fundamental arbitrar medidas que melloren a produtividade da nosa gandería.

Neste marco, é necesario fomentar o control leiteiro, para avaliar a calidade produtiva dos animais, e promocionar a mellora xenética, como sistema básico para incrementar a rendibilidade das explotacións, así como fomentar a utilización dos recursos zootécnicos autóctonos.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

As actuacións no marco deste programa apuntan como beneficiarias últimas ás persoas agricultoras ou gandeiras galegas con actividade produtiva a tempo completo ou parcial. Tamén se establecen medidas de colaboración con centros públicos de investigación.

As medidas de apoio canalízanse fundamentalmente en colaboración coas asociacións de gandeiras e gandeiros, que se converten en catalizadores e protagonistas do proceso de consolidación económica da gandería.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A gandería galega está atravesando por momentos de extraordinaria dificultade. A situación conxuntural de crise económica afecta especialmente a sectores que, aínda sendo artífices de produtos de alta calidade, adocен de carencias estruturais importantes, en termos de dimensión económica, e non dispoñen dunha capacidade real de incidencia nos mercados: por unha parte, as persoas gandeiras vense sometidos á alza dos prezos dos INPUT que precisan; por outra, non son quen de participar activamente na fixación dos prezos dos produtos que facturan. Esta situación, que se mantén nos últimos anos, deriva nunha importante redución no número de explotacións gandeiras e nun envellecemento da poboación activa agraria, ante a ausencia dunha renovación xeracional efectiva. Esta circunstancia repercute de xeito directo no fenómeno de despoboamento do rural.

A produción de vacún de Galicia, tanto en leite como en carne, son un referente no conxunto do Estado. Os recursos zootécnicos autóctonos están a acadar unha estima no mercado que cómpre auspiciar. O incremento dos censos das autóctonas galegas constatados nos últimos anos dan fe do éxito da política emprendida de apoio á promoción da calidade e á diferenciación comercial. Cómpre abondar nesta estratexia.

Por outra parte, o sector vitivinícola estase convertendo nun eixo produtivo de primeira orde na economía agraria galega. Constátase unha crecente vontade de adaptación das explotacións ás novas variedades que demanda o mercado ou de reestruturación do seu potencial produtivo para acadar unha dimensión axeitada aos seus dereitos de produción.

A conservación de recursos xenéticos autóctonos é unha prioridade, é imprescindible a inclusión destes recursos xenéticos agrícolas autóctonos en sistemas de produción de calidade compatibles co medio ambiente de cara a mellorar a súa conservación, caracterización e avaliación dentro dos recursos do sector agrario galego.

---

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

En tanto que Galicia ten competencias exclusivas en materia de agricultura, o marco normativo responde ás esixencias comunitarias en materia de axudas de estado e aos condicionantes da normativa sectorial estatal de carácter básico.

Con efectos económicos, este programa finánciase con fondos finalistas do Estado, con fondos propios da Comunidade Autónoma, con fondos Feader, con fondos Feaga e con fondos do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O programa pretende incrementar o valor e a rendibilidade das producións agrícolas e gandeiras e recuperar as razas gandeiras tradicionais e os recursos fitoxenéticos autóctonos, permitindo a implantación de sistemas de produción sustentables.

A estratexia do programa concrétase nos seguintes plans e accións:

- Programa de recuperación, conservación e fomento de recursos zootenéticos autóctonos gandeiros e a súa valorización nas producións ecolóxicas e de calidade e no aproveitamento de superficies infrautilizadas. O programa desenvolverase coa colaboración das entidades de criadoras/es mediante dúas vertentes: programa de consolidación e diversificación xenética da raza Rubia Galega, e; programa de conservación e recuperación das razas autóctonas galegas en perigo de extinción.
- Programas de aseguramento da calidade e o seguimento da produción leiteira. Vincularanse as actuacións en materia de calidade coa utilización eficiente da ferramenta Letra Q, co obxectivo inequívoco de mellorar a rendibilidade das explotacións participantes no programa e de transmitirle ao consumidor final a garantía de calidade que demanda.
- Programa de mellora xenética do frisón galego, coa colaboración das ganderías galegas e de Xenética Fontao.
- Potenciación da diferenciación comercial dos produtos gandeiros.
- Reestruturación e reconversión de viñedo.
- Realización de ensaios de avaliación de variedades agronómicas.
- Conservación de recursos fitoxenéticos e impulso do emprego de castes autóctonas.
- Fomento e control da implantación da marca de garantía Leite de Pastoreo de Galicia
- Fomento da recría de animais de alto valor xenético mediante concursos e poxas

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias

### III.1.13. PROGRAMA 713D - MELLORA DA CALIDADE NA PRODUCCIÓN AGROALIMENTARIA

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Malia o prestixio que os produtos agroalimentarios de Galicia teñen nos mercados e entre os consumidores, o sector produtor agrario ten importantes carencias e dificultades estruturais que lles dificulta o acceso aos mercados. A pequena dimensión empresarial e a falta de integración son os factores que mais limitan o seu acceso aos mercados nacionais e internacionais dunha forma competitiva. Por iso é fundamental desenvolver actuacións para promover a comercialización dos produtos agroalimentarios galegos, actuacións que se basearán fundamentalmente na defensa do prestixio da produción agroalimentaria de Galicia, na promoción dos produtos de calidade e no aumento da cota de participación destes produtos no conxunto da produción alimentaria galega.

---

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Produtores, industrias e entidades asociativas e colectivas do sector agrícola, gandeiro e alimentario.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A situación de partida caracterízase por:

- Unhas boas condicións para determinadas producións agrarias nun marco de importantes deficiencias estruturais especialmente causadas pola pequena dimensión tanto das explotacións (produtores) como da industria transformadora e empresas comercializadoras.
- O prestixio nos mercados agroalimentarios e entre os consumidores pola calidade das materias primas.
- Unha serie de produtos inscritos xa no rexistro europeo de produtos de calidade agroalimentarios, e outros con posibilidades de ser tramitados.

Estes son os elementos que fan que a estratexia da diferenciación e a certificación da calidade dos produtos agroalimentarios ante os consumidores sexa básica para a subsistencia dos sectores agrícola e gandeiro, visualizando as pequenas producións, moitas delas artesanais, que doutra forma terían difícil acceso ao mercado.

A meirande parte dos indicativos de calidade afectan a territorios do rural con importantes problemas de despoboamento, por iso, a potenciación das denominacións de calidade incide directamente na fixación da poboación destas zonas, na medida en que favorece a actividade económica e o mantemento e xeración de emprego nesas áreas.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Normativa de calidade diferenciada, DOP, IXP e outras figuras de calidade, en normativa xeral sobre calidade comercial alimentaria.
- Liñas de apoio á calidade alimentaria no marco do PDR 2014/2020.
- Liñas de apoio ao sector do viño no marco do Programa de apoio do sector vitivinícola español para o período 2019 a 2023 e do Plan Estratéxico da PAC 2023-2027, financiados polo Feaga.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O sistema de protección dos produtos de calidade a través de denominacións de orixe e indicacións xeográficas protexidas e doutras figuras de protección da calidade como os produtos da artesanía alimentaria, a agricultura ecolóxica ou a produción integrada, obrigan ou favorecen que estes produtos se elaboren e transformen na súa área tradicional de procedencia, case sempre zonas rurais, co que o valor engadido xerado queda nese territorio. Estas producións, ademais, melloran as rendas obtidas xa que estes produtos adoitan acadar mellores prezos no mercado.

Velar polo prestixio das denominacións xeográficas de calidade, polo cumprimento das súas disposicións normativas, de que se apliquen os sistemas de control necesarios para garantir a calidade e a orixe dos produtos certificados, precisa de medidas de apoio aos consellos reguladores para o seu desenvolvemento, especialmente no caso dos primeiros anos da súa posta en marcha.

Outra das prioridades estratéxicas do escenario económico actual é a necesidade de abrir novos mercados e para isto establécense liñas de apoio á accións de promoción e comercialización, en particular no sector do viño, realizadas por empresas individuais ou conxuntas dirixidas á apertura de mercados nacionais e internacionais.

Así mesmo, co obxecto de mellorar o rendemento global das empresas do sector vitivinícola e a súa adaptación ás demandas do mercado, así como a aumentar a súa competitividade, establécense medidas de apoio financeiro aos investimentos en instalacións de transformación e infraestrutura vinícola, así como a estruturas e instrumentos de comercialización.

Actividades:

- Apoio a apertura de novos mercados para as empresas agrarias e alimentarias favorecendo a súa presenza en feiras profesionais de carácter nacional e internacional, tanto con actuacións conxuntas coordinadas pola consellería como co apoio ás accións individuais
- Realización de actividades de información e promoción de produtos agroalimentarios galegos con calidade diferenciada.
- Apoio aos investimentos no sector do viño e no control e a mellora da calidade dos produtos agrarios.
- Apoio á participación de produtores en programas de calidade diferenciada.
- Programa de promoción dos viños galegos en países de fóra da Unión Europea.
- Apoio á mellora dos mercados agrarios.
- Apoio ás entidades asociativas para a mellora da comercialización das súas producións.
- Preparación, organización e execución de xornadas técnicas e estudos sobre a comercialización dos produtos agrarios e agroalimentarios galegos.

- Apoio financeiro ao funcionamento dos consellos reguladores das denominacións de calidade (denominacións de orixe, indicacións xeográficas e agricultura ecolóxica).
- Execución de actividades relacionadas co control do cumprimento dos requisitos legais sobre calidade comercial da produción alimentaria.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Aínda que os beneficiarios directos deste programa son fundamentalmente consellos reguladores, asociacións sen ánimo de lucro e empresas agroalimentarias, os beneficiarios finais son os produtores e produtoras de produtos agroalimentarios galegos e, en particular, os de produtos de calidade amparados por denominacións de orixe, indicacións xeográficas protexidas e produtos ecolóxicos, na medida en que do que se trata é de mellorar a comercialización destes produtos. Non se conta con datos específicos desagregados por xénero sobre a titularidade destas explotacións, aínda que o seu elevado número, próximo aos 30.000, fai supoñer que son unha mostra representativa do total de explotacións agropecuarias galegas, polo que a porcentaxe de mulleres titulares será similar á total e as medidas de fomento destas producións afectarán positivamente a todas, sen que sexa factible establecer fórmulas de discriminación positiva dado o carácter indirecto do apoio.

Porén, entre as actividades que se financian neste programa son de gran incidencia as relacionadas con campañas de promoción dos produtos agroalimentarios de calidade. É frecuente que nas campañas publicitarias de calquera ben de consumo se utilicen estereotipos que asignan roles diferenciados aos homes e ás mulleres. Nas accións promocionais realizadas con financiamento deste programa velarase porque isto non suceda, de xeito que se transmita unha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade.

## IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.

Revisión das accións de divulgación dos beneficiarios de axudas para evitar calquera mensaxe sexista.



## PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.

Conseguir que ningunha acción publicitaria relativa aos produtos agroalimentarios financiada con este programa poida ter mensaxes discriminatorios para as mulleres.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandería, Agricultura e Industrias Agroalimentarias  
Axencia Galega da Calidade Alimentaria

#### *III.1.14. PROGRAMA 713E - BENESTAR ANIMAL E SANIDADE VEXETAL*

##### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

As persoas consumidoras esixen unha produción alimentaria de calidade, respectuosa co medio ambiente e co benestar animal, e suxeita a un sistema de control e trazabilidade. A Unión Europea está trasladando esta demanda da cidadanía á lexislación comunitaria en todas as súas vertentes produtivas, sanitarias, económicas, ambientais e sociais, de tal xeito que os requirimentos en materia de seguridade alimentaria se convirten en referencias de obrigado cumprimento. Por outra parte, a sanidade animal non só implica garantir a seguridade alimentaria, senón que resulta un elemento básico tanto na defensa da saúde pública como na rendibilidade das producións gandeiras.

Co fin de obter alimentos seguros, protexer a saúde pública fronte a enfermidades zoolóxicas e promover un sistema agrario sustentable, cómpre garantir un nivel axeitado de protección da sanidade animal entendida amplamente (identificación de explotacións e animais, programas de control e erradicación de enfermidades, etc.) e da cadea alimentaria (residuos, hixiene da produción primaria, calidade do leite cru, xestión de subprodutos, pensos, etc.)

Un dos principios nos que se basea a política da UE é que non se deben causar aos animais danos ou sufrimentos innecesarios. Isto desenvólvese nunhas normas sobre o benestar dos animais que establecen as condicións nas que se poden criar as galiñas, os porcos, as vacas, así como as restantes especies de animais destinados á produción e nas que se poden transportar e sacrificar estes animais.

O programa trata de incrementar a rendibilidade das explotacións mediante a loita contra os axentes nocivos, o control da calidade e a seguridade alimentaria das producións e reducindo ao mínimo o seu impacto no medio de tal xeito que sexan debidamente tratados os residuos e se garanta unha calidade sanitaria para as persoas consumidoras. Sendo o subsector gandeiro o primeiro aporte á produción final agraria galega, razóns de tipo socioeconómico e sanitario obrigan a poñer en marcha programas que permitan diminuír as perdas económicas causadas polas enfermidades animais, protexendo a saúde pública e evitando a transmisión destas enfermidades, tanto ás persoas que conviven cos animais como ás consumidoras e consumidores dos produtos de orixe animal. O obxectivo final é acreditar o estado sanitario da totalidade da cabana de vacún, ovino e cabrún e a extensión dos programas sanitarios ao porcino, aves, sector apícola e visóns.

Neste contexto, resulta fundamental manter as explotacións gandeiras libres das enfermidades que se consideran erradicadas en Galicia, ou detectalas precocemente se apareceran, para tomar as medidas de control necesarias e, ao mesmo tempo, rematar a erradicación daquelas enfermidades animais obxecto de control oficial que aínda persisten na nosa gandería.

Por outra banda, é necesario reforzar os programas sanitarios desenvolto polas agrupacións de defensa sanitaria gandeiras e incrementar o número de explotacións integradas nelas, como vía fundamental para o control doutras enfermidades que afectan económica e comercialmente ás nosas ganderías.

A sanidade vexetal constitúe igualmente un eixe fundamental na política sanitaria agraria. A prevención das pragas vexetais por medio das campañas de prospección obrigatoria e a loita contra pragas coa destrución do material vexetal afectado conforman o primeiro grupo de accións, que se completa co apoio ás agrupacións de produtores para obter servizos de asesoramento cara a sistemas agrarios sustentábeis na mellora da sanidade dos seus cultivos e no cumprimento e certificación dos estándares existentes.

Nos últimos anos en Galicia, tense detectada a aparición de pragas de declaración obrigatoria, coñecidas como pragas de corentena, contra as que é obrigatoria tomar medidas para impedir a súa entrada no territorio da Unión Europea e a súa completa erradicación. Segundo a lexislación comunitaria e nacional, supón a toma de medidas relacionadas en Decisións comunitarias, Reais decretos e Plans de continxencia que é obrigatoria aplicar naquelas zonas nas que se ten detectadas e que supón un reto para os servizos oficiais de sanidade vexetal que teñen que velar polo cumprimento das mesmas e evitar a propagación a outras zonas do territorio nacional ou mesos comunitario. As pragas máis destacadas son as que afectan á pataca, ao kiwi ou aos cítricos, así como ás palmeiras.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

As actuacións no marco deste programa apuntan como beneficiarias últimas ás persoas agricultoras e gandeiras galegas con actividade produtiva a tempo completo ou parcial.

As medidas de apoio canalízanse fundamentalmente en colaboración coas asociacións de produtoras/es, que se converten en catalizadores e protagonistas do proceso de consolidación económica da gandería.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

O notable éxito da evolución da sanidade animal de Galicia demostra a eficacia dos criterios aplicados de maneira continuada nos últimos anos.

Os programas obrigatorios de erradicación, loita e control de enfermidades animais no gando bovino (tuberculose e brucelose bovina) permitiron diminuír a incidencia destas enfermidades a uns límites próximos a valores de erradicación. Así, Galicia xa foi declarada rexión libre da brucelose bovina no ano 2016, e ven de ser declarada libre da tuberculose bovina a finais do ano 2021. Igualmente, as prevalencias de brucelose ovina e cabrúa permitiron acadar a declaración de Galicia como rexión libre desta enfermidade xa no ano 2013. Nesta mesma liña flúen a práctica totalidade dos programas sanitarios en vigor: erradicáronse as encefalopatías esponxiformes bovinas e ovinas e cabrúas; Galicia é libre de Leucose Enzoótica Bovina e Perineumonía Bovina; e tamén é libre da enfermidade de Aujeszky porcina. Estas circunstancias colocan á sanidade animal galega nun status referencial no ámbito estatal, que compre perpetuar e sistematizar en modelos epidemiolóxicos baseados na prevención. E, ao mesmo tempo, resulta fundamental establecer sistemas de vixilancia e detección precoz respecto a enfermidades que aínda non afectaron á nosa comunidade, pero que terían unha enorme repercusión económica se apareceran (peste porcina, influenza aviaria...).

De feito, no marco destes sistemas de vixilancia, no ano 2023 detectáronse en Galicia casos de lingua azul e de enfermidade hemorráxica epizoótica (EHE), procesos que levan tempo afectando ás cabanas gandeiras doutras Comunidades. Tanto no caso da lingua azul, no que a normativa esixe a vacinación das especies sensibles (bovino e ovino), como no caso da EHE, compre a administración adopte todas aquelas medidas necesarias para erradicar canto antes estas enfermidades, e minimizar o seu impacto no noso sector gandeiro.

Sen embargo, as explotacións que desenvolven programas sanitarios voluntarios a través das agrupacións de gandeiros son aínda escasas, cando se considera que a situación sanitaria respecto ás enfermidades animais que abordan será fundamental no futuro para evitar trabas comerciais, ademais da importancia das notables perdas económicas que provocan no sector.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

En tanto que Galicia ten competencias exclusivas en materia de gandería, o marco normativo responde ás esixencias comunitarias en materia de axudas de estado e aos condicionantes da

normativa sectorial comunitaria e estatal de carácter básico, así como tamén ao marco normativo comunitario e estatal de sanidade vexetal e de seguridade alimentaria.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

No eido da gandería, o programa pretende consolidar o estado sanitario da cabana gandeira galega e estender os programas sanitarios voluntarios, sendo as principais liñas de actuación o desenvolvemento dos programas sanitarios obrigatorios e o fortalecemento das agrupacións de defensa sanitaria gandeiras.

No marco da sanidade vexetal, o programa pretende previr e, no seu caso, loitar contra as pragas vexetais e apoiar ás agrupacións de produtores na mellora da sanidade dos seus cultivos e no cumprimento e certificación dos estándares existentes.

A estratexia do programa materialízase nas seguintes accións:

- Execución de programas obrigatorios de erradicación, loita, vixilancia e control de enfermidades animais (tuberculose e brucelose bovina) que teñen como base a normativa estatal enmarcada en programas para cada estado aprobados pola Unión Europea.
- Programa de erradicación e vixilancia da brucelose ovina e cabrúa.
- Programa de vixilancia da Leucose Enzoótica Bovina e da Perineumonía Contaxiosa Bovina.
- Programas de vixilancia, control e erradicación das encefalopatías esponxiformes transmisibles (EETs), EEB, Scrapie: neste proxecto de loita e control sanitario das encefalopatías inclúense os gastos derivados dos labores de diagnóstico, do seguro da calidade inspectora nas explotacións gandeiras e das axudas ao sector por sacrificio e destrución de animais e os seus produtos.
- Plan sanitario do sector porcino e programa de control e erradicación da enfermidade de Aujeszky.
- Plan sanitario avícola: plan de control e erradicación de salmoneloses aviares, plan de vixilancia e control da influenza aviar.
- Plan de vixilancia da Febre do Nilo Occidental.
- Programa de loita contra as enfermidades apícolas: enmarcado no Programa nacional de axudas á apicultura desenvolvido mediante un Real decreto estatal en aplicación do previsto no correspondente regulamento comunitario que recolle as distintas liñas de axuda a este sector cofinanciadas con fondos Feaga.
- Programa de vixilancia e erradicación da Lingua Azul, neste caso coa vacinación dos animais das especies susceptibles (bovino e ovino) na zona restrinxida delimitada polos focos deste enfermidade detectados.
- Plan de vixilancia e control da Enfermidade Hemorráxica Epizoótica.

- Programas sanitarios facultativos: impulso, adaptación normativa e consolidación das agrupacións de defensa sanitaria gandeira en Galicia (ADSG) co obxecto de acadar niveis sanitarios superiores aos esixidos polos programas obrigatorios.
- Plan de vixilancia sanitaria na fauna silvestre, pola súa repercusión na sanidade dos animais de produción.
- Programa de vixilancia entomolóxica na comunidade autónoma de Galicia, destinado ao coñecemento da presenza de vectores transmisores de enfermidades animais e humanas.
- Plans de control da aplicación da normativa de benestar dos animais.
- Implementación da estrutura e medios necesarios nos servizos veterinarios oficiais para optimizar os procedementos de inspección e afrontar situacións de alertas sanitarias.
- Control da seguridade alimentaria das producións gandeiras mediante o mantemento dos programas actuais de alimentación animal, PNIR, medicamento veterinario, control de subprodutos de orixe animal, inspección da calidade do leite cru nas explotacións e a aplicación da normativa europea de hixiene.
- Estruturación, dentro dos servizos veterinarios oficiais, dunha Rede de epidemio-vixilancia que poña en valor a información dos programas sanitarios en funcionamento e que reduza o tempo que os produtores dedican a cumprimentar rexistros e declaracións oficiais.
- Adaptación das explotacións ás novas normas comunitarias de sanidade animal e de rastrexo das producións.
- Medidas para o fomento de métodos de produción compatibles co medio ambiente, como a agricultura e gandería ecolóxica, coa protección das persoas consumidoras e co obxectivo de facilitar o mantemento das rendas das produtoras e os produtores, asegurando a conservación do espazo natural. Para isto cómpre o desenvolvemento dun marco normativo que favoreza a obtención dun produto de calidade sanitaria, diferenciada en zonas determinadas (etiqueta de control de calidade de “produción integrada” ou “agricultura ecolóxica”).
- Prevención e loita contra pragas dos diferentes organismos nocivos para os vexetais.
- Programas de vixilancia, control e erradicación das pragas de corentena de declaración obrigatoria producidas por *Bursaphelenchus xylophilus*, *Epitrix*, *Tecia Solanovora*, *Trioza eritreae*, *Pseudomona Siryngae* e *Arvicola Scherman*.
- Control de residuos nas producións vexetais.
- Revisión da maquinaria fitosanitaria.
- Posta en marcha dunha unidade móbil de atención no rural que realice funcións propias dunha oficina agraria comarcal.
- Programa de hixiene da produción primaria agraria

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias

#### III.1.15. PROGRAMA 713F - REGULACIÓN DAS PRODUCIÓNS AGRARIAS E APOIO Á RENDA DOS AGRICULTORES

##### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O programa 713F ten por obxecto a realización das accións previstas nos diversos réximes de apoio establecidos na Política Agraria Común (PAC), no marco da reforma do PE PAC 23-27.

No marco da PE PAC 23-27 tense instrumentado un novo modelo de axudas directas da Política Agrícola Común que veu a substituír ao modelo do denominado pagamento básico. O modelo artículase en torno á axuda básica á renda (apoio á renda do agricultor activo baseado en dereitos de pago que se deben activar sobre unha superficie admisible), o pago redistributivo da axuda básica, os ecorreximenes (pago por realizar prácticas beneficiosas para o clima e o medio ambiente), pago a persoas agricultoras mozas e outros pagos acoplados.

As principais actuacións que se realicen son as seguintes:

- Pagamentos desacoplados da produción (axuda básica á renda, pago redistributivo, ecorreximenes e pago a persoas agricultoras mozas).

- Pagamentos acoplados á produción no sector lácteo e cárnico.
- A concesión dunha axuda para a subministración ao alumnado de centros escolares de leite de determinados produtos lácteos transformados e de froitas e verduras.
- Apoiar á sociedade instrumental do organismo, dotándoa dos medios necesarios para o cumprimento da finalidade que teña encomendada.
- Novas políticas públicas para un mercado de traballo dinámico, resiliente e inclusivo, emprego xove, ao abeiro do Mecanismo de Recuperación e Resilencia 2021-2026.
- Os pagamentos directos permiten estabilizar a renda dos agricultores así como compensalos pola prestación de servizos públicos dun valor moi elevado: benestar dos animais, protección do medio ambiente, produtos alimenticios de calidade etc.
- Este servizos adquiren maior relevancia nun contexto no que as normas europeas configúranse como as máis estritas. Así, permiten aos agricultores europeos competir cos de terceiros países e atender ás demandas cada vez máis esixentes dos consumidores españois.
- Axudas complementarias ao sector cárnico, sobre todo en especiais dificultades económicas, como a orixinada polo conflito bélico en Ucraína.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Agricultores e agricultoras, gandeiros e gandeiras, alumnado de centros escolares no referente ao consumo de leite e froitas.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Os réximes de axudas previstos na Política Agrícola Común (PAC) prevén as axudas directas á renda, para contribuír á mellora do nivel de vida da poboación agraria, así como ao mantemento do tecido socioeconómico das zonas rurais. Aínda que estas axudas alcanzan no sector agrario galego unha magnitude relativa inferior á media europea e estatal, a súa adecuada implementación e xestión ten unha incidencia crecente na renda das persoas agricultoras galegas e na estabilización dos ingresos en períodos de especial volatilidade.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

No marco do Regulamento (UE) nº 2021/2115 do Parlamento Europeo e o Consello, no que se establecen normas en relación coa axuda aos Plans Estratéxicos que deben elaborar os Estados membros no marco da PAC, financiada con cargo ao Fondo Europeo Agrícola de

Garantía (Feaga) e ao Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader), aínda está pendente de publicación a normativa nacional.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Garantir tanto ingresos xustos ás persoas agricultoras, así como o benestar na sociedade rural en xeral, contribuíndo ao equilibrio e á estabilidade nos mercados agrarios. Avanzar no obxectivo da seguridade alimentaria coa mellora das condicións sanitarias dos animais, garantindo o seu benestar e a plena garantía da trazabilidade da produción. Fomentar a compatibilidade da produción agraria coa protección do medio ambiente.

A xestión de alegacións, solicitudes de modificación e outras actuacións para a actualización do Sistema de Información Xeográfica de Parcelas Agrícolas (Sixpac) como medio de xestión e control eficaz dos réximes de axudas da PAC baseados nas superficies das parcelas agrícolas.

Coordinación do control do cumprimento da condición reforzada establecida no PE PAC 23-27.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCIÓN DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

## BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Nos informes realizados non se detectou ata o momento ningunha situación de partida considerada discriminatoria no que se refire á igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.



Por outra banda, no documento do FEAGA –“Análisis de la edad y el sexo de los perceptores, a nivel nacional y por comunidades autónomas”– amosa que no exercicio 2020 as mulleres que recibiron axudas directas da PAC foron 12.739, o que representa máis do 55,3 % do total de 23.027 beneficiarias/os.

### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

### IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.

Debido á participación maioritaria das mulleres no programa, non son precisas actividades explicitamente relacionadas coa promoción da igualdade entre mulleres e homes.

## PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.

Prevese que as mulleres sigan a ser as principais beneficiarias das axudas directas da PAC en Galicia.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Fondo Galego de Garantía Agraria

#### *III.1.16. PROGRAMA 741A - APOIO Á MODERNIZACIÓN, INTERNACIONALIZACIÓN E MELLORA DA COMPETITIVIDADE, INNOVACIÓN E PRODUTIVIDADE EMPRESARIAL*

##### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A industria agroalimentaria galega está formada por mais de 1.700 empresas, cunha facturación superior a 4.500 millóns de euros, dando ocupación a cerca de 18.500 persoas. Dentro dela hai arredor de 1.000 establecementos que corresponden a industrias de transformación de materias primas agrarias principalmente galegas, así como a industrias de elaboración de produtos de alimentación animal, sendo todas elas de importancia estratéxica para o sector agrario galego.

Esta importancia das industrias no desenvolvemento agrario de Galicia é debido a que as instalacións de transformación e comercialización de produtos agrarios son necesarias normalmente para visualizar e dar valor engadido ás producións do campo, favorecendo a supervivencia e ao desenvolvemento das explotacións agrarias e de todo o tecido económico que as rodea nas zonas rurais. Por iso, o apoio a esas instalacións constitúe un relevante instrumento da política agraria das diferentes Administracións Públicas e, en particular, da Unión Europea mediante diferentes programas de actuación.

Igualmente, a actual situación climática e ambiental mundial require diminuír o consumo de enerxía, promover o aforro e a mellora a eficiencia enerxética, así como aumentar a autosuficiencia enerxética a través das enerxías renovables.

---

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Empresas do sector.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A pesares dos avances na mellora do sector agroindustrial nos últimos anos, continúa existindo un potencial sen desenvolver ao respecto da modernización do noso tecido agroindustrial e do incremento da valorización das producións agrarias galegas a través da industria agroalimentaria galega.

A forte competitividade dos mercados esixe ademais unha permanente adaptación ás novas demandas.

Por todo isto, cómpre apoiar con carácter xeral os procesos de transformación e comercialización dos produtos agrarios e, en particular, aqueles que contribúen á adaptación ao cambio climático.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O marco normativo básico a respectar é o Programa de Desenvolvemento Rural 2014-2020 e o Plan Estratéxico da PAC 2023-2027, ambos cofinanciados polo Feader.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A estratexia do programa vai dirixida ao cumprimento das seguintes finalidades:

- Mellorar a orientación ao mercado e aumentar a competitividade das explotacións agrícolas a curto e longo prazo, tamén mediante unha maior atención á investigación, a tecnoloxía e a dixitalización.
- Mellorar a posición dos agricultores na cadea de valor.
- Promover o emprego, o crecemento, a igualdade de xénero, incluída a participación das mulleres na agricultura, a inclusión social e o desenvolvemento local nas zonas rurais, entre elas a bioeconomía circular e a silvicultura sustentable.
- Incrementar a competitividade e sustentabilidade a longo prazo das explotacións agrarias e das empresas transformadoras agrarias e agroalimentarias con especial atención a aquelas nas que esta competitividade atópase máis comprometida mediante o fomento

- e o apoio de investimentos individuais e colectivos e ferramentas que permitan optimizar os custos de produción (competitividade e sustentabilidade)
- Contribuír á adaptación ao cambio climático e a súa mitigación, tamén mediante a redución das emisións de gases de efecto invernadoiro e a mellora da captura de carbono, así como promover a enerxía sustentable.
  - Apoiar a creación de novas industrias agrarias, fomentando os investimentos que teñan un beneficio para os produtores galegos, así como aqueles que teñan por obxecto a incorporación de innovacións e melloras tecnolóxicas, prioritariamente en zonas con procesos de despoboamento e zonas desfavorecidas, co obxecto de crear emprego e potenciar os sectores da industria e os servizos.
  - Axudar ás empresas para a mellora da comercialización dos produtos agrarios e agroalimentarios galegos.
  - Fomentar e apoiar investimentos realizados por empresas de base asociativa para que reverta nos propios produtores o valor engadido que achega a transformación industrial agroalimentaria.
  - Apoiar investimentos dirixidos á obtención de produtos ecolóxicos.
  - Apoiar investimentos encamiñados a unha mellora da competitividade das industrias agroalimentarias xa existentes, favorecendo a mellora da calidade, a diversificación produtiva e o valor engadido das producións.
  - Apoiar a participación do sector produtor na transformación e comercialización de produtos agrarios.
  - Fomentar e apoiar investimentos con obxectivos ambientais en transformación, comercialización e/ou desenvolvemento de produtos agroalimentarios.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

## BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

O programa está destinado a financiar investimentos en instalacións industriais agroalimentarias, co obxectivo final principal de facilitar a saída comercial ás producións agrogandeiras galegas, polo que é unha medida de gran relevancia para o desenvolvemento rural. Ese é o seu obxectivo fundamental, aínda que, obviamente, este tipo de instalacións tamén son xeradoras de emprego directo e contribúen ao desenvolvemento socioeconómico do territorio onde se sitúan. Non se conta con datos desagregados por sexos sobre ocupación nas industrias agroalimentarias galegas nin sobre a titularidade destas empresas. Como en calquera programa deste tipo, pode haber un impacto diferenciado entre homes e mulleres na medida en que a porcentaxe de homes titulares de explotacións agropecuarias e de instalacións agroindustriais é superior ao de mulleres, pero non é posible establecer medidas de discriminación positiva. No primeiro caso –o das explotacións agropecuarias–, por ser beneficiarias indirectas da medida, e no segundo –o das instalacións industriais– porque os criterios de priorización están xa predeterminados no PDR de Galicia e non contemplan ningún tipo de priorización para as empresas de titularidade feminina.

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias

### *III.1.17. PROGRAMA 741A - APOIO Á MODERNIZACIÓN, INTERNACIONALIZACIÓN E MELLORA DA COMPETITIVIDADE, INNOVACIÓN E PRODUTIVIDADE EMPRESARIAL*

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Faise necesario impulsar a modernización, a mellora tecnolóxica e a competitividade da industria forestal-madeira, así como favorecer o incremento da demanda da utilización da madeira local como elemento estrutural na obra nova, de rehabilitación e reforma, e finalmente resulta obrigado pulir a produción e demanda de bioproductos de orixe forestal, que substitúan aos produtos cunha forte pegada de carbono, favorecendo un desenvolvemento económico que impulse unha mellora do clima, en concordancia coa estratexia europea de loita contra o cambio climático e o impulso dunha nova economía verde.

Neste ámbito, a Axencia Galega da Industria Forestal (XERA) dótase dunha ferramenta de prioridade de actuacións, consensuada co sector, denomina Axenda de Impulso da industria forestal-madeira, que pretende dar resposta a todas as necesidades do sector forestal-madeira e

impulsar a bioeconomía circular utilizando este eido produtivo como panca deste cambio nou-  
tros ámbitos tamén estratéxicos da economía galega, impulsando novos produtos e novos usos  
na construción, no automóbil, nos mobles e/ou no téxtil.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Os destinatarios das actuacións específicas contidas no programa 741A son moi diversos:  
empresas privadas, especialmente as pemes, institucións sen fins de lucro (asociacións, funda-  
cións, colexios profesionais, etc.), e particulares como demandantes de produtos de madeira ou  
bioprodutos de orixe forestal.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

No ámbito da industria forestal, sendo Galicia o maior produtor de madeira no Estado, faise  
necesario impulsar a xeración de valor na cadea monte industria, impulsando a produción e de-  
manda de bioprodutos que conteñan valor engadido na súa produción e que permitan substituír  
a outros produtos cunha forte pegada de carbono.

O potencial da nova estratexia europea de impulsar un novo sistema económico neutro en  
carbono e respectuoso co medio ambiente fai necesaria a aplicación de estratexias de fomento  
da industria baseada en produtos certificados, que garantan a sustentabilidade da xestión forestal  
e permitan a biodiversidade de especies nos montes galegos.

Por todo isto, faise necesario que a XERA actúe como un instrumento de xestión eficiente  
que impulse a actividade económica asociada ao sector, a mellora da competitividade e da inno-  
vación das empresas, que promova a valorización na cadea monte-industria impulsando un novo  
papel do CIS-Madeira.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O Decreto 81/2017, do 3 de agosto (DOG núm. 163 do 19 de agosto de 2017), creou a  
Axencia Galega da Industria Forestal en virtude da autorización prevista na disposición adicional  
sexta da Lei 2/2017, do 8 de febreiro, de medidas fiscais, administrativas e de ordenación.

O Decreto 109/2022, do 16 de xuño, polo que se modifica o Decreto 149/2018, do 5  
de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería do Medio Rural e se  
modifica parcialmente o Decreto 177/2016, do 15 de decembro, polo que se fixa a estrutura or-

gánica da Vicepresidencia e das consellerías da Xunta de Galicia, adscribiu a XERA á Consellería competente en materia de Medio Rural da Xunta de Galicia.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A Axencia Galega da Industria Forestal ten como finalidade actuar como un instrumento de xestión eficiente no exercicio de funcións relacionadas co impulso da actividade económica asociada ao sector forestal, coa mellora da competitividade e da innovación das empresas do sector e coa coordinación dos centros de investigación en materia forestal.

A importancia estratéxica do bosque na economía galega xustifica as actuacións levadas a cabo pola Axencia, recollidas na Axenda de Impulso da industria forestal-madeira, que contén unha estratexia de impulso da bioeconomía utilizando a industria forestal como panca para súa implantación noutros sectores, como a construción, o automóbil e/ou téxtil, impulsando a demanda de produtos de madeira en substitución doutros produtos con importante pegada de carbono, situándose estas actuacións en liña coa estratexia europea de impulso dunha economía libre de carbono, xustificándose o esforzo orzamentario da comunidade autónoma.

Desde a Axencia preténdese impulsar ás industrias que obteñen bioproductos de orixe forestal, elaborando propostas de inclusión desta nova denominación nos documentos de instrumentos financeiros, ao considerar que este concepto, de carácter integrador e favorecedor dos procesos de integración vertical da cadea, reflexa de mellor modo unha actividade clave no ámbito da bioeconomía circular e que engloba, tanto actividades tradicionais como novas, que permiten a utilización integral dun recurso biolóxico como é o forestal e a valorización dos residuos para a obtención de biomateriais.

A estratexia do programa concrétase nestas actividades:

- Impulsar o uso da xestión activa e valorización das masas de frondosas caducifolias galegas, procurando o maior valor engadido dos produtos obtidos a través da dita xestión.
- Favorecer o uso da madeira en aplicación de políticas de descarbonización e de consumo de produtos de proximidade.
- Promover a demanda da madeira como produto ecosustitutivo fronte a outros de maior pegada de carbono, especialmente no seu uso en construción, e dun xeito máis decidido en todas aquelas rehabilitacións, ampliacións, e novas construcións da Xunta de Galicia.
- Implantar unha plataforma de colaboración para dispor de información sobre a madeira onde persoas prescritoras, instaladoras, fabricantes, e centros tecnolóxicos así como a sociedade en xeral, poidan compartir coñecementos e experiencias.

- Abordar o proceso de restauración da finca de Lourizán, mediante a preparación dun proxecto integral de racionalización de usos e espazos e o inicio da execución en fases do dito proxecto.
- Reforzar as labores de asesoramento e promoción da madeira que está a achegar o CIS-Madeira aos diferentes centros directivos da Xunta de Galicia e ás entidades e organizacións públicas e privadas, fornecendo dun coñecemento experto e especializado de excelencia.
- Promover a renovación tecnolóxica na primeira e segunda transformación, como ferramenta de incremento da produtividade.
- Fomentar a formación cualificada e altamente especializada nos diferentes eidos de maior valor.
- Participar en proxectos de innovación de programas europeos, en diferentes eidos, dende a construción en altura ata no desenvolvemento e implantación da bioeconomía circular.
- Promover a ecoinnovación no desenvolvemento de novos bioproductos de orixe forestal, valorizando subprodutos derivados da produción industrial, buscando produtos de valor engadido ou que poidan ser utilizados por outros sectores como a automoción ou téxtil.
- Fomentar a dixitalización e trazabilidade nos diferentes subsectores da cadea monte industria.
- Reforzar o esforzo na recollida de información, analítica e obtención de resultados e tendencias que precisa a cadea monte industria de Galicia.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCIÓN DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	



## BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

A maioría das actuacións de carácter orzamentario están dirixidas a persoas xurídicas, o que podería ocultar a perspectiva de xénero, mais detrás deses órganos hai persoas físicas, polo que o análise da situación debe facer énfase nestas. Esta análise farase fundamentalmente a través dunha mellora dos sistemas de recollida de información e de indicadores de xénero.

Baixo a denominación #ElasXeranSector, promóvense iniciativas activas para visualizar e incrementar a presenza do talento feminino no sector, xerando grupos de traballo con compromisos certos na súa axenda de reunións e de actuacións a favor da igualdade efectiva, nunha industria na que tradicionalmente había unha representación inferior das traballadoras. Complementariamente, a Axencia foi pioneira na adhesión ás iniciativas #HeForShe, promovida pola ONU, e #DóndeEstánEllas, promovida polo Parlamento Europeo, sendo a segunda entidade galega en adherirse tras o COAG (Colexio oficial de arquitectos de Galicia).

## IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

No ano 2024, a Axencia Galega da Industria Forestal, nas liñas de axuda nas que se valore a creación e mantemento de emprego, establecerá unha puntuación adicional cando estes empregos sexan femininos.

Así mesmo, consolidaranse as actuacións dos grupos de traballo amparados baixo a denominación #ElasXeranSector que permiten, non só visualizar o talento feminino existente no sector, senón tamén realizar tarefas de información e divulgación que permitan a implantación de políticas de igualdade efectiva nas diferentes empresas da cadea monte industria.

**PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.**

Soamente nalgúns proxectos de gasto é posible a avaliación dos efectos deste programa sobre un e outro sexo e sobre a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.

No caso das axudas dirixidas á formación e divulgación, ademais da análise estatística dos asistentes, estase a traballar no desenvolvemento dun novo sistema de indicadores que facilite a interpretación dos efectos do programa en cada sexo así como a igualdade de oportunidades.

### **C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN**

Axencia Galega da Industria Forestal – XERA.

## IV. CADROS DE OBXECTIVOS POR PROGRAMA

### OBXECTIVOS DE PROGRAMA

<b>Programa: 422L CAPACITACIÓN E EXTENSIÓN AGROFORESTAL</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E05 - Mellorar a calidade e resultados do ensino relacionado coas actividades agroforestais e marítimo-pesqueiras para facilitar a incorporación ao mercado laboral e mellorar a profesionalización	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Desenvolver os cursos e os módulos profesionais náutico e marítimo-pesqueiro nos portos e nos centros de ensino oficiais	
0003 - Plan de Formación Profesional para o sector agroforestal e gandeiro. Reciclaxe profesional e formación continua.	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P227.H - Participantes en accións de formación. Homes	50
P227.M - Participantes en accións de formación. Mulleres	50
<b>Programa: 422M ENSINANZA SECUNDARIA , FORMACIÓN PROFESIONAL E OUTRAS ENSINANZAS</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E05 - Mellorar a calidade e resultados do ensino relacionado coas actividades agroforestais e marítimo-pesqueiras para facilitar a incorporación ao mercado laboral e mellorar a profesionalización	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0003 - Plan de Formación Profesional para o sector agroforestal e gandeiro. Reciclaxe profesional e formación continua.	
<b>Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Promover unha educación inclusiva e de calidade	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E03 - Elevar a participación na formación profesional dos graos básico, medio e superior, e cursos de especialización, en particular nas modalidades relacionadas co tecido produtivo (DUAL), mellorando a súa calidade, a súa personalización, capacidades de innovación, emprendemento e internacionalización, nunha relación estreita coas empresas e coas competencias necesarias na estrutura produtiva de Galicia	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Programa: 551A INFRAESTRUTURAS E EQUIPAMENTOS NO MEDIO RURAL</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E06 - Contribuír ao desenvolvemento económico e social en zonas rurais e costeiras. Mellorar as condicións de vida no territorio rural galego, especialmente a través dunha mellora das infraestruturas, mellora no acceso aos servizos básicos e creación de emprego	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0004 - Recuperación de terras e reordenación a través dos procesos de reestruturación parcelaria e das novas figuras da Lei de recuperación da terra agraria de Galicia.	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00046 - Camiños rurais construídos e/ou mellorados	150
P00319 - Zonas de concentración parcelaria con actuacións desenvolvidas	181
<b>Programa: 551B ACCIÓNS PREVENTIVAS E INFRAESTRUTURA FORESTAL</b>	
<b>Eixe: E2 - Eixe 2. Galicia verde e sostible</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA03 - Garantir unha resposta integral ás necesidades da cidadanía en materia de emerxencias, incluídos os efectos do cambio climático, e aumentar a resiliencia fronte aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E02 - Xestión dos riscos ocasionados por incendios forestais mellorando a defensa contra os mesmos e aumentando a resiliencia a través dunha adecuada planificación e prevención	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	

**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

0001 - Planificación preventiva contra incendios forestais asentada na actuación concertada de todas as administracións reforzando as estruturas de extinción e de prevención dos incendios forestais (por medio da realización de tratamentos preventivos e silvícolas e de vixilancia).	
0002 - Campañas de educación e sensibilización.	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00299 - Superficie de mellora forestal	23.875
P00371 - Lumes	2.033
P01004 - Número de efectivos	2.516
<b>Programa: 561A PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DESENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA</b>	
<b>Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Mellorar a empregabilidade das persoas desempregadas ou inactivas, especialmente entre a poboación xuvenil e aquelas con maiores dificultades de acceso ao mercado laboral, por medio da adquisición de experiencia profesional e da orientación, fomentando a igualdade de oportunidades	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0002 - Potenciar a formación ao longo da carreira profesional e a formación profesional para o emprego combinada coa experiencia laboral	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
SC01.H - Persoas desempregadas, incluídos os de longa duración. Homes	3
SC01.M - Persoas desempregadas, incluídos os de longa duración. Mulleres	3
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Mellorar as capacidades de investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Fomentar o investimento en I+D+i no sector empresarial, dinamizar a transferencia de coñecemento ao mercado reforzando a colaboración entre os axentes do ecosistema de I+D+i, avanzar na especialización a través da priorización en ámbitos estratéxicos para Galicia, impulsando o liderado empresarial, especialmente das PEMEs, na transformación das ideas innovadoras en produtos e servizos de alto valor engadido, xeradores de crecemento, emprego e benestar. Apoiar o talento emprendedor en todos os ei	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
OI03 - Transferencias internas	
0003 - Reforzar as estruturas de transferencia de coñecemento e tecnoloxía a través da capacitación, adestramento e especialización dos seus profesionais (xestores de I+D+i).	
0005 - Difusión e colaboración no ámbito da I+D+i	
0006 - Atraer e manter o talento innovador	
0008 - Actividades de I+D+i no sector primario (agro gandeiro, forestal, pesca e acuicultura)	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
DOC001 - Número de empresas que reciben axudas	644
DE021H - Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Homes	2
DE021M - Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Mulleres	6
P00102 - Inversión pública mobilizada en proxectos de I+D+i	1.742.840
P0076A - Entidades beneficiadas en proxectos de I+D+i	1
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandería no eido medioambiental	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Programa: 581A ELABORACIÓN E DIFUSIÓN ESTATÍSTICA</b>	
<b>Eixe: E5 - Eixe 5. Gobernanza</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Unha boa administración, que avance na prestación de servizos e xeración de valor engadido á cidadanía, baseada na planificación e a avaliación das políticas públicas. Empregando procedementos sinxelos, accesibles e áxiles que redunden nunha atención eficiente e de calidade	

**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

<p>Obxectivo Extratécnico /Obxectivo Instrumental: E02 - Xestión orientada a resultados, transparencia e rendición de contas. Unha administración centrada na cidadanía, próxima, áxil e eficaz, que xera confianza baseada na transparencia e rendición de contas</p> <p style="text-align: center;"><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>0002 - Impulso da estatística oficial a través das operacións estatísticas.</p>	
<p><b>Programa: 711A DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DO MEDIO RURAL</b></p>	
<p><b>Eixe: E2 - Eixe 2. Galicia verde e sostible</b></p>	
<p><b>Prioridade de Actuación:</b> PA03 - Garantir unha resposta integral ás necesidades da cidadanía en materia de emerxencias, incluídos os efectos do cambio climático, e aumentar a resiliencia fronte aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais</p>	
<p>Obxectivo Extratécnico /Obxectivo Instrumental: E02 - Xestión dos riscos ocasionados por incendios forestais mellorando a defensa contra os mesmos e aumentando a resiliencia a través dunha adecuada planificación e prevención</p> <p style="text-align: center;"><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>0I01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p>	
<p><b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b></p>	
<p><b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo</p>	
<p>Obxectivo Extratécnico /Obxectivo Instrumental: E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandaría no eido medioambiental</p> <p style="text-align: center;"><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>0I01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p>	
<p>0007 - Actuacións da promoción da calidade das producións agro-gandeiras de Galicia.</p>	
<p>0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico</p>	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P227.H - Participantes en accións de formación. Homes	8
P227.M - Participantes en accións de formación. Mulleres	8
<p><b>Programa: 712A FIXACIÓN DE POBOACIÓN NO MEDIO RURAL</b></p>	
<p><b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b></p>	
<p><b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo</p>	
<p>Obxectivo Extratécnico /Obxectivo Instrumental: E03 - Aumentar a produtividade dos montes galegos e fomento da xestión forestal sostible. Optimizar a gobernanza do monte e a mobilidade das terras, para lograr unha mellora na sostibilidade e eficiencia das explotacións</p> <p style="text-align: center;"><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>0004 - Recuperar o potencial forestal danado por incendios forestais e outras catástrofes.</p>	
<p>Obxectivo Extratécnico /Obxectivo Instrumental: E06 - Contribuír ao desenvolvemento económico e social en zonas rurais e costeiras. Mellorar as condicións de vida no territorio rural galego, especialmente a través dunha mellora das infraestruturas, mellora no acceso aos servizos básicos e creación de emprego</p> <p style="text-align: center;"><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>0I01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p>	
<p>0002 - Posta en marcha de proxectos produtivos xeradores de autoemprego e emprego (perruquerías, talleres, bodegas, etc...).</p>	
<p>0004 - Recuperación de terras e reordenación a través dos procesos de reestruturación parcelaria e das novas figuras da Lei de recuperación da terra agraria de Galicia.</p>	
<p>0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico</p>	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
DOC001 - Número de empresas que reciben axudas	305
P00103 - Inversión privada que acompaña á axuda pública	4.787.500
<p><b>Programa: 712B MODERNIZACIÓN E DIVERSIFICACIÓN DO TECIDO PRODUTIVO RURAL</b></p>	
<p><b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b></p>	
<p><b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo</p>	
<p>Obxectivo Extratécnico /Obxectivo Instrumental: E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandaría no eido medioambiental</p> <p style="text-align: center;"><b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b></p>	
<p>0I01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p>	
<p>0001 - Axudas a investimentos produtivos nas explotacións agrarias para adaptarse ás novas necesidades e lograr a modernización integral das explotacións.</p>	
<p>0002 - Axudas á incorporación de novos activos</p>	

**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

0003 - Acceso a seguros agrarios.		
0004 - Axudas á modernización integral das explotacións		
0006 - Actuacións de fomento das razas autóctonas		
0009 - Agroambiente e clima: potenciación da produción ecolóxica, que sexa respectuosa co medio ambiente e garanta a continuidade dos recursos.		
0015 - Actuacións de apoio ao sector leiteiro		
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico		
	<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
DOC001 - Número de empresas que reciben axudas		37
P00088 - Explotacións agrarias e/ou gandeiras que se acollen a medidas de mellora en investimentos produtivos		1.196
P180.H - Persoas mozas que se acollen a medidas de incorporación comotitulares en explotacións agrarias. Homes		590
P180.M - Persoas mozas que se acollen a medidas de incorporación comotitulares en explotacións agrarias. Mulleres		390
<b>Programa: 712C FOMENTO DO ASOCIACIONISMO AGRARIO E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA AGRARIA</b>		
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>		
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo		
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandaría no eido medioambiental		
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>		
0013 - Axuda a agrupacións profesionais agrarias		
0014 - Axuda a agrupacións de produtores legalmente constituídas		
	<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00386 - Organizacións profesionais agrarias acollidas		11
<b>Programa: 713B ORDENACIÓN DAS PRODUCCIÓNS FORESTAIS</b>		
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>		
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo		
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E03 - Aumentar a produtividade dos montes galegos e fomento da xestión forestal sostible. Optimizar a gobernanza do monte e a mobilidade das terras, para lograr unha mellora na sostibilidade e eficiencia das explotacións		
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>		
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)		
0001 - Fomentar a ordenación, a xestión sostible e o aproveitamento dos montes e impulsar a certificación da xestión forestal sustentable.		
0002 - Fomentar sistemas de xestión forestal conxunta con especial atención ás SOFOR e outras agrupacións de propietarios.		
0003 - Manter e recuperar sistemas silvopastoris en montes veciñais en man común.		
0004 - Recuperar o potencial forestal danado por incendios forestais e outras catástrofes.		
0005 - Manter e conservar a saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais.		
0006 - Fomentar o uso de MFR mellorado nos montes.		
0008 - Fomentar a mellora xenética forestal.		
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico		
	<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00103 - Inversión privada que acompaña á axuda pública		87.054
P00297 - Superficie de actuación		20.985
<b>Programa: 713C IMPLANTACIÓN DE SISTEMAS PRODUTIVOS AGRARIOS SUSTENTABLES</b>		
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>		
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo		
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandaría no eido medioambiental		
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>		
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)		
0004 - Axudas á modernización integral das explotacións		
0005 - Desenvolvemento do Plan de Mellora Xenética do Frisón de Galicia.		
0006 - Actuacións de fomento das razas autóctonas		

**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

0007 - Actuacións da promoción da calidade das producións agro-gandeiras de Galicia.	
0008 - Liña de axudas para a reconversión e reestruturación do viñado	
0015 - Actuacións de apoio ao sector leiteiro	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00088 - Explotacións agrarias e/ou gandeiras que se acollen a medidas de mellora en investimentos produtivos	133
P00381 - Explotacións gandeiras beneficiadas	17.199
P01080 - Lactacións válidas certificadas	140.000
P01083 - Reprodutores (mamíferos) inscritos no Libro Xenealóxico	45.000
<b>Programa: 713D MELLORA DA CALIDADE NA PRODUCCIÓN AGROALIMENTARIA</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandaría no eido medioambiental	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0007 - Actuacións da promoción da calidade das producións agro-gandeiras de Galicia.	
0010 - Subvencións a fondo perdido para gastos de funcionamento dos consellos reguladores e para investimentos dos operadores do sector relacionados coa produción e a comercialización de produtos de calidade.	
0011 - Investimentos directos da Xunta de Galicia relacionados con actividades de promoción.	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P0045E - Axudas concedidas aos sectores agrario e agroalimentario	600.050
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E02 - Garantir a prevención, defensa e control da sanidade animal e da protección dos cultivos	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0004 - Control da seguridade alimentaria das producións gandeiras	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00209 - Número de proxectos de utilización conxunta desenvolvidos neste período	17
P0045E - Axudas concedidas aos sectores agrario e agroalimentario	16
<b>Programa: 713E BENESTAR ANIMAL E SANIDADE VEXETAL</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E02 - Garantir a prevención, defensa e control da sanidade animal e da protección dos cultivos	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Desenvolvemento dos programas sanitarios obrigatorios.	
0002 - Fortalecemento das Agrupacións de Defensa Sanitaria Gandeiras.	
0005 - Prevención e loita contra pragas dos diferentes organismos nocivos para os vexetais	
0006 - Desenvolvemento dos programas de vixilancia, control e erradicación das pragas de corentena	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P01004 - Número de efectivos	822
<b>Programa: 713F REGULACIÓNS DAS PRODUCCIÓNS AGRARIAS E APOIO Á RENDA DOS AGRICULTORES</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandaría no eido medioambiental	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0014 - Axuda a agrupacións de produtores legalmente constituídas	

**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

Indicador	Valor Previsto
P00379 - Centros educativos que participan	300
<b>Programa: 741A APOIO Á MODERNIZACIÓN, INTERNACIONALIZACIÓN E MELLORA DA COMPETITIVIDADE, INNOVACIÓN E PRODUTIVIDADE EMPRESARIAL</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA02 - Impulsar unha transformación dixital inclusiva e sostible	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E03 - Impulsar a economía dixital cara a un territorio intelixente, máis sostible e conectado, promovendo a innovación tecnolóxica no aproveitamento e preservación dos recursos naturais e impulsando a mobilidade intelixente así como os novos modelos para a dinamización do noso patrimonio e a produción cultural	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0004 - Impulso da dixitalización do sector forestal para dotalo de maior valor engadido e visibilidade, e mellorar a trazabilidade e a eficiencia da cadea de subministro de madeira.	
Indicador	Valor Previsto
DOC001 - Número de empresas que reciben axudas	85
P00103 - Inversión privada que acompaña á axuda pública	2.750.000
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA03 - Impulsar o crecemento e competitividade das PEMES, a transición industrial e o emprendemento	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Impulsar a creación de novas empresas, a consolidación e crecemento das existentes, a súa internacionalización e fomentar decididamente o espírito emprendedor. Garantir o cumprimento das condicións de seguridade das instalacións no que atinxe á seguridade industrial e de equipamentos industriais e a defensa das persoas consumidoras e usuarias, protexendo a seguridade, a saúde e os seus lexítimos intereses económicos	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0001 - Promoción e desenvolvemento de instrumentos de apoio á constitución, crecemento, fortalecemento e consolidación empresarial, especialmente importante en sectores tradicionais e emerxentes. Xerar elementos que promovan o emprendemento e reduzan a aversión ao risco e incentiven o investimento privado nas pequenas empresas.	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E02 - Incrementar a competitividade das empresas galegas a través da innovación e o desenvolvemento tecnolóxico, apoiar o desenvolvemento de polos de desenvolvemento baseados nas TIC e das habilidades STEM en tódalas fases do proceso educativo, e a competitividade do sector produtivo apostando por produtos de alto valor engadido diferenciados en base ao compoñente tecnolóxico, a calidade e o deseño	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Avanzar na incorporación da innovación e as TIC nas PEMES. Transformar o tecido empresarial nun tecido avanzado, intelixente.	
0004 - Mellorar a capacitación das persoas e organizacións para liderar os procesos de cambios nas empresas e organizacións.	
0005 - Desenvolver novos servizos de orientación para facilitar ás persoas o acceso ao emprego, así como a permanencia e transición laboral en función das demandas do mercado laboral (actualmente importante demanda de emprego no sector tecnolóxico, requirements de competencias dixitais e habilidades STEM).	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
Indicador	Valor Previsto
DOC001 - Número de empresas que reciben axudas	90
P227.H - Participantes en accións de formación. Homes	98
P227.M - Participantes en accións de formación. Mulleres	100
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Aumentar a rendibilidade e a competitividade dos sistemas produtivos das explotacións agro gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación ao tempo que se reduce a pegada da agricultura e gandería no eido medioambiental	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0002 - Axudas á incorporación de novos activos	
Indicador	Valor Previsto
DOC001 - Número de empresas que reciben axudas	50
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E03 - Aumentar a produtividade dos montes galegos e fomento da xestión forestal sostible. Optimizar a gobernanza do monte e a mobilidade das terras, para lograr unha mellora na sostibilidade e eficiencia das explotacións	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0001 - Fomentar a ordenación, a xestión sostible e o aproveitamento dos montes e impulsar a certificación da xestión forestal sustentable.	
0005 - Manter e conservar a saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais.	



---

**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

---



## V. CADROS NUMÉRICOS

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos

Programas	Servizos				
	01	02	03	04	05
551A-Infraestruturas e equipamentos no medio rural					31.704
551B-Accións preventivas e infraestrutura forestal		159.319			
711A-Dirección e servizos xerais do medio rural	32.903				
712B-Modernización e diversificación do tecido produtivo rural				82.837	
712C-Fomento do asociacionismo agrario e divulgación da tecnoloxía agraria				1.120	
713B-Ordenación das producións forestais			84.266	3.590	
713C-Implantación de sistemas produtivos agrarios sustentables				8.605	
713D-Mellora da calidade na produción agroalimentaria				9.061	
713E-Benestar animal e sanidade vexetal				71.681	
741A-Apoio a modernización, internacionalización e mellora da competitividade, innovación e produtividade empresarial				32.662	
<b>Total</b>	<b>32.903</b>	<b>159.319</b>	<b>84.266</b>	<b>209.555</b>	<b>31.704</b>

(Miles de Euros)

**Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos (continuación)**

Programas	Servizos				
	80	A1	A2	A4	Total
422L-Capacitación e extensión agroforestal			7.944		7.944
422M-Ensinanza secundaria, formación profesional e outras ensinanzas			663		663
551A-Infraestruturas e equipamentos no medio rural					31.704
551B-Accións preventivas e infraestrutura forestal					159.319
561A-Plan galego de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica			23.474		23.474
581A-Elaboración e difusión estatística			78		78
711A-Dirección e servizos xerais do medio rural					32.903
712A-Fixación de poboación no medio rural		63.590			63.590
712B-Modernización e diversificación do tecido produtivo rural	44.808				127.645
712C-Fomento do asociacionismo agrario e divulgación da tecnoloxía agraria					1.120
713B-Ordenación das producións forestais					87.856
713C-Implantación de sistemas produtivos agrarios sustentables					8.605
713D-Mellora da calidade na produción agroalimentaria			9.212		18.272
713E-Benestar animal e sanidade vexetal					71.681
713F-Regulación das producións agrarias e apoio á renda dos agricultores	9.763				9.763
741A-Apoio a modernización, internacionalización e mellora da competitividade, innovación e produtividade empresarial				17.473	50.135
<b>Total</b>	<b>54.571</b>	<b>63.590</b>	<b>41.371</b>	<b>17.473</b>	<b>694.750</b>

(Miles de Euros)

**Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e capítulos**

Programas	Capítulos							
	I	II	III	IV	VI	VII	IX	Total
422L-Capacitación e extensión agroforestal	5.420	1.182			1.343			7.944
422M-Ensinanza secundaria, formación profesional e outras ensinanzas				28	635			663
551A-Infraestruturas e equipamentos no medio rural	5.567				18.417	7.721		31.704
551B-Accións preventivas e infraestrutura forestal	78.123				50.646	30.550		159.319
561A-Plan galego de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica	10.944	1.837	3	542	5.589	4.549	11	23.474
581A-Elaboración e difusión estatística					78			78
711A-Dirección e servizos xerais do medio rural	15.779	6.930			10.094	100		32.903
712A-Fixación de poboación no medio rural	3.734	783		35	10.361	48.677		63.590
712B-Modernización e diversificación do tecido produtivo rural				22	2.700	124.923		127.645
712C-Fomento do asociacionismo agrario e divulgación da tecnoloxía agraria				600		520		1.120
713B-Ordenación das producións forestais	29.559				24.162	34.134		87.856
713C-Implantación de sistemas produtivos agrarios sustentables		119		150	1.853	6.483		8.605
713D-Mellora da calidade na produción agroalimentaria	3.275	23		540	4.310	10.124		18.272
713E-Benestar animal e sanidade vexetal	38.643	528		2.292	14.739	15.479		71.681
713F-Regulación das producións agrarias e apoio á renda dos agricultores	5.433	484	3		2.711	1.131		9.763
741A-Apoio a modernización, internacionalización e mellora da competitividade, innovación e produtividade empresarial	1.222	428		550	1.653	46.282		50.135
<b>Total</b>	<b>197.698</b>	<b>12.315</b>	<b>6</b>	<b>4.758</b>	<b>149.290</b>	<b>330.672</b>	<b>11</b>	<b>694.750</b>

(Miles de Euros)

**DISTRIBUCIÓN ORGÁNICA**

01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	14.931	15.779	5,7
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	7.053	6.930	-1,7
Cap. VI - Investimentos reais	10.332	10.094	-2,3
Cap. VII - Transferencias de capital	100	100	0,0
<b>Total</b>	<b>32.415</b>	<b>32.903</b>	<b>1,5</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

02 DIRECCIÓN XERAL DE DEFENSA DO MONTE	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	75.790	78.123	3,1
Cap. VI - Investimentos reais	53.751	50.646	-5,8
Cap. VII - Transferencias de capital	30.929	30.550	-1,2
<b>Total</b>	<b>160.471</b>	<b>159.319</b>	<b>-0,7</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

03 DIRECCIÓN XERAL DE PLANIFICACIÓN E ORDENACION FORESTAL	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	28.826	29.559	2,5
Cap. VI - Investimentos reais	17.641	20.572	16,6
Cap. VII - Transferencias de capital	36.997	34.134	-7,7
<b>Total</b>	<b>83.464</b>	<b>84.266</b>	<b>1,0</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

04 D.X. DE GANDARÍA, AGRICULTURA E INDUSTRIAS AGROALIMENTARIAS	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	40.597	41.561	2,4
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	670	670	0,0
Cap. IV - Transferencias correntes	2.992	3.064	2,4
Cap. VI - Investimentos reais	21.306	23.102	8,4
Cap. VII - Transferencias de capital	129.124	141.159	9,3
Cap. VIII - Activos financeiros	3.000	0	-100,0
<b>Total</b>	<b>197.689</b>	<b>209.555</b>	<b>6,0</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

05 DIRECCIÓN XERAL DE DESENVOLVEMENTO RURAL	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	5.454	5.567	2,1
Cap. VI - Investimentos reais	21.949	18.417	-16,1
Cap. VII - Transferencias de capital	0	7.721	0,0
<b>Total</b>	<b>27.402</b>	<b>31.704</b>	<b>15,7</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

80 FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	5.291	5.433	2,7
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	484	484	0,0
Cap. III - Gastos financeiros	3	3	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	1.811	2.711	49,7
Cap. VII - Transferencias de capital	51.209	45.939	-10,3
<b>Total</b>	<b>58.799</b>	<b>54.571</b>	<b>-7,2</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

A1 AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	3.654	3.734	2,2
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	708	783	10,6
Cap. IV - Transferencias correntes	0	35	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	8.018	10.361	29,2
Cap. VII - Transferencias de capital	44.720	48.677	8,8
<b>Total</b>	<b>57.100</b>	<b>63.590</b>	<b>11,4</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

A2 AXENCIA GALEGA DE CALIDADE ALIMENTARIA	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	15.218	16.722	9,9
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	3.020	3.019	0,0
Cap. III - Gastos financeiros	7	3	-63,4
Cap. IV - Transferencias correntes	1.068	1.109	3,9
Cap. VI - Investimentos reais	15.818	11.734	-25,8
Cap. VII - Transferencias de capital	11.430	8.773	-23,2
Cap. IX - Pasivos financeiros	11	11	0,5
<b>Total</b>	<b>46.572</b>	<b>41.371</b>	<b>-11,2</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

A4 AXENCIA GALEGA DA INDUSTRIA FORESTAL	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	1.420	1.222	-14,0
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	400	428	6,8
Cap. IV - Transferencias correntes	600	550	-8,3
Cap. VI - Investimentos reais	956	1.653	72,9
Cap. VII - Transferencias de capital	11.884	13.620	14,6
<b>Total</b>	<b>15.261</b>	<b>17.473</b>	<b>14,5</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

SERVIZOS	2023	2024	% Var.
01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	32.415	32.903	1,5
02 DIRECCIÓN XERAL DE DEFENSA DO MONTE	160.471	159.319	-0,7
03 DIRECCIÓN XERAL DE PLANIFICACIÓN E ORDENACION FORESTAL	83.464	84.266	1,0
04 D.X. DE GANDARÍA, AGRICULTURA E INDUSTRIAS AGROALIMENTARIAS	197.689	209.555	6,0
05 DIRECCIÓN XERAL DE DESENVOLVEMENTO RURAL	27.402	31.704	15,7
80 FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA	58.799	54.571	-7,2
A1 AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL	57.100	63.590	11,4
A2 AXENCIA GALEGA DE CALIDADE ALIMENTARIA	46.572	41.371	-11,2
A4 AXENCIA GALEGA DA INDUSTRIA FORESTAL	15.261	17.473	14,5
<b>Total</b>	<b>679.172</b>	<b>694.750</b>	<b>2,3</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

### Consellería, Organismos Autónomos, Entidades públicas instrumentais de consulta ou asesoramento e Axencias Públicas Autonómicas

	Consellería		00.AA , EE.CC.AA. e Axencias		Trans. Internas		Consolidado	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Cap. I - Gastos de persoal	165.597	170.589	0	27.110	0	0	0	197.698
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	7.723	7.600	0	4.714	0	0	0	12.315
Cap. III - Gastos financeiros	0	0	0	6	0	0	0	6
Cap. IV - Transferencias correntes	33.354	34.675	0	1.694	0	31.611	0	4.758
<b>OPERACIÓNS CORRENTES</b>	<b>206.674</b>	<b>212.864</b>	<b>0</b>	<b>33.524</b>	<b>0</b>	<b>31.611</b>	<b>0</b>	<b>214.777</b>
Cap. VI - Investimentos reais	124.979	122.830	0	26.460	0	0	0	149.290
Cap. VII - Transferencias de capital	342.864	357.020	0	117.009	0	143.357	0	330.672
Cap. VIII - Activos financeiros	3.000	0	0	0	0	0	0	0
Cap. IX - Pasivos financeiros	0	0	0	11	0	0	0	11
<b>OPERACIÓNS DE CAPITAL</b>	<b>470.843</b>	<b>479.851</b>	<b>0</b>	<b>143.479</b>	<b>0</b>	<b>143.357</b>	<b>0</b>	<b>479.973</b>
<b>Total</b>	<b>677.517</b>	<b>692.715</b>	<b>0</b>	<b>177.003</b>	<b>0</b>	<b>174.968</b>	<b>0</b>	<b>694.750</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

### Medios Persoais

Consellería do Medio Rural	2024
<b>Altos Cargos</b>	<b>6</b>
<b>Persoal Funcionario</b>	<b>2.365</b>
Subgrupo A1	547
Subgrupo A2	312
Subgrupo C1	754
Subgrupo C2	737
Agrupacións profesionais	15
<b>Persoal Laboral</b>	<b>2.124</b>
Grupo I	77
Grupo II	24
Grupo III	270
Grupo IV	490
Grupo V	1.263
<b>TOTAL</b>	<b>4.495</b>

### Medios Persoais

Fondo Galego de Garantía Agraria	2024
<b>Persoal Funcionario</b>	<b>94</b>
Subgrupo A1	33
Subgrupo A2	34
Subgrupo C1	14
Subgrupo C2	10
Agrupacións profesionais	3
<b>Persoal Laboral</b>	<b>20</b>
Grupo I	1
Grupo II	9
Grupo III	2
Grupo IV	6
Grupo V	2
<b>TOTAL</b>	<b>114</b>

### Medios Persoais

Axencia Galega de Desenvolvemento Rural	2024
<b>Persoal Laboral</b>	<b>66</b>
Grupo I	27
Grupo II	8
Grupo III	27
Grupo IV	4
<b>TOTAL</b>	<b>66</b>



### Medios Persoais

Axencia Galega de Calidade Alimentaria	2024
<b>Altos Cargos</b>	<b>1</b>
<b>Persoal Funcionario</b>	<b>164</b>
Subgrupo A1	65
Subgrupo A2	59
Subgrupo C1	13
Subgrupo C2	22
Agrupacións profesionais	5
<b>Persoal Laboral</b>	<b>190</b>
Grupo I	19
Grupo II	2
Grupo III	59
Grupo IV	70
Grupo V	40
<b>TOTAL</b>	<b>355</b>

### Medios Persoais

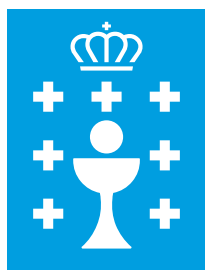
Axencia Galega da Industria Forestal	2024
<b>Altos Cargos</b>	<b>1</b>
<b>Persoal Funcionario</b>	<b>15</b>
Subgrupo A1	9
Subgrupo A2	2
Subgrupo C1	4
<b>Persoal Laboral</b>	<b>4</b>
Grupo II	2
Grupo III	1
Grupo IV	1
<b>TOTAL</b>	<b>20</b>

### Entidades Públicas Empresariais, Consorcios, Sociedades Mercantís e Fundacións do Sector Público Autonómico

Fundacións do sector público autonómico	Explotación	Capital
Fundación Centro Tecnolóxico da Carne	2.071	258
Sociedades mercantís públicas autonómicas	Explotación	Capital
Empresa Pública de Servizos Agrarios Galegos, S.A.	29.067	848
Xenética Fontao, S.A.	4.091	134
<b>Total</b>	<b>35.229</b>	<b>1.240</b>

(Miles de Euros)





## CONSELLERÍA DO MAR

### SECCIÓN 15



## I. ESTRUCTURA ORGÁNICA E COMPETENCIAS

### I.1. ESTRUCTURA ORGÁNICA

Decreto 59/2023, do 14 de xuño, polo que se establece a estrutura orgánica da Xunta de Galicia ( DOG nº 113, do 15/06/2023).

Decreto 79/2023, do 22 de xuño, polo que se fixa a estrutura orgánica das Vicepresidencias e das Consellerías da Xunta de Galicia (DOG nº 119 do 23/06/2023).

A Consellería do Mar estrutúrase nos seguintes órganos:

1. O/a conselleiro/a.
2. A Secretaría Xeral Técnica.
3. A Dirección Xeral de Pesca, Acuicultura e Innovación Tecnolóxica
4. A Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro.

Quedan adscritos a esta consellería os seguintes entes públicos:

1. O ente público Portos de Galicia.
2. O ente público Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño.

### I.2. COMPETENCIAS

#### I.2.1. DA CONSELLERÍA

De acordo co disposto no artigo 1 do Decreto 50/2021, do 11 de marzo, polo que se aproba a estrutura orgánica da Consellería do Mar, modificado polo Decreto 210/2022, do 1 de decembro, esta é o órgano da Administración galega á que lle corresponde propor e executar as directrices xerais do Goberno en relación a ordenación pesqueira en augas interiores, marisqueo, acuicultura, confrarías de pescadores e demais organizacións e asociacións dos/as profesionais do sector, industrias pesqueiras e conserveiras, establecementos de almacenamento, manipulación, vendas e transformación do peixe e ensinanzas marítimo-pesqueiras, náutico-deportivas e mergullo, cooperación pesqueira interinstitucional e co exterior, salvamento marítimo, loita contra a contaminación e planificación e actuacións portuarias, de acordo co establecido no Estatuto de autonomía de Galicia e segundo os termos sinalados pola Constitución española.

Por outra banda, o Estatuto de Autonomía de Galicia dispón que lle corresponde á Comunidade Autónoma Galega a competencia exclusiva nas seguintes materias:

- A pesca nas rías e demais augas interiores, o marisqueo, a acuicultura, a caza, a pesca fluvial e lacustre. (art.27, apartado 15).
- Réxime das fundacións de interese galego (art. 27, apartado 26)
- Confraría de Pescadores, Cámaras de Propiedade, Agrarias, de Comercio, Industria e Navegación e outras de natureza equivalente, sen prexuízo do que dispón o artigo 149 da Constitución (art. 27.apartado 29).
- Ademais de acordo co artigo 28 do Estatuto de Autonomía de Galicia é competencia da Comunidade Autónoma de Galicia o desenvolvemento lexislativo e a execución da lexislación do Estado en materia de ordenación do sector pesqueiro e portos pesqueiros. Por outra parte, o artigo 29.4 establece que é competencia da Comunidade Autónoma de Galicia a execución da lexislación do Estado en materia de salvamento marítimo.
- Asemade, Galicia asumiu a competencia exclusiva en materia de cooperativas en virtude da transferencia feita pola Lei orgánica 16/1995, do 27 de decembro, ampliando a recollida no artigo 28.7 do Estatuto de Autonomía de Galicia.

Os reais decretos polos que se aprobaron os traspasos de funcións e servizos producidos ata o momento en materia competencia da consellería son os seguintes:

- Real decreto 1634/80, do 31 de xullo, sobre transferencias da Administración do Estado á Xunta de Galicia en materia de traballo, industria, comercio, sanidade, cultura e pesca. Polo que á pesca se refire, traspasáronse as competencias relativas á xestión do Plan de Explotación Marisqueira de Galicia, así como as relativas ao outorgamento de licencias individuais ou colectivas para o exercicio da pesca marítima de recreo.
- Real decreto 3318/1982, do 24 de xullo, sobre o traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de agricultura e pesca. No que á pesca se refire, transferíronse as competencias, funcións e servizos en materia de pesca en augas interiores, marisqueo e acuicultura, así como en materia de confrarías de pescadores.
- Real decreto 4189/1982, do 29 de decembro, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de agricultura e pesca. No que á pesca se refire, transferíronse as competencias, funcións e servizos en materia de ensinanza profesional náutico-pesqueiras.
- Real decreto 1283/1987, do 2 de outubro, polo que se amplía o traspaso de servizos e medios á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de ensino profesional náutico-pesqueiro.
- Real decreto 89/1996, do 26 de xaneiro, polo que se traspasan funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de ensinanza náutico-deportivas e subacuático-deportivas.
- Real decreto 1377/1997, do 29 de agosto, sobre traspasos de funcións e servizos á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de mergullo.

- Real decreto 1378/1997, do 29 de agosto, sobre ampliación de funcións e servizos traspasados á Comunidade Autónoma de Galicia polo Real decreto 1283/1987, do 2 de outubro (ensino profesional náutico-pesqueiro).
- Real decreto 1749/1999, do 19 de novembro, sobre ampliación de servizos e funcións da Administración do Estado traspasados á Comunidade Autónoma de Galicia polos Real decreto 1283/1987, do 2 de outubro, e 1378/1997, do 29 de agosto, en materia de ensinanzas profesionais náutico-pesqueiras.

Indícanse a continuación as competencias distribuídas en cada órgano superior e de dirección en que se estrutura a consellería:

## **A CONSELLEIRA**

Como titular do órgano superior da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia é a superior autoridade da consellería e con tal carácter está investido das atribucións que lle confire o artigo 34 da Lei 1/1983, do 22 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta e a súa Presidencia.

Ademais, con dependencia directa do/a conselleiro/a atópase:

- A Subdirección Xeral de Gardacostas de Galicia, a cal lle corresponde: a coordinación das competencias en materia de salvamento marítimo e loita contra a contaminación marítima; a elaboración do plan de continxencias por contaminación mariña accidental; a prevención da contaminación mariña e as funcións de programación, planificación e control das accións de vixilancia e inspección, sen prexuízo das competencias doutros departamentos da Xunta de Galicia, tanto no sector extractivo como nos centros de comercialización e establecementos de produción, transformación e consumo, así como no transporte dos produtos en xeral.
- A Subdirección Xeral de Planificación, Seguimento e Verificación do Fondo Europeo Marítimo e de Pesca, a cal lle corresponde: a planificación, seguimento e control na execución do Fondo Europeo Marítimo e de Pesca, en coordinación e colaboración cos organismos intermedios xestores deste fondo na Comunidade Autónoma de Galicia, así como, a realización das actuacións de verificación sobre as operacións financiadas con este fondo, de conformidade cos regulamentos comunitarios e coa restante normativa de aplicación.

## **A SECRETARÍA XERAL TÉCNICA**

Como órgano de dirección da Consellería do Mar, a Secretaría Xeral Técnica exercerá as competencias e funcións establecidas no artigo 29 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia,

así como no Decreto 119/1982, do 5 de outubro, e todas aquelas que lle sexan encomendadas pola persoa titular da consellería.

## **A DIRECCION XERAL DE PESCA, ACUICULTURA E INNOVACION TECNOLÓXICA**

Correspóndelle exercer a dirección e a coordinación das competencias e funcións en materia de ordenación pesqueira en augas interiores e acuicultura; das industrias de transformación, comercialización e almacenamento dos produtos da pesca, marisqueo e a acuicultura; a elaboración de estatísticas e rexistros nas materias de pesca, marisqueo e acuicultura; da promoción da competitividade dos produtos pesqueiros, marisqueiros e da acuicultura e o fomento da súa calidade; de conservación, protección e xestión sustentable dos recursos mariños; de coordinación da sanidade dos animais acuáticos e dos establecementos de acuicultura; da cooperación pesqueira interinstitucional e co exterior, de acordo coa política pesqueira galega e máis as regulamentacións básicas da Unión Europea e da Administración xeral do Estado.

## **A DIRECCIÓN XERAL DE DESENVOLVEMENTO PESQUEIRO**

Correspóndelle a Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro a ordenación do marisqueo, o establecemento das condicións para o exercicio da actividade marisqueira e a conservación, protección e xestión sustentable dos recursos marisqueiros. Así mesmo, terá ao seu cargo o fomento da organización sectorial, a ordenación, dirección e coordinación das atribucións que ten asumidas a Consellería en materia de extensión pesqueira, ensino e titulacións náutico-pesqueiras e de lecer, así como a investigación mariña, que se desenvolverá en coordinación coa consellería competente en materia de investigación e desenvolvemento tecnolóxico e a programación e coordinación das infraestruturas e equipamentos portuarios pesqueiros.

### *1.2.2. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS*

#### **INSTITUTO TECNOLÓXICO PARA O CONTROL DO MEDIO MARIÑO DE GALICIA (INTECMAR)**

A Lei 3/2004 do 7 de xuño (DOG núm. 116, do 17 de xuño de 2004), de creación do Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño de Galicia (INTECMAR), deu lugar no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia, e ao amparo do seu Estatuto de Autonomía, á creación dun ente de dereito público con personalidade xurídica e patrimonio de seu e con plena capacidade e autonomía para o cumprimento dos seus fins, que asumiu as competencias atribuídas ao Centro de Control do Medio Mariño.



Pola súa banda, o Decreto 41/2005, do 17 de febreiro (DOG núm. 49 do 11 de marzo de 2005) establece o regulamento do INTECMAR.

De conformidade co disposto no apartado 5º da Disposición Transitoria Terceira da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, o INTECMAR pasará a ter a figura de axencia pública autonómica, logo de que as normas de organización e funcionamento e os estatutos do Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño de Galicia, se adecúen ao disposto na lei para as axencias públicas autonómicas.

O INTECMAR constitúe o instrumento da Administración da Comunidade Autónoma de Galicia para o exercicio das funcións de control da calidade do medio mariño, da aplicación das disposicións legais en materia de control técnico sanitario dos produtos do mar e de asesoría técnico científica sobre pesca, marisqueo e acuicultura no ámbito das zonas de produción en augas competencia da Comunidade Autónoma Galega.

En consecuencia, ten como obxectivo xeral e prioritario desenvolver un estrito e intensivo sistema de control sobre as características do medio mariño para dar cumprimento formal a lexislación vixente en canto a produción de moluscos e outros invertebrados mariños, contribuír a desenvolver novas estratexias de explotación e comercialización baseadas en ofertar produtos de óptima calidade con absoluta garantía sanitaria, desenvolver estudos de carácter científico-técnicos destinados a facilitar os coñecementos necesarios para a correcta xestión dos recursos mariños e protexer e mellorar a calidade das augas.

Dentro das competencias da Administración autonómica, e sen prexuízo das competencias atribuídas a outros organismos, correspóndenlle ao INTECMAR, entre outras, as seguintes postestades administrativas:

- a) Aplicación da normativa sobre calidade das augas e da produción de moluscos bivalvos e outros organismos procedentes da pesca, o marisqueo e a acuicultura. En concreto, o control das condicións oceanográficas, bioxeoquímica mariña e poboacións fitoplantónicas, das biotoxinas mariñas, da contaminación química e da contaminación microbiolóxica, tanto no referente aos organismos coma ás zonas de produción.
- b) A investigación para o coñecemento e control das patoloxías dos organismos mariños sometidos á explotación comercial mediante a pesca, o marisqueo e a acuicultura.
- c) Decretar a apertura e o peche do exercicio da actividade pesqueira, de marisqueo e acuicultura en función do resultado dos controis que se realicen sobre a calidade das augas e os produtos, en aplicación da normativa vixente.
- d) Aquelas funcións que regulamentariamente se lle atribúan na loita contra a contaminación mariña.

Neste senso, no Decreto 135/2016, do 6 de outubro, régúlase a estrutura e organización do Plan territorial de continxencias por contaminación mariña accidental da Comu-

nidade Autónoma de Galicia (Plan Camgal), e no mesmo se establecen as funcións do Comité Técnico Asesor, do que forma parte persoal técnico de INTECMAR. Ademais dentro das Unidades de Apoio encargadas de proporcionar soporte específico tanto ao Centro de Coordinación Operativa (CECOP) como aos diferentes grupos operativos figuran a Unidade de Observación Próxima, cuxa dirección técnica recae no Xefe de Unidade de Modelado Oceanográfico de INTECMAR e a Unidade de Documentación e Apoio Científico do INTECMAR.

- e) O cumprimento dos Programas de Control do Medio Mariño que, no ámbito das funcións que establece a lei de creación do INTECMAR, determine a Xunta de Galicia en función da lexislación vixente na materia e das súas propias necesidades para a xestión do medio mariño.
- f) Aquelas funcións que, no ámbito das competencias da comunidade autónoma, poidan serlle atribuídas pola Xunta de Galicia en materia de control das características do medio mariño e dos seus recursos sometidos a explotación comercial.
- g) Ao abeiro do disposto no artigo 12.5 da Lei 4/2023, do 6 de xullo, de Ordenación e Xestión Integrada do Litoral de Galicia (LOXILGA) correspóndelle ao Intecmar, "no marco das competencias da comunidade autónoma, o control da calidade do medio mariño, e en particular o control do cumprimento dos obxectivos ambientais nas augas costeiras do litoral de Galicia".

### *1.2.3. DAS ENTIDADES PÚBLICAS EMPRESARIAS*

#### **PORTOS DE GALICIA**

O ente público Portos de Galicia creouse pola Lei 5/1994, do 29 de novembro, correspondéndolle, nos termos previstos da Lei 6/2017, do 12 de decembro, de portos de Galicia, que derogou aquela Lei 5/1994, o proxecto, construción, conservación, mellora, ordenación, administración e explotación das obras, instalacións, servizos e actividades portuarias, así como a planificación das zonas de servizos e as súas futuras ampliacións.

A dita Lei 6/2017, do 12 de decembro, de portos de Galicia, establece que Portos de Galicia é unha entidade pública empresarial das reguladas na sección 4ª do capítulo II do título III da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, fixando que aos efectos do desenvolvemento e cumprimento do seu obxecto e función, o ámbito territorial de cada porto será o comprendido dentro dos límites da súa zona de servizo. As augas de cada porto serán as adscritas pola Administración do Estado.

Correspóndelle a Portos de Galicia as seguintes funcións:

- A xestión da explotación das instalacións portuarias e dos demais bens adscritos ao seu patrimonio.
- O fomento global da actividade económica no ámbito dos portos que dependen da Administración da comunidade autónoma, das actividades industriais ou comerciais directamente relacionadas co tráfico portuario e o fomento da investigación e desenvolvemento tecnolóxico en materias relacionadas coa explotación e construcións portuarias.
- Poderá realizar coa iniciativa pública ou privada cantas operacións comerciais e industriais considere convenientes e xestionará todas as obras, instalacións e servizos, podendo celebrar, para estes efectos, calquera clase de negocios xurídicos.

Asumirá igualmente as funcións que, no ámbito de competencias da comunidade autónoma, poidan serlle atribuídas pola Xunta de Galicia en materia de xestión e actuacións no dominio público marítimo-terrestre.

#### *1.2.4. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO*

##### **CENTRO TECNOLÓXICO DO MAR**

O Centro Tecnolóxico do Mar é unha fundación pública de interese galego que nace no ano 2001 pola iniciativa da Consellería do Mar e a Dirección Xeral de I+D+i da Xunta de Galicia e do Ministerio de Ciencia e Innovación.

O obxectivo fundamental do Centro Tecnolóxico do Mar é levar a cabo todas as accións necesarias para unha conservación e aproveitamento responsable do medio mariño e os seus recursos, en especial no que respecta ao litoral galego.

Todas as accións que se realizan teñen o obxecto de impulsar a cooperación entre institucións, centros de investigación e sector marítimo-pesqueiro, así como fomentar a implicación dos sectores dependentes do mar en actividades de I+D+I e favorecer a eficiencia de todas as actividades relacionadas co uso e explotación do medio mariño.

As accións do Centro Tecnolóxico do Mar esténdense ao ámbito nacional, europeo e internacional, e son beneficiarias da súa actividade todos os sectores públicos e privados relacionados co mar e os seus recursos, e o medio mariño en xeral.



## II. PRINCIPAIS LIÑAS DE ACCIÓN

### II.1. DA CONSELLERÍA

O sector marítimo-pesqueiro ten un valor fundamental para Galicia. Se tivésemos que definir un trazo diferencial da economía galega sobre a europea, este sería a importancia na nosa economía da pesca, do marisqueo e da acuicultura, ao que habería que engadir toda unha importante cadea mar-industria. Unha actividade estratéxica e vital que constitúe o epicentro de todas e cada unha das políticas públicas postas en marcha desde a Xunta de Galicia.

Non existe ningún país europeo no que as actividades primarias do sector pesqueiro e a súa capacidade de indución de actividade industrial teñan un peso tan relevante no PIB, acadando o complexo mar-industria o 4,8 % (o sector extractivo chega ao 2,1 %) e englobando a nivel laboral a máis de 50.000 persoas con empregos directos. Este conxunto de datos leva a que o Valor Engadido Bruto que xera a pesca e a acuicultura sexa en Galicia 25 veces superior ao da Unión Europea e máis de seis veces superior ao de España.

As últimas 'Táboas Input-Output da Pesca-Conserva Galegas 2019' certifican que desde 2011 o valor da produción do sector ascendeu preto dun 50 % e que a suma da actividade da cadea extractiva, do mar-industria e do comercio exterior pesqueiro de Galicia roldou os 9.000 millóns de euros en ingresos, acadando a cifra máis alta na historia. Ademais, certifícase que nove de cada dez actividades económicas na comunidade relaciónanse coa pesca e a cadea mar-industria.

Neste contexto ten, pois, especial relevancia contar cunha ferramenta orzamentaria que capaz de dar pulo constante a esta actividade e ás súas potencialidades. A este respecto, a forma fundamental da mesma ha de ser consecuente e coordinada co definido na Política Común de Pesca, xa que é a liña estratéxica marcada por esta quen define tamén as contempladas no novo fondo económico que o acompaña xa con plena vixencia este ano, o Fondo Europeo Marítimo e da Pesca e a Acuicultura - FEMPA.

Xa que logo, ter conseguido que esta estrutura normativa e o seu acompañamento orzamentario se achegase aos postulados de Galicia trae aparelado unha mellor e maior capacidade de investimento orientado ás necesidades do noso sector marítimo-pesqueiro e da súa cadea mar-industria.

Cómpre, pois, aplicar as posibilidades económicas do FEMPA e as propias en desenvolver potencialidades e corrixir aspectos que lastran a nosa competitividade, facendo, asemade, unha boa aplicación doutros fondos económicos de xeito que se complementen e supoñan un afondamento na busca de sinerxías a prol do sector. Ademais, acompasar actuacións xurídico-administrativas e planificacións suporá ter o mellor taboleiro sobre o que desenvolver a aposta financeira que nos da o orzamento.

Avanzar na consecución de maior valor engadido polos produtos da pesca toda vez que as posibilidades de captura son limitadas; conseguir unha redinamización da acuicultura como fórmula de xeración de emprego e riqueza nas zonas costeiras non urbanas, expandir a potencialidade produtiva do marisqueo e consolidar a súa capacidade de integración de modelos de traballo asociativo son elementos fundamentais neste orzamento que se propón.

Ademais, hai que sumar que o eido marítimo-pesqueiro acubilla aínda moitas posibilidades de diversificación e complementación económica e laboral que deben seguir sendo exploradas e explotadas. Tamén constitúe un dos obxectivos estratéxicos e irrenunciabes a remuda xeracional no sector: mellorar a formación e as condicións de traballo a bordo para mostrar á xente nova que a pesca é unha opción de futuro á que Galicia non vai renunciar. Tamén se seguirán a traballar na mellora das condicións de traballo en mar e terra.

O 2024 será o segundo ano de programación do marco financeiro do FEMPA 2021-2027. Isto supón para moitas medidas do período 2014-2020 unha continuidade, aínda que tamén unha ampliación para novas actuacións.

Entre os próximos fitos que se pretende acadar con este marco de accións está o reforzo do compromiso co equilibrio ambiental, social e económico como motor do futuro do mar de Galicia, que se articulará a través da súa propia Estratexia de Economía Azul orientada aos sectores con vantaxes competitivas e coordinando as actividades tradicionais, como a pesca, coas emerxentes, como o naval e o turismo costeiro. Esta Estratexia xa está moi avanzada na súa elaboración e será aprobada antes de que remate o ano 2023, quedando para o vindeiro ano as accións de formación, comunicación e sensibilización que se consideren oportunas co obxectivo de divulgar e difundir o concepto de economía azul e que beneficios representa para o desenvolvemento económico, social e ambiental de Galicia.

Tras redactar na etapa 2021-2023 o documento base do Plan da cultura marítima de Galicia-Horizonte 2030, que define as principais guías, iniciativas e accións para preservar o patrimonio marítimo e cultural mariñeiro, darase continuidade ao plan en lo relativo a la información, seguimento e realización das accións prioritarias avanzando no obxectivo 2030. O que se pretende é que o traballo feito non quede no papel empece a dar froitos tanxibles para a cidadanía.

A totalidade das manifestacións culturais (construcións, obxectos e creacións inmateriais) é o que se considera como un sistema ou conxunto de gran valor histórico e patrimonial a preservar e no que avanzar ao futuro. Un patrimonio ligado ao mar que explica a transformación do territorio e do modo de vida da xente do mar, da súa construción social e cultural ao longo do tempo, e da evolución dos seus oficios e técnicas.

Outro dos grandes retos que enfrontar é facer que se escoite a voz de Galicia ante Bruxelas, como primeira rexión pesqueira que é da Unión Europea, co obxectivo de articular unha fronte común co sector ante o Executivo comunitario que permita evitar que se tomen decisións

prexudiciais, en moitos casos sen consulta previa e sen aval científico, que ameazan o futuro do mar galego.

Tendo en conta este contexto e estas premisas de actuación, a continuación detállanse as principais liñas de acción da consellería para o ano 2024.

No marco da xestión do eido marítimo – pesqueiro, a progresiva incorporación das diferentes variables que poden afectar ao sector pesqueiro, marisqueiro e acuícola galego han de ter necesaria imaxe nas accións administrativas desenvolvidas desde as entidades de Goberno autonómico. Así, vese con especial interese, en canto a que esa é tamén a liña que marca o FEMPA, a adopción de liñas de actuación que leven á consecución e mantemento dunha actividade marítimo-pesqueira que sexa social, económica e ambientalmente sostible, para o que se deben dispor as ferramentas normativas, administrativas e financeiras axeitadas e especialmente dedicadas.

Neste senso, a variación progresiva das posibilidades de pesca e a importancia nas contas dos custos de explotación fan que sexa imposible adecuar a actividade pesqueira a marxes de sostibilidade e rendibilidade polo aspecto de aumento das capturas, levándonos á necesidade de manter esta viabilidade a través de medidas que afiancen e aumenten a valorización dos produtos e consigan un valor engadido mediante o seu procesado.

Neste eido, o papel preponderante que a pesca artesanal ten nas nosas costas fai que sexa necesario apostar pola súa valía como elemento de dinamización económica e emprego. De aí a adecuación ás novas demandas da situación actual e á orientación do novo FEMPA o Plan de Acción da Pesca Costeira Artesanal – Artes Menores de Galicia 2030, que executará medidas dirixidas principalmente a incrementar o emprego, á mellora da comercialización e a adecuación dos sistemas de organización da actividade pesqueira, permitindo que esta flota teña preeminencia na dedicación dos fondos que se achegan a Galicia desde a UE.

Do mesmo xeito, o progresivo avance na profesionalización do sector marisqueiro permite agora abordar outras medidas que leven a dispor a plena sostibilidade desta actividade, de forma que se afirme sobre un sistema de semicultivo, que complemente as liñas de ascenso produtivo, equilibre as posibilidades de extracción e reforce as tarefas de expansión das zonas de traballo levadas a cabo nos últimos tempos na busca da recuperación produtiva e no aumento da capacidade de xeración laboral e económica do marisqueo. Ao mesmo tempo, débese avanzar na liña de recuperación produtiva establecendo mecanismos que permitan a restauración da normal actividade en áreas nas que, por diversos motivos, non se podía exercitar. Adequouse ao FEMPA o Plan de Acción do Marisqueo Galicia 2030 co obxectivo de garantir a explotación sostible e conservación dos recursos marisqueiros, integrando aspectos biolóxicos, sociais, de emprego, económicos e medioambientais. Especificamente, encamiña este plan en liñas orientadas a unha xestión sostible e á conservación dos recursos; á protección e recuperación da biodiversidade e dos ecosistemas mariños; ao desenvolvemento socioeconómico e do emprego; ao apoio á comercialización dos produtos; e á gobernanza.

De forma coincidente cos eidos anteriores, a acuicultura debe recuperar e afianzar a capacidade de promoción económica e laboral que tivo e ten en numerosas zonas da nosa comunidade, facéndoo dunha maneira harmónica e compatible coa sostibilidade ambiental dos emprazamentos onde se localiza. Neste senso, débese traballar de maneira coordinada a prol de establecer unha planificación axeitada que se vexa acompañada das medidas legais, administrativas e económicas que permitan executala para conseguir o obxectivo do relanzamento da actividade acuícola en Galicia en 2024 e en anos vindeiros.

Ademais, soste e dotar de plena competitividade ao sector mitilicultor é unha cuestión imprescindible. Neste senso, hai que ter en conta que foi esta actividade a principal destinataria do apoio orzamentario dos últimos anos, devindo nunha progresiva mellora das súas estruturas produtivas e comerciais. O mantemento das liñas de apoio a este sector dentro do FEMPA constitúe un dos feitos máis importantes á hora de orientar este orzamento e as liñas principais do mesmo neste eido.

No eido transformador e comercial, recóllese neste orzamento a base para a posibilidade de adoptar medidas que lle permitan ao sector marítimo-pesqueiro e á súa cadea mar-industria axeitarse ás circunstancias provocadas por crises como foi a da pandemia e agora a guerra en Ucraína. O obxectivo non é outro que facer que consiga unha recuperación que lle permita seguir sendo competitivo, especialmente nos mercados, que teñen mudado profundamente tralo descenso da canle HORECA e a dinamización dos sistemas dixitais de compra. De aí a vontade de reforzar os apoios económicos para adecuar as estruturas produtivas, adecuar as campañas promocionais e avanzar na dixitalización das canles comerciais, facilitando a chegada e adecuación dos produtos aos consumidores.

No mesmo senso, a atención a aqueles aspectos de eminente actuación proactiva da Administración autonómica han de ir dirixidos cara a adopción de medidas que permitan dispoñer das mellores situacións posibles para o desenvolvemento das actividades ligadas ao mar, con dedicada atención ás infraestruturas portuarias, onde a operatividade e plena capacidade loxística debe ser apuntalada, e á seguridade da vida humana no mar e á loita contra a contaminación, onde o adecuado proceso de dotación de medios técnicos e humanos ha de ser referendado cunha planificación exhaustiva da coordinación e cooperación en caso de darse eventos nestes ámbitos.

En particular, dáse cabida neste orzamento á posibilidade de desenvolvemento de proxectos contidos nos servizos contratados para a redacción de estudos marítimos, ambientais, de patrimonio, de solo e estudos de alternativas, anteprojectos e proxectos construtivos para obras en portos. Estas actuacións, que darán resposta ás necesidades dos usuarios dos portos e que foron trasladadas polo sector ao ente público, superan, entre dragaxes e melloras portuarias, as 80 accións. Con esta previsión, e tendo en conta que estes contratos de servizo dotan de maior axilidade á tramitación dos traballos, poderanse ir acometendo, con previsións orzamentarias específicas ou xenéricas, as actuacións portuarias pertinentes, unha vez rematen as súas tramitacións como proxectos.



De especial relevancia son tamén os aspectos sociais e a atención á interrelación que estes teñen coa actividade marítimo-pesqueira e acuícola, que cobran forza neste orzamento. Unha vez máis poñen de relevo a importancia de outorgar axudas de emerxencia (de pago único) para as familias de mariñeiros de buques galegos ou embarcados en barcos doutros portos base que falezan ou desaparezan en accidentes no mar. Nesta liña, ante as posibles ineficiencias que poda ter o sistema de control de toxinas, contéplase a promoción da subscrición dun seguro para a cobertura daqueles casos nos que exista unha perda económica pola retirada de produto do mercado e a falla de ingreso por tal medida, cando sexa a consecuencia de peches imprevistos da actividade marisqueira por causas de toxinas ou contaminación mariña accidental.

Tamén se perfilan neste orzamento continuidades de liñas clave de aposta que se ven recollidas no FEMPA, que achega 366 millóns de euros a Galicia no período que vai ata 2027. A programación orzamentaria integrou as liñas actuais que se demandan no novo instrumento, coma a relativa a que o 30 % dos fondos se destinen á acción climática, no marco do Pacto Verde Europeo.

No sentido exposto, as liñas de actuación desta consellería, perseguirán, fundamentalmente, os seguintes obxectivos:

- A xestión eficaz e eficiente dos fondos económicos, especialmente dos comunitarios. Neste contexto e co fin de incrementar o impacto e a efectividade do apoio do FEMPA ás empresas, emprendedores/as, profesionais autónomos/as, organizacións e demais entidades do sector, a Consellería do Mar porá en marcha no ano 2024 un servizo de asesoramento a posibles beneficiarios/as das axudas á pesca, á acuicultura e á transformación e comercialización dos produtos da pesca e da acuicultura xestionadas pola Consellería do Mar e financiadas polo FEMPA. Este servizo de asesoramento aos potenciais destinatarios/as das axudas prestarase de forma “híbrida”: mediante unha rede de oficinas para asesoramento presencial (sete oficinas en diferentes puntos da Comunidade Autónoma de Galicia) e unha oficina virtual que permita o asesoramento telemático.
- A xestión responsable e sostible dos caladoiros e da nosa costa, con especial fincapé na aplicación racional das obrigas de desembarque de todas as capturas e dun aproveitamento exhaustivo e rendibilización máxima das posibilidades de pesca, sempre desde a óptica do Rendemento Máximo Sostible.
- O desenvolvemento da acuicultura no noso litoral en harmonía co medio ambiente, dunha forma estruturada e planificada, de acordo coas tendencias instauradas en Europa e coa coordinación e compatibilidade con outras actividades preexistentes.
- A recuperación do medio mariño e de zonas aptas para a reprodución dos moluscos bivalvos, así como a volta á actividade produtiva normal naqueles bancos onde se perdeu por diferentes motivos
- A mellora dos rendementos do sector do marisqueo e da acuicultura.

- A potenciación das industrias de transformación e comercialización e da súa integración como parte fundamental da estrutura de continuidade social e económica do eido marítimo-pesqueiro
- O desenvolvemento das zonas costeiras, con especial atención a diversificación das actividades e á complementación económica das actividades marítimo-pesqueiras.
- O desenvolvemento e consolidación dun sistema de coñecementos aplicados ao mundo do mar que permitan avanzar nos obxectivos de sostibilidade enunciados. En especial:
  - A investigación mariña aplicada ao eido ambiental.
  - A determinación de novas liñas de investigación nos campos sociais da actividade, con dedicada atención aos aspectos normativos e políticos do eido europeo e mundial no contexto da reforma da Política Común de Pesca.
- Elaboración dunha liña de xestión dos portos conforme a unha progresiva especialización destes, con proxectos individualizados para cada un, atendendo ás súas necesidades específicas e ao mantemento da operatividade diaria dos mesmos.
- O desenvolvemento dunha liña de mellora da operatividade e eficacia e da eficiencia dos fondos destinados ás funcións de loita contra a contaminación e seguridade da vida humana no mar, para o cal se atenderá:
  - ás medidas para mellorar e adecuar a coordinación e a planificación da loita contra a contaminación mariña accidental e o salvamento marítimo.
  - á dotación de medios e medidas para a inspección pesqueira, con especial atención ao disposto para o control hixiénico-sanitario dos produtos mariños á venda.

As actuacións referidas concréntanse na adopción das seguintes medidas:

- Desenvolvemento da actividade acuícola, con especial énfase no tinxinte aos emprazamentos e á súa adecuación ambiental, social e ambiental e apoio económico para o seu desenvolvemento, así como da expansión e mellora produtiva da actividade mitilicultora.
- Intensificación do apoio ás industrias de transformación do sector, con especial orientación cara ao fortalecemento da súa competitividade e a internacionalización da súa produción.
- Reforzamento dos equipamentos nos portos pesqueiros, con especial atención a aqueles que facilitan a operatividade e loxística diaria a eficiencia enerxética e as dirixidas a facilitar o cumprimento da obriga de desembarque de todas as capturas
- Actuacións de recuperación das zonas improdutivas e da restauración da normal actividade extractiva naquelas áreas onde non se permitía por diversas causas
- Formación dos traballadores e traballadoras do sector, co fortalecemento inducido do proceso de relevo xeracional.
- Mellora da comercialización dos produtos da pesca, especialmente no tinxinte á promoción como fórmula de valorización dos produtos do mar

- Diversificación de actividades da poboación activa do sector pesqueiro sen perda de contacto e relación coas actividades tradicionais, a quen complementarán na súa xeración económica.
- Potenciación dos cultivos mariños, incrementando a súa produtividade e modernizando a súa tecnoloxía.
- Medidas tendentes a procurar a mellora da calidade dos produtos así como a dos procesos da súa elaboración.
- Adaptación do sistema formativo e da investigación para atender as novas demandas sociais, económicas e técnicas.
- Reforzamento das liñas de investigación e iniciación de novos proxectos.
- Mantemento dos sistemas de información avanzados nas lonxas e nas confrarías de pescadores.
- Apoio ao desenvolvemento racional dos espazos portuarios, da súa mellora como espazos loxísticos e da integración porto-vila ou porto-cidade.

No eido marítimo-pesqueiro, cómpre atender dúas cuestións que, conforme ás novas liñas marcadas pola nova Política Común de Pesca e coa situación actual do sector, se revelan fundamentais, como son o afondamento na capacidade produtiva e comercial e a diversificación da estrutura económica das zonas costeiras non urbanas. Para tal fin contamos co apoio do FEMPA, que reedita o apoio ás dúas cuestións sinaladas. Revalidarase tamén a aposta polos GALP como elementos vitais para a dinamización das zonas costeiras.

Xa que logo, cómpre avanzar na disposición de maiores dispoñibilidades de pesca mediante un avance no coñecemento do estado dos recursos, e na adecuación da flota aos mesmos mediante unha mellora da súa competitividade, alén de buscar un maior valor engadido aos produtos, especialmente a aqueles que hoxe non contan cun mercado amplo ou coñecido. Ademais, debemos seguir gañando capacidade produtiva no eido marisqueiro, traballando pola súa conversión nunha labor de semicultivo ou cultivo, e aproveitando as sinerxías que a estrutura acuícola galega pode achegar neste senso. Por último, nesta liña de avance da capacidade produtiva, a acuicultura debe relanzar a súa potencialidade para achegar riqueza e emprego desde unha óptica de complementariedade coa actividade extractiva.

No mesmo senso, o mercado dos produtos do mar atende hoxe en día a unha globalización plena que xera unha competitividade importante. Isto fai que sexa necesario avanzar de forma continua para atender as demandas dos consumidores e as novas tendencias de comercialización. Para tal fin cómpre tamén avanzar en materia de apoio á transformación e comercialización, promovendo liñas de acción que conteñan unha aposta polo fomento do consumo de produtos do mar entre a poboación xuvenil, unha dixitalización das vendas de cara a fomentar a competitividade na demanda e a xerar maior valor engadido e a complementación da planificación da estrutura e actividade transformadora que permita abordar todos os aspectos da produción do conxelado, tanto nos eidos empresariais como laborais e de fornecemento de materia prima.

No que atinxe á segunda liña, cómpre, logo de ver o éxito da aplicación das liñas do Eixe 4 do Fondo Europeo de Pesca para o desenvolvemento sostible na contorna litoral galega, afondar e ampliar a aposta por esta tarefa de diversificación da estrutura laboral e produtiva relacionada coas actividades marítimo-pesqueiras, servindo estas como piar de apoio e permitindo que a dependencia do mero eido extractivo sexa unha oportunidade e non un risco.

No relativo ás medidas á adoptar no eido económico e para apoio da estrutura produtiva e transformadora do eido marítimo-pesqueiro, cómpre afondar na adopción de medidas recollidas no orzamento e que levan a:

- **SOSTIBILIDADE:** A recuperación operativa e a dinamización económica da actividade marítimo-pesqueira terán moito que ver coa reactivación pausada e coordinada entre os diferentes ámbitos que a conforman, e destes coa recuperación da actividade social e económica xeral, polo que se deberá prestar especial atención á LIQUIDEZ e á SOLVENCIA do sector.
- **REORIENTACIÓN E ADECUACIÓN:** Galicia debe poñer en marcha unha reorientación do seu sistema económico-comercial pesqueiro para adecuarse á situación social que esta pandemia nos deixa, con medidas dirixidas á adecuación da estrutura a corto e medio prazo (flexibilidade laboral, axustes impositivos, etcétera) e ofrecendo alternativas e estímulos de investimento atractivos e motores de cambio comercial que sustenten a necesaria transición cara a un obrigado novo modelo comercial e de actividade.
- **COMPETITIVIDADE:** A reactivación e dinamización do sector marítimo-pesqueiro e da cadea mar-industria debe levar consigo accións e medidas a medio e longo prazo que melloren, con carácter xeral, a competitividade das empresas e o seu marco operacional nun contexto mundial, promovendo para tal fin o investimento das empresas marítimo-pesqueiras e transformadoras na propia comunidade.

## II.2. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

### **INSTITUTO TECNOLÓXICO PARA O CONTROL DO MEDIO MARIÑO DE GALICIA (INTECMAR)**

As principais liñas de acción de INTECMAR no ano 2024 son as seguintes:

- Control da calidade do medio mariño:
  - Desenvolvemento do programa de control da calidade do medio mariño en canto ás condicións oceanográficas e á bioxeoquímica mariña.
  - Aplicar a normativa vixente sobre calidade das augas e da produción de moluscos bivalvos e outros organismos procedentes da pesca, o marisqueo e a acuicultura, en concreto no desenvolvemento dos seguintes programas:

- Programa de control da calidade do medio mariño en canto ás biotoxinas mariñas.
- Programa de control da calidade do medio mariño en canto á contaminación química (metais pesados, compostos organoclorados e hidrocarburos).
- Programa de control da calidade do medio mariño en canto á contaminación microbiolóxica.
- Programa de control da calidade do medio mariño en canto ao fitoplancto.
- Desenvolvemento do programa de control zosanitario: control patolóxico de moluscos.
- Apoio ao desenvolvemento da rede de oceanografía operacional en Galicia nas súas vertentes de observación, predición e diseminación de datos oceanográficos.
- Adecuación e asunción de novos cometidos que se lle poidan encomendar no eido das súas competencias e labores.
- Plan territorial de continxencias e loita contra a contaminación mariña accidental:
  - Dar cumprimento ás asignacións que o Plan Territorial de Continxencias pola contaminación mariña en Galicia reflicte para INTECMAR. (Decreto 135/2016, polo que se regula a estrutura e organización do Plan territorial de continxencias por contaminación mariña accidental da Comunidade Autónoma de Galicia).
  - Revisión e actualización dos capítulos do Plan Camgal.
  - Revisión de plans de continxencia interiores e locais.
- Exercicio das funcións derivadas da designación do Intecmar, mediante resolución da Dirección Executiva de AESAN, como Laboratorio Nacional de Referencia para Toxinas Mariñas, asumindo as funcións como laboratorio Nacional que se describen no Artigo 101 do Regulamento (UE) 2017/625 do Parlamento.
- Exercicio das funcións necesarias para o control do cumprimento dos obxectivos ambientais nas augas costeiras do litoral de Galicia, atribuídas ao INTECMAR pola Lei 4/2023, do 6 de xullo, de Ordenación e Xestión Integrada do Litoral de Galicia (LOXILGA).
- Outras liñas de acción:
  - Continuarase a colaboración con Augas de Galicia para un mellor coñecemento da incidencia dos puntos de vertidos que afectan ao litoral na contaminación microbiolóxica das augas para abordar e optimizar as accións de mellora que garantan a calidade das mesmas.
  - Continuarase co traballo, de análise de mostras procedentes doutras Comunidades Autónomas e outros clientes.
  - Levar a cabo o acordo de colaboración entre a Consellería de Sanidade e o Intecmar, no tocante á transmisión de información sobre as zonas de produción de moluscos e a realización de análises de biotoxinas mariñas dentro do programa de control de salubridade de moluscos, que a Dirección Xeral de Saúde Pública desenvolve e no marco da Rede Integrada de Laboratorios de Interese en Saúde Pública da Comunidade Autónoma de Galicia (REDGALICIA).

- Continuarase co control técnico-sanitario do sistema de reinstalación para os moluscos bivalvos vivos recollidos nas zonas de produción clasificadas como de clase C.
- Continuar co avance na constitución da Infraestrutura de Datos Espaciais (IDE) do INTECMAR, que da servizo as diferentes aplicacións empregadas para a implementación das aplicacións do visor de INTECMAR en soporte SIX.
- Continuar coa participación nos Grupos de Traballo técnicos tanto a nivel autonómico, nacional e internacional: GT de Desenvolvemento e Tramitación do Regulamento e XIS Corporativo; GT Fitoplancton (DG SANCO).
- Fomentar a observación en tempo real das condicións océano-meteorolóxicas da costa galega a través da rede de observación "Observatorio RAIA" na que participa, co obxectivo de consolidar a oceanografía operacional na marxe Ibérica para axudar, entre outros, ao desenvolvemento de ferramentas para a prevención dos desastres naturais e dos episodios de contaminación.
- Continuar coa participación en proxectos de investigación de ámbito nacional e internacional.
- Continuar coa colaboración con centros educativos facilitando a realización de prácticas, tanto de ciclos medios e superiores de Formación Profesional como de grao universitario.
- Continuar ca implantación da administración electrónica.

### II.3. DAS ENTIDADES PÚBLICAS EMPRESARIAIS

#### **PORTOS DE GALICIA**

A xestión de Portos de Galicia durante os últimos continúa a súa anterior evolución, dando servizos nas infraestruturas nas que se apoia, buscando a prestación das súas actividades de acordo coa súa lei de constitución, sobre a base de criterios de eficiencia económica, buscando a máxima rendibilidade e procurando a mellora no nivel de prestación dos servizos e a atención ás necesidades dos seus usuarios e das diversas empresas que realizan a súa actividade no dominio público portuario. Ademais, como medida complementaria e, dentro das disponibilidades orzamentarias, continuou o desenvolvemento da construción, ampliación e mellora das infraestruturas portuarias.

Todo isto para a consecución de servizos máis eficientes, mellorando as condicións de traballo e de seguridade dos usuarios e buscando unha economía máis competitiva nos momentos que se están a dar dende o punto de vista do comercio e da actividade en xeral.

Para isto establecéronse estratexias de crecemento, aumentando a competitividade co incremento da produtividade, da mellora da xestión, da valorización do seu capital humano e recursos materiais así como da implantación de novas tecnoloxías; e todo iso con total respecto

aos principios do desenvolvemento sostible, ademais de afrontar as melloras das infraestruturas portuarias existentes ou a creación de novas que resulten necesarias para o axeitado desenvolvemento das actividades portuarias, adecuándose ás novas dotacións orzamentarias.

Toda esta xestión foi recollida na Lei 6/2017, de Portos de Galicia, aprobada o 12 de decembro de 2017 e que entrou en vigor o 14 de xuño de 2018. Desta maneira, a administración portuaria ten un novo marco regulador máis adaptado á realidade dos seus portos e das actividades que neles se realizan.

A evolución dos ingresos en Portos de Galicia no ano 2022 foi positiva (17,1M€) reflicten unha baixada a niveis de ingresos previos a pandemia da Covid-19.

As previsións de peche deste ano 2023 indican unha recuperación de niveis anteriores á pandemia a nivel global, se ben unha análise polo miúdo amosa una boa evolución da pesca fresca e estabilidade na náutica recreativa pero un pulso aínda feble para as mercadorías que moven os portos autonómicos, moi influídos pola non recuperación das ferroaleacións.

Tendo en conta o anterior, as previsións de ingresos para o próximo exercicio 2024 acadan os 18 M€, consolidando de novo as cifras de 2019.

No sector da náutica deportiva, Portos de Galicia continúa a facer un esforzo conxunto coa Axencia Turismo de Galicia, a Secretaría Xeral para o Deporte e cos operadores privados tanto para a promoción do deporte e do turismo náutico, cos que mellorar as cifras de negocio destas instalacións e para a modificación substancial das concesións en aras de garantir e mellorar a estabilidade destes títulos.

Este escenario fixo que Portos de Galicia afrontase durante os derradeiros exercicios unha rexeneración do espazo económico, social e deportivo dos portos e das súas zonas de influencia fronte a crise económica a través de catro liñas estratéxicas de actuación: crecemento, sustentabilidade, eficiencia e TIC.

Deste xeito preténdese crear máis valor con menos impacto, o que se reflectiría na redución do consumo dos recursos e do impacto no medio natural, así como no incremento do valor dos produtos de xeito sostible.

Dentro da liña estratéxica de crecemento, entendida como xeración de negocio e de recursos económicos, actuarase para o vindeiro 2024 en:

- Afianzar os portos como centros de traballo cada vez máis seguros, de forma que se favoreza a actividade económica intrínseca ao porto.
- Integrar os portos nas redes portuarias que permitan desenvolver as súas complementariedades ao tempo que se procura unha relativa especialización.

- Transformar os portos en plataformas para a localización de novos procesos, aumentando o valor engadido das mercadorías e da pesca e contribuíndo ao desenvolvemento económico e á creación de emprego.
- Favorecer a interrelación porto-cidade mediante acordos de colaboración coas diferentes administracións, desenvolvendo a planificación urbanística que permita que os cidadáns vexan os portos como entes xeradores de desenvolvemento nun ámbito compatible coa actividade cívica.

Dentro da liña estratéxica de sustentabilidade actuarase en:

- Estimular a mellora continua do medio portuario e a súa xestión ambiental co obxecto de facilitar unha mellor comprensión do papel dos portos e o seu esforzo para chegar a un desenvolvemento sostible.
- Asegurar o máximo respecto ao medio ambiente e á paisaxe.
- Incrementar a conciencia de seguridade, tanto dende o punto da prevención de riscos laborais como da seguridade e protección dos portos e das súas instalacións de acordo coa normativa internacional en vigor.

Dentro da liña estratéxica de eficiencia actuarase en:

- Estimular a realización dos procesos dos servizos portuarios con eficiencia.
- Fomentar a comunicación entre a administración portuaria e os actores locais relevantes (usuarios, clientes, público,...).
- Mellorar e modernizar os servizos prestados nos portos.
- Xestionar de forma áxil e eficaz as actividades portuarias.
- Adoptar medidas eficaces para mellorar a calidade ambiental e a paisaxe.

Dentro da liña estratéxica de TIC actuarase en:

- Consolidar novos sistemas de xestión que faciliten ao máximo a relación dos usuarios coa administración portuaria, dotándoa dunha nova plataforma dixital e renovando o seu centro de proceso de datos.
- Afondar na mellora dos procesos administrativos internos.

Coa consecución destes eixos búscase, por unha banda, integrar aos portos galegos nunha rede que permita a súa coordinación nun sistema portuario competitivo, podendo así desenvolver as súas complementariedades; e, por outra banda, fomentar a coordinación entre os portos e as vilas en que se sitúan, máxime tendo en conta a idiosincrasia do asentamento da poboación galega na costa en forma dunha malla urbana con incidencia na actividade económica local.



En particular, recóllese a posibilidade de ir dando forma e execución aos proxectos que vaian tendo rematada a súa tramitación administrativa dependente doutras administracións en 2023. Neste senso, a disposición de servizos contratados para a redacción de estudos marítimos, ambientais, patrimoniais, de chan, anteprojectos e proxectos construtivos permitirán ir dando resposta progresiva ás necesidades que foron trasladadas polo sector e polos usuarios ao ente público.

As actuacións programadas para este exercicio e os anos vindeiros superan, entre dragaxes e melloras portuarias, as 80 actuacións. Así, e tendo en conta que estes contratos de servizo dotan de maior axilidade á tramitación dos traballos, poderanse ir acometendo, con previsións orzamentarias específicas ou xenéricas, as actuacións portuarias pertinentes.

## II.4. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

### **CENTRO TECNOLÓXICO DO MAR-CETMAR**

O Centro Tecnolóxico do Mar-Fundación CETMAR é unha Fundación consolidada do Sector Público de Galicia con máis de 20 anos de traxectoria.

CETMAR é unha fundación pública sen ánimo de lucro, cuxo patrimonio está afecto de modo duradeiro á realización dos fins de interese xeral propios da Institución, que en xeral son todos aqueles fins que promovan unha explotación responsable do medio mariño e os seus recursos, xunto co desenvolvemento social, económico e tecnolóxico dos sectores implicados.

As accións do Cetmar abarcan todas as áreas de coñecemento relacionadas coa investigación, desenvolvemento e innovación marítimo pesqueira, tanto en produtos como en servizos e procesos, nun marco xeográfico local, nacional e internacional. Tal é así, que dende a súa creación, o Cetmar traballou con 900 institucións en máis de 70 países, onde é recoñecido como un centro internacional de referencia gracias a súa alta capacidade relacional, a súa eficiencia na xestión dos recursos na maximización dos resultados dos traballos.

Entre as características da Fundación está a súa estrutura de rede. CETMAR orixínase como un centro de coordinación interinstitucional na contorna da investigación mariña e pesqueira e por iso as seguintes institucións participan no principal órgano reitor da entidade:

- Xunta de Galicia, a través das Consellerías do Mar, Economía, Empresa e Innovación, Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e Cultura, Educación e Universidade.
- O Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación.
- O Centro Superior de Investigacións Científicas
- O Instituto Español de Oceanografía

- A Universidade de Santiago de Compostela
- A Universidade da Coruña
- A Universidade de Vigo
- Anfaco- CECOPECA
- A Axencia Española de Seguridade Alimentaria e Nutrición (AESAN)
- A Asociación Española de Almacenistas, Importadores, Transformadores e Exportadores de Produtos da Pesca e Acuicultura, CONXEMAR.

Esta estrutura fundacional permitiu que a entidade desenvolva a súa actividade en estreita colaboración coas institucións que forman parte do seu padroado.

CETMAR defínese como un centro capaz de conseguir unha coordinación interinstitucional e unha integración interdisciplinar de todos os recursos de investigación e tecnoloxía mariña dispoñibles en Galicia, tratando de constituírse como un recurso explotable en si mesmo, de fácil acceso para todas as empresas dos sectores implicados a escala galega, nacional e internacional.

En cumprimento dos obxectivos fundacionais, Cetmar seguirá desenvolvendo proxectos de investigación e innovación aplicada para o complexo mar-industria e a prestación de servizos tecnolóxicos a empresas, institucións e administracións públicas.

A Fundación CETMAR ten por obxecto o desenvolvemento das actividades seguintes:

- Optimizar o rendemento dos equipos e infraestruturas dedicadas á investigación por medio da colaboración interinstitucional e a actuación interdisciplinar.
- A recompilación e análise dos sistemas de información dispoñibles en relación co estado de coñecemento de cada área incluíndo bases de datos técnicos, bibliografías e documentais.
- A análise de prospectiva científico-técnica nos diferentes ámbitos de actividade nacional e internacional.
- A formulación de propostas e recomendacións aos axentes activos do sector (tecnoloxías emerxentes, recomendacións de organismos internacionais, novidades nas distintas áreas, etc.).
- A realización de accións executivas concretas fronte ás demandas puntuais (análises, informes, asesoramento, axuda nas propostas e realización de actividades de investigación e desenvolvemento tecnolóxico, transferencia de tecnoloxía, formación e programas de cooperación nacional e internacional).
- O desenvolvemento destas accións formalízase a través de encomendas de execución ou xestión realizadas pola Administración da Xunta de Galicia ou dos organismos da Administración do Estado representados no Padroado da Fundación CETMAR. Considerándose para estes efectos á Fundación como ente instrumental ou medio propio das referidas administracións no ámbito competencial das mesmas.

- A realización de actividades de promoción, asesoramento e apoio ás empresas para a súa dinamización, incorporación e participación no ámbito da I+D+i.
- A colaboración con institucións, empresas e persoas sobre calquera materia relacionada co mar e os seus recursos nos termos que se establezan nos correspondentes acordos ou convenios de cooperación.
- A promoción, colaboración e organización de cursos, grupos de traballo e reunións técnicas e científicas.
- A divulgación e difusión daqueles traballos e resultados de investigación que se considere de interese.
- Desenvolvemento de proxectos e prestación de servizos tecnolóxicos no ámbito das tecnoloxías mariñas.
- A procura e obtención de recursos para o desenvolvemento das súas actividades.
- Calquera outra actividade que se considere de interese para o obxecto da Fundación.

Todos estes obxectivos realízanse a través das Áreas de especialización:

- Promoción e Transferencia de Tecnoloxía.
- Tecnoloxía dos Produtos Pesqueiros.
- Control e Xestión do Medio Mariño
- Formación.
- Socioeconomía da Pesca.
- Unidade de Tecnoloxía Mariña.
- Cooperación Internacional.

Cetmar consolidou o seu carácter internacional desde hai varios anos, sendo o organismo da Xunta de Galicia en innovación marítima pesqueira con máis proxección internacional en este ámbito, promovendo cando menos 20 proxectos con financiamento internacional no exercicio 2023.

As licitacións e os proxectos nos que participa e pretende seguir traballando son de diferente ámbito:

- Por unha banda proxectos de carácter europeo, ámbito no que desenvolve innovación punteira en colaboración con outros países: fronteirizos (POCTEP), do arco atlántico (INTERREG), outros países pertencentes a UE ou asociados con fachada marítima (Horizonte Europa, Erasmus +, ...).
- Neste sentido hai que destacar o esforzo realizado por CETMAR durante todo o exercicio 2021, 2022 e 2023 para a consecución para Galicia dos fondos 'Next Generation', nos que CETMAR debe exercer nos próximos anos un papel estratéxico clave na súa

xestión e execución (Programa de Ciencias Mariñas, Rede de Espazos de Coñecemento).

- Por outra banda, desenvolvemento de Proxectos de cooperación con terceiros países, axudando á implementación de ferramentas básicas de desenvolvemento sustentable e autosuficiencia.
- Finalmente, desenvolveranse proxectos de formación e asistencia técnica a institucións e empresas, mediante servizos especializados no ámbito mariño e dentro das Áreas especializadas detalladas anteriormente.

A actuación da Fundación CETMAR para o ano 2024 enmárcase nos grupos 2 e 3 do Plan 2021-2030, poñendo en marcha medidas para mellorar a competitividade baseadas na investigación e o desenvolvemento tecnolóxico no sector marítimo pesqueiro, nas seguintes liñas de actuación: Xestión sustentable do medio e dos recursos mariños; xestión da innovación, divulgación e transferencia de coñecemento no mundo do mar; dinamización e diversificación do tecido social e produtivo das industrias vinculadas á economía do mar; gobernanza, marco regulatorio e políticas públicas e o seu impacto ao sector marítimo pesqueiro; seguridade alimentaria dos produtos do mar; impacto económico do complexo mar-industria; cambio climático en ecosistemas mariños e litorais; estudos e análises sobre comercialización de produtos pesqueiros.

### III. ORZAMENTO DE GASTOS POR PROGRAMA

#### III.1. PROGRAMAS DE GASTO

##### III.1.1. PROGRAMA 422K - ENSINANZAS PESQUEIRAS

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Con este programa perséguese o obxectivo de garantir o funcionamento básico e a continuidade da oferta pública de calidade das ensinanzas náuticas e marítimo-pesqueiras nas súas diversas modalidades de formación non regrada marítimo-pesqueira e dos seguintes ciclos regradados de formación profesional específica: ciclo medio en navegación e pesca de litoral, ciclo superior en transporte marítimo e pesca de altura, ciclo medio en mantemento e control da maquinaria de buques e embarcacións, ciclo superior en organización do mantemento de maquinaria de buques e embarcacións, ciclo medio en cultivos acuícolas, ciclo superior en acuicultura e ciclo medio en operacións subacuáticas e hiperbáricas.

Por outro lado, o tránsito á vida laboral é un dos aspectos máis relevantes nos novos enfoques da formación profesional. Dentro das iniciativas que se teñen revelado como máis eficaces para producir con éxito ese tránsito está o modelo de empresa tutelada. Este modelo facilita un período de práctica laboral nun ámbito de empresa simulada, no cal se reproducen os medios e procesos de produción e xestión reais, pero en que a titularidade dos medios de produción é da Administración responsable do proceso de formación. Isto tamén é unha necesidade que atende este programa mediante a convocatoria de bolsas de formación para os/as titulados/as en ciclos formativos de acuicultura a realizar no IGAFSA.

#### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Este programa ten carácter sectorial. As actuacións van dirixidas as persoas interesadas en acceder a unha actividade profesional relacionada co actividade económica da pesca, marisqueo e acuicultura. Tamén se realizan actuacións para a reciclaxe e actualización de profesionais relacionados coa actividade marítimo pesqueira.

#### DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A situación de partida é fomentar e potenciar a formación da poboación mariñeira, e daquelas persoas que queiran acceder ao mundo laboral do mar, tamén o acceso a formación náutico

e marítimo-pesqueira, con especial incidencia na formación permanente de persoas adultas e dos ciclos formativos profesionais de grao medio e superior.

Estas accións formativas desenvólense nos portos e confrarías do litoral galego e nos centros de formación profesional pesqueira e de acuicultura dependentes desta consellería, situados en Ferrol, Ribeira, Vigo e a Illa de Arousa.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

A realización deste programa encádrase como gasto financiable, que se tramita como unha actividade cofinanciada, cunha participación dun 70 %, dentro do marco do Programa para España do Fondo Europeo Marítimo de Pesca e Acuicultura (FEMPA) 2021-2027, nos proxectos contables 2023 00177: Formación marítimo-pesqueira, e 2024 00025: Formación en acuicultura.

O resto das aplicacións deste programa son actividades e actuacións que se financian con fondos propios.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A formación náutica e marítimo-pesqueira, impartida nos portos, confrarías e nos centros de ensino da Consellería do Mar, ten como finalidade a adecuación das ensinanzas as necesidades demandadas polo mercado laboral, a obtención dun emprego estable e de calidade e o aumento das condicións de acceso aos distintos sectores de produción, de extracción e servizos que xera o mundo da pesca, da acuicultura e do mergullo, alén de apoiar o relevo xeracional no mundo marítimo-pesqueiro.

A estratexia desenvolvida para acadar a finalidade deste programa baséase nas seguintes medidas:

- Dotación de equipamentos didácticos.
- Acondicionamento dos centros docentes.
- Accións de apoio e divulgación das actividades náuticas.
- Accións de apoio á formación profesional náutico e marítimo-pesqueira, a través, entre outras, da convocatoria de ordes de axudas para accións formativas (PE610A) que contribúan ao desenvolvemento da formación profesional, das novas competencias e da formación permanente do sector pesqueiro.
- Convocatoria de bolsas de formación para os/as titulados/as en ciclos formativos de acuicultura para a realización de prácticas tuteladas no IGAFa.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

As mulleres distan de atoparse en situación de igualdade cos homes no ámbito profesional do sector marítimo-pesqueiro. A poboación traballadora do sector do mar é eminentemente masculina, polo que a maioría de persoas que acceden á formación regrada e non regrada son homes. É preciso seguir reforzando esta traxectoria para ampliar as oportunidades de acceso das mulleres á formación da familia marítimo-pesqueira.

Informar que as mulleres teñen unha bonificación do 25 % nas taxas dos prezos públicos das residencias dos centros de ensino de Ferrol e Vigo para realizar formación regrada e non regrada, así como nos da matrícula na Aula de Seguridade e Salvamento do centro de Ferrol, co obxecto de fomentar a igualdade de mulleres e homes no ámbito da formación da familia marítimo-pesqueira.

## IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a coresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

## IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓN.

As actividades formativas prográmanse para realizarse en horarios que permitan a conciliación da vida familiar coa formación, fomentando deste xeito a participación dun maior número de mulleres.

Os horarios programados para a formación específica en marisqueo e cursos relacionados co tema, sector no que as mulleres son o grupo maioritario, establécense en horario de tarde.



Con esta medida conséguese que poidan exercer a súa actividade profesional e tamén familiar que é pola mañá, adaptándose a formación as súas necesidades.

Emprego de linguaxe non sexista nos itinerarios formativos regrados e non regrados e desagregación por razóns de xénero dos indicadores de seguimento utilizados.

### **PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.**

A ampliación da oferta formativa da familia marítimo-pesqueira, tanto nos centros de ensino dependentes desta consellería, como da formación impartida nos portos na que se inclúe tamén a formación para a obtención de certificados de mariscador/a, percebeiro/a e recolector/a de recursos específicos con técnicas de mergullo debe dar continuidade á traxectoria seguida ata hoxe, ampliando as oportunidades de acceso das mulleres á formación da familia marítimo-pesqueira e deste xeito reducir a brecha de xénero no emprego.

Nesta mesma liña seguirase actuando, é dicir, maior oferta de cursos, flexibilización de horarios, adaptación as necesidades laborais dos/das participantes.

### **SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO.**

No ano 2018 impartíuse formación a 2.378 persoas das que un 35,5 % foron mulleres, observándose un aumento na porcentaxe respecto o ano 2017 que foi dun 23 %.

Indicar que no ano 2019 se formaron unhas 4.290 persoas das que un 25 % foron mulleres, observándose un descenso no porcentaxe feminino en canto o ano 2018, que puido deberse a un aumento no número de persoas que accederon a formación e que foron maioritariamente homes.

No ano 2020 impartíuse formación a 2.037 persoas das que un 30,91 % foron mulleres, observándose un aumento na porcentaxe respecto o ano 2019 que foi dun 25 %.

No ano 2021 impartíuse formación a 2.107 persoas das que un 25,8 % foron mulleres. Indicar que neste ano 2021, debido a que o contrato de formación previsto para esta anualidade quedou deserto, as persoas que se formaron foron menos das previstas inicialmente.

No ano 2022 formáronse un total de 3.343 persoas, representado as mulleres un 25,1 %.

INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.

Si. Nas ordes convocadas pola Consellería do Mar de axudas para accións formativas (procedemento PE610A) fináncianse entre outras, as accións formativas orientadas a promover a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres, promover o papel da muller nas comunidades de pescadores/as e promover os grupos infrarrepresentados que participan na pesca costeira artesanal e no marisqueo.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro

### III.1.2. PROGRAMA 513A - CONSTRUCCIÓN, CONSERVACIÓN E EXPLOTACIÓN PORTUARIA

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Financiar parte dos investimentos que realiza a EPE Portos de Galicia, adscrita á Consellería do Mar, xustificando na cobertura de bonificacións recollidas na lexislación e amparadas na necesidade de apoiar a diversos sectores portuarios tales como o uso do dominio público para actividades relacionadas coa extracción e primeira venda da pesca, institucións e corporacións públicas sen ánimo de lucro, actividades de interese social e cultural, ensinanza náutica ou embarcacións tradicionais entre outras.

#### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Os destinatarios finais dos fondos que financia este programa son os usuarios e usuarias das instalacións portuarias destinadas ao tráfico comercial, pesqueiro, pasaxe e das instalacións náutico deportivas, titularidade da comunidade autónoma.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Infraestruturas portuarias con necesidades de actualización e modernización de equipamentos e servizos xerais.

Necesidades puntuais de novos pantaláns para atraque de embarcacións mixtas.

Perda de calado en múltiples dársenas.

Necesidade de integración no territorio dende o punto de vista do paisaxe.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

A xestión portuaria autonómica fundaméntase, tal e como recolle a Lei 6/2017, do 22 de decembro de portos de Galicia, na construción, conservación, mellora, ordenación, administración, e a explotación das obras, instalacións, servizos e actividades portuarias, así como a planificación das zonas de servizo que ten adscritas e as súas futuras ampliacións, de acordo cos criterios e obxectivos de modernización e mellora permanente das instalacións e servizos portuarios procurando a investigación e o desenvolvemento tecnolóxico en materias relacionadas coa explotación e a construción portuaria, a mellora do sector pesqueiro e da actividade náutico deportiva, o fomento das actividades industriais e comerciais relacionadas co tráfico portuario, a integración dos portos na contorna municipal e social dinamizando a actividade portuaria e a cultural do mar, en en xeral o fomento da actividade económica no eido dos portos en beneficio da comunidade concentrada na súa zona de influencia; todo elo baixo principios de equilibrio económico-financeiro da súa explotación, de xeito que as taxas por servizos portuarios cubran os custes dos servizos. A estes efectos esta xestión poderá instrumentarse a través de plans, incluso directores de infraestruturas en materia de servizo a actividade pesqueira, comercial, náutico-deportiva, atendendo tamén a integracións desta planificación coa cadea de transporte e loxística.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Co financiamento que recibe Portos de Galicia prevese conseguir estes obxectivos:

- Ampliación e mellora das infraestruturas marítimas.  
Actuacións encamiñadas ao desenvolvemento e potenciación do transporte marítimo, a mellora da seguridade na operativa, atracción de novo tráfico e desenvolvemento do transporte intermodal. Deste xesto pretendemos que exista un transporte sostible alternativo á estrada e a potenciación do desenvolvemento das comarcas que favoreza a explotación dos recursos naturais que producen un maior volume de mercadorías.
- Mellora e modernización do desenvolvemento das actividades portuarias.

Actuacións destinadas a facilitar as operacións portuarias tanto marítimas como terrestres, no incremento da calidade do valor engadido dos produtos, tanto mercadorías como pesca, manipulados nos portos, fomento da acuicultura e a mellora das actividades pesqueiras. Inclúense tamén as de almacenaxe, loxística e distribución, pasaxe e reparación.

Iso redundará na execución das operacións en condicións de seguridade e máis rendementos levando a un maior desenvolvemento do entorno máis próximo e, en consecuencia, á xeración de máis emprego.

- Incremento do atractivo do litoral galego e mellora da calidade paisaxística e medioambiental das instalacións portuarias.

Para poder potenciar o uso das actividades turísticas, de lecer e deporte nas zonas onde se sitúan os portos e desa maneira desenvolver a industria auxiliar correspondente.

Actuacións para a implantación nos portos das infraestruturas, equipamentos e procedementos necesarios para unha xestión medioambiental e paisaxística eficaz.

Elaboración dunha guía de boas prácticas nos portos en colaboración co Instituto de estudos do Territorio dependente de la consellería de medio ambiente, territorio e vivenda.

- Ordenación xeral das zonas de servizo dos portos, mellora e modernización dos servizos xerais dos mesmos.

Deste xeito intentase facilitar o desenvolvemento de distintas actividades portuarias, evitando as interferencias entre as mesmas, e ao mesmo tempo incrementar a seguridade das instalacións portuarias tanto na lámina de auga como nas superficies portuarias.

Ademais para ampliar, mellorar e modernizar as redes de servizos xerais dos portos, tales como abastecementos de auga, saneamento, subministro de enerxía eléctrica, combustible, telefonía e transmisión de datos, etc. Deste xeito, ademais de mellorar a calidade da prestación dos servizos e optimización dos consumos, perséguese a diminución dos gastos de explotación e, con iso, a optimización da xestión económica. Por iso estanse desenvolvendo iniciativas en diferentes portos para a ampliación, mellora e modernización das redes de servizos.

Xunto a isto, o estudo do clima marítimo, medicións do comportamento do medio mariño (ondas, correntes,...), a instalación de equipamento do medio mariño complementada co equipamento tecnolóxico para o coñecemento de factores climáticos, de marea,... e coa implantación de novas tecnoloxías de control de información. Neste aspecto, levaranse a cabo investimentos para o desenvolvemento de enerxías renovables, a mellora das redes de servizos portuarios e o equipamento tecnolóxico que permita o procesamento de datos técnicos, climáticos e medio ambientais nos portos, que se complementará coa xa existente nos de Interese Xeral galegos.

- Mellora da xestión organizativa do porto e adaptación as novas TIC.

Para poder conseguir o incremento da eficacia e da eficiencia dos portos e do propio sistema portuario, favorecendo unha relación áxil e cómoda dos clientes e usuarios coa administración portuaria e o uso das novas tecnoloxías da comunicación e información. Para elo levarase a cabo a instalación dunha plataforma dixital especializada así como a renovación

do centro de proceso de datos que permita modernizar e ampliar os actuais sistemas de información.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	X
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral Técnica

### III.1.3. PROGRAMA 514A - INFRAESTRUTURAS PESQUEIRAS

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

As necesidades de dotación de equipamentos pesqueiros dos portos coa finalidade de modernizar e desenvolver os portos e fondeadoiros de pesca para mellorar os servizos ofrecidos e así convertelos nunha vantaxe competitiva.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Ao sector pesqueiro galego, con especial incidencia nos pescadores/as e mariscadores/as. Tamén atende necesidades doutros colectivos ligados ao sector pesqueiro como redeiras/os.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

O sistema portuario pesqueiro galego presenta na actualidade un aceptable nivel de equipamento e unha ampla dotación que en xeral se atopa en bo estado de funcionamento, contando a practica totalidade cos servizos básicos e naqueles máis relevantes con servizos máis especializados. Aínda así hai deficiencias das instalacións ben sexa pola súa antigüidade e/ou por presentar problemas de obsolescencia tecnolóxica que obriga a súa modernización.

Da revisión das instalacións dos portos aparecen como elementos máis críticos o sistema informatizado de poxa nun estado de obsolescencia tecnolóxica avanzada e por outro as instalacións frigoríficas e de iluminación que presentan unha alta ineficiencia enerxética.

Existe unha moderada deficiencia de algúns equipamentos en especial nos adaptados a pequenas lonxas (frío, xeo) así como na dotación de clasificadoras de produto, tanto de bivalvos como de cefalópodos.

Un problema singular é a deficiencia no ancho de banda para o acceso a internet para a prestación dos servizos informatizados. Hai moitos portos onde os servizos se prestan a través da rede móbil cos problemas que isto presenta. Noutros ó acceso é por liña telefónica convencional e noutros aínda con fibra óptica o ancho de banda é reducido. A modernización do sistema de rastrexabilidade das notas de descarga e da poxa informatizada están condicionadas en gran medida por esta situación.

Polo indicado faise necesario realizar investimentos novos nas seguintes liñas de actuación:

- Operatividade portuaria: Comprende aquelas actuacións ou dotacións relacionadas coas operacións de atraque dos buques, descarga da pesca e ao movemento de cargas dentro do porto tanto sexan produtos pesqueiros como elementos auxiliares da pesca e outros.
- Primeira venda: Comprende aquelas actuacións ou dotacións implicadas no proceso de posta no mercado dos produtos pesqueiros dentro do ámbito portuario.
- Servizos portuarios: Comprende aquelas actuacións vinculadas á prestación de servizos ás actividades pesqueiras en calquera das súas fases e necesidades.
- Rastrexabilidade: Comprende aquelas actuacións implicadas no seguimento e control da actividade e a prestación de servizos administrativos informatizados.

- Servizos ás persoas: Agrupa a aquelas instalacións e servizos que melloran a calidade das condicións de traballo dos colectivos do mar e promoven a igualdade de xénero.
- Descartes, residuos e refugallos mariños: Comprende as actuacións dirixidas á eliminación de residuos e refugallos da actividade pesqueira e aquelas dirixidas a dar cumprimento ao establecido no artigo 15 do Regulamento (UE) nº 1380/2013 e no artigo 8, apartado 2, letra b), do Regulamento (UE) nº 1379/2013.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O programa desenvólvese no marco do Plan de Equipamentos nos portos pesqueiros de Galicia 2030 cofinanciado co Fondo Europeo Marítimo de Pesca e Acuicultura (FEMPA) 2021-2027.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A modernización e adecuación dos portos pesqueiros de Galicia as necesidades que demandan, por un lado, as garantías de calidade organoléptica e sanitaria, a rastrexabilidade do produto, a adecuación ás novas tecnoloxías e formas de comercialización, a xestión intelixente e dixitalizada no portos, a mellora da protección do medio ambiente e por outro, a mellora das condicións de traballo e de seguridade nos portos, así como a mellorar as infraestruturas para facer fronte aos eventos meteorolóxicos provocados polo cambio climático.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	

Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	
--	--

## BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

O programa financia gastos xerais en bens, servizos, proxectos e infraestruturas accesibles a toda a poboación.

Ata hai unha década as condicións nas que as mulleres desenvolvían a súa actividade non eran as máis axeitadas, sendo un obstáculo a superar para favorecer a incorporación ao sector pesqueiro en igualdade. Na actualidade están censadas moitas mulleres no sector extractivo da pesca e do marisqueiro; xunto con este colectivo débese ter en conta a aquelas mulleres que se dedican á compra de produtos pesqueiros, das que se carece estudos que permitan cifrar a súa presenza nas lonxas dos portos pesqueiros.

Respecto ás actividades previstas, é difícil determinar con exactitude a situación de partida no que se refire ás cuestións de xénero sobre o que se desenvolverá este programa; non contando, no momento actual con datos estatísticos relativos á realidade obxecto do programa.

## IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	



Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

As actividades previstas comprenden a todos/as os/as usuarios/as do porto pesqueiro onde se realizan as actuacións. Os proxectos que se financian, non teñen beneficiarios directos afectando indistintamente a mulleres e homes; aínda que o número de mulleres que se poden ver afectadas por estas actuacións non está claro, a súa posta en marcha pode ter impacto no seu traballo e na súa xornada laboral.

A mellora das condicións de acceso aos equipamentos portuarios fomenta a participación das mulleres na actividade da primeira venda, ao mellorar as condicións de traballo e incorporar servizos que facilitan o desenvolvemento do traballo polas mulleres (vestiarios e servizos, locais de traballo con mellor acceso, equipos de manipulación de cargas e outros).

**PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.**

Sendo difícil determinar, o número de mulleres que se poden ver afectadas por estas actuacións non está claro, a súa posta en marcha pode ter impacto no seu traballo e na súa xornada laboral.

Agárdese que ao contemplar a presenza de mulleres como usuarias no deseño dos equipamentos portuarios e ao incorporar nestes recintos servizo que facilitan o desenvolvemento do traballo realizado por mulleres, se contribúa á redución da brecha de xénero.

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro

### *III.1.4. PROGRAMA 541C - PROTECCIÓN, CONTROL TÉCNICO-SANITARIO DOS PRODUTOS DO MAR, MELLORA DO MEDIO NATURAL MARIÑO E SALVAMENTO MARÍTIMO*

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Protección e seguridade das persoas e dos recursos do medio natural marítimo como espazo no que se desenvolve a actividade pesqueira, marisqueira e acuícola, de xeito que constitúe non só o marco xeográfico común a estas actividades senón tamén o seu obxecto principal, posto que a conservación do medio e a preservación fronte a malas prácticas é o fundamento para a rendibilidade e a continuidade deste sector estratéxico.

Lograr unha explotación sostible dos recursos de interese pesqueiro, establecendo medidas de protección específicas e áreas delimitadas dos caladoiros tradicionais. Estas áreas en cuxa selección tense en conta o seu estado de conservación, reúnen determinadas características que permiten a mellora das condicións de reprodución das especies de interese pesqueiro e a supervivencia das súas formas xuvenís.

O interese, entre outros, é a promoción dun equilibrio sostible entre os recursos e a capacidade de pesca, o fomento da protección e mellora do medio ambiente e dos recursos naturais e promover o desenvolvemento na mellora da calidade de vida en zonas con actividades no sector da pesca

##### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Traballadores/as do sector pesqueiro e marisqueiro, consumidores e en xeral a todo o sector en cuxo ámbito territorial se produzan as condicións nos bancos marisqueiros que permitan establecer zonas protexidas das reservas mariñas.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Existencia dun risco permanente para a seguridade das persoas do mar e para a estabilidade do medio mariño, entre os que cobran especial importancia os accidentes no mar, a contaminación das augas e as malas prácticas e accións ilegais na actividade extractiva.

Na actualidade os espazos delimitados con especial protección estanse consolidando como zonas de interese pesqueiro ao permitir unha explotación sostida dos recursos mariños.

Por outro lado os espazos delimitados como de protección integral nos que unicamente se permiten actividades para a toma de mostras de flora e fauna con fins científicos e expresamente autorizados, están a achegar información valiosa que indican a consolidación.

Pártese de caladoiros tradicionais e desde o ano 2007 estanse pedindo investimentos que xeren sensibilización ambiental entre a poboación, o control e vixilancia das zonas protexidas que faciliten a rexeneración, conservación e protección da flora e da fauna do medio marítimo e da súa diversidade e a explotación controlada e planificada que permita a sostibilidade económica da poboación. Así mesmo establécese un protocolo científico que permite ir avanzando na consolidación da zona como de interese pesqueiro.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Plan de contingencias mariñas e loita contra o furtivismo.
- Lei 11/2008, do 3 de decembro, de pesca de Galicia.
- Lei 6/2009, do 11 de decembro, de modificación da Lei 11/2008 de pesca de Galicia.
- Decreto 87/2007, do 12 de abril, polo que se crea a reserva mariña de interese pesqueiro "Os Miñarzos".
- Orde do 27 de novembro de 2007 polo que se regula o uso e xestión da reserva mariña de interese pesqueiro "Os Miñarzos".
- Decreto 28/2009, do 29 de xaneiro, polo que se crea a reserva mariña de interese pesqueiro "Ría de Cedeira".
- Orde do 26 de febreiro de 2009 pola que se modifica a Orde do 27 de novembro de 2007 polo que se regula o uso e xestión da reserva mariña de interese pesqueiro "Os Miñarzos".
- Lei 4/2023, do 6 de xullo, de Ordenación e Xestión Integrada do Litoral de Galicia (LOXILGA)

Requírese a colaboración do Centro de Investigacións Mariñas e do Instituto Galego de Formación en Acuicultura.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O litoral de Galicia ten un grande valor estratéxico derivado do feito de albergar espazos de grande importancia ecolóxica, cultural, social e económica.

A utilización intensiva dos espazos costeiros xera unha serie de desequilibrios ambientais que inciden directamente sobre os recursos pesqueiros e consecuentemente sobre a actividade económica e profesional o que depende deles. Isto deriva na necesidade de xestionar de forma coherente a pesca e demais actividades con incidencia no litoral, e de adoptar medidas específicas de protección das especies e hábitats asociados, en especial o control da actividade e a loita contra a contaminación.

Para iso establecemos espazos naturais no medio mariño con distintos niveis de protección que afectan a bancos mariños naturais e nos que se establecen vedas de reserva que permitan a recuperación das especies.

Esta estratexia mantida no tempo facilitará a sustentabilidade económica, ata a consolidación definitiva a partir do cal estas zonas serán xestionadas polo propio colectivo que estea directamente afectado, a sustentabilidade social e ambiental do contomo.

A dita conservación e preservación non pode facerse fronte ao sector, senón ao contrario, da súa man e coa súa implicación activa. Este convencemento está na base da creación e posta en marcha de reservas mariñas de interese pesqueiro, co obxectivo de conservar a riqueza natural das áreas mariñas e dotar ao sector de mecanismos específicos de conservación e de xestión pesqueira compartida.

Existen factores de risco para a estabilidade do medio mariño, e máis concretamente para a conservación dos recursos de interese pesqueiro, entre os que cobran especial importancia a contaminación das augas e as malas prácticas na actividade extractiva. Por iso resulta imprescindible contar cos suficientes mecanismos de control e prevención que garantan a detección e a reparación de posibles danos.

Así, os principios que inspiran este programa son os seguintes:

- Evitar os danos producidos por episodios de contaminación.
- Prevención e control das actividades que poidan afectar negativamente á sustentabilidade dos recursos mariños, especialmente os de interese pesqueiro, así como dos seus hábitats.
- Aplicación da normativa sobre calidade das augas e da produción de moluscos bivalvos e outros organismos procedentes da pesca, o marisqueo e a acuicultura. En concreto, o control das condicións oceanográficas, bioxeoquímica mariña e poboacións fitoplanctónicas, das biotoxinas mariñas, da contaminación química e da contaminación microbiolóxica, tanto no referente aos organismos coma ás zonas de produción.

- A investigación para o coñecemento e control das patoloxías dos organismos mariños sometidos á explotación comercial mediante a pesca, o marisqueo e a acuicultura.
- A recompilación de toda clase de información técnica, científica e operacional, elaborando e mantendo bases de datos ao respecto cara a afondar na observación oceanográfica ao obxecto de proporcionar respostas a situacións de emerxencia no mar (contaminación mariña accidental, seguimento de obxectos á deriva,..).
- Asesoramento e apoio ao sector para a definición e establecemento de novas figuras de protección e xestión de áreas mariñas de interese pesqueiro, e a mellora dos seus mecanismos de xestión.

Actividades:

- Prevención e control da contaminación do medio natural mariño.
- Dotación de medios á inspección pesqueira e ao salvamento marítimo.
- Control da actividade pesqueira.
- Mellora no control das accións ilegais na explotación dos recursos.
- Contribuír á seguridade da vida humana no mar, participando en tarefas de rescate e salvamento.
- Aplicación da normativa sobre a calidade das augas e da produción de moluscos bivalvos e outros organismos procedentes da pesca, o marisqueo e a acuicultura (Regulamento UE 2017/625)
- Seguimento e control das patoloxías dos organismos mariños sometidos a explotación comercial mediante a pesca, o marisqueo e a acuicultura.
- Decretar a apertura e o peche do exercicio da actividades pesqueira, do marisqueo e da acuicultura en función do resultado dos controis que se realicen sobre a calidade das augas e dos produtos.
- Mantemento das dúas reservas mariñas de interese pesqueiro existente e outras figuras de preservación dos recursos mariños.
- Transferencias de financiamento da consellería da actividade do Intecmar.
- Control da calidade do medio mariño, e en particular o control do cumprimento dos obxectivos ambientais nas augas costeiras do litoral de Galicia.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Este programa configúrase como un instrumento para fomentar sistemas de xestión e ordenación pesqueira baseados nun modelo de explotación sostible, de xeito que se garanta a pesca e a preservación dos recursos e dos hábitats, harmonizando os intereses dos/as diversos/as usuarios/as. Estas figuras de protección e xestión quedan sometidas a un réxime específico de usos permitidos e condicións de acceso.

Dentro do desenvolvemento deste programa contéplase unha actividade de monitoreo social, concibido como un método de análise para a identificación e valorización de indicadores sociais no escenario da Remip (usuarios/as directos/as e poboación local). En todos os indicadores está implantada transversalmente a variable de xénero.

Respecto das actividades previstas, polas súas características e diversidade, máis ben orientadas a actuacións sobre o medio mariño nas reservas mariñas, é difícil determinar con exactitude a situación de partida no que se refire a cuestións de xénero. Precisamente unha vez realizadas as avaliacións dos indicadores sociais é probable que se obteñan datos relevantes sobre a igualdade de oportunidades de mulleres e homes.

## IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

## IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.

Fomentar a participación da poboación afectada polas zonas de reserva mariña (usuarios/as directos/as e poboación local) no respecto e na conservación do ecosistema mariño; respectando o principio de igualdade na formulación de propostas sobre a xestión destes espazos.

Contemplan a paridade de xénero na composición do órgano de xestión, seguimento e control (OXESCO), tanto nos/as representantes das consellerías, como nos/as representantes do sector pesqueiro.

---

## PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.

Fomentar a participación da poboación afectada polas zonas de reserva mariña (usuarios/as directos/as e poboación local) no respecto e na conservación do ecosistema mariño; respectando o principio de igualdade na formulación de propostas sobre a xestión destes espazos.

Contemplan a paridade de xénero na composición do órgano de xestión, seguimento e control (OXESCO), tanto nos/as representantes das consellerías, como nos/as representantes do sector pesqueiro.

## SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO.

O desenvolvemento das accións incluídas neste programa que corresponden ao Intecmar, non teñen impacto dende o punto de vista do xénero, porque son accións dirixidas sobre o medio mariño.

## INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.

As accións levadas a cabo polo Intecmar, por mor das funcións que este organismo ten encomendadas, de control da calidade do medio mariño, non permiten desenvolver estratexias para a incorporación da perspectiva de xénero na xestión.

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral Técnica

Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño de Galicia



### *III.1.5. PROGRAMA 561A - PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DESENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA*

#### **A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA**

##### **NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA**

Este programa ten como finalidade desenvolver as actividades de I+ D+I no sector pesqueiro, marisqueiro e da acuicultura mariña no ámbito marítimo no que desenvolve as súas competencias a Consellería do Mar. O sector produtivo pesqueiro ten que reforzar a introdución de novas ideas e procesos que incrementen a eficacia e eficiencia da súa actividade e deben adaptarse ás demandas e innovacións que melloren a calidade dos produtos e garanten un subministro de alimentos sans á cidadanía, polo que o incremento de I+D+I é unha das principais necesidades do sector. Por iso, no 2024 incrementaranse as actuacións de desenvolvemento de actividades innovadoras coa participación en novos proxectos e accións de investigación fomentando o incremento das actuacións de desenvolvemento tecnolóxico de colaboración empresarial con centros tecnolóxicos e de investigación e o impulso da transferencia tecnolóxica.

A labor de investigación busca solucionar os problemas concretos que presenta o sector relativos aos aspectos biolóxicos que mediatizan o seu desenvolvemento (taxas de mortalidade, plans de cultivo, explotación de novas especies).

Así mesmo, deben achegar innovación ao sector produtivo a través da transferencia de coñecementos e a tecnoloxía asociada a estes, adquiridos por medio da investigación (produción de semente, cultivo en minicriadoiros, protocolos de actuación, identificación de toxinas, detección de procesos patolóxicos, etc.).

Doutra banda, o programa contribúe á formación de persoal investigador, tanto técnico como titulados e tituladas superiores, para acadar unha masa crítica que garante unha maior optimización e utilización dos recursos mariños.

##### **POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE**

Estas accións de investigación van dirixidas aos principais colectivos que realizan aproveitamento dos recursos mariños vivos a través da pesca, do marisqueo e da acuicultura de moluscos bivalvos, peixes e algas; que se agrupan tanto nas confrarías de pescadores como nas agrupacións de produtores ou organizacións de produtores pesqueiros ou da acuicultura. Esta investigación tamén vai dirixida cara ás empresas do sector pesqueiro e á colaboración con outros centros tecnolóxicos e de investigación tanto de nivel autonómico, nacional ou internacional.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Cómpre consolidar os centros tecnolóxicos e de investigación dependentes da Consellería do Mar para que contén cos medios e co persoal cualificado para desenvolver este tipo de actividades, e de incentivar o aumento da competitividade empresarial coa mellora tecnolóxica, a formación e a innovación que son prioridades sinaladas polo Plan Estratéxico de Galicia.

A estrutura produtiva actual de Galicia caracterízase polo reducido tamaño das empresas e unha especialización sectorial na que non destacan as actividades de alta tecnoloxía. Os sectores da pesca e da acuicultura non escapan a esta caracterización e faise necesario un cambio de cultura empresarial, para que se pase a considerar I+D+i como un factor estratéxico para o futuro. Co fin de non hipotecar a independencia científica e tecnolóxica, e competir no desenvolvemento do noso tecido económico, é moi importante apostar por unha investigación básica suficiente e de calidade.

Na execución deste plan xogará un papel moi importante toda a comunidade científica galega, sen exclusión de ninguén, coa necesaria coordinación por parte deste departamento, na procura de optimizar o capital humano co que conta Galicia, implicándoos no desenvolvemento das distintas accións programadas, evitando que os técnicos traballen sen coordinación e sen coñecemento das distintas iniciativas que se pretenden desenvolver. No desenvolvemento deste plan xogará un papel moi importante o Centro de Investigacións Mariñas da Consellería do Mar, nas súas sedes de Ribadeo e Vilanova de Arousa, así como o Cetmar.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O programa participa nas convocatorias de plans nacionais de cultivos mariños así como en convocatorias tanto nacionais e europeas de I+D: plan nacional de I+D, planes nacionais de acuicultura, INTERREG Europe, Horizon Europe programme.

Así mesmo, determinadas accións enmárcanse no convenio asinado entre a Consellería do Mar e a Axencia Estatal Consello Superior de Investigacións Científicas, M.P. (CSIC), a Fundación Pública Galega Centro Tecnolóxico de Supercomputación de Galicia (CESGA), O Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño (INTECMAR), a Fundación Centro Tecnolóxico do Mar (CETMAR), a Universidade de Santiago de Compostela (USC), a Universidade de Vigo (UVIGO), a Universidade da Coruña (UDC) para a realización do Programa de ciencias mariñas dentro dos plans complementarios de I+D+i do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A labor de investigación busca solucionar os problemas concretos que presenta o sector relativos aos aspectos biolóxicos que mediatizan o seu desenvolvemento (taxas de mortalidade, plans de cultivo, explotación de novas especies).

Así mesmo, búscase transferir ao sector produtivo a tecnoloxía acadada (produción de semente, cultivo en minicriadoiros, protocolos de actuación, etc.).

Doutra banda, o programa contribúe á formación de persoal investigador, tanto técnico como titulados e tituladas superiores, para acadar unha masa crítica que garante unha maior optimización e utilización dos recursos mariños.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

## BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Este programa leva a cabo accións de investigación, desenvolvemento e innovación no sector pesqueiro. Os beneficiarios son a sociedade galega en xeral, no caso de demanda pública de investigación, ou empresas que demandan colaboracións ou servizos en proxectos de I+D+i. Non é doado afrontar estas tarefas dende unha perspectiva de xénero cos beneficiarios potenciais, pero si ter en conta esta dende o punto de vista dos actores do programa.

Dende unha perspectiva de xénero, os actores executores destas accións son investigadores, tecnólogos e persoal de apoio á I+D+i, que ou ben forman parte dos cadros de persoal dos centros de investigación ou ben son contratados ex profeso para realizar ou colaborar nestes proxectos.

Neste último caso, os procesos selectivos de persoal laboral temporal incorporan nas súas bases previsións legais que garanten unha perspectiva de xénero. Tal é o caso das Comisións de selección dos candidatos que son constituídas seguindo o principio de paridade entre homes e mulleres, nos termos establecidos no artigo 48 do Decreto Lexislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.

E tamén que en caso de empate, este resolverase a favor da muller no suposto de infra-representación do sexo feminino (entendendo por tal, cando exista unha diferenza porcentual de, polo menos vinte puntos entre o número de mulleres e o número de homes), de conformidade co disposto no artigo 49 do Decreto Lexislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.

Como obxectivo en materia de igualdade que pode ser de aplicación no desenvolvemento das accións deste programa pode ser acadar, de ser o caso, unha representación equilibrada de homes e mulleres en todas as categorías profesionais do persoal que leva a cabo o programa.

Este obxectivo xa é cumprido en moitas categorías profesionais onde tradicionalmente as mulleres teñen demostrado unha cualificación media superior, como é o persoal de laboratorio (analistas e auxiliares de laboratorio) e recentemente no persoal investigador, pola mellor competencia no proceso formativo académico respecto aos varóns.

Aínda que as series publicadas polo INE mostran unha lenta pero constante mellora das condicións cara a igualdade, é necesario reforzar esta traxectoria para ampliar as oportunidades das mulleres na sociedade do coñecemento.

## IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	

Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

As actividades previstas comprenden inicialmente a todo o sector pesqueiro e da acuicultura, aos que se deben sumar todos os integrantes da cadea de valor asociada ao desenvolvemento destas actividades (transformación, comercialización, estaleiros, abastecemento de subministros e servizos de reparacións), e por extensión pódese considerar que poden afectar a toda a sociedade.

Convocatoria de acceso a financiamento de proxectos de investigación nos que se contemple a igualdade de oportunidades para ámbolos dous xéneros; eliminando aqueles requirimentos que poidan establecer situacións discriminatorias por este criterio.

Uso de linguaxe non sexista nas convocatorias e desagregación dos indicadores de seguimento empregados.

Nas convocatorias de bolsas para a incorporación de persoal nos distintos equipos investigadores, procurarase introducir, sempre que legal e temporalmente sexa posible, requisitos e cláusulas dirixidas a fomentar a igualdade de oportunidades entre ámbolos dous xéneros.

---

## PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.

Respecto dos programas de investigación financiados co programa 561A é difícil determinar con exactitude a situación de partida desde a perspectiva de xénero.

En calquera caso, o I+D+i constitúe un factor estratéxico para coñecer o impacto da investigación no desenvolvemento do noso tecido económico, apostando por unha participación paritaria de mulleres e homes cara a alcanzar un sociedade do coñecemento saudable e igualitaria.

## SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO.

Este programa non tivo efectos salientables dende o punto de vista do xénero.

## INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.

Neste centro directivo, non.

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral Técnica

Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro

### *III.1.6. PROGRAMA 721A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE POLÍTICAS PESQUEIRAS*

#### **A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA**

##### **NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA**

Este é o programa de soporte do funcionamento dos servizos administrativos da consellería, distribuídos nos seus diferentes centros xestores: servizos centrais, servizos territoriais en Celeiro, Vigo e A Coruña, e as delegacións comarcais localizadas en Ferrol, Ribeira, Pontevedra e Carril, así como á mellora de infraestruturas nos citados centros administrativos co fin de conseguir unhas mellores condicións de traballo para o persoal ao servizo da consellería e en xeral os investimentos asociados ao funcionamento dos servizos administrativos.

##### **POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE**

Persoal da Consellería do Mar así como as persoas usuarias dos seus servizos.

##### **DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA**

A consellería, nos seus servizos centrais, ten centros xestores situados en diferentes edificios e lugares da cidade. Na necesaria coordinación, esta dispersión provoca un incremento de gastos, tanto correntes, como de investimento asociado ao funcionamento operativo dos servizos. Dispón, así mesmo, dunha importante flota de vehículos asociados ás súas funcións básicas.

##### **DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA**

Disposicións legais: Na execución deste programa veranse afectadas as principais leis de dereito administrativo (procedemento, persoal, xestión orzamentaria, contratación...).

##### **FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA**

As actividades nas que se concreta a estratexia deste programa son as seguintes:

- Xestión do persoal da Consellería do Mar.

- Tramitación do gasto corrente e investimentos asociados ao funcionamento dos servizos administrativos, tanto centrais como periféricos, así como a realización de tarefas de xestión económico-administrativa.
- Implantación da tramitación electrónica nos procedementos de axudas e autorizacións da Consellería do Mar
- Realización de estudos e traballos técnicos en temas xerais da consellería e demais actividades de apoio que lle sexan encomendadas.
- Coordinación dos servizos e centros administrativos dependentes da consellería.
- Tramitación de toda a produción normativa no eido do mar da Xunta de Galicia.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

## C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral Técnica



### III.1.7. PROGRAMA 722A - PROMOCIÓN SOCIAL E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA PESQUEIRA

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A extrema dependencia dalgunhas áreas da costa da actividade pesqueira e a crecente limitación nas capturas fai necesario crear as condicións para diversificar as actividades do sector pesqueiro e das comunidades litorais. Isto fai necesario o contar con programas que favorezan esta diversificación tanto a través da formación como do fomento de actividades alternativas.

Por outra banda, a contorna na que se desenvolve o traballo da pesca presentan esta actividade como unha profesión coas condicións de traballo máis difíciles, o que contribúe á falta de atractivo entre a xente nova, dificultando o relevo xeracional e a modernización do sector.

Tamén resulta moi importante implementar medidas para fomentar o acceso da muller ó sector pesqueiro marisqueiro e da acuicultura, fomentar o asociacionismo entre ese colectivo e o acceso os cargos directivos dos órganos reitores das Confrarías de pescadores.

Este programa recolle actuacións dirixidas á formación do colectivo que lles permita acceder e explotar axeitadamente as tecnoloxías precisas para unha mellor explotación, xestión e comercialización dos recursos mariños, a emprender novas actividades que complementen os seus ingresos e fomentar a participación das mulleres nestas actividades.

##### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Este programa ten un carácter sectorial e vai dirixido aos traballadores e traballadoras do sector pesqueiro e marisqueiro.

##### DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Aínda existindo amplas actuacións dirixidas a formación formal, non se atopan cubertas por estas todas as necesidades de formación e información dos activos do sector pesqueiro cando se trata de poñer en marcha actividades de diversificación na pesca e nas comunidades pesqueiras. Para que isto non supoña un lastre ao seu desenvolvemento e de cara a afianzar todas as accións de diversificación e ampliación da base económica costeira, hai que manter e fomentar as actividades mediante actuacións de fomento e divulgación das novas tecnoloxías e de reciclaxe e posta o día dos coñecementos e no apoio a colectivos sociais que actúan na defensa da cultura e o saber facer da pesca de Galicia. Resulta igualmente necesario o través de xornadas divulga-

tivas fomenta-la participación da muller nas actividades extractivas e a participación nos órganos directivos das entidades asociativas do sector en especial no seo das confrarías de pescadores.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 9/1993, do 8 de xullo de Confrarías de pescadores de Galicia
- Lei 11/2008, do 3 de decembro, de pesca de Galicia.
- Lei 6/2009, do 11 de decembro, de modificación da Lei 11/2008 de pesca de Galicia.
- Decreto 8/2014, do 16 de xaneiro, polo que se regulan as confrarías de pescadores de Galicia e das súas federacións, modificado polo Decreto 64/2018, do 7 de xuño.
- Programa Operativo plurianual de Galicia do Fondo Europeo Marítimo de Pesca e de Acuicultura.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O obxectivo marcado é fomentar a diversificación de actividades do sector pesqueiro mediante a posta en marcha de programas de formación, de actuacións de demostración e de apoio ás iniciativas de novas actuacións. Apoio aos colectivos que promoven a defensa do saber facer da pesca de Galicia. Outra liña de actuación é o prestar asesoramento e asistencia técnica ás confrarías de pescadores en colaboración coas súas Federacións, e a outras organizacións sectoriais. E outra e o asesoramento as mulleres para fomentar a súa participación nas actividades extractivas e no goberno das entidades representativas do sector en colaboración coas súas asociacións representativas ou ben directamente a través de xornadas informativas realizadas pola propia Dirección Xeral.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X

Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

## BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Non se coñece, nas actuacións realizadas en anos anteriores, ningunha situación de partida que poida considerarse discriminatoria no que se refire á igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.

Respecto das actividades previstas, polas súas características e diversidade, non é posible determinar a situación en canto a cuestións de xénero.

Procurarase introducir sempre que legal e temporalmente sexa posible, nos contratos, convenios e demais figuras contractuais utilizadas para o desenvolvemento das actividades, cláusulas dirixidas a fomentar a igualdade. Tamén se procurará a realización de actividades dirixidas ó fomento dunha participación moito mais activa e relevante da muller no sector extractivo e fomentar a súa participación nos procesos electorais para a elección dos órganos de goberno das entidades representativas dos intereses do sector mediante a constitución de candidaturas formadas exclusivamente por mulleres ou ben mixtas pero cunha preponderancia nas candidaturas das mesmas.

## IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	X

Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

As actividades previstas comprenden inicialmente a todo o sector pesqueiro e pódese considerar que son para toda a sociedade.

Desagregación por sexo dos indicadores en todas as actuacións.

Realización de actuacións para mulleres nos plans e prioridades do programa.

Fomentar a creación de empresas relacionadas co sector pesqueiro e as actividades relacionadas directamente coa pesca nas que se valore favorablemente a presenza de mulleres ou que sexan creadas a iniciativa de mulleres.

Impulsar a participación das mulleres no funcionamento das confrarías de pescadores, adaptando a normativa reguladora das mesmas; así como promover a paridade de xéneros na composición dos órganos reitores das ditas entidades.

---

## PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.

As intervencións a través da diversificación de actividades do sector pesqueiro e o apoio ás iniciativas de novas actuacións pode proporcionar datos relevantes sobre a presenza da muller no entorno pesqueiro; a avaliación dos indicadores será básica e necesaria para contar con datos relativos á realidade das intervencións acometidas.

A posta en funcionamento de iniciativas públicas que promovan o emprendemento por parte do conxunto de persoas que viven da actividade pesqueira, que axuden a completar os seus ingresos e que fomenten una participación mais activa e comprometida das mulleres, redundará nunha mellor calidade de vida e na construción dunha sociedade máis xusta e igualitaria.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro

#### *III.1.8. PROGRAMA 723A - COMPETITIVIDADE E MELLORA DA CALIDADE DA PRODUCCIÓN PESQUEIRA E DA ACUICULTURA*

##### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Este programa do novo fondo europeo FEMPA constitúe unha continuidade do programa do FEMP aínda que ten matices, pero como ata agora, neste programa encádranse actuacións a fomentar a pesca sostible e a recuperación e conservación dos recursos biolóxicos acuáticos.

No programa inclúense as medidas para fomentar as actividades sostibles de acuicultura, así como a transformación e comercialización de produtos da pesca e a acuicultura, contribuíndo así á seguridade alimentaria na Unión.

Este programa acolle tamén o apoio ás actuacións dirixidas a permitir unha economía azul sostible nas zonas costeiras, insulares e interiores, e fomentar o desenvolvemento das comunidades pesqueiras e acuícolas; así como reforzar a gobernanza internacional dos océanos e permitir que os mares e océanos sexan seguros, protexidos, limpos e estean xestionados de maneira sostible.

Por outro lado, para este ano 2024, hai dúas actuacións, coa súas correspondentes partidas orzamentarias, no ámbito da acuicultura relacionadas con Plan de recuperación, Transformación e Resiliencia.

Apoiaranse medidas que favorezan a recompilación de datos e a mellora da xestión responsable e sostible das zonas de produción que garantan a viabilidade económica do sector sen prexudicar ao medio mariño; así como medidas que favorezan a protección, conservación e sustentabilidade dos recursos mariños.

Neste marco cobran especial importancia as actividades realizadas en colaboración cos profesionais dirixidas á mellora da calidade dos recursos marisqueiros por mor do status sanitario das augas de produción, que non son aptos para unha explotación comercial rendible.

As tendencias de desenvolvemento deste sector veñen marcadas polo fomento de medidas de creación de grupos locais que dinamicen económica e socialmente as poboacións dependentes da pesca que humanicen e confiran atractivo á actividade, así como pola necesidade de impulsar métodos respectuosos co medio e medidas que incrementen o valor de mercado das especies capturadas.

No FEMPA 2021-2027 tamén se dará cabida á iniciativa do sector pesqueiro no establecemento de novos mecanismos de xestión dos recursos, promovendo plans e proxectos de xestión, impulsando o coñecemento científico do medio, facilitando o asesoramento técnico na explotación ou participando no control responsable, por citar exemplos de actuacións tendentes ao obxectivo último de acadar o desexable equilibrio entre explotación e conservación, é dicir, a explotación sustentable.

Por outra parte o establecemento de medidas de seguimento científico e de control de acceso as zonas e recursos pesqueiros e marisqueiros contribúen a obter uns produtos de calidade.

Aquí inclúense tamén as accións de preparación, xestión, seguimento, avaliación, control e auditoría do FEMPA 2021-2027. Estas actuacións constitúen o apoio técnico aos organismos intermedios da autoridade do FEMP para poñer en marcha e xestionar as operacións subvencionables con cargo a este fondo comunitario.

A través do programa xestionaranse os seguintes obxectivos do Programa FEMPA 2021-2027:

- Reforzar as actividades pesqueiras que sexan económica, social e medioambientalmente sostibles.
- Aumentar a eficiencia enerxética e reducir as emisións de CO2 mediante a substitución ou modernización dos motores dos buques pesqueiros.

- Promover o axuste da capacidade de pesca ás posibilidades de pesca en caso de paralización definitiva das actividades pesqueiras e contribuír a un nivel de vida axeitado en caso de paralización temporal das actividades pesqueiras.
- Promover no sector pesqueiro un control e unha execución da normativa eficientes, incluída a loita contra a pesca INDNR, e a obtención de datos fiables que permitan tomar decisións baseadas no coñecemento.
- Contribuír á protección e recuperación da biodiversidade e ecosistemas acuáticos.
- Promover actividades acuícolas sostibles, especialmente reforzando a competitividade da produción acuícola, garantindo ao mesmo tempo que as actividades sexan medioambientalmente sostibles a longo prazo.
- Promoción da transformación, comercialización, a calidade e o valor engadido dos produtos da pesca e da acuicultura.
- Promover unha economía azul nas zonas costeiras, de interior e das illas, e perseguir o desenvolvemento das comunidades pesqueiras e acuícolas.
- Fortalecemento da xestión sostible dos mares e os océanos mediante a promoción do coñecemento do medio mariño, a vixilancia marítima ou a cooperación entre gardacostas.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Carácter sectorial: poboación do sector pesqueiro e marisqueiro e da acuicultura.

Por sector pesqueiro debe entenderse que están incluídas a pesca extractiva, a acuicultura, o marisqueo, a transformación dos produtos da pesca e da acuicultura, a súa comercialización e as actividades conexas.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A flota pesqueira con porto base en Galicia supón, aproximadamente, un 50 % da flota nacional e o 5,61 % da flota europea. A maioría destes barcos son de pequeno tamaño, o que implica unha grande presión sobre os recursos que viven nas augas interiores. Hai unha grande variedade de especies capturadas moitas delas cun valor económico alto, non só nas capturas realizadas en augas de competencia autonómica senón tamén nas capturadas noutras augas.

A costa galega é un lugar idóneo para a acuicultura, tanto para a produción de moluscos como para a de peixes, para o que se require a utilización de diferentes métodos de produción segundo o tipo de cultivo de que se trate e a zona onde se localice. A acuicultura mariña representa, aproximadamente, o 84,74 % da produción total española e, aproximadamente, o 31,60 % da europea. As forzas que impulsan a sostibilidade da acuicultura galega son a alta calidade dos

seus produtos, as condicións oceanográficas, alén de ser unha alternativa á limitada capacidade da produción da pesca extractiva.

A industria de transformación e comercialización dos produtos procedentes da pesca en Galicia ten un peso específico importante, pois constitúe un dos seus sectores estratéxicos. Estas industrias, que tradicionalmente forman parte do tecido socioeconómico galego, teñen que afrontar grandes retos debido ás condicións de competitividade dentro do mercado internacional.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Regulamento (UE) nº 1380/2013 do Parlamento Europeo e do Consello do 11 de decembro de 2013 sobre a Política Pesqueira Común, polo que se modifican os Regulamentos (UE) nº 1954/2003 e (CE) nº 1224/2009 do Consello, e se derrogan os Regulamentos (CE) nº 2371/2002 e (CE) nº 639/2004 do Consello e a Decisión 2007/585/CE do Consello.

Lei 11/2008, do 3 de decembro, de pesca de Galicia, modificada pola Lei 6/2009, do 11 de decembro (DOG do 15 de decembro).

Regulamento (UE) 2021/1139 do Parlamento Europeo e do Consello do 7 de xullo de 2021 polo que se establece o Fondo Europeo Marítimo, de Pesca e de Acuicultura, e polo que se modifica o Regulamento (UE) 2017/1004. (DOUE do 13 de xullo de 2021).

Regulamento (UE) 2021/1060 do Parlamento Europeo e do Consello, do 24 de xuño de 2021, polo que se establecen as disposicións comúns relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo Plus, ao Fondo de Cohesión, ao Fondo de Transición Xusta e ao Fondo Europeo Marítimo, de Pesca e de Acuicultura, así como as normas financeiras para os devanditos Fondos e para o Fondo de Asilo, Migración e Integración, o Fondo de Seguridade Interior e o Instrumento de Apoio Financeiro á Xestión de Fronteiras e a Política de Visados. (DOUE de 30 de xuño de 2021).

Cadro financeiro para Galicia do Programa do FEMPA 2021-2027.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

En xeral, a través deste programa tratarase de conseguir as grandes liñas de prioridade de actuación indicadas no Plan Estratéxico de Galicia (PEG) 2022-2030 e. Estas son:

- Fomentar una pesca sostenible.
- Fomentar unha acuicultura sostenible.



- Incentivar os investimentos nos sectores da transformación e comercialización.

Para lograr estas finalidades, preténdense poñer a disposición do sector pesqueiro as actuacións correspondentes ao novo período 2021-2027 a través do FEMPA.

Ademais a través deste programa trátase de proporcionar ao sector pesqueiro mecanismos que melloren a súa competitividade, mellorando o coñecemento sobre as artes de pesca para optimizar a súa efectividade e asesorándoo na adopción de medidas de xestión axeitadas.

Entre estes obxectivos atópanse o de por a disposición do sector ferramentas telemáticas que permitan axilizar e facilitar tanto o proceso de presentación de plans de xestión dos recursos mariños como o de aprobación pola Consellería do Mar así como o seguimento e avaliación científica dos recursos pesqueiros.

Igualmente as ferramentas telemáticas irán dirixidas á xestión administrativa que axilice a xestión dos fondos europeos para o sector pesqueiro.

Inclúe tamén medidas para a recuperación da comercialización dos recursos procedentes de zonas con potencialidade marisqueira que por diversos motivos ven minorada a súa produción. Neste marco destácase a realización de medidas en colaboración cos profesionais, dirixidas á mellora da calidade dos recursos marisqueiros que, por mor do status sanitario das augas de produción, non son aptos para unha explotación comercial rendible. Inclúese, dentro destas medidas, o fomento de reinstalación dos moluscos bivalvos procedentes de zonas de produción declaradas como clase C no litoral da Comunidade Autónoma de Galicia.

Ao abeiro do FEMPA tamén se dará cabida ás iniciativas no establecemento de novos mecanismos de xestión dos recursos, promovendo plans para rexenerar zonas improdutivas, proxectos de xestión, impulsando o coñecemento científico do medio, facilitando o asesoramento técnico na explotación ou participando no control responsable, actuacións todas elas tendentes ao obxectivo último de acadar o desexable equilibrio entre explotación e conservación, é dicir, a explotación sustentable.

Os obxectivos deste programa permitirá acadar os obxectivos do Programa do novo período de programación 2021-2027 que para 2024 centrarase no desenvolvemento de investimentos en comercialización e transformación, diminución dos efectos da pesca, investimentos para a frota pesqueira para mellora da eficiencia enerxética e condicións laborais (ambas con incremento de capacidade) e tamén sen incremento de capacidade, mellora de valor engadido, compra de buque para pescadores novos, motores, paradas temporais e innovación no sector pesqueiro. Tamén centrarase no sector acuicultor para investimentos produtivos e innovación así como tamén para neutralidade climática, sanidade e benestar animal, compensación por eventos inesperados e asesoramento todas destinadas ao sector da acuicultura.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

As mulleres desempeñan un importante papel no sector pesqueiro. Os seus oficios inclúen a pesca extractiva, o marisqueo, a acuicultura, o procesamento e a comercialización de peixe, a reparación e creación de redes, así como a administración e a xestión das empresas pesqueiras. A súa presenza nas diferentes actividades do sector pesqueiro é moi heteroxéneo.

A través do programa 723A procurarase promover a igualdade no acceso ao emprego, nas condicións de traballo e a incorporación de mulleres ás actividades de conservación, protección e sustentabilidade da explotación dos recursos mariños.

Tamén se deseñarán e construírán ferramentas informáticas para facilitar a tramitación dos plans de xestión, nas que se terá en conta adaptación das mesmas ao xénero feminino; ademais procurarase que se empregue linguaxe non sexista.

Tal e como establece o Regulamento (UE) 2021/1139 do Parlamento Europeo e do Consello do 7 de xullo de 2021 polo que se establece o Fondo Europeo Marítimo, de Pesca e de Acuicultura, e polo que se modifica o Regulamento (UE) 2017/1004 e o Regulamento (UE) 2021/1060 do Parlamento Europeo e do Consello, do 24 de xuño de 2021, polo que se establecen as disposicións comúns relativas a varios fondos, entre eles ao FEMPA, promoverase a igualdade entre homes e mulleres, a xeneralización da consideración do xénero e a integración da perspectiva de xénero ao longo da preparación, a execución, o seguimento, a presentación de informes e a avaliación do programa do FEMPA 2021-2027.

## IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	X
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

## IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.

O marco do FEMPA e o seu Programa Operativo contempla facer unha valoración e partida da visibilidade das mulleres nas estatísticas do sector, debido a insuficiencia de datos desagregados por sexo e a ausencia de indicadores en materia de igualdade.

Durante o período de programación do FEMPA, continuarase adoptando medidas que permitan reforzar a toma de conciencia e incremento do interese das mulleres por asociarse, a nivel autonómico. Fomentarase a súa participación nas organizacións profesionais.

Tamén é unha liña estratéxica incluír ás mulleres no fomento do emprendemento, así como, establecer un marco de formación axeitado, para que sexan impulsoras da cohesión territorial en zonas altamente dependentes da pesca. Fomentárase especialmente a formación das mulleres en novas tecnoloxías I+D+i.

Concederanse axudas a entidades de interese colectivo, asociativas de profesionais do sector pesqueiro, marisqueiro e acuícola, co obxecto de desenvolver proxectos que melloren a capacidade produtiva das zonas improdutivas, que no caso dos bancos marisqueiros situados na zona intermareal inciden nas mariscadoras.

Continuarase coa colaboración na protección dos recursos mariños mediante operacións de salvagarda e control de acceso ás zonas de marisqueo.

Tamén se deseñarán e se construírán ferramentas informáticas para facilitar a tramitación dos plans de xestión, nas que se terá en conta a adaptación das mesmas ao xénero feminino; ademais procurarase que se empregue unha linguaxe non sexista.

Unha das ferramentas fundamentais nesta materia son os plans de igualdade.

O Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación publicou o Plan para a Igualdade de Xénero no Sector Pesqueiro e Acuícola 2021-2027, o cal se configura como una ferramenta de programación e orientación, tanto ás administracións pesqueiras como a los diferentes axentes sectoriais e sociais implicados na implantación da igualdade, a hora de definir as súas políticas e accións para combater a desigualdade entre mulleres e homes no ámbito da pesca e da acuicultura.

O plan estrutúrase en torno a tres eixos prioritarios de actuación, que se dividen en 11 obxectivos estratéxicos y 43 medidas específicas. Así, a estratexia de igualdade céntrase en tres temáticas fundamentais: a consecución da plena incorporación das mulleres ao sector, a mellora das condicións laborais que afectan aos profesionais do mar e a participación efectiva das mulleres nos órganos e procesos de toma de decisión a través do reforzo do seu asociacionismo e liderado.

Esta nova planificación da continuidade ao anterior plan para o período 2015-2020 e introduce novidades como a aposta pola concentración temática e por un maior grado de concreción nas accións propostas. Na formulación dalgunhas medidas tivéronse en conta as posibilidades de financiamento del Fondo Europeo Marítimo, de la Pesca y de la Acuicultura (FEMPA) 2021-2027.

## **PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.**

En consonancia co artigo 9 do Regulamento 2021/1060 de Disposicións Comúns dos fondos europeos para este período é un principio horizontal a erradicación das desigualdades, o fomento da igualdade entre homes e mulleres e a integración da perspectiva de xénero, así como a loita contra a discriminación por razón de sexo, raza ou orixe étnica, relixión ou conviccións, discapacidade, idade ou orientación sexual. Este programa non deben apoiar accións que favorezan calquera tipo de segregación ou exclusión e, cando financie infraestruturas, debe garantir a accesibilidade para as persoas con discapacidade.

Por outro lado, os órganos xestores deste programa xa utilizaron o período anterior para promover a igualdade de xénero no sector. Con esta conxuntura e desde esta perspectiva, preténdese que este programa siga diminuindo a brecha de xénero entre homes e mulleres de xeito que no sector da pesca a muller teña un papel que estea en consonancia co que desenvolve actualmente na sociedade. O programa inclúe accións que poden dirixirse para promover a presenza da muller no tecido empresarial pesqueiro mediante a mellora da súa formación desde unha perspectiva empresarial ou o seu acceso á creación de empresas.

Por outra parte a Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro prevé que coa mellora da conservación e xestión das zonas marisqueiras se producirá un incremento nas rendas das mulleres. Esta rendas estaban en alza ata o ano 2009, como consecuencia da crise económica estas rendas diminuíron, e a través destas actuación débense de recuperar.

Así mesmo a creación de máis zonas produtivas redundará nunha maior oferta de prazas e polo tanto no incremento de empregos.

## **SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO.**

As diversas actuacións que se establezan co fin de executar o orzamento de 2024 terán en conta criterios que promovan a igualdade de xénero, por exemplo e como xa aconteceu en anos anteriores, as axudas para a transformación de produtos da pesca o marisqueo e a acuicultura valorará positivamente que as empresas teñan un plan de igualdade ou a Certificación Galega de Excelencia en igualdade, de acordo co Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade. Noutros casos, valórase a presenza de mulleres enroladas a bordo, dirixido a fomentar a presenza feminina no mundo do mar, entre outras.

INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.

A principal estratexia empregada é a de incluír nos criterios de selección das operacións a subvencionar que as empresas contén cun plan de igualdade ou outras medidas que contribúan á incrementar o papel da muller no eido da pesca e, polo tanto contribúa á igualdade de xénero.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Pesca, Acuicultura e Innovación Tecnolóxica

Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro

### *III.1.9. PROGRAMA 723B - REGULACIÓN DAS PRODUCIÓNS E DOS MERCADOS DA PESCA*

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

#### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A cadea de comercialización de produtos pesqueiros, marisqueiros e acuícolas presenta na actualidade unha grande complexidade derivada dos profundos cambios acontecidos no sector. O desenvolvemento da loxística do transporte posibilitou un acceso global á oferta destes produtos, eliminou as limitacións xeográficas e redebuxou o papel que os diversos actores da comercialización tiñan ata ese intre.

Por outra banda, o impacto da crise económica en todos os sectores púxose tamén de manifesto no mercado dos produtos do mar con importantes variacións nos prezos, creando tensións entre os axentes da cadea de comercialización. A COVID-19 e a guerra de Ucraína supuxeron un hándicap para todo o sector e tamén para o comercializador. Finalmente as novas esixencias dos consumidores finais veñen a completar un novo panorama no que destaca a complexidade da cadea de comercialización neste sector.

Polo tanto, unha das principais liñas a levar a cabo é o apoio ás medidas de interese público, a través do fomento de todas aquelas actividades que repercutan favorablemente no consumo

de produtos da pesca, do marisqueo e da acuicultura e polo tanto, que repercutan na mellora da súa comercialización que valoricen esta actividade.

Este programa ampara accións como a busca de novos mercados que permitan gañar cota de comercialización ás empresas, mellorar a imaxe dos produtos da pesca e da acuicultura e aplicar unha política de calidade e valorización, así como a certificación da calidade mediante a creación dunha marca referente aos produtos da pesca artesanal e do marisco, para garantir uns estándares de calidade. Igualmente, continuarase apoiando e fomentarse a mellora nos procesos de certificación de produtos pesqueiros.

Así mesmo, dentro deste programa preténdese fomentar a cultura do consumo dos produtos pesqueiros para facer fronte á crecente preocupación por parte das autoridades sanitarias sobre a dieta alimenticia da sociedade actual, e con maior preocupación cando se refire ás etapas infantil e xuvenil. Preténdense levar a cabo accións de fomento de consumo de produtos pesqueiros nas dietas infantís e xuvenís dos nenos galegos, creando ao mesmo tempo unha cultura de consumo dos produtos pesqueiros que, convén destacar, pode constituír un aporte de proteína de alta calidade e polo tanto, unha vantaxe de cara ao futuro na nosa poboación e tecido produtivo. Nestas accións de promoción e fomento, sobre todo as dirixidas á xente moza, tense en conta cada vez mais a importancia do papel das redes sociais.

Por outra banda, no relativo á trazabilidade dos produtos da pesca e da acuicultura este programa pretende desenvolver os mecanismos que aseguren un sistema coherente que permita seguir o rastro dos produtos en todas as fases das cadeas de produción, transformación e distribución.

Finalmente, as organizacións de produtores de produtos da pesca e as organizacións de produtores de produtos da acuicultura («organizacións de produtores») desempeñan unha función fundamental para garantir que os seus membros exerzan as actividades pesqueiras e de acuicultura de forma sustentable e melloren a comercialización dos produtos. Polo tanto é obxecto deste programa apoiar á creación destas entidades estratéxicas para o sector así como reforzar ás súas accións a través do apoio aos Plans de Produción e comercialización. Facer notar que para as organizacións de produtores, a modificación do Regulamento (UE) nº 508/2014 do FEMP, incorporou cambios de cara a paliar os efectos da COVID-19.

A través deste programa trátase de atender as seguintes medidas do Programa FEMPA 2021-2027 que se atopan dentro do obxectivo específico de promover a transformación, comercialización, a calidade e o valor engadido dos produtos da pesca e da acuicultura:

- Mellora da organización do sector. Plans de produción e comercialización.
- Mellora da comercialización mediante campañas de promoción dos produtos pesqueiros e acuícolas.
- Fomento da comercialización no marco da calidade e o valor engadido dos produtos, envases e presentacións dos produtos pesqueiros e acuícolas.

## POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Persoas consumidoras de produtos pesqueiros e acuícolas.

Sector da pesca, do marisqueo e da acuicultura.

Organizacións de Produtores Pesqueiros e da acuicultura.

## DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Os prezos en primeira venda en certos produtos, aínda tendo unha tendencia xeral positiva, continúa a ser baixa. A crise económica actual derivada da pandemia covid e da subida da enerxía e dos combustibles fai que os marxes de beneficio dos produtores se vexan cada vez mais reducidos.

A presentación dos produtos frescos amosa unha escasa adecuación ás demandas que están adoptando os consumidores.

Actualmente, segue sendo escasa e pouco clarificadora a información á persoa consumidora.

No relativo aos produtos certificados, conséntase unha existencia minoritaria dos mesmos e unha dificultade, con tendencia a diminuír, na identificación de produtos ao longo da cadea comercial.

Con relación á trazabilidade dos produtos pesqueiros e acuícolas, é necesario afondar nos procesos telemáticos na procura dunha mellora da información en todos os elos da cadea comercializadora.

As Organizacións de Produtores necesitan un novo impulso que lles permita acadar os seus obxectivos.

Por outra banda é importante destacar:

- A alta calidade e seguridade dos produtos.
- A experiencia do sector.
- Importantes niveis de consumo.
- Uns bos controis sanitarios e apertura de novos mercados.



## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Regulamento (UE) 2021/1060 do Parlamento Europeo e do Consello de 24 de xuño de 2021, polo que se establecen as disposicións comúns relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo Plus, ao Fondo de Cohesión, ao Fondo de Transición Xusta e ao Fondo Europeo Marítimo, de Pesca e de Acuicultura, así como as normas financeiras para devanditos Fondos e para o Fondo de Asilo, Migración e Integración, o Fondo de Seguridade Interior e o Instrumento de Apoio Financeiro á Xestión de Fronteiras e a Política de Visados.

Regulamento (UE) 2021/1139 do Parlamento Europeo e do Consello de 7 de xullo de 2021 polo que se establece o Fondo Europeo Marítimo, de Pesca e de Acuicultura, e polo que se modifica o Regulamento (UE) 2017/1004

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Os obxectivos deste programa preténdense lograr a través da realización das seguintes actividades:

- Programa de fomento do consumo de produtos pesqueiros frescos nas dietas infantís e xuvenís dos nenos e nenas galegos.
- Programa de fomento do consumo de produtos pesqueiros en conserva nas dietas infantís e xuvenís dos nenos e nenas galegos
- Campañas dirixidas a mellorar a imaxe dos produtos da pesca, realización de campañas de promoción de produtos da pesca e de estudos de mercado.
- Certificación da calidade, incluída a creación de etiquetas e a certificación de produtos capturados.
- Accións de promoción e fomento das figuras de calidade diferenciada.
- Programa de mellora da trazabilidade dos produtos da pesca e da acuicultura.
- Programa dirixido á busca de novos mercados que permitan gañar cota de comercialización ás empresas.
- Axudas á creación de organizacións de produtores e asociacións de organizacións de produtores.
- Axudas aos Plans de produción e comercialización das organizacións de produtores.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Especificamente, nos procedementos de contratación dáselle preferencia ás empresas que teñan implantado un plan de igualdade ou, se é o caso, obtiveran Certificación Galega de Excelencia en igualdade, de acordo co Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade (neste caso, durante o ano natural seguinte ao da súa obtención), sempre que a súa proposición iguale nos seus termos á máis vantaxosa desde o punto de vista dos criterios obxectivos que serven de base para a adxudicación.

### IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	

Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

**IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.**

Redacción de materiais e documentación nos que se inclúan valores de igualdade, pluralidade de roles e corresponsabilidade entre mulleres e homes.

Na elaboración dos materiais utilizaranse termos xenéricos e fórmulas que faciliten a lectura e eviten a utilización de palabras con connotacións de xénero: linguaxe non sexista.

**PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.**

Todos os materiais, imaxes e documentación creados evitarán por completo calquera imaxe discriminatoria da muller, e fomentarán valores de igualdade, pluralidade de roles e corresponsabilidade entre mulleres e homes.

## SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO.

Durante o ano 2023, nos procedementos de contratación e de conformidade co establecido no Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade, non se produciu ningunha circunstancia de empate entre os licitadores, polo que non se aplicou a cláusula de preferencia ás empresas que teñan implantado un plan de igualdade ou, se é o caso, obtiveran a Certificación Galega de Excelencia en igualdade. Nas feiras alimentarias realizouse unha discriminación positiva a favor da muller para amosar as bondades da cociña galega, contratando preferentemente a cociñeiras.

No caso do programa de fomento do consumo de produtos pesqueiros frescos nas dietas infantís e xuvenís dos nenos e nenas galegos non é posible establecer resultados referente á igualdade de xénero, xa que logo vai dirixido á poboación escolar na que non se pode establecer esa diferenza. En todo caso os materiais editados seguen as pautas indicadas anteriormente.

## INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.

Ao tratarse dun programa non especificamente orientado á igualdade seguiremos a realizar actividades tendentes a fomentar valores de igualdades entre homes e mulleres. É por iso que non se implementan novas estratexias dirixidas á igualdade de xénero.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Pesca, Acuicultura e Innovación Tecnolóxica

### III.1.10. PROGRAMA 723C - DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE DAS ZOAS DE PESCA

#### A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

##### NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Os principais retos son combater as dificultades de zonas pesqueiras do litoral marítimo entre os retos aos que debe facer fronte o programa son: Despoboamento (hoxe Galicia é fundamentalmente urbana, segundo a clasificación sobre o grao de urbanización proposta polo Instituto Galego de Estatística, en 2013 o 51,8 % da poboación vive en zonas densamente poboadas ou en zonas intermedias pero cun grao de urbanización alto), avellentamento (a maioría das zonas elixibles teñen un nivel de avellentamento moi superior á media de España, pola dispersión territorial, inestabilidade económica, propensión á degradación ambiental polo abandono do territorio, dificultades de reposición laboral ou paro e déficit de servizos públicos en relación á aparición de novas demandas nestes. As necesidades inclúen mellorar a competitividade das pequenas e medianas empresas do sector da pesca e da acuicultura, promover o emprego, promover a inclusión social reducindo a pobreza, investir en educación, na promoción da aprendizaxe permanente e o intercambio de experiencias e cooperación, promover a promoción, diferenciación e incremento do valor engadido dos produtos da pesca e da acuicultura.

##### POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Poboación das zonas pesqueiras e acuícolas seleccionadas para o desenvolvemento dunha Estratexia de Desenvolvemento Local (EDLP). Nas zonas pesqueiras e acuícolas a desenvolver unha EDLP a unidade mínima de selección serán os municipios, podendo levarse a cabo naqueles do litoral incluídos en algún grupo de acción costeira, así como os municipios de Ferrol, A Coruña, Pontevedra e Vigo polo seu nivel significativo de emprego no sector pesqueiro nos que ao tratarse de zonas urbanas densamente poboadas, contabilizarase como poboación tan só a integrante do sector pesqueiro e as súas familias. Se considerará poboación obxecto para as actividades de formación, cooperación e intercambio de experiencias a todos os/as profesionais do sector.

##### DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

O programa enmarcase no Programa para España do Fondo Europeo Marítimo de Pesca e de Acuicultura 2021-2027.

A posta en marcha das accións previstas comezaron coa publicación do Acordo de Asociación de España 2021-2027 en abril de 2022 e a elaboración do Programa proseguindo no ano

2022 coa publicación do proceso de selección dos grupos de acción local do sector pesqueiro (GALP) para a elaboración das estratexias de desenvolvemento local participativo. No ano 2023 foi asinado o convenio de colaboración e publicada a orde de bases reguladoras das axudas.

## DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Programa operativo 2021-2027 do Fondo Europeo Marítimo, de Pesca e de Acuicultura (FEMPA)
- Regulamento (UE) 2021/1139 do Parlamento Europeo e do Consello do 7 de xullo de 2021 polo que se establece o Fondo Europeo Marítimo, de Pesca e de Acuicultura, e polo que se modifica o Regulamento (UE) 2017/1004 (DOUE do 13 de xullo de 2021).
- Regulamento (UE) 2021/1060 do Parlamento Europeo e do Consello, do 24 de xuño de 2021, polo que se establecen as disposicións comúns relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo Plus, ao Fondo de Cohesión, ao Fondo de Transición Xusta e ao Fondo Europeo Marítimo, de Pesca e de Acuicultura, así como as normas financeiras para os devanditos Fondos e para o Fondo de Asilo, Migración e Integración, o Fondo de Seguridade Interior e o Instrumento de Apoio Financeiro á Xestión de Fronteiras e a Política de Visados (DOUE de 30 de xuño de 2021).
- Prioridade 3 do FEMPA: "Permitir unha economía azul sostible nas zonas costeiras, insulares e interiores, e fomentar o desenvolvemento das comunidades pesqueiras e acuícolas".
- Este programa está enmarcado no obxectivo político 5 da Unión: Unha Europa máis próxima aos seus cidadáns, fomentando o desenvolvemento integrado e sostible de todo tipo de territorios e iniciativas locais.
- Lei 11/2008, do 3 de decembro, de pesca de Galicia, modificada pola Lei 6/2009, do 11 de decembro.

## FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Promover unha economía azul sostible nas zonas costeiras e dar resposta aos desafíos concretos do desenvolvemento económico e social das comunidades das zonas de pesca, mellorar a competitividade de pequenas e medianas empresas cun enfoque importante no sector pesqueiro, sen prexuízo de que tamén se dirixan á diversificación das comunidades locais e abordar outros retos da Política Pesqueira común (PPC) como poden ser o cambio climático ou creación de emprego.

Os obxectivos deste programa preténdese lograr a través da realización das seguintes actividades:

- Convocar anualmente unha orde de axudas para proxectos ao abeiro das estratexias aprobadas para o desenvolvemento local das zonas pesqueiras
- Mellorar a competitividade de pequenas e medianas empresas
- Promocionar os produtos da pesca e acuicultura
- Fomento do benestar social e do patrimonio cultural e medioambiental. A súa valorización e explotación sostible.
- Mellorar a formación e promover o intercambio de experiencias e cooperación
- Reforzo do papel das comunidades pesqueiras no desenvolvemento local e da gobernanza dos recursos pesqueiros e actividades marítimas locais.

## B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

### CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

### BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

En todas as fases de execución do FEMPA, establececese como obxectivo promover a igualdade de xénero, a inclusión a igualdade de oportunidades e a non discriminación.

## IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

## PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.

Promoción de proxectos por parte de mulleres vinculadas co sector da pesca.

Creación e mantemento de emprego feminino nas zonas pesqueiras

Mellora da formación das mulleres do sector da pesca.



---

INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.

Non se implantaron.

### C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro



## IV. CADROS DE OBXECTIVOS POR PROGRAMA

### OBXECTIVOS DE PROGRAMA

<b>Programa: 422K ENSINANZAS PESQUEIRAS</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E05 - Mellorar a calidade e resultados do ensino relacionado coas actividades agroforestais e marítimo-pesqueiras para facilitar a incorporación ao mercado laboral e mellorar a profesionalización	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Desenvolver os cursos e os módulos profesionais náutico e marítimo-pesqueiro nos portos e nos centros de ensino oficiais	
0002 - Impulsar accións complementarias á formación dentro do Plan Integral de Formación Marítimo-Pesqueiro de Galicia	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P033.H - Alumnado beneficiario por bolsas. Homes	2
P033.M - Alumnado beneficiario por bolsas. Mulleres	2
P227.H - Participantes en accións de formación. Homes	3.080
P227.M - Participantes en accións de formación. Mulleres	1.140
<b>Programa: 513A CONSTRUCCIÓN, CONSERVACIÓN E EXPLOTACIÓN PORTUARIA</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA04 - Promover as infraestruturas produtivas e as de rede	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Asegurar que unha alta porcentaxe da poboación se sitúe a 15 minutos ou menos do acceso á rede de Vías de Altas Prestacións. Mellorar a calidade da rede viaria para aumentar a súa funcionalidade e seguridade viaria e adaptala á evolución da mobilidade e da tecnoloxía. Modernizar e mellorar as infraestruturas produtivas e de rede así coma a produtividade e desenvolvemento sostible dos portos de Galicia.	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI03 - Transferencias internas	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00131 - Nº de portos con actuación.	63
<b>Programa: 514A INFRAESTRUTURAS PESQUEIRAS</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA04 - Promover as infraestruturas produtivas e as de rede	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Asegurar que unha alta porcentaxe da poboación se sitúe a 15 minutos ou menos do acceso á rede de Vías de Altas Prestacións. Mellorar a calidade da rede viaria para aumentar a súa funcionalidade e seguridade viaria e adaptala á evolución da mobilidade e da tecnoloxía. Modernizar e mellorar as infraestruturas produtivas e de rede así coma a produtividade e desenvolvemento sostible dos portos de Galicia.	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0013 - Mellora da calidade medioambiental das instalacións portuarias e da eficiencia enerxética e térmica das instalacións e equipamentos pesqueiros.	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00131 - Nº de portos con actuación.	21
P00135 - Proxectos en materia de infraestruturas e equipamentos en portos pesqueiros, lugares de desembarque, lonxas e fondeadore	52
<b>Programa: 541C PROTECCIÓN, CONTROL TÉCNICO- SANITARIO DOS PRODUTOS DO MAR,MELLORA DO MEDIO NATURAL MARIÑO E SALVAMENTO MARÍTIMO</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E04 - Potenciación da xestión sostible, eficiente e competitiva da pesca e a acuicultura que minimize os impactos do cambio climático e garanta o posicionamento actual do sector. Garantir a calidade e a seguridade alimentaria dos produtos do mar	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00001 - Análises de control alimentario	87
P00009 - Inspeccións pesqueiras realizadas	15.000
<b>Programa: 561A PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DESENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA</b>	

**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Mellorar as capacidades de investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Fomentar o investimento en I+D+i no sector empresarial, dinamizar a transferencia de coñecemento ao mercado reforzando a colaboración entre os axentes do ecosistema de I+D+i, avanzar na especialización a través da priorización en ámbitos estratéxicos para Galicia, impulsando o liderado empresarial, especialmente das PEMES, na transformación das ideas innovadoras en produtos e servizos de alto valor engadido, xeradores de crecemento, emprego e benestar. Apoiar o talento emprendedor en todos os ei	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0002 - Fomentar a cultura de innovación nas empresas establecendo incentivos e programas efectivos de financiamento para I+D+i, especialmente nas PEMES e sectores, nos ámbitos de especialización de Galicia. Mellorar o impulso e seguimento do ciclo innovador de todas as empresas.	
0006 - Atraer e manter o talento innovador	
0008 - Actividades de I+D+i no sector primario (agro gandeiro, forestal, pesca e acuicultura)	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P00102 - Investimento público mobilizado en proxectos de I+D+i	684.760
P00213 - Número de proxectos financiados no eido da explotación dos recursos mariños vivos.	5
P0076A - Entidades beneficiadas en proxectos de I+D+i	10
<b>Programa: 721A DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE POLÍTICAS PESQUEIRAS</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E04 - Potenciación da xestión sostible, eficiente e competitiva da pesca e a acuicultura que minimize os impactos do cambio climático e garanta o posicionamento actual do sector. Garantir a calidade e a seguridade alimentaria dos produtos do mar	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
OI03 - Transferencias internas	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Programa: 722A PROMOCIÓN SOCIAL E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA PESQUEIRA.</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E04 - Potenciación da xestión sostible, eficiente e competitiva da pesca e a acuicultura que minimize os impactos do cambio climático e garanta o posicionamento actual do sector. Garantir a calidade e a seguridade alimentaria dos produtos do mar	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Apoio e asistencia técnica ás organizacións sectoriais.	
0002 - Actividades de divulgación.	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>
P0045N - Axudas concedidas a entidades do sector pesqueiro	10
<b>Programa: 723A COMPETITIV. E MELLORA DA CALIDADE DA PROD. PESQUEIRA E DA ACUICULTURA</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA01 - Mellorar as capacidades de investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E01 - Fomentar o investimento en I+D+i no sector empresarial, dinamizar a transferencia de coñecemento ao mercado reforzando a colaboración entre os axentes do ecosistema de I+D+i, avanzar na especialización a través da priorización en ámbitos estratéxicos para Galicia, impulsando o liderado empresarial, especialmente das PEMES, na transformación das ideas innovadoras en produtos e servizos de alto valor engadido, xeradores de crecemento, emprego e benestar. Apoiar o talento emprendedor en todos os ei	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Indicador</b>	<b>Valor Previsto</b>

**OBXECTIVOS DE PROGRAMA**

P00213 - Número de proxectos financiados no eido da explotación dos recursos mariños vivos.	2
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E04 - Potenciación da xestión sostible, eficiente e competitiva da pesca e a acuicultura que minimize os impactos do cambio climático e garanta o posicionamento actual do sector. Garantir a calidade e a seguridade alimentaria dos produtos do mar	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0101 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0003 - Equilibrar as capacidades pesqueiras ás posibilidades de pesca e fomento dunha pesca e acuicultura con elevado nivel de protección do medio ambiente, promoción da saúde e benestar animais e da saúde e protección públicas.	
0004 - Fomentar a competitividade e viabilidade das empresas do sector da pesca e acuicultura.	
0005 - Apoiar a consolidación do desenvolvemento tecnolóxico, a innovación, incluído o aumento da eficiencia enerxética e a transferencia de coñecemento.	
0006 - Protección e restauración da biodiversidade acuática e a potenciación dos ecosistemas e fomento dunha acuicultura eficiente	
0008 - Mellorar a organización dos mercados dos produtos da pesca e da acuicultura.	
0011 - Levar a cabo actuacións de apoio técnico relacionadas coa promoción do desenvolvemento das zonas pesqueiras	
0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
<b>Indicador</b>	
<b>Valor Previsto</b>	
P00339 - Proxectos de apoio á xestión de recursos	243
P00340 - Proxectos de mellora de capacidade produtiva	69
P0045H - Axudas concedidas ao sector pesqueiro e acuícola	378
<b>Programa: 723B REGULACIÓN DAS PRODUCCIÓNS E DOS MERCADOS DA PESCA</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E04 - Potenciación da xestión sostible, eficiente e competitiva da pesca e a acuicultura que minimize os impactos do cambio climático e garanta o posicionamento actual do sector. Garantir a calidade e a seguridade alimentaria dos produtos do mar	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0007 - Incentivación dos investimentos nos sectores da transformación e a comercialización.	
0008 - Mellorar a organización dos mercados dos produtos da pesca e da acuicultura.	
<b>Indicador</b>	
<b>Valor Previsto</b>	
P00340 - Proxectos de mellora de capacidade produtiva	27
P0045H - Axudas concedidas ao sector pesqueiro e acuícola	61
<b>Programa: 723C DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE DAS ZOAS DE PESCA</b>	
<b>Eixe: E3 - Eixe 3. Competitividade e crecemento</b>	
<b>Prioridade de Actuación:</b> PA05 - Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	
<b>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental:</b> E04 - Potenciación da xestión sostible, eficiente e competitiva da pesca e a acuicultura que minimize os impactos do cambio climático e garanta o posicionamento actual do sector. Garantir a calidade e a seguridade alimentaria dos produtos do mar	
<b>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</b>	
0009 - Cooperación e intercambio de experiencias, promoción do patrimonio e dos produtos da pesca e acuicultura, dinamización, mellora da competitividade empresarial e en xeral, para promover o desenvolvemento local das zonas pesqueiras	
0010 - Posta en marcha de iniciativas participativas para a recollida de residuos nas zonas costeiras	
0011 - Levar a cabo actuacións de apoio técnico relacionadas coa promoción do desenvolvemento das zonas pesqueiras	



## V. CADROS NUMÉRICOS

### Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos

Programas	Servizos				
	01	02	03	A1	Total
422K-Ensinanzas pesqueiras	7.576		3.006		10.582
513A-Construción, conservación e explotación portuaria	11.000				11.000
514A-Infraestruturas pesqueiras			11.271		11.271
541C-Protección, control técnico-sanitario dos produtos do mar, mellora do medio natural mariño e salvamento marítimo	30.234			5.116	35.350
561A-Plan galego de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica	5.533		1.437	7	6.976
721A-Dirección e servizos xerais de políticas pesqueiras	11.811				11.811
722A-Promoción social e divulgación da tecnoloxía pesqueira	2.365		872		3.237
723A-Competitividade e mellora da calidade da produción pesqueira e da acuicultura	3.194	45.934	12.798		61.925
723B-Regulación das producións e dos mercados da pesca		41.669			41.669
723C-Desenvolvemento sostible das zoas de pesca			20.767		20.767
<b>Total</b>	<b>71.713</b>	<b>87.602</b>	<b>50.150</b>	<b>5.122</b>	<b>214.588</b>

(Miles de Euros)

### Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e capítulos

Programas	Capítulos					
	I	II	IV	VI	VII	Total
422K-Ensinanzas pesqueiras	7.576	1.431	47	688	840	10.582
513A-Construción, conservación e explotación portuaria					11.000	11.000
514A-Infraestruturas pesqueiras				1.375	9.896	11.271
541C-Protección, control técnico-sanitario dos produtos do mar, mellora do medio natural mariño e salvamento marítimo	14.783	990		19.576		35.350
561A-Plan galego de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica	3.319	281	78	1.085	2.213	6.976
721A-Dirección e servizos xerais de políticas pesqueiras	7.889	1.498	788	1.630	6	11.811
722A-Promoción social e divulgación da tecnoloxía pesqueira	2.365		420	333	120	3.237
723A-Competitividade e mellora da calidade da produción pesqueira e da acuicultura	3.648	20		14.026	44.232	61.925
723B-Regulación das producións e dos mercados da pesca			40	11.629	30.000	41.669
723C-Desenvolvemento sostible das zoas de pesca				100	20.667	20.767
<b>Total</b>	<b>39.581</b>	<b>4.219</b>	<b>1.372</b>	<b>50.442</b>	<b>118.973</b>	<b>214.588</b>

(Miles de Euros)

### DISTRIBUCIÓN ORGÁNICA

01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	35.486	36.433	2,7
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	1.668	1.743	4,5
Cap. IV - Transferencias correntes	788	788	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	17.077	19.530	14,4
Cap. VII - Transferencias de capital	6.006	13.219	120,1
<b>Total</b>	<b>61.025</b>	<b>71.713</b>	<b>17,5</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

02 DIRECCIÓN XERAL DE PESCA, ACUICULTURA E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	923	454	-50,8
Cap. IV - Transferencias correntes	65	40	-38,5
Cap. VI - Investimentos reais	21.192	20.991	-0,9
Cap. VII - Transferencias de capital	82.244	66.117	-19,6
<b>Total</b>	<b>104.424</b>	<b>87.602</b>	<b>-16,1</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

03 DIRECCIÓN XERAL DE DESENVOLVEMENTO PESQUEIRO	2023	2024	% Var.
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	1.638	1.732	5,7
Cap. IV - Transferencias correntes	524	544	3,9
Cap. VI - Investimentos reais	11.357	8.237	-27,5
Cap. VII - Transferencias de capital	28.977	39.637	36,8
<b>Total</b>	<b>42.496</b>	<b>50.150</b>	<b>18,0</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

A1 INSTITUTO TECNOLÓXICO PARA O CONTROL DO MEDIO MARIÑO DE GALICIA	2023	2024	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	2.590	2.694	4,0
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	660	745	13,0
Cap. VI - Investimentos reais	850	1.683	98,0
<b>Total</b>	<b>4.099</b>	<b>5.122</b>	<b>24,9</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

SERVIZOS	2023	2024	% Var.
01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	61.025	71.713	17,5
02 DIRECCIÓN XERAL DE PESCA, ACUICULTURA E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA	104.424	87.602	-16,1
03 DIRECCIÓN XERAL DE DESENVOLVEMENTO PESQUEIRO	42.496	50.150	18,0
A1 INSTITUTO TECNOLÓXICO PARA O CONTROL DO MEDIO MARIÑO DE GALICIA	4.099	5.122	24,9
<b>Total</b>	<b>212.045</b>	<b>214.588</b>	<b>1,2</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)



**Consellería, Organismos Autónomos, Entidades públicas instrumentais de consulta ou asesoramento e Axencias Públicas Autonómicas**

	Consellería		00.AA , EE.CC.AA. e Axencias		Trans. Internas		Consolidado	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Cap. I - Gastos de persoal	36.409	36.887	0	2.694	0	0	0	39.581
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	3.306	3.474	0	745	0	0	0	4.219
Cap. III - Gastos financeiros	0	0	0	0	0	0	0	0
Cap. IV - Transferencias correntes	4.555	4.745	0	0	0	3.373	0	1.372
<b>OPERACIÓNS CORRENTES</b>	<b>44.271</b>	<b>45.106</b>	<b>0</b>	<b>3.439</b>	<b>0</b>	<b>3.373</b>	<b>0</b>	<b>45.173</b>
Cap. VI - Investimentos reais	49.626	48.758	0	1.683	0	0	0	50.442
Cap. VII - Transferencias de capital	118.077	120.657	0	0	0	1.683	0	118.973
<b>OPERACIÓNS DE CAPITAL</b>	<b>167.703</b>	<b>169.415</b>	<b>0</b>	<b>1.683</b>	<b>0</b>	<b>1.683</b>	<b>0</b>	<b>169.415</b>
<b>Total</b>	<b>211.974</b>	<b>214.521</b>	<b>0</b>	<b>5.122</b>	<b>0</b>	<b>5.056</b>	<b>0</b>	<b>214.588</b>

(Orzamento homoxeneizado 2023) (Miles de Euros)

**Medios Persoais**

Consellería do Mar	2024
<b>Altos Cargos</b>	<b>4</b>
<b>Persoal Funcionario</b>	<b>668</b>
Subgrupo A1	245
Subgrupo A2	154
Subgrupo C1	159
Subgrupo C2	56
Agrupacións profesionais	54
<b>Persoal Laboral</b>	<b>114</b>
Grupo I	3
Grupo II	8
Grupo III	50
Grupo IV	34
Grupo V	19
<b>TOTAL</b>	<b>786</b>

**Medios Persoais**

Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño de Galicia	2024
<b>Altos Cargos</b>	<b>1</b>
<b>Persoal Laboral</b>	<b>55</b>
Grupo I	20
Grupo III	18
Grupo IV	17
<b>TOTAL</b>	<b>56</b>

**Entidades Públicas Empresariais, Consorcios, Sociedades Mercantís e Funda-  
cións do Sector Público Autónomo**

<b>Entidades públicas empresarias</b>	<b>Explotación</b>	<b>Capital</b>
Portos de Galicia	21.644	14.628
<b>Fundacións do sector público autónomo</b>	<b>Explotación</b>	
Fundación Centro Tecnolóxico do Mar	4.269	
<b>Total</b>	<b>25.913</b>	<b>14.628</b>

(Miles de Euros)